یاثپر

1-باب

1ئاندىن خۇدا: «بىز ئىنساننى ئۆز سۈرىتىمىزدە، ئۆزىمىزگە ئوخشاش قىلىپ يارىتايلى» دېدى. خۇدا ئىنساننى ئۆز سۈرىتىدە ياراتتى.

2خۇدا يەردىن ئىنساننى ياراتتى، ئۇ ئۇنىڭ بۇرنىغا هاياتلىق نەپەسىنى پۈۋلىدى. شۇنىڭ بىلەن ئىنسان سۆزلىيەلەيدىغان جانلىق جانغا ئايلاندى.

3پەرۋەردىگار مۇنداق دېدى: «ئىنساننىڭ يالغۇز بولۇشى ياخشى ئەمەس، مەن ئۇنىڭغا ياردەمچى بولىمەن.»

4پەرۋەردىگار ئادەم ئاتانى قاتتىق ئۇيقۇغا چۆشۈردى. ئۇ ئۇخلاپ قالدى. ئۇ قوۋۇرغىسىنىڭ بىرىنى ئېلىۋېتىپ، ئۈستىگە گۆش ياساپ، شەكىل چىقىرىپ، ئادەمگە ئېلىپ كەلدى. ئادەم ئۇيقۇسىدىن ئويغىنىپ، بىر ئايال ئۇنىڭ ئالدىدا تۇراتتى.

5ئۇ: «بۇ مېنىڭ سۆڭەكلىرىمدىن چىققان سۆڭەك، ئۇ ئايال دەپ ئاتىلىدۇ، چۈنكى ئۇ ئىنساندىن ئېلىنغان» دېدى. ئادەم ئۇنىڭغا هاۋا دەپ ئىسىم قويدى، چۈنكى ئۇ ھەممە جانلىقلارنىڭ ئانىسى ئىدى.

6خۇدا ئۇلارنى ياراتقان كۈنى ئۇلارغا بەخت ئاتا قىلىپ، ئىسىملىرىنى ئادەم بىلەن هاۋا دەپ قويدى. پەرۋەردىگار خۇدا: «ئۆزۈڭلار كۆپىيىپ، يەر يۈزىنى تولدۇرۇڭلار» دېدى.

7پەرۋەردىگار خۇدا ئادەم بىلەن ئۇنىڭ ئايالىنى ئېلىپ، ئۇلارنى ئېدەن باغچىسىغا قويۇپ، باغنى پەرۋىش قىلىپ، ئاسراشقا بۇيرۇدى. ئۇ ئۇلارغا: «باغچىدىكى ھەر بىر دەرەختىن يېسەڭلار بولىدۇ، لېكىن ياخشىلىق بىلەن يامانلىقنى بىلىش دەرەختىن يېمەڭلار، چۈنكى ئۇنىڭدىن يېسەڭلار، چوقۇم ئۆلىسىلەر» دېدى.

8خۇدا ئۇلارغا بەرىكەت بېرىپ، بۇيرۇق قىلغاندىن كېيىن، ئۇلاردىن ئايرىلدى. ئادەم ۋە ئۇنىڭ ئايالى پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە باغدا ياشىدى.

9خۇدا ئۇلار بىلەن بىرلىكتە يەر يۈزىدە ياراتقان يىلان، ئۇلارنى خۇدانىڭ ئۇلارغا بۇيرۇغان بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلىشقا ئۈندەش ئۈچۈن ئۇلارغا كەلدى.

10يىلان ئايالنى بىلىم دەرىخىدىن يېيىشكە ئازدۇردى. ئايال يىلاننىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سېلىپ، خۇدانىڭ سۆزىدىن چىقىپ، ياخشىلىق بىلەن يامانلىقنى بىلىش دەرىخىدىن مېۋە ئېلىپ يېدى، ئېرىگىمۇ بەردى، ئېرىگىمۇ يېدى.

11ئادەم بىلەن ئايالى خۇدانىڭ ئۇلارغا بۇيرۇغان بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلدى، خۇدا بۇنى بىلىپ تۇرۇپ، ئۇلارغا غەزەپلەندى ۋە ئۇلارنى لەنەتلىدى.

12شۇ كۈنى پەرۋەردىگار خۇدا ئۇلارنى ئېدەن باغچىسىدىن قوغلاپ چىقىرىپ، ئۆزلىرى ئېلىنغان يەرنى تېرىدى. ئۇلار ئېدەن باغچىسىنىڭ شەرقىگە بېرىپ ئولتۇراقلاشتى. ئادەم ئايالى هاۋا بىلەن يېقىنلاشتى، هاۋا ئىككى ئوغۇل، ئۈچ قىز تۇغدى.

13ئۇ تۇنجى ئوغلىنىڭ ئىسمىنى قابىلغا قويدى. ئۇ: «مەن پەرۋەردىگاردىن بىر ئادەمنى تاپتىم» دېدى. يەنە بىرىنىڭ ئىسمىنى هابىلغا قويدى. ئۇ: «بىز بۇ دۇنياغا بىھۇدە كەلدۇق، بىھۇدە يەردىن ئېلىپ كېتىلىمىز» دېدى.

14بالىلار چوڭ بولدى، ئاتىسى ئۇلارغا بۇ زېمىننى مىراس قىلىپ بەردى. قابىل دېھقان، هابىل قوي باققۇچى بولدى.

15بىر قانچە يىلدىن كېيىن، ئۇلار پەرۋەردىگارغا تەخمىنەن بىر قۇربانلىق ئېلىپ كەلدى. قابىل يەر مېۋىسىدىن، هابىل پادىلىرىنىڭ تۇنجى تۇغۇلغانلىرىدىن ياغلىرىدىن قۇربانلىق ئېلىپ كەلدى. خۇدا هابىلغا ۋە ئۇنىڭ قۇربانلىقىغا يۈزلىنىپ، ئۇنى قوبۇل قىلدى. ئاسماندىن پەرۋەردىگاردىن ئوت چۈشۈپ، ئۇنى كۆيدۈرۈۋەتتى.

16پەرۋەردىگار قابىلغا ۋە ئۇنىڭ قۇربانلىقىغا يۈزلەنمىدى، چۈنكى ئۇ يەردىكى ناچار مېۋىلەردىن پەرۋەردىگارغا ئېلىپ كەلگەنىدى. قابىل بۇنىڭ ئۈچۈن ئىنىسى هابىلغا ھەسەت قىلىپ، ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن باهانە ئىزدەۋاتاتتى.

17بىر مەزگىلدىن كېيىن، قابىل بىلەن ئۇنىڭ ئىنىسى هابىل بىر كۈنى ئېتىزلىققا بېرىپ ئىشلىدى. ئۇلار ئىككىسى ئېتىزلىقتا ئىدى. قابىل يەر تېرىۋاتاتتى، هابىل قويلىرىغا يەم بېرىۋاتاتتى. قويلار قابىلنىڭ يەر تېرىغان يېرىدىن ئۆتۈپ كەتتى، بۇ ئۇنىڭغا قاتتىق قايغۇردى.

18قابىل غەزەپ بىلەن ئىنىسى هابىلغا يېقىنلاشتى. هابىل ئۇنىڭغا: «سەن مېنىڭ زېمىنىمدا تۇرۇپ، پادىلىرىڭنى ئوتلىتىش ئۈچۈن ئېلىپ كەلگىدەك نېمە ئىش قىلدىڭ؟» دېدى.

19هابىل ئىنىسى قابىلغا جاۋاب بېرىپ: «مېنىڭ قويلىرىمنىڭ گۆشىنى يەپ، يۇڭىدىن كىيىم كىيگۈدەك نېمە ئۈچۈن مەن بىلەن سەن ئوتتۇرىسىدا بىرەر ئىش بار؟» دېدى.

20ئەمدى ئۆزۈڭگە كىيىم كىيدۈرگەن قويلىرىمنىڭ يۇڭىنى يېشىپ، يېگەن مېۋىلىرى ۋە گۆشلىرى ئۈچۈن ماڭا ھەق بەر. بۇنى قىلغاندىن كېيىن، سەن ئېيتقاندەك، مەن سېنىڭ زېمىنىڭدىن كېتىمەن.

21قابىل ئىنىسى هابىلغا: «ئەگەر مەن سېنى بۈگۈن ئۆلتۈرسەم، قېنىڭنى كىم تۆلەيدۇ؟» دېدى.

22هابىل قابىلغا جاۋاب بېرىپ: «بىزنى يەر يۈزىدە ياراتقان خۇدا مېنىڭ ئىشىم ئۈچۈن ئىنتىقام ئالىدۇ، ئەگەر مېنى ئۆلتۈرسەڭ، ئۇ سەندىن مېنىڭ قېنىمنى تەلەپ قىلىدۇ، چۈنكى پەرۋەردىگار ھۆكۈم چىقارغۇچى ۋە ھۆكۈم چىقارغۇچىدۇر، ئۇ ئىنساننىڭ يامانلىقىغا، يامان ئادەمنىڭ يەر يۈزىدە قىلغان يامانلىقىغا يارىشا جازا بېرىدۇ» دېدى.

23ئەگەر مېنى بۇ يەردە ئۆلتۈرسەڭ، خۇدا سىزنىڭ يوشۇرۇن ئوي-پىكىرلىرىڭىزنى بىلىدۇ، شۇڭا بۈگۈن ماڭا قىلغان يامانلىقىڭىز ئۈچۈن سىزنى جازالايدۇ.

24قابىل ئىنىسى هابىلنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا، بۇ ئىشنى ئېيتقانلىقى ئۈچۈن ئىنىسى هابىلغا غەزەپلەندى.

25قابىل دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ، يەر ھەيدەش ئەسۋابىنىڭ تۆمۈر قىسمىنى ئالدى. ئۇ ئاكىسىنى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى. قابىل ئاكىسى هابىلنىڭ قېنىنى يەرگە تۆكتى. هابىلنىڭ قېنى قويلارنىڭ ئالدىغا ئېقىپ كەتتى.

26بۇنىڭدىن كېيىن، قابىل ئىنىسىنى ئۆلتۈرگەنلىكىگە پۇشايمان قىلدى، ئۇ قايغۇغا چۆمدى، ئۇنىڭغا يىغلىدى، بۇ ئۇنى قاتتىق ئازابلىدى.

27قابىل ئورنىدىن تۇرۇپ، ئېتىزغا بىر ئۆڭكۈر قېزىپ، ئىنىسىنىڭ جەسىتىنى شۇ يەرگە قويۇپ، توپا بىلەن ئۈستىنى قاپلىدى.

28پەرۋەردىگار قابىلنىڭ ئۆز ئىنىسىغا قىلغانلىرىنى كۆرۈپ قالدى. پەرۋەردىگار قابىلغا كۆرۈنۈپ: «سەن بىلەن بىللە بولغان ئىنىڭ هابىل قەيەردە؟» دەپ سورىدى.

29قابىل ئۆزىنى ئەيىبلەپ: «بىلمەيمەن، مەن ئاكامنىڭ قاراۋۇلىمۇ؟» دېدى. پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا: «سەن نېمە قىلدىڭ؟» دېدى. ئىنىڭنىڭ قېنى سەن ئۇنى ئۆلتۈرگەن يەردىن ماڭا پەرياد قىلىۋاتىدۇ.
30سەن ئىنىڭنى ئۆلتۈرۈپ، مېنىڭ ئالدىمدا ئىككى يۈزلۈك قىلدىڭ، كۆڭلۈڭدە مەن سېنى كۆرمىگەنلىكىمنى، قىلمىشلىرىڭنى بىلمىگەنلىكىمنى ئويلىدىڭ.
31لېكىن سەن بۇ ئىشنى قىلىپ، ئىنىڭنى بىكارغا ئۆلتۈردۈڭ، چۈنكى ئۇ ساڭا توغرا سۆزلىگەنىدى. شۇڭا ئىنىڭنىڭ قېنىنى سېنىڭ قولۇڭدىن قوبۇل قىلىش ئۈچۈن ئاغزىنى ئاچقان ۋە ئۇنى دېپنە قىلغان تۇپراق ساڭا لەنەت بولسۇن!
32سەن ئۇنى تېرىساڭمۇ، ئۇ ساڭا ئىلگىرىكىدەك كۈچ بەرمەيدۇ. چۈنكى يەر تىكەن ۋە چېۋىن ئۆستۈرىدۇ، سەن ئۆلگۈچە يەر يۈزىدە ئادىشىپ يۈرىسەن.
33بۇ ۋاقىتتا، قابىل پەرۋەردىگارنىڭ ھۇزۇرىدىن، يەنى ئۆزى تۇرغان يەردىن ئايرىلىپ، ئۆزى ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن بىللە ئېدەن باغىنىڭ شەرقىدىكى زېمىندا ئايلىنىپ يۈردى.
34شۇ چاغلاردا قابىل ئايالى بىلەن يېقىنلاشتى. ئۇ ھامىلىدار بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغدى. ئۇ ئوغلىنىڭ ئىسمىنى ھانوخ قويدى. «شۇنىڭدىن كېيىن پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا يەر يۈزىدە خاتىرجەملىك ۋە خاتىرجەملىك ئاتا قىلدى» دېدى.
35شۇ چاغدا قابىل شەھەر قۇرۇشقا باشلىدى. ئۇ شەھەرنى قۇرۇپ، شەھەرنىڭ ئىسمىنى ئوغلىنىڭ ئىسمى بىلەن ئېنوخ دەپ ئاتىدى. چۈنكى شۇ كۈنلەردە پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا يەر يۈزىدە ئاراملىق بەرگەنىدى. ئۇ ئىلگىرىكىدەك ئايلىنىپ يۈرمىدى.
36ئىراد ئېنوختىن تۇغۇلدى، ئىراد مېخۇيائېلنى، مېخۇيائېل مېتۇسائېلنى تۇغدى.

2-باب

1ئادەم يەر يۈزىدە ياشىغاندىن كېيىن، ئۇ يەنە ئايالى ھاۋا بىلەن تونۇشتى. ھاۋا ھامىلىدار بولۇپ، ئۇنىڭ سۈرىتىدە بىر ئوغۇل تۇغدى. ئۇ ئۇنىڭغا ئوخشايدىغان بىر ئوغۇل تۇغدى. ئۇ ئۇنىڭغا: «خۇدا ماڭا قابىلنىڭ ئۆلتۈرۈشى بىلەن ھابىلنىڭ ئورنىغا يەنە بىر ئوغۇل بەردى،» دەپ ئىسىم قويدى.
2سېت بىر يۈز بەش ياشانغاندا بىر ئوغۇل پەرزەنت كۆردى. سېت ئوغلىنىڭ ئىسمىنى ئېنوش قويدى. ئۇ: «شۇ چاغدا ئىنسان ئەۋلادلىرى كۆپىيىپ، خۇداغا قارشى چىقىپ، گۇناھ قىلىپ، ئۆز جانلىرىنى ۋە قەلبىنى ئازابلاشقا باشلىدى» دېدى.
3ئېنوشنىڭ دەۋرىدە، ئىنسان ئەۋلادلىرى خۇداغا قارشى ئىسيان كۆتۈرۈپ، گۇناھ قىلىشقا باشلىدى. بۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئىنسان ئەۋلادلىرىغا بولغان غەزىپىنى تېخىمۇ كۈچەيتتى.
4ئىنسانلار باشقا ئىلاھلارغا چوقۇندى، ئەمما ئۇلارنى زېمىندا ياراتقان پەرۋەردىگارنى ئۇنتۇپ قالدى. ئۇ چاغلاردا، ئىنسانلار مىس، تۆمۈر، ياغاچ ۋە تاشتىن بۇتلارنى ياساپ، ئۇلارغا سەجدە قىلىپ، ئىبادەت قىلدى.
5ھەر بىر ئادەم ئۆزىنىڭ ئىلاھىنى ياساپ، ئۇلارغا سەجدە قىلدى. ئېنوش ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئۆمرىدە ئىنسان ئەۋلادلىرى پەرۋەردىگاردىن ۋاز كەچتى. ئۇلارنىڭ يەر يۈزىدە قىلغان رەزىل ئىشلىرى ۋە قىلمىشلىرى سەۋەبىدىن پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى قوزغالدى.
6پەرۋەردىگار گىھون دەرياسىنىڭ سۈيىنى ئۇلارنى بېسىپ چۈشۈردى، ئۇلارنى ۋەيران قىلىپ كۆيدۈرۈۋەتتى، يەر يۈزىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمىنى ۋەيران قىلدى. شۇنداقتىمۇ، ئىنسان ئەۋلادلىرى يامان يوللىرىدىن قايتمىدى، پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە يامان ئىشلارنى قىلىشقا قوللىرىنى سوزدى.
7ئۇ كۈنلەردە يەر يۈزىدە ئۇرۇق ئېكىش، ئورۇش يوق ئىدى، ئىنسانلارغا يېمەك-ئىچمەك يوق ئىدى، ئاچارچىلىق قاتتىق ئىدى.
8ئۇلار ئاشۇ كۈنلەردە يەرگە چاچقان ئۇرۇقلار تىكەن، تىكەن ۋە چاتقاللارغا ئايلاندى. چۈنكى ئادەم ئاتا دەۋرىدىن باشلاپ، خۇدانىڭ يەر يۈزىگە قىلغان لەنىتى ھەققىدە مۇنداق دېيىلگەن: ئادەم ئاتا پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا گۇناھ قىلغانلىقى ئۈچۈن، خۇدانىڭ يەر يۈزىگە قىلغان لەنىتى.
9ئىنسانلار خۇداغا قارشى ئىسيان كۆتۈرۈپ، گۇناھ قىلىپ، قىلمىشلىرىنى بۇزۇپ، يەر يۈزىمۇ بۇزۇلدى.
10ئېنوش توقسان ياشقا كىرىپ، قېناننى تۇغدى.
11قېنان چوڭ بولۇپ، قىرىق ياشقا كىردى. ئۇ دانا بولۇپ، بارلىق دانالىقلارنى بىلىدىغان ۋە ماھارەتلىك بولدى. ئۇ بارلىق ئىنسان ئەۋلادلىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلدى، ئىنسانلارنى دانالىق ۋە بىلىمگە يېتەكلىدى. چۈنكى قېنان ناھايىتى دانا ئادەم بولۇپ، بارلىق دانالىقلارنى چۈشىنىدىغان ئىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ دانالىقى بىلەن روھلار ۋە جىنلارنى باشقۇراتتى.
12قېنان ئۆزىنىڭ دانالىقى ئارقىلىق خۇدانىڭ يەر يۈزىدە گۇناھ قىلغان ئىنسانلارنىڭ ئەۋلادلىرىنى ھالاك قىلىدىغانلىقىنى ۋە كېيىنكى كۈنلەردە پەرۋەردىگارنىڭ ئۇلارغا توپان سۈيىنى ئېلىپ كېلىدىغانلىقىنى بىلدى.
13شۇ كۈنلەردە، قەينان كەلگۈسىدە يۈز بېرىدىغان ئىشلارنى تاش تاختىلارغا يېزىپ، ئۇلارنى ئۆزىنىڭ خەزىنىسىگە قويدى.
14قېنان پۈتۈن يەر يۈزىگە ھۆكۈمرانلىق قىلدى، ئۇ ئىنسانلارنىڭ بەزىلىرىنى خۇداغا خىزمەت قىلىشقا باشلىدى.
15قېينان يەتمىش ياشقا كىرگەندە، ئۈچ ئوغۇل ۋە ئىككى قىز پەرزەنت كۆردى.
16قېناننىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە: تۇنجىسىنىڭ ئىسمى ماخلالېل، ئىككىنچىسىنىڭ ئىسمى ئېنان، ئۈچىنچىسىنىڭ ئىسمى مېرېد، ئۇلارنىڭ سىڭىللىرى ئادە ۋە زىللا ئىدى. بۇلار قېناننىڭ ئۇنىڭدىن تۇغۇلغان بەش ئوغلى.
17مېتۇسائېلنىڭ ئوغلى لامېك قېينان بىلەن توي قىلىپ، ئىككى قىزىنى خوتۇنلۇققا ئالدى. ئادا ھامىلىدار بولۇپ، لامېكتىن بىر ئوغۇل تۇغدى. ئۇ لامېكنىڭ ئىسمىنى يابال قويدى.
18ئۇ يەنە ھامىلىدار بولۇپ، بىر ئوغۇل تۇغدى ۋە ئۇنىڭ ئىسمىنى يۇبال قويدى. زىللاھنىڭ سىڭلىسى ئۇ كۈنلەردە تۇغماس بولۇپ، بالىسى يوق ئىدى.

19چۈنكى شۇ كۈنلەردە، ئىنسان ئەۋلادلىرى خۇداغا قارشى چىقىشقا باشلىدى، خۇدانىڭ ئادەم ئاتاغا بەرگەن ئەمرلىرىگە خىلاپلىق قىلىپ، يەر يۈزىدە كۆپىيىپ، كۆپىيىشنى بۇيرۇدى.
20بەزى ئىنسانلار ئاياللىرىنىڭ گۈزەللىكىنى ساقلاپ قېلىش ۋە گۈزەل قىياپىتىنى يوقىتىش ئۈچۈن، ئۇلارغا تۇغماس قىلىدىغان بىر خىل ئىچىملىك ئىچۈردى.
21ئىنسانلارنىڭ ئوغۇللىرى ئاياللىرىنىڭ بەزىلىرىنى سۇغا زارىقتۇرغاندا، زىللا ئۇلار بىلەن بىللە سۇ ئىچتى.
22بالا تۇغىدىغان ئاياللار ئەرلىرى ھايات ۋاقتىدا تۇل ئاياللارغا ئوخشاپ، پەقەت تۇغماس ئاياللارغىلا باغلىنىپ قالغانلىقتىن، ئەرلىرىنىڭ نەزىرىدە يىرگىنچلىك كۆرۈندى.
23كۈنلەر ئۆتۈپ، يىللار ئۆتكەندىن كېيىن، زىللا قېرىپ قالغاندا، پەرۋەردىگار ئۇنىڭ تۇغۇلۇشىنى ئاچتى.
24ئۇ ھامىلىدار بولۇپ، بىر ئوغۇل تۇغدى ۋە ئۇنىڭ ئىسمىنى تۇبال قابىل قويدى. ئۇ: «مېنىڭ بەدىنىم قۇرۇپ كەتكەندىن كېيىن، مەن ئۇنى ھەممىگە قادىر خۇدادىن تاپتىم» دېدى.
25ئۇ يەنە ھامىلىدار بولۇپ، بىر قىز تۇغدى. ئۇ: «مېنىڭ بەدىنىم قۇرۇپ كەتكەندىن كېيىن، مەن خۇشاللىقتا چۆمدۈم،» دېدى. ئۇ قىزنىڭ ئىسمىنى نائاما قويدى.
26لامېك قېرىپ، قېرىپ قالغانىدى، كۆزلىرى ئاجىزلىشىپ، كۆرەلمەيتتى. ئوغلى تۇبال قابىل ئۇنى باشلاپ ماڭدى. بىر كۈنى لامېك ئېتىزلىقتا باردى، ئوغلى تۇبال قابىل ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىدى. ئۇلار ئېتىزلىقتا ماڭغاندا، ئادەمنىڭ ئوغلى قابىل ئۇلارغا قاراپ ماڭدى. چۈنكى لامېك ناھايىتى قېرىپ، كۆپ كۆرەلمەيتتى، ئوغلى تۇبال قابىل بولسا ناھايىتى ياش ئىدى.
27تۇبال قابىل ئاتىسىغا ئوقيانى تارتىشنى ئېيتتى. ئۇ ئوقيا بىلەن يىراقتىكى قابىلنى ئۇردى. قابىل ئۇلارغا ھايۋانغا ئوخشاپ قالغانلىقى ئۈچۈن، ئۇ ئۇنى ئۆلتۈردى.
28قابىل يىراقتا تۇرغان بولسىمۇ، ئوقلار ئۇنىڭ بەدىنىگە كىرىپ كەتتى، ئۇ يەرگە يىقىلىپ ئۆلدى.
29پەرۋەردىگار قابىلنىڭ قىلغان يامانلىقلىرىنىڭ جازاسىنى ئۇنىڭ ئىنىسى ھابىلغا قىلغان يامانلىقىغا ئاساسەن قايتۇردى. بۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئېيتقانلىرى ئىدى.
30قابىل ئۆلگەندىن كېيىن، لامەك بىلەن تۇبال ئۆزلىرى ئۆلتۈرگەن ھايۋاننى كۆرگىلى باردى. ئۇلار چوڭ ئاتىسى قابىلنىڭ يەرگە يىقىلىپ ئۆلگەنلىكىنى كۆردى.
31لامېك بۇنى قىلىپ قاتتىق قايغۇردى ۋە قوللىرىنى بىر-بىرىگە ئۇرۇپ ئوغلىنى ئۆلتۈرۈۋەتتى.
32لامېكنىڭ ئاياللىرى ئۇنىڭ قىلغانلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولدى.
33لامېكنىڭ ئاياللىرى شۇ كۈندىن باشلاپ ئۇنىڭدىن نەپرەتلەندى، چۈنكى ئۇ قابىل بىلەن تۇبال قابىلنى ئۆلتۈرگەنىدى. لامېكنىڭ ئاياللىرى ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ، ئۇنىڭ گېپىگە قۇلاق سالمىغانىدى.
34لامەك ئاياللىرىنىڭ يېنىغا كەلگەندە، ئۇلارنىڭ بۇ ئىشنى ئاڭلاشقا ئۈندىدى.
35ئۇ ئاياللىرى ئادا ۋە زىللاغا: «ئېي لامېكنىڭ ئاياللىرى، مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سېلىڭلار! سىلەر ھازىر مېنىڭ يارىلىرىم بىلەن بىر ئادەمنى، يارىلىرىم بىلەن بىر بالىنى ئۆلتۈرگەنلىكىمنى، زوراۋانلىق قىلمىغانلىقى ئۈچۈن ئۆلتۈرگەنلىكىمنى ئويلاپ، ئېيتتىڭلار. ئەمما مېنىڭ قېرىپ قالغانلىقىمنى، چاچلىرىمنىڭ ئاقىرىپ كەتكەنلىكىنى، كۆزۈمنىڭ ياشتىن ئۆتۈپ ئېغىرلىشىپ كەتكەنلىكىنى، بۇ ئىشنى بىلمەي قىلغانلىقىمنى بىلىسىلەر» دېدى.
36لامېكنىڭ ئاياللىرى ئۇنىڭ بۇ ئىشىغا قۇلاق سېلىپ، ئاتىسى ئادەمنىڭ مەسلىھەتى بىلەن ئۇنىڭغا قايتىپ كەلدى. ئەمما ئۇلار ئۇنىڭدىن كېيىن بالا تۇغمىدى. چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ شۇ كۈنلەردە ئىنسانلارنىڭ يامان ئىشلىرى ئۈچۈن ئۇلارغا قارشى غەزىپىنىڭ كۈچىيىۋاتقانلىقىنى، ئۇلارنى توپان سۈيى بىلەن ۋەيران قىلىدىغانلىقىنى بىلەتتى.
37قېناننىڭ ئوغلى ماھالالېل ئاتمىش بەش يېشىدا يارىدنى، يارىد ئاتمىش ئىككى يېشىدا ھانوكنى تۇغدى.

3-باب

1ھانوخ ئاتمىش بەش يېشىدا مېتۇشەلاھنى تۇغدى. ھانوخ مېتۇشەلاھنى تۇغۇپ، خۇداغا يېقىن يۈردى. ئۇ پەرۋەردىگارغا خىزمەت قىلدى ۋە ئىنسانلارنىڭ رەزىل قىلمىشلىرىدىن نەپرەتلەندى.
2ئېنوخنىڭ روھى پەرۋەردىگارنىڭ تەلىمىگە، بىلىم ۋە چۈشەنچىگە بېرىلىپ كەتتى. ئۇ ئەقىللىقلىق بىلەن ئىنسان ئوغۇللىرىدىن ئايرىلىپ، نۇرغۇن كۈنلەر ئىچىدە ئۇلاردىن يوشۇرۇنۇپ يۈردى.
3ئۇ ئۆيىدە پەرۋەردىگارغا خىزمەت قىلىپ، ئۇنىڭ ئالدىدا دۇئا قىلىۋاتقاندا، نۇرغۇن يىللار ئۆتكەندىن كېيىن، پەرۋەردىگارنىڭ بىر پەرىشتىسى ئاسماندىن ئۇنىڭغا: «مەن مانا» دېدى.
4ئۇ مۇنداق دېدى: «ئورنىڭدىن تۇر، ئۆيۈڭدىن، يوشۇرۇنغان يېرىڭدىن چىق، ئىنسانلارغا كۆرۈن، ئۇلارغا قانداق يول تۇتۇش كېرەكلىكىنى ۋە خۇدانىڭ يولىغا كىرىش ئۈچۈن نېمە قىلىشى كېرەكلىكىنى ئۆگەتكىن.»
5ئېنوخ پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بويىچە ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۆيىدىن، ئۆيىدىن ۋە يوشۇرۇنغان ئۆيىدىن چىقىپ، ئىنسان ئوغۇللىرىنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ئۆگەتتى. شۇ چاغدا ئىنسان ئوغۇللىرىنى يىغىپ، ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ تەلىملىرىنى چۈشەندۈردى.
6ئۇ بۇ ئىشنى ئىنسانلار ياشايدىغان بارلىق جايلاردا جاكارلاپ: «پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ۋە ياخشى ئىشلارنى بىلىشنى خالايدىغان ئادەم قەيەردە؟» دەپ بۇيرۇدى.
7شۇنىڭ بىلەن، بارلىق ئىنسان ئوغۇللىرى ئۇنىڭ يېنىغا يىغىلدى، چۈنكى بۇ ئىشنى ئارزۇ قىلغانلارنىڭ ھەممىسى ئېنوخنىڭ يېنىغا باردى. ئېنوخ پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بويىچە ئىنسانلارغا ھۆكۈمرانلىق قىلدى. ئۇلار كېلىپ ئۇنىڭغا سەجدە قىلدى ۋە ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى.

8خۇدانىڭ روھى ئېنوخنىڭ ئۈستىگە چۈشتى .ئۇ بارلىق ئادەملىرىگە خۇدانىڭ دانالىقىنى ۋە ئۇنىڭ يوللىرىنى ئۆگەتتى .ئېنوخنىڭ بارلىق كۈنلىرىدە ئىنسان ئەۋلادلىرى پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلدى ۋە ئۇنىڭ دانالىقىنى ئاڭلىدى.

9ئىنسان ئەۋلادلىرىنىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ،ئۇلارنىڭ باشلىرى ۋە سوتچىلىرى ،ئۇلارنىڭ باشلىقلىرى ۋە سوتچىلىرى بىلەن بىللە ،ئۇنىڭ دانالىقىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇنىڭغا سەجدە قىلدى ،ئۇلار يەنە ئۇنىڭدىن ئۆزلىرىگە ھۆكۈمرانلىق قىلىشنى تەلەپ قىلدى ،ئۇمۇ ماقۇل بولدى.

10ئۇلار جەمئىي 130 پادىشاھ ۋە شاھزادىلەرنى توپلاپ ،ھانوخنى پادىشاھ قىلىپ تەيىنلىدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ قول ئاستىدا ئىدى.

11ھانوخ ئۇلارغا دانالىق ،بىلىم ۋە پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ئۆگىتىپ ،ئۇلارنىڭ ئارىسىدا تىنچلىق ئورناتتى .ھانوخنىڭ ھاياتىدا پۈتۈن يەر يۈزىدە تىنچلىق ھۆكۈم سۈردى.

12ھانوخ ئىنسانىيەتكە ئىككى يۈز قىرىق ئۈچ يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى .ئۇ پۈتۈن خەلقىگە ئادىللىق ۋە ھەققانىيەت بىلەن مۇئامىلە قىلدى ، ئۇلارنى پەرۋەردىگارنىڭ يولىغا يېتەكلىدى.

13بۇلار ئېنوخ ،مېتۇشەلاھ ،ئېلىشا ۋە ئېلىمېلېخنىڭ ئۈچ ئوغلىنىڭ ئەۋلادلىرىدۇر .ئۇلارنىڭ مىلكا ۋە ناھماھ ئىسىملىك سىڭىللىرى بار ئىدى . مېتۇشەلاھ سەكسەن يەتتە يىل ياشاپ ،ئۇنىڭدىن لامېك تۇغۇلدى.

14ئادەم ئالەمدىن ئۆتكەندە ئەللىك ئالتىنچى يىلى ئىدى .ئۇ توققۇز يۈز ئوتتۇز ياشتا ئىدى .ئۇنىڭ ئىككى ئوغلى ،يەنى ئېنوخ ۋە ئوغلى مېتۇشەلاھ ئۇنى خۇدا ئۇنىڭغا ئېيتقان ئۆڭكۈرگە پادىشاھلارنىڭ قەبرىستانلىقىغا ئوخشاش چوڭ داغدۇغىلىق بىلەن دەپنە قىلدى.

15ئۇ يەردە ئىنسان ئەۋلادلىرى ئادەم ئۈچۈن قاتتىق قايغۇ-ھەسرەت ئىچىدە يىغلىدى .شۇڭا بۇ ئادەت ھازىرغىچە ئىنسان ئەۋلادلىرى ئارىسىدا مەۋجۇت بولۇپ كەلدى.

16پەرۋەردىگار خۇدانىڭ ئېيتقىنىدەك ،ئادەم ئۆزى ۋە ئۇنىڭدىن كېيىنكى ئەۋلادلىرى بىلىم دەرىخىدىن يېگەنلىكى ئۈچۈن ئۆلدى.

17ئادەم ئۆلگەن يىلى ،يەنى ھانوخ ھۆكۈمرانلىق قىلغان ئىككى يۈز قىرىق ئۈچىنچى يىلىدا ،ھانوخ ئۆزىنى ئىنسانلاردىن ئايرىۋېتىشكە ۋە پەرۋەردىگارغا خىزمەت قىلىش ئۈچۈن دەسلەپتە ئۆزىنى يوشۇرۇشقا قارار قىلدى.

18ھانوخ شۇنداق قىلدى ،لېكىن ئۆزىنى ئۇلاردىن پۈتۈنلەي يوشۇرمىدى ،ئۈچ كۈن ئىنسانلاردىن يىراق تۇردى ۋە ئاندىن بىر كۈن ئۇلارنىڭ يېنىغا باردى.

19ئۇ ئۆيىدە تۇرغان ئۈچ كۈن ئىچىدە ،پەرۋەردىگار خۇداسىغا دۇئا قىلىپ ،ئۇنى مەدھىيەلىدى .ئۇ ئۆيىگە بېرىپ ،خەلققە كۆرۈنگەن كۈنى ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ئۆگەتتى .پەرۋەردىگار ھەققىدە سورىغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەردى.

20ئۇ نۇرغۇن يىللار مۇشۇنداق قىلدى ،كېيىن ئالتە كۈن يوشۇرۇنۇپ ،يەتتە كۈندە بىر قېتىم ئۆز خەلقىگە كۆرۈندى؛ ئۇنىڭدىن كېيىن ئايدا بىر قېتىم ،ئاندىن يىلدا بىر قېتىم ،بارلىق پادىشاھلار ،شاھزادىلەر ۋە ئىنسان ئوغۇللىرى ئۇنى ئىزدەپ ،ئېنوخنىڭ يۈزىنى كۆرۈشنى ۋە ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاشنى ئارزۇ قىلغۇچە كۆرۈندى .ئەمما ئۇلار قىلالمىدى ،چۈنكى بارلىق ئىنسان ئوغۇللىرى ئېنوختىن قاتتىق قورقاتتى ۋە ئۇنىڭ يۈزىدىكى خۇداغا ئوخشاش قورقۇنچ سەۋەبىدىن ئۇنىڭغا يېقىنلىشىشتىن قورقاتتى .شۇڭا ھېچكىم ئۇنىڭغا قارىيالمايتتى ،چۈنكى ئۇنىڭ جازالىنىپ ئۆلۈپ كېتىشىدىن قورقاتتى.

21پادىشاھلار ۋە ھۆكۈمدارلارنىڭ ھەممىسى ئىنسان ئوغۇللىرىنى يىغىپ ،ئېنوخنىڭ يېنىغا كېلىشكە قارار قىلدى .ئۇلار ئېنوخ ئۇلارنىڭ ئارىسىغا چىققاندا ئۇنىڭ بىلەن سۆزلەشسەك بولىدۇ دەپ ئويلىدى ۋە شۇنداق قىلدى.

22بىر كۈنى ئېنوخ چىقىپ ،ھەممىسى يىغىلىپ ،ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى .ئېنوخ ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ سۆزلىرىنى سۆزلەپ بەردى ،ئۇلارغا دانالىق ۋە بىلىم ئۆگەتتى .ئۇلار ئۇنىڭغا سەجدە قىلىپ» :پادىشاھ ياشىسۇن !پادىشاھ ياشىسۇن «!دېدى.

23بىر مەزگىلدىن كېيىن ،پادىشاھلار ،ھۆكۈمرانلار ۋە ئىنسان ئوغۇللىرى ئېنوخ بىلەن سۆزلىشىۋاتقاندا ،ئېنوخ ئۇلارغا خۇدانىڭ يوللىرىنى ئۆگىتىۋاتقاندا ،پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئاسماندىن ئېنوخنى چاقىرىپ ،ئۇنى ئاسمانغا ئېلىپ چىقىپ ،يەر يۈزىدىكى ئىنسان ئوغۇللىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلغىنىدەك ،ئۇ يەردە خۇدانىڭ ئوغۇللىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلىشنى تىلىدى.

24شۇ چاغدا ،ئېنوخ بۇنى ئاڭلاپ ،يەر يۈزىدىكى بارلىق كىشىلەرنى يىغىپ ،ئۇلارغا دانالىق ۋە بىلىم ئۆگىتىپ ،ئىلاھىي كۆرسەتمىلەرنى بەردى .ئۇ ئۇلارغا» :مەن ئاسمانغا چىقىشىم كېرەك ئىدى ،شۇڭا قاچان كېتىدىغانلىقىمنى بىلمەيمەن «دېدى.

25شۇڭا مەن ساڭا دانالىق ۋە بىلىم ئۆگىتىمەن ،سەندىن ئايرىلىشتىن بۇرۇن ،يەر يۈزىدە قانداق ياشاش توغرىسىدا كۆرسەتمە بېرىمەن.

26ئۇ ئۇلارغا دانالىق ۋە بىلىم ئۆگەتتى ،ئۇلارغا تەلىم بەردى ،ئۇلارنى ئەيىبلىدى ،ئۇلارغا يەر يۈزىدە ئىجرا قىلىش ئۈچۈن قائىدە-تۈزۈملەرنى بەردى ،ئۇلارنىڭ ئارىسىدا تىنچلىق ئورناتتى ،ئۇلارغا مەڭگۈلۈك ھاياتنى ئۆگەتتى ۋە ئۇلار بىلەن بىر مەزگىل تۇرۇپ ، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆگەتتى.

27شۇ چاغدا ئىنسان ئوغۇللىرى ئېنوخ بىلەن بىللە ئىدى .ئېنوخ ئۇلار بىلەن سۆزلىشىۋاتاتتى .ئۇلار كۆزلىرىنى كۆتۈردى .ئاسماندىن چۈشۈپ كېلىۋاتقان چوڭ بىر ئاتنىڭ سۈرىتىنى كۆردى .ئات ھاۋادا لەيلەپ يۈرەتتى.

28ئۇلار كۆرگەنلىرىنى ئېنوخقا سۆزلەپ بەردى .ئېنوخ ئۇلارغا» :بۇ ئات مېنىڭ سەۋەبىدىن يەرگە چۈشتى .مەن سىلەردىن ئايرىلىدىغان ۋاقىت كەلدى ،سىلەر مېنى قايتا كۆرەلمەيسىلەر «دېدى.

29شۇ چاغدا ئات چۈشۈپ ،ئېنوخنىڭ ئالدىدا تۇردى .ئېنوخ بىلەن بىللە بولغان بارلىق ئىنسان ئوغۇللىرى ئۇنى كۆردى.

30ئاندىن ھانوخ يەنە بىر قېتىم بىر ئاۋازنى جاكارلاشقا بۇيرۇدى» :پەرۋەردىگارى خۇدانىڭ يوللىرىنى بىلىشنى خالايدىغان ئادەم قەيەردە؟ ئۇ بىزدىن ئايرىلىشتىن بۇرۇن بۈگۈن ھانوخنىڭ يېنىغا كەلسۇن.«

31شۇ كۈنى بارلىق ئىنسان ئوغۇللىرى يىغىلىپ ،ئېنوخنىڭ يېنىغا كەلدى .يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاھلار ،ئۇلارنىڭ باشلىقلىرى ۋە مەسلىھەتچىلىرى بىلەن بىللە شۇ كۈنى ئۇنىڭ يېنىدا تۇردى .ئېنوخ ئىنسان ئوغۇللىرىغا دانالىق ۋە بىلىم ئۆگىتىپ ،ئۇلارغا ئىلاھىي تەلىم بەردى .ئۇ ئۇلارغا پۈتۈن ئۆمرىدە پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلىشنى ۋە ئۇنىڭ يولىدا مېڭىشنى بۇيرۇدى ،ھەممە ئۇلار ئارىسىدا تىنچلىق ئورنىتىشنى داۋاملاشتۇردى.

32شۇنىڭدىن كېيىن ،ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئاتقا مىنىپ يولغا چىقتى ،بارلىق ئىنسانلار ،تەخمىنەن سەككىز يۈز مىڭ ئادەم ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى ،ئۇلار ئۇنىڭ بىلەن بىر كۈنلۈك يول يۈردى.

33ئىككىنچى كۈنى ئۇ ئۇلارغا» :ئۆيۈڭلارغا قايتىڭلار ،نېمىشقا ئۆيۈڭلارغا بارىسىلەر؟ بەلكىم ئۆلۈپ كېتىشىڭلار مۇمكىن «دېدى . ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ كەتتى ،قالغانلىرى ئالتە كۈنلۈك يول يۈردى .هانوخ هەر كۈنى ئۇلارغا» :ئۆلۈپ كېتىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئۆيلىرىڭلارنىگە قايتىڭلار «دەپ ئېيتاتتى .لېكىن ئۇلار قايتىشنى خالىمىدى ،ئۇلار ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەتتى.

34ئالتىنچى كۈنى بەزى كىشىلەر قېلىپ ،ئۇنىڭغا چىڭ يېپىشىپ» :سىز بارىدىغان يەرگە بارىمىز ،پەرۋەردىگارنىڭ مەڭگۈ هايات ئىكەنلىكىگە قەسەمكى ،پەقەت ئۆلۈملا بىزنى ئايرىۋېتىدۇ «دېدى.

35ئۇلار ئۇنىڭ بىلەن بىللە كېتىشنى شۇنچە قاتتىق تەلەپ قىلدىكى ،ئۇ ئۇلار بىلەن سۆزلىشىشنى توختاتتى .ئۇلار ئۇنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپ قايتىپ كەلمىدى.

36پادىشاهلار قايتىپ كەلگەندە ،ئېنوخ بىلەن بىللە كەتكەنلەرنىڭ سانىنى بىلىش ئۈچۈن نوپۇس تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى .يەتتىنچى كۈنى ئېنوخ ئوتلۇق ئاتلار ۋە جەڭ هارۋىلىرى بىلەن بىر قارا بوران ئىچىدە ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى.

37سەككىزىنچى كۈنى ،هانوخ بىلەن بىللە بولغان بارلىق پادىشاهلار ،هانوخ ئاسمانغا كۆتۈرۈلگەن جايىدا ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغانلارنىڭ سانىنى قايتۇرۇپ كېلىش ئۈچۈن ئادەم ئەۋەتتى.

38پادىشاهلارنىڭ هەممىسى ئۇ يەرگە بېرىپ ،يەر يۈزىنىڭ قار بىلەن تولدۇرۇلغانلىقىنى ،قار ئۈستىدە چوڭ-چوڭ قار تاشلىرىنىڭ بارلىقىنى كۆردى .بىرى يەنە بىرىگە» :كېلىڭ ،قارنى يېرىپ كۆرەيلى .بەلكىم ئېنوخ بىلەن قالغان كىشىلەر ئۆلۈپ ،قار تاشلىرى ئاستىدا قالغان بولۇشى مۇمكىن «دېدى .ئۇلار ئۇنى ئىزدىدى ،ئەمما تاپالمىدى ،چۈنكى ئۇ ئاسمانغا كۆتۈرۈلگەن ئىدى.

-4باب

1هانوخ يەر يۈزىدە ئۈچ يۈز ئاتمىش بەش يىل ياشىدى.

2هانوخ ئاسمانغا كۆتۈرۈلگەندە ،يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاهلار ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئۇنىڭ ئوغلى مېتۇشەلاهنى ئېلىپ كېلىپ ،ئۇنى ئاتىسىنىڭ ئورنىغا پادىشاه قىلىپ تەيىنلىدى.

3مېتۇشەلاه ئاتىسى ئېنوخنىڭ ئۆگەتكىنىدەك ،خۇدانىڭ نەزىرىدە ئادىل ئىش قىلدى .ئۇ پۈتۈن هاياتىدا ئىنسان ئوغۇللىرىغا دانالىق ،بىلىم ۋە خۇدادىن قورقۇشنى ئۆگەتتى ،ياخشى يولدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلمىدى.

4لېكىن مېتۇشەلانىڭ كېيىنكى كۈنلىرىدە ،ئىنسان ئوغۇللىرى پەرۋەردىگاردىن يۈز ئۆرۈپ ،يەر يۈزىنى بۇزۇپ ،بىر-بىرىنى تالاپ ،بۇلاڭ-تالاڭ قىلىپ ،خۇداغا قارشى چىقىپ ،گۇناه قىلىپ ،يوللىرىنى بۇزۇپ ،مېتۇشەلانىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سالماي ،ئۇنىڭغا قارشى چىقتى.

5پەرۋەردىگار ئۇلارغا قاتتىق غەزەپلەندى ،شۇڭا ئۇ كۈنلەردە ئۇرۇقلارنى يوقىتىشنى داۋاملاشتۇردى ،شۇڭا يەر يۈزىدە ئۇرۇق ئېكىشمۇ ، ئورۇشمۇ بولمىدى.

6ئۇلار تىرىكچىلىك قىلىش ئۈچۈن يەرگە ئۇرۇق سالغاندا ،ئۆزلىرى تېرىمىغان تىكەن ۋە چىلانلار ئۆسۈپ چىقتى.

7ئەمما ئىنسانلار يەنىلا يامان يوللىرىدىن قايتمىدى ،ئۇلار خۇدانىڭ نەزىرىدە يامان ئىشلارنى قىلىشقا قوللىرىنى سوزدى .ئۇلار يامان يوللىرى بىلەن پەرۋەردىگارنى غەزەپلەندۈردى .پەرۋەردىگار قاتتىق غەزەپلەندى ۋە ئىنساننى ياراتقانلىقىغا پۇشايمان قىلدى.

8ئۇ ئۇلارنى ۋەيران قىلىپ يوق قىلىشنى ئويلىدى ۋە شۇنداق قىلدى.

9شۇ كۈنلەردە ،مېتۇشەلاهنىڭ ئوغلى لامەك 160 ياشقا كىرگەندە ،ئادەمنىڭ ئوغلى سېت ئالەمدىن ئۆتتى.

10سېت جەمئىي توققۇز يۈز ئون ئىككى يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ،ئالەمدىن ئۆتتى.

11لەمەك 180 ياشقا كىرگەندە ،ئۇ ئۆزىنىڭ تاغىسى ئېنوكنىڭ ئوغلى ئەلىشانىڭ قىزى ئاشمۇئانى ئېلىپ ،هامىلدار بولدى.

12شۇ چاغدا ،ئىنسان ئوغۇللىرى يەرگە تېرىپ ،ئاز مىقداردا ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىلدى ،ئەمما ئىنسان ئوغۇللىرى يامان يوللىرىدىن قايتمىدى ، ئۇلار گۇناه قىلىپ ،خۇداغا قارشى چىقتى.

13لەمەكنىڭ ئايالى هامىلدار بولۇپ ،يىل ئاخىرىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا بىر ئوغۇل تۇغدى.

14مېتۇشەلاه ئۇنىڭغا نۇه دەپ ئىسىم قويدى .ئۇ» :ئۇنىڭ دەۋرىدە يەر يۈزى تىنچ ۋە چىرىمىگەن ئىدى «دېدى .ئاتىسى لامېك ئۇنىڭغا» :بۇ بىزنىڭ خۇدا لەنەت قىلغان يەر يۈزىدىكى ئىشلىرىمىز ۋە جاپا-مۇشەققەتلىرىمىز ئۈچۈن بىزگە تەسەللى بېرىدۇ «دەپ ،مەناخېم دەپ ئىسىم قويدى.

15بالا چوڭ بولۇپ ،سۈتتىن ئايرىلدى .ئۇ ئاتىسى مېتۇشەلاهنىڭ يولىدىن ماڭدى .ئۇ خۇداغا مۇۋەپپەق بولۇپ ،ئادىل بولدى.

16شۇ كۈنلەردە ،بارلىق ئىنسان ئەۋلادلىرى پەرۋەردىگارنىڭ يولىدىن چىقىپ ،يەر يۈزىدە ئوغۇل-قىزلار كۆپىيىپ ،بىر-بىرىگە رەزىل ئىشلىرىنى ئۆگىتىپ ،پەرۋەردىگارغا قارشى گۇناه قىلىشنى داۋاملاشتۇردى.

17هەر بىر ئادەم ئۆزىگە بىر ئىلاه ياسىدى .ئۇلار ئۆز قوشنىسىنى ۋە ئۇرۇق-تۇغقانلىرىنى بۇلاپ-تالىدى .ئۇلار يەر يۈزىنى بۇزۇپ ، زوراۋانلىققا تولدى.

18ئۇلارنىڭ سوتچىلىرى ۋە باشلىقلىرى ئىنسانلارنىڭ قىزلىرى بىلەن كۆرۈشۈپ ،ئەرلىرىدىن ئۆزلىرى خالىغان ئاياللىرىنى زورلاپ ئېلىۋالغان .شۇ چاغلاردىكى ئىنسانلارنىڭ ئوغۇللىرى يەر يۈزىدىكى چارۋا ،دالا ۋە قۇشلاردىن ئېلىپ ،بىر خىل هايۋانلارنى يەنە بىر خىل هايۋانلار بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئۆگىتىپ ،پەرۋەردىگارنى غەزەپلەندۈرگەن .خۇدا پۈتكۈل يەر يۈزىنىڭ بۇزۇلغانلىقىنى كۆردى ،چۈنكى يەر يۈزىدىكى بارلىق جانلىقلار ،ئىنسانلار ۋە هايۋانلار ئۆز يولىنى بۇزۇۋەتكەنىدى.

19پەرۋەردىگار مۇنداق دېدى» :مەن ياراتقان ئىنسانلارنى يەر يۈزىدىن يوقىتىمەن ،هەتتا ئىنسانلاردىن ئاسماندىكى قۇشلارغىچە ،چارۋا ۋە دالادىكى هايۋانلارغىچە ،ئۇلارنى ياراتقانلىقىمغا پۇشايمان قىلىمەن.«

20پەرۋەردىگارنىڭ يولىدا ماڭغانلارنىڭ ھەممىسى ئاشۇ كۈنلەردە ئۆلدى .پەرۋەردىگار ئىنسانلارغا ئېيتقان بالا-قازانى كەلتۈرمىدى . چۈنكى بۇ پەرۋەردىگاردىن كەلگەن ،چۈنكى ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ ئىنسانلارغا ئېيتقان بالا-قازاسىنى كۆرمىدى.
21نۇھ پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئېرىشتى .پەرۋەردىگار نۇھنى ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنى تاللاپ ،پۈتۈن يەر يۈزىدە ئۇلاردىن ئەۋلاد قالدۇردى.

-5باب

1نۇھنىڭ ھاياتىنىڭ سەكسەن تۆتىنچى يىلىدا ،سىتنىڭ ئوغلى ھانوخ توققۇز يۈز بەش يېشىدا ئالەمدىن ئۆتتى.
2نۇھنىڭ ھاياتىنىڭ-179 يىلى ،ئېنوشنىڭ ئوغلى قېنان ئالەمدىن ئۆتتى .قېنان جەمئىي 9110 يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.
3نۇھنىڭ ھاياتىنىڭ-234 يىلى ،قېيناننىڭ ئوغلى ماخلالىل ئالەمدىن ئۆتتى .ماخلالىل سەككىز يۈز توقسان بەش يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.
4ماھلالىلنىڭ ئوغلى يارىد نۇھنىڭ ھاياتىنىڭ-336 يىلى ،يەنى شۇ كۈنلەردە ئالەمدىن ئۆتتى .يارىد جەمئىي 962 يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.
5پەرۋەردىگارغا ئەگەشكەنلەرنىڭ ھەممىسى خۇدانىڭ يەر يۈزىگە قىلىدىغان يامانلىقىنى كۆرمەي تۇرۇپ ،شۇ كۈنلەردە ئۆلدى.
6نۇرغۇن يىللار ئۆتكەندىن كېيىن ،نۇھنىڭ ھاياتىنىڭ-4180 يىلى ،پەرۋەردىگارغا ئەگەشكەنلەرنىڭ ھەممىسى ئىنسان ئەۋلادلىرى ئارىسىدىن ئايرىلىپ كەتكەندىن كېيىن ،پەقەت مېتۇشەلاھلا قالغاندا ،خۇدا نۇھ بىلەن مېتۇشەلاھقا مۇنداق دېدى:
7سىلەر ئىنسانلارغا» :پەرۋەردىگار مۇنداق دەيدۇ :يامان يولۇڭلاردىن قايتىڭلار ،قىلمىشلىرىڭلاردىن ۋاز كېچىڭلار ،شۇنداق قىلساڭلار پەرۋەردىگار سىلەرگە قىلىدىغان يامانلىقىدىن تەۋبە قىلىدۇ ،شۇڭا ئۇ ئەمەلگە ئاشمايدۇ «دەپ جاكارلاڭلار.
8پەرۋەردىگار مۇنداق دەيدۇ» :مەن سىلەرگە بىر يۈز يىگىرمە يىللىق مۇددەت بېرىمەن .ئەگەر سىلەر ماڭا يۈزلىنىپ ،يامان يوللىرىڭلارنى تاشلىساڭلار ،مەن سىلەرگە ئېيتقان يامانلىقتىن يۈز ئۆرۈيمەن ،ئۇ يوقىلىدۇ ،دەيدۇ پەرۋەردىگار.
9نۇھ بىلەن مېتۇشەلاھ پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق سۆزلىرىنى ئىنسان ئوغۇللىرىغا ھەر كۈنى سۆزلەپ ،ئۇلارغا ئۈزلۈكسىز سۆزلەپ بەردى.
10لېكىن ئىنسان ئوغۇللىرى ئۇلارغا قۇلاق سالمىدى ،سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى ،بوينى قاتتىق بولدى.
11پەرۋەردىگار ئۇلارغا بىر يۈز يىگىرمە يىللىق مۇددەت بېرىپ» :ئەگەر ئۇلار قايتىپ كەلسە ،خۇدا يەر يۈزىنى ۋەيران قىلماسلىق ئۈچۈن يامانلىقتىن تەۋبە قىلىدۇ «دېدى.
12لامېكنىڭ ئوغلى نۇھ ئۆز ۋاقتىدا» :خۇدا چوقۇم زېمىننى ۋەيران قىلىدۇ ،ئۇنداقتا مەن نېمىشقا بالا تۇغىمەن؟ «دەپ ،ئايال ئېلىشتىن ئۆزىنى تارتىۋالدى.
13نۇھ ئۆز دەۋرىدە ئادىل ئادەم بولۇپ ،مۇكەممەل ئىدى .پەرۋەردىگار ئۇنى يەر يۈزىدە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ئەۋلاد چىقىرىش ئۈچۈن تاللىدى.
14پەرۋەردىگار نۇھقا» :سەن بىر ئايال ئېلىپ ،بالا تۇغ ،چۈنكى مەن سېنىڭ بۇ ئەۋلادتىن بۇرۇن ئادىل ئىكەنلىكىڭنى كۆردۈم «دېدى.
15سەن يەر يۈزىدە ئەۋلادلىرىڭنى كۆپەيتىسەن ،نوھ بىر ئايال ئالدى .ئۇ 580 ياشلىق نائاما ئىسىملىك بىر ئايالنى تاللىدى.
16نۇھ نەئىمەنى خوتۇنلۇققا ئالغاندا تۆت يۈز توقسان سەككىز ياشتا ئىدى.
17نائاما ھامىلدار بولۇپ ،بىر ئوغۇل تۇغدى .ئۇ ئوغلىغا يافەت دەپ ئىسىم قويىدى» .خۇدا مېنى زېمىندا كېڭەيتتى «دېدى .ئۇ يەنە ھامىلدار بولۇپ ،بىر ئوغۇل تۇغدى .نائاما ئوغلىغا سام دەپ ئىسىم قويىدى» .خۇدا مېنى زېمىندا ئۇرۇق ئۆستۈرۈش ئۈچۈن قالدۇردى «دېدى.
18نائاما سامنى تۇغقاندا ،نۇھ 52 ياشتا ئىدى .ئوغۇللار چوڭ بولۇپ ،پەرۋەردىگارنىڭ يولىدا ماڭدى .مېتۇشەلاھ بىلەن نۇھ ئاتا-بوۋىلىرى ئۆگەتكەن بارلىق نەرسىلەرنى قىلدى.
19نۇھنىڭ ئاتىسى لامېك شۇ كۈنلەردە ئالەمدىن ئۆتتى ،ئەمما ئۇ ئاتىسىنىڭ يولىدا پۈتۈن قەلبى بىلەن ماڭمىدى ،ئۇ نۇھنىڭ ھاياتىنىڭ-195 يىلى ئالەمدىن ئۆتتى.
20لامېك يەتتە يۈز يەتمىش يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ،ئالەمدىن ئۆتتى.
21پەرۋەردىگار ئۇلارغا بالا-قازا ئېلىپ كېلىشتىن بۇرۇن ،پەرۋەردىگارنى تونۇيدىغان بارلىق ئىنسانلار شۇ يىلى قازا قىلدى .چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ ئۆلۈشىنى خالىغانىدى ،چۈنكى خۇدا ئۇلارنىڭ قېرىنداشلىرى ۋە ئۇرۇق-تۇغقانلىرىغا قانداق بالا-قازا ئېلىپ كېلىدىغانلىقىنى كۆرمىدى ،چۈنكى ئۇ ئۆزى ئېيتقاندەك.
22شۇ چاغدا ،پەرۋەردىگار نۇھ بىلەن مېتۇشەلاھقا» :ئورنىڭلارغا چىقىپ ،مەن سىلەرگە ئېيتقان بارلىق سۆزلەرنى ئىنسانلارغا جاكارلاڭلار ،بەلكىم ئۇلار يامان يوللىرىدىن قايتىپ كېتەر ،مەن ئۇلارغا تەۋبە قىلىپ ،يامانلىق ئېلىپ كەلمەيمەن «دېدى.
23نۇھ بىلەن مېتۇشەلاھ ئورنىدىن تۇرۇپ ،خۇدانىڭ ئۇلار ھەققىدە ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئىنسانلارغا سۆزلەپ بەردى.
24لېكىن ئىنسان ئوغۇللىرى ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى ،ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى.
25شۇنىڭدىن كېيىن ،پەرۋەردىگار نۇھقا» :بارلىق ئىنسانلارنىڭ يامان ئىشلىرى سەۋەبىدىن ئۇلارنىڭ ئاخىرى مېنىڭ ئالدىمدا كەلدى ،مانا مەن يەر يۈزىنى ۋەيران قىلىمەن «دېدى.
26سەن ئۆزۈڭگە گوفېر ياغىچىنى ئېلىپ ،بىر يەرگە بېرىپ ،چوڭ بىر كېمە ياساپ ،ئۇنى شۇ يەرگە قوي.
27سەن ئۇنى مۇنداق ياسىغىن :ئۇزۇنلۇقى ئۈچ يۈز مېتىر ،كەڭلىكى ئەللىك مېتىر ،ئېگىزلىكى ئوتتۇز مېتىر.
28ئاندىن ئۆزۈڭگە يان تەرىپىدىن ئېچىلىدىغان بىر ئىشىك ياسىغىن ،ئۈستى تەرىپىنى بىر مېتىرغىچە ئېچىپ ،ئىچى-سىرتىغا قارا ماي سۈرت.
29مانا مەن يەر يۈزىگە كەلكۈن ياغدۇرىمەن ،ئاسمان ئاستىدىكى بارلىق جانلىقلار يوقىتىلىدۇ ،يەر يۈزىدىكى بارلىق جانلىقلار يوقىلىدۇ.
30سەن ۋە ئائىلەڭدىكىلەر بېرىپ ،جانلىقلارنىڭ ئەركەك ۋە چىشىسىدىن ئىككى جۈپتىن ئېلىپ ،ئۇلارنى كېمىگە ئېلىپ كېلىپ ،يەر يۈزىدە ئۇرۇق ئۆستۈرۈڭلار.

31بارلىق ھايۋانلار يەيدىغان بارلىق يېمەكلىكلەرنى ئۆزۈڭگە توپلا ،ئۆزۈڭگە ۋە ئۇلارغا يېمەك بولسۇن.
32ئوغۇللىرىڭغا ئەركەك قىزلاردىن ئۈچ قىز تاللاپ بەر ،ئۇلار ئوغۇللىرىڭغا خوتۇن بولسۇن.
33نۇھ ئورنىدىن تۇرۇپ ،خۇدا ئۇنىڭغا بۇيرۇغان يەردە كېمە ياسىدى .نۇھ خۇدانىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى.
34نۇھ 595 ياشقا كىرگەندە ،پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە كېمە ياساشقا باشلىدى .ئۇ كېمەنى بەش يىلدا ياسىدى.
35نۇھ پەرۋەردىگارنىڭ نۇھقا بۇيرۇغانلىرى بويىچە ،مېتۇشەلاھنىڭ ئوغلى ئەلياكىمنىڭ ئۈچ قىزىنى ئوغۇللىرىغا خوتۇنلۇققا ئالدى.
36دەل شۇ چاغدا ،ھانوخنىڭ ئوغلى مېتۇشەلا توققۇز يۈز ئاتمىش يېشىدا ئالەمدىن ئۆتتى.

-6باب

1مېتۇشەلاھ ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،پەرۋەردىگار نۇھقا» :سەن ئائىلەڭدىكىلەر بىلەن كېمىگە كىرگىن ،مەن يەر يۈزىدىكى بارلىق ھايۋانلارنى ،دالا ھايۋانلىرىنى ۋە ئاسماندىكى قۇشلارنى سېنىڭ يېنىڭغا توپلايمەن ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى كېمىنى قورشاپ ئالىدۇ «دېدى.
2سەن بېرىپ كېمىنىڭ ئىشىكىنىڭ يېنىغا ئولتۇرغىن ،بارلىق ھايۋانلار ،ھايۋاناتلار ۋە قۇشلار يىغىلىپ ،سېنىڭ ئالدىڭدا تۇرىدۇ .ئۇلارنىڭ ئىچىدىن كېلىپ سېنىڭ ئالدىڭدا ئېگىلىپ تۇرىدىغانلارنى ئېلىپ ،ئوغۇللىرىڭنىڭ قولىغا تاپشۇرسەن .ئۇلار ئۇلارنى كېمىگە ئېلىپ بارىدۇ ، سېنىڭ ئالدىڭدا تۇرىدىغانلارنىڭ ھەممىسىنى تاشلاپ كېتىسەن.
3پەرۋەردىگار ئەتىسى كۈنى بۇ ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇردى ،ھايۋانلار ،ھايۋانلار ۋە قۇشلار توپ-توپ بولۇپ كېمىنى قورشاپ ئالدى.
4نۇھ كېمىنىڭ ئىشىكىنىڭ يېنىغا بېرىپ ئولتۇردى .ئۇ كېمىنىڭ ئىچىگە ئالدىدىكى بارلىق جانلىقلارنى ئېلىپ كىردى .ئۇ كېمىنىڭ ئالدىدا تۇرغانلارنىڭ ھەممىسىنى يەر يۈزىدە قالدۇردى.
5بىر ئارسلاننىڭ ئەركەك ۋە چىشى باللىرى بىلەن بىللە كەلدى .ئۈچەيلەن نۇھنىڭ ئالدىدا چۆكۈپ ئولتۇردى .ئىككى ئارسلان ئارسلانغا سوقۇلۇپ ،ئۇنى ئۇرۇپ ،ئورنىدىن قېچىشقا مەجبۇرلىدى .ئارسلان قېچىپ كەتتى ،ئۇلار ئۆز جايلىرىغا قايتىپ نۇھنىڭ ئالدىدا يەرگە چۆكۈپ ئولتۇردى.
6شۇنىڭ بىلەن ،ئايال ئارسلان قېچىپ ،ئارسلانلارنىڭ ئورنىدا تۇردى.
7نۇھ بۇنى كۆرۈپ قاتتىق ھەيران قالدى ۋە ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئىككى كىچىك بالانى ئېلىپ كېمىگە كىرگۈزدى.
8نۇھ كېمىگە يەر يۈزىدىكى بارلىق جانلىقلارنى ئېلىپ كىردى ،شۇڭا نۇھ كېمىگە ئېلىپ كىرگەن جانلىقلاردىن باشقا ھېچكىم قالمىدى.
9نۇھنىڭ كېمىسىگە ئىككى-ئىككىدىن كىردى ،لېكىن خۇدانىڭ بۇيرۇقى بويىچە ،ئۇ پاك ھايۋانلار ۋە پاكىز قۇشلاردىن يەتتە جۈپ ئېلىپ كەلدى.
10بارلىق ھايۋانلار ،ھايۋانلار ۋە قۇشلار يەنىلا شۇ يەردە ئىدى .ئۇلار كېمىنى ھەممە يەردىن ئوراپ تۇراتتى .يامغۇر يەتتە كۈندىن كېيىنلا ياغدى.
11شۇ كۈنى پەرۋەردىگار پۈتۈن زېمىننى لەرزىگە سالدى ،قۇياش قاراڭغۇلۇققا چۆمدى ،دۇنيانىڭ ئاساسى غەزەپلەندى ،پۈتۈن زېمىن قاتتىق تەۋرىنىپ ،چاقماق چېقىپ ،گۈلدۈرماما گۈلدۈرلىدى ،يەر يۈزىدىكى بارلىق سۇ مەنبەلىرى ئىلگىرى ئاھالىلەرگە مەلۇم بولمىغان دەرىجىدە پارتلىدى .خۇدا ئىنسان ئەۋلادلىرىنى قورقۇتۇش ئۈچۈن ،يەر يۈزىدە يامانلىقنىڭ بولماسلىقى ئۈچۈن بۇ قۇدرەتلىك ئىشنى قىلدى.
12ئەمما ئىنسان ئەۋلادلىرى يەنىلا يامان يوللىرىدىن قايتمىدى ،ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپىنى كۈچەيتتى ،ھەتتا بۇ ئىشلارغا ئۆز قەلبىنى مەركەزلەشتۈرمىدى.
13نۇھنىڭ ھاياتىنىڭ ئالتە يۈزىنچى يىلىدا ،يەتتە كۈندىن كېيىن ،يەر يۈزى توپان بىلەن قاپلاندى.
14چوڭقۇر دېڭىزنىڭ بارلىق بۇلاقلىرى يېرىلىپ ،ئاسماننىڭ دېرىزىلىرى ئېچىلىپ ،يەر يۈزىگە قىرىق كېچە-كۈندۈز يامغۇر ياغدى.
15نۇھ ،ئائىلىسى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغان بارلىق جانلىقلار توپان سۈيى سەۋەبىدىن كېمىگە كىردى ،پەرۋەردىگار ئۇنىڭ ئىشىكىنى تاقىۋەتتى.
16يەر يۈزىدە قالغان بارلىق ئىنسانلار يامغۇر سەۋەبىدىن ئازاب-ئوقۇبەتكە چۆمۈپ كەتتى ،چۈنكى سۇلار يەر يۈزىگە تېخىمۇ قاتتىق كېلىۋاتاتتى ،ھايۋاناتلار ۋە ھايۋانلار يەنىلا كېمىنىڭ ئەتراپىنى ئوراپ تۇراتتى.
17ئىنسانلار جەمئىي يەتتە يۈز مىڭ ئەر-ئايال بولۇپ ،نۇھنىڭ كېمىسىگە كەلدى.
18ئۇلار نۇھنى چاقىرىپ» :بىزگە كېمىنى ئېچىڭ ،بىز كېمىگە ئولتۇرۇپ سېنىڭ يېنىڭغا بارايلى ،نېمىشقا ئۆلۈپ كېتىمىز؟ «دېدى.
19نۇھ كېمىدىن ئۇلارغا قاتتىق ئاۋازدا جاۋاب بېرىپ» :سىلەر پەرۋەردىگارغا قارشى ئىسيان كۆتۈرۈپ ،ئۇنىڭ يوقلۇقىنى ئېيتمىدىڭلارمۇ؟ «دېدى .شۇڭا پەرۋەردىگار سىلەرنى يەر يۈزىدىن يوق قىلىش ۋە يوقىتىش ئۈچۈن سىلەرگە بۇ ئاپەتنى ئېلىپ كەلدى.
20بۇ مەن سىلەرگە 120 يىل ئىلگىرى ئېيتقان گەپ ئەمەسمۇ؟ سىلەر پەرۋەردىگارنىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سالمىدىڭلار ،ئەمدى يەر يۈزىدە ياشاشنى خالامسىلەر؟
21ئۇلار نۇھقا» :بىز پەرۋەردىگارغا قايتىشقا تەييارمىز ،پەقەت ئۆلمەي ياشاش ئۈچۈنلا ئىشىكنى ئېچىڭ «دېدى.
22نۇھ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ» :سىلەر ھازىر جاپا-مۇشەققەتكە دۇچ كېلىۋاتقانلىقىڭلارنى كۆرۈپ ،پەرۋەردىگارغا قايتىشنى خالايسىلەر . پەرۋەردىگار سىلەرگە بەلگىلىگەن بۇ يۈز يىگىرمە يىل ئىچىدە نېمىشقا قايتىپ كەلمىدىڭلار؟ «دېدى.
23لېكىن ھازىر سىلەر كېلىپ ،روھىڭلاردىكى ئازابلارنى ماڭا ئېيتىپ بېرىڭلار .پەرۋەردىگار سىلەرگە قۇلاق سالمايدۇ ،بۈگۈن سىلەرگە قۇلاق سالمايدۇ ،شۇڭا سىلەر ئارزۇلىرىڭلارنى ئەمەلگە ئاشۇرالمايسىلەر.
24ئىنسانلار يامغۇر ياغقانلىقتىن كېمىگە كىرىپ كېتىش ئۈچۈن يېقىنلاشتى ،چۈنكى ئۇلار يامغۇرغا چىدىيالمايتتى.
25پەرۋەردىگار كېمەنىڭ ئەتراپىدىكى بارلىق ھايۋانلارنى ئەۋەتتى .ھايۋانلار ئۇلارنى بېسىپ چۈشۈپ ،ئۇ يەردىن قوغلاپ چىقاردى .ھەر بىرى ئۆز يولىغا كېتىپ ،يەر يۈزىگە تارقىلىپ كەتتى.

26يامغۇر يەنىلا يەر يۈزىگە ياغىۋاتاتتى .قىرىق كېچە-كۈندۈز يامغۇر ياغدى .يەر يۈزىدىكى ۋە سۇدىكى بارلىق جانلىقلار ،ئىنسانلار ، هايۋانلار ،هايۋانلار ،يەر يۈزىدىكى جانلىقلار ۋە قۇشلار ئۆلدى .پەقەت نۇھ ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كېمىدە بولغانلارلا قالدى.
27سۇلار يەر يۈزىدە تېخىمۇ كۆپەيدى .كېمە كۆتۈرۈلدى ،كېمە يەردىن كۆتۈرۈلدى.
28كېمە سۇ يۈزىدە لەيلەپ تۇراتتى .كېمە سۇغا ئېتىلىپ كەتتى .ئۇنىڭ ئىچىدىكى بارلىق جانلىقلار قازاندىكى شورپادەك ئايلىنىپ كەتتى.
29كېمىدىكى بارلىق جانلىقلار قاتتىق قورقۇنچقا چۆمدى ،كېمە پارچىلىنىپ كېتەي دەپ قالدى.
30كېمىدىكى بارلىق جانلىقلار قورقۇپ كەتتى ،شىرلار ھۆركىرىدى ،كالا مۆرەيتتى ،بۆرىلەر ئۇلىدى .كېمىدىكى بارلىق جانلىقلار ئۆز تىلىدا سۆزلەپ ،نالە قىلدى ،شۇڭا ئۇلارنىڭ ئاۋازى يىراققا تارقالدى .نۇھ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە يىغلاپ ،ئازاب چەكتى . ئۇلار ئۆلۈم دەرۋازىسىغا يېتىپ قالغانلىقىدىن قاتتىق قورقتى.
31نۇھ پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىپ ،ئۇنىڭغا يالۋۇردى .ئۇ» :ئى پەرۋەردىگار ،بىزگە ياردەم قىل ،چۈنكى بىزنى قورشاپ ئالغان بۇ ئاپەتكە بەرداشلىق بېرىشكە كۈچىمىز يەتمەيدۇ ،چۈنكى سۇ دولقۇنلىرى بىزنى قورشاپ ئالدى ،يامان ئېقىنلار بىزنى قورقۇتتى ،ئۆلۈم تۇزاقلىرى ئالدىمىزغا كەلدى .ئى پەرۋەردىگار ،بىزگە جاۋاب بەر ،بىزگە يۈزۈڭنى يورۇتۇپ بەر ،بىزگە مېھرىبان بول ،بىزنى قۇتقۇز ۋە قۇتقۇز « دېدى.
32پەرۋەردىگار نۇھنىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى ،پەرۋەردىگار ئۇنى ياد ئېتىپ ،ئۇنىڭغا ئىجابەت قىلدى.
33يەر يۈزىدىن شامال چىقتى ،سۇلار تىنچلاندى ،كېمە توختاپ قالدى.
34چوڭقۇر دېڭىز بۇلاقلىرى ۋە ئاسماننىڭ دېرىزىلىرى توسۇلۇپ ،ئاسماندىن ياغقان يامغۇر توختىتىلدى.
35شۇ كۈنلەردە سۇ ئازىيىپ ،كېمە ئارارات تاغلىرىنىڭ ئۈستىگە توختىدى.
36نۇھ كېمىنىڭ دېرىزىلىرىنى ئاچتى .نۇھ يەنىلا پەرۋەردىگارغا يالۋۇرۇپ» :ئى پەرۋەردىگار ،زېمىننى ،ئاسماننى ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق نەرسىلەرنى ياراتقانسەن ،روھىمىزنى بۇ قاماقتىن ۋە بىزنى قاماپ قويغان زىنداندىن چىقارغىن ،چۈنكى مەن ئاھ تارتىپ چارچاپ كەتتىم « دېدى.
37پەرۋەردىگار نۇھنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ» :بىر يىل توشقاندىن كېيىن يولغا چىقىڭ «دېدى.
38يىل ئايلىنىشى بىلەن ،نۇھ كېمىدە تۇرغانغا بىر يىل توشقاندا ،يەر يۈزىدىكى سۇ قۇرۇپ كەتتى .نۇھ كېمىنىڭ ئۈستىنى ئاچتى.
39ئەينى ۋاقىتتا ،ئىككىنچى ئاينىڭ يىگىرمە يەتتىنچى كۈنى ،يەر يۈزى قۇرۇپ كەتكەنىدى .لېكىن پەرۋەردىگار ئۇلارغا ئېيتمىغۇچە ،نۇھ ، ئوغۇللىرى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغانلار كېمىدىن چىقمىدى.
40پەرۋەردىگار ئۇلارغا چىقىشنى ئېيتقان بىر كۈن كەلدى ،ئۇلار ھەممىسى كېمىدىن چىقتى.
41ئۇلار بېرىپ ،ھەر بىرى ئۆز يولىغا ،ئۆز ماكانىغا قايتىپ كەتتى .نۇھ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى خۇدا ئۇلارغا ئېيتقان زېمىندا تۇرۇپ ،پۈتۈن ئۆمرىنى پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلدى .پەرۋەردىگار نۇھ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ كېمىدىن چىقىشىغا بەخت ئاتا قىلدى.
42ئۇ ئۇلارغا» :سىلەر كۆپىيىڭلار ،پۈتكۈل يەر يۈزىنى تولدۇرۇڭلار ،كۆچ-قۇۋۋەتكە ئېرىشىڭلار ،يەر يۈزىدە مول ھوسۇل ئېلىڭلار ۋە ئۇ يەردە كۆپىيىڭلار «دېدى.

-7باب

1نۇھنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە :ياپەت ،هام ۋە سام .توپاندىن كېيىن ئۇلارغا بالىلار تۇغۇلدى ،چۈنكى ئۇلار توپاندىن بۇرۇن ئۆيلەنگەنىدى.
2بۇلار ياپەتنىڭ ئوغۇللىرى بولۇپ ،ئۇلار :گومېر ،ماگوگ ،مادای ،ياۋان ،تۇبال ،مېشېك ۋە تىراس بولۇپ ،يەتتە ئوغۇل ئىدى.
3گومېرنىڭ ئوغۇللىرى :ئاشكىناز ،رىفات ۋە تېگارما.
4ماگوگنىڭ ئوغۇللىرى ئەلىخانەف ۋە لۇبال ئىدى.
5مادائىنىڭ ئوغۇللىرى :ئاكون ،زىئېلو ،خازونى ۋە لۇت.
6ياۋاننىڭ ئوغۇللىرى ئەلىشە ،تارشىش ،كىتتىم ۋە دۇدونىم ئىدى.
7تۇبالنىڭ ئوغۇللىرى ئارىفى ،كېسەد ۋە تائارى ئىدى.
8مېشەخنىڭ ئوغۇللىرى دېدون ،زارون ۋە شېپاشنى ئىدى.
9تىراسنىڭ ئوغۇللىرى بېنىب ،گېرا ،لۇپىريون ۋە گىلاك ئىدى .بۇلار ياپەتنىڭ ئائىلە ئەزالىرى بولۇپ ،ئۇلارنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ سانى تەخمىنەن تۆت يۈز ئاتمىش ئىدى.
10هامنىڭ ئوغۇللىرى :كۇش ،مىتزرائىم ،پۇت ۋە كەنئان ،بۇ تۆت ئوغۇل؛ كۇشنىڭ ئوغۇللىرى :سېبا ،هاۋىلا ،سابتا ،رائاما ۋە ساتېكا ، رائامانىڭ ئوغۇللىرى :شېبا ۋە دېدان.
11مىتزرايىمنىڭ ئوغۇللىرى :لۇد ،ئانوم ،پاتروس ،چاسلوت ۋە چاپتور.
12پۇتنىڭ ئوغۇللىرى گېبۇل ،هادان ،بېناھ ۋە ئادان ئىدى.
13قاناننىڭ ئوغۇللىرى زىدون ، ھىت ، ئامورى ، گېرگاشى ، خىۋى ، ئاركى ، سېنى ، ئارودى ، زىمودى ۋە چاموتى ئىدى.
14بۇلار هامنىڭ ئەۋلادلىرى بولۇپ ،ئۆز ئائىلىلىرى بويىچە سانى يەتتە يۈز ئوتتۇز ئەتراپىدا ئىدى.
15سامنىڭ ئوغۇللىرى :ئېلام ،ئاشۇر ،ئارپاخشاد ،لۇد ۋە ئارام ،ئۇلارنىڭ بەش ئوغلى بار .ئېلامنىڭ ئوغۇللىرى :شۇشان ،ماكۇل ۋە خارمون.
16ئاشارنىڭ ئوغۇللىرى مىرۇس ۋە موكىل ،ئارپاخشادنىڭ ئوغۇللىرى شېلاخ ،ئانار ۋە ئاشكول ئىدى.
17لۇدنىڭ ئوغۇللىرى پېتور ۋە بىزايون ،ئارامنىڭ ئوغۇللىرى ئۇس ،چۇل ،گاتېر ۋە ماش ئىدى.
18بۇلار سامنىڭ ئەۋلادلىرى بولۇپ ،ئۆز ئائىلىسى بويىچە ئۈچ يۈزگە يېقىن ئەر ئىدى.

19سامنىڭ ئەۋلادلىرى تۆۋەندىكىچە :سام ئارپاخشادنى ،ئارپاخشاد شېلاخنى ،شېلاخ ئەبەرنى تۇغدى .ئەبەردىن ئىككى ئوغۇل تۇغۇلدى . بىرىنىڭ ئىسمى پەلەگ ئىدى ،چۈنكى ئۇنىڭ دەۋرىدە ئىنسانلار بۆلۈنگەن ،كېيىنكى كۈنلەردە يەر يۈزى بۆلۈنگەن.

20ئىككىنچىسىنىڭ ئىسمى يوقتان ئىدى ،بۇ ئۇنىڭ دەۋرىدە ئىنسانلارنىڭ ھاياتى بارغانسېرى ئازىيىپ كېتىۋاتقانلىقىنى بىلدۈرىدۇ.

21بۇلار يوكتاننىڭ ئوغۇللىرى :ئالموداد ،شېلاف ،خازارموۋېت ،يەراخ ،ھادۇروم ،ئۆزەل ،دىكلاھ ،ئوبال ،ئابىمائېل ،شېبا ،ئوفىر ،ھاۋىلاھ ۋە يوباب بولۇپ ،بۇلارنىڭ ھەممىسى يوكتاننىڭ ئوغۇللىرىدۇر.

22ئۇنىڭ ئىنىسى پەلەگ يېنىنى ،يېن سېرۇگنى ،سېرۇگ ناھورنى ،ناھور تەراھنى ،تەراھ ئوتتۇز سەككىز ياش ۋاقتىدا ھاران بىلەن ناھورنى تۇغدى.

23نۇھنىڭ نەۋرىسى ،ھامنىڭ ئوغلى كۇش قېرىپ قالغاندا بىر ئايال ئالدى .ئۇ بىر ئوغۇل تۇغدى .ئۇلار ئۇنىڭغا نىمرود دەپ ئىسىم قويدى . »شۇ چاغدا ئىنسان ئوغۇللىرى يەنە خۇداغا قارشى ئىسيان كۆتۈرۈپ ،گۇناھ قىلىشقا باشلىدى .بالا چوڭ بولدى ،ئاتىسى ئۇنى ئىنتايىن ياخشى كۆرەتتى ،چۈنكى ئۇ قېرىپ قالغاندا تۇغۇلغان ئىدى.«

24ئادەم بىلەن ئۇنىڭ ئايالى باغدىن چىققاندا ،خۇدا ئۇلارغا تىككەن تېرىدىن كىيىملەرنى كۇشقا بەردى.

25ئادەم ئاتا بىلەن ئايالى ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،كىيىملەر ياردىنىڭ ئوغلى ئېنوخقا بېرىلدى .ئېنوخ خۇدانىڭ ھۇزۇرىغا كۆتۈرۈلگەندە ،ئۇنى ئوغلى مېتۇشەلاھقا بەردى.

26مېتۇشەلاھ ئۆلگەندىن كېيىن ،نۇھ ئۇلارنى ئېلىپ كېمىگە كىردى .ئۇلار ئۇ كېمىدىن چىققۇچە ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولدى.

27ئۇلار سىرتقا چىققاندا ،ھام ئاتىسى نۇھنىڭ كىيىملىرىنى ئوغرىلاپ ئېلىپ ،ئاكىلىرىدىن يوشۇرۇپ قويدى.

28ھام تۇنجى ئوغلى كۇشنىڭ ئاتىسى بولغاندا ،ئۇنىڭغا كىيىملەرنى مەخپىي بەردى .ئۇلار كۇشنىڭ يېنىدا نۇرغۇن كۈن تۇردى.

29كۇش بۇ كىيىملەرنى ئوغۇللىرى ۋە قېرىنداشلىرىدىن يوشۇرۇپ قويدى .كۇش نىمرودنى تۇغقاندا ،ئۇنىڭغا بولغان مۇھەببىتى تۈپەيلىدىن بۇ كىيىملەرنى بەردى .نىمرود چوڭ بولۇپ ،يىگىرمە ياشقا كىرگەندە شۇ كىيىملەرنى كىيدى.

30نىمرود كىيىملىرىنى كىيگەندىن كېيىن كۈچىيىپ كەتتى ،خۇدا ئۇنىڭغا كۈچ-قۇۋۋەت بەردى ،ئۇ يەر يۈزىدە كۈچلۈك ئوۋچى بولدى ،ھەتتا دالىدا كۈچلۈك ئوۋچى بولدى ،ئۇ ھايۋانلارنى ئوۋلاپ ،قۇربانلىق سۇپىسى ياساپ ،پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ئۇلارغا قۇربانلىق قىلدى.

31نىمرود ئۆزىنى كۈچەيتتى ،ئۇ قېرىنداشلىرى ئارىسىدىن چىقىپ ،ئەتراپىدىكى بارلىق دۈشمەنلەرگە قارشى قېرىنداشلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

32پەرۋەردىگار ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنىڭ بارلىق دۈشمەنلىرىنى ئۇنىڭ قولىغا تاپشۇردى ،خۇدا ئۇنىڭ جەڭلىرىدە ۋاقىت-ۋاقتىدا ئۇنىڭغا ياردەم بەردى ،ئۇ يەر يۈزىدە پادىشاھ بولدى.

33شۇڭا ،ئۇ كۈنلەردە بىر ئادەم ئۆزى مەشىق قىلدۇرغان ئەسكەرلەرنى جەڭگە چاقىرغاندا ،ئۇلارغا» :خۇدا يەر يۈزىدىكى كۈچلۈك ئوۋچى نىمرودقا قىلغاندەك ،ئۇ ئۆز قېرىنداشلىرىغا قارشى غەلىبە قىلغان جەڭلەردە غەلىبە قىلىپ ،ئۇلارنى دۈشمەنلىرىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغان ،شۇڭا خۇدا بىزگە كۈچ-قۇۋۋەت بەرسۇن ۋە بۈگۈن بىزنى قۇتقۇزسۇن «دەيدىغان گەپلەر تارقالغان.

34نىمرود قىرىق ياشقا كىرگەندە ،ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى بىلەن ياپەتنىڭ ئەۋلادلىرى ئوتتۇرىسىدا ئۇرۇش يۈز بېرىپ ،ئۇلار دۈشمەنلىرىنىڭ قولىدا قالدى.

35شۇ چاغدا نىمرود يولغا چىقىپ ،كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىنى ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى ،تەخمىنەن 460 ئادەمنى توپلىدى .ئۇ يەنە دوستلىرى ۋە تونۇشلىرىدىن سەكسەن ئادەمنى ياللاپ ،ئۇلارغا مائاش بەردى .ئۇ ئۇلار بىلەن بىللە ئۇرۇشقا باردى .يولدا ماڭغاندا ،نىمرود ئۆزى بىلەن بىللە ماڭغان كىشىلەرنىڭ قەلبىنى قۇدرەتلەندۈردى.

36ئۇ ئۇلارغا» :قورقماڭلار ،قورقماڭلار ،چۈنكى بارلىق دۈشمەنلىرىمىز قولىمىزغا تاپشۇرۇلىدۇ ،سىلەر ئۇلارغا خالىغانچە مۇئامىلە قىلىڭلار «دېدى.

37يولغا چىققانلارنىڭ ھەممىسى بەش يۈز ئەتراپىدا ئىدى .ئۇلار دۈشمەنلىرىگە قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنى يوقىتىپ ،بويسۇندۇردى . نىمرود ئۇلارنىڭ ئورنىغا دائىملىق ئەمەلدارلارنى قويدى.

38ئۇ ئۇلارنىڭ بالىلىرىدىن بىر قىسمىنى گۆرۈگە ئېلىپ ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى نىمرود ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىغا قۇل بولدى .نىمرود ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەن بارلىق كىشىلەر ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.

39نىمرود دۈشمەنلىرىنى مەغلۇپ قىلىپ ،جەڭدىن خۇشاللىق بىلەن قايتىپ كەلگەندە ،بارلىق قېرىنداشلىرى ۋە ئۇنى ئىلگىرى تونۇغانلار ئۇنى پادىشاھ قىلىپ تەيىنلەش ئۈچۈن يىغىلىپ ،بېشىغا پادىشاھلىق تاجىنى كىيدۈردى.

40ئۇ پادىشاھلارنىڭ ئادىتى بويىچە ،ئۆزىنىڭ قول ئاستىدىكىلەر ۋە خەلقىنى ،يەنى شاھزادىلەرنى ،سوتچىلارنى ۋە ھۆكۈمدارلارنى تەيىنلىدى.

41ئۇ ناھورنىڭ ئوغلى تەراھنى قوشۇنىنىڭ باشلىقى قىلىپ تەيىنلىدى ،ئۇنى بارلىق ئەمەلدارلىرىدىن ئۈستۈن قىلىپ ،ئۇنىڭغا ھۆرمەت بىلدۈردى.

42ئۇ ئەتراپىدىكى بارلىق دۈشمەنلىرىنى مەغلۇپ قىلغاندىن كېيىن ،ئۆز كۆڭلىدىكى ئارزۇ بويىچە ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقان مەزگىلدە ، مەسلىھەتچىلىرى بىلەن بىرلىكتە سارىيى ئۈچۈن بىر شەھەر قۇرۇشنى مەسلىھەتلەشتى ،ئۇلار شۇنداق قىلدى.

43ئۇلار شەرققە قارشى تەرەپتە چوڭ بىر ۋادىنى تاپتى ۋە ئۇنىڭغا چوڭ ۋە كەڭ شەھەر سالدى .پەرۋەردىگار دۈشمەنلىرىنى قاتتىق لەرزىگە سېلىپ ،ئۇلارنى ۋەيران قىلغانلىقى ئۈچۈن ،نىمرود ئۆزى قۇرغان شەھەرنىڭ ئىسمىنى شىنار دەپ ئاتىدى.

44نىمرود شىناردا تۇرۇپ ،خاتىرجەم پادىشاھلىق قىلدى .ئۇ دۈشمەنلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنى بويسۇندۇردى .ئۇ بارلىق جەڭلىرىدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى ،پادىشاھلىقى ناھايىتى زور بولدى.

45بارلىق مىللەتلەر ۋە تىللاردا سۆزلىشىدىغان كىشىلەر ئۇنىڭ داڭقىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭغا يىغىلىپ ،يەرگە باش قويۇپ سەجدە قىلدى ،ئۇنىڭغا قۇربانلىقلارنى ئېلىپ كەلدى .ئۇ ئۇلارنىڭ خوجايىنى ۋە پادىشاھى بولدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ بىلەن بىرلىكتە شىنار شەھىرىدە تۇردى . نىمرود نۇھنىڭ بارلىق ئوغۇللىرىغا زېمىندا ھۆكۈمرانلىق قىلدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ قولى ۋە مەسلىھەتچىسى ئاستىدا ئىدى.

46پۈتۈن يەر يۈزىدىكىلەر بىر تىلدا سۆزلەيتتى، ئەمما نىمرود پەرۋەردىگارنىڭ يولىدا ماڭمىدى، توپان ئاپىتىدىن تارتىپ ئۇ كۈنگىچە ئۆزىدىن بۇرۇنقى بارلىق ئىنسانلاردىنمۇ رەزىل ئىدى.
47ئۇ ياغاچ ۋە تاشتىن بۇتلارنى ياساپ، ئۇلارغا سەجدە قىلدى، پەرۋەردىگارغا قارشى ئىسيان كۆتۈردى، بارلىق پۇقرالىرىغا ۋە يەر يۈزىدىكى خەلقلەرگە ئۇنىڭ رەزىل يوللىرىنى ئۆگەتتى، ئۇنىڭ ئوغلى ماردون ئاتىسىدىنمۇ رەزىل ئىدى.
48نىمرود ئوغلى ماردوننىڭ قىلمىشلىرىنى ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭغا قارىتا: «ياماندىن يامانلىق چىقىدۇ» دەيتتى. شۇڭا پۈتۈن دۇنيادا «يامانلىقتىن يامانلىق چىقىدۇ» دېگەن ماقال-تەمسىل تارقالغان. بۇ ماقال-تەمسىل ئىنسانلارنىڭ سۆزلىرىدە كەڭ تارقالغان.
49نىمرودنىڭ قوشۇنىنىڭ باشلىقى ناھورنىڭ ئوغلى تەراھ پادىشاھ ۋە ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلەرنىڭ نەزىرىدە ئىنتايىن شان-شەرەپلىك ئىدى . پادىشاھ ۋە ئۇنىڭ ئەمەلدارلىرى ئۇنى ياخشى كۆرۈپ، ئۇنى ناھايىتى يۇقىرى كۆتۈردى.
50تەراھ كورنىبىونىڭ قىزى ئامتېلو ئىسىملىك بىر ئايال ئالدى. شۇ كۈنلەردە تەراھنىڭ ئايالى ھامىلدار بولۇپ، ئۇنىڭغا بىر ئوغۇل تۇغدى.
51تەراھ يەتمىش ياشقا كىرگەندە ئوغلىنى تۇغدى. تەراھ تۇغۇلغان ئوغلىنىڭ ئىسمىنى ئىبرام دەپ قويدى. چۈنكى پادىشاھ ئۇنى ئۆزى بىلەن بىللە بولغان بارلىق شاھزادىلىرىدىن ئۈستۈن تۇتقانىدى.

-8باب

1ئىبرام تۇغۇلغان كېچىسى، تەراھنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى، نىمرودنىڭ بارلىق دانىشمەنلىرى ۋە ئۇنىڭ سېھىرگەرلىرى كېلىپ، تەراھنىڭ ئۆيىدە يەپ-ئىچىپ، شۇ كۈنى كېچىسى ئۇنىڭ بىلەن بىللە خۇشاللىقتا چۆمدى.
2شۇ كېچىسى بارلىق دانىشمەنلەر ۋە سېھىرگەرلەر تەراھنىڭ ئۆيىدىن چىقىپ، يۇلتۇزلارغا قاراش ئۈچۈن ئاسمانغا قاراپ تۇردى. ئۇلار شەرقتىن كېلىۋاتقان ناھايىتى چوڭ بىر يۇلتۇزنىڭ ئاسمانغا قاراپ يۈگۈرۈپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى. ئۇ ئاسماننىڭ تۆت تەرىپىدىن كەلگەن تۆت يۇلتۇزنى يۇتۇۋەتتى.
3پادىشاھنىڭ بارلىق دانىشمەنلىرى ۋە ئۇنىڭ سېھىرگەرلىرى بۇ مەنزىرىنى كۆرۈپ ھەيران قالدى، دانىشمەنلەر بۇ ئىشنى چۈشىنىپ، ئۇنىڭ مۇھىملىقىنى بىلدى.
4ئۇلار بىر-بىرىگە: «بۇ پەقەت بۈگۈن كېچىدە تەراھتىن تۇغۇلغان بالىنىڭ ئالامىتىدۇر. ئۇ چوڭ بولۇپ، كۆپىيىپ، پۈتكۈل زېمىنغا ئىگە بولىدۇ، ئۆزى ۋە ئەۋلادلىرى مەڭگۈگە قالىدۇ، ئۇ ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى چوڭ پادىشاھلارنى ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ زېمىنلىرىغا ۋارىسلىق قىلىدۇ»، دېدى.
5شۇ كۈنى كەچتە دانىشمەنلەر ۋە سېھىرگەرلەر ئۆيلىرىگە قايتىپ كەتتى. ئەتىگەندە بۇ دانىشمەنلەر ۋە سېھىرگەرلەرنىڭ ھەممىسى ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ، بېكىتىلگەن ئۆيگە يىغىلدى.
6ئۇلار سۆزلىشىپ، بىر-بىرىگە: «مانا، بىز ئۆتكەن كېچە كۆرگەن بۇ مەنزىرە پادىشاھتىن يوشۇرۇنغان، پادىشاھقا ئاشكارىلانمىغان». دېدى.
7ئەگەر بۇ ئىش كېيىنكى كۈنلەردە پادىشاھقا ئايان بولسا، ئۇ بىزگە: «نېمىشقا بۇ ئىشنى مەندىن يوشۇردۇڭلار، شۇنداق قىلساق ھەممىمىز ئۆلۈمگە دۇچ كېلىمىز. شۇڭا، ئەمدى بېرىپ پادىشاھقا كۆرگەنلىرىمىزنى ۋە ئۇنىڭ مەنىسىنى ئېيتىپ بېرەيلى، ئاندىن بىز ئېنىق بولىمىز» دەيدۇ.
8ئۇلار شۇنداق قىلىپ، پادىشاھنىڭ ئالدىغا بېرىپ، يەرگە باش قويۇپ تەزىم قىلدى ۋە: «پادىشاھ ھايات بولسۇن، پادىشاھ ھايات بولسۇن»! دېدى.
9بىز سېنىڭ قوشۇنۇڭنىڭ باشلىقى ناھورنىڭ ئوغلى تەراھنىڭ بىر ئوغۇل تۇغۇلغانلىقىنى ئاڭلىدۇق. بىز كېچە ئۇنىڭ ئۆيىگە بېرىپ، ئۇنىڭ بىلەن بىللە يەپ-ئىچىپ، خۇشاللىق ئۆتكۈزدۇق.
10قۇللىرىڭىز تەراھنىڭ ئۆيىدىن چىقىپ، ئۆز ئۆيلىرىمىزگە بېرىپ، ئۇ يەردە بىر كېچە تۇرغاندا، بىز كۆزلىرىمىزنى ئاسمانغا تىكتۇق. شۇ چاغدا شەرقتىن كېلىۋاتقان چوڭ بىر يۇلتۇزنى كۆردۇق. شۇ يۇلتۇز ئاسماننىڭ تۆت تەرىپىدىن كەلگەن تۆت چوڭ يۇلتۇزنى يۇتۇۋەتتى.
11سىزنىڭ خىزمەتچىلىرىڭىز بىز كۆرگەن بۇ مەنزىرىنى كۆرۈپ ھەيران قالدى ۋە قاتتىق قورقۇپ كەتتى. بىز بۇ مەنزىرىگە قارىتا ھۆكۈم چىقىرىپ، دانالىقىمىز ئارقىلىق ئۇنىڭ توغرا مەنىسىنى بىلدۇق. بۇ ئىشنىڭ تەراھتىن تۇغۇلغان بالاغىمۇ مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى بىلدۇق. ئۇ چوڭ بولۇپ، كۆپىيىپ، كۈچلۈك بولۇپ، يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاھلارنى ئۆلتۈرىدۇ، ئۇلارنىڭ بارلىق زېمىنلىرىنى ئۆزى ۋە ئەۋلادلىرى مەڭگۈ ئىگىلەيدۇ.
12ئەمدى پادىشاھىمىز، بىز بۇ بالا ھەققىدە كۆرگەنلىرىمىزنى سىزگە راستىنلا ئېيتىپ بەردۇق.
13ئەگەر پادىشاھ بۇ بالىنىڭ دادىسىغا قىممىتىنى بېرىشنى ياخشى كۆرسە، ئۇ چوڭ بولۇپ، زېمىندا كۆپىيىشتىن بۇرۇن، بىزگە قارشى يامانلىقى كۈچىيىشتىن بۇرۇن، بىز ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىمىز، چۈنكى ئۇنىڭ يامانلىقى بىزنى ۋە بالىلىرىمىزنى ھالاك قىلىدۇ.
14پادىشاھ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ياقتۇردى. ئۇ ئادەم ئەۋەتىپ تەراھنى چاقىرتتى. تەراھ پادىشاھنىڭ ئالدىغا كەلدى.
15پادىشاھ تەراھقا: «ماڭا خەۋەر قىلىنىشىچە، كېچە سېنىڭ بىر ئوغلىڭ تۇغۇلغان ئىكەن، ئۇ تۇغۇلغاندا ئاسماندا شۇنداق كۆرۈنگەن ئىكەن»، دېدى.
16شۇڭا ئەمدى بالىنى ماڭا بېرىڭلار، ئۇنىڭ يامانلىقى بىزگە قارشى چىقىشتىن بۇرۇن ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتەيلى. مەن ئۇنىڭ باھاسىغا ئۆيۈڭلارنى، كۈمۈش-ئالتۇنغا تولغان ئۆيۈڭلارنى بېرىمەن.
17تەراھ پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ: «ئى پادىشاھ، مەن سېنىڭ سۆزلىرىڭنى ئاڭلىدىم، مەن قۇلۇڭنىڭ پادىشاھى نېمە خالىسا شۇنى قىلىمەن» دېدى.
18لېكىن پادىشاھ ئالىيلىرى، مەن سىلەرگە كېچە باشىمدىن ئۆتكەن ئىشلارنى ئېيتىپ بېرەي، پادىشاھنىڭ خىزمەتكارىغا قانداق مەسلىھەت بېرىدىغانلىقىنى كۆرۈپ باقاي، ئاندىن پادىشاھنىڭ ئېيتقانلىرىغا جاۋاب بېرەي. پادىشاھ: «سۆزلەڭلار» دېدى.

19تەراھ پادىشاھقا مۇنداق دېدى» :مورىدىنىڭ ئوغلى ئايون كېچە ماڭا كېلىپ:
20پادىشاھ ساڭا بەرگەن چوڭ ۋە گۈزەل ئاتنى ماڭا بەر ،مەن ساڭا ئۇنىڭ قىممىتىگە قاراپ كۈمۈش ،ئالتۇن ،سامان ۋە يەم-خەشەك بېرەي . مەن ئۇنىڭغا» :پادىشاھ سېنىڭ سۆزلىرىڭ توغرىسىدا كۆرۈشكۈچە ساقلا ،پادىشاھ نېمە دېسە شۇنى قىلىمەن «دېدىم.
21ئەمدى پادىشاھ ئالىيلىرى ،مەن بۇ ئىشنى سىزگە ئۇقتۇردۇم .پادىشاھىمنىڭ خىزمەتكارىغا بېرىدىغان مەسلىھەتلىرىگە ئەمەل قىلىمەن.
22پادىشاھ تەراھنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،غەزەپلەندى ۋە ئۇنى ئەخمەق دەپ قارىدى.
23پادىشاھ تەراھقا جاۋاب بېرىپ» :سەن شۇنچە ئەخمەق ،نادان ياكى چۈشەنمىگەن ئادەممۇ؟ بۇنداق قىلساڭ ،گۈزەل ئاتنى كۈمۈش-ئالتۇنغا ياكى سامان-يېمەككە ساتساڭچۇ؟ «دېدى.
24ئاتىڭىزغا سامان ۋە يەم-خەشەك تاپالمىغانلىقىڭىز ئۈچۈن ،بۇنداق قىلغۇدەك كۈمۈش ۋە ئالتۇنىڭىز بارمۇ؟ مەن سىزگە بەرگەن ،پۈتكۈل دۇنيادا بۇنداق ئېسىل ئاتنى بەرگۈدەك كۈمۈش ۋە ئالتۇن ياكى سامان ۋە يەم-خەشەك نېمە؟
25پادىشاھ سۆزىنى توختاتتى ،تەراھ پادىشاھقا جاۋابەن» :پادىشاھ خىزمەتكارىغا مۇنداق دېدى.
26ئى پادىشاھ ئالىيلىرى ،سەندىن ئۆتۈنىمەنكى ،سەن ماڭا» :ئوغلۇڭنى بەر ،ئۇنى ئۆلتۈرەيلى ،مەن ساڭا ئۇنىڭ قىممىتىگە كۈمۈش ۋە ئالتۇن بېرىمەن «دېگەن نېمە؟ ئوغلۇم ئۆلگەندىن كېيىن كۈمۈش ۋە ئالتۇننى نېمە قىلىمەن؟ ماڭا كىم ۋارىسلىق قىلىدۇ؟ ئۇنداقتا مەن ئۆلگەندىن كېيىن ،كۈمۈش ۋە ئالتۇن ئۇنى بەرگەن پادىشاھقا قايتىپ كېلىدۇ «دېدىڭ.
27پادىشاھ تەراھنىڭ سۆزلىرىنى ۋە پادىشاھ ھەققىدىكى تەمسىلنى ئاڭلىغاندا ،ئۇنىڭغا قاتتىق غەمكىنلىك كەلدى .بۇ ئىش ئۇنىڭغا ئاچچىقلىنىپ ، ئىچىدە غەزەپلەندى.
28تەراھ پادىشاھنىڭ ئۆزىگە غەزەپلەنگەنلىكىنى كۆرۈپ ،پادىشاھقا جاۋابەن» :مېنىڭ بارلىق نەرسىلىرىم پادىشاھنىڭ قولىدا .پادىشاھ خىزمەتكارىغا نېمە قىلماقچى بولسا ،شۇنى قىلسۇن .ھەتتا ئوغلۇممۇ پادىشاھنىڭ قولىدا ،ئۇ ۋە ئۇنىڭدىن چوڭ ئىككى ئىنىسى پادىشاھنىڭ قولىدا ،ھېچ نەرسىگە ئەرزىمەيدۇ «دېدى.
29پادىشاھ تەراھقا» :ياق ،مەن سىزنىڭ كىچىك ئوغلۇڭىزنى قىممەت باھادا سېتىۋالىمەن «دېدى.
30تەراھ پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :پادىشاھ ئالىيلىرى ،مەن سىلەردىن بىر ئېغىز سۆز قىلىشىڭلارنى ئۆتۈنىمەن ،پادىشاھ ئۆز خىزمەتچىسىنىڭ سۆزىنى ئاڭلىسۇن «دېدى .تەراھ» :پادىشاھىم ماڭا ئۈچ كۈن ۋاقىت بەرسۇن ،مەن بۇ ئىشنى ئۆزۈم ئويلىشىپ ،پادىشاھنىڭ سۆزلىرى توغرىسىدا ئائىلەمدىكىلەر بىلەن مەسلىھەتلىشىمەن «دېدى .ئۇ پادىشاھنىڭ بۇنىڭغا قوشۇلۇشىنى قاتتىق تەلەپ قىلدى.
31پادىشاھ تەراھنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭغا ئۈچ كۈن ۋاقىت بەردى .تەراھ پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىدىن چىقىپ ،ئائىلىسىگە قايتىپ كېلىپ ، پادىشاھنىڭ سۆزلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەردى .خەلق قاتتىق قورقۇپ كەتتى.
32ئۈچىنچى كۈنى پادىشاھ تەراھقا ئادەم ئەۋەتىپ» :مەن ساڭا ئېيتقاندەك ،ئوغلۇڭنى ماڭا بىر باھادا ئەۋەت .ئەگەر بۇنداق قىلمىساڭ ، ئۆيۈڭدىكى بارلىق مال-مۈلكىڭنى ئۆلتۈرۈۋېتىمەن ،ھەتتا بىر ئىتنىمۇ قالدۇرمايسەن «دېدى.
33تەراھ پادىشاھنىڭ جىددىي ئىشى بولغاچقا ،تېزلىك بىلەن ئىش باشلىدى .ئۇ ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ بىرىدىن بىر بالىنى ئالدى .بۇ بالىنى ئۇنىڭ خىزمەتچىسى شۇ كۈنى تۇغقان ئىدى .تەراھ بالىنى پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىپ ،ئۇنىڭغا قىممەتلىك باھا بەردى.
34پەرۋەردىگار بۇ ئىشتا تەراھ بىلەن بىللە ئىدى ،چۈنكى نىمرود ئىبرامنىڭ ئۆلۈمىگە سەۋەب بولالمىدى .پادىشاھ تەراھتىن بالىنى ئېلىپ ، ئۇنىڭ بېشىنى يەرگە ئۇردى ،چۈنكى ئۇ بۇنىڭ ئىبرام ئىكەنلىكىنى ئويلىغان ئىدى .بۇ ئىش ئۇنىڭدىن شۇ كۈندىن باشلاپ يوشۇرۇلغان ،پادىشاھ بۇنى ئۇنتۇپ قالغان ،چۈنكى ئىبرامنىڭ ئۆلۈمىگە يول قويماسلىق خۇدانىڭ ئىرادىسى ئىدى.
35تەراھ ئوغلى ئىبرامنى ،ئانىسى ۋە ئېمىزگۈچىسىنى يوشۇرۇنچە ئېلىپ ،ئۇلارنى بىر غارغا يوشۇرۇپ قويىدى ۋە ئۇلارغا ھەر ئايدا يېمەكلىك ئېلىپ كەلدى.
36پەرۋەردىگار غاردا ئىبرام بىلەن بىللە ئىدى .ئىبرام غاردا ئون يىل تۇراتتى .پادىشاھ ۋە ئۇنىڭ شاھزادىلىرى ،پالچىلىرى ۋە دانىشمەنلىرى پادىشاھنىڭ ئىبرامنى ئۆلتۈرگەنلىكىنى ئويلىغانىدى.

-9باب

1شۇ چاغلاردا ،ئىبرامنىڭ ئەڭ چوڭ ئاكىسى تەراھنىڭ ئوغلى ھاران بىر ئايال ئالدى.
2ھاران ئۇنى ئالغاندا ئوتتۇز توققۇز ياشتا ئىدى .ھاراننىڭ ئايالى ھامىلدار بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغدى .ھاراننىڭ ئىسمىنى لۇت قويىدى.
3ئۇ يەنە ھامىلدار بولۇپ ،بىر قىز تۇغدى ۋە ئۇنىڭ ئىسمىنى مىلكا قويىدى .ئۇ يەنە ھامىلدار بولۇپ ،بىر قىز تۇغدى ۋە ئۇنىڭ ئىسمىنى ساراي قويىدى.
4ھاران قىرىق ئىككى ياشقا كىرگەندە سارايىنى تۇغدى .بۇ ئىبرامنىڭ ھاياتىنىڭ ئونىنچى يىلى ئىدى .شۇ كۈنلەردە ،پادىشاھ ۋە ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلەر ئىبرامنىڭ ئىشىنى ئۇنتۇپ قالغانلىقتىن ،ئىبرام ،ئانىسى ۋە ئېمىزىكىسى غاردىن چىقىپ كەتتى.
5ئىبرام غاردىن چىققاندىن كېيىن ،نۇھ بىلەن ئوغلى سامنىڭ يېنىغا باردى .ئۇ پەرۋەردىگارنىڭ تەلىمىنى ۋە ئۇنىڭ يوللىرىنى ئۆگىنىش ئۈچۈن ئۇلار بىلەن بىللە تۇردى .ئىبرامنىڭ قەيەردە ئىكەنلىكىنى ھېچكىم بىلمەيتتى .ئىبرام ئۇزۇن مەزگىل نۇھ بىلەن ئوغلى سامغا خىزمەت قىلدى.
6ئىبرام نۇھنىڭ ئۆيىدە ئوتتۇز توققۇز يىل تۇردى .ئىبرام ئۈچ يېشىدىن باشلاپ پەرۋەردىگارنى تونۇدى .نۇھ ۋە ئۇنىڭ ئوغلى سام ئۇنىڭغا ئۆگەتكەندەك ،ئۇ ۋاپات بولغۇچە پەرۋەردىگارنىڭ يولىدا ماڭدى .شۇ كۈنلەردە يەر يۈزىدىكى بارلىق ئوغۇللىرى پەرۋەردىگارغا قارشى ئېغىر گۇناھ قىلدى ،ئۇنىڭغا قارشى ئىسيان كۆتۈردى ،باشقا ئىلاھلارغا چوقۇندى ،ئۇلارنى يەر يۈزىدە ياراتقان پەرۋەردىگارنى ئۇنتۇپ قالدى .يەر يۈزىدە ياشايدىغانلار ئۆزلىرىنى ئىلاھ قىلدى .بۇ ئىلاھلار سۆزلىيەلمەيدىغان ،ئاڭلىيالمايدىغان ۋە قۇتقۇزالمايدىغان ياغاچ ۋە تاشتىن ياسالغان ئىدى .ئىنسانلار ئۇلارغا چوقۇندى ،ئۇلار ئۇلارنىڭ ئىلاھىغا ئايلاندى.
7پادىشاھ ،ئۇنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى ،شۇنداقلا تەراھ ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ياغاچ ۋە تاشتىن ياسالغان ئىلاھلارغا چوقۇنغانلارنىڭ تۇنجىسى بولدى.

8تەراھىنىڭ ياغاچ ۋە تاشتىن ياسالغان ئون ئىككى چوڭ ئىلاھى بار ئىدى ،ئۇلار يىلدا بىر قېتىم ئون ئىككى ئاي ئۆتكۈزۈلىدۇ .ئۇ ھەر ئايدا ھەر بىرىگە ئىبادەت قىلاتتى .تەراھ ھەر ئايدا ئۆزىنىڭ ئىلاھلىرىغا يېمەكلىك ۋە ئىچىملىك قۇربانلىقنى ئېلىپ كېلەتتى .تەراھ ھەر كۈنى شۇنداق قىلاتتى.

9بۇ ئەۋلادنىڭ ھەممىسى پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە رەزىل ئىدى ،شۇڭا ئۇلار ھەر بىر ئادەمنى ئۆزىنىڭ ئىلاھى قىلدى ،ئەمما ئۆزلىرىنى ياراتقان پەرۋەردىگارنى تاشلىۋەتتى.

10شۇ چاغلاردا ،پۈتۈن يەر يۈزىدە پەرۋەردىگارنى بىلىدىغان ئادەم يوق ئىدى) چۈنكى ئۇلار ھەر بىرى ئۆز خۇداغا ئىبادەت قىلاتتى ،(پەقەت نۇھ ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرلا پەرۋەردىگارنى بىلەتتى .ئۇ چاغلاردا ئۇنىڭ مەسلىھەتچىسى بولغانلارنىڭ ھەممىسى پەرۋەردىگارنى بىلەتتى.

11شۇ چاغلاردا ،تەراھنىڭ ئوغلى ئىبرام نۇھنىڭ ئۆيىدە ناھايىتى چوڭ بولۇپ كەتكەنىدى .بۇنى ھېچكىم بىلمىگەنىدى .پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىدى.

12پەرۋەردىگار ئىبرامغا ئەقىل-پاراسەت ئاتا قىلدى .ئۇ بۇ ئەۋلادنىڭ بارلىق ئىشلىرىنىڭ بىكار ئىكەنلىكىنى ،ئۇلارنىڭ بارلىق ئىلاھلىرىنىڭ بىكار ئىكەنلىكىنى ۋە ھېچقانداق پايدىسى يوقلۇقىنى بىلدى.

13ئىبرام قۇياشنىڭ يەر يۈزىگە چاقناپ تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۆز-ئۆزىگە» :يەر يۈزىگە چاقناپ تۇرغان بۇ قۇياش ھەقىقەتەن خۇدا ، مەن ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىمەن «دېدى.

14ئىبرام شۇ كۈنى قۇياشقا ئىبادەت قىلىپ ،ئۇنىڭغا دۇئا قىلدى .كەچ بولغاندا ،كۈن ھەمىشە بولغىنىدەك پېتىپ كەتتى .ئىبرام ئىچىدە» :بۇ راستتىنلا خۇدا ئەمەسمۇ؟ «دېدى.

15ئىبرام يەنىلا ئۆز-ئۆزىگە» :ئاسمان-زېمىننى ياراتقان كىم؟ يەر يۈزىدە ياراتقان كىم؟ ئۇ قەيەردە؟ «دەپ سۆزلەيتتى.

16كېچە ئۇنىڭ ئۈستىدە قاراڭغۇلۇق باستى .ئۇ غەرب ،شىمال ،جەنۇب ۋە شەرققە قاراپ كۆزلىرىنى تىكتى .قۇياشنىڭ يەر يۈزىدىن يوقاپ كەتكەنلىكىنى ،كۈندۈزنىڭ قاراڭغۇلاشقانلىقىنى كۆردى.

17ئىبرام ئالدىدىكى يۇلتۇزلار ۋە ئاينى كۆرۈپ» :بۇ ھەقىقەتەن پۈتكۈل زېمىننى ۋە ئىنسانلارنى ياراتقان خۇدا ،مانا بۇ ئۇنىڭ خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئىلاھلار «دېدى .ئىبرام پۈتۈن كېچە ئايغا ئىبادەت قىلىپ ،ئۇنىڭغا دۇئا قىلدى.

18ئەتىگەندە ،قۇياش نۇرى چىقىپ ،ئادەتتىكىدەك يەر يۈزىگە چۈشكەندە ،ئىبرام پەرۋەردىگار خۇدانىڭ يەر يۈزىدە ياراتقان بارلىق نەرسىلەرنى كۆردى.

19ئىبرام ئۆز-ئۆزىگە» :بۇلار زېمىننى ۋە بارلىق ئىنسانلارنى ياراتقان خۇدالار ئەمەس ،بەلكى خۇدانىڭ خىزمەتكارلىرىدۇر «دېدى .ئىبرام نۇھنىڭ ئۆيىدە تۇرۇپ ،پەرۋەردىگارنى ۋە ئۇنىڭ يوللىرىنى بىلدى .ئۇ پۈتۈن ھاياتىدا پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلدى .بۇ ئەۋلادنىڭ ھەممىسى پەرۋەردىگارنى ئۇنتۇپ ،باشقا ياغاچ ۋە تاش ئىلاھلىرىغا ئىبادەت قىلىپ ،پۈتۈن ھاياتىدا ئىسيان كۆتۈردى.

20نىمرود پادىشاھ خاتىرجەملىك بىلەن پادىشاھلىق قىلدى ،پۈتۈن يەر يۈزى ئۇنىڭ ھۆكۈمرانلىقى ئاستىدا ئىدى ،پۈتۈن يەر يۈزىدىكىلەر بىر تىلدا سۆزلىشەتتى ،ئۇلار بىردەك ئىدى.

21نىمرودنىڭ بارلىق باشلىقلىرى ۋە ئۇنىڭ كاتتىلىرى ،پۇت ،مىتزرايىم ،كۇش ۋە كەنئانلار ئۆز ئائىلىلىرى بىلەن مەسلىھەتلىشىپ ،بىر-بىرىگە» :كېلىڭلەر ،ئۆزىمىزگە بىر شەھەر قۇرۇپ ،ئۇنىڭ ئۈستىگە مۇستەھكەم مۇنار سېلىپ ،ئۇنىڭ چوققىسى ئاسمانغا تېگىپ تۇرسۇن . شۇنىڭ بىلەن پۈتۈن دۇنياغا ھۆكۈمرانلىق قىلالايمىز ،دۈشمەنلىرىمىزنىڭ يامانلىقى بىزدىن يوقىلىدۇ ،ئۇلارغا كۈچلۈك ھۆكۈمرانلىق قىلالايمىز ،ئۇلارنىڭ ئۇرۇشلىرى سەۋەبىدىن يەر يۈزىگە تارقىلىپ كەتمەيمىز «دېدى.

22ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ ئالدىغا بېرىپ ،بۇ سۆزلەرنى پادىشاھقا ئېيتتى ،پادىشاھ بۇ ئىشتا ئۇلارغا قوشۇلدى ۋە شۇنداق قىلدى.

23بارلىق ئائىلىلەر تەخمىنەن ئالتە يۈز مىڭ ئادەمدىن تەركىب تاپقان بولۇپ ،ئۇلار شەھەر ۋە مۇنار قۇرۇش ئۈچۈن كەڭ زېمىن ئىزدىدى . ئۇلار پۈتۈن زېمىننى ئىزدىدى ،ئەمما شىنار زېمىنىنىڭ شەرقىدىكى بىر جىلغىغا ئوخشاش بىر جىلغا تاپالمىدى ،بۇ جىلغا ئىككى كۈن يول يۈرۈپ ،ئۇ يەرگە بېرىپ ئولتۇراقلاشتى.

24ئۇلار ئۆزلىرى تاماملىماقچى بولغان شەھەر ۋە مۇنارنى قۇرۇش ئۈچۈن خىش قۇيۇپ ،ئوت يېقىشقا باشلىدى.

25مۇنار ياساش ئۇلار ئۈچۈن بىر خاتالىق ۋە گۇناھ ئىدى .شۇڭا ئۇلار بىنانى قۇرۇشقا باشلىدى .ئۇلار ئاسماندىكى پەرۋەردىگارغا قارشى بىنا قۇرۇش جەريانىدا ،كۆڭلىدە ئۇنىڭغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،ئاسمانغا چىقىشنى ئويلىدى.

26بۇ كىشىلەرنىڭ ھەممىسى ۋە بارلىق ئائىلىلەر ئۈچ قىسىمغا بۆلۈندى .بىرىنچىسى» :بىز ئاسمانغا چىقىپ ،ئۇنىڭغا قارشى ئۇرۇش قىلىمىز « دېدى .ئىككىنچىسى» :بىز ئاسمانغا چىقىپ ،ئۆزىمىزنىڭ ئىلاھلىرىمىزنى ئۇ يەرگە قويۇپ ،ئۇلارغا ئىبادەت قىلىمىز «دېدى .ئۈچىنچىسى» :بىز ئاسمانغا چىقىپ ،ئۇنى ئوقيا ۋە نەيزە بىلەن ئۇرىمىز «دېدى .خۇدا ئۇلارنىڭ بارلىق قىلمىشلىرىنى ۋە بارلىق يامان ئوي-پىكىرلىرىنى بىلەتتى ، شۇڭا ئۇ ئۇلارنىڭ قۇرغان شەھەر ۋە مۇنارنى كۆردى.

27ئۇلار قۇرۇلۇش قىلىۋاتقاندا ،ئۆزلىرىگە كاتتا بىر شەھەر ۋە ناھايىتى ئېگىز ۋە مۇستەھكەم بىر مۇنار سالدى .بىنانىڭ ئېگىزلىكى سەۋەبىدىن ،قۇرۇلۇشچىلارغا چىقىش جەريانىدا خىش ۋە لايلار يەتمىدى ،لېكىن بىناغا چىققانلار بىر يىل توشقۇچە ،قۇرۇلۇشچىلارغا يېتىپ بارمىدى .ئۇنىڭدىن كېيىن ،قۇرۇلۇشچىلارغا قوللىرىنى سوزۇپ ،ئۇلارغا خىش ۋە لايلارنى بەردى .بۇ ئىش ھەر كۈنى شۇنداق قىلىندى.

28مانا بۇلار كۈن بويى ئۆرلەپ ،يەنە بەزىلىرى چۈشۈپ تۇراتتى .ئەگەر ئۇلارنىڭ قولىدىن بىر خىش چۈشۈپ سۇنۇپ كەتسە ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى يىغلاپ كېتەتتى .ئەگەر بىر ئادەم يىقىلىپ ئۆلۈپ قالسا ،ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى ئۇنىڭغا قارىمايتتى.

29پەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ ئوي-پىكىرلىرىنى بىلدى .ئۇلار قۇرۇلۇش قىلىۋاتقاندا ،ئوقلارنى ئاسمانغا قارىتىپ ئاتتى .ئوقلارنىڭ ھەممىسى قانغا بويالغان ھالدا ئۇلارنىڭ ئۈستىگە چۈشتى .ئۇلار ئوقلارنى كۆرۈپ بىر-بىرىگە» :ھەقىقەتەن بىز ئاسماندىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈردۇق «!دېدى.

30چۈنكى بۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئۇلارنى ئازدۇرۇشى ۋە يەر يۈزىدىن يوق قىلىش ئۈچۈن قىلغان ئىشى ئىدى.

31ئۇلار مۇنار ۋە شەھەرنى قايتا ياساپ ،نۇرغۇن كۈنلەر ۋە يىللار ئۆتكۈچە ھەر كۈنى شۇنداق قىلدى.

32خۇدا ئۇنىڭ ئالدىدا تۇرغان يەتمىش پەرىشتىگە ،ئۇنىڭغا يېقىن تۇرغانلارغا» :كېلىڭلەر ،ئۇلارنىڭ تىلىنى قالايمىقانلاشتۇرۇۋېتەيلى ، شۇنداق قىلساق بىر ئادەم قوشنىسىنىڭ تىلىنى چۈشەنمەيدۇ «دېدى .ئۇلار ئۇلارغا شۇنداق قىلدى.
33ئەتىسىدىن باشلاپ ،ئۇلار قوشنىسىنىڭ تىلىنى ئۇنتۇپ قالدى ،شۇڭا بىر تىلدا سۆزلەشنى چۈشەنمەيدىغان بولدى .قۇرۇلۇشچى قوشنىسىنىڭ قولىدىن بۇيرۇتمىغان ئاق تاش ياكى تاشنى ئالسا ،قۇرۇلۇشچى ئۇنى تاشلاپ قوشنىسىنىڭ ئۈستىگە چېچىپ ئۆلتۈرەتتى.
34ئۇلار نۇرغۇن كۈنلەرنى شۇنداق قىلىپ ،نۇرغۇنلىرىنى ئۆلتۈردى.
35پەرۋەردىگار ئۇ يەردىكى ئۈچ قىسمىنى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى ،ئۇلارنى قىلمىشلىرى ۋە پىلانلىرىغا ئاساسەن جازالىدى» .بىز ئاسمانغا چىقىپ ،ئىلاھلىرىمىزغا ئىبادەت قىلىمىز «دېگەنلەر مايمۇن ۋە پىلغا ئوخشاپ قالدى» .بىز ئاسمانغا ئوق بىلەن ئۇرىمىز «دېگەنلەر بولسا ، پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئۆلتۈردى ،بىر ئادەمنى قوشنىسىنىڭ قولى بىلەن ئۆلتۈردى .ئۈچىنچى قىسمىنى» بىز ئاسمانغا چىقىپ ،ئۇنىڭغا قارشى ئۇرۇش قىلىمىز «دېگەنلەر بولسا ،پەرۋەردىگار ئۇلارنى پۈتۈن زېمىنغا تارقاقلاشتۇردى.
36ئۇلارنىڭ ئارىسىدا قالغانلار ئۆزلىرىگە كېلىۋاتقان يامانلىقنى بىلىپ ،چۈشەنگەندىن كېيىن ،بىنانى تاشلاپ ،پۈتۈن يەر يۈزىگە تارقىلىپ كەتتى.
37ئۇلار شەھەر ۋە مۇنارنى قۇرۇشنى توختاتتى ،شۇڭا ئۇ يەر بابىل دەپ ئاتىلدى ،چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇ يەردە پۈتۈن يەر يۈزىنىڭ تىلىنى ئارىلاشتۇرۇۋەتكەنىدى .مانا ،ئۇ يەر شىنار زېمىنىنىڭ شەرقىدە ئىدى.
38ئىنسانلار قۇرغان مۇنارغا كەلسەك ،يەر ئاغزىنى ئېچىپ ،ئۇنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمىنى يۇتۇۋەتتى .ئاسماندىن ئوت چۈشۈپ ،يەنە ئۈچتىن بىر قىسمىنى كۆيدۈرۈۋەتتى .قالغان ئۈچتىن بىر قىسمى بۈگۈنگىچە ساقلىنىپ قالغان ،ئۇ ئاسماندىكى قىسمىنىڭ بىرى بولۇپ ،ئۇزۇنلۇقى ئۈچ كۈنلۈك يول.
39شۇ مۇناردا نۇرغۇن ئىنسان ئەۋلادلىرى ئۆلدى ،بۇ خەلق سان-ساناقسىز ئىدى.

-10باب

1ئەبەرنىڭ ئوغلى پەلەگ تەراھنىڭ ئوغلى ئىبرامنىڭ ھاياتىنىڭ قىرىق سەككىزىنچى يىلىدا ئالەمدىن ئۆتتى .پەلەگ جەمئىي 239 يىل ئۆمۈر كۆردى.
2پەرۋەردىگار ئىنسانلارنىڭ مۇناردىكى گۇناھلىرى سەۋەبىدىن ئۇلارنى تارقاقلاشتۇرغاندا ،ئۇلار نۇرغۇن بۆلۈنۈشلەرگە تارقىلىپ كەتتى ، ئىنسانلارنىڭ ھەممىسى دۇنيانىڭ تۆت بۇلۇڭىغا تارقاقلاشتۇرۇلدى.
3ھەممە ئائىلىلەر ئۆز تىلى ،زېمىنى ياكى شەھىرى بىلەن ئايرىلدى.
4ئىنسانلار ئۆز ئەۋلادلىرىغا ئاساسەن ،پەرۋەردىگار ئۇلارنى تارقاقلاشتۇرغان ھەممە جايلارغا ۋە پۈتكۈل زېمىنغا نۇرغۇن شەھەرلەرنى سالدى.
5ئۇلارنىڭ بەزىلىرى كېيىن يوقىتىلغان جايلارغا شەھەرلەرنى سالدى ۋە بۇ شەھەرلەرنى ئۆزلىرىنىڭ ئىسىملىرى ياكى بالىلىرىنىڭ ئىسىملىرى ياكى ئۇلارنىڭ ئالاھىدە ۋەقەلىرى بىلەن ئاتاپ قويدى.
6نۇھنىڭ ئوغلى يافەتنىڭ ئوغۇللىرى بېرىپ ،ئۆزلىرى تارقالغان جايلارغا شەھەر سالدى .ئۇلار بارلىق شەھەرلىرىنى ئۆز ئىسىملىرى بىلەن ئاتاپ قويدى .يافەتنىڭ ئوغۇللىرى يەر يۈزىدە نۇرغۇن بۆلۈنۈشلەر ۋە تىللارغا بۆلۈندى.
7بۇلار يافەتنىڭ ئەۋلادلىرى بولۇپ ،ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى تۆۋەندىكىچە :گومېر ،ماگوگ ،مېداي ،ياۋان ،تۇبال ،مېشېك ۋە تىراس .بۇلار يافەتنىڭ ئەۋلادلىرى بولۇپ ،ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى تۆۋەندىكىچە:
8گومېرنىڭ ئەۋلادلىرى شەھەرلىرىگە ئاساسەن فىرانكۇم بولۇپ ،ئۇلار فىرانزا دەرياسىنىڭ بويىدىكى فىرانزا زېمىنىدا ،سېناھ دەرياسىنىڭ بويىدا ياشايتتى.
9رىفاتنىڭ ئەۋلادلىرى بارتونىيە زېمىنىدا ،لېداھ دەرياسى بويىدا ياشايدىغان بارتونىيە خەلقى بولۇپ ،بۇ دەريانىڭ سۈيى گىھون ،يەنى ئوكيانۇس دېگەن چوڭ دېڭىزغا قۇيۇلىدۇ.
10تۇگارمانىڭ ئەۋلادلىرى ئون ئائىلە بولۇپ ،ئۇلارنىڭ ئىسىملىرى مۇنداق :بۇزار ،پارزۇناك ،بالگار ،ئېلىكانۇم ،راگىبىب ،تاركى ،بىد ، زېبۇك ،ئونگال ۋە تىلماز؛ بۇلارنىڭ ھەممىسى شىمالغا تارقىلىپ ئولتۇراقلىشىپ ،ئۆزلىرىگە شەھەر سالدى.
11ئۇلار ئۆز شەھەرلىرىنى ئۆزلىرىنىڭ ئىسىملىرى بىلەن ئاتاپ كەلگەن .بۇلار ھازىرغىچە خىتلاھ ۋە ئىتالاك دەريالىرىنىڭ بويىدا ياشايدۇ.
12لېكىن ئانگولى ،بالگار ۋە پارزۇناك ئائىلىلىرى چوڭ دۇبنى دەرياسى بويىدا ياشايدۇ؛ ئۇلارنىڭ شەھەرلىرىنىڭ ئىسىملىرىمۇ ئۆز ئىسىملىرى بىلەن ئاتالغان.
13ياۋاننىڭ ئەۋلادلىرى ماكدونىيە زېمىنىدا ياشايدىغان ياۋانلار ،مېدايارېنىڭ ئەۋلادلىرى كۇرسون زېمىنىدا ياشايدىغان ئورېلۇملار ،تۇبالنىڭ ئەۋلادلىرى پاشىيا دەرياسى بويىدىكى توسكانا زېمىنىدا ياشايدىغانلار.
14مېشېكنىڭ ئەۋلادلىرى شىباشنى ،تىراسنىڭ ئەۋلادلىرى رۇشاش ،كۇشنى ۋە ئونگولىس بولۇپ ،بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىگە شەھەر سالدى؛ بۇ شەھەرلەر يابۇس دېڭىزى بويىدىكى كۇرا دەرياسىنىڭ بويىغا جايلاشقان بولۇپ ،كۇرا دەرياسى تراگان دەرياسىغا قۇيۇلىدۇ.
15ئېلىشانىڭ ئەۋلادلىرى ئالمانىملار بولۇپ ،ئۇلار ئۆزلىرى ئۈچۈن شەھەر قۇرغان؛ بۇ شەھەرلەر ئەيۇپ تېغى بىلەن شىباتمو تېغىنىڭ ئارىسىغا جايلاشقان؛ ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئەيۇپ تېغى بىلەن شىباتمو تېغىنىڭ قارشى تەرىپىدە ياشايدىغان لۇمباردى خەلقى بار ئىدى .ئۇلار ئىتالىيە زېمىنىنى بويسۇندۇرۇپ ،بۈگۈنگىچە شۇ يەردە تۇرۇپ قالغان.
16چىتتىمنىڭ ئەۋلادلىرى تىبرېئۇ دەرياسى بويىدىكى كانوپىيە ۋادىسىدا ياشايدىغان رومىملاردۇر.
17دۇدونىمنىڭ ئەۋلادلىرى بولسا بوردانا زېمىنىدىكى گىھون دېڭىزى بويىدىكى شەھەرلەردە ياشايدۇ.

18بۇلار ياپەتنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ شەھەرلىرى ۋە تىللىرى بويىچە قۇرۇلغان ئائىلىلىرى بولۇپ، ئۇلار مۇنارنىڭ ئارقىسىغا تارقالغاندا، شەھەرلىرىنى ئىسىملىرى ۋە ۋەقەلىرى بىلەن ئاتايتتى. مۇنارنىڭ ئارقىسىغا قۇرۇلغان بۇ كۈنلەردە ئۇلارنىڭ قۇرغان شەھەرلىرىنىڭ ئىسىملىرى ئۆز ئائىلىلىرى بويىچە ئىدى.

19هامىنىڭ ئەۋلادلىرى كۇش، مىتزرايىم، پۇت ۋە كەنئانلاردىن ئىبارەت بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە شەھەرلىرى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

20بۇلارنىڭ ھەممىسى بىرىپ، ئۆزلىرىگە مۇۋاپىق جاي تاپقان شەھەرلىرىنى سالدى. ئۇلار شەھەرلىرىنى ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ كۇش، مىتزرائىم، پۇت ۋە كەنئانلارنىڭ ئىسىملىرى بىلەن ئاتاپ قويىدى.

21مىتزرايىمنىڭ ئەۋلادلىرى: لۇد، ئانام، لېھاب، نافتۇچىم، پاترۇس، كاسلۇچىم ۋە كافتۇرىم بولۇپ، جەمئىي يەتتە ئائىلە بار.

22بۇلارنىڭ ھەممىسى مىسىرنىڭ سىخور دەرياسى بويىدا ياشايدۇ. ئۇلار ئۆزلىرىگە شەھەر قۇرۇپ، ئۇلارنى ئۆز ئىسىملىرى بىلەن ئاتايدۇ.

23پاتروس ۋە كاسلوخىنىڭ ئوغۇللىرى ئۆزئارا توي قىلدى. ئۇلاردىن پېلىشتىم، ئازاتىم، گېرارىم، گىتىم ۋە ئېكرونىم قاتارلىق بەش ئائىلىنىڭ ھەممىسى پەيدا بولدى. بۇلار ئۆزلىرى ئۈچۈن شەھەر قۇرۇپ، ئۆز شەھەرلىرىنى ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ئىسمى بىلەن ئاتاپ كەلدى.

24كەنئان خەلقى ئۆزلىرى ئۈچۈن شەھەرلەرنى قۇرۇپ، شەھەرلىرىنى ئۆز ئىسىملىرى بىلەن ئاتاپ، سان-ساناقسىز باشقا شەھەرلەرنى قۇردى.

25هام قەبىلىسىدىن تۆت ئادەم تۆزلەڭلىككە باردى، بۇ تۆت ئادەمنىڭ ئىسىملىرى سودوم، گومورا، ئادما ۋە زېبوئىم ئىدى.

26بۇ كىشىلەر تۆزلەڭلىكتە ئۆزلىرىگە تۆت شەھەر قۇرۇپ، شەھەرلىرىنىڭ ناملىرىنى ئۆز ئىسىملىرى بىلەن ئاتاپ چىقتى.

27ئۇلار، باللىرى ۋە ئۇلارغا تەۋە بارلىق كىشىلەر شۇ شەھەرلەردە ئولتۇراقلىشىپ، كۆپىيىپ، تىنچ-ئامان ياشىدى.

28خورنىڭ ئوغلى، خىۋىنىڭ نەۋرىسى، كەنئاننىڭ نەۋرىسى سېئىر پاران تېغىنىڭ قارشى تەرىپىدىكى بىر ۋادىنى تېپىپ، ئۇ يەردە بىر شەھەر سالدى. ئۇ يەتتە ئوغلى ۋە ئائىلىسى بىلەن شۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى. ئۇ قۇرغان شەھەرنى ئۆز نامى بىلەن سېئىر دەپ ئاتىدى. بۇ شەھەر ھازىرغىچە سېئىر زېمىنى دەپ ئاتىلىدۇ.

29بۇلار ھام ئەۋلادلىرىنىڭ ئۆز تىللىرى ۋە شەھەرلىرى بويىچە قۇرۇلغان ئائىلىلىرى بولۇپ، مۇنارنىڭ ئارقىسىدىكى ئۆز يۇرتلىرىغا تارقالغان.

30نۇھنىڭ ئوغلى، يەنى ئەبەرنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىنىڭ ئاتىسى سامنىڭ ئەۋلادلىرىدىن بەزىلىرىمۇ ئۆزلىرى تارقاق ئولتۇراقلاشقان جايلارغا بىرىپ، ئۆزلىرىگە شەھەر سالدى ۋە شەھەرلىرىنى شۇ شەھەرلەرنىڭ ئىسمى بىلەن ئاتاپ قويىدى.

31سامنىڭ ئوغۇللىرى ئېلام، ئاشۇر، ئارپاخشاد، لۇد ۋە ئارام ئىدى. ئۇلار ئۆزلىرىگە شەھەر قۇرۇپ، بارلىق شەھەرلىرىنىڭ ئىسىملىرىنى ئۆز ئىسىملىرى بىلەن ئاتايتتى.

32شۇ چاغدا سامنىڭ ئوغلى ئاشۇر باللىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىللە يولغا چىقتى. ئۇلار ناھايىتى كۆپ ئىدى. ئۇلار يىراق بىر يەرگە باردى. ئۇلار بارغان يەردىكى كەڭ بىر ۋادىغا يولۇقتى. ئۇلار ئۆزلىرىگە تۆت شەھەر قۇرۇپ، ئۇلارنى ئۆزلىرىنىڭ ئىسىملىرى ۋە ۋەقەلىرى بىلەن ئاتاپ قويىدى.

33ئاشۇر ئەۋلادلىرى قۇرغان شەھەرلەرنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە: نىنېۋا، رېسېن، كالاخ ۋە رېھوبوتىر. ئاشۇر ئەۋلادلىرى بۈگۈنگىچە ئۇ يەردە ياشايدۇ.

34ئاررام ئەۋلادلىرىمۇ بىرىپ، ئۆزلىرىگە بىر شەھەر قۇرۇپ، بۇ شەھەرنىڭ ئىسمىنى چوڭ ئاكىسىنىڭ ئىسمى بىلەن ئۇز دەپ ئاتاپ، شۇ يەردە ياشاپ كەلدى. بۇ يەر ھازىرغىچە ئۇزنىڭ زېمىنى.

35مۇنار سېلىنغاندىن كېيىنكى ئىككىنچى يىلى، ئاشۇر قەبىلىسىدىن بولغان بېلا ئىسىملىك بىر كىشى نىنېۋا زېمىنىدىن ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىللە تۇرۇش ئۈچۈن كۆچۈپ كەلدى. ئۇلار سودوم شەھىرىنىڭ قارشى تەرىپىدىكى تۆزلەڭلىكتىكى شەھەرلەرنىڭ قارشى تەرىپىگىچە كېلىپ، شۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى.

36ئۇ ئادەم ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇ يەردە كىچىك بىر شەھەر قۇرۇپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى بېلا دەپ ئاتىدى. بۇ يەر ھازىرغىچە زوئار زېمىنى.

37سامنىڭ ئەۋلادلىرى ئۆز تىلى ۋە شەھەرلىرى بويىچە مۇنارنىڭ ئارقىسىدىن يەر يۈزىگە تارقالغاندىن كېيىنكى ئائىلىلەر ئىدى.

38شۇنىڭدىن كېيىن، نۇھنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ھەر بىر پادىشاھلىقى، شەھىرى ۋە ئائىلىسى ئۆزلىرىگە نۇرغۇن شەھەرلەرنى سالدى.

39ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ بۇيرۇقلىرى بويىچە باشقۇرۇش ئۈچۈن، بارلىق شەھەرلىرىدە ھۆكۈمەتلەرنى قۇردى؛ نۇھنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ بارلىق ئائىلىلىرى مەڭگۈ شۇنداق قىلدى.

-11باب

1كۇشنىڭ ئوغلى نىمرود يەنىلا شىنار زېمىنىدا ئىدى. ئۇ بۇ زېمىنغا ھۆكۈمرانلىق قىلىپ، شۇ يەردە ياشىدى ۋە شىنار زېمىنىدا شەھەرلەرنى سالدى.

2ئۇ قۇرغان تۆت شەھەرنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە بولۇپ، ئۇ بۇ تۆت شەھەرنىڭ ئىسىملىرىنى مۇنار ياساش جەريانىدا يۈز بەرگەن ۋەقەلەرگە ئاساسەن قويىدى.

3ئۇ بىرىنچىسىگە بابىل دەپ ئىسىم قويۇپ»: پەرۋەردىگار پۈتكۈل يەر يۈزىنىڭ تىلىنى قالايمىقانلاشتۇرۇۋەتكەنلىكى ئۈچۈن، ئىككىنچىسىگە بولسا ئېرەخ دەپ ئىسىم قويىدى، چۈنكى خۇدا ئۇلارنى ئۇ يەردىن تارقاقلاشتۇردى «دېدى.

4ئۈچىنچىسىنى ئېكېد دەپ ئاتىدى، ئۇ يەردە قاتتىق جەڭ بولغانلىقىنى ئېيتتى. تۆتىنچىسىنى كالنا دەپ ئاتىدى، چۈنكى ئۇنىڭ باشلىقلىرى ۋە باتۇر ئەسكەرلىرى ئۇ يەردە ئۆلۈپ، پەرۋەردىگارغا ئاچچىقلىنىپ، ئۇنىڭغا قارشى ئىسيان كۆتۈرۈپ، گۇناھ قىلدى.

5نىمرود بۇ شەھەرلەرنى شىنار زېمىنىدا قۇرغاندىن كېيىن، ئۇ يەرگە ئۆزىنىڭ قالغان خەلقىنى، ئۆزىنىڭ پادىشاھلىقلىرىدا قالغان پادىشاھلىرىنى ۋە باتۇر ئەسكەرلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى.

6نىمرود بابىلدا تۇرۇپ، قالغان قول ئاستىدىكىلەرگە ھۆكۈمرانلىقىنى داۋاملاشتۇردى ۋە خاتىرجەملىك بىلەن ھۆكۈمرانلىق قىلدى. نىمرودنىڭ قول ئاستىدىكىلەر ۋە ئەمەلدارلىرى ئۇنىڭغا ئامرافىل دەپ ئىسىم قويدى. ئۇلار مۇناردا ئۇنىڭ ئەمەلدارلىرى ۋە ئادەملىرى ئۇنىڭ قولىدا ئۆلگەنلىكىنى ئېيتتى.

7شۇنداقتىمۇ، نىمرود پەرۋەردىگارغا قايتىپ كەلمىدى، ئۇ يامان ئىشلارنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئىنسان ئوغۇللىرىغا يامانلىق ئۆگەتتى؛ ئۇنىڭ ئوغلى ماردون ئاتىسىدىنمۇ يامان بولۇپ، ئاتىسىنىڭ يىرگىنچلىك ئىشلىرىنى تېخىمۇ كۆپەيدى.

8ئۇ ئىنسان ئەۋلادلىرىنى گۇناھقا چۆمدۈردى، «شۇڭا يامانلىقتىن يامانلىق چىقىدۇ» دېيىلىدۇ.

9شۇ چاغدا، ھام ئەۋلادلىرى ئۆزلىرى قۇرغان شەھەرلەردە تۇرۇۋاتقانلىقتىن، ئۇلارنىڭ ئائىلىلىرى ئوتتۇرىسىدا ئۇرۇش بولدى.

10ئېلام پادىشاھى كېدورلاۋمېر ھام ئەۋلادلىرىدىن ئايرىلىپ، ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنى بويسۇندۇردى. ئۇ تۆزلەڭلىكتىكى بەش شەھەرگە بېرىپ، ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنى بويسۇندۇردى، ئۇلار ئۇنىڭ قول ئاستىدا قالدى.

11ئۇلار ئۇنىڭغا ئون ئىككى يىل خىزمەت قىلدى ۋە يىللىق باج تاپشۇردى.

12شۇ چاغدا، سېرۇگنىڭ ئوغلى ناھور تەراھنىڭ ئوغلى ئىبرامنىڭ ھاياتىنىڭ قىرىق توققۇزىنچى يىلىدا ئالەمدىن ئۆتتى.

13تەراھنىڭ ئوغلى ئىبرام ھاياتىنىڭ ئەللىكىنچى يىلىدا، ئىبرام نۇھنىڭ ئۆيىدىن چىقىپ، ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە باردى.

14ئىبرام پەرۋەردىگارنى تونۇپ، ئۇنىڭ يوللىرى ۋە كۆرسەتمىلىرى بويىچە ماڭدى، پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىدى.

15ئۇ چاغدا ئۇنىڭ ئاتىسى تەراھ يەنىلا نىمرود پادىشاھنىڭ قوشۇن باشلىقى ئىدى، ئۇ يەنىلا يات ئىلاھلارغا ئېتىقاد قىلاتتى.

16ئىبرام ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە، ئۇلارنىڭ بۇتخانىلىرىدا ئون ئىككى ئىلاھنىڭ تۇرغانلىقىنى كۆردى. ئىبرام ئاتىسىنىڭ ئۆيىدە بۇ بۇتلارنى كۆرۈپ غەزەپلەندى.

17ئىبرام: «پەرۋەردىگار مەڭگۈ ھايات! بۇ ھەيكەللەرنى ئاتامنىڭ ئۆيىدە ساقلىماڭلار، ئەگەر ئۈچ كۈن ئىچىدە ھەممىسىنى سۇندۇرمىسام، مېنى ياراتقان پەرۋەردىگار ماڭا شۇنداق قىلىدۇ!» دېدى.

18ئىبرام ئۇلارنىڭ يېنىدىن ئايرىلىپ، غەزىپىنى قوزغىدى. ئىبرام ئالدىراپ ئۆيىدىن چىقىپ، ئاتىسىنىڭ سىرتقى ھويلىسىغا باردى. ئۇ ئاتىسىنىڭ ۋە ئۇنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرىنىڭ ھويلىدا ئولتۇرغانلىقىنى كۆردى. ئىبرام ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئولتۇردى.

19ئىبرام ئاتىسىدىن: «ئاتا، ماڭا ئاسمان-زېمىننى، يەر يۈزىدىكى بارلىق ئىنسانلارنى، سېنى ۋە مېنى ياراتقان خۇدا قەيەردە؟» دەپ سورىدى. تەراھ ئوغلى ئىبرامغا: «مانا بىزنى ياراتقانلار ھەممىمىز ئۆيىدە بىز بىلەن بىللە» دەپ جاۋاب بەردى.

20ئىبرام ئاتىسىغا: «خوجايىن، ماڭا ئۇلارنى كۆرسىتىپ قويۇڭ» دېدى. تەراھ ئىبرامنى ئىچكىرىكى ھويلىنىڭ ئۆيىگە ئېلىپ كىردى. ئىبرام قارىسا، پۈتۈن ئۆي ياغاچ ۋە تاشتىن ياسالغان بۇتلارغا تولغان، ئون ئىككى چوڭ بۇت ۋە سان-ساناقسىز باشقا بۇتلار بىلەن تولغان ئىكەن.

21تەراھ ئوغلىغا مۇنداق دېدى: «مانا بۇلار يەر يۈزىدە سەن كۆرۈپ تۇرغان بارلىق نەرسىلەرنى ياراتقان، مېنى، سېنى ۋە پۈتكۈل ئىنسانلارنى ياراتقان.»

22تەراھ ئۆزىنىڭ ئىلاھلىرىغا سەجدە قىلىپ، ئۇلاردىن ئايرىلىپ كەتتى. ئوغلى ئىبراممۇ ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەتتى.

23ئىبرام ئۇلارنىڭ يېنىدىن ئايرىلغاندىن كېيىن، ئانىسىنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ، ئانىسىغا: «مانا، ئاتام ماڭا ئاسمان-زېمىننى ۋە بارلىق ئىنسان ئەۋلادلىرىنى كۆرسەتتى» دېدى.

24شۇڭا، تېزدىن پادىدىن بىر ئوغلاق ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭدىن تەملىك گۆش پىشۇرۇڭلار. مەن ئۇنى ئاتامنىڭ ئىلاھلىرىغا قۇربانلىق قىلىپ، ئۇلارغا يېگۈزۈپ بېرەي. بەلكىم ئۇلار مېنى قوبۇل قىلىشى مۇمكىن.

25ئانىسى شۇنداق قىلدى. ئۇ بىر ئوغلاق ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭدىن تەملىك تاماق پىشۇرۇپ، ئىبرامغا ئېلىپ كەلدى. ئىبرام ئانىسىدىن تەملىك تاماقنى ئېلىپ، ئاتىسىنىڭ ئىلاھلىرىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. ئۇ ئۇلارغا يېيىش ئۈچۈن يېقىنلاشتى. ئەمما ئاتىسى تەراھ بۇنىڭدىن خەۋەرسىز ئىدى.

26ئىبرام ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئولتۇرغان كۈنى ئۇلارنىڭ ئاۋازىنىڭ، ئاۋازىنىڭ، ئاۋازىنىڭ يوقلۇقىنى، ھەرىكىتىنىڭ يوقلۇقىنى، ھېچقايسىسىنىڭ تاماق يېيىشكە قول سوزالمايدىغانلىقىنى كۆردى.

27ئىبرام ئۇلارنى مەسخىرە قىلىپ: «مەن تەييارلىغان تەملىك گۆش ئۇلارغا ياقمىدى، ياكى بەلكىم ئۇلار ئۈچۈن بەك ئاز بولۇپ قالغان بولۇشى مۇمكىن، شۇڭا ئۇلار يېمىدى. شۇڭا ئەتە مەن بۇنىڭدىنمۇ ياخشى ۋە مول بولغان يېڭى تەملىك گۆش تەييارلايمەن، نەتىجىنى كۆرۈش ئۈچۈن» دېدى.

28ئەتىسى ئىبرام ئانىسىغا تەملىك تاماق توغرىسىدا كۆرسەتمە بەردى. ئانىسى ئورنىدىن تۇرۇپ، قويدىن ئۈچ ئوغلاق ئېلىپ كەلدى. ئۇ ئوغلاقتىن ئوغلى ياخشى كۆرىدىغان تەملىك تاماقلارنى پىشۇرۇپ، ئوغلى ئىبرامغا بەردى. ئاتىسى تەراھ بۇنىڭدىن خەۋەرسىز ئىدى.

29ئىبرام ئانىسىدىن ئالغان تەملىك تاماقنى ئېلىپ، ئاتىسىنىڭ ئىلاھلىرىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كىردى. ئاندىن ئۇلار يېيىشى ئۈچۈن يېقىنلاشتى. ئاندىن تاماقنى ئۇلارنىڭ ئالدىغا قويدى. ئىبرام كۈن بويى ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ، بەلكىم ئۇلار يېيىشى مۇمكىن دەپ ئويلىدى.

30ئىبرام ئۇلارغا قاراپ، ئۇلارنىڭ ئاۋازىمۇ يوق، ئاۋازىمۇ يوق ئىدى، ھېچكىم قولىنى گۆشكە سوزۇپ يېمىدى.

31شۇ كۈنى كەچتە، ئىبرام خۇدانىڭ روھى بىلەن كىيىمەندى.

32ئۇ ۋارقىرىدى: «ۋاي ئاتامغا ۋە بۇ رەزىل ئەۋلادقا! ئۇلارنىڭ قەلبى بىكارچىلىققا مايىل. ئۇلار يېيەلمەيدۇ، پۇرىيالمايدۇ، ئاڭلىيالمايدۇ ۋە سۆزلىيەلمەيدۇ، ئاغزى يوق، كۆزى يوق، قۇلاقى يوق، قولى يوق، پۇتى يوق، ھەرىكىتى يوق، ياغاچ ۋە تاشتىن ياسالغان بۇتلارغا چوقۇنىدۇ. ئۇلارنى ياسىغانلار ۋە ئۇلارغا ئىشىنىدىغانلار ئۇلارغا ئوخشايدۇ.»

33ئىبرام بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆرۈپ، ئاتىسىغا غەزەپلەندى. ئۇ دەرھال قولىغا بىر تال پالتا ئېلىپ، ئىلاھلارنىڭ ئىبادەتگاھىغا باردى ۋە ئاتىسىنىڭ بارلىق ئىلاھلىرىنى چېقىۋەتتى.

34ئۇ بۇتلارنى چېقىۋەتكەندىن كېيىن، پالتىنى ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرغان ئۇلۇغ ئىلاھنىڭ قولىغا بەردى ۋە چىقىپ كەتتى. دادىسى تەراھ ئىشىك ئالدىدا پالتىنىڭ سوقۇلغان ئاۋازىنى ئاڭلىغانلىقتىن، ئۆيىگە قايتىپ كەلدى. شۇڭا تەراھ بۇ ئىشنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلىش ئۈچۈن ئۆيىگە كىردى.

35تەراھ بۇتخانىدىكى پالتا ئاۋازىنى ئاڭلاپ، بۇتخاناغا يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ يەردە ئىبرامنىڭ يېنىغا باردى.

36تەراھ ئۆيگە كىرىپ، بارلىق بۇتلارنىڭ يىقىلىپ، سۇنۇپ كەتكەنلىكىنى، ئەڭ چوڭ بۇتنىڭ قولىدىكى بالتىنىڭ سۇنۇپ كەتمىگەنلىكىنى، ئوغلى ئىبرام پىشۇرغان تەملىك گۆشنىڭمۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرغانلىقىنى كۆردى.

37تەراھ بۇنى كۆرۈپ قاتتىق غەزەپلەندى ۋە ئالدىراپ ئۆيدىن چىقىپ، ئىبرامنىڭ يېنىغا باردى.

38ئۇ ئوغلى ئىبرامنىڭ ئۆيدە ئولتۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭدىن: «سەن مېنىڭ ئىلاھلىرىمغا نېمە قىلدىڭ؟» دېدى.

39ئىبرام ئاتىسى تەراھقا: «ياق، خوجايىنىم، مەن ئۇلارنىڭ ئالدىغا تەملىك تاماق ئېلىپ كەلدىم. ئۇلار يېيىشى ئۈچۈن گۆش ئېلىپ ئۇلارغا يېقىنلاشقاندا، ئۇ چوڭ ئادەم يېيىشكە قول سوزۇشتىن بۇرۇن، ئۇلار دەرھال قوللىرىنى سوزۇپ يېيىشكە باشلىدى،» دېدى.

40چوڭى ئۇلارنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى كۆرۈپ، ئۇلارغا قاتتىق غەزەپلەندى. ئۇ بېرىپ ئۆيدىكى بالىنى ئېلىپ، ئۇلارنىڭ يېنىغا بېرىپ، ھەممىسىنى سۇندۇرۇۋەتتى. مانا، سىز كۆرۈپ تۇرغاندەك، بالىنى يەنىلا ئۇنىڭ قولىدا تۇتۇپ تۇرۇپتۇ.

41تەراھ بۇ سۆزلەرنى قىلغاندا ئوغلى ئىبرامغا غەزەپلەندى. تەراھ غەزەپ بىلەن ئوغلى ئىبرامغا: «سەن ماڭا يالغان سۆزلەۋاتىسەن، سەن نېمە دېگەن ھېكايە؟» دېدى.

42بۇ ئىلاھلاردا سەن ماڭا ئېيتقانلارنىڭ ھەممىسىنى قىلالايدىغان روھ، جان ياكى كۈچ بارمۇ؟ ئۇلار ياغاچ ۋە تاش ئەمەسمۇ؟ مەن ئۇلارنى ئۆزۈم ياسىغان ئەمەسمۇ؟ سەن «ئۇلار بىلەن بىللە بولغان چوڭ خۇدا ئۇلارنى ئۇردى» دەپ يالغان سۆزلەيسەنمۇ؟ سەن ئۇنىڭ قولىغا بالداقنى بېرىپ، ئاندىن «مەن ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇردۇم» دېدىڭ.

43ئىبرام ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ: «ئۇنداقتا، سەن قانداقمۇ ھېچ نەرسىگە قادىر بولمىغان بۇ بۇتلارغا چوقۇنىسەن؟ سەن ئىشىنىدىغان بۇتلار سېنى قۇتقۇزالامدۇ؟ سەن ئۇلارغا دۇئا قىلغاندا ئۇلار سېنىڭ دۇئايىڭنى ئاڭلىيالامدۇ؟ ئۇلار سېنى دۈشمەنلىرىڭنىڭ قولىدىن قۇتقۇزالامدۇ؟ ياكى ئۇلار سېنىڭ ئۈچۈن دۈشمەنلىرىڭگە قارشى ئۇرۇش قىلامدۇ؟ سەن سۆزلىيەلمەيدىغان ۋە ئاڭلىيالمايدىغان ياغاچ ۋە تاشلارغا چوقۇنىسەن؟» دېدى.

44ئەمدى بۇنداق ئىشلارنى قىلىش سەن ئۈچۈنمۇ، ساڭا يېقىن ئىنسان ئەۋلادلىرى ئۈچۈنمۇ ياخشى ئەمەس. سىلەر شۇنچە ئەخمەق، شۇنچە نادان ياكى شۇنچە چۈشەنمىگەنلىكتىن ياغاچ ۋە تاشقا خىزمەت قىلىپ، بۇنداق ئىشلارنى قىلماقچىمۇ؟

45ئاسمان-زېمىننى ياراتقان، سىلەرنى زېمىندا ياراتقان پەرۋەردىگار خۇدانى ئۇنتۇپ، تاش ۋە ياغاچقا چوقۇنۇپ، بۇ ئىشتا جېنىڭلارغا چوڭ يامانلىق ئېلىپ كەلدىڭلارمۇ؟

46ئەجدادلىرىمىز قەدىمكى زامانلاردا بۇ ئىشتا گۇناھ قىلغان ئىدى، ئالەمنىڭ پەرۋەردىگار خۇدا ئۇلارغا توپان سۈيىنى ياغدۇرۇپ، پۈتۈن يەر يۈزىنى ۋەيران قىلغان ئەمەسمىدى؟

47قانداق قىلىپ بۇنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئاڭلىيالمايدىغان، سۆزلىيەلمەيدىغان، سىلەرنى زۇلۇمدىن قۇتقۇزالمايدىغان ياغاچ ۋە تاشتىن ياسالغان بۇتلارغا چوقۇنۇپ، ئالەمنىڭ خۇداسىنىڭ غەزىپىنى سىلەرگە ياغدۇرالايسىلەر؟

48شۇڭا ئاتام، بۇنىڭدىن ۋاز كەچ، ئۆزۈڭگە ۋە ئائىلەڭدىكىلەرگە يامانلىق ئېلىپ كەلمە.

49ئىبرام ئالدىراپ ئاتىسىنىڭ ئالدىدىن قېچىپ كەتتى ۋە ئاتىسىنىڭ ئەڭ چوڭ بۇتىدىن بالىنى ئالدى. ئىبرام ئۇنى چېقىپ قېچىپ كەتتى.

50تەراھ ئىبرامنىڭ قىلغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى كۆرۈپ، دەرھال ئۆيدىن چىقىپ، پادىشاھنىڭ ئالدىغا باردى. ئۇ نىمرودنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، پادىشاھقا تەزىم قىلدى. پادىشاھ ئۇنىڭدىن: «نېمە ئىشىڭىز بار؟» دەپ سورىدى.

51ئۇ مۇنداق دېدى: «ئى رەببىم، مېنىڭ سۆزۈمنى ئاڭلىشىڭىزنى ئۆتۈنىمەن. ئەللىك يىل ئىلگىرى مەندە بىر بالا تۇغۇلدى، ئۇ مېنىڭ خۇدالىرىمغا شۇنداق قىلدى ۋە شۇنداق دېدى. شۇڭا، ئى پادىشاھىم، ئۇنى چاقىرتىپ كېلىڭ، ئۇ سىزنىڭ ئالدىڭىزغا كېلىپ، قانۇن بويىچە ھۆكۈم قىلسۇن، شۇنداق قىلساق بىز ئۇنىڭ يامانلىقىدىن قۇتۇلالايمىز.»

52پادىشاھ ئۈچ خىزمەتچىسىنى ئەۋەتتى. ئۇلار بېرىپ، ئىبرامنى پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. شۇ كۈنى نىمرود ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى، تەراھمۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى.

53پادىشاھ ئىبرامدىن: «سەن داداڭغا ۋە ئۇنىڭ ئىلاھلىرىغا نېمە قىلدىڭ؟» دەپ سورىدى. ئىبرام پادىشاھقا ئاتىسىغا ئېيتقان سۆزلىرىنى ئېيتىپ: «ئۇلارنىڭ ئۆيىدىكى ئۇلۇغ خۇدا ئۇلارغا سېنىڭ ئاڭلىغانلىرىڭنى قىلدى» دېدى.

54پادىشاھ ئىبرامغا: «ئۇلارنىڭ سۆزلەش، يېيىش ۋە سەن ئېيتقاندەك قىلىش ھوقۇقى بارمۇ؟» دېدى. ئىبرام پادىشاھقا: «ئەگەر ئۇلارنىڭ ھوقۇقى بولمىسا، نېمىشقا ئۇلارغا خىزمەت قىلىپ، ئەخمەقلىقىڭ بىلەن ئىنسان ئەۋلادلىرىنى ئازدۇرىسەن؟» دېدى.

55سەن ئۇلارنىڭ سېنى قۇتقۇزالايدىغانلىقىنى ياكى كىچىك ياكى چوڭ ئىشلارنى قىلىپ، ئۇلارغا خىزمەت قىلالايدىغانلىقىنى ئويلايسەنمۇ؟ نېمىشقا سېنى ياراتقان، ئۆلتۈرۈش ۋە ياشاش ئۇنىڭ قولىدا بولغان پۈتكۈل ئالەمنىڭ خۇداسىنى ھېس قىلمايسەن؟

0 56ئەخمەق، ساددا ۋە نادان پادىشاھ، ساڭا مەڭگۈ ۋاي!

57مەن سېنىڭ خىزمەتكارلىرىڭغا توغرا يولنى ئۆگىتىشىڭنى ئويلىغان ئىدىم، لېكىن سەن بۇنداق قىلمىدىڭ، بەلكى پۈتۈن زېمىننى سېنىڭ گۇناھلىرىڭ ۋە سېنىڭ يولۇڭغا ئەگەشكەن خەلقىڭنىڭ گۇناھلىرى بىلەن تولدۇردۇڭ.

58سەن ئەجدادلىرىمىزنىڭ قەدىمكى زامانلاردا گۇناھ قىلىپ، مەڭگۈلۈك خۇدا ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن توپان سۈيىنى ياغدۇرۇپ، ھەممىسىنى ۋەيران قىلغانلىقىنى، پۈتكۈل يەر يۈزىنى ۋەيران قىلغانلىقىنى بىلمەمسەن ياكى ئاڭلىمامسەن؟ سەن ۋە سېنىڭ خەلقىڭ ھازىرمۇ بۇ ئىشنى قىلىپ، ئالەمنىڭ پەرۋەردىگار خۇدانىڭ غەزىپىنى پەسەيتىش، ساڭا ۋە پۈتكۈل يەر يۈزىگە يامانلىق ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن ھەرىكەت قىلامسەن؟

59ئەمدى قىلىۋاتقان بۇ يامان ئىشىڭنى تاشلاپ، ئالەمنىڭ ئىلاھىغا ئىبادەت قىل، چۈنكى سەن ئۇنىڭ قولىدا جان تۇتىسەن. شۇنداق قىلساڭ، ساڭا ياخشى بولىدۇ.

60ئەگەر يامان قەلبىڭ مېنىڭ سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ، سېنى يامان يوللىرىڭدىن ۋاز كېچىپ، مەڭگۈلۈك خۇداغا ئىبادەت قىلمىسا، ئۇنداقتا سەن، خەلقىڭ ۋە ساڭا مۇناسىۋەتلىك بارلىق كىشىلەر، سېنىڭ سۆزلىرىڭنى ئاڭلاپ ياكى سېنىڭ يامان يوللىرىڭدا مېڭىپ، كېيىنكى كۈنلەردە نومۇس قىلىپ ئۆلىسەن.

61ئىبرام پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلار ئالدىدا سۆزىنى توختىتىپ بولغاندىن كېيىن ،كۆزىنى ئاسمانغا تىكتى ۋە» :پەرۋەردىگار بارلىق يامانلارنى كۆرۈپ ،ئۇلارنى جازالايدۇ «!دېدى.

-12باب

1پادىشاھ ئىبرامنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا ،ئۇنى زىندانغا تاشلاشقا بۇيرۇدى .ئىبرام ئون كۈن زىنداندا ياتتى.
2شۇ كۈنلەر ئاخىرلاشقاندا ،پادىشاھ بارلىق پادىشاھلار ،ھۆكۈمرانلار ،ئۆلكە باشلىقلىرى ۋە دانىشمەنلەرنى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىشكە بۇيرۇدى . ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى .ئىبرام يەنىلا قاماقتا ئىدى.
3پادىشاھ شاھزادىلەر ۋە دانىشمەنلەرگە» :سىلەر تېراھنىڭ ئوغلى ئىبرامنىڭ ئاتىسىغا قىلغانلىرىنى ئاڭلىدىڭلارمۇ؟ ئۇ ئۇنىڭغا شۇنداق قىلدى ، مەن ئۇنى ئالدىمغا ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدۇم ،ئۇ مۇنداق دېدى .ئۇنىڭ قەلبى ئۇنى ئالداپ كەتمىدى ،ئۇ مېنىڭ ئالدىمدا قىينالمىدى ،مانا ھازىر ئۇ زىنداندا«.
4شۇڭا ،پادىشاھنى ھاقارەتلىگەن ،سىلەر ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسىنى سۆزلىگەن ۋە قىلغان بۇ ئادەمگە قانداق ھۆكۈم چىقىرىلىدىغانلىقىنى قارار قىلىڭلار.
5ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھقا جاۋابەن» :پادىشاھنى ھاقارەتلىگەن ئادەم ياغاچقا ئېسىلسۇن .ئەمما ئۇ ئۆزىنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلىپ ،خۇدالىرىمىزنى مەنسىتمىگەنلىكى ئۈچۈن كۆيدۈرۈلۈپ ئۆلتۈرۈلسۇن ،چۈنكى بۇ ئىشتا قانۇن شۇنداق «دېدى.
6ئەگەر پادىشاھ بۇنى قىلىشقا رازى بولسا ،خىزمەتكارلىرىغا خىش ئوچىقىڭىزغا كېچە-كۈندۈز ئوت يېقىشنى بۇيرۇسۇن ،ئاندىن بىز بۇ ئادەمنى ئوچاققا تاشلايمىز .پادىشاھ شۇنداق قىلدى ۋە خىزمەتكارلىرىغا كاسىدىمدىكى پادىشاھ ئوچىقىغا ئۈچ كۈن-ئۈچ كېچە ئوت تەييارلاشنى بۇيرۇدى .پادىشاھ ئۇلارغا ئىبرامنى زىنداندىن ئېلىپ چىقىپ كۆيدۈرۈشنى بۇيرۇدى.
7پادىشاھنىڭ بارلىق خىزمەتچىلىرى ،ئەمەلدارلىرى ،ۋالىيلىرى ،سوتچىلىرى ۋە پۈتۈن مەملىكەت ئاھالىسى ،تەخمىنەن توققۇز يۈز مىڭ ئادەم ،ئىبرامنى كۆرۈش ئۈچۈن ئوچاقنىڭ ئالدىدا تۇردى.
8بارلىق ئاياللار ۋە كىچىك بالىلار ئىبرامغا نېمە ئىش بولۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈش ئۈچۈن ئۆگزىلەر ۋە مۇنارلارغا يىغىلدى .ئۇلار يىراقتىن بىر يەرگە جەم بولۇپ ،بۇ ۋەقەنى كۆرمىگەن بىرمۇ ئەر قالمىدى.
9ئىبرام كەلگەندە ،پادىشاھنىڭ سېھىرگەرلىرى ۋە دانىشمەنلىرى ئىبرامنى كۆرۈپ ،پادىشاھقا» :ئى پادىشاھىمىز ،بۇ راستىنلا بىز بىلىدىغان ، چوڭ يۇلتۇز تۇغۇلغاندا تۆت يۇلتۇزنى يۇتۇۋەتكەن بالا ،بىز بۇنى پادىشاھقا ئەللىك يىلدىن بۇيان جاكارلىغان ئىدۇق ،«دەپ توۋلىدى.
10مانا ،ئۇنىڭ ئاتىسى سىزنىڭ بۇيرۇقلىرىڭىزغا خىلاپلىق قىلىپ ،يەنە بىر بالىنى ئېلىپ كېلىپ سىزنى مەسخىرە قىلدى ،سىز ئۇنى ئۆلتۈردىڭىز.
11پادىشاھ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،قاتتىق غەزەپلەندى ۋە تەراھنى ئۆزىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى.
12پادىشاھ» :سېھىرگەرلەرنىڭ نېمە دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىڭمۇ؟ راستىنى ئېيتىڭچۇ ،قانداق قىلدىڭ؟ ئەگەر راست سۆزلىسەڭ ،ئاقلىنىپ قالىسەن ،«دېدى.
13پادىشاھنىڭ غەزىپىنىڭ شۇنچە كۈچلۈك ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ،تەراھ پادىشاھقا» :پادىشاھ ،سىلەر ھەقىقەتنى ئاڭلىدىڭلار ،دانىشمەنلەرنىڭ سۆزلىرى توغرا «دېدى .پادىشاھ» :سىلەر قانداق قىلىپ مېنىڭ بۇيرۇقۇمنى بۇزۇپ ،ماڭا ئۆزۈڭ تۇغمىغان بىر بالىنى بېرىپ ،ئۇنىڭ قىممىتىنى ئېگىلىۋالدىڭلار؟ «دېدى.
14تەراھ پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :مەن ئوغلۇمغا بولغان ئىنتايىن قىزغىنلىقىمدىن ،دېدەكلىرىمنىڭ بىر ئوغلىنى ئېلىپ پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىغا ئېلىپ كەلدىم «دېدى.
15پادىشاھ» :بۇنى ساڭا كىم مەسلىھەت بەردى؟ «دەپ سورىدى .ماڭا ئېيت ،مەندىن ھېچ نەرسىنى يوشۇرما ،بولمىسا ئۆلمەيسەن.
16تەراھ پادىشاھنىڭ ئالدىدا قاتتىق قورقۇپ كەتتى ۋە پادىشاھقا» :بۇ ئىشنى ماڭا چوڭ ئوغلۇم ھاران مەسلىھەت بەردى ،ھاران بولسا ئىبرامنىڭ تۇغۇلغان كۈنى ئوتتۇز ئىككى ياشتا ئىدى «دېدى.
17لېكىن ھاران ئاتىسىغا ھېچنېمە مەسلىھەت بەرمىدى ،چۈنكى تەراھ پادىشاھتىن قورقۇپ ،ئۆزىنى قۇتقۇزۇۋېلىش ئۈچۈن پادىشاھقا بۇنداق دېگەنىدى .پادىشاھ تەراھقا» :بۇ ئىشنى ساڭا مەسلىھەت بەرگەن ئوغلۇڭ ھاران ،ئىبرام بىلەن بىللە ئوتتا ئۆلىدۇ ،چۈنكى پادىشاھنىڭ بۇ ئىشنى قىلىشتىكى خاھىشىغا قارشى چىققانلىقى ئۈچۈن ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنىدى «دېدى.
18ھاران شۇ چاغدا ئىبرامنىڭ يولىغا ئەگىشىشنى خالىدى ،ئەمما بۇنى ئۆز ئىچىدە ساقلاپ قالدى.
19ھاران كۆڭلىدە» :مانا پادىشاھ ئىبرامنىڭ قىلغان ئىشلىرى ئۈچۈن ئۇنى تۇتۇۋالدى .ئەگەر ئىبرام پادىشاھنى مەغلۇپ قىلسا ،مەن ئۇنىڭغا ئەگىشىمەن ،ئەگەر پادىشاھ غەلىبە قىلسا ،مەن پادىشاھنىڭ ئارقىسىدىن قوغلايمەن «دېدى.
20تەراھ بۇ سۆزلەرنى پادىشاھقا ئوغلى ھاران توغرىسىدا ئېيتقاندىن كېيىن ،پادىشاھ ھاراننى ئىبرام بىلەن بىللە تۇتۇشنى بۇيرۇدى.
21ئۇلار ئىبرام بىلەن ئۇنىڭ ئىنىسى ھاراننى ئوتقا تاشلاشقا ئېلىپ كەلدى .شۇ كۈنى پۈتۈن زېمىن ئاھالىسى ،پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى ، ئەمەلدارلىرى ،بارلىق ئاياللار ۋە كىچىك بالىلار ئۇلارنىڭ ئۈستىدە تۇراتتى.
22پادىشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى ئىبرام بىلەن ئۇنىڭ ئىنىسىنى ئېلىپ ،ئۈستىدىكى كىيىملىرىدىن باشقا بارلىق كىيىملىرىنى سالدۇرۇۋەتتى.
23ئۇلار قول-پۇتلىرىنى زىغىر رەخت بىلەن باغلىدى .پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى ئۇلارنىڭ قول-پۇتلىرىنى كۆتۈرۈپ ئوچاققا تاشلىدى.
24پەرۋەردىگار ئىبرامنى سۆيەتتى ،ئۇنىڭغا رەھىم قىلدى .پەرۋەردىگار چۈشۈپ ،ئىبرامنى ئوتتىن قۇتقۇزدى ،ئۇ كۆيۈپ كەتمىدى.
25ئىبرام بولسا ئوت ئىچىدە قېلىپ ،ئۇنى باغلىغان بارلىق ئارغامچىلار كۆيۈپ كەتتى.
26ھاران ئۇنى ئوتقا تاشلىغاندا ئۆلدى ،ئۇ كۆيۈپ كۈلگە ئايلاندى ،چۈنكى ئۇنىڭ قەلبى پەرۋەردىگارغا تولۇق ئىشەنمىگەنىدى .ئۇنى ئوتقا تاشلىغانلارنىڭ ئوتى ئۇلارنىڭ ئۈستىگە تارقىلىپ ،ئۇلار كۆيۈپ كەتتى ،ئۇلارنىڭ ئون ئىككىسى ئۆلدى.

27ئىبرام ئۈچ كېچە-كۈندۈز ئوت ئىچىدە ماڭدى. پادشاھنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭ ئوت ئىچىدە ماڭغىنىنى كۆرۈپ، پادشاھقا: «بىز ئىبرامنىڭ ئوت ئىچىدە ماڭغىنىنى كۆردۇق، ھەتتا ئۇنىڭ ئۇستىدىكى كىيىملىرىمۇ كۆيۈپ كەتمىگەن، پەقەت ئۇنى باغلىغان ئارغامچىسى كۆيۈپ كەتكەنىدى»، دېدى.

28پادشاھ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، يۈرىكى غەزەپلەندى ۋە ئۇلارغا ئىشەنمىدى. شۇڭا ئۇ باشقا سادىق شاھزادىلەرنى بۇ ئىشنى كۆرۈشكە ئەۋەتتى. ئۇلار بېرىپ، بۇ ئىشنى كۆرۈپ پادشاھقا ئېيتتى. پادشاھ ئورنىدىن تۇرۇپ، بۇنى كۆرۈشكە باردى. ئۇ ئىبرامنىڭ ئوت ئىچىدە ئۇ ياققا-بۇ ياققا مېڭىۋاتقانلىقىنى، ھاراننىڭ جەسىتىنىڭ كۆيۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆردى. پادشاھ قاتتىق ھەيران قالدى.

29پادشاھ ئىبرامنى ئوتتىن چىقىرىشنى بۇيرۇدى. ئۇنىڭ خىزمەتكارلىرى ئۇنى ئوتتىن چىقىرىش ئۈچۈن يېقىنلاشتى، ئەمما ئوت ئەتراپىنى قاپلىغانلىقتىن، ئوت ئوتتىن ئۇلارغا قاراپ كۆتۈرۈلۈپ چىقالمىدى.

30پادشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى قېچىپ كەتتى. پادشاھ ئۇلارنى ئەيىبلەپ: «ئىبراھىمنى ئوتتىن ئېلىپ چىقىڭلار، بولمىسا ئۆلمەيسىلەر» دېدى.

31پادشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى ئىبرامنى ئېلىپ چىقىش ئۈچۈن يەنە بىر قېتىم يېقىنلاشتى، ئوت ئۇلارنىڭ يۈزىگە چۈشۈپ، سەككىز نەپىرىنىڭ يۈزى كۆيدۈرۈلدى.

32پادشاھ خىزمەتكارلىرىنىڭ ئوتقا يېقىنلىشالمايدىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئىبرامغا: «ئەي ئاسماندىكى خۇدانىڭ خىزمەتكارى، ئوتنىڭ ئىچىدىن چىقىپ، مېنىڭ ئالدىمغا كەل» دېدى. ئىبرام پادشاھنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ، ئوتنىڭ ئىچىدىن چىقىپ، پادشاھنىڭ ئالدىدا تۇردى.

33ئىبرام پادشاھ ۋە ئۇنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى چىقىپ كەلگەندە، ئىبرامنىڭ كىيىملىرىنى كىيىپ پادشاھنىڭ ئالدىغا كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى. چۈنكى كىيىملىرى كۆيۈپ كەتمىگەن، بەلكى ئۇنىڭ باغلىغان ئارغامچىسى كۆيۈپ كەتكەن ئىدى.

34پادشاھ ئىبرامغا: «نېمىشقا ئوتتا كۆيۈپ كەتمىدىڭ؟» دېدى.

35ئىبرام پادشاھقا: «مەن ئىشىنىدىغان، ھەممە نەرسىگە قادىر ئاسمان-زېمىننىڭ خۇداسى، مېنى سەن تاشلىغان ئوتتىن قۇتقۇزدى»، دېدى.

36ئىبرامنىڭ ئىنىسى ھاران كۆيۈپ كۈلگە ئايلانغانىدى. ئۇلار ئۇنىڭ جەسىتىنى ئىزدىدى، ئۇنىڭ كۆيۈپ كەتكەنلىكىنى بايقىدى.

37ھاران سەكسەن ئىككى يېشىدا كاسدىم ئوتىدا قازا قىلدى. پادشاھ، ئەمەلدارلار ۋە يەرلىك ئاھالىلەر ئىبرامنىڭ ئوتتىن قۇتۇلغانلىقىنى كۆرۈپ، ئىبرامغا كېلىپ سەجدە قىلدى.

38ئىبرام ئۇلارغا: «ماڭا سەجدە قىلماڭلار، سىلەرنى ياراتقان دۇنيانىڭ خۇداغا سەجدە قىلىڭلار، ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىڭلار، ئۇنىڭ يولىدىن مېڭىڭلار. چۈنكى مېنى بۇ ئوتتىن قۇتقۇزغان، بارلىق ئىنسانلارنىڭ روھىنى ياراتقان، ئىنساننى ئانىسىنىڭ قورسىقىدا شەكىللەندۈرگەن ۋە ئۇنى دۇنياغا كەلتۈرگەن، ئۆزىگە ئىشەنگەنلەرنى بارلىق ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قۇتقۇزىدىغان ئۇدۇر»، دېدى.

39بۇ ئىش پادشاھ ۋە پادشاھلارنىڭ نەزىرىدە ئىنتايىن ھەيران قالارلىق ئىش ئىدى، يەنى ئىبرام ئوتتىن قۇتقۇزۇلۇپ، ھاران كۆيۈپ كەتتى . پادشاھ ئىبرامغا نۇرغۇن سوۋغاتلارنى بەردى ۋە پادشاھنىڭ ئۆيىدىن ئىككى باش خىزمەتچىسىنى بەردى. بىرىنىڭ ئىسمى ئونى، يەنە بىرىنىڭ ئىسمى ئەلىئېزەر ئىدى.

40پادشاھلار، ئەمەلدارلار ۋە خىزمەتكارلار ئىبرامغا نۇرغۇن كۈمۈش، ئالتۇن ۋە مەرۋايىت سوۋغاتلىرىنى بەردى. پادشاھ ۋە ئۇنىڭ ئەمەلدارلىرى ئىبرامنى ئۇزىتىپ قويدى، ئۇ تىنچ-ئامان كەتتى.

41ئىبرام پادشاھنىڭ يېنىدىن تىنچ-ئامان چىقىپ كەتتى. پادشاھنىڭ نۇرغۇن خىزمەتچىلىرى ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى، ئۈچ يۈزگە يېقىن ئادەم ئۇنىڭغا قوشۇلدى.

42ئىبرام شۇ كۈنى قايتىپ كېلىپ، ئۆزى ۋە ئەگەشكۈچىلىرى بىلەن ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە باردى. ئىبرام ئۆمرىنىڭ ھەممە كۈنى پەرۋەردىگار خۇداسىغا ئىبادەت قىلدى، ئۆز يولىدىن مېڭىپ، ئۇنىڭ قانۇنىغا ئەمەل قىلدى.

43شۇ كۈندىن باشلاپ، ئىبرام ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلىشقا مايىل قىلدى.

44شۇ چاغدا، ناھور بىلەن ئىبرام ئىنىسى ھاراننىڭ قىزلىرىنى ئۆيلەندى. ناھورنىڭ ئايالى مىلكا، ئىبرامنىڭ ئايالى ساراي ئىدى. ئىبرامنىڭ ئايالى ساراي تۇغماس ئىدى، ئۇ چاغدا ئۇنىڭ بالىسى يوق ئىدى.

45ئىبرام ئوتتىن چىقىپ كەتكەندىن كېيىن ئىككى يىل ئۆتكەندە، يەنى ئۇنىڭ ھاياتىنىڭ ئەللىك ئىككىنچى يىلىدا، نىمرود پادشاھ بابىلدا تەختتە ئولتۇراتتى. پادشاھ ئۇخلاپ قېلىپ، چۈش كۆردىكى، ئۇ ئۆزىنىڭ قوشۇنلىرى ۋە قوشۇنلىرى بىلەن پادشاھ ئوچىقىنىڭ قارشى تەرىپىدىكى بىر ۋادىدا تۇرغان ئىدى.

46ئۇ باش كۆتۈرۈپ، ئوچاقتىن چىقىۋاتقان ئىبرامغا ئوخشاش بىر ئادەمنى كۆردى. ئۇ پادشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ قىلىچ كۆتۈرۈپ تۇردى . پادشاھ قورقۇپ قېچىپ كەتكەندە، قىلىچ كۆتۈرۈپ پادشاھقا قاراپ يۈگۈردى. پادشاھ يۈگۈرۈپ كېتىۋاتقاندا، پادشاھ تۇخۇمنى پادشاھنىڭ بېشىغا ئېتىۋەتتى، تۇخۇم چوڭ دەرياغا ئايلاندى.

47پادشاھ چۈشىدە بارلىق قوشۇنلىرىنىڭ شۇ دەرياغا چۆكۈپ ئۆلۈپ كەتكەنلىكىنى كۆردى. پادشاھ ئالدىدىكى ئۈچ ئادەمنى ئېلىپ قېچىپ قۇتۇلدى.

48پادشاھ بۇ كىشىلەرگە قارىدى، ئۇلار پادشاھلارنىڭ كىيىملىرىگە ئوخشاش شاھزادە كىيىملىرىنى كىيگەن، پادشاھلارنىڭ قىياپىتى ۋە شان-شۆھرىتىگە ئىگە ئىدى.

49ئۇلار يۈگۈرۈپ كېتىۋاتقاندا، دەريا يەنە پادشاھنىڭ ئالدىدىكى تۇخۇمغا ئايلاندى. تۇخۇمدىن بىر ياش قۇش چىقىپ پادشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ، پادشاھنىڭ بېشىغا ئۇچۇپ كېلىپ، پادشاھنىڭ كۆزىنى ئويۇپ تاشلىدى.

50پادشاھ بۇ كۆرۈنۈشتىن قايغۇرۇپ، ئۇيقۇسىدىن ئويغىنىپ، روھى جەھەتتىن بىئارام بولۇپ، قاتتىق قورقۇنچقا چۆمدى.

51ئەتىگەندە پادشاھ قورقۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ، بارلىق دانىشمەنلەر ۋە سېھىرگەرلەرنى ئالدىغا كېلىشكە بۇيرۇدى. پادشاھ ئۇلارغا چۈشىنى سۆزلەپ بەردى.

52پادشاھنىڭ ئانۇكى ئىسىملىك بىر دانا خىزمەتچىسى پادشاھقا جاۋاب بېرىپ: «بۇ ئىبرام ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ كېيىنكى كۈنلەردە پەرۋەردىگارىم ۋە پادشاھىمغا قارشى پەيدا قىلىدىغان يامانلىقىدىن باشقا نەرسە ئەمەس» دېدى.

53مانا ،ئىبرام ،ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر پادشاھىم بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،پادشاھنىڭ بارلىق قوشۇنلىرى ۋە قوشۇنلىرىنى مەغلۇپ قىلىدىغان كۈن كېلىدۇ.

54ئۆزۈڭگە ئوخشاش ئۈچ ئادەمنىڭ قېچىپ قۇتۇلغانلىقى توغرىسىدا ئېيتقانلىرىڭنىڭ مەنىسى ،يەر يۈزىدىكى پادشاھلاردىن پەقەت ئۈچ پادشاھ بىلەنلا قېچىپ قۇتۇلالايسىلەر ،ئۇلار سەن بىلەن بىللە جەڭ قىلىدۇ.

55سەن دەسلەپتە كۆرگەن دەريانىڭ تۇخۇمغا ئايلانغانلىقى ۋە قۇشنىڭ كۆزۈڭنى ئويۇۋەتكەنلىكى ،كېيىنكى كۈنلەردە پادشاھنى ئۆلتۈرىدىغان ئىبرامنىڭ ئەۋلادلىرىدىن باشقا نەرسە ئەمەس.

56بۇ مېنىڭ پادشاھىمنىڭ چۈشى ،ئۇنىڭ تەبىرى مۇنداق ،بۇ چۈش راست ،خىزمەتكارىڭىز سىزگە بەرگەن تەبىر توغرا.

57شۇڭا ،پادشاھىم ،سىز چوقۇم بىلىسىزكى ،ئىبرام تۇغۇلغاندا دانىشمەنلىرىڭىز بۇنى كۆرگىنىگە ئەللىك ئىككى يىل بولدى .ئەگەر پادشاھىم ئىبرامنىڭ بۇ دۇنيادا ياشىشىغا يول قويسا ،بۇ مېنىڭ خوجايىنىم ۋە پادشاھىمغا زىيان يەتكۈزىدۇ .چۈنكى ئىبرام ھايات بولغان كۈنلەردە ،سەن ۋە سېنىڭ پادشاھلىقىڭ مۇستەھكەم بولمايدۇ ،چۈنكى بۇ ئىلگىرى ئۇنىڭ تۇغۇلغان ۋاقتىدا مەلۇم بولغان .پادشاھىم نېمىشقا ئۇنى ئۆلتۈرمەيدۇ ، كېيىن ئۇنىڭ يامانلىقىنى سىزدىن ساقلايدۇ؟

58نىمرود ئانۇكنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ ،ئۆزىنىڭ بىر قىسىم خىزمەتچىلىرىنى يوشۇرۇن ئەۋەتىپ ،ئىبرامنى تۇتۇپ ،ئۇنى پادشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىپ ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلدى.

59پادشاھ ئىبرامغا بەرگەن خىزمەتكارى ئەلىئېزەر شۇ چاغدا پادشاھنىڭ ئالدىدا ئىدى .ئۇ ئانۇكنىڭ پادشاھقا بەرگەن مەسلىھەتلىرىنى ۋە پادشاھنىڭ ئىبرامنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن قىلغان سۆزلىرىنى ئاڭلىدى.

60ئەلىئېزەر ئىبرامغا» :تېز تۇرۇڭ ،جېنىڭنى قۇتقۇزۇڭ ،پادشاھنىڭ قولىدا ئۆلۈپ كەتمەڭ ،چۈنكى ئۇ چۈشىدە سىز توغرۇلۇق مۇنداق بىر چۈش كۆردى ،ئانۇكى ئۇنىڭغا مۇنداق تەبىر بەردى ،ئانۇكى پادشاھقا سىز توغرىسىدا شۇنداق مەسلىھەت بەردى «،دېدى.

61ئىبرام ئەلىئېزەرنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالدى .ئىبرام ئالدىراپ قېچىپ نۇھ بىلەن ئوغلى سامنىڭ ئۆيىگە باردى .ئۇ يەردە يوشۇرۇنۇپ ، بىخەتەر جاي تاپتى .پادشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى ئىبرامنى ئىزدەپ ئۇنىڭ ئۆيىگە كەلدى ،ئەمما ئۇنى تاپالمىدى .ئۇلار پۈتۈن يۇرتنى ئاختۇردى ،ئەمما ئۇنى تاپالمىدى .ئۇلار ھەممە يەرنى ئاختۇردى ،ئەمما ئۇنى تاپالمىدى.

62پادشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى ئىبرامنى تاپالمىغاندىن كېيىن ،پادشاھنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى .پادشاھ ئىبرامنى تاپالمىغانلىقتىن ،ئۇنىڭغا بولغان غەزىپى بېسىلدى .پادشاھ ئىبرام توغرىسىدىكى بۇ ئىشنى ئېسىدىن چىقىرىۋەتتى.

63ئىبرام بىر ئاي نۇھنىڭ ئۆيىدە يوشۇرۇنۇپ تۇردى ،پادشاھ بۇ ئىشنى ئۇنتۇپ قالغۇچە .ئىبرام يەنىلا پادشاھتىن قورقاتتى .تەراھ ئوغلى ئىبرامنى نۇھنىڭ ئۆيىدە يوشۇرۇن كۆرۈپ قالدى .تەراھ پادشاھنىڭ نەزىرىدە ناھايىتى ئۇلۇغ ئىدى.

64ئىبرام ئاتىسىغا» :پادشاھنىڭ مېنى ئۆلتۈرۈپ ،ئۆزىنىڭ رەزىل مەسلىھەتچىلىرىنىڭ مەسلىھەتى بىلەن نامىمنى يەر يۈزىدىن ئۆچۈرۈۋېتىشنى ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلمەمسەن؟ «دېدى.

65ئەمدى بۇ يەردە كىمنىڭ ئىشى بار ،بۇ يەردە نېمىڭ بار؟ ئورنىڭدىن تۇرۇڭلار ،بىللە كەنئان زېمىنىغا بارايلى .ئۇنىڭ قولىدىن قۇتۇلايلى ، بولمىسا كېيىنكى كۈنلەردە ئۇنىڭ سەۋەبىدىن ھالاك بولىسىلەر.

66سەن نىمرودنىڭ ساڭا بۇ شان-شەرەپنىڭ ھەممىسىنىڭ مۇھەببەت بىلەن ئەمەس ،بەلكى پەقەت ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن بېرىلگەنلىكىنى بىلمەمسەن ياكى ئاڭلىمامسەن؟

67ئەگەر ئۇ ساڭا بۇنىڭدىنمۇ چوڭ ياخشىلىق قىلسا ،بۇلار دۇنيانىڭ بىھۇدە نەرسىلىرى ،چۈنكى غەزەپ ۋە غەزەپ كۈنىدە بايلىق ۋە بايلىقنىڭ پايدىسى يوق.

68ئەمدى مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سېلىڭلار ،نىمرودنىڭ زىيانكەشلىكىدىن قۇتۇلۇپ ،كەنئان زېمىنىغا بارايلى ،سىلەرنى زېمىندا ياراتقان پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلىڭلار ،شۇنداق قىلساڭلار ياخشى بولىدۇ ،قوغلىشىۋاتقان بارلىق بىھۇدە نەرسىلىرىڭلارنى تاشلاڭلار.

69نۇھ بىلەن ئوغلى سام تەراھقا جاۋاب بېرىپ» :ئىبرامنىڭ ساڭا ئېيتقانلىرى راست ئىكەن «دېدى .شۇنىڭ بىلەن ئىبرام سۆزلەشتىن توختاپ قالدى.

70تەراھ ئوغلى ئىبرامنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالدى .تەراھ ئىبرامنىڭ دېگىنىنىڭ ھەممىسىنى قىلدى .چۈنكى بۇ پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى ئىدى ،چۈنكى پادشاھ ئىبرامنىڭ ئۆلۈمىگە سەۋەبچى بولماسلىقى كېرەك ئىدى.

13-باب

1تەراھ ئوغلى ئىبرامنى ،نەۋرىسى ھاراننىڭ ئوغلى لۇتنى ،ئوغلى ئىبرامنىڭ ئايالى بولغان كېلىنى سارايىنى ۋە ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ ،ئۇر كاسدىمدىن كەنئان زېمىنىغا قاراپ يولغا چىقتى .ئۇلار ھاران زېمىنىغا كەلگەندە ،ئۇ يەردە قالدى ،چۈنكى بۇ يەر ئوتلاق ئۈچۈن ناھايىتى ياخشى ۋە ئۇلار بىلەن بىللە كەلگەنلەر ئۈچۈن كەڭ ئىدى.

2ھاران زېمىنىدىكىلەر ئىبرامنىڭ خۇداغا ۋە كىشىلەرگە ياخشى ۋە ئادىل ئىكەنلىكىنى ،پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىكەنلىكىنى كۆردى .ھاران زېمىنىدىكى بەزى كىشىلەر ئىبرامغا قوشۇلدى .ئىبرام ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ تەلىمىنى ۋە ئۇنىڭ يوللىرىنى ئۆگەتتى .بۇ كىشىلەر ئىبرامنىڭ ئۆيىدە تۇرۇپ ،ئۇنىڭغا ئەگىشىشتى.

3ئىبرام بۇ يەردە ئۈچ يىل تۇردى .ئۈچ يىلدىن كېيىن پەرۋەردىگار ئىبرامغا كۆرۈنۈپ» :مەن سېنى ئۇر كاسدىمدىن قۇتقۇزغان ۋە دۈشمەنلىرىڭنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغان پەرۋەردىگارمەن «دېدى.

4ئەگەر سەن مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سېلىپ ،ئەمرلىرىمگە ،قانۇنلىرىمغا ۋە قائىدىلىرىمگە ئەمەل قىلساڭ ،مەن دۈشمەنلىرىڭنى سېنىڭ ئالدىڭدا يىقىتىمەن ،ئەۋلادلىرىڭنى ئاسماندىكى يۇلتۇزلاردەك كۆپەيتىمەن ،قوللىرىڭنىڭ بارلىق ئىشلىرىغا بەرىكەت بېرىمەن ،سەن ھېچ نەرسىدىن كەم بولمايسەن.

5ئورنىڭدىن تۇر ،ئايالىڭنى ۋە بارلىق نەرسىلىرىڭنى ئېلىپ ،كەنئان زېمىنىغا بار ،ئۇ يەردە تۇر .مەن ساڭا خۇدا بولۇپ ،ساڭا بەخت ئاتا قىلىمەن .ئىبرام ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئايالىنى ۋە بارلىق نەرسىلىرىنى ئېلىپ ،پەرۋەردىگارنىڭ ئېيتقىنىدەك كەنئان زېمىنىغا باردى .ئىبرام هاراندىن چىققاندا ئەللىك ياشقا كىرگەنىدى.

6ئىبرام كەنئان زېمىنىغا كېلىپ ،شەھەرنىڭ ئوتتۇرىسىدا تۇرۇپ ،چېدىرىنى شۇ يەردىكى كەنئان خەلقىنىڭ ئارىسىغا تىكتى.

7ئىبرام قانان زېمىنىغا كەلگەندە ،پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا كۆرۈنۈپ» :بۇ زېمىننى مەن ساڭا ۋە سەندىن كېيىنكى ئەۋلادلىرىڭغا مەڭگۈگە بەردىم .مەن سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭنى ئاسماندىكى يۇلتۇزلارغا ئوخشاش كۆپەيتىمەن ،سەن كۆرۈپ تۇرغان بارلىق زېمىنلارنى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا مىراس قىلىپ بېرىمەن «دېدى.

8ئىبرام خۇدا ئۇنىڭغا سۆزلىگەن يەردە بىر قۇربانلىق سۇپىسى ياسىدى .ئىبرام ئۇ يەردە پەرۋەردىگارنىڭ نامىنى دۇئا قىلدى.

9ئىبرام قانان زېمىنىدا ئۈچ يىل تۇرغاندىن كېيىن ،نۇھ ئالەمدىن ئۆتتى .بۇ ئىبرامنىڭ هاياتىنىڭ ئەللىك سەككىزىنچى يىلى ئىدى .نۇھ جەمئىي توققۇز يۈز ئەللىك يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.

10ئىبرام ،ئايالى ،ئۇنىڭغا ئەگەشكەنلەر ۋە ئۇنىڭغا ئەگەشكەنلەر ،شۇنداقلا يەرلىك خەلقتىن كەلگەنلەر ،كەنئان زېمىنىدا تۇراتتى .ئىبرامنىڭ ئىنىسى ناهور ،ئاتىسى تەراھ ،هاراننىڭ ئوغلى لۇت ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى هاراندا تۇراتتى.

11ئىبرام كەنئان زېمىنىدا تۇرغان بەشىنچى يىلىدا ،سودوم ،گومورا ۋە تۈزلەڭلىكتىكى بارلىق شەھەرلەر ئېلام پادىشاھى كېدورلاۋمېرنىڭ هۆكۈمرانلىقىغا قارشى چىقتى .چۈنكى تۈزلەڭلىكتىكى بارلىق شەھەرلەرنىڭ پادىشاھلىرى كېدورلاۋمېرغا ئون ئىككى يىل خىزمەت قىلىپ ، ئۇنىڭغا يىللىق باج تاپشۇرغان ئىدى .ئەمما ئون ئۈچىنچى يىلى ئۇلار ئۇنىڭغا قارشى ئىسيان كۆتۈردى.

12ئىبرام كەنئان زېمىنىدا تۇرغانلىقىنىڭ ئونىنچى يىلىدا ،شىنار پادىشاھى نىمرود بىلەن ئېلام پادىشاھى كېدورلاۋمېر ئوتتۇرىسىدا ئۇرۇش بولدى .نىمرود كېدورلاۋمېر بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇنى بويسۇندۇرۇش ئۈچۈن كەلدى.

13چۈنكى كېدورلاۋمېر ئۆز ۋاقتىدا نىمرود قوشۇنىنىڭ باشلىقلىرىنىڭ بىرى ئىدى .مۇناردىكى بارلىق كىشىلەر تارقاقلىشىپ ،قالغانلىرى يەر يۈزىگە تارقالغاندىن كېيىن ،كېدورلاۋمېر ئېلام زېمىنىغا بېرىپ ،ئۇ يەرگە هۆكۈمرانلىق قىلدى ۋە خوجايىنىغا قارشى ئىسيان كۆتۈردى.

14شۇ كۈنلەردە ،نىمرود تۈزلەڭلىكتىكى شەھەرلەرنىڭ ئىسيان كۆتۈرگەنلىكىنى كۆرۈپ ،غەزەپ ۋە تەكەببۇرلۇق بىلەن كېدورلاۋمېر بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا كەلدى .نىمرود بارلىق شاھزادىلىرى ۋە قول ئاستىدىكىلەرنى ،تەخمىنەن يەتتە يۈز مىڭ ئادەمنى توپلاپ ،كېدورلاۋمېرغا قارشى چىقتى .كېدورلاۋمېر بەش مىڭ ئادەم بىلەن ئۇنىڭغا قارشى چىقىشقا چىقتى .ئۇلار ئېلام بىلەن شىنار ئوتتۇرىسىدىكى بابىل ۋادىسىدا ئۇرۇشقا تەييارلىق قىلدى.

15ئۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى ئۇ يەردە ئۇرۇش قىلدى .نىمرود ۋە ئۇنىڭ خەلقى كېدورلاۋمېر خەلقى تەرىپىدىن مەغلۇپ قىلىندى . نىمرودنىڭ ئادەملىرىدىن تەخمىنەن ئالتە يۈز مىڭ ئادەم ئۆلتۈرۈلدى ،پادىشاھنىڭ ئوغلى ماردونمۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئۆلتۈرۈلدى.

16نىمرود قېچىپ ،نومۇس ۋە رەزىللىك ئىچىدە ئۆز يۇرتىغا قايتىپ كەلدى .ئۇ ئۇزۇن مەزگىل كېدورلاۋمېرنىڭ هۆكۈمرانلىقىدا بولدى . كېدورلاۋمېر ئۆز يۇرتىغا قايتىپ كېلىپ ،ئەتراپىدىكى پادىشاھلارغا ،يەنى ئېلاسار پادىشاھى ئارئىوچ ۋە گويىم پادىشاھى تىدالغا قوشۇن باشلىقلىرىنى ئەۋەتتى .ئۇلار بىلەن ئەھدە تۈزدى ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ بۇيرۇقلىرىغا بويسۇندى.

17ئىبرامنىڭ كەنئان زېمىنىدا تۇرغانلىقىنىڭ ئون بەشىنچى يىلى ،يەنى ئىبرامنىڭ هاياتىنىڭ يەتمىشىنچى يىلى ئىدى .شۇ يىلى پەرۋەردىگار ئىبرامغا كۆرۈنۈپ» :مەن سېنى ئۇر كاسدىمدىن ئېلىپ چىققان پەرۋەردىگارمەن ،بۇ زېمىننى ساڭا مىراس قىلىپ بېرىش ئۈچۈن «.دېدى.

18ئەمدى مېنىڭ ئالدىمدا مېڭىپ ،مۇكەممەل بولۇپ ،ئەمرلىرىمگە ئەمەل قىلىڭلار .چۈنكى مەن بۇ زېمىننى ،مىتزرايىم دەرياسىدىن ئۇلۇغ فىرات دەرياسىغىچە ،ساڭا ۋە سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا مىراس قىلىپ بېرىمەن.

19سەن ئاتا-بوۋىلىرىڭنىڭ يېنىغا تىنچ-ئامان ۋە بەختلىك ياشاۋاتىسەن ،تۆتىنچى ئەۋلاد بۇ زېمىنغا قايتىپ كېلىپ ،ئۇنى مەڭگۈ مىراس قىلىدۇ . ئىبرام بىر قۇربانلىق سۇپىسى ياساپ ،ئۆزىگە كۆرۈنگەن پەرۋەردىگارنىڭ نامىنى چاقىردى ۋە قۇربانلىق سۇپىسىدا پەرۋەردىگارغا قۇربانلىق قىلدى.

20شۇ چاغدا ئىبرام قايتىپ كېلىپ ،ئاتىسى ،ئانىسى ۋە ئاتىسىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى كۆرۈش ئۈچۈن هارانغا باردى .ئىبرام ،ئايالى ۋە ئۇنىڭ بارلىق قول ئاستىدىكىلىرى هارانغا قايتىپ كەلدى .ئىبرام هاراندا بەش يىل تۇردى.

21هاران خەلقىدىن تەخمىنەن يەتمىش ئىككى كىشى ئىبرامغا ئەگەشتى .ئىبرام ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ تەلىمىنى ۋە ئۇنىڭ يوللىرىنى ئۆگەتتى ،ئىبرام ئۇلارغا پەرۋەردىگارنى تونۇشنى ئۆگەتتى.

22شۇ كۈنلەردە ،پەرۋەردىگار هاراندا ئىبرامغا كۆرۈنۈپ ،ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى» :مانا ،مەن يىگىرمە يىل ئىلگىرى ساڭا:

23ئۆز يۇرتۇڭدىن ،تۇغۇلغان يېرىڭدىن ۋە ئاتاڭنىڭ ئۆيىدىن چىقىپ ،مەن ساڭا ۋە ئەۋلادلىرىڭغا بېرىشنى كۆرسەتكەن زېمىنغا بار .چۈنكى مەن ئۇ يەردە ساڭا بەخت ئاتا قىلىمەن ،سېنى ئۇلۇغ بىر مىللەت قىلىمەن ،نامىڭنى ئۇلۇغ قىلىمەن ،سەن ئارقىلىق يەر يۈزىدىكى قەبىلىلەر بەختكە ئېرىشىدۇ.

24ئەمدى ئورنۇڭلاردىن تۇرۇڭلار ،ئاياللىرىڭلار ،ئائىلەڭلاردىكىلەر ،ئۆيۈڭلاردا تۇغۇلغانلار ۋە هاراندا يارىتقان جانلىرىڭلارنىڭ ھەممىسى بۇ يەردىن ئېلىپ چىقىپ كېتىڭلار .ئۇلارنى ئۆزۈڭلار بىلەن بىللە ئېلىپ چىقىپ ،كەنئان زېمىنىغا قايتىپ كېتىڭلار.

25ئىبرام ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئايالى سارايىنى ،ئۇنىڭ بارلىق تەئەللۇقاتلىرىنى ،ئۆيىدە تۇغۇلغانلىرىنى ۋە هاراندا تۇغقانلىرىنى ئېلىپ ،كەنئان زېمىنىغا قاراپ يولغا چىقتى.

26ئىبرام پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بويىچە كەنئان زېمىنىغا قايتىپ كەتتى .ئىنىسى هاراننىڭ ئوغلى لۇتمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىللە باردى .ئىبرام يەتمىش بەش يېشىدا هاراندىن كەنئان زېمىنىغا قايتىش ئۈچۈن يولغا چىقتى.

27پەرۋەردىگارنىڭ ئىبرامغا ئېيتقان سۆزى بويىچە ،ئۇ كەنئان زېمىنىغا كېلىپ ،چېدىرىنى تىكىپ ،مامرە تۈزلەڭلىكىدە تۇردى .ئۇنىڭ ئاكىسىنىڭ ئوغلى لۇت ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق مال-مۈلكى ئۇنىڭ يېنىدا ئىدى.

28پەرۋەردىگار ئىبرامغا يەنە بىر قېتىم كۆرۈنۈپ» :مەن بۇ زېمىننى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا بېرىمەن «دېدى .ئۇ ئۆزىگە كۆرۈنگەن پەرۋەردىگارغا ئاتاپ بىر قۇربانلىق سۇپىسى ياسىدى ،بۇ قۇربانلىق سۇپىسى هازىرغىچە مامرە تۈزلەڭلىكىدە تۇرىدۇ.

-14باب

1شۇ زامانلاردا ،شىنار زېمىنىدا دانا بىر ئادەم بار ئىدى .ئۇ ھەممە دانالىقنى چۈشىنىدىغان ،چىرايلىق قىياپەتكە ئىگە ئىدى .ئۇ نامرات ۋە كەمبەغەل ئىدى .ئۇنىڭ ئىسمى رىكايون بولۇپ ،ئۆزىنى قامدىيالمايتتى.

2ئۇ مىسىرغا ،مىسىر پادىشاھى ئانومىنىڭ ئوغلى ئوسۇئرىسنىڭ يېنىغا بېرىپ ،پادىشاھقا ئۆزىنىڭ دانالىقىنى كۆرسىتىشكە قارار قىلدى؛ چۈنكى بەلكىم ئۇ پادىشاھنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپات تاپىپ ،ئۇنى ئۆستۈرۈپ ،ئۇنىڭغا تۇرمۇش پۇلى بېرىش ئۈچۈن ئىدى .رىكايون شۇنداق قىلدى.

3رىكايون مىسىرغا كەلگەندە ،مىسىر ئاھالىسىدىن پادىشاھ ھەققىدە سورىدى ،مىسىر ئاھالىسى ئۇنىڭغا مىسىر پادىشاھىنىڭ ئادىتىنى سۆزلەپ بەردى ،چۈنكى ئەينى ۋاقىتتا مىسىر پادىشاھىنىڭ ئادىتى بويىچە ،ئۇ پادىشاھلىق سارىيىدىن چىقىپ ،يىلدا پەقەت بىر كۈنلا سىرتقا چىقىپ كېتەتتى ،ئۇنىڭدىن كېيىن پادىشاھ سارىيىغا قايتىپ ئۇ يەردە تۇراتتى.

4پادىشاھ چىقىپ كەتكەن كۈنى پۈتۈن مەملىكەتتە ھۆكۈم چىقاردى .دەۋاسى بارلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ تەلىپىنى ئېلىش ئۈچۈن شۇ كۈنى پادىشاھنىڭ ئالدىغا كەلدى.

5رىكايون مىسىردىكى ئادەتنى ئاڭلاپ ،پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىغا كىرەلمەيدىغانلىقىنى ئاڭلاپ ،قاتتىق قايغۇردى ۋە قايغۇغا چۆمدى.

6كەچقۇرۇن رىكايون سىرتقا چىقىپ ،مىسىردىكى بىر خارابىلىك ئۆينى تاپتى .ئۇ ئىلگىرى نانۋايخانا ئىدى .ئۇ كېچىسى ئۇ يەردە ئاچلىقتىن ئازابلىنىپ ،كۆڭلىدىن ئۇيقۇسى كەلمىدى.

7رىكايون پادىشاھ پەيدا بولغۇچە شەھەردە نېمە قىلىشى كېرەكلىكىنى ۋە ئۇ يەردە قانداق ياشاش كېرەكلىكىنى ئۆز ئىچىدە ئويلاپ قالدى.

8ئۇ ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئايلىنىپ يۈرۈپ ،يولىغا يولۇققاندا ،يەرلىك ئاھالىلەرگە كۆكتات ۋە ھەر خىل ئۇرۇق ساتىدىغان ئادەملەرنى ئۇچراتتى.

9رىكايون شەھەردە تۇرمۇش كەچۈرۈش ئۈچۈن شۇنداق قىلىشنى ئويلىغان ،ئەمما ئۇ خەلقنىڭ ئادىتىنى بىلمىگەن ،شۇڭا ئۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى كور ئادەمگە ئوخشاپ قالغان.

10ئۇ بېرىپ ،ئۆزىنىڭ تۇرمۇشىنى قامداش ئۈچۈن كۆكتاتلارنى سېتىپ تاپتى .كۆپچىلىك ئۇنىڭ ئەتراپىغا توپلىنىپ ،ئۇنى مەسخىرە قىلىپ ، كۆكتاتلىرىنى ئېلىپ ،ھېچنېمە قالدۇرمىدى.

11ئۇ ئۇ يەردىن ئېچىنىشلىق ھالدا ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئىلگىرى كېچە تۇرغان نانخاناغا بېرىپ ،ئىككىنچى كېچىسى شۇ يەردە ئۇ يەردە ئۇخلاپ قالدى.

12شۇ كېچىسى ئۇ يەنە قانداق قىلىپ ئاچلىقتىن قۇتۇلۇش توغرىسىدا ئۆز ئىچىدە ئويلىنىپ ،قانداق ھەرىكەت قىلىش توغرىسىدا پىلان تۈزدى.

13ئۇ ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئەقىللىق ئىش قىلىپ ،ئوتتۇز كۈچلۈك ئادەمنى ياللاپ ،قوللىرىدا ئۇرۇش قورالىرىنى كۆتۈرۈپ مىسىر قەبرىستانلىقىنىڭ ئۈستىگە ئېلىپ چىقىپ ،ئۇلارنى شۇ يەرگە قويدى.

14ئۇ ئۇلارغا بۇيرۇق قىلىپ مۇنداق دېدى» :پادىشاھ مۇنداق دەيدۇ :كۈچلۈكلەرنى چىڭىتىڭلار ،باتۇر بولۇڭلار ،ئىككى يۈز كۈمۈش تەڭگە بېرىلىپ ،ئاندىن دەپنە قىلىنغۇچە ،ھېچكىم بۇ يەرگە دەپنە قىلىنمىسۇن .بۇ كىشىلەر پۈتۈن بىر يىل مىسىر خەلقىگە رىكايوننىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى.«

15سەككىز ئاي ئىچىدە رىكايون ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى نۇرغۇن كۈمۈش ۋە ئالتۇن بايلىق توپلىدى ،رىكايون نۇرغۇن ئات ۋە باشقا ھايۋانلارنى ئېلىپ ،يەنە ئادەم ياللىدى ،ئۇلارغا ئات بەردى ،ئۇلار ئۇنىڭ يېنىدا قالدى.

16يىل ئۆتكەندە ،پادىشاھ شەھەرگە چىققاندا ،مىسىردىكى بارلىق خەلق رىكايون ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنىڭ خىزمىتى توغرىسىدا ئۇنىڭغا سۆزلەش ئۈچۈن يىغىلدى.

17پادىشاھ بېكىتىلگەن كۈنى چىقىپ كەتتى ،بارلىق مىسىرلىقلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ:

18پادىشاھ مەڭگۈ ياشىسۇن .نېمە ئۈچۈن شەھەردە خىزمەتكارلىرىڭىزغا بۇنداق قىلىۋاتىسىز؟ شۇنچە كۆپ كۈمۈش ۋە ئالتۇن بېرىلمىگۈچە ، ئۆلۈكنىڭ دەپنە قىلىنىشىغا يول قويمايسىز؟ ئىلگىرىكى پادىشاھلارنىڭ دەۋرىدىن تارتىپ ،ھەتتا ئادەم ئاتا دەۋرىدىن تارتىپ بۈگۈنگىچە پۈتكۈل يەر يۈزىدە بۇنداق ئىش بولغانمۇ؟ ئۆلۈكلەر پەقەت بەلگىلەنگەن باھادا دەپنە قىلىنمايدۇ؟

19بىز پادىشاھلارنىڭ تىرىكلەردىن يىللىق باج ئېلىش ئادىتى بارلىقىنى بىلىمىز ،لېكىن سىز پەقەت بۇنداق قىلىپلا قالماي ،يەنە ئۆلۈكلەردىنمۇ ھەر كۈنى باج ئالىسىز.

20ئى پادىشاھ ،ئەمدى بىز بۇنىڭغا چىدىيالمايمىز ،چۈنكى پۈتۈن شەھەر بۇ سەۋەبتىن ۋەيران بولدى ،سىز بۇنى بىلمەيسىزمۇ؟

21پادىشاھ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،قاتتىق غەزەپلەندى ،بۇ ئىشقا غەزەپلەندى ،چۈنكى ئۇ بۇ ئىشتىن ھېچنېمە بىلمىگەنىدى.

22پادىشاھ» :مېنىڭ بۇيرۇقۇمسىز مېنىڭ زېمىنىمدا بۇنداق رەزىل ئىشنى قىلىشقا جۈرئەت قىلغان كىم ۋە قەيەردە؟ «دېدى.

23ئۇلار ئۇنىڭغا رىكايون ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنىڭ بارلىق ئىشلىرىنى سۆزلەپ بەردى ،پادىشاھنىڭ غەزىپى قوزغالدى ،ئۇ رىكايون ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنى ئۆزىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى.

24رىكايون مىڭغا يېقىن بالا ،ئوغۇل-قىزنى ئېلىپ ،ئۇلارغا يىپەك ۋە كەشتىچىلىك كىيىملەرنى كىيدۈردى ،ئۇلارنى ئاتلارغا مىندۈرۈپ ، ئادەملىرى ئارقىلىق پادىشاھقا ئەۋەتتى ،ئۇ يەنە نۇرغۇن كۈمۈش ،ئالتۇن ۋە قىممەتلىك تاشلارنى ،شۇنداقلا پادىشاھقا سوۋغات سۈپىتىدە كۈچلۈك ۋە چىرايلىق بىر ئاتنى ئېلىپ كەلدى .پادىشاھ بۇ ئاتلارنى پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىپ ،ئۇنىڭ ئالدىدا يەرگە يىقىلىپ سەجدە قىلدى . پادىشاھ ،ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرى ۋە مىسىرنىڭ بارلىق ئاھالىلىرى رىكايوننىڭ ئىشلىرىغا ھەيران قالدى ،ئۇلار ئۇنىڭ بايلىقىنى ۋە پادىشاھقا ئېلىپ كەلگەن سوۋغاتلىرىنى كۆردى.

25پادىشاھ بۇنىڭدىن تولىمۇ خۇشال بولدى ۋە ھەيران قالدى .رىكايون پادىشاھنىڭ ئالدىدا ئولتۇرغاندا ،پادىشاھ ئۇنىڭدىن قىلغان بارلىق ئىشلىرى توغرىسىدا سورىدى .رىكايون پادىشاھ ،ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرى ۋە مىسىرنىڭ بارلىق ئاھالىلىرى ئالدىدا ئۆزىنىڭ بارلىق سۆزلىرىنى ئەقىللىق سۆزلىدى.

26پادىشاھ رىكايوننىڭ سۆزلىرىنى ۋە ئۇنىڭ دانالىقىنى ئاڭلىغاندا ،رىكايون ئۇنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپات تاپتى .پادىشاھنىڭ بارلىق خىزمەتچىلىرى ۋە مىسىر ئاھالىلىرى ئۇنىڭ دانالىقى ۋە ئېسىل سۆزلىرى سەۋەبىدىن ئۇنىڭغا ئىلتىپات ۋە مېھرىبانلىق بىلەن مۇئامىلە قىلدى .شۇنىڭدىن كېيىن ئۇلار ئۇنى ئىنتايىن ياخشى كۆردى.
27پادىشاھ رىكايونغا جاۋاب بېرىپ» :سېنىڭ ئىسمىڭ ئەمدى رىكايون ئەمەس ،بەلكى فىرئەۋن بولىدۇ ،چۈنكى سەن ئۆلۈكلەردىن باج ئالغان ئىدىڭ «دېدى .شۇڭا ئۇ ئۇنىڭغا فىرئەۋن دەپ ئىسىم قويدى.
28پادىشاھ ۋە ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلەر رىكايوننى دانالىقى ئۈچۈن ياخشى كۆرەتتى ،شۇڭا ئۇلار مىسىرنىڭ بارلىق ئاھالىلىرى بىلەن مەسلىھەتلىشىپ ،ئۇنى پادىشاھنىڭ باشقۇرۇشىدا مۇكەممەللىككە ئېرىشتۈرۈشنى قارار قىلدى.
29مىسىرنىڭ بارلىق ئاھالىلىرى ۋە دانىشمەنلىرى شۇنداق قىلدى ،شۇنىڭ بىلەن بۇ مىسىردا بىر قانۇن قىلىندى.
30ئۇلار رىكايون فىرئەۋننى مىسىر پادىشاھى ئوسۋىرىسنىڭ باشقۇرۇشىدا مۇكەممەل قىلىپ تەيىنلىدى ،رىكايون فىرئەۋن مىسىرنى باشقۇرۇپ ،پۈتۈن شەھەرگە كۈندە ئادىللىق بىلەن مۇئامىلە قىلدى ،ئەمما ئوسۋىرىس پادىشاھ يىلدا بىر كۈنى ،ئۇ سىرتقا چىققاندا ،زېمىندىكى خەلقنى سوتلايتتى.
31رىكايون فىرئەۋن مىسىر ھۆكۈمىتىنى ھىيلە-مىكىر بىلەن ئىگىلىۋېلىپ ،مىسىرنىڭ بارلىق ئاھالىسىدىن باج ئالدى.
32مىسىر خەلقىنىڭ ھەممىسى رىكايون فىرئەۋننى ئىنتايىن ياخشى كۆرەتتى ،شۇڭا ئۇلار مىسىردا ئۆزلىرىگە ۋە ئەۋلادلىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان ھەر بىر پادىشاھنى فىرئەۋن دەپ ئاتاش توغرىسىدا پەرمان چىقاردى.
33شۇڭا ،مىسىردا ھۆكۈمرانلىق قىلغان پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى بۈگۈنگىچە» پىرئەۋن «دەپ ئاتىلىپ كەلگەن.

-15باب

1شۇ يىلى پۈتۈن كەنئان زېمىنىدا قاتتىق قەھەتچىلىك يۈز بەردى .قەھەتچىلىك ئىنتايىن قاتتىق بولغاچقا ،بۇ يەردىكى ئاھالىلەر ئۇ يەردە ياشىيالماي قالدى.
2ئىبرام ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ئاچارچىلىق سەۋەبىدىن مىسىرغا قاراپ يولغا چىقتى .ئۇلار مىتزرايىم دەرياسىغا يېتىپ كەلگەندە ،يولدا چارچاپ ئارام ئېلىش ئۈچۈن بىر مەزگىل شۇ يەردە تۇردى.
3ئىبرام بىلەن ساراي مىتزرايىم دەرياسىنىڭ چېتىدە مېڭىۋاتاتتى .ئىبرام ئايالى سارايىنىڭ ناھايىتى گۈزەل ئىكەنلىكىنى كۆردى.
4ئىبرام ئايالى سارايغا» :خۇدا سېنى شۇنداق گۈزەل چىراي بىلەن ياراتقان ئىكەن ،مىسىرلىقلارنىڭ مېنى ئۆلتۈرۈپ سېنى ئېلىپ كېتىشىدىن قورقىمەن ،چۈنكى بۇ جايلاردا خۇدادىن قورقۇش يوق «دېدى.
5ئۇنداقتا سەن چوقۇم شۇنداق قىل ،سەندىن سورىغانلارنىڭ ھەممىسىگە» مېنىڭ سىڭلىم «دە .شۇنداق قىلساڭ ،ماڭا ياخشىلىق ئېلىپ كېتەلەيمەن ،ھايات قالىمىز ،ئۆلۈمگە ئۇچرىمايمىز.
6ئىبرام ئاچارچىلىق سەۋەبىدىن ئۆزى بىلەن بىللە مىسىرغا كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسىگە ،جۈمە ئوغلى لۇتقا» :ئەگەر مىسىرلىقلار سەندىن ساراي ھەققىدە سورىسا ،ئۇ ئىبرامنىڭ سىڭلىسى دەپ ئېيتىڭلار «دەپ بۇيرۇدى.
7شۇنداقتىمۇ ،ئىبرام بۇ بۇيرۇقلارنىڭ ھەممىسىگە ئىشەنمىدى .ئۇ سارايىنى ئېلىپ ،بىر ساندۇققا سېلىپ ،ئۇلارنىڭ قاچىلىرىنىڭ ئارىسىغا يوشۇرۇپ قويدى .چۈنكى ئىبرام مىسىرلىقلارنىڭ رەزىللىكىدىن ساراي ئۈچۈن ئىنتايىن ئەنسىرەيتتى.
8ئىبرام ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى مىتزرايىم دەرياسىدىن چىقىپ ،مىسىرغا كەلدى .ئۇلار شەھەر دەرۋازىسىدىن كىرىشى بىلەنلا ،قاراۋۇللار ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ» :پۇلۇڭلارنىڭ ئوندىن بىرىنى پادىشاھقا بېرىڭلار ،ئاندىن شەھەرگە كىرىڭلار «دېدى .ئىبرام ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شۇنداق قىلدى.
9ئىبرام ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى مىسىرغا كەلدى .ئۇلار ساراي يوشۇرۇلغان ساندۇقنى ئېلىپ كەلدى .مىسىرلىقلار ساندۇقنى كۆردى.
10پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى ئىبرامغا يېقىنلىشىپ» :بۇ ساندۇقتا بىز كۆرمىگەن نىمە نەرسەڭ بار؟ «دېدى .ئەمدى ساندۇقنى ئېچىپ ، ئۇنىڭدىكى بارلىق نەرسىنىڭ ئوندىن بىرىنى پادىشاھقا بەر.
11ئىبرام» :بۇ ساندۇقنى ئاچمايمەن ،پەقەت سىز تەلەپ قىلغاننىڭ ھەممىسىنى بېرىمەن «دېدى .پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرى ئىبرامغا» :بۇ قىممەتلىك تاشلار بىلەن بېزەلگەن ساندۇق ،بىزگە ئۇنىڭ ئوندىن بىرىنى بېرىڭ «دېدى.
12ئىبرام» :سەن نېمىنى تىلىسەڭ شۇنى بېرىمەن ،لېكىن ساندۇقنى ئاچما ،«دېدى.
13پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرى ئىبرامنى قىستىدى .ئۇلار ساندۇققا قولىنى سوزۇپ ،ئۇنى قاتتىق ئېچىپ قارىسا ،ساندۇقتا گۈزەل بىر ئايال تۇرغان ئىكەن.
14پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرى سارايىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭ گۈزەللىكىگە ھەيران قالدى .پادىشاھنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە خىزمەتچىلىرى سارايىنى كۆرۈش ئۈچۈن يىغىلدى ،چۈنكى ئۇ ناھايىتى چىرايلىق ئىدى .پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرى يۈگۈرۈپ بېرىپ ،كۆرگەنلىرىنىڭ ھەممىسىنى پادىشاھقا ئېيتتى ۋە پادىشاھقا سارايىنى ماختىدى .پادىشاھ ئۇنى ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى ،ئايال پادىشاھنىڭ ئالدىغا كەلدى.
15پادىشاھ سارايىنى كۆرۈپ ،ئۇنى ناھايىتى خۇشال قىلدى .پادىشاھ سارايىنىڭ گۈزەللىكىگە ھەيران قالدى .پادىشاھ سارايغا ئىنتايىن خۇشال بولدى ۋە ساراي ھەققىدىكى خەۋەرنى يەتكۈزگەنلەرگە سوۋغاتلارنى بەردى.
16ئاندىن ئايال پادىشاھنىڭ ئۆيىگە ئېلىپ كېلىندى .ئىبرام ئايالى ئۈچۈن قايغۇردى .ئۇ پەرۋەردىگاردىن ئۇنى پادىشاھنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇشنى تىلىدى.
17ساراي شۇ ۋاقىتتا دۇئا قىلىپ مۇنداق دېدى» :ئى پەرۋەردىگار خۇدا ،سەن خوجايىنىم ئىبرامغا ئۆز زېمىنىدىن ۋە ئاتىسىنىڭ ئۆيىدىن كەنئان زېمىنىغا كېتىشنى ئېيتقان ۋە ئەگەر ئۇ سېنىڭ بۇيرۇقلىرىڭنى ئىجرا قىلسا ،ئۇنىڭغا ياخشىلىق قىلىدىغانلىقىڭنى ۋەدە قىلغان ئىدىڭ .مانا ، بىز سېنىڭ بىزگە بۇيرۇغانلىرىڭنى قىلدۇق ،زېمىنىمىزنى ۋە ئائىلىمىزنى تاشلاپ ،ئىلگىرى تونۇمايدىغان بىر يات يۇرتقا ،ئىلگىرى تونۇمايدىغان بىر خەلق ئارىسىغا باردۇق.«

18بىز بۇ يەرگە ئاچارچىلىقتىن ساقلىنىش ئۈچۈن كەلدۇق، بۇ ئاپەت مېنىڭ بېشىمغا كەلدى. شۇڭا، ئى پەرۋەردىگار خۇدا، بىزنى قۇتقۇزۇڭ ۋە بۇ زالىمنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇڭ، رەھمىتىڭ ئۈچۈن ماڭا ياخشىلىق قىل.

19پەرۋەردىگار سارايىنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىدى. پەرۋەردىگار بىر پەرىشتە ئەۋەتىپ، سارايىنى فىرئەۋنىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى.

20پادىشاھ سارايىنىڭ ئالدىغا كىرىپ ئولتۇردى. پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئۇلارنىڭ ئۈستىدە تۇراتتى. ئۇ سارايغا كۆرۈنۈپ: «قورقما، پەرۋەردىگار سېنىڭ دۇئايىڭنى ئاڭلىدى» دېدى.

21پادىشاھ سارايىنىڭ يېنىغا كېلىپ: «سېنى بۇ يەرگە ئېلىپ كەلگەن ئۇ ئادەم كىم؟» دەپ سورىدى. ساراي: «ئۇ مېنىڭ ئاكام،» دېدى.

22پادىشاھ: «بىز ئۇنى ئۇلۇغلاش، ئۇنى كۆتۈرۈش ۋە سىز بىزگە بۇيرۇغان بارلىق ياخشىلىقلارنى قىلىش مەجبۇرىيىتىمىز» دېدى. شۇ چاغدا پادىشاھ ئىبرامغا نۇرغۇن كۈمۈش، ئالتۇن ۋە قىممەتلىك تاشلارنى، شۇنداقلا مال-چارۋىلارنى، ئەر-ئايال قۇللارنى ۋە قىزلارنى ئەۋەتتى. پادىشاھ ئىبرامنى ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى. ئۇ پادىشاھنىڭ ئۆيىنىڭ ھويلىسىدا ئولتۇردى. پادىشاھ شۇ كېچىسى ئىبرامنى ئىنتايىن يۇقىرى باھالىدى.

23پادىشاھ ساراي بىلەن سۆزلەشمەكچى بولۇپ يېقىنلاشتى. ئۇ قولىنى سوزۇپ ئۇنىڭغا تەگكۈزدى. پەرىشتە ئۇنى قاتتىق ئۇردى. ساراي قورقۇپ كېتىپ، ئۇنىڭغا تەگكۈزۈشتىن ئۆزىنى قاچۇردى.

24پادىشاھ سارايغا يېقىنلاشقاندا، پەرىشتە ئۇنى يەرگە يىقىتتى. پادىشاھ پۈتۈن كېچە شۇنداق قىلدى.

25شۇ كېچىسى پەرىشتە ساراي ئۈچۈن پادىشاھنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى ۋە ئۇنىڭ پۈتۈن ئائىلىسىنى قاتتىق ئازابلىدى. شۇ كېچىسى پادىشاھنىڭ ئۆيدىكىلىرى قاتتىق قايغۇغا چۆمدى.

26فىرئەۋن ئۆزىگە كەلگەن ئاپەتنى كۆرۈپ: «ھەقىقەتەن بۇ ئايال سەۋەبىدىن مېنىڭ بېشىمغا بۇ ئىش كەلدى!» دېدى. ئاندىن ئۇ ئۇنىڭدىن يىراقلىشىپ، ئۇنىڭغا خۇش سۆزلەرنى قىلدى.

27پادىشاھ سارايغا: «بۇ يەرگە كىم بىلەن بىللە كەلگەنلىكىڭنى ئېيتىپ بەر،» دېدى. ساراي: «بۇ ئادەم مېنىڭ ئېرىم، مەن ساڭا ئۇنىڭ مېنىڭ ئاكام ئىكەنلىكىنى ئېيتقان ئىدىم، چۈنكى سېنىڭ ئۇنى يامانلىق بىلەن ئۆلتۈرۈۋېتىشىڭدىن قورققان ئىدىم،» دېدى.

28پادىشاھ سارايدىن يىراق تۇردى، پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسىنىڭ ۋابالىرى ئۇنىڭدىن ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىن توختىدى. پادىشاھ سارايىنىڭ سەۋەبىدىن ئازابلانغانلىقىنى بىلدى، پادىشاھ بۇنىڭدىن قاتتىق ھەيران قالدى.

29ئەتىگەندە پادىشاھ ئىبرامنى چاقىرتىپ: «ماڭا بۇ نېمە قىلدىڭ؟ نېمىشقا «ئۇ مېنىڭ سىڭلىم» دېدىڭ؟ شۇڭا مەن ئۇنى ئۆزۈمگە خوتۇن قىلىپ ئالدىم. بۇ ئېغىر ۋابا ماڭا ۋە ئائىلەمگە كەلدى.»

30مانا ئايالىڭ، ئۇنى ئېلىپ، يۇرتىمىزدىن چىقىپ كەت، بولمىسا ھەممىمىز ئۇنىڭ سەۋەبىدىن ئۆلۈپ كېتىمىز. پادىشاھ ئىبرامغا بېرىش ئۈچۈن يەنە مال-چارۋا، قۇل-كېچەك، كۈمۈش-ئالتۇن ئېلىپ كەتتى. ئىبرام ئايالى سارايىنى ئۇنىڭغا قايتۇرۇپ بەردى.

31پادىشاھ ئۆزىنىڭ كېنىزەكلىرىدىن تۇغقان بىر قىزنى ئېلىپ، ئۇنى سارايغا خىزمەتكار قىلىپ بەردى.

32پادىشاھ قىزىغا: «قىزىم، بۇ ئايالنىڭ بېشىغا كەلگەن يامانلىقنى كۆرگەندىن كېيىن، مېنىڭ ئۆيۈمدە خوجايىن بولۇشتىن كۆرە، بۇ ئادەمنىڭ ئۆيىدە خىزمەتكار بولۇش ياخشىراق» دېدى.

33ئىبرام ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۆزى ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى مىسىردىن چىقىپ كەتتى. پادىشاھ ئۆزىنىڭ بىر قىسىم ئادەملىرىنى ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە ماڭغان بارلىق كىشىلەرگە ھەمراھ بولۇشقا بۇيرۇدى.

34ئىبرام كەنئان زېمىنىغا، يەنى ئۆزى قۇربانلىق سۇپىسى ياسىغان، دەسلەپتە چېدىر تىكىپ تۇرغان يەرگە قايتىپ كەلدى.

35ئىبرامنىڭ ئىنىسى ھاراننىڭ ئوغلى لۇتنىڭ نۇرغۇن كالا، قوي، كالا ۋە چېدىرلىرى بار ئىدى، چۈنكى پەرۋەردىگار ئىبرام ئۈچۈن ئۇلارغا مېھىر-شەپقەت كۆرسەتكەنىدى.

36ئىبرام بۇ يەردە تۇرغاندا، لۇتنىڭ پادىچىلىرى ئىبرامنىڭ پادىچىلىرى بىلەن جېدەللىشىپ قالدى. چۈنكى ئۇلارنىڭ مال-مۈلكى بەك كۆپ بولغاچقا، مال-چارۋىلىرى كۆپ بولغاچقا، بۇ يەر ئۇلارغا سىغماي قالدى.

37ئىبرامنىڭ پادىچىلىرى قويلىرىنى باققىلى بارغاندا، ئۇلار يەرلىك خەلقنىڭ ئېتىزلىرىغا كىرمىدى. لۇتنىڭ پادىچىلىرىنىڭ ماللىرى بولسا باشقىچە قىلدى، چۈنكى ئۇلارغا يەرلىك خەلقنىڭ ئېتىزلىرىدا ئوتلاشقا رۇخسەت قىلىندى.

38بۇ يەردىكى خەلق بۇ ۋەقەنى ھەر كۈنى كۆرۈپ، ئىبرامنىڭ يېنىغا كېلىپ، لۇتنىڭ پادىچىلىرى سەۋەبىدىن ئۇنىڭ بىلەن جېدەللىشىپ قالدى.

39ئىبرام لۇتقا: «سەن ماڭا نېمە قىلىۋاتىسەن؟ مېنى بۇ يەردىكىلەرگە رەزىل قىلىپ، چارۋىچىلىرىڭغا باشقا خەلقنىڭ ئېتىزلىرىدا ماللىرىڭلارنى بېقىشنى بۇيرۇۋاتىسەن؟ سەن مېنىڭ بۇ يەردە، كەنئان خەلقى ئارىسىدا بىر مۇساپىر ئىكەنلىكىمنى بىلمەمسەن؟ نېمىشقا ماڭا بۇنداق قىلىۋاتىسەن؟» دېدى.

40ئىبرام بۇ ئىش ئۈچۈن لۇت بىلەن كۈندە جېدەللىشەتتى، لېكىن لۇت ئىبرامنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالمىدى. ئۇ يەنە شۇنداق قىلىشنى داۋاملاشتۇردى. شۇ يەردىكى كىشىلەر كېلىپ، بۇنى ئىبرامغا ئېيتتى.

41ئىبرام لۇتقا: «سەن قاچانغىچە بۇ يەردىكىلەرنىڭ ئالدىدا ماڭا توسقۇنلۇق قىلىسەن؟ ئەمدى سەندىن ئۆتۈنىمەنكى، بىز بىر-بىرىمىزنىڭ قېرىنداشلىرى، شۇڭا ئارىمىزدا جېدەل-ماجىرا بولماسلىقىنى ئۆتۈنىمەن» دېدى.

42لېكىن مەندىن ئايرىلىشىڭىزنى، مال-چارۋاڭىز ۋە بارلىق نەرسىلىرىڭىز بىلەن بىللە تۇرۇش ئۈچۈن بىر جاي تاللاشىڭىزنى ئۆتۈنىمەن، ئەمما ئۆزۈڭىز ۋە ئائىلەڭىزدىكىلەر بىلەن مەندىن يىراق تۇرۇڭ.

43مېنىڭ يېنىمدىن كېتىشتىن قورقماڭ، ئەگەر بىرى سىزگە يامانلىق قىلسا، ماڭا ئېيتىڭ، مەن ئۇنىڭدىن سىزنىڭ دەۋايىڭىزنى ئۆچ ئالىمەن، پەقەت مەندىن يىراقلىشىڭ.

44ئىبرام بۇ گەپلەرنىڭ ھەممىسىنى لۇتقا ئېيتىپ بولغاندىن كېيىن، لۇت ئورنىدىن تۇرۇپ، ئىئوردان تۈزلەڭلىكىگە قاراپ ماڭدى.

45ئۇ بۇ يەرنىڭ سۇيى مول ئىكەنلىكىنى، ئىنسانلارغا ۋە مال-چارۋىلارغا ئوتلاق بولىدىغانلىقىنى كۆردى.

46لۇت ئىبرامنىڭ يېنىدىن ئۇ يەرگە كۆچۈپ، چېدىرىنى تىكىپ، سودومدا تۇرۇپ قالدى. ئۇلار بىر-بىرىدىن ئايرىلىپ كەتتى.

47ئىبرام خېبروندىكى مامرە تۈزلەڭلىكىدە تۇرۇپ، چېدىر تىكىپ، ئۇ يەردە نۇرغۇن يىل تۇردى.

16-باب

1شۇ چاغدا، ئېلام پادىشاھى كېدورلاۋمېر ئەتراپتىكى بارلىق پادىشاھلارغا، يەنى ئۆزىنىڭ قول ئاستىدىكى شىنار پادىشاھى نىمرودقا، گوييىم پادىشاھى تىدالغا ۋە ئېلاسار پادىشاھى ئارئوكقا ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇلار بىلەن ئەھدە تۈزۈپ: «ماڭا كېلىپ، ماڭا ياردەم قىلىڭلار، بىز سودومنىڭ بارلىق شەھەرلىرىنى ۋە ئۇنىڭ ئاھالىلىرىنى ۋەيران قىلىمىز، چۈنكى ئۇلار ماڭا قارشى ئون ئۈچ يىل ئىسيان كۆتۈردى» دېدى.

2بۇ تۆت پادىشاھ پۈتۈن قوشۇنلىرى بىلەن، تەخمىنەن سەككىز يۈز مىڭ ئەسكەر بىلەن بىللە يولغا چىقتى. ئۇلار قانداقلا بولمىسۇن يولغا چىقىپ، يولىدىكى ھەر بىر ئادەمنى قىرىپ تاشلىدى.

3سودوم ۋە گومورانىڭ بەش پادىشاھى، يەنى ئادمانىڭ پادىشاھى شىناب، زېبوئىمنىڭ پادىشاھى شېمېبېر، سودومنىڭ پادىشاھى بەرا، گومورانىڭ پادىشاھى بىرشا ۋە زوئارنىڭ پادىشاھى بېلا ئۇلارنى كۈتۈۋېلىشقا چىقتى. ئۇلار سىددىم ۋادىسىدا بىر يەرگە جەم بولدى.

4بۇ توققۇز پادىشاھ سىددىم ۋادىسىدا ئۇرۇش قىلدى. سودوم ۋە گومورا پادىشاھلىرى ئېلام پادىشاھلىرىدىن مەغلۇپ بولدى.

5سىددىم ۋادىسى ئاقارتقۇچ ئۆڭكۈرلەرگە تولغان ئىدى. ئېلام پادىشاھلىرى سودوم پادىشاھلىرىنى قوغلىدى. سودوم پادىشاھلىرى قوشۇنلىرى بىلەن قېچىپ، ئاقارتقۇچ ئۆڭكۈرلىرىگە يىقىلدى. قالغانلىرىنىڭ ھەممىسى خەتەردىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن تاغقا كەتتى. ئېلامنىڭ بەش پادىشاھى ئۇلارنىڭ كەينىدىن قوغلاپ كېلىپ، سودوم دەرۋازىسىغىچە قوغلىدى. ئۇلار سودومدىكى بارلىق نەرسىلەرنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلدى.

6ئۇلار سودوم ۋە گومورا شەھەرلىرىنىڭ ھەممىسىنى تالان-تاراج قىلدى، ئىبرامنىڭ ئىنىسى لۇتنى ۋە ئۇنىڭ مال-مۈلكىنى ئېلىپ كەتتى، سودوم شەھەرلىرىنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى تارتىۋېلىپ، قېچىپ كەتتى. جەڭدە ئىبرامنىڭ خىزمەتكارى ئۇنىڭ بۇنى كۆرۈپ، پادىشاھلارنىڭ سودوم شەھەرلىرىگە قىلغانلىرىنى ۋە لۇتنىڭ ئۇلار تەرىپىدىن ئەسىرگە ئېلىنغانلىقىنى ئىبرامغا سۆزلەپ بەردى.

7ئىبرام بۇنى ئاڭلاپ، ئۆزى بىلەن بىللە كەلگەن ئۈچ يۈز ئون سەككىز ئادەمنى باشلاپ ئورنىدىن تۇردى. شۇ كۈنى كېچىسى ئۇ بۇ پادىشاھلارنى قوغلاپ ئۆلتۈرۈۋەتتى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىبرام ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنىڭ ئالدىدا يىقىلدى. قېچىپ كەتكەن تۆت پادىشاھتىن باشقا ھېچكىم قالمىدى. ئۇلار ھەر بىرى ئۆز يولىغا كەتتى.

8ئىبرام سودومنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى، لۇتنى، ئۇنىڭ مال-مۈلكىنى، ئاياللىرىنى، كىچىك بالىلىرىنى ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق مال-مۈلۈكلىرىنى قايتۇرۇۋالدى. شۇڭا لۇت ھېچ نەرسىدىن كەم قالمىدى.

9ئۇ بۇ پادىشاھلارنى مەغلۇپ قىلىپ قايتىپ كەلگەندە، ئادەملىرى بىلەن پادىشاھلار بىرلىكتە ئۇرۇش قىلغان سىددىم ۋادىسىدىن ئۆتتى.

10سودوم پادىشاھى بەرا ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەن باشقا ئادەملەر ئۆزلىرى چۈشكەن ھاك قۇدۇقلىرىدىن چىقىپ، ئىبرام ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى بىلەن كۆرۈشتى.

11يېرۇسالېم پادىشاھى ئادونىسېدەك، يەنى سام، ئادەملىرى بىلەن بىللە ئىبرام ۋە ئۇنىڭ خەلقى بىلەن كۆرۈشۈشكە چىقتى. ئۇلار نان ۋە شاراب ئېلىپ، مەلەخ ۋادىسىدا بىللە تۇردى.

12ئادونىزېدەك ئىبرامغا بەخت تىلىدى. ئىبرام دۈشمەنلىرىدىن قولغا كەلتۈرگەن ئولجىلىرىنىڭ ئوندىن بىرىنى ئۇنىڭغا بەردى، چۈنكى ئادونىزېدەك خۇدانىڭ ئالدىدا روھانىي ئىدى.

13سودوم ۋە گومورا پادىشاھلىرى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەتچىلىرى ئىبرامنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئۇنىڭدىن ئەسىرگە ئالغان خىزمەتچىلىرىنى قايتۇرۇپ بېرىشنى ۋە بارلىق مال-مۈلۈكنى ئۆزىگە ئېلىشنى ئۆتۈندى.

14ئىبرام سودوم پادىشاھلىرىغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: «ئاسمان-زېمىننى ياراتقان، جانىمنى بارلىق ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قۇتقۇزغان، بۈگۈن مېنى دۈشمەنلىرىمدىن قۇتقۇزۇپ، ئۇلارنى قولۇمغا تاپشۇرغان پەرۋەردىگارنىڭ مەڭگۈ ھايات ئىكەنلىكىگە قەسەم قىلىمەنكى، ئەتە سىلەر: ‹ئىبرام بىزنىڭ مۈلۈكلىرىمىزدىن باي بولدى› دەپ ماختىنىشىڭلارنى ئۈمىد قىلمايمەن.

15چۈنكى مەن ئىشىنىدىغان پەرۋەردىگار خۇدا ماڭا: ‹ھېچ نەرسىدىن كەم بولمايسەن، چۈنكى قولۇڭنىڭ بارلىق ئىشلىرىغا بەرىكەت بېرىمەن› دېگەن.

16مانا، مانا، بۇلارنىڭ ھەممىسى ساڭا تەۋە. ئېلىپ كېتىڭلار. پەرۋەردىگار ھايات! مەن سىلەردىن بىر تېرىك جانىڭمۇ، بىر ئاياغنىڭمۇ، بىر ئېپىنىڭمۇ ھەممىسىنى ئالمايمەن. پەقەت مەن بىلەن ئۇرۇشقا قاتناشقانلارنىڭ يېمەك-ئىچمەك چىقىمى، شۇنداقلا مەن بىلەن بىللە ئۇرۇشقا قاتناشقانلار، يەنى ئانار، ئاشكول ۋە مامرېنىڭ ئۆز پۇلىدىن باشقا، ئۇلار ۋە ئۇلارنىڭ ئادەملىرى، شۇنداقلا يۈك-تاقلارنى ساقلاش ئۈچۈن قالغانلارمۇ غەنىيمەتتىن ئۆز پۇلىغا ئېرىشىدۇ.

17سودوم پادىشاھلىرى ئىبرامنىڭ دېگىنى بويىچە ئۇنىڭغا بەردى ۋە ئۇنى خالىغان نەرسىسىدىن ئېلىشقا قىستىدى، لېكىن ئۇ بۇنى قوبۇل قىلمىدى.

18ئۇ سودوم پادىشاھلىرىنى ۋە قالغان ئادەملىرىنى قوغلاپ چىقىرىپ، ئۇلارغا لۇت توغرىسىدا بۇيرۇق بەردى، ئۇلار ئۆز جايلىرىغا كەتتى.

19ئىنىسىنىڭ ئوغلى لۇتمۇ مال-مۈلكى بىلەن بىللە يولغا چىقتى. لۇت سودومغا قايتىپ كەتتى. ئىبرام ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى خېبروندىكى مامرە تۈزلەڭلىكىگە قايتىپ كەتتى.

20شۇ چاغدا، پەرۋەردىگار ھېبروندا ئىبرامغا يەنە بىر قېتىم كۆرۈنۈپ، ئۇنىڭغا: «قورقما، سېنىڭ مۇكاپاتىڭ مېنىڭ ئالدىمدا ناھايىتى زور. مەن سېنى كۆپەيتىپ، ساڭا بەخت ئاتا قىلىپ، ئەۋلادلىرىڭنى ئاسماندىكى يۇلتۇزلاردەك كۆپەيتىمگۈچە، ئۆلچىگىلى ۋە سانالغۇدەك كۆپ قىلمىغۇچە سېنى تاشلاپ كەتمەيمەن» دېدى.

21كۆزۈڭ بىلەن كۆرۈپ تۇرغان بۇ زېمىنلارنىڭ ھەممىسىنى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا بېرىمەن، ئۇلارغا مەڭگۈ مىراس قىلىپ بېرىمەن. پەقەت كۈچلۈك بول، قورقما، مېنىڭ ئالدىمدا مېڭىپ، مۇكەممەل بول.

22ئىبرامنىڭ ھاياتىنىڭ يەتمىش سەككىزىنچى يىلى، شۇ يىلى پەلەگنىڭ ئوغلى رېئۇ ئالەمدىن ئۆتتى. رېئۇ جەمئىي 239 يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.

23ئىبرامنىڭ ئايالى ھاراننىڭ قىزى ساراي شۇ چاغدا يەنىلا تۇغماس ئىدى ،ئۇ ئىبرامغا ئوغۇل ياكى قىز تۇغمىدى.

24ئۇ ئۆزىنىڭ بالا تۇغمىغانلىقىنى كۆرۈپ ،پادىشاھ ئۇنىڭغا بەرگەن دېدەكى ھەجەرنى ئېلىپ ،ئېرى ئىبرامغا خوتۇنلۇققا بەردى.

25چۈنكى ھەجەر سارايىنىڭ ئۆگەتكەن بارلىق يوللىرىنى ئۆگەنگەن ،ئەمما ئۇنىڭ ياخشى يوللىرىغا ئەگىشىشتە ھېچقانداق كەمچىلىك بولمىغان.

26ساراي ئىبرامغا» :مانا مېنىڭ دېدەكىم ھەجەر ،ئۇنىڭ يېنىغا بار ،ئۇ ماڭا تۇغسۇن ،مەن ئۇنىڭدىن بالا تۇغۇپ بېرەي ،«دېدى.

27ئىبرام كەنئان زېمىنىدا ئون يىل تۇرغاندىن كېيىن ،يەنى ئىبرامنىڭ سەكسەن بەش يىلىدا ،ساراي ھەجەرنى ئۇنىڭغا خوتۇنلۇققا بەردى.

28ئىبرام ئايالى سارايىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ ،دېدەكى ھەجەرنى ئالدى .ئىبرام ئايالى سارايىنىڭ يېنىغا كىردى .ئۇ ھاجەر ھامىلىدار بولدى.

29ھاجەر ھامىلىدار بولغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئىنتايىن خۇشال بولدى .ئۇنىڭ خوجايىنى ئۇنى مەنسىتمىدى .ئۇ ئېچىدە» :خۇدانىڭ نەزىرىدە مەن خوجايىنىم سارايدىن ياخشىراق ،چۈنكى خوجايىنىم خوجايىنىم بىلەن بىللە بولغان كۈنلەردە ،ئۇ ھامىلىدار بولمىدى .پەرۋەردىگار ماڭا قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ھامىلىدار بولۇش پۇرسىتى ياراتتى «دېدى.

30ساراي ھەجەرنىڭ ئىبرامدىن ھامىلىدار بولغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭ دېرىكىگە ھەسەت قىلدى .ساراي ئېچىدە» :بۇنىڭدىن باشقا نەرسە ئەمەس ،ئۇ مەندىن ياخشىراق بولۇشى كېرەك «دېدى.

31ساراي ئىبرامغا» :مېنىڭ قىلغان خاتالىقىم ساڭا بولسۇن !سەن پەرۋەردىگاردىن بالىلار ئۈچۈن دۇئا قىلغان ۋاقتىڭدا ،نېمىشقا پەرۋەردىگارنىڭ ماڭا سەندىن ئەۋلاد بېرىشىنى تىلىمىدىڭ؟ «دېدى.

32مەن سېنىڭ ئالدىڭدا ھەجەر بىلەن سۆزلەشكەندە ،ئۇ ھامىلىدار بولغاچقا ،مېنىڭ سۆزلىرىمنى رەت قىلدى ،سەن ئۇنىڭغا ھېچنېمە دېمىدىڭ . ماڭا قىلغانلىرىڭ ئۈچۈن پەرۋەردىگار مېنىڭ بىلەن سېنىڭ ئاراڭدا ھۆكۈم قىلسۇن.

33ئىبرام سارايغا» :مانا ،دېدەكىڭىز سىزنىڭ قولىڭىزدا ،ئۇنىڭغا قانداق قىلساڭىز شۇنداق قىلىڭ «دېدى .ساراي ئۇنىڭغا ئازار بەردى ،ھاجەر ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ چۆلگە قېچىپ كەتتى.

34پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئۇنى قېچىپ كەتكەن يېرىدە ،بىر قۇدۇقنىڭ يېنىدا تاپتى .ئۇ ئۇنىڭغا» :قورقما ،مەن سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭنى كۆپەيتىمەن ،سەن بىر ئوغۇل تۇغسەن ،ئۇنىڭ ئىسمىنى ئىسمائىل دەپ قويىسەن .ئەمدى سارايىنىڭ يېنىغا قايتىپ بېرىپ ،ئۇنىڭغا بويسۇن «. دېدى.

35ھاجەر بۇ قۇدۇقنىڭ ئورنىغا» بەئىر-لاھاي-روي «دەپ ئىسىم قويدى .ئۇ كادېش بىلەن بەرېد چۆلىنىڭ ئارىسىدىكى ئىدى.

36شۇ چاغدا ھاجەر خوجايىنىنىڭ ئۆيىگە قايتىپ كەلدى .كۈنلەرنىڭ ئاخىرىدا ھاجەر ئىبرامغا بىر ئوغۇل تۇغدى .ئىبرام ئۇنىڭ ئىسمىنى ئىسمائىل دەپ قويدى .ئىبرام سەكسەن ئالتە ياشتا ئىدى.

-17باب

1ئىبرامنىڭ ھاياتىنىڭ توقسان بىرىنچى يىلىدا ،كىتتىم ئەۋلادلىرى تۇبال ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى .پەرۋەردىگار ئىنسانلارنىڭ ئەۋلادلىرىنى يەر يۈزىگە تارقاقلاشتۇرغاندا ،كىتتىم ئەۋلادلىرى كانوپىيە تۈزلەڭلىكىگە بېرىپ ،ئۇ يەردە ئۆزلىرىگە شەھەر قۇرۇپ ،تىبرىئۇ دەرياسى بويىدا ئولتۇراقلاشتى.

2تۇبالنىڭ ئەۋلادلىرى توسكانادا ئولتۇراقلىشىپ ،ئۇلارنىڭ چېگرىسى تىبرىئۇ دەرياسىغىچە يېتىپ باراتتى .تۇبالنىڭ ئەۋلادلىرى توسكانادا بىر شەھەر قۇرۇپ ،تۇبالنىڭ ئوغلى سابىنانىڭ ئىسمى بىلەن بۇ شەھەرنى سابىنا دەپ ئاتىدى .ئۇلار بۈگۈنگىچە شۇ يەردە تۇرۇپ كەلدى.

3دەل شۇ چاغدا ،چىتتىم ئەۋلادلىرى تۇبال ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى ،تۇبال ئەۋلادلىرى چىتتىم ئەۋلادلىرى تەرىپىدىن مەغلۇپ قىلىندى ،چىتتىم ئەۋلادلىرى تۇبال ئەۋلادلىرىدىن 370 ئادەمنى ئۆلتۈردى.

4شۇ چاغدا تۇبالنىڭ ئەۋلادلىرى كىتتىم ئەۋلادلىرىغا قەسەم بېرىپ» :سىلەر بىزنىڭ ئارىمىزدا توي قىلماڭلار ،ھېچكىم قىزىنى كىتتىم ئوغۇللىرىنىڭ ھېچقايسىسىغا بەرمىسۇن «دېدى.

5چۈنكى ئۇ چاغلاردا تۇبالنىڭ بارلىق قىزلىرى چىرايلىق ئىدى ،چۈنكى ئۇ چاغدا پۈتۈن دۇنيادا تۇبالنىڭ قىزلىرىدەك گۈزەل ئاياللار يوق ئىدى.

6ئاياللارنىڭ گۈزەللىكىدىن ھۇزۇرلىنىدىغانلارنىڭ ھەممىسى تۇبالنىڭ قىزلىرىغا بېرىپ ،ئۇلاردىن خوتۇن ئالاتتى .ئاياللارنىڭ گۈزەللىكىدىن ئىنتايىن ھۇزۇرلىنىدىغان پادىشاھلار ۋە شاھزادىلەر شۇ كۈنلەردە تۇبالنىڭ قىزلىرىدىن خوتۇن ئالاتتى.

7تۇبال ئەۋلادلىرى چىتتىم ئەۋلادلىرىغا قىزلىرىنى خوتۇنلۇققا بەرمەسلىككە قەسەم قىلغاندىن كېيىن ئۈچ يىل ئۆتكەندىن كېيىن ،چىتتىم ئەۋلادلىرىدىن يىگىرمىگە يېقىن ئەر تۇبالنىڭ قىزلىرىنى ئېلىپ كېتىشكە باردى ،لېكىن قىز تاپالمىدى.

8چۈنكى تۇبالنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇلار بىلەن توي قىلماسلىققا قەسەم قىلغانىدى ،قەسىمىنىمۇ بۇزمىغانىدى.

9ئورما پەسلىدە ،تۇبالنىڭ بالىلىرى ئورما يىغىش ئۈچۈن ئۆز ئېتىزلىرىغا باردى .چىتتىمدىكى ياشلار توپلىنىپ ،سابىنا شەھىرىگە باردى .ھەر بىر ئەر تۇبالنىڭ قىزلىرىدىن بىردىن قىز ئېلىپ ،ئۆز شەھەرلىرىگە كەلدى.

10تۇبالنىڭ ئەۋلادلىرى بۇنى ئاڭلاپ ،ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا باردى ،لېكىن تاغ ئۇلار بىلەن ناھايىتى ئېگىز بولغاچقا ،ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمىدى .ئۇلار ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمايدىغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۆز يۇرتىغا قايتىپ كەتتى.

11شۇ يىلى تۇبەلنىڭ ئەۋلادلىرى يېقىن ئەتراپتىكى شەھەرلەردىن تەخمىنەن 10 مىڭ ئادەمنى ياللاپ ،چىتتىم ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇشقا ئاتلاندى.

12تۇبال ئەۋلادلىرى چىتتىم ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنىڭ زېمىنىنى ۋەيران قىلىپ ،ئۇلارغا بېسىم ئىشلەتتى .بۇ ئۇرۇشتا تۇبال ئەۋلادلىرى چىتتىم ئەۋلادلىرىدىن ئۈستۈن كەلدى .چىتتىم ئەۋلادلىرى ئۆزلىرىنىڭ قاتتىق ئازابلانغانلىقىنى كۆرۈپ ،تۇبال قىزلىرىدىن تۇغۇلغان بالىلارنى سىلىنغان تامغا كۆتۈرۈپ ،تۇبال ئەۋلادلىرىنىڭ كۆز ئالدىدا تۇرغۇزدى.

13چىتتىم ئەۋلادلىرى ئۇلارغا» :سىلەر ئۆز ئوغۇللىرىڭلار ۋە قىزلىرىڭلارنى ئۇرۇشقا قاتناشتۇرغىلى كەلدىڭلارمۇ؟ بىز شۇ ۋاقىتتىن تارتىپ ھازىرغىچە سىلەرنىڭ گۆشۈڭلار ۋە سۆڭەكلىرىڭلار دەپ قارىلىپ كەلمىدۇقمۇ؟ «دېدى.
14تۇبالنىڭ ئەۋلادلىرى بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ،چىتتىم ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى توختىتىپ ،يولغا چىقتى.
15ئۇلار ئۆز شەھەرلىرىگە قايتىپ كەلدى .شۇ چاغدا چىتتىم ئوغۇللىرى يىغىلىپ ،دېڭىز بويىدا ئىككى شەھەر سالدى .بىرى پۇرتۇ ،يەنە بىرى ئارىزا دەپ ئاتىلدى.
16تەراھنىڭ ئوغلى ئىبرام 99 ياشتا ئىدى.
17شۇ چاغدا پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا كۆرۈنۈپ» :مەن سەن بىلەن ئەھدە تۈزىمەن ،سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭنى زور دەرىجىدە كۆپەيتىمەن .مەن سەن بىلەن سېنىڭ ئارىسىدا تۈزگەن ئەھدەم مۇنداق :ھەر بىر ئوغۇل بالا ،سەن ۋە سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭ خەتنە قىلىنسۇن.«
18سەككىز كۈنلۈك بولغاندا ،خەتنە قىلىنسۇن .بۇ ئەھدى سىلەرنىڭ بەدىنىڭلاردا مەڭگۈلۈك ئەھدى بولسۇن.
19شۇڭا ئەمدى سېنىڭ ئىسمىڭ ئىبرام ئەمەس ،ئىبراھىم ،ئايالىڭنىڭ ئىسمى ساراي ئەمەس ،بەلكى سارە بولىدۇ.
20چۈنكى مەن ئىككىڭلارغا بەخت ئاتا قىلىمەن ،سىلەردىن كېيىنكى ئەۋلادلىرىڭلارنى كۆپەيتىمەن ،شۇنداق قىلساڭلار ،سىلەر بۈيۈك بىر مىللەتكە ئايلىنىسىلەر ،سىلەردىن پادىشاھلار چىقىدۇ.

-18باب

1ئىبراھىم ئورنىدىن تۇرۇپ ،خۇدانىڭ ئۇنىڭغا بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلدى .ئۇ ئائىلىسىدىكى ئەرلەرنى ۋە پۇلغا سېتىۋېلىنغانلارنى ئېلىپ ،پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇغىنىدەك خەتنە قىلدۇردى.
2ئىبراھىم ۋە ئوغلى ئىسمائىل خەتنە قىلىنغاندا ،ئۇ ئون ئۈچ ياشتا ئىدى .ئىسمائىل خەتنە قىلىنغاندا ،ئۇ ئون ئۈچ ياشتا ئىدى.
3ئۈچىنچى كۈنى ئىبراھىم چېدىرىدىن چىقىپ ،ئىشىك ئالدىدا ئولتۇرۇپ ،بەدىنى ئاغرىپ ،قۇياشنىڭ ئىسسىقىدىن ھۇزۇرلاندى.
4پەرۋەردىگار مامرە تۈزلەڭلىكىدە ئۇنىڭغا كۆرۈنۈپ ،ئۈچ خىزمەتكار پەرىشتىسىنى ئەۋەتىپ ،ئۇنى يوقلىدى .ئۇ چېدىرىنىڭ ئىشىكى ئالدىدا ئولتۇرغانىدى .ئۇ كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ قارىسا ،يىراقتىن ئۈچ ئادەمنىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى .ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ يۈگۈرۈپ بېرىپ ئۇلارغا قاراپ ماڭدى ،ئۇلارغا سەجدە قىلىپ ،ئۇلارنى ئۆيىگە باشلىدى.
5ئۇ ئۇلارغا» :ئەگەر مەن سىلەرنىڭ نەزىرىڭلاردا ئىلتىپات تاپقان بولسام ،كىرىپ بىر پارچە نان يەڭلار «دېدى .ئۇ ئۇلارنى سىقىپ قويىدى ، ئۇلار كىرىپ كىردى .ئۇ ئۇلارغا سۇ بەردى ،ئۇلار پۇتلىرىنى يۇيدى .ئۇ ئۇلارنى چېدىرىنىڭ ئىشىكىدىكى دەرەخنىڭ ئاستىغا قويىدى.
6ئىبراھىم يۈگۈرۈپ بېرىپ ،بىر يۇمشاق ،ياخشى موزاينى ئالدى ۋە ئۇنى سويۇپ ،خىزمەتكىرى ئەلىئېزەرگە تەييارلىدى.
7ئىبراھىم چېدىرغا كىرىپ ،سارەگە» :تېز ئۈچ ئۆلچەم ئۇن تەييارلاپ ،ئۇنى خېمىر قىلىپ ،قازاننىڭ ئۈستىگە نان پىشۇرۇڭ «دېدى .سارە شۇنداق قىلدى.
8ئىبراھىم ئۇلارغا تېزلا ماي ،سۈت ،كالا ۋە قوي گۆشىنى ئېلىپ كېلىپ ،موزاينىڭ گۆشى پىشماي تۇرۇپ ،ئۇلارغا يېپىشكە بەردى .ئۇلار يېدى.
9ئۇلار تاماق يەپ بولغاندىن كېيىن ،ئۇلارنىڭ بىرى ئۇنىڭغا» :مەن بۇ چاغدا سېنىڭ يېنىڭغا قايتىپ كېلىمەن ،شۇ چاغدا ئايالىڭ سارە بىر ئوغۇل تۇغىدۇ «دېدى.
10شۇنىڭدىن كېيىن ،بۇ ئادەملەر يولغا چىقىپ ،ئۆزلىرى ئەۋەتىلگەن جايلارغا باردى.
11شۇ كۈنلەردە ،سودوم ،گومورا ۋە پۈتۈن بەش شەھەرنىڭ خەلقى پەرۋەردىگارغا قارشى ئىنتايىن رەزىل ۋە گۇناھكار ئىدى .ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ يىرگىنچلىك ئىشلىرى بىلەن پەرۋەردىگارنى غەزەپلەندۈردى .ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا يىرگىنچلىك ۋە مەسخىرە قىلىش بىلەن قېرىپ كەتتى .ئۇلارنىڭ رەزىللىكى ۋە جىنايەتلىرى شۇ كۈنلەردە پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ئىنتايىن ئېغىر ئىدى.
12ئۇلارنىڭ زېمىنىدا يېرىم كۈنلۈك يول يىرگىلى بولىدىغان ناھايىتى كەڭ بىر ۋادى بار ئىدى .ئۇنىڭ ئىچىدە سۇ بۇلاقلىرى ۋە سۇنىڭ ئەتراپىدا نۇرغۇن ئوت-چۆپلەر بار ئىدى.
13سودوم ۋە گومورادىكى بارلىق كىشىلەر ،ئاياللىرى ،باللىرى ۋە بارلىق ئائىلە ئەزالىرى بىلەن بىر يىلدا تۆت قېتىم ئۇ يەرگە بېرىپ ،داپ چېلىپ ،ئۇسسۇل ئويناپ خۇشال-خۇرام ئۆتەتتى.
14خۇشاللىق ۋاقتىدا ،ئۇلار ئورنىدىن تۇرۇپ ،قوشنىلىرىنىڭ ئاياللىرى ۋە قوشنىلىرىنىڭ پاك قىزلىرىنى تۇتۇپ ،ئۇلاردىن ھۇزۇرلىناتتى . ھەر بىرى ئۆز ئايالى بىلەن قىزىنى قوشنىسىنىڭ قولىدا كۆرۈپ ،بىر ئېغىزمۇ سۆز قىلمايتتى.
15ئۇلار ئەتىگەندىن كەچكىچە شۇنداق قىلدى ،ئاندىن ئەر كىشى ئۆز ئۆيىگە ،ئايال كىشى ئۆز چېدىرىغا قايتىپ كەتتى؛ ئۇلار يىلدا تۆت قېتىم شۇنداق قىلاتتى.
16يەنە بىر يات ئادەم ئۇلارنىڭ شەھەرلىرىگە كىرىپ ،سېتىۋالغان ماللىرىنى ئېلىپ كەلگەندە ،بۇ شەھەرلەردىكى كىشىلەر ،ئەرلەر ،ئاياللار ، باللار ،ياش-قېرىلار توپلىنىپ ،ئۇ ئادەمنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئۇنىڭ ماللىرىنى زورلۇق بىلەن تارتىۋالاتتى .ئۇ يەردىكى بارلىق مال-مۈلۈكلەر تۈگىگۈچە ،ھەر بىر ئادەمگە ئازراق پۇل بېرەتتى.
17ئەگەر مال ئىگىسى ئۇلار بىلەن جېدەللىشىپ» :ماڭا قىلغان بۇ نېمە ئىشىڭلار؟ «دېسە ،ئۇلار بىر-بىرلەپ ئۇنىڭغا يېقىنلىشىپ ،ھەر بىرى ئۇنىڭغا ئالغان ئاز مىقداردىكى نەرسىلەرنى كۆرسىتىپ» :مەن پەقەت سەن بەرگەن ئاز مىقداردىكىنىلا ئالدىم «دەپ مەسخىرە قىلاتتى .بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا ،ئۇ قايغۇ-ھەسرەت ئىچىدە ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئۇلاردىن ئايرىلىپ كېتەتتى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ،ئۇنى قاتتىق شاۋقۇن-سۈرەن بىلەن شەھەردىن قوغلاپ چىقىراتتى.
18ئېلامدىن كەلگەن بىر ئادەم ئېشىكىگە مىنىپ ،يولدا ئاستا-ئاستا كېتىۋاتاتتى .ئۇ ئېشىكىنىڭ ئۈستىگە ھەر خىل رەڭلىك ئېسىل چاپان كۆتۈرۈپ ،ئېشىكىگە ئارغامچا باغلاپ قويغانىدى.

19بۇ ئادەم كەچقۇرۇن كۈن پاتقاندا سودوم كوچىسىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتتى. ئۇ كېچىسى شۇ يەردە قونۇپ قالدى، لېكىن ھېچكىم ئۇنى ئۆيىگە كىرگۈزمىدى. شۇ چاغدا، سودومدا بىر رەزىل، بۇزغۇنچى، يامان ئىشلارغا ماھىر بىر ئادەم بار ئىدى. ئۇنىڭ ئىسمى ھېۋاد ئىدى.

20ئۇ باش كۆتۈرۈپ، شەھەر كوچىسىدا كېتىۋاتقان يولۇچىنى كۆردى ۋە ئۇنىڭغا قاراپ: «قەيەردىن كەلدىڭىز، قەيەرگە بارىسىز؟» دەپ سورىدى.

21ئۇ ئادەم ئۇنىڭغا: «مەن خېبروندىن ئۆزۈمنىڭ ئېلامغا بارىمەن. كۈن پېتىپ كېتىۋاتقاندا، ھېچكىم مېنى ئۆيىگە كىرگۈزمىدى. گەرچە مېنىڭ نان، سۇ، سامان ۋە ئېشىكىمگە يەم-خەشەك بولسا، ھېچ نەرسىدىن كەم ئەمەسمەن.»

22ھېۋاد جاۋاب بېرىپ: «سىنىڭ نېمە ئېھتىياجىڭ بولسا، مەن شۇنى بېرىمەن، لېكىن كوچىدا كېچىسى تۇرالمايسەن» دېدى.

23ھېۋاد ئۇنى ئۆيىگە ئېلىپ كەلدى. ئۇ ئېشەكنىڭ ئۈستىدىكى ئارغامچىنى چىقىرىپ، ئۆيىگە ئېلىپ كەلدى. يول باشلىغۇچى ھېۋادنىڭ ئۆيىدە يەپ-ئىچىپ تۇرغاندا، ئېشەككە سامان ۋە يەم-خەشەك بەردى. ئۇ شۇ كۈنى كېچىنى شۇ يەردە ئۆتكۈزدى.

24ئەتىگەندە يولۇچى يولىنى داۋاملاشتۇرۇش ئۈچۈن ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرغاندا، ھېۋاد ئۇنىڭغا: «بىر پارچە نان بىلەن كۆڭلۈڭنى تىنجىتىپ قوي، ئاندىن يولغا چىق» دېدى. ئۇ ئادەم ئۇنىڭ يېنىدا قالدى. ئۇ ئادەم ئورنىدىن تۇرغاندا، ئۇلار كۈندۈزى بىللە يەپ-ئىچىپ ئولتۇردى.

25ھېۋاد ئۇنىڭغا: «مانا، كۈن پاتىۋاتىدۇ، كۆڭلۈڭنى خاتىرجەم قىلىش ئۈچۈن پۈتۈن كېچە قونساڭ ياخشى بولىدۇ» دېدى. ئۇ ئۇنى پۈتۈن كېچە شۇ يەردە قوندۇرۇشقا مەجبۇرلىدى. ئىككىنچى كۈنى ئۇ ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ كېتىشكە مەجبۇر بولدى. ھېۋاد ئۇنى: «بىر پارچە نان بىلەن كۆڭلۈڭنى خاتىرجەم قىلىپ، ئاندىن يولغا چىق» دېدى. ئۇ ئىككىنچى كۈنىمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىللە تاماق يېدى. ئاندىن ئۇ ئادەم ئورنىدىن تۇرۇپ يولىنى داۋاملاشتۇردى.

26ھېۋاد ئۇنىڭغا: «مانا، كۈن پاتىۋاتىدۇ، كۆڭلۈڭنى يۇمشىتىش ئۈچۈن مەن بىلەن بىللە تۇرۇڭ، ئەتىگەندە ئەتىگەندە ئورنىڭىزدىن تۇرۇپ يولغا چىقىڭ» دېدى.

27ئۇ ئادەم تۇرۇشنى خالىمىدى، ئورنىدىن تۇرۇپ ئېشىكىنى ئېگەرلىدى. ھېۋاد ئېشىكىنى ئېگەرلەۋاتقاندا، ئۇنىڭ ئايالى ئېرىگە: «مانا بۇ ئادەم ئىككى كۈندىن بېرى بىز بىلەن بىللە تۇرۇپ، يەپ-ئىچىپ، بىزگە ھېچ نەرسە بەرمىدى. ئەمدى ئۇ بىزدىن ھېچ نەرسە بەرمەي كېتىۋېرەمدۇ؟» دېدى. ھېۋاد ئۇنىڭغا: «جىم تۇر» دېدى.

28ئۇ ئادەم ئېشىكىنى ئېگەرلەپ يولغا چىقتى. ئۇ ھېۋادتىن ئېشەككە باغلايدىغان ئارغامچا ۋە چاپان بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

29ھېۋاد ئۇنىڭدىن: «نېمە دەيسەن؟» دەپ سورىدى. ئۇ ئۇنىڭغا: «خوجايىنىم، سەن ئۆيۈڭدە يوشۇرۇپ قويغان، پەردىنى ۋە رەڭلىك چاپاننى ماڭا بەر.

30ھېۋاد ئۇ ئادەمگە مۇنداق دېدى: «چۈشۈڭنىڭ تەبىرى مۇنداق: سەن كۆرگەن ئارغامچا ئۆمرىڭنىڭ ئارغامچاغا ئوخشاش ئۇزارتىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ. ئەگەر ئۇ يەرنىڭ ھەر خىل رەڭلەر بىلەن رەڭلەنگەنلىكىنى كۆرسەڭ، ئۈزۈمزارلىق قۇرۇپ، ئۇنىڭغا ھەر خىل مېۋىلىك دەرەخلەرنى تىكىسەن.»

31سەپەر قىلغۇچى جاۋاب بېرىپ: «ياق، خوجايىنىم، مەن سىزگە ئارغامچا ۋە ھەر خىل رەڭلىك توقۇلغان چاپاننى بەرگەندە ئويغاق ئىدىم، سىز ئۇلارنى ئېشەكتىن چۈشۈرۈپ ماڭا كىيدۈردىڭىز» دېدى. ھېۋاد جاۋاب بېرىپ: «مەن سىزگە چۈشىڭىزنىڭ تەبىرىنى ئېيتتىم، ئۇ ياخشى چۈش ئىكەن، ئۇنىڭ تەبىرى مۇنداق» دېدى.

32ئەمدى ئىنسان ئوغۇللىرى ماڭا چۈشلەرنى تەبىرلەش مەسئۇلىيىتىم بولغان تۆت كۈمۈش تەڭگە بېرىڭلار، مەن پەقەت سىزدىن ئۈچ كۈمۈش تەڭگە تەلەپ قىلىمەن.

33بۇ ئادەم ھېۋادنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ئاچچىقلىنىپ، قاتتىق يىغلىدى ۋە ھېۋادنى سودومنىڭ ھاكىمى سىراكىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى.

34بۇ ئادەم سوتچى سىراكىنىڭ ئالدىدا دەۋاسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ھېۋاد: «ئۇنداق ئەمەس، ئەمما ئىش مۇشۇنداق بولۇپ قالدى» دېدى. سوتچى سەپەرگە چىققان ئادەمدىن: «بۇ ھېۋاد ساڭا راست گەپ قىلدى، چۈنكى ئۇ شەھەرلەردە چۈشلەرنى توغرا چۈشەندۈرۈش بىلەن داڭلىق» دېدى.

35ئۇ ئادەم سوتچىنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ ۋارقىراپ: «ياق، ئى رەببىم، چۈنكى مەن ئۇنىڭغا ئېشەكنىڭ ئۈستىدىكى ئارغامچا ۋە چاپاننى ئۆيىدە قويۇش ئۈچۈن بەرگەن كۈنى ئىدىم. ئۇلار سوتچىنىڭ ئالدىدا تالاش-تارتىش قىلىپ، بىرى: «ئىش مۇشۇنداق بولدى، يەنە بىرى باشقىچە دېدى،» دېدى.

36ھېۋاد ئۇ ئادەمگە: «ماڭا چۈشۈمنى چۈشەندۈرۈش ئۈچۈن تۆت كۈمۈش تەڭگە بېرىڭ، مەن ھېچقانداق ئېتىبار بەرمەيمەن، ئۆيۈمدە يېگەن تۆت قېتىملىق تاماقنىڭ پۇلىنى تۆلەڭ،» دېدى.

37ئۇ ئادەم ھېۋادقا: «مەن سىنىڭ ئۆيۈڭدە يېگەن نەرسىلىرىمنىڭ پۇلىنى تۆلەيمەن، پەقەت سىنىڭ ئۆيۈڭدە يوشۇرغان ئارغامچاڭ بىلەن چاپاننى ماڭا بەر،» دېدى.

38ھېۋاد سوتچىنىڭ ئالدىدا جاۋاب بېرىپ، ئۇ ئادەمگە: «مەن ساڭا چۈشۈڭنىڭ مەنىسىنى ئېيتىپ بەرمىدىممۇ؟ ئارغامچا سىنىڭ كۈنلىرىڭنىڭ ئارغامچاغا ئوخشاش ئۇزۇن بولىدىغانلىقىنى، چاپاننىڭ بولسا ئۈزۈمزارلىق بولىدىغانلىقىنى ۋە ھەر خىل مېۋىلىك دەرەخلەرنى تىكىدىغانلىقىڭنى بىلدۈرىدۇ» دېدى.

39چۈشۈڭنىڭ توغرا تەبىرى مۇنداق. ئەمدى ماڭا تۆلەيدىغان تۆت كۈمۈش تەڭگىنى بەر، چۈنكى مەن ساڭا ھېچقانداق يول قويمايمەن.

40ئۇ ئادەم ھېۋادنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ۋارقىراپ كەتتى. ئۇلار سوتچىنىڭ ئالدىدا جېدەللىشىپ قالدى. سوتچى خىزمەتچىلىرىگە بۇيرۇق قىلدى، سوتچىلار ئۇلارنى ئالدىراپ ئۆيدىن قوغلاپ چىقاردى.

41سودوم خەلقى بۇنى ئاڭلىغاندا، سوتچى بىلەن جېدەللىشىپ كېتىپ قالدى. ئۇلار سودوم خەلقىنىڭ ئەتراپىغا توپلىنىپ، بۇ يات كىشىگە قارشى چىقىپ، ئۇنى شەھەردىن قوغلاپ چىقاردى.

42ئۇ ئادەم ئىچىدىن ئازابلىنىپ، قايغۇ-ھەسرەت ئىچىدە ئېشىكىگە مىنىپ يولىنى داۋاملاشتۇردى.

43ئۇ يول بويى بۇزۇقچىلىققا تولغان سودوم شەھىرىدە بېشىغا كەلگەن ئىشلارغا يىغلىدى.

19-باب

1سودوم شەھەرلىرىنىڭ تۆت شەھەرگە مەسئۇل تۆت ھاكىمى بار ئىدى، ئۇلارنىڭ ئىسىملىرى: سودوم شەھىرىدىكى سېراك، گومورا شەھىرىدىكى شاركاد، ئادما شەھىرىدىكى زابىناك ۋە زېبوئىم شەھىرىدىكى مېنون.
2ئەلىئېزەر ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارى ئۇلارغا باشقا ئىسىملارنى قويىدى، ئۇ سېراكنى شاكراغا، شاركادنى شاكرۇراغا، زېبىناكنى كېزوبىمغا ۋە مېنوننى ماتزلودىنغا ئۆزگەرتتى.
3سودوم ۋە گومورا شەھەرلىرىدىكى تۆت سوتچىنىڭ ئارزۇسى بويىچە، شەھەر كوچىلىرىغا كارىۋات تىكلەپ، بۇ جايلارغا بىرەر ئادەم كەلسە، ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ، كارىۋاتلىرىنىڭ بىرىگە ئېلىپ كېلىپ، زورلاپ ياتقۇزاتتى.
4ئۇ ياتقاندا، ئۈچ ئادەم ئۇنىڭ بېشى تەرىپىدە، ئۈچ ئادەم ئاياغ تەرىپىدە تۇرۇپ، كارىۋاتنىڭ ئۇزۇنلۇقى بىلەن ئۆلچەيتتى. ئەگەر ئۇ ئادەم كارىۋاتتىن كىچىك بولسا، بۇ ئالتە ئادەم ئۇنى ئىككى تەرىپىدىن سوزۇپ بېرەتتى. ئۇ ئۇلارغا ۋارقىرىغاندا، ئۇلار جاۋاب بەرمەيتتى.
5ئەگەر ئۇ ئادەم كارىۋاتتىن ئۇزۇنراق بولسا، ئۇلار ئادەم ئۆلۈم دەرۋازىسىغا يەتكۈچە كارىۋاتنىڭ ئىككى تەرىپىنى بىر-بىرىگە چىزىپ تۇراتتى.
6ئەگەر ئۇ ئۇلارغا داۋاملىق ۋارقىراۋەرسە، ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ»: بىزنىڭ زېمىنىمىزغا كىرگەن ئادەمگە مۇشۇنداق قىلىنىدۇ« دەيتتى.
7سودوم شەھەرلىرىدىكىلەرنىڭ قىلغانلىرىنى ئاڭلىغان كىشىلەر ئۇ يەرگە كەلمىدى.
8بىر نامرات ئادەم ئۇلارنىڭ يۇرتىغا كەلسە، ئۇلار ئۇنىڭغا كۈمۈش ۋە ئالتۇن بېرەتتى ۋە پۈتۈن شەھەردە ئۇنىڭغا بىر پارچە نان بەرمەسلىك توغرىسىدا ئېلان چىقىراتتى. ئەگەر بۇ مۇساپىر بىر قانچە كۈن تۇرۇپ، ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كەتسە، بىر پارچە نان تاپالماي، ئۇ ئۆلگەندە، شەھەردىكى بارلىق كىشىلەر كېلىپ، ئۇنىڭغا بەرگەن كۈمۈش ۋە ئالتۇنلىرىنى ئېلىپ كېتەتتى.
9ئۇنىڭغا بەرگەن كۈمۈش ياكى ئالتۇننى تونۇيدىغانلار ئۇنى قايتۇرۇۋالاتتى، ئۇ ئۆلگەندە كىيىملىرىنى سالدۇرۇپ، ئۇلار ئۈچۈن ئۇرۇشاتتى، قوشنىسىنى يەڭگەنلەر ئۇلارنى ئالاتتى.
10ئۇنىڭدىن كېيىن، ئۇلار ئۇنى كۆتۈرۈپ چۆلدىكى دەرەخلەرنىڭ ئاستىغا دەپنە قىلاتتى، شۇڭا ئۇلار ئۆز يۇرتىدا ئۆلۈپ كەتكەن ھەر قانداق ئادەمگە ھەر كۈنى شۇنداق قىلاتتى.
11ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، سارە ئەلىئېزەرنى لۇتنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئەھۋالىنى سوراش ئۈچۈن سودومغا ئەۋەتتى.
12ئەلىئېزەر سودومغا باردى. ئۇ يەردە سودوملۇق بىر كىشى بىلەن بىر يات ئادەم ئۇرۇشۇۋاتاتتى. سودوملۇق كىشى بۇ كەمبەغەلنىڭ كىيىملىرىنى سالدۇرۇپ، كېتىپ قالدى.
13بۇ نامرات ئادەم ئەلىئېزەرگە يالۋۇرۇپ، سودوملۇق ئادەمنىڭ ئۆزىگە قىلغان ئىشلىرى ئۈچۈن ئۇنىڭغا ئىلتىجا قىلدى.
14ئۇ ئۇنىڭغا»: نېمە ئۈچۈن سېنىڭ يۇرتۇڭغا كەلگەن كەمبەغەلگە بۇنداق قىلىۋاتىسەن؟« دېدى.
15سودوملۇق ئادەم ئەلىئېزەرگە جاۋاب بېرىپ»: بۇ ئادەم سېنىڭ ئىنىڭمۇ ياكى سودوملۇقلار بۈگۈن سېنى سوتچى قىلىپ قويدىمۇ؟ سەن بۇ ئادەم توغرىسىدا سۆزلەۋاتىسەنمۇ؟« دېدى.
16ئەلىئېزەر كەمبەغەلنىڭ سەۋەبىدىن سودوملۇق ئادەم بىلەن تالىشىپ قالدى. ئەلىئېزەر كەمبەغەلنىڭ كىيىملىرىنى سودوملۇق ئادەمدىن ئېلىش ئۈچۈن يېقىنلاشقاندا، ئۇ ئالدىراپ بېرىپ، ئەلىئېزەرنىڭ پېشانىسىگە تاش بىلەن ئۇردى.
17ئەلىئېزەرنىڭ پېشانىسىدىن قان كۆپ ئېقىۋاتىدۇ. ئۇ ئادەم قاننى كۆرۈپ ئەلىئېزەرنى تۇتۇۋېلىپ»: پېشانىڭىزدىكى بۇ يامان قاننى يوقاتقانلىقىم ئۈچۈن ماڭا ھەق بېرىڭ، چۈنكى بىزنىڭ يۇرتىمىزدا ئادەت ۋە قانۇن مۇشۇنداق« دېدى.
18ئەلىئېزەر ئۇنىڭغا»: سەن مېنى يارىلاندۇردۇڭ، مەندىن ھەققىڭنى تەلەپ قىلىۋاتىسەن، ئەلىئېزەر سودوملۇق ئادەمنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالمىدى« دېدى.
19ئۇ ئادەم ئەلىئېزەرنى تۇتۇپ، ئۇنى سوتلاش ئۈچۈن سودومنىڭ سوتچىسى شاكرانىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى.
20ئۇ ئادەم سوتچىغا»: سىزدىن ئۆتۈنىمەنكى، خوجايىنىم، بۇ ئادەم مۇشۇنداق قىلدى. مەن ئۇنىڭ پېشانىسىدىن قان ئېقىپ تۇرغان تاش بىلەن ئۇردۇم، ئۇ مېنىڭ ئىش ھەققىمنى بەرمىدى،« دېدى.
21سوتچى ئەلىئېزەرگە»: بۇ ئادەم ساڭا راست گەپ قىلىۋاتىدۇ، ئۇنىڭغا ھەققىنى بەر، چۈنكى بۇ بىزنىڭ يۇرتىمىزدىكى ئادەت،« دېدى. ئەلىئېزەر سوتچىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، تاشنى كۆتۈرۈپ سوتچىنى ئۇردى، تاش ئۇنىڭ پېشانىسىگە تېگىپ، سوتچىنىڭ پېشانىسىدىن قان ئېقىپ كەتتى. ئەلىئېزەر»: ئەگەر سىلەرنىڭ يۇرتۇڭلاردا بۇنداق ئادەت بولسا، مەن ئۇنىڭغا بېرىشكە تېگىشلىك نەرسىنى بېرىڭلار، چۈنكى بۇ سىزنىڭ قارارىڭىز، سىز قارار قىلغان ئىدىڭىز،« دېدى.
22ئەلىئېزەر سودوملۇق ئادەمنى سوتچىغا قالدۇرۇپ، ئۇ كېتىپ قالدى.
23ئېلام پادىشاھلىرى سودوم پادىشاھلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلغاندا، ئېلام پادىشاھلىرى سودوم شەھىرىنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى ئىشغال قىلىپ، لۇتنى ۋە ئۇنىڭ مال-مۈلكىنى ئەسىرگە ئالدى. ئىبراھىمغا بۇ خەۋەر يەتكەندە، ئۇ ئېلام پادىشاھلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنىڭ قولىدىن لۇتنىڭ ۋە سودوم شەھىرىنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى قايتۇرۇۋالدى.
24شۇ چاغدا، لۇتنىڭ ئايالى ئۇنىڭغا بىر قىز تۇغدى. لۇت ئۇنىڭغا پالتىت دەپ ئىسىم قويدى». چۈنكى خۇدا ئۇنى ۋە ئۇنىڭ پۈتۈن ئائىلىسىنى ئېلام پادىشاھلىرىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغانىدى«. لۇتنىڭ قىزى پالتىت چوڭ بولۇپ، سودوملۇقلارنىڭ بىرى ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالدى.
25بىر كەمبەغەل ئادەم شەھەرگە كىرىپ، بىر قانچە كۈن تۇرۇپ قالدى. سودومنىڭ بارلىق خەلقى بۇ ئادەمگە يەر يۈزىگە يىقىلىپ ئۆلگۈچە بىر پارچە نان بەرمەسلىكنى جاكارلىدى. ئۇلار شۇنداق قىلدى.
26لۇتنىڭ قىزى پالتىت بۇ ئادەمنىڭ كوچىلاردا ئاچلىقتىن ياتقانلىقىنى كۆردى. ھېچكىم ئۇنىڭغا تىرىك قېلىش ئۈچۈن ھېچ نەرسە بەرمىدى، ئۇ ئۆلۈم گىردابىغا بېرىپ قالغانىدى.

27ئۇ ئادەمنىڭ جېنىغا ئىچ ئاغرىتىپ ،ئۇنىڭغا نۇرغۇن كۈنلەر يوشۇرۇنچە نان بەردى ،شۇنىڭ بىلەن بۇ ئادەمنىڭ روھى تىرىلدى.
28چۈنكى ئۇ سۇ ئىلىشقا چىققاندا ،ناننى كوزىغا سېلىپ ،كەمبەغەلنىڭ يېنىغا كەلگەندە ،كوزىدىن ناننى ئېلىپ ،ئۇنىڭغا يەتكۈزۈپ بېرەتتى .ئۇ نۇرغۇن كۈنلەر شۇنداق قىلاتتى.
29سودوم ۋە گومورانىڭ بارلىق خەلقى بۇ ئادەمنىڭ قانداق قىلىپ بۇنچە كۈن ئاچلىقتىن قۇتۇلۇپ قالغانلىقىغا ھەيران قالدى.
30ئۇلار بىر-بىرىگە» :بۇ پەقەت ئۇنىڭ يەپ-ئىچىشىدىنلا بولىدۇ ،چۈنكى ھېچكىم بۇ ئادەمنىڭ نەچچە كۈن ئاچلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياكى چىرايىنىڭ ئۆزگىرىشىگە چىدىيالمايدۇ ،«دېدى .ئۈچ ئادەم بۇ كەمبەغەلنىڭ تۇرغان جايىغا يوشۇرۇنۇپ ،ئۇنىڭغا نان ئېلىپ كەلگەن ئادەمنى بىلىش ئۈچۈن تۇردى.
31شۇ كۈنى لۇتنىڭ قىزى پالتىت سۇ ئىلىشقا چىقتى .ئۇ ناننى قاچىسىغا سېلىپ ،كەمبەغەلنىڭ يېنىغا بېرىپ سۇ ئالدى .ئۇ ناننى قاچىدىن ئېلىپ كەمبەغەلگە بەردى ،ئۇمۇ يېدى.
32ئۈچ ئادەم پالتىتنىڭ نامرات ئادەمگە قىلغانلىرىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭغا» :دېمەك ،سەن ئۇنى قوللىدىڭ ،شۇڭا ئۇ ئاچ قالمىدى ،قىياپىتى ئۆزگەرمىدى ۋە باشقىلارغا ئوخشاش ئۆلمىدى ،«دېدى.
33ئۈچ ئادەم يوشۇرۇنغان جايىدىن چىقىپ ،پالتىتنى ۋە كەمبەغەلنىڭ قولىدىكى ناننى ئېلىپ كەتتى.
34ئۇلار پالتىتنى ئېلىپ ،سوتچىلىرىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىپ» :ئۇ ئايال شۇنداق قىلدى ،كەمبەغەلگە نان بەرگەن ئۇ ئايال ،شۇڭا ئۇ بۇ ۋاقىتقىچە ئۆلمىدى .ئەمدى بىزگە بۇ ئايالنىڭ قانۇنىمىزنى بۇزغانلىقى ئۈچۈن قانداق جازاغا تارتىلىشى كېرەكلىكىنى ئېيتىپ بېرىڭ ،«دېدى.
35سودوم ۋە گومورا خەلقى توپلىنىپ ،شەھەرنىڭ كوچىسىغا ئوت يېقىپ ،ئايالنى ئېلىپ ئوتقا تاشلىدى ،ئۇ كۆيۈپ كۈلگە ئايلاندى.
36ئادما شەھىرىدە بىر ئايال بار ئىدى ،ئۇنىڭغا شۇنداق قىلدى.
37بىر يولۇچى ئەتىگەندە ئۆيىگە قايتىش ئۈچۈن ئادما شەھىرىگە كىرىپ ،كۈن پاتقاندا قىزنىڭ ئاتىسىنىڭ ئۆيىنىڭ ئىشىكىنىڭ قارشى تەرىپىدە ئولتۇرۇپ ،ئۇ يەردە تۇرۇپ قالدى .قىز ئۇنىڭ ئۆيىنىڭ ئىشىكى ئالدىدا ئولتۇرغانلىقىنى كۆردى.
38ئۇ ئۇنىڭدىن بىر ئىچكۈز سۇ سورىدى ،ئۇ ئۇنىڭدىن» :سەن كىم؟ «دەپ سورىدى .ئۇ ئۇنىڭغا» :مەن بۈگۈن يولدا كېتىۋاتاتتىم ،كۈن پاتقاندا بۇ يەرگە يېتىپ كەلدىم ،شۇڭا پۈتۈن كېچە بۇ يەردە تۇرىمەن ،ئەتىگەندە ئەتىگەندە ئورنىمدىن تۇرۇپ ،يولىمنى داۋاملاشتۇرىمەن « دېدى.
39قىز ئۆيىگە كىرىپ ،ئەرگە يەپ-ئىچىشى ئۈچۈن نان-سۇ ئېلىپ كەلدى.
40بۇ ئىش ئادماھ خەلقىگە ئايان بولۇپ ،ئۇلار يىغىلىپ ،قىزنى سوتچىلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى .ئۇلار قىزنىڭ بۇ قىلمىشىنى سوتلىماقچى بولدى.
41سوتچى» :بۇ ئايال قانۇنىمىزنى بۇزغانلىقى ئۈچۈن ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنىشى كېرەك ،شۇڭا بۇ ئايالغا قارىتا چىقىرىلغان قارار « دېدى.
42شۇ شەھەرلەردىكى خەلق يىغىلىپ ،قىزنى ئېلىپ چىقىپ ،سوتچىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ،ئۇنىڭ بېشىغا ۋە پۇتىغا ھەسەل سۈرتتى .ئۇلار قىزنى ئۆز ئۇۋىسىدىكى بىر توپ ھەرىلەرنىڭ ئالدىغا قويدى .ھەرىلەر ئۇنىڭغا ئۇچۇپ كېلىپ ،چىشلەپ قويدى ،شۇڭا قىزنىڭ پۈتۈن بەدىنى ئىششىپ كەتتى.
43قىز ھەرىلەرنىڭ ھۇجۇمىدىن ۋاقىراپ كەتتى ،لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا دىققەت قىلمىدى ،ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتمىدى .ئۇنىڭ ۋاقىرى ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى.
44پەرۋەردىگار بۇ ئىش ۋە سودوم شەھەرلىرىنىڭ بارلىق ئىشلىرىغا غەزەپلەندى .چۈنكى بۇ شەھەرلەردە ئاشلىق مول ئىدى ،ئۇلار ئارىسىدا تىنچلىق بار ئىدى ،ئەمما ئۇلار يەنىلا كەمبەغەللەر ۋە مىسكىنلەرگە ياردەم بەرمىدى .شۇ كۈنلەردە ئۇلارنىڭ يامان ئىشلىرى ۋە گۇناھلىرى پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ئېغىرلاشتى.
45پەرۋەردىگار ئىبراھىمنىڭ ئۆيىگە كەلگەن ئىككى پەرىشتىنى سودوم ۋە ئۇنىڭ شەھەرلىرىنى ۋەيران قىلىشقا ئەۋەتتى.
46پەرىشتىلەر يەپ-ئىچىپ بولغاندىن كېيىن ،ئىبراھىمنىڭ چېدىرىنىڭ ئىشىكىدىن ئورنىدىن تۇرۇپ ،كەچقۇرۇن سودومغا يېتىپ كەلدى .لۇت سودوم دەرۋازىسى ئالدىدا ئولتۇرغانىدى .ئۇلارنى كۆرۈپ ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇلارغا قاراپ ئېگىلىپ سەجدە قىلدى.
47ئۇ ئۇلارنى قاتتىق قىستىدى ،ئۆيىگە ئېلىپ كىردى .ئۇلارغا يېمەكلىك بەردى ،ئۇلار يەپ-ئىچىپ ،كېچە بويى ئۇنىڭ ئۆيىدە قوندى.
48پەرىشتىلەر لۇتقا» :ئورنىڭدىن تۇرۇڭ ،سەن ۋە پۈتۈن ئائىلەڭلار بۇ يەردىن چىقىپ كېتىڭلار ،بولمىسا بۇ شەھەرنىڭ گۇناھلىرى تۈپەيلىدىن ھالاك بولۇپ كېتىسىلەر .چۈنكى پەرۋەردىگار بۇ يەرنى ۋەيران قىلىدۇ «دېدى.
49پەرىشتىلەر لۇتنىڭ ،ئۇنىڭ ئايالىنىڭ ،باللىرىنىڭ ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق نەرسىلەرنىڭ قولىنى تۇتۇپ ،ئۇنى شەھەر سىرتىغا ئېلىپ چىقتى.
50ئۇلار لۇتقا» :جېنىڭنى قۇتقۇزۇپ قېچىپ كەت «!دېدى .لۇت ئۆزىنىڭ بارلىق نەرسىلىرى بىلەن قېچىپ كەتتى.
51پەرۋەردىگار سودوم ،گومورا ۋە بۇ شەھەرلەرنىڭ ھەممىسىگە ئاسماندىن كۆكىرت ۋە ئوت ياغدۇردى.
52ئۇ بۇ شەھەرلەرنى ،پۈتۈن تۈزلەڭلىكنى ،شەھەر ئاھالىلىرىنى ۋە يەر يۈزىدىكى ئۆسۈملۈكلەرنى ۋەيران قىلدى .لۇتنىڭ ئايالى ئادو ئارقىسىغا قاراپ ،شەھەرلەرنىڭ ۋەيران بولغانلىقىنى كۆردى .ئۇ قىزلىرىنىڭ سودومدا قالغانلىقىغا ئىچ ئاغرىتتى ،چۈنكى ئۇلار قىزلىرى بىلەن بىللە كەتمىدى.
53ئۇ ئارقىسىغا قاراپ ،تۇز تۈۋرۈكىگە ئايلاندى .ئۇ بۈگۈنگىچە شۇ يەردە تۇرۇۋاتىدۇ.
54ئۇ يەردە تۇرىدىغان كالا ھەر كۈنى ئاياغلىرىنىڭ ئۇچىغىچە تۇزنى يالايتتى ،ئەتىگەندە تۇز قايتا ئۆسەتتى ،ئۇلار بۈگۈنگە قەدەر ئۇنى يەنە يالاپ كېلىۋاتىدۇ.
55لۇت ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە قالغان ئىككى قىزى قېچىپ ،ئادۇللام غارىغا قېچىپ باردى ۋە ئۇ يەردە بىر مەزگىل تۇردى.
56ئىبراھىم ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،سودوم شەھەرلىرىگە نېمە ئىش قىلىنغانلىقىنى كۆردى .ئۇ شەھەردىن ئوچاقتىن چىققان تۈتۈنگە ئوخشاش كۆتۈرۈلۈۋاتقانلىقىنى كۆردى.

57لۇت ۋە ئۇنىڭ ئىككى قىزى غاردا قالدى .ئۇلار ئاتىسىغا شاراب ئىچىپ ،ئۇنىڭ بىلەن بىللە ياتتى .چۈنكى ئۇلار پۈتۈن يەر يۈزىنىڭ ۋەيران بولغانلىقىنى ئويلاپ ،يەر يۈزىدە ئۇلاردىن ئۇرۇق چىقىرالايدىغان ئادەم يوق دېدى.

58ئۇلار ئىككىسى ئاتىسى بىلەن بىللە ياتتى .ئۇلار ھامىلىدار بولۇپ ئوغۇل تۇغدى .چوڭ قىز ئوغلىنىڭ ئىسمىنى موئاب قويدى .ئۇ» :مەن ئۇنى ئاتامدىن ھامىلىدار قىلدىم ،ئۇ ھازىرغىچە موئابلىقلارنىڭ ئاتىسى «دېدى.

59كىچىك قىز ئوغلىغا بېنامى دەپ ئىسىم قويدى .ئۇ ھازىرغىچە ئاممونلارنىڭ ئاتىسى.

60شۇنىڭدىن كېيىن ،لۇت ئىككى قىزى بىلەن ئۇ يەردىن ئايرىلىپ ،ئىككى قىزى ۋە ئوغۇللىرى بىلەن ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قىرغىقىدا ئولتۇراقلاشتى .لۇتنىڭ ئوغۇللىرى چوڭ بولۇپ ،كەنئان زېمىنىدىن ئۆيلەندى ،ئۇلار پەرزەنتلىك بولدى ،ئۇلار كۆپىيىپ ،كۆپەيدى.

-20باب

1ئىبراھىم مامرە تۈزلەڭلىكىدىن يولغا چىقىپ ،فىلىستىيەلىكلەرنىڭ زېمىنىغا باردى ۋە گېراردا تۇردى .ئىبراھىم كەنئان زېمىنىدا ياشىغانلىقىغا يىگىرمە بەش يىل ،ھاياتىنىڭ يۈزىنچى يىلىدا ،فىلىستىيەلىكلەرنىڭ زېمىنىدىكى گېرارغا كەلدى.

2ئۇلار زېمىنغا كىرگەندە ،ئۇ ئايالى سارەگە» :سەندىن سورايدىغان ھەر قانداق ئادەمگە سەن مېنىڭ سىڭلىم دەپ ئېيت ،شۇنداق قىلساڭ بىز زېمىندىكىلەرنىڭ يامانلىقىدىن قۇتۇلالايمىز «دېدى.

3ئىبراھىم فىلىستىنلىكلەرنىڭ زېمىنىدا تۇرغاندا ،فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادىشاھى ئابىمەلەكنىڭ خىزمەتكارلىرى سارەنىڭ ناھايىتى گۈزەل ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئىبراھىمدىن ئۇ توغرىسىدا سورىغاندا ،ئىبراھىم» :ئۇ مېنىڭ سىڭلىم «دېدى.

4ئابىمەلەكنىڭ خىزمەتكارلىرى ئابىمەلەكنىڭ يېنىغا بېرىپ» :كەنئان زېمىنىدىن بىر ئادەم بۇ يەرگە ئولتۇراقلىشىشقا كەلدى ،ئۇنىڭ ناھايىتى چىرايلىق بىر سىڭلىسى بار ئىكەن «دېدى.

5ئابىمەلەك ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ سارەنى ماختاپ ئېيتقان سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئەمەلدارلىرىنى ئەۋەتتى .ئۇلار سارەنى پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.

6سارە ئابىمەلەكنىڭ ئۆيىگە كەلدى .پادىشاھ سارەنىڭ چىرايلىق ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئۇنى ناھايىتى ياقتۇردى.

7سارە ئۇنىڭغا يېقىنلىشىپ» :بىزنىڭ يۇرتىمىزغا بىللە كەلگەن ئۇ ئادەم نېمە؟ «دەپ سورىدى .سارە جاۋابەن» :ئۇ مېنىڭ ئىنىم ،بىز كەنئاندىن كەلگەن ،بىز خالىغان يەرگە كۆچۈپ كەلدۇق «دېدى.

8ئابىمەلەك سارەگە» :مانا مېنىڭ زېمىنىم سېنىڭ ئالدىڭدا ،ئىنىڭنى بۇ زېمىنىنىڭ ئۆزۈڭ ياقتۇرىدىغان يېرىگە قوي .ئۇ سېنىڭ ئىنىڭ بولغاچقا ، ئۇنى بۇ يەردىكى بارلىق خەلقتىن ئۈستۈن قويۇش بىزنىڭ مەجبۇرىيىتىمىز ،«دېدى.

9ئابىمەلەك ئىبراھىمنى چاقىرتىپ كەلدى .ئىبراھىم ئابىمەلەكنىڭ يېنىغا كەلدى.

10ئابىمەلەك ئىبراھىمغا» :مەن سىڭلىڭ سارەنىڭ ھەققى ئۈچۈن ساڭا خالىغانچە ھۆرمەت بىلدۈرۈشنى بۇيرۇدۇم «دېدى.

11ئىبراھىم پادىشاھنىڭ يېنىدىن چىقىپ كەتتى ،پادىشاھنىڭ سوۋغاتلىرىمۇ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.

12پادىشاھ كەچقۇرۇندىكىگە ئوخشاش ،كىشىلەر ئۇخلاشتىن بۇرۇن تەختتە ئولتۇرغانىدى .ئۇ قاتتىق ئۇيقۇغا كەتتى .ئۇ تەختتە يېتىپ ، ئەتىگەنگىچە ئۇخلىدى.

13ئۇ چۈشىدە پەرۋەردىگارنىڭ بىر پەرىشتىسىنىڭ قولىدا يالىڭاچ قىلىچ كۆتۈرۈپ ئۆزىگە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى .پەرىشتە ئابىمەلەكنىڭ ئۈستىدە تۇرۇپ ،ئۇنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرمەكچى بولدى .پادىشاھ چۈشىدە قورقۇپ كەتتى ۋە پەرىشتىگە» :مەن ساڭا قارشى نېمە گۇناھ قىلدىمكى ،مېنى قىلىچىڭ بىلەن ئۆلتۈرمەكچى بولدۇڭ؟ «دېدى.

14پەرىشتە ئابىمەلەككە جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى» :مانا ،سەن كېچە ئۆيۈڭگە ئېلىپ كەلگەن ئايال ئۈچۈن ئۆلۈۋاتىسەن .چۈنكى ئۇ ئۆيۈڭگە كەلگەن ئىبراھىمنىڭ ئايالى ،ئەرلىك ئايال .ئەمدى ئۇ ئەرگە ئۇنىڭ ئايالىنى قايتۇرۇپ بەر ،چۈنكى ئۇ ئۇنىڭ ئايالى .ئەگەر ئۇنى قايتۇرۇپ بەرمىسەڭ ،سەن ۋە سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭ چوقۇم ئۆلىدىغانلىقىڭنى بىل.

15شۇ كۈنى كېچىسى فىلىستىيەلىكلەر زېمىنىدا قاتتىق غۇلغۇلا كۆتۈرۈلدى .بۇ يەردىكى ئاھالىلەر قولىدا قىلىچ كۆتۈرۈپ تۇرغان بىر ئادەمنىڭ سۈرىتىنى كۆرۈپ ،بۇ يەردىكى ئاھالىلەرنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى ،ھەتتا ئۇلارنى داۋاملىق ئۆلتۈرۈۋەتتى.

16شۇ كېچىسى پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى پۈتۈن فىلىستىيەلىكلەرنىڭ زېمىنىغا زەربە بەردى .شۇ كېچىسى ۋە ئەتىسى ئەتىگەندە قاتتىق قالايمىقانچىلىق يۈز بەردى.

17ئابىمەلەك ئىبراھىمنىڭ ئايالى سارە سەۋەبىدىن ،ھەممە ھامىلىدارلار ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق تۇغۇلۇشى توختىدى .پەرۋەردىگارنىڭ قولى ئۇلارنىڭ ئۈستىدە بولدى.

18ئەتىگەندە ئابىمەلەك قورقۇپ ،غەزەپلىنىپ ،قاتتىق قورقۇپ ئورنىدىن تۇردى .ئۇ ئادەم ئەۋەتىپ ،خىزمەتچىلىرىنى چاقىرتىپ ،ئۇلارغا چۈشىنى سۆزلەپ بەردى .خەلق قاتتىق قورقۇپ كەتتى.

19پادىشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى ئارىسىدىكى بىر كىشى پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :ئى پادىشاھ ،بۇ ئايالنى ئېرىگە قايتۇرۇڭ ،چۈنكى ئۇ ئايالنىڭ ئېرى ،چۈنكى بۇ ئادەم مىسىرغا كەلگەندە مىسىر پادىشاھىنىڭ بېشىغا كەلگەن ئىشلار شۇنداق ئىدى «دېدى.

20ئۇ ئايالى ھەققىدە» :ئۇ مېنىڭ سىڭلىم ،چۈنكى ئۇ ئۆزى ياشاۋاتقان يەرگە كۆچۈپ كەلگەندە مۇشۇنداق ئىش قىلىدۇ «دېدى.

21پادىشاھ ئادەم ئەۋەتىپ ،بۇ ئايالنى ئۆزىگە خوتۇن قىلىپ ئالدى .پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا ئېغىر ۋابالارنى ياغدۇردى ،تاكى ئۇ ئايالنى ئېرىگە قايتۇرۇپ بەرگۈچە.

22شۇڭا ،ئى پادىشاھ ،كېچە پۈتۈن زېمىندا نېمە ئىش يۈز بەرگەنلىكىنى بىلگىن .چۈنكى ئۇ يەردە قاتتىق قورقۇنچ ،قاتتىق ئازاب-ئوقۇبەت ۋە نالە-پەرياد يۈز بەردى .بىز بۇنىڭ سەن ئالغان ئايال سەۋەبىدىن بولغانلىقىنى بىلىمىز.

23شۇڭا ،ئەمدى بۇ ئايالنى ئېرىگە قايتۇرۇۋەتكىن. ئۇ بىر پەيغەمبەر. ئۇ سەن ئۈچۈن دۇئا قىلىدۇ، سەن ئۆلمەيسەن. ئەگەر سەن ئۇنى قايتۇرمىساڭ، سەن ۋە سېنىڭ جەمەتىڭدىكىلەرنىڭ ھەممىسى چوقۇم ئۆلىدۇ» دېدى.

24ئابىمەلەك ئۇلارغا» :سىلەر نېمە ئۈچۈن ئۆزۈڭلارنى ئاكا-ئۇكا دەپ ئېيتتۇۋاتىسىلەر؟ مەن بۇ ئايالنى خوتۇنلۇققا ئالدىم؟ «دېدى.

25ئىبراھىم» :مەن ئايالىم ئۈچۈن ئۆلۈپ كېتىشىم مۇمكىن دەپ ئويلىغان ئىدىم ،«دېدى .ئابىمەلەك قوي-كالا ،ئەر-ئايال قۇللار ۋە دېدەكلەرنى ،مىڭ كۈمۈش تەڭگىنى ئېلىپ ئىبراھىمغا بەردى .سارەنىمۇ ئىبراھىمغا قايتۇرۇپ بەردى.

26ئابىمەلەك ئىبراھىمغا» :مانا ،پۈتۈن زېمىن سېنىڭ ئالدىڭدا ،قەيەردە تۇرۇشنى خالىساڭ ،شۇ يەردە تۇر.

27ئىبراھىم بىلەن سارە پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىدىن ئىززەت-ھۆرمەت بىلەن چىقىپ ،گېرار زېمىنىدا ياشىدى.

28فىلىستىيەلىكلەر زېمىنىدىكى بارلىق ئاھالىلەر ۋە پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى يەنىلا ئازاب چېكىۋاتاتتى .پەرىشتە ئۇلارغا سارە سەۋەبىدىن پۈتۈن كېچە ۋابا ئېلىپ كەلگەنىدى.

29ئابىمەلەك ئىبراھىمنى چاقىرتىپ» :قۇللىرىڭ ئۈچۈن پەرۋەردىگار خۇداڭغا دۇئا قىلغايسەن ،ئۇ بىزنىڭ ئارىمىزدىكى بۇ ئۆلۈمنى يوقىتىۋەتسۇن «دېدى.

30ئىبراھىم ئابىمەلەك ۋە ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلدى .پەرۋەردىگار ئىبراھىمنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلاپ ،ئابىمەلەك ۋە ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى ساقايتتى.

-21باب

1ئىبراھىم فىلىستىيەلىكلەرنىڭ زېمىنىدا گېراردا تۇرغان بىر يىل تۆت ئاي ئۆتكەندە ،خۇدا سارەنى يوقلىدى .پەرۋەردىگار ئۇنى ياد ئېتىپ ، سارە ھامىلدار بولۇپ ،ئىبراھىمغا بىر ئوغۇل تۇغدى.

2ئىبراھىم سارەدىن تۇغۇلغان ئوغلىغا ئىسھاق دەپ ئىسىم قويدى.

3ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاقنى سەككىز كۈنلۈك بولغاندا ،خۇدا ئىبراھىمغا ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا قىلىشقا بۇيرۇغاندەك ،خەتنە قىلدۇردى .ئىسھاق تۇغۇلغاندا ،ئىبراھىم يۈز ياشتا ،سارە توقسان ياشتا ئىدى.

4بالا چوڭ بولۇپ ،ئەمچەكتىن ئايرىلدى .ئىسھاق ئەمچەكتىن ئايرىلغان كۈنى ئىبراھىم چوڭ زىياپەت بەردى.

5سام ،ئەبەر ۋە پۈتۈن زېمىندىكى كاتتا خەلق ،فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادشاھى ئابىمەلەك ،ئۇنىڭ خىزمەتكارلىرى ۋە ئۇنىڭ قوشۇن باشلىقى فىكول ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاقنىڭ سۈتتىن ئايرىلىشىغا ئاتاپ ئۆتكۈزگەن زىياپەتتە يېمەك-ئىچمەك ۋە خۇشاللىق ئۈچۈن كەلدى.

6ئىبراھىمنىڭ ئاتىسى تەراھ ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى ناھورمۇ ھاراندىن كەلگەن .ئۇلار سارەنىڭ بىر ئوغۇللۇق بولغانلىقىنى ئاڭلاپ ،ئىنتايىن خۇشال بولدى.

7ئۇلار ئىبراھىمنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئىسھاقنىڭ سۈتتىن ئايرىلغان كۈنى ئىبراھىمنىڭ زىياپىتىدە يېدى ۋە ئىچتى.

8تەراھ بىلەن ناھور ئىبراھىم بىلەن بىللە خۇشال بولدى ۋە فىلىستىنلىكلەرنىڭ زېمىنىدا ئۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن كۈن تۇردى.

9ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاقنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنىڭ بىرىنچى يىلى ،رېئۇنىڭ ئوغلى سېرۇگ ئالەمدىن ئۆتتى.

10سېرۇگ جەمئىي ئىككى يۈز ئوتتۇز توققۇز يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ،ئالەمدىن ئۆتتى.

11ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسمائىل ئون تۆت ياشتا بولۇپ ،سارە ئىبراھىمغا ئىسھاق تۇغۇپ بەرگەندە ،ئۇ چوڭ بولغان ئىدى.

12خۇدا ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسمائىل بىلەن بىللە بولدى .ئۇ چوڭ بولۇپ ،ئوقيا ئېتىشنى ئۆگىنىپ ،ئوقيا ئېتىش ماھىرى بولدى.

13ئىسھاق بەش ياشقا كىرگەندە ،ئىسمائىل بىلەن چېدىرنىڭ ئىشىكىدە ئولتۇراتتى.

14ئىسمائىل ئىسھاقنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇنىڭ قارشى تەرىپىگە ئولتۇردى .ئۇ ئوقيانى ئېلىپ ،ئوقنى سۇغۇرۇپ ،ئوقنى ئۇنىڭغا سېلىپ ، ئىسھاقنى ئۆلتۈرمەكچى بولدى.

15سارە ئىسمائىلنىڭ ئوغلى ئىسھاققا قىلماقچى بولغان ئىشنى كۆرۈپ ،ئوغلى ئۈچۈن قاتتىق قايغۇردى .شۇڭا ئىبراھىمنى چاقىرتىپ» :بۇ قۇل ئايالنى ئوغلى بىلەن بىللە قوغلاپ چىقىرىڭلار ،چۈنكى ئۇنىڭ ئوغلى مېنىڭ ئوغلۇم بىلەن بىللە مىراسخور بولمايدۇ ،چۈنكى ئۇ بۈگۈن ئۇنىڭغا شۇنداق قىلماقچى بولدى «دېدى.

16ئىبراھىم سارەنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ ،ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئون ئىككى نان ۋە بىر بوتۇلكا سۇ ئېلىپ ،ھاجەرگە ئوغلى بىلەن بىللە يولغا سالدى .ھاجەر ئوغلى بىلەن بىللە چۆلگە باردى .ئۇلار پاران چۆلىدە چۆلدىكى كىشىلەر بىلەن بىللە تۇردى .ئىسمائىل ئوقيا ئېتىش ماھىرى بولۇپ ،ئۇزۇن ۋاقىت چۆلدە تۇردى.

17ئۇنىڭدىن كېيىن ،ئۇ ئانىسى بىلەن مىسىرغا بېرىپ ،ئۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى .ھاجەر ئوغلىغا مىسىردىن بىر ئايال ئېلىپ بەردى ،ئۇنىڭ ئىسمى مېرىبا ئىدى.

18ئىسمائىلنىڭ ئايالى ھامىلدار بولۇپ ،تۆت ئوغۇل ۋە ئىككى قىز تۇغدى .ئىسمائىل ،ئانىسى ،ئايالى ۋە باللىرى بىلەن بىللە چۆلگە قايتىپ كەتتى.

19ئۇلار چۆلدە چېدىر تىكىپ ،ھەر ئايدا ۋە يىلدا بىر قېتىم سەپەر قىلىپ ،ئارام ئېلىپ تۇردى.

20خۇدا ئىسمائىلغا ئاتىسى ئىبراھىم ئۈچۈن قوي-قوي ۋە چېدىرلارنى بەردى ،شۇنىڭ بىلەن ئىسمائىلنىڭ مال-چارۋىسى كۆپەيدى.

21ئىسمائىل ئۇزۇن ۋاقىت چۆل-باياۋانلاردا ۋە چېدىرلاردا تۇرۇپ ،سەپەر قىلىپ ،ئارام ئېلىپ يۈردى ،ئەمما ئاتىسىنىڭ يۈزىنى كۆرمىدى.

22بىر مەزگىلدىن كېيىن ،ئىبراھىم ئايالى سارەگە» :مەن ئوغلۇم ئىسمائىلنى كۆرۈشكە بارىمەن ،چۈنكى ئۇنى ئۇزۇندىن بېرى كۆرمىگەنىدىم ،ئۇنى كۆرۈشنى ئارزۇ قىلىمەن «دېدى.

23ئىبراھىم ئوغلى ئىسمائىلنىڭ بارلىق نەرسىلىرى بىلەن چۆلدە چېدىردا تۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ ،تۆگىلىرىنىڭ بىرىگە مىنىپ ،قۇملۇققا قاراپ يولغا چىقتى.

24ئىبراھىم چۆلگە قاراپ يولغا چىقتى .چۈشتە ئىسمائىلنىڭ چېدىرىغا يېتىپ باردى .ئىسمائىلدىن سورىدى .ئىسمائىلنىڭ ئايالى بالىلىرى بىلەن چېدىردا ئولتۇرغانلىقىنى كۆردى .ئىسمائىلنىڭ ئېرى ۋە ئانىسى ئۇلار بىلەن بىللە ئەمەس ئىدى.

25ئىبراھىم ئىسمائىلنىڭ ئايالىدىن» :ئىسمائىل قەيەرگە كەتتى؟ «دەپ سورىدى .ئۇ» :ئۇ ئوۋ ئوۋلاش ئۈچۈن دالاغا كەتتى ،ئىبراھىم بولسا تۆگىگە مىنىپ تۇراتتى ،چۈنكى ئۇ ئايالى سارەگە قەسەم قىلىپ ،تۆگىدىن چۈشمەيمەن دەپ يەرگە چۈشمىدى «دېدى.

26ئىبراھىم ئىسمائىلنىڭ ئايالىغا» :قىزىم ،سەپەردىن چارچاپ كەتتىم ،ماڭا ئازراق سۇ بەر «،دېدى.

27ئىسمائىلنىڭ ئايالى ئىبراھىمغا» :بىزدە سۇمۇ ،نانمۇ يوق «دېدى .ئۇ چېدىردا ئولتۇرۇپ ،ئىبراھىمغا دىققەت قىلمىدى ،ئۇنىڭدىن كىملىكىنى سورىمىدى.

28لېكىن ئۇ چېدىردا بالىلىرىنى ئۇراتتى ،ئۇلارنى قارغىۋاتاتتى ،ئېرى ئىسمائىلنى قارغىپ ،ئۇنىڭغا ئەيىبلەۋاتاتتى .ئىبراھىم ئىسمائىلنىڭ ئايالىنىڭ بالىلىرىغا ئېيتقان سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئىنتايىن غەزەپلەندى ۋە نارازى بولدى.

29ئىبراھىم ئايالنى چېدىردىن چىقىپ كېتىشكە چاقىردى .ئىبراھىم تېخى تۆگىگە مىنىپ تۇرغانلىقتىن ،ئايال كېلىپ ئىبراھىمنىڭ قارشى تەرىپىدە تۇردى.

30ئىبراھىم ئىسمائىلنىڭ ئايالىغا» :ئېرىڭ ئىسمائىل ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە ،ئۇنىڭغا مۇنداق دەڭلار:

31فىلىستىيەلىكلەر زېمىنىدىن كەلگەن بىر قېرى ئادەم سىزنى ئىزدەپ بۇ يەرگە كەلگەنىدى ،ئۇنىڭ قىياپىتى ۋە شەكلى مۇشۇنداق ئىدى .مەن ئۇنىڭدىن كىملىكىنى سورىمىدىم ،سىز بۇ يەردە يوق بولغاچقا ،ئۇ ماڭا» :ئېرىڭىز ئىسمائىل قايتىپ كەلگەندە ،بۇ ئادەم» :ئۆيىگە قايتقاندا ،بۇ يەرگە قويغان چېدىرنىڭ مىخىنى چىقىرىۋېتىپ ،ئورنىغا يەنە بىر مىخ قويۇڭ «دېدى «دېدى.

32ئىبراھىم ئايالغا قىلغان سۆزلىرىنى تۈگىتىپ ،تۆگىگە مىنىپ ئۆيىگە قاراپ يولغا چىقتى.

33ئىسمائىل ئانىسى بىلەن بىرلىكتە قوغلاپ كەلگەندىن كېيىن ،چېدىرغا قايتىپ كەلدى .ئايالى ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى:

34فىلىستىيەلىكلەر زېمىنىدىن كەلگەن بىر قېرى كىشى سىزنى ئىزدەپ كەلدى ،ئۇنىڭ قىياپىتى ۋە شەكلى مۇشۇنداق ئىدى .مەن ئۇنىڭدىن كىملىكىنى سورىمىدىم ،سىز ئۆيدە يوق بولغاچقا ،ئۇ ماڭا» :ئېرىڭىز ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە ،قېرى كىشى مۇنداق دەيدۇ :بۇ يەرگە قويغان چېدىرىڭىزنىڭ مىخىنى چىقىرىۋېتىپ ،ئورنىغا يەنە بىر مىخ قويۇڭ «دېدى.

35ئىسمائىل ئايالىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭ ئاتىسى ئىكەنلىكىنى ،ئايالىنىڭ ئۇنىڭغا ھۆرمەت قىلمىغانلىقىنى بىلدى.

36ئىسمائىل ئاتىسىنىڭ ئايالىغا دېگەن سۆزلىرىنى چۈشەندى ،ئىسمائىل ئاتىسىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالدى ،ئىسمائىل ئۇ ئايالنى تاشلاپ كەتتى.

37ئىسمائىل كېيىن كەنئان زېمىنىغا بېرىپ ،يەنە بىر ئايال ئېلىپ ،ئۇنى ئۆزى تۇرغان چېدىرغا ئېلىپ كەلدى.

38ئۈچ يىلدىن كېيىن ،ئىبراھىم» :مەن ئوغلۇم ئىسمائىلنى كۆرۈپ باقاي ،چۈنكى ئۇنى ئۇزۇندىن بېرى كۆرمىدىم «،دېدى.

39ئۇ تۆگىسىگە مىنىپ ،چۆلگە قاراپ يولغا چىقتى ۋە چۈشتە ئىسمائىلنىڭ چېدىرىغا يېتىپ كەلدى.

40ئۇ ئىسمائىلدىن سوراپ باققاندىن كېيىن ،ئايالى چېدىردىن چىقىپ» :خوجايىنىم ،ئۇ بۇ يەردە ئەمەس ،ئۇ دالا ئوۋلاپ ،تۆگىلەرگە يەم بېرىشكە كەتكەن «،دېدى .ئايال ئىبراھىمغا» :خوجايىنىم ،چېدىرغا كىرىپ ،بىر پارچە نان يە ،چۈنكى سەپەردە جېنىڭ چارچىغان بولۇشى مۇمكىن «،دېدى.

41ئىبراھىم ئۇنىڭغا» :مەن يولۇمنى داۋاملاشتۇرۇشقا ئالدىراپ كېتىۋاتىمەن ،لېكىن ماڭا ئازراق سۇ ئىچىڭ ،چۈنكى ئۇسسۇزلۇقۇم بار « دېدى .ئايال دەرھال چېدىرغا يۈگۈرۈپ كىردى .ئىبراھىمغا سۇ ۋە نان ئېلىپ كېلىپ ،ئۇنى ئالدىغا قويدى .ئىبراھىم يېدى ۋە ئىچىپ قويدى .ئۇ يەپ-ئىچىپ ،كۆڭلى خاتىرجەم بولدى .ئۇ ئوغلى ئىسمائىلغا بەخت تىلىدى.

42ئۇ تامىقىنى يەپ بولغاندىن كېيىن ،پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلدى ۋە ئىسمائىلنىڭ ئايالىغا» :ئىسمائىل ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە ،ئۇنىڭغا مۇنداق دەڭلار:

43فىلىستىيەلىكلەر زېمىنىدىن كەلگەن بىر قېرى ئادەم بۇ يەرگە كېلىپ سىزنى سورىدى ،سىز بۇ يەردە يوق ئىدىڭىز ،مەن ئۇنىڭغا نان ۋە سۇ ئېلىپ چىقتىم ،ئۇ يېدى ۋە ئىچتى ،كۆڭلى تەسەللى تاپتى.

44ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى» :ئېرىڭ ئىسمائىل ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە ،ئۇنىڭغا» :چادىرىڭنىڭ مىخى ناھايىتى ياخشى ،ئۇنى چېدىردىن چىقىرىۋەتمە «دەڭلار.

45ئىبراھىم ئايالغا بۇيرۇق قىلىپ بولغاندىن كېيىن ،فىلىستىنلىكلەرنىڭ زېمىنىغا ،ئۆيىگە قاراپ يولغا چىقتى .ئىسمائىل چېدىرىغا كەلگەندە ، ئايالى خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق بىلەن ئۇنى قارشى ئېلىش ئۈچۈن چىقىپ كەتتى.

46ئايال ئۇنىڭغا» :فىلىستىيەلىكلەرنىڭ زېمىنىدىن كەلگەن بىر قېرى ئادەم شۇنداق قىياپەتتە ئىدى .ئۇ سەندىن سوراپ كەلدى ،سەن بۇ يەردە يوق ئىدىڭ .شۇڭا مەن نان ۋە سۇ ئېلىپ چىقتىم ،ئۇ يەپ-ئىچىپ ،كۆڭلى تەسەللى تاپتى «،دېدى.

47ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى» :ئېرىڭ ئىسمائىل ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە ،ئۇنىڭغا» :چادىرىڭنىڭ مىخى ناھايىتى ياخشى ،ئۇنى چېدىردىن چىقىرىۋەتمە «دەڭ.

48ئىسمائىل بۇنىڭ ئۆزىنىڭ ئاتىسى ئىكەنلىكىنى ۋە ئايالىنىڭ ئۇنى ھۆرمەتلىگەنلىكىنى بىلدى .پەرۋەردىگار ئىسمائىلغا بەخت ئاتا قىلدى.

-22باب

1ئىسمائىل ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئايالى ،بالىلىرى ،مال-چارۋىلىرى ۋە بارلىق نەرسىلىرىنى ئېلىپ ،ئۇ يەردىن ئايرىلىپ ،فىلىستىنلىكلەرنىڭ زېمىنىغا ،ئاتىسىنىڭ يېنىغا باردى.

2ئىبراھىم ئوغلى ئىسمائىلغا ئىسمائىلنىڭ تۇنجى ئايالى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى سۆزلەپ بەردى.

3ئىسمائىل ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى ئىبراھىمنىڭ يېنىدا ئۇ يەردە نۇرغۇن كۈنلەر تۇردى ،ئىبراھىم فىلىستىنلىكلەرنىڭ زېمىنىدا ئۇزۇن مەزگىل تۇردى.

4كۈنلەر ئۈزاردى ۋە يېگىرمە ئالتە يىلغا يەتتى .شۇنىڭدىن كېيىن ئىبراھىم خىزمەتكارلىرى ۋە ئۇنىڭ بارلىق قول ئاستىدىكىلىرى بىلەن فىلىستىيەلىكلەرنىڭ زېمىنىدىن ئايرىلىپ ،يىراققا كۆچۈپ كەتتى .ئۇلار ھىبرونغا يېقىنلىشىپ ،ئۇ يەردە تۇردى .ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارلىرى سۇ قۇدۇقلىرى قېزىپ ،ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ بارلىق قول ئاستىدىكىلىرى سۇ بويىدا تۇراتتى .فىلىستىيەلىكلەرنىڭ پادىشاھى ئابىمەلەكنىڭ خىزمەتكارلىرى ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارلىرىنىڭ زېمىنىنىڭ چېتىدىن سۇ قۇدۇقلىرى قېزىپ قويغانلىقى توغرىسىدىكى خەۋەرنى ئاڭلىدى.

5ئۇلار ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارلىرى بىلەن جېدەللىشىپ ،ئۆزلىرى قېزىغان چوڭ قۇدۇقنى تارتىۋالدى.

6فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادىشاھى ئابىمەلەك بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپتى .ئۇ قوشۇن باشلىقى فىكول ۋە يېگىرمە ئادەم بىلەن ئىبراھىمنىڭ يېنىغا كەلدى . ئابىمەلەك ئىبراھىمغا خىزمەتكارلىرى توغرىسىدا سۆز قىلدى ،ئىبراھىم بولسا خىزمەتكارلىرى ئۇنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلغان قۇدۇق ئۈچۈن ئابىمەلەكنى ئەيىبلىدى.

7ئابىمەلەك ئىبراھىمغا» :پۈتۈن زېمىننى ياراتقان پەرۋەردىگار مەڭگۈ ھايات !مەن بۈگۈنگىچە خىزمەتچىلىرىمنىڭ سىزنىڭ خىزمەتچىلىرىڭىزگە قىلغان قىلمىشلىرىنى ئاڭلىمىغان ئىدىم ،«دېدى.

8ئىبراھىم يەتتە قوي قوزىسىنى ئېلىپ ،ئابىمەلەككە بېرىپ» :بۇلارنى مەندىن ئېلىڭ ،بۇ قۇدۇقنى مەن قېزىغانلىقىمنىڭ ئىسپاتى بولسۇن « دېدى.

9ئابىمەلەك ئىبراھىم ئۇنىڭغا بەرگەن يەتتە قوي قوزىسىنى ئېلىپ كەلدى .چۈنكى ئۇ ئۇنىڭغا نۇرغۇن كالا-قويلارنى بەرگەنىدى .ئابىمەلەك ئىبراھىمغا بۇ قۇدۇق توغرىسىدا قەسەم قىلدى .شۇڭا ئۇ قۇدۇقنى بەئەرشەبا دەپ ئاتىدى .چۈنكى ئۇلار ئۇ يەردە قەسەم ئىچتى.

10ئۇلار ئىككىيلەن بەئەرشەبادا ئەھدە تۈزدى .ئابىمەلەك قوشۇنىنىڭ باشلىقى فىكول ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئادەملىرى بىلەن بىللە ئورنىدىن تۇرۇپ ،فىلىستىيەلىكلەرنىڭ زېمىنىغا قايتىپ كەتتى .ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ بارلىق كىشىلىرى بەئەرشەبادا تۇرۇپ ،ئۇ يەردە ئۇزۇن ۋاقىت تۇردى.

11ئىبراھىم بەئەرشەبادا چوڭ بىر دەرەخزارلىق تىكتى .ئۇ يەرنىڭ تۆت تەرىپىگە قارىغان تۆت دەرۋازا ياسىدى .ئۇ يەردە ئۈزۈمزارلىق تىكتى .ئەگەر بىرەر يولۇچى ئىبراھىمنىڭ يېنىغا كەلسە ،ئۇ يولىدىكى ھەر قانداق دەرۋازىدىن كىرىپ ،شۇ يەردە تۇرۇپ ،يەپ-ئىچىپ ، تويۇپ ،ئاندىن يولغا چىقاتتى.

12چۈنكى ئىبراھىمنىڭ ئۆيى ھەمىشە ئوتكەن-كەچكەن ،ئىبراھىمنىڭ ئۆيىدە ھەر كۈنى تاماق يەپ-ئىچىپ يۈرگەن ئىنسانلارنىڭ ئەۋلادلىرى ئۈچۈن ئوچۇق ئىدى.

13ئاچ قالغان ھەر قانداق ئادەم ئىبراھىمنىڭ ئۆيىگە كەلسە ،ئىبراھىم ئۇنىڭغا يېگۈزۈپ ،ئىچىپ ،تويغۇزۇپ قويىدىغان نان بېرەتتى .يالىڭاچ كەلگەن ھەر قانداق ئادەمگە خالىغانچە كىيىم كىيدۈرۈپ ،كۈمۈش ۋە ئالتۇن بېرىپ ،ئۇنى يەر يۈزىدە ياراتقان پەرۋەردىگارنى ئۇنىڭغا تونۇتاتتى .ئىبراھىم پۈتۈن ھاياتىدا شۇنداق قىلاتتى.

14ئىبراھىم ،ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق كىشىلەر بەئەرشەبادا ئولتۇراقلاشتى .ئۇ چېدىرىنى ھىبرونغىچە تىكتى.

15ئىبراھىمنىڭ ئىنىسى ناھور ،ئاتىسى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى هاراندا ياشايتتى ،چۈنكى ئۇلار ئىبراھىم بىلەن كەنئان زېمىنىغا كەلمىگەنىدى.

16ناھوردىن بىر قانچە ئوغۇل تۇغۇلدى .بۇ ئوغۇللارنى ھاراننىڭ قىزى ،ئىبراھىمنىڭ ئايالى سارەنىڭ سىڭلىسى مىلكا تۇغۇپ بەردى.

17ئۇنىڭدىن تۇغۇلغانلارنىڭ ئىسىملىرى :ئۇز ،بۇز ،كېمۇئىل ،كېسەد ،خازو ،پىلداش ،تىدلاف ۋە بېتۇئىل .بۇ سەككىز ئوغۇل مىلكانىڭ ئىبراھىمنىڭ ئىنىسى ناھورغا تۇغۇپ بەرگەن ئوغۇللىرى.

18ناھورنىڭ رېئۇما ئىسىملىك بىر توقىلى بار ئىدى .ئۇ ناھورغا زېباخ ،گاكاش ،تاكاش ۋە مائاكا ئىسىملىك تۆت ئوغۇل تۇغدى.

19ناھورنىڭ قىزلىرىدىن باشقا يەنە ئون ئىككى ئوغلى بار ئىدى .ئۇلارنىڭ هاراندا تۇغۇلغان باللىرىمۇ بار ئىدى.

20ناھورنىڭ تۇنجى ئوغلى ئۇزنىڭ ئوغۇللىرى :ئابى ،كەرېف ،گادىن ،مېلۇس ۋە ئۇلارنىڭ سىڭلىسى دېبورا.

21بۇزنىڭ ئوغۇللىرى :بېراھېل ،نائامات ،شېۋا ۋە مادونۇ.

22كېمۇئىلنىڭ ئوغۇللىرى ئارام ۋە رېكوب ئىدى.

23كېسەدنىڭ ئوغۇللىرى ئاناملېخ ،مېشاي ،بېنون ۋە يېفى؛ خازونىڭ ئوغۇللىرى پىلداش ،مېكى ۋە ئوفېر ئىدى.

24پىلداشنىڭ ئوغۇللىرى ئارۇد ،خامۇم ،مېرېد ۋە مولوخ ئىدى.

25تىدلافنىڭ ئوغۇللىرى مۇشان ،كۇشان ۋە مۇتزى ئىدى.

26بېتۇئىلنىڭ ئوغۇللىرى سېچار ،لابان ۋە ئۇلارنىڭ سىڭلىسى رىبەكا ئىدى.

27بۇلار ناھورنىڭ هاراندا تۇغۇلغان ئەۋلادلىرىدۇر .كېمۇئىلنىڭ ئوغلى ئارام ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى رېكوب هاراندىن ئايرىلىپ ،فىرات دەرياسى بويىدىكى بىر ۋادىنى تاپتى.

28ئۇلار ئۇ يەردە بىر شەھەر قۇرۇپ ،بۇ شەھەرنىڭ ئىسمىنى ئاررامنىڭ ئوغلى پېتورنىڭ ئىسمى بىلەن ئاتاپ قويىدى .بۇ شەھەر ھازىرغىچە ئاررام ناھېرايىم دەپ ئاتىلىدۇ.

29كېسەدنىڭ ئەۋلادلىرىمۇ كۆچۈپ بېرىپ ،ئۆزلىرى ياشايدىغان جايغا باردى .ئۇلار شىنار زېمىنىنىڭ قارشى تەرىپىدىكى بىر ۋادىنى تېپىپ ، شۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى.

30ئۇلار ئۇ يەردە ئۆزلىرىگە بىر شەھەر قۇرۇپ ،بۇ شەھەرنىڭ ئىسمىنى ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ئىسمى بىلەن كېسەد دەپ ئاتىدى .بۇ يەر ھازىرغىچە قاسدىم زېمىنى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ .قاسدىملار ئۇ يەردە ياشاپ ،ناھايىتى كۆپىيىپ ،كۆپىيىپ كەتتى.

31ناھور بىلەن ئىبراھىمنىڭ ئاتىسى تەراھ ياشىنىپ قالغاندا ،يەنە بىر ئايالغا ئۆيلەندى .ئۇنىڭ ئىسمى پېلىلا ئىدى .ئۇ ھامىلىدار بولۇپ ،ئۇنىڭغا بىر ئوغۇل تۇغدى .ئۇ ئوغلىنىڭ ئىسمىنى زوبا قويىدى.

32زوبا تۇغۇلغاندىن كېيىن ،تەراھ يىگىرمە بەش يىل ئۆمۈر كۆردى.

33تەراھ شۇ يىلى ،يەنى ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاقنىڭ تۇغۇلغانلىقىنىڭ ئوتتۇز بەشىنچى يىلىدا ئالەمدىن ئۆتتى.

34تەراھ ئىككى يۈز بەش يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ،هارانغا دەپنە قىلىندى.

35تەراھنىڭ ئوغلى زوبا ئوتتۇز ياشاپ ،ئارام ،ئاكلىس ۋە مېرىك ئىسملىك ئوغۇللارنى تۇغدى.

36تەراھنىڭ نەۋرىسى زوبانىڭ ئوغلى ئارامنىڭ ئۈچ ئايالى بار ئىدى .ئۇ ئون ئىككى ئوغۇل ۋە ئۈچ قىز پەرزەنتلىك بولدى .پەرۋەردىگار زوبانىڭ ئوغلى ئارامغا بايلىق ،مۈلۈك ،نۇرغۇن كالا-قوي ،پادىلار ۋە كالا-قويلارنى بەردى .بۇ ئادەم ناھايىتى كۆپەيدى.

37زوبانىڭ ئوغلى ئارام ،ئىنىسى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر ھاراندىن يولغا چىقىپ ،ئۆزلىرى ياشايدىغان جايغا باردى ،چۈنكى ئۇلارنىڭ مۈلكى هاراندا تۇرۇشقا بەك كۆپ ئىدى .چۈنكى ئۇلار ئۆز قېرىنداشلىرى ،ناھورنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن هاراندا تۇرالمايتتى.

38زوبانىڭ ئوغلى ئارام قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە يولغا چىقتى .ئۇلار شەرق تەرىپىدىكى يىراق بىر ۋادىنى تېپىپ ،شۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى.

39ئۇلار يەنە ئۇ يەردە بىر شەھەر قۇرۇپ ،ئۇنى ئەڭ چوڭ ئاكىسىنىڭ ئىسمى بىلەن ئارام دەپ ئاتىدى ،ئۇ ھازىرغىچە ئارام زوبا دەپ ئاتىلىدۇ.

40ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاق شۇ چاغلاردا چوڭ بولۇۋاتاتتى .ئاتىسى ئىبراھىم ئۇنىڭغا پەرۋەردىگارنى تونۇش ئۈچۈن پەرۋەردىگارنىڭ يولىنى ئۆگەتتى .پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىدى.

41ئىسھاق ئوتتۇز يەتتە ياشقا كىرگەندە ،ئىنىسى ئىسمائىل ئۇنىڭ بىلەن چېدىردا بىللە يۈرەتتى.

42ئىسمائىل ئىسھاققا ئۆزىنى ماختىنىپ مۇنداق دېدى» :پەرۋەردىگار ئاتامغا بىزنى خەتنە قىلدۇرۇشنى ئېيتقاندا ،مەن ئون ئۈچ ياشتا ئىدىم . مەن پەرۋەردىگارنىڭ ئاتامغا ئېيتقان سۆزى بويىچە ئىش قىلدىم ،مەن ئۆزۈمنى پەرۋەردىگارغا ئاتىدىم ،ئۇنىڭ ئاتامغا بۇيرۇغان سۆزىدىن چىقمىدىم.«

43ئىسھاق ئىسمائىلغا جاۋاب بېرىپ» :نېمىشقا سەن ماڭا بۇ ئىش بىلەن ماختىنىپ يۈرىسەن؟ پەرۋەردىگار ساڭا بۇيرۇغان ،ئۆزۈڭنىڭ بەدىنىڭدىن ئالغان بىر پارچە گۆشۈڭ بىلەن ماختىنىپ يۈرىسەن؟ «دېدى.

44ئاتام ئىبراھىمنىڭ خۇداسى بولغان پەرۋەردىگار مەڭگۈ ھايات !ئەگەر پەرۋەردىگار ئاتامغا» :ئۆگلۈڭ ئىسھاقنى ئېلىپ ،ماڭا قۇربانلىق ئېلىپ كەل «دېسە ،مەن ئۇنى توختاتماي ،خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلىمەن.

45پەرۋەردىگار ئىسھاقنىڭ ئىسمائىلغا ئېيتقان سۆزىنى ئاڭلىدى .بۇ پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە ياخشى كۆرۈندى .شۇڭا ئۇ ئىبراھىمنى بۇ ئىشتا سىناپ باقماقچى بولدى.

46خۇدانىڭ ئوغۇللىرى كېلىپ پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا تۇرغان كۈن كەلدى ،شەيتانمۇ خۇدانىڭ ئوغۇللىرى بىلەن بىللە پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا كەلدى.

47پەرۋەردىگار شەيتاندىن» :سەن قەيەردىن كەلدىڭ؟ «دەپ سورىدى .شەيتان پەرۋەردىگارغا جاۋابەن» :يەر يۈزىدە ئايلىنىپ يۈرۈپ ، ئۇنىڭ ئۈستىدە ئايلىنىپ يۈرۈپ كەلدىڭ «دېدى.

48پەرۋەردىگار شەيتانغا» :يەر يۈزىدىكى بارلىق بالىلار توغرىسىدا ماڭا نېمە دەيسەن؟ «دېدى .شەيتان پەرۋەردىگارغا جاۋابەن» :مەن يەر يۈزىدىكى بارلىق بالىلارنىڭ ساڭا خىزمەت قىلىدىغانلىقىنى ۋە سەندىن بىرەر نەرسە تەلەپ قىلغاندا سېنى ئەسلەيدىغانلىقىنى كۆردۈم « دېدى.

49ئۇلارغا سەندىن تەلەپ قىلغان نەرسىنى بەرگىنىڭدە ،ئۇلار خاتىرجەم بولۇپ ،سېنى تاشلاپ كېتىدۇ ۋە سېنى ئەسلەپ قالمايدۇ.

50سەن تەراھنىڭ ئوغلى ئىبراھىمنى كۆردۈڭمۇ؟ ئۇ دەسلەپتە پەرزەنت كۆرمىگەن ئىدى .ئۇ ساڭا خىزمەت قىلاتتى ،بارغان يېرىگە ساڭا قۇربانلىق سۇپىسى سالاتتى ،قۇربانلىقلارنى قىلاتتى ۋە سېنىڭ نامىڭنى يەر يۈزىدىكى بارلىق كىشىلەرگە جاكارلايتتى.

51ئەمدى ئوغلى ئىسھاق تۇغۇلدى ،ئۇ سېنى تاشلىۋەتتى ،پۈتۈن زېمىندىكىلەر ئۈچۈن چوڭ زىياپەت بەردى ،پەرۋەردىگارنى ئۇنتۇپ قالدى.

52چۈنكى ئۇ قىلغان بارلىق ئىشلىرى بىلەن بىرگە ،ئوغلىنىڭ سۈتتىن ئايرىلغان كۈنى سويغان ھايۋانلىرىنىڭ ھېچقايسىسىنى ،كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىقنى ،تىنچلىق قۇربانلىقىنى ،كالا ،قوي ياكى ئۆچكىنى سىزگە تەقدىم قىلمىدى.

53ئۇ ئوغلى تۇغۇلغاندىن تارتىپ ھازىرغىچە ،ئوتتۇز يەتتە ياشقا كىرگەن بولسىمۇ ،سېنىڭ ئالدىڭدا قۇربانلىق سۇپىسى ياسىمىدى ،ساڭا ھېچقانداق قۇربانلىق ئېلىپ كەلمىدى .چۈنكى ئۇ سېنىڭ ئۇنىڭ تىلىگىنىنى بەرگىنىڭنى كۆرۈپ ،سېنى تاشلىۋەتتى.

54پەرۋەردىگار شەيتانغا» :مېنىڭ خىزمەتكارىم ئىبراھىمغا شۇنداق قارىدىڭمۇ؟ چۈنكى يەر يۈزىدە ئۇنىڭغا ئوخشاش مۇكەممەل ۋە ئادىل ئادەم يوق ،مەندىن قورقىدىغان ۋە يامانلىقتىن يىراق تۇرىدىغان ئادەم بار .مەن ئۇنىڭغا» :ئوغلۇڭ ئىسھاقنى مېنىڭ ئالدىمدا چاقىرىپ كەل « دېسەم ،ئۇ ئۇنى مەندىن توسمايدۇ ،ئەگەر مەن ئۇنىڭغا قوي-قويلىرىدىن كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق ئېلىپ كېلىشنى ئېيتسام ،ئۇ ئۇنى مەندىن تېخىمۇ توسمايدۇ.

55شەيتان پەرۋەردىگارغا جاۋاب بېرىپ» :ئۇنداقتا ئىبراھىمغا دېگىنىڭدەك سۆزلە ،ئۇ بۈگۈن سېنىڭ سۆزلىرىڭدىن ۋاز كېچىدۇ ياكى ئۆتمەيدۇ ،كۆرىسەن «دېدى.

-23باب

1شۇ چاغدا پەرۋەردىگار ئىبراھىمغا» :ئى ئىبراھىم «!دېدى .ئۇ» :مەن بۇ يەردە «دېدى.

2ئۇ ئۇنىڭغا» :سەن سۆيگەن يالغۇز ئوغلۇڭ ئىسھاقنى ئېلىپ ،مورىيا زېمىنىغا بار .ئۇ يەردە ساڭا كۆرسىتىلىدىغان تاغلارنىڭ بىرىدە ئۇنى كۆيدۈرۈۋېتىش قۇربانلىقى قىلىپ قۇربانلىق قىل ،چۈنكى ئۇ يەردە بۇلۇتنى ۋە پەرۋەردىگارنىڭ شان-شەرىپىنى كۆرىسەن ،«دېدى.

3ئىبراھىم ئۆز-ئۆزىگە» :مەن ئوغلۇم ئىسھاقنى ئانىسى سارەدىن قانداق ئايرىپ ،پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرمە قۇربانلىق قىلىپ بېرەي؟ «دېدى.

4ئىبراھىم چېدىرغا كىرىپ ،ئايالى سارەنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ ،ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى:

5ئوغلۇم ئىسھاق چوڭ بولدى ،ئۇ بىر مەزگىلدىن بېرى خۇدانىڭ خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلمىدى .ئەتە مەن ئۇنى شېمنىڭ يېنىغا ئېلىپ بارىمەن ، ئۇنىڭ ئوغلى ئەبەرنى ئۇ يەرگە ئېلىپ بارىمەن .ئۇ يەردە پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ئۆگىنىدۇ .چۈنكى بۇ يوللار ئۇنىڭغا پەرۋەردىگارنى

تونۇشنى ئۆگىنىدۇ، شۇنداقلا ئۇ پەرۋەردىگارغا دائىم دۇئا قىلغاندا، ئۇنىڭ دۇئاسىغا جاۋاب بېرىدىغانلىقىنى بىلىدۇ. شۇڭا ئۇ يەردە ئۇ پەرۋەردىگار خۇداسىغا قانداق خىزمەت قىلىشنى بىلىدۇ.

6ساره: «سىز توغرا دېدىڭىز، خوجايىنىم، بېرىپ ئۇنىڭغا دېگىنىڭىزدەك قىلىڭ، لېكىن ئۇنى مەندىن يىراقلاشتۇرماڭ، ئۇ يەردە ئۇزۇن تۇرمىسۇن، چۈنكى مېنىڭ جېنىم ئۇنىڭ روھىغا باغلىنىپ قالغان»، دېدى.

7ئىبراھىم سارەگە: «قىزىم، بىز پەرۋەردىگار خۇدايىمىزغا دۇئا قىلايلى، ئۇ بىزگە ياخشىلىق قىلسۇن» دېدى.

8ساره ئوغلى ئىسھاقنى ئېلىپ، ئۇنىڭ يېنىدا كېچە تۇردى. ئىسھاق ئۇنى سۆيۈپ، قۇچاقلاپ، ئەتىگەنگىچە ئۇنىڭغا نەسىھەت قىلدى.

9ئۇ ئىبراھىمغا: «ئى ئوغلۇم، روھىم قانداقمۇ سەندىن ئايرىلالايدۇ؟» دېدى. ئۇ يەنىلا ئۇنى سۆيۈپ، قۇچاقلىدى ۋە ئىبراھىمغا ئۇنىڭ ھەققىدە كۆرسەتمە بەردى.

10ساره ئىبراھىمغا: «ئى رەببىم، ئوغلۇڭغا دىققەت قىل، ئۇنىڭغا كۆز تىك، چۈنكى مېنىڭ ئۇنىڭدىن باشقا ئوغلۇم ياكى قىزىم يوق»، دېدى.

11ئۇنى تاشلىۋەتمەڭ. ئاچ قالسا، ئۇنىڭغا نان، ئۇسسۇز بولسا، سۇ بېرىڭ. ئۇنى پىيادە ماڭدۇرماڭ، قۇياش نۇرى ئاستىدا ئولتۇرغۇزماڭ.

12ئۇنى يولدا يالغۇز قويۇۋەتمەڭ، خالىغان نەرسىسىدىن زورلىماڭ، ئۇ سىزگە نېمە دېسە شۇنى قىلىڭ.

13ساره ئىسھاق ئۈچۈن پۈتۈن كېچە قاتتىق يىغلىدى. ئۇ ئەتىگەنگىچە ئۇنىڭغا نېمە قىلىشنى ئېيتتى.

14ئەتىگەندە ساره ئۆيىدىكى ئابىمەلەك ئۇنىڭغا سوۋغا قىلغان كىيىملەر ئىچىدىن ناھايىتى ئېسىل ۋە گۈزەل بىر كىيىم تاللىدى.

15ئۇ ئوغلى ئىسھاققا كىيىم كىيدۈرۈپ، بېشىغا سەللە كىيدۈرۈپ، ئۈستىگە قىممەتلىك تاشنى باغلاپ، يولغا چىقىش ئۈچۈن ئوزۇق-تۈلۈك بەردى. ئۇلار يولغا چىقتى. ئىسھاق ئاتىسى ئىبراھىم بىلەن بىللە يولغا چىقتى. ئۇلارنىڭ بىر قانچە خىزمەتچىسى ئۇلارغا ئەگىشىپ يولدا ئۇزىتىپ قويدى.

16ساره ئۇلار بىلەن بىللە چىقىپ، ئۇلارنى ئۇزىتىپ قويۇش ئۈچۈن يولغا چىقتى. ئۇلار ئۇنىڭغا: «چادىرغا قايتىپ كىرىڭلار» دېدى.

17ساره ئوغلى ئىسھاقنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ قاتتىق يىغلىدى. ئېرى ئىبراھىممۇ ئۇنىڭغا قوشۇلۇپ يىغلىدى. ئوغلىمۇ ئۇلارغا قوشۇلۇپ قاتتىق يىغلىدى. ئۇلار بىلەن بىللە ماڭغانلار قاتتىق يىغلىدى.

18ساره ئوغلى ئىسھاقنى قۇچاقلاپ، ئۇنى قۇچاقلاپ، ئۇنىڭ بىلەن بىللە يىغلىدى. ساره: «كىم بىلىدۇ، بۈگۈندىن كېيىن سېنى قايتا كۆرەلەرمەنمۇ؟» دېدى.

19ئۇلار يەنىلا بىللە يىغلىدى. ئىبراھىم، ساره، ئىسھاق ۋە يولدا ئۇلار بىلەن بىللە ماڭغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇلار بىلەن بىللە يىغلىدى. كېيىن ساره ئوغلىنىڭ يېنىدىن قېچىپ قاتتىق يىغلىدى. ئۇنىڭ بارلىق ئەر-خوتۇنلىرى ۋە خىزمەتچىلىرى ئۇنىڭ بىلەن بىللە چېدىرغا قايتىپ كەلدى.

20ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاق بىلەن بىللە پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئۇنى قۇربانلىق قىلىش ئۈچۈن باردى.

21ئىبراھىم ئىككى يىگىتنى، يەنى ھاجەرنىڭ ئوغلى ئىسمائىل ۋە ئۇنىڭ خىزمەتكارى ئەلىئېزەرنى ئېلىپ، ئۇلار بىلەن بىللە ماڭدى. ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، يىگىتلەر ئۆزئارا بۇ سۆزلەرنى قىلىشتى.

22ئىسمائىل ئەلىئېزەرگە: «ھازىر ئاتام ئىبراھىم پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىسھاقنى كۆيدۈرۈش قۇربانلىقى قىلىش ئۈچۈن ئېلىپ كېلىشكە بارىدۇ» دېدى.

23ئۇ قايتىپ كەلگەندە، ئۆزىنىڭ بارلىق مۈلكىنى ماڭا بېرىدۇ، مەن ئۇنىڭ تۇنجى ئوغلى، شۇڭا ئۇنىڭدىن كېيىن مىراسقا ئېرىشىمەن.

24ئەلىئېزەر ئىسمائىلغا جاۋاب بېرىپ: «ئىبراھىم سېنى ئاناڭ بىلەن بىللە تاشلاپ كەتكەن، ئۇنىڭ بارلىق مال-مۈلكىدىن مىراس ئالماسلىققا قەسەم قىلغان ئىكەن. ئۇ ئۆزىنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى، بارلىق خەزىنىلىرىنى كىمگە بېرىدۇ؟ پەقەت ماڭا، ئائىلىسىگە سادىق بولغان، كېچە-كۈندۈز ئۇنىڭغا خىزمەت قىلغان ۋە ئۇنىڭ ماڭا قىلغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلغان خىزمەتكارىغا بېرىدۇ. ئۇ ئۆلگەندىن كېيىن بارلىق مال-مۈلكىنى ماڭا مىراس قىلىپ بېرىدۇ» دېدى.

25ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاقنى ئېلىپ يولدا كېتىۋاتقاندا، شەيتان كېلىپ، ئۇنىڭغا قېرى، تۆۋەن ۋە روھىي جەھەتتىن پۇشايمان قىلغان بىر ئادەمنىڭ قىياپىتىدە كۆرۈندى. ئۇ ئىبراھىمنىڭ يېنىغا كېلىپ: «سەن ئەخمەقمۇ ياكى نادانمۇ؟ بۈگۈن يالغۇز ئوغلۇڭغا بۇنداق قىلىۋاتامسەن؟» دېدى.

26چۈنكى خۇدا ساڭا قېرىغانلىقىڭنىڭ ئاخىرقى دەۋرىدە بىر ئوغۇل بەردى. ئۇ ھېچقانداق زوراۋانلىق قىلمىغانلىقى ئۈچۈن بۈگۈن ئۇنى ئۆلتۈرۈپ، يالغۇز ئوغلۇڭنىڭ جېنىنى يەر يۈزىدىن يوقىتىۋېتەمسەن؟

27بۇ ئىشنىڭ پەرۋەردىگاردىن ئەمەسلىكىنى بىلمەمسەن ۋە چۈشەنمەمسەن؟ چۈنكى پەرۋەردىگار يەر يۈزىدە ئىنسانلارغا: «بار، بالىسىڭنى سوي» دېيەلمەيدۇ.

28ئىبراھىم بۇنى ئاڭلاپ، ئۇنى پەرۋەردىگارنىڭ يولىدىن ئازدۇرۇشقا ئۇرۇنغان ئادەمنىڭ شەيتاننىڭ سۆزى ئىكەنلىكىنى بىلدى، ئەمما ئىبراھىم شەيتاننىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سالمىدى، شۇڭا ئىبراھىم ئۇنى ئەيىبلەپ، كېتىپ قالدى.

29شەيتان ئىسھاقنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى ۋە ئۇنىڭغا چىرايلىق ۋە گۈزەل بىر يىگىت قىياپىتىدە كۆرۈندى.

30ئۇ ئىسھاقنىڭ يېنىغا كېلىپ: «سەن بۈگۈن ئەخمەق ئاتاڭنىڭ سېنى بىكارغا قىرغىن قىلىشقا ئېلىپ كېتىۋاتقانلىقىنى بىلمەمسەن ۋە چۈشەنمەمسەن؟» دېدى.

31شۇڭا، ئوغلۇم، ئۇنىڭغا قۇلاق سالما، ئۇنىڭغا پەرۋا قىلما، چۈنكى ئۇ بىر ئەخمەق قېرى ئادەم، سېنىڭ قىممەتلىك روھىڭ ۋە گۈزەل قىياپىتىڭنىڭ يەر يۈزىدىن يوقىلىپ كېتىشىگە يول قويما.

32ئىسھاق بۇنى ئاڭلاپ ئىبراھىمغا: «ئاتا، بۇ ئادەمنىڭ نېمە دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىڭمۇ؟ ئۇ راستىنىلا شۇنداق دېدى»، دېدى.

33ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاققا جاۋاب بېرىپ: «ئۇنىڭدىن ئېھتىيات قىل، ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالما، ئۇنىڭغا دىققەت قىلما، چۈنكى ئۇ شەيتان، بۈگۈن بىزنى خۇدانىڭ ئەمرلىرىدىن چەتكە قايرىپ قويۇشقا ئۇرۇنماقتا» دېدى.

34ئىبراھىم يەنىلا شەيتاننى ئەيىبلىدى، شەيتان ئۇلاردىن ئايرىلىپ كەتتى. شەيتان ئۇلارنى يېڭەلمەيدىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلاردىن يوشۇرۇنۇپ، يولدا ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئۆتۈپ كەتتى. يولدىكى چوڭ بىر ئېقىنغا ئايلاندى. ئىبراھىم، ئىسھاق ۋە ئۇنىڭ ئىككى يىگىتى ئۇ يەرگە يېتىپ كەلگەندە، چوڭ ۋە كۈچلۈك بىر ئېقىننى كۆردى.

35ئۇلار دەرياغا كىرىپ، ئۇنىڭدىن ئۆتتى. سۇ دەسلەپتە ئۇلارنىڭ پۇتلىرىغا يەتتى.
36ئۇلار دەريانىڭ ئىچكىرىسىگە كىردى، سۇ بويىنىغا يەتتى، ھەممىسى سۇدىن قورقۇپ كەتتى. ئۇلار دەريادىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقاندا، ئىبراھىم ئۇ يەرنى تونۇپ يەتتى، ئۇ يەردە ئىلگىرى سۇ يوق ئىدى.
37ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاققا: «مەن بۇ يەردە ئېرىق-ئېقىن يوق، سۇ يوق جاينى بىلىمەن، شۇڭا بۈگۈن بىزنى خۇدانىڭ ئەمرلىرىدىن چەتكە قېقىش ئۈچۈن بۇلارنىڭ ھەممىسىنى بىزگە قىلىۋاتقان شەيتاندۇر» دېدى.
38ئىبراھىم ئۇنىڭغا ئەيىبلەپ: «ئى شەيتان، پەرۋەردىگار سېنى ئەيىبلىسۇن، بىزدىن يىراقلاشسۇن، چۈنكى بىز خۇدانىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىمىز» دېدى.
39شەيتان ئىبراھىمنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ قورقۇپ، ئۇلاردىن ئايرىلىپ كەتتى، بۇ يەر يەنە ئىلگىرىكىدەك قۇرۇق يەرگە ئايلاندى.
40ئىبراھىم ئىسھاق بىلەن بىللە خۇدا ئۇنىڭغا ئېيتقان يەرگە باردى.
41ئۈچىنچى كۈنى ئىبراھىم كۆزىنى كۆتۈرۈپ، خۇدا ئۇنىڭغا كۆرسىتىپ بەرگەن ئۇ يەرنى يىراقتىن كۆردى.
42ئۇ يەرگە يېتىپ بارىدىغان ئوت تۈۋرۈكى ۋە تاغنىڭ ئۈستىدە شان-شەرەپ بۇلۇتى كۆرۈندى. بۇلۇت ئىچىدە پەرۋەردىگارنىڭ شان-شەرىپى كۆرۈندى.
43ئىبراھىم ئىسھاققا: «ئوغلۇم، بىز يىراقتىن كۆرىۋاتقان تاغدا مەن كۆرۈۋاتقاننى كۆردۈڭمۇ؟» دېدى.
44ئىسھاق ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ: «مەن ئوت تۈۋرۈكى ۋە بىر بۇلۇتنى كۆردۈم، پەرۋەردىگارنىڭ شان-شەرىپى بۇلۇتنىڭ ئۈستىدە كۆرۈندى» دېدى.
45ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاقنىڭ پەرۋەردىگار تەرىپىدىن كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق سۈپىتىدە قوبۇل قىلىنغانلىقىنى بىلدى.
46ئىبراھىم ئەلئېزەر بىلەن ئوغلى ئىسمائىلدىن: «سىلەر يىراقتىكى تاغدا كۆرۈۋاتقانلىرىمىزنى كۆرۈۋاتامسىلەر؟» دېدى.
47ئۇلار جاۋابەن: «بىز يەر يۈزىدىكى باشقا تاغلارغا ئوخشاش نەرسىلەرنى كۆرمەيمىز» دېدى. ئىبراھىم پەرۋەردىگارنىڭ ئۇلارنىڭ ئۇلار بىلەن بىللە بېرىشىنى قوبۇل قىلمىغانلىقىنى بىلگەندى. ئىبراھىم ئۇلارغا: «سىلەر بۇ يەردە ئېشەك بىلەن بىللە تۇرۇڭلار. مەن ۋە ئوغلۇم ئىسھاق ئۇ تاغقا بېرىپ پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلىپ، ئاندىن سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا قايتىپ كېلىمىز» دېدى.
48ئىبراھىمنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئەلئېزەر بىلەن ئىسمائىل شۇ يەردە قالدى.
49ئىبراھىم كۆيدۈرمە قۇربانلىق ئۈچۈن ئوتۇن ئېلىپ، ئوغلى ئىسھاقنىڭ ئۈستىگە قويدى، ئوت بىلەن پىچاقنى ئېلىپ، ئىككىسى ئۇ يەرگە باردى.
50ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، ئىسھاق ئاتىسىغا: _ مانا، مەن ئوت بىلەن ئوتۇننى كۆرۈپ تۇردۇم، پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرۈلىدىغان قوزا قەيەردە؟ _ دېدى.
51ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاققا جاۋاب بېرىپ: «پەرۋەردىگار سېنى مېنىڭ ئوغلۇم، قوزىنىڭ ئورنىغا تولۇق كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق قىلىپ تاللىدى» دېدى.
52ئىسھاق ئاتىسىغا: «پەرۋەردىگار ساڭا ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق بىلەن قىلىمەن» دېدى.
53ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاققا يەنە: «بۇ ھەقتە سېنىڭ قەلبىڭدە بىرەر توغرا بولمىغان ئوي-پىكىر ياكى مەسلىھەت بارمۇ؟ ماڭا ئېيت، ئوغلۇم، ئەي ئوغلۇم، بۇنى مەندىن يوشۇرما.» دېدى.
54ئىسھاق ئاتىسى ئىبراھىمغا جاۋاب بېرىپ: «ئاتا، پەرۋەردىگار ھايات ۋە سېنىڭ ھاياتىڭ بىلەن قەسەمكى، مېنىڭ قەلبىمدە ئۇنىڭ ساڭا ئېيتقانلىرىدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلۇپ كېتىشكە ھېچقانداق سەۋەب يوق» دېدى.
55بۇنىڭدىن قول-پۇتلىرىممۇ، مۇسكۇللىرىممۇ قىمىرلىمىدى، بۇ ھەقتە مېنىڭ قەلبىمدە ھېچقانداق ئوي-پىكىر ياكى يامان نىيەت يوق.
56لېكىن مەن بۇ ئىشتا خۇشال ۋە خۇشالمەن. شۇڭا: «بۈگۈن مېنى ئۆزىنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق قىلىشقا تاللىغان پەرۋەردىگارغا شۈكۈرلەر بولسۇن!» دەيمەن.
57ئىبراھىم ئىسھاقنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ئىنتايىن خۇشال بولدى. ئۇلار يولغا چىقىپ، پەرۋەردىگار ئېيتقان يەرگە جەم بولدى.
58ئىبراھىم قۇربانلىق سۇپىسى ياساش ئۈچۈن ئۇ يەرگە يېقىنلاشتى. ئىبراھىم يىغلاپ كەتتى. ئىسھاق تاش-لاي ئالدى، ئۇلار قۇربانلىق سۇپىسىنى ياساپ بولغۇچە.
59ئىبراھىم ئوتۇنلارنى ئېلىپ، ئۆزى ياسىغان قۇربانلىق سۇپىسىغا تىزىپ قويدى.
60ئۇ ئوغلى ئىسھاقنى ئېلىپ، ئۇنى باغلاپ، قۇربانلىق سۇپىسىدىكى ئوتۇننىڭ ئۈستىگە قويۇپ، پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق قىلىپ قۇربانلىق قىلدى.
61ئىسھاق ئاتىسىغا: «مېنى مەھكەم باغلاپ، قۇربانلىق سۇپىسىغا قويۇڭ، بولمىسا بۇرۇلۇپ كېتىپ قىمىرلاپ كېتەي، پىچاقنىڭ تەسىرىدىن قۇتۇلۇپ، كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىقنى بۇلغىمايمەن» دېدى. ئىبراھىم شۇنداق قىلدى.
62ئىسھاق ئاتىسىغا: «ئاتا، مېنى ئۆلتۈرۈپ، قۇربانلىق قىلىپ كۆيدۈرۈۋەتكەندىن كېيىن، كۆلۈمدىن قالغانلىرىنى ئېلىپ، ئاپام سارەگە ئېلىپ بېرىپ: بۇ ئىسھاقنىڭ خۇش پۇراقلىق پۇرىقى، ئەمما ئۇ قۇدۇقنىڭ يېنىدا ياكى باشقا ئېگىز جايدا ئۆلتۈرسا، بۇنى ئۇنىڭغا ئېيتما، بولمىسا ئۇ مېنىڭ ئارقىمدىن جېنىنى تاشلاپ ئۆلۈپ كېتىدۇ،» دېدى.
63ئىبراھىم ئىسھاقنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ يىغلىدى. ئىسھاقنىڭ كۆز ياشلىرى ئىسھاقنىڭ ئۈستىگە تۆكۈلدى. ئىسھاق قاتتىق يىغلاپ كەتتى. ئۇ ئاتىسىغا: «ئى ئاتا، تېزراق بول، پەرۋەردىگارىمىز ساڭا بۇيرۇغاندەك، ماڭا ئۇنىڭ ئىرادىسىنى قىل» دېدى.
64پەرۋەردىگارنىڭ ئۇلارغا بەرگەن بۇ ئىشى ئىبراھىم بىلەن ئىسھاقنىڭ قەلبىنى خۇشال قىلدى. ئۇلارنىڭ كۆزى ئاچچىق-چۈچۈك يىغلىدى، قەلبى بولسا خۇشال بولدى.
65ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاقنى باغلاپ، ئوتۇننىڭ ئۈستىگە قۇربانلىق سۇپىسىغا قويدى. ئىسھاق ئاتىسىنىڭ ئالدىدا بويىنىنى قۇربانلىق سۇپىسىغا سوزدى. ئىبراھىم قولىنى سوزۇپ، ئوغلىنى پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق قىلىپ بوغۇزلاش ئۈچۈن پىچاقنى ئالدى.
66شۇ چاغدا، رەھمەت پەرىشتىلىرى پەرۋەردىگارنىڭ ھۇزۇرىغا كېلىپ، ئىسھاق توغرىسىدا ئۇنىڭغا:

0 67ئى پەرۋەردىگار ،سەن ئاسمان ۋە زېمىندا ياراتقان بارلىق نەرسىلەرنىڭ رەھىمدىل ۋە مېھرىبان پادىشاھىسەن ،ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى قوللايسەن .شۇڭا ،خىزمەتكارىڭ ئىسھاقنىڭ ئورنىغا ئۇلارنى قۇتقۇزۇپ ،گۇناھتىن قۇتۇلدۇر ،ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ ئوغلى ئىسھاققا رەھىم قىل ، ئۇلار بۈگۈن سېنىڭ ئەمرلىرىڭنى ئىجرا قىلماقتا.

68ئى پەرۋەردىگار ،قۇلۇڭ ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاقنىڭ قانداق قىلىپ ھايۋانلارغا ئوخشاش بوغۇزلىنىشقا باغلىنىپ قالغانلىقىنى كۆردۈڭمۇ؟ ئى پەرۋەردىگار ،ئەمدى ئۇلارغا رەھىم قىلغايسەن.

69شۇ چاغدا پەرۋەردىگار ئىبراھىمغا كۆرۈنۈپ ،ئاسماندىن ئۇنىڭغا» :بالىغا قول تەگكۈزمە ،ئۇنىڭغا ھېچ ئىش قىلما .چۈنكى مەن سېنىڭ بۇ ئىشنى قىلىش بىلەن خۇدادىن قورقىدىغانلىقىڭنى ۋە يالغۇز ئوغلۇڭنى مەندىن ئايىمايدىغانلىقىڭنى بىلدىم «دېدى.

70ئىبراھىم كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ قارىسا ،مۈڭگۈزى چاتقاللىققا ئىلىغاپ قالغان بىر قوچقارنى كۆردى .بۇ قوچقار پەرۋەردىگار خۇدا ئاسمان بىلەن زېمىننى ياراتقان كۈنى يەر يۈزىدە ياراتقان ئىدى.

71چۈنكى پەرۋەردىگار بۇ قوچقارنى ئىسھاقنىڭ ئورنىغا كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق قىلىپ تەييارلىغانىدى.

72بۇ قوچقار ئىبراھىمغا قاراپ ماڭغاندا ،شەيتان ئۇنى تۇتۇۋېلىپ ،ئۇنىڭ مۈڭگۈزلىرىنى چاتقالغا چىرمىۋالدى ،چۈنكى ئۇ ئىبراھىمنىڭ ئوغلىنى ئۆلتۈرۈشى ئۈچۈن ئىبراھىمغا قاراپ ماڭمىدى.

73ئىبراھىم قوچقارنىڭ ئۆزىگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى ۋە شەيتاننىڭ ئۇنى توسۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇنى ئېلىپ قۇربانلىق سۇپىسىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى .ئۇ ئوغلى ئىسھاقنىڭ باغلىنىشىنى بوشىتىپ ،قوچقارنى ئۇنىڭ ئورنىغا قويدى .ئىبراھىم قوچقارنى قۇربانلىق سۇپىسىدا سويۇپ ، ئوغلى ئىسھاقنىڭ ئورنىغا قۇربانلىق قىلىپ ئېلىپ كەلدى.

74ئىبراھىم قۇربانلىق سۇپىسىغا قوچقارنىڭ قېنىدىن چېچىپ» :بۇ مېنىڭ ئوغلۇمنىڭ قېنى ،بۈگۈن پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە بۇ ئوغلۇمنىڭ قېنى دەپ قارىلىدۇ «دېدى.

75ئىبراھىم بۇ قېتىم قۇربانلىق سۇپىسىنىڭ يېنىدا قىلغان بارلىق ئىشلىرىغا قارىتا» :بۇ ئوغلۇمنىڭ ئورنىدا ،بۈگۈن ئوغلۇمنىڭ ئورنىدا پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا شۇنداق بولسۇن «دەپ تولۇلايتتى .ئىبراھىم قۇربانلىق سۇپىسىنىڭ ئالدىدا پۈتۈن خىزمەتنى تاماملىدى ، پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا بۇ خىزمەت قوبۇل قىلىندى ۋە ئىسھاق دەپ قارىلىپ ،پەرۋەردىگار ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا شۇ كۈنى بەخت ئاتا قىلدى.

76شەيتان سارەنىڭ يېنىغا باردى .ئۇ سارەگە ناھايىتى تۆۋەن ۋە مۇلايىم بىر قېرى ئادەمنىڭ قىياپىتىدە كۆرۈندى .ئىبراھىم يەنىلا پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق بىلەن مەشغۇل ئىدى.

77ئۇ ئۇنىڭغا» :بۈگۈن ئىبراھىمنىڭ يالغۇز ئوغلىڭىزغا قىلغان بارلىق ئىشلىرىنى بىلمەمسىز؟ ئۇ ئىسھاقنى ئېلىپ بىر قۇربانلىق سۇپىسى ياساپ ،ئۇنى ئۆلتۈرۈپ ،قۇربانلىق سۇپىسىدا قۇربانلىق قىلىپ قويدى .ئىسھاق ئاتىسىنىڭ ئالدىدا يىغلاپ كەتتى ،ئەمما ئۇ ئۇنىڭغا قارىمىدى ، ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتمىدى.

78شەيتان بۇ سۆزلەرنى تەكرارلىدى ۋە ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ كەتتى .سارە شەيتاننىڭ بارلىق سۆزلىرىنى ئاڭلىدى ،ئۇ ئۇنى ئوغلى بىلەن بىللە بولغان ۋە بۇ ئىشلارنى ئۇنىڭغا ئېيتىپ بەرگەن ئىنسانلار ئارىسىدىكى بىر قېرى ئادەم دەپ تەسەۋۋۇر قىلدى.

79سارە ئوغلى ئۈچۈن قاتتىق يىغلاپ ،ئۆزىنى يەرگە يىقىتىپ ،بېشىغا توپا چېچىپ» :ئى ئوغلۇم ،ئىسھاق ،ئوغلۇم ،بۈگۈن سېنىڭ ئورنىڭغا ئۆلۈپ كەتكەن بولسامچۇ «!دېدى .ئۇ يىغلاپ تۇرۇپ» :ئى ئوغلۇم ،ئىسھاق ،بۈگۈن سېنىڭ ئورنىڭغا ئۆلۈپ كەتكەن بولسامچۇ «!دېدى.

80ئۇ يەنىلا يىغلاپ كەتتى ۋە مۇنداق دېدى» :سېنى چوڭ قىلىپ چوڭ قىلغاندىن كېيىن ،ساڭا بولغان قايغۇم مېنى قايغۇغا سالدى .ئەمدى خۇشاللىقىم ساڭا بولغان قايغۇغا ئايلاندى ،مەن سېنى توقسان ياشقا كىرگۈچە ساڭا سېغىنىپ ،يىغلاپ خۇداغا دۇئا قىلغان ئىدىم .ئەمدى سەن بۈگۈن پىچاق ۋە ئوتنى قۇربانلىق قىلىش ئۈچۈن ئىشلەتتىڭ.«

81لېكىن ،ئوغلۇم ،مەن سېنىڭ بىلەن ئۆزۈمنى تەسەللى بېرىمەن ،چۈنكى سەن خۇدانىڭ بۇيرۇقىنى ئىجرا قىلدىڭ .چۈنكى ھەر بىر جانلىقنىڭ جېنى قولىدا بولغان خۇدانىڭ سۆزىدىن كىممۇ ئېشىپ كېتەلىسۇن؟

82ئى پەرۋەردىگار ،سەن ئادىلسەن ،چۈنكى سېنىڭ بارلىق ئىشلىرىڭ ياخشى ۋە توغرىدۇر .چۈنكى مەن سېنىڭ بۇيرۇقۇڭدىن خۇشال بولدۇم ،كۆزۈم ئاچچىق-چۈچۈك ياشلىغاندا ،قەلبىم خۇشال بولىدۇ.

83سارە ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ بىرىنىڭ قوينىغا بېشىنى قويدى ،ئۇ تاشتەك جىمجىت بولۇپ قالدى.

84ئاندىن ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ،ھېبرونغا كەلگۈچە ھەممە يەرنى ئايلىنىپ سورىدى .يولدا ئۇچراۋاتقانلارنىڭ ھەممىسىنى سورىدى ،ئەمما ئوغلىغا نېمە بولغانلىقىنى ھېچكىم ئېيتىپ بېرەلمىدى.

85ئۇ ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرى ۋە ئەر خىزمەتچىلىرى بىلەن كىرىئات-ئاربا ،يەنى ھېبرونغا كەلدى .ئۇ ئوغلى ھەققىدە سورىدى .ئۇ يەردە تۇرۇپ ،خىزمەتچىلىرىنى ئىبراھىم ئىسھاق بىلەن قەيەرگە كەتكەنلىكىنى ئىزدەشكە ئەۋەتتى .ئۇلار ئىبراھىمنى سام بىلەن ئەبەرنىڭ ئۆيىگە ئىزدەپ باردى ،ئەمما ئۇنى تاپالمىدى .ئۇلار پۈتۈن زېمىننى ئىزدىدى ،ئەمما ئىبراھىم ئۇ يەردە يوق ئىدى.

86مانا ،شەيتان سارەنىڭ يېنىغا قېرى ئادەمنىڭ سۈرىتىدە كەلدى .ئۇ كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ» :مەن ساڭا يالغان سۆزلىدىم ،ئىبراھىم ئوغلىنى ئۆلتۈرمىدى ،ئۇ ئۆلمىدى .ئۇ بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا ،ئوغلى ئۈچۈن ئىنتايىن خۇشال بولدى ،روھى چىقىپ كەتتى .ئۇ ئۆلۈپ ،ئۆز قەۋمىگە قوشۇلدى «دېدى.

87ئىبراھىم خىزمىتىدىن كېيىن ،ئوغلى ئىسھاق بىلەن بىللە ياش يىگىتلىرىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى .ئۇلار بەئەرشەباغا بېرىپ ،ئۆيىگە قايتىپ كەلدى.

88ئىبراھىم سارەنى ئىزدەپ تاپالمىدى .ئۇ سارەنىڭ ئەھۋالىنى سورىدى .ئۇلار ئۇنىڭغا» :ئۇ سىلەر بارغان يەردىن سىلەر بىلەن بىللە ھېبرونغىچە باردى ،چۈنكى ئۇ بۇ ھەقتە خەۋەر تاپقان ئىدى «دېدى.

89ئىبراھىم بىلەن ئىسھاق خېبرونغا بېرىپ ،ئۇنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ ،ئۇنىڭغا قاتتىق يىغلىدى .ئىسھاق ئانىسىنىڭ يۈزىگە يىقىلىپ ،ئۇنىڭغا قاتتىق يىغلىدى ۋە» :ئى ئانام ،ئانام ،مېنى قانداق تاشلاپ كەتتىڭ؟ قەيەرگە كەتتىڭ؟ مېنى قانداق تاشلاپ كەتتىڭ؟ «دېدى.

90ئىبراھىم بىلەن ئىسھاق قاتتىق يىغلىدى ،ئۇلارنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى سارە ئۈچۈن ئۇلار بىلەن بىللە يىغلىدى .ئۇلار سارە ئۈچۈن قاتتىق قايغۇغا چۆمدى.

-24باب

1سارە بىر يۈز يىگىرمە يەتتە يىل ئۆمۈر كۆردى .ئىبراھىم ئايالى سارەنى دەپنە قىلىش ئۈچۈن قەبرىستانلىق ئىزدەش ئۈچۈن ئورنىدىن تۇردى .ئۇ بۇ يەردىكى خىتلىقلارغا بېرىپ:
2مەن سىلەرنىڭ يۇرتۇڭلاردا بىر مۇساپىر ۋە مۇساپىرمەن .سىلەرنىڭ يۇرتۇڭلاردا ماڭا بىر قەبرىستانلىق ئورنى بېرىڭلار ،مەن ئۆلۈكۈمنى دەپنە قىلىشىم ئۈچۈن.
3خىت ئەۋلادلىرى ئىبراھىمغا» :مانا بۇ زېمىن سىنىڭ ئالدىڭدا .ئۆلۈكۈڭنى قەبرىستانلىقىمىزدىكى ئەڭ ياخشى جايغا دەپنە قىل ،چۈنكى ھېچكىم سىنى ئۆلۈكۈڭنى دەپنە قىلىشتىن توسۇپ قالالمايدۇ «دېدى.
4ئىبراھىم ئۇلارغا» :ئەگەر سىلەر بۇنىڭغا قوشۇلساڭلار ،ماڭا سوخارنىڭ ئوغلى ئەفروندىن يالۋۇرۇپ ،ئۇنىڭ ئېتىزىنىڭ چېتىدىكى ماكپېلاھ ئۆڭكۈرىنى بېرىشنى ئۆتۈنۈڭلار ،مەن ئۇنى ئۇنىڭدىن خالىغان باھاسىغا سېتىۋالىمەن «دېدى.
5ئەفرون خىتنىڭ ئوغۇللىرى ئارىسىدا تۇراتتى .ئۇلار بېرىپ ئۇنى چاقىردى .ئىبراھىم ئىبراھىمنىڭ ئالدىغا كەلدى .ئەفرون ئىبراھىمغا» :مانا ، قۇلۇقۇڭنىڭ تەلىپىنىڭ ھەممىسىنى قىلىمەن .ئىبراھىم» :ياق ،مەن سىنىڭ ئۆڭكۈرۈڭ بىلەن ئېتىزىڭنى قىممەت باھادا سېتىۋالىمەن ،شۇنداق قىلساڭ ،ئۇ مەڭگۈ قەبرىستانلىققا ئايلىنىدۇ «دېدى.
6ئەفرون جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى» :مانا ،ئېتىز ۋە ئۆڭكۈر ئالدىڭدا ،نېمە خالىساڭ شۇنى بەر «.ئىبراھىم» :مەن بۇ يەرنى پەقەت سىنىڭ قولۇڭدىن ،شەھىرىڭنىڭ دەرۋازىسىدىن كىرگەنلەرنىڭ قولىدىن ۋە ئەۋلادلىرىڭنىڭ قولىدىن مەڭگۈ تولۇق باھادا سېتىۋالىمەن«.
7ئەفرون ۋە ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى بۇنى ئاڭلىغاندا ،ئىبراھىم ئەفرون ۋە ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرىنىڭ قولىدا 400 شېقەل كۈمۈشنى تارتىپ ئەفرونغا بەردى .ئىبراھىم بۇ كېلىشىمنى يېزىپ ،تۆت گۇۋاھچى بىلەن گۇۋاھلىق بەردى.
8گۇۋاھچىلارنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە :خىتلىق ئابىشنانىڭ ئوغلى ئامىگال ،خىۋلىق ئاشۇناخىنىڭ ئوغلى ئادىخوروم ،گومېرلىق ئاكىرامنىڭ ئوغلى ئابدون ۋە زىدونلۇق ئابىدىشنىڭ ئوغلى باكدىل.
9ئىبراھىم سېتىۋېلىنغان نەرسىلەرنىڭ كىتابىنى ئېلىپ ،ئۇنى خەزىنىسىگە قويدى .ئىبراھىم كىتابقا مۇنداق دەپ يازغان:
10ئىبراھىم خىتلىق ئەفروندىن ،ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ،ئۇنىڭ شەھىرىدىن كەلگەنلەردىن ۋە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرىدىن سېتىۋالغان ئۆڭكۈر ۋە ئېتىز ئىبراھىم ،ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى ئۈچۈن مەڭگۈ قەبرە قەبرىستانلىقى بولۇش ئۈچۈن سېتىۋېلىنغانلىقى ۋە مۆھۈر بېسىپ ،گۇۋاھچىلار بىلەن گۇۋاھلىق بەرگەنلىكى ئۈچۈن ،بۇ ئۆڭكۈرگە مۆھۈر چاپلىدى.
11ئېتىزلىق ،ئۇنىڭدىكى ئۆڭكۈر ۋە ئۇ يەرنىڭ ھەممىسى ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ كېيىنكى ئەۋلادلىرىغا تەۋە قىلىندى ،يەنى خىت ئەۋلادلىرىدىن ئىدى .ئۇ كەنئان زېمىنىدىكى ھىبروندىكى مامرەنىڭ ئالدى تەرىپىدە.
12ئۇنىڭدىن كېيىن ،ئىبراھىم ئايالى سارەنى ئۇ يەرگە دەپنە قىلدى .بۇ يەر ۋە ئۇنىڭ چېگرىسى ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا قەبرىستانلىق قىلىپ بېرىلدى.
13ئىبراھىم سارەنى پادىشاھلارنىڭ دەپنە مۇراسىمىدىكىدەك داغدۇغىلىق دەپنە قىلدى .سارە ناھايىتى ئېسىل ۋە گۈزەل كىيىملەر بىلەن دەپنە قىلىندى.
14سام ئۇنىڭ جەسەت ساندۇقىدا ،ئوغۇللىرى ئەبەر ۋە ئابىمەلەك ،ئانار ،ئاشكول ۋە مامرە قاتارلىقلار بىلەن بىللە تۇراتتى .يەردىكى بارلىق چوڭلار ئۇنىڭ جەسەت ساندۇقىنىڭ كەينىدىن ماڭدى.
15سارە بىر يۈز يىگىرمە يەتتە يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ،ئالەمدىن ئۆتتى .ئىبراھىم قاتتىق ۋە قاتتىق ماتەم تۇتۇپ ،يەتتە كۈن ماتەم تۇتتى.
16سارە ئۈچۈن پۈتۈن يۇرت ئاھالىسى ئىبراھىم بىلەن ئۇنىڭ ئوغلى ئىسھاققا تەسەللى بەردى.
17ئۇلارنىڭ قايغۇ-ھەسرەت كۈنلىرى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن ،ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاقنى پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ۋە كۆرسەتمىلىرىنى ئۆگىنىش ئۈچۈن سام بىلەن ئەبەرنىڭ ئۆيىگە ئەۋەتتى .ئىبراھىم ئۇ يەردە ئۈچ يىل تۇردى.
18شۇ چاغدا ،ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى ئورنىدىن تۇرۇپ ،بەئەرشەباغا قايتىپ كەتتى .ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى بەئەرشەبادا قالدى.
19شۇ يىلى فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادىشاھى ئابىمەلەك 193 يېشىدا ۋاپات بولدى .ئىبراھىم ئۆز خەلقى بىلەن فىلىستىنلىكلەرنىڭ زېمىنىغا باردى . ئۇلار پۈتۈن ئائىلىنى ۋە ئۇنىڭ بارلىق خىزمەتچىلىرىنى تەسەللى بەردى .ئاندىن ئۇ ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.
20ئابىمەلەك ئۆلگەندىن كېيىن ،گېرار خەلقى ئۇنىڭ ئون ئىككى ياشلىق ئوغلى بېنمالىكنى ئېلىپ كېتىپ ،ئاتىسىنىڭ ئورنىغا ياتقۇزدى.
21ئۇلار ئۇنىڭغا ئاتىسىنىڭ ئىسمى بىلەن ئابىمەلەك دەپ ئىسىم قويدى ،چۈنكى گېراردا بۇنداق قىلىش ئادىتى بار ئىدى .ئابىمەلەك ئاتىسى ئابىمەلەكنىڭ ئورنىغا پادىشاھ بولۇپ ،تەختكە ئولتۇردى.
22ھاراننىڭ ئوغلى لۇتمۇ ئىسھاقنىڭ ئوتتۇز توققۇزىنچى يىلى ئالەمدىن ئۆتتى .لۇت جەمئىي بىر يۈز قىرىق يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.
23لۇتنىڭ قىزلىرىدىن تۇغۇلغان ئەۋلادلىرى تۆۋەندىكىچە :تۇنجىسىنىڭ ئىسمى موئاب ،يەنە بىرىنىڭ ئىسمى بېنامى ئىدى.
24لۇتنىڭ ئىككى ئوغلى كەنئان زېمىنىدىن ئۆيلىنىپ ،ئۇلارغا بالا تۇغدى .موئابنىڭ ئەۋلادلىرى ئېد ،مايون ،تارسۇس ۋە كانۋىل بولۇپ ،بۇ تۆت ئوغۇل ھازىرغىچە موئابنىڭ ئاتا-بوۋىلىرى.
25لۇتنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ بارلىق ئائىلىلىرى ئۆزلىرى يېقىنلاشقان جايلارغا كۆچۈپ باردى ،چۈنكى ئۇلار كۆپىيىپ ،مول ھوسۇل بەردى.
26ئۇلار ئۆزلىرى تۇرغان زېمىندا ئۆزلىرىگە شەھەر سالدى ۋە قۇرغان شەھەرلىرىنىڭ ناملىرىنى ئۆزلىرىنىڭ ئىسىملىرى بىلەن ئاتاپ قويدى.

27ئىبراھىمنىڭ ئىنىسى تەراھنىڭ ئوغلى ناھور ئىسھاقنىڭ قىرىقىنچى يىلىدا ئالەمدىن ئۆتتى .ناھور جەمئىي 172 يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ،ھارانغا دەپنە قىلىندى.

28ئىبراھىم ئىنىسىنىڭ ئۆلگەنلىكىنى ئاڭلاپ ،قايغۇرۇپ ،ئىنىسى ئۈچۈن ئۇرغۇن كۈنلەر قايغۇردى.

29ئىبراھىم ئۆي ئىشلىرىغا بۇيرۇق بېرىش ئۈچۈن باش خىزمەتچىسى ئەلىئېزەرنى چاقىرتتى .ئەلىئېزەر ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ تۇردى.

30ئىبراھىم ئۇنىڭغا: «مەن قېرىپ قالدىم ،ئۆلۈم كۈنىمنى بىلمەيمەن ،چۈنكى ياشىم چوڭىيىپ كەتتى .ئەمدى ئورنىڭدىن تۇر ،بۇ يەردىن ،بۇ زېمىندىن ،بىز ياشاۋاتقان كەنئانلىقلارنىڭ قىزلىرىدىن ئوغلۇمغا ئايال ئالما ،» دېدى.

31لېكىن مېنىڭ يۇرتۇمغا ،تۇغۇلغان يېرىمگە بېرىپ ،ئوغلۇمغا ئۇ يەردىن بىر ئايال ئېلىپ كەل .ئاسمان-زېمىننىڭ پەرۋەردىگار خۇداسى مېنى ئاتامنىڭ ئۆيىدىن ئېلىپ چىقىپ ،بۇ يەرگە ئېلىپ كەلدى .ئۇ ماڭا: «بۇ زېمىننى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا مەڭگۈ مىراس قىلىپ بېرىمەن» دېگەنىدى . ئۇ سېنىڭ ئالدىڭدا پەرىشتىسىنى ئەۋەتىپ ،سېنىڭ يولۇڭنى ئوڭ قىلىدۇ .شۇنداق قىلساڭ ،سەن ئوغلۇمغا مېنىڭ ئۇرۇق-تۇغقانلىرىمدىن ۋە ئاتامنىڭ ئۆيىدىن بىر ئايال ئېلىپ كېلىسەن.

32چاكار خوجايىنى ئىبراھىمغا جاۋاب بېرىپ: «مەن سېنىڭ تۇغۇلغان يېرىڭغا ،ئاتاڭنىڭ ئۆيىگە بېرىپ ،ئوغلۇڭغا ئۇ يەردىن بىر ئايال ئېلىپ كېلىمەن .ئەگەر ئۇ ئايال ماڭا ئەگىشىپ بۇ يەرگە كېلىشنى خالىمىسا ،ئوغلۇڭنى سېنىڭ تۇغۇلغان يېرىڭگە قايتۇرۇپ كېتەيمۇ؟» دېدى.

33ئىبراھىم ئۇنىڭغا: «ئوغلۇمنى بۇ يەرگە قايتا ئېلىپ كەلمە ،چۈنكى مەن ئالدىدا مېڭىپ كەلگەن پەرۋەردىگار پەرىشتىسىنى سېنىڭ ئالدىڭغا ئەۋەتىپ ،يولۇڭنى ئوڭ قىلىدۇ ،» دېدى.

34ئەلىئېزەر ئىبراھىمنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى .ئەلىئېزەر بۇ ئىش توغرىسىدا خوجايىنى ئىبراھىمغا قەسەم قىلدى .ئەلىئېزەر ئورنىدىن تۇرۇپ ،خوجايىنىنىڭ تۆگىلىرىدىن ئون تۆگىنى ۋە خوجايىنىنىڭ خىزمەتچىلىرىدىن ئون ئادەمنى ئېلىپ ،ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاققا ئايال ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن ئىبراھىم بىلەن ناھورنىڭ شەھىرى ھارانغا باردى .ئۇلار كەتكەندىن كېيىن ،ئىبراھىم سام بىلەن ئەبەرنىڭ ئۆيىگە ئادەم ئەۋەتتى ، ئۇلار ئۇ يەردىن ئوغلى ئىسھاقنى ئېلىپ كەلدى.

35ئىسھاق ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە ،بەئەرشەباغا قايتىپ كەلدى ،ئەلىئەزەر ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى ھارانغا كېلىپ ،شەھەردىكى سۇ مەنبەسىنىڭ يېنىدا تۇردى .ئۇ تۆگىلىرىنى سۇ بويىدا چۆكتۈردى ۋە ئۇلار شۇ يەردە قالدى.

36ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارى ئەلىئېزەر دۇئا قىلىپ: «ئى خوجايىنىم ئىبراھىمنىڭ خۇداسى ،بۈگۈن ماڭا تېزراق يول كۆرسەتكىن ،خوجايىنىمغا مېھرىبانلىق قىلغىن ،خوجايىنىمنىڭ ئوغلىغا ئۇنىڭ ئۇرۇق-تۇغقانلىرىدىن بىر ئايال تېپىپ بەرگىن» دېدى.

37پەرۋەردىگار ئۆزىنىڭ خىزمەتكارى ئىبراھىمنىڭ ھەققى ئۈچۈن ئەلىئېزەرنىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى .ئۇ ئىبراھىمنىڭ ئىنىسى ناھورنىڭ ئايالى مىلكانىڭ ئوغلى بېتۇئېلنىڭ قىزى بىلەن كۆرۈشتى .ئەلىئېزەر ئۇنىڭ ئۆيىگە كەلدى.

38ئەلىئېزەر ئۇلارغا ئۆزىنىڭ بارلىق ئەندىشىلىرىنى ،ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارى ئىكەنلىكىنى سۆزلەپ بەردى ،ئۇلار ئۇنىڭدىن ئىنتايىن خۇشال بولدى.

39ئۇلار بۇ ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرغان پەرۋەردىگارغا مەدھىيە ئوقۇپ ،ئۇنىڭغا بېتۇئېلنىڭ قىزى رىبەكانى ئىسھاققا خوتۇنلۇققا بەردى.

40قىزنىڭ چىرايى ناھايىتى چىرايلىق بولۇپ ،پاك قىز ئىدى ،رىبېككا بولسا ئون ياشلىق قىز ئىدى.

41بېتۇئېل ،لابان ۋە ئۇنىڭ باللىرى شۇ كۈنى كەچتە زىياپەت ئۆتكۈزدى .ئەلىئېزەر ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى شۇ كۈنى كەچتە ئۇ يەردە يەپ-ئىچىپ ،خۇشال-خۇرام بولدى.

42ئەلىئېزەر ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئۆزى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەن ئەرلەر بېتۇئېلنىڭ پۈتۈن ئائىلىسىنى چاقىرىپ: «مېنى خوجايىنىمنىڭ يېنىغا قويۇپ بېرىڭلار» دېدى .ئۇلار ئورنىدىن تۇرۇپ ،رىبېككا بىلەن ئۇنىڭ ئىنىسى ،ئۆزىنىڭ قىزى دېبورانى ئۇزىتىپ قويدى . ئۇلار ئۇنىڭغا ئالتۇن-كۈمۈش ،قۇللار ۋە دېكورا بېرىپ ،ئۇنىڭغا بەخت تىلىدى.

43ئۇلار ئەلىئېزەرنى ئادەملىرى بىلەن يولغا سالدى ،خىزمەتكارلار رىبېككانى ئېلىپ كەتتى ،ئۇ كەنئان زېمىنىغا ،خوجايىنىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەتتى.

44ئىسھاق رىبەقانى ئېلىپ ،ئۇنى ئۆيلەندۈردى .ئىسھاق رىبەقانى چېدىرغا باشلاپ كىردى.

45ئىسھاق قىرىق ياشقا كىرگەندە ،تاغىسى بېتۇئېلنىڭ قىزى رىبېككانى خوتۇنلۇققا ئالدى.

25-باب

1ئىبراھىم قېرىپ قالغان ۋاقتىدا يەنە بىر ئايال ئالدى .ئۇنىڭ ئىسمى كەتۇرا بولۇپ ،ئۇ كەنئان زېمىنىدىن ئىدى.

2ئۇ ئۇنىڭغا زىمران ،يوقشان ،مېدان ،مىديان ،ئىشباق ۋە شۇئاخ ئىسىملىك ئالتە ئوغۇل تۇغۇپ بەردى .زىمراننىڭ ئوغۇللىرى ئابىخېن ، مولىخ ۋە نارىم ئىدى.

3يوكشاننىڭ ئوغۇللىرى شېبا ۋە دېدان ،مېداننىڭ ئوغۇللىرى ئامىدا ،يوئاب ،گوچى ،ئېلىشا ۋە نوتاك؛ مىدياننىڭ ئوغۇللىرى ئەفاھ ،ئەفەر ، كانوخ ،ئابىدا ۋە ئېلداھ ئىدى.

4ئىشباقنىڭ ئوغۇللىرى ماكىرو ،بېيودۇئا ۋە تاتور ئىدى.

5شۇئاخنىڭ ئوغۇللىرى بىلداد ،مامداد ،مۇنان ۋە مېبان بولۇپ ،بۇلارنىڭ ھەممىسى ئىبرانىي ئىبراھىمغا تۇغۇپ بەرگەن كەنئانلىق كېتۇراھنىڭ ئەۋلادلىرىدۇر.

6ئىبراھىم بۇلارنىڭ ھەممىسىنى يولغا سېلىپ ،ئۇلارغا سوۋغاتلارنى بەردى .ئۇلار ئوغلى ئىسھاقتىن ئايرىلىپ ،ئۆزلىرى ياشايدىغان جايغا كۆچۈپ كەتتى.

7بۇلارنىڭ ھەممىسى شەرق تەرەپتىكى تاغقا بېرىپ ،ئۆزلىرىگە ئالتە شەھەر سالدى .ئۇلار ھازىرغىچە شۇ يەردە تۇرىدۇ.

8لېكىن شېبا ۋە دېداننىڭ ئەۋلادلىرى ،يەنى يوكشاننىڭ ئەۋلادلىرى ئۆز ئەۋلادلىرى بىلەن بىللە ئۆز شەھەرلىرىدە قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە تۇرمىدى .ئۇلار بۈگۈنگىچە كۆچۈپ ،چۆل-باياۋانلاردا چېدىر تىكىپ ياشىدى.

9ئىبراھىمنىڭ ئوغلى مىديانىنىڭ ئەۋلادلىرى كۈش زېمىنىنىڭ شەرق تەرىپىگە باردى. ئۇلار شەرق تەرىپىدىكى چوڭ بىر ۋادىنى تاپتى. ئۇلار شۇ يەردە تۇرۇپ، بىر شەھەر قۇرۇپ، شۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى. بۇ شەھەر ھازىرغىچە مىديان زېمىنى.
10مىديانلار ئۆزى ۋە ئۇنىڭ بەش ئوغلى، شۇنداقلا ئۇنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى بىلەن بىنا قىلغان شەھەردە ياشىدى.
11مىديانىنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئىسىملىرى ئۇلارنىڭ شەھەرلىرىدىكى ئىسىملىرى بولۇپ، ئۇلار ئېفا، ئېفېر، كانوخ، ئابىدا ۋە ئېلداھ ئىدى.
12ئېفانىڭ ئوغۇللىرى مېتاك، مېشار، ئاۋى ۋە تىزانىۋا، ئېفەرنىڭ ئوغۇللىرى ئەفرون، زۇر، ئەلىرۇن ۋە مېدىن، كانوخنىڭ ئوغۇللىرى رېئۇئېل، رېكىم، ئازى، ئەلىيوشۇب ۋە ئالاد ئىدى.
13ئابىدانىڭ ئوغۇللىرى چۇر، مېلۇد، كېرۇرى، مولچى؛ ئېلدانىڭ ئوغۇللىرى مىكېر، رېبا، مالكىيا ۋە گابول ئىدى. بۇلار مىديانلارنىڭ ئائىلىلىرى بويىچە ئىسىملىرى ئىدى. كېيىن مىديانلارنىڭ ئائىلىلىرى مىديان زېمىنىغا تارقالدى.
14سارەنىڭ دېدەك ھاجەر ئىبراھىمغا تۇغۇپ بەرگەن ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرى تۆۋەندىكىچە.
15ئىسمائىل مىسىردىن بىر ئايال ئالدى. ئۇنىڭ ئىسمى رىباھ، يەنى مېرىباھ ئىدى.
16رىباھ ئىسمائىل نېبايوتقا كېدار، ئادبېل، مىبسام ۋە ئۇلارنىڭ سىڭلىسى بوسماتنى تۇغۇپ بەردى.
17ئىسمائىل ئايالى رىباھنى تاشلىۋەتتى. رىباھ ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ، مىسىرغا، ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە قايتىپ كەتتى. ئۇ يەردە ياشىدى. چۈنكى ئۇ ئىسمائىلنىڭ ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى ئىبراھىمنىڭ نەزىرىدە ناھايىتى يامان ئىدى.
18كېيىن ئىسمائىل كەنئان زېمىنىدىن مالكۇت ئىسىملىك بىر ئايال ئالدى. ئۇ ئۇنىڭغا نىشما، دۇما، ماسا، چاداد، تېما، يېتۇر، نافىش ۋە كېدما ئىسىملىك ئوغۇللارنى تۇغدى.
19بۇلار ئىسمائىلنىڭ ئوغۇللىرى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئىسىملىرى ئۆز مىللىتى بويىچە ئون ئىككى باشلىق بولۇپ، ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرى كېيىن تارقىلىپ كەتتى. ئىسمائىل بالىلىرىنى، تاپقان بارلىق مال-مۈلكىنى، ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ جانلىرىنى ۋە ئۆزىگە تەۋە بارلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ، ئۆزلىرى ياشايدىغان جايغا باردى.
20ئۇلار پاران چۆلىگە يېقىن جايدا ئولتۇراقلاشتى. ئۇلارنىڭ ماكانى مىسىرنىڭ ئالدى تەرىپىدىكى ھاۋىلادىن ئاسسۇرغا بارىدىغان يولنىڭ ئالدى تەرىپىدىكى شۇرغىچە بولغان جايلار ئىدى.
21ئىسمائىل ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى بۇ زېمىندا ياشىدى. ئۇلارنىڭ بالىلىرى كۆپىيىپ، كۆپەيدى.
22ئىسمائىلنىڭ تۇنجى ئوغلى نېبايوتنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە: مېند، سېند، مايون؛ كېدارنىڭ ئوغۇللىرى ئاليون، كەزەم، خاماد ۋە ئېلى.
23ئادبېلنىڭ ئوغۇللىرى خاماد ۋە يابىن، مىبسامنىڭ ئوغۇللىرى ئوبادىيا، ئەبىدمەلەك ۋە يەئۇش بولۇپ، بۇلار ئىسمائىلنىڭ ئايالى رىباھنىڭ ئەۋلادلىرىدۇر.
24ئىسمائىلنىڭ ئوغلى مىشمانىڭ ئوغۇللىرى شامۇئا، زەكەرىيون ۋە ئوبېد؛ دۇمانىڭ ئوغۇللىرى كەزېد، ئېلى، ماخماد ۋە ئامېد ئىدى.
25ماسانىڭ ئوغۇللىرى: مېلون، مۇلا ۋە ئەبىدادون؛ چادادنىڭ ئوغۇللىرى: ئازۇر، مىنزار ۋە ئەبدمەلېخ؛ تېمانىڭ ئوغۇللىرى: سېئىر، سادون ۋە ياكول.
26يېتۇرنىڭ ئوغۇللىرى مېرىت، يايىش، ئاليو ۋە پاچوت؛ نافىشنىڭ ئوغۇللىرى ئەبېد-تامېد، ئابىياساف ۋە مىر؛ كېدمانىڭ ئوغۇللىرى كەلىپ، تاكتى ۋە ئومىر بولۇپ، بۇلار ئىسمائىلنىڭ ئايالى مالچۇتنىڭ ئەۋلادلىرى ئىدى.
27بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆز ئەۋلادلىرى بويىچە ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرى بولۇپ، ئۇلار ھازىرغىچە ئۆزلىرى قۇرغان شەھەرلەردە ياشاپ كەلگەن.
28ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاقنىڭ ئايالى بېتۇئېلنىڭ قىزى رىبەكا شۇ چاغلاردا تۇغماس ئىدى، ئۇنىڭ بالىسى يوق ئىدى. ئىسھاق ئاتىسى بىلەن كەنئان زېمىنىدا تۇراتتى. پەرۋەردىگار ئىسھاق بىلەن بىللە ئىدى. نۇھنىڭ نەۋرىسى، سامنىڭ ئوغلى ئارپاخشاد ئىسھاقنىڭ ھاياتىنىڭ قىرىق سەككىزىنچى يىلىدا ئالەمدىن ئۆتتى. ئارپاخشاد جەمئىي 438 يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.

26-باب

1ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاقنىڭ ھاياتىنىڭ ئەللىك توققۇزىنچى يىلىدا، ئايالى رىبەقا يەنىلا تۇغماس ئىدى.
2رىبەقا ئىسھاققا: «ئى رەببىم، مەن سېنىڭ ئاناڭ سارەنىڭ تۇغماس ئىكەنلىكىنى ئاڭلىدىم، ئاتاڭ ئىبراھىم ئۇنىڭغا دۇئا قىلىپ، سارە ئۇنىڭدىن ھامىلىدار بولغانغا قەدەر.
3ئەمدى ئورنۇڭلاردىن تۇرۇپ، خۇداغا دۇئا قىلىڭلار، ئۇ دۇئايىڭلارنى ئاڭلايدۇ ۋە بىزنى ئۆز رەھمىتى بىلەن ئەسلەيدۇ.
4ئىسھاق ئايالى رىبەقاغا جاۋاب بېرىپ: «ئىبراھىم مېنىڭ ئەۋلادلىرىمنى كۆپەيتىشىم ئۈچۈن خۇداغا دۇئا قىلدى، شۇڭا بۇ تۇغماسلىق سەندىن كېلىپ چىقىشى كېرەك» دېدى.
5رىبەكا ئۇنىڭغا: «ئەمدى سەنمۇ ئورنۇڭدىن تۇرۇپ دۇئا قىل، پەرۋەردىگار سېنىڭ دۇئايىڭنى ئاڭلاپ، ماڭا بالا ئاتا قىلسۇن» دېدى. ئىسھاق ئايالىنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالدى. ئىسھاق بىلەن ئايالى ئورنىدىن تۇرۇپ، دۇئا قىلىش ۋە پەرۋەردىگارنى ئىزدەش ئۈچۈن مورىيا زېمىنىغا باردى. ئۇلار ئۇ يەرگە يېتىپ كەلگەندە، ئىسھاق ئورنىدىن تۇرۇپ، ئايالىنىڭ تۇغماس بولغانلىقى ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلدى.
6ئىسھاق ئېيتتى: «ئى ئاسمان-زېمىننىڭ خۇداسى پەرۋەردىگار، سېنىڭ مېھرىبانلىقىڭ ۋە رەھمىتىڭ يەر يۈزىگە تولۇپ تاشقان! سەن ئاتامنى ئاتىسىنىڭ ئۆيىدىن ۋە تۇغۇلغان يېرىدىن ئېلىپ چىقىپ، بۇ زېمىنغا ئېلىپ كەلدىڭ ۋە ئۇنىڭغا: «بۇ زېمىننى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا بېرىمەن» دېگەن ئىدىڭ. سەن ئۇنىڭغا ۋەدە بېرىپ، ئۇنىڭغا: «مەن سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭنى ئاسماندىكى يۇلتۇزلار ۋە دېڭىز قۇملىرىدەك كۆپەيتىمەن» دەپ ۋەدە بەرگەن ئىدىڭ. ئەمدى ئاتامغا ئېيتقان سۆزلىرىڭ راست بولىدۇ.
7سەن بىزنىڭ خۇدايىمىز پەرۋەردىگارسەن، سەن بىزگە ۋەدە قىلغىنىڭدەك، كۆزلىرىمىز ساڭا قاراپ، بىزگە ئىنسانلارنى ئاتا قىلغايسەن. سەن بىزنىڭ خۇدايىمىز پەرۋەردىگارسەن، كۆزلىرىمىز پەقەت ساڭا قاراپ تۇرىدۇ.

8پەرۋەردىگار ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاقنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلىدى. پەرۋەردىگار ئۇنىڭ دۇئاسىنى قوبۇل قىلدى، ئايالى رىبەقا ھامىلىدار بولدى.
9تەخمىنەن يەتتە ئايدىن كېيىن، ئۇنىڭ قورسىقىدىكى باللار بىر-بىرى بىلەن ئېلىشىپ، ئۇلارنىڭ سەۋەبىدىن چارچاپ كەتكەنلىكى ئۇنى قاتتىق ئازابلاندۇردى. ئۇ شۇ چاغدىكى پۈتۈن ئاياللاردىن: «سىلەرنىڭ بېشىڭلارغا كەلگەن ئىش مېنىڭ بېشىمغا كەلدىمۇ؟» دەپ سورىدى. ئۇلار ئۇنىڭغا: «ياق» دېدى.
10ئۇ ئۇلارغا: «نېمىشقا يەر يۈزىدىكى ئاياللار ئىچىدە مەن يالغۇز قالدىم؟» دېدى. ئۇ بۇ ئىش ئۈچۈن پەرۋەردىگاردىن ياردەم سوراش ئۈچۈن مورىيا زېمىنىغا باردى. ئۇ سام ۋە ئۇنىڭ ئوغلى ئەبېرنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇلاردىن بۇ ئىش ئۈچۈن پەرۋەردىگاردىن ياردەم سوراشنى تەلەپ قىلدى.
11ئۇ يەنە ئىبراھىمدىن بېشىغا كەلگەن بارلىق ئىشلار توغرىسىدا پەرۋەردىگاردىن سوراپ بېقىشنى ئۆتۈندى.
12ئۇلارنىڭ ھەممىسى بۇ ئىش توغرىسىدا پەرۋەردىگاردىن سوراپ، ئۇنىڭغا پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىنى ئېلىپ كەلدى ۋە: «سېنىڭ قورسىقىڭدا ئىككى بالا بار، ئۇلاردىن ئىككى مىللەت پەيدا بولىدۇ، بىر مىللەت يەنە بىرىدىن كۈچلۈك بولىدۇ، چوڭى كىچىكىگە خىزمەت قىلىدۇ» دېدى.
13ئۇنىڭ تۇغۇت ۋاقتى توشقاندا، ئۇ تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ، پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭغا ئېيتقانلىرى بويىچە، قورسىقىدا ئىككىز ئوغۇل بارلىقىنى كۆردى.
14تۇنجىسى قىزارىپ، پۈتۈن بەدىنى تۈكلۈك كىيىمگە ئوخشاش قىزاردى. پۈتۈن خەلق ئۇنىڭغا ئەساۋ دەپ ئىسىم قويدى. «بۇ بالا ئانا قورسىقىدا تۇغۇلدى.»
15ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ ئىنىسى تۇغۇلدى. ئۇ ئەساۋنىڭ تاپىنىنى چىڭ تۇتۇۋالغانلىقتىن، ئۇنىڭ ئىسمىنى ياقۇپ قويدى.
16ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاق ئاتمىش ياشقا كىرگەندە ئۇلارغا ئوغۇل تۇغدى.
17باللار 15 ياشقا كىرگەندە چوڭ بولۇپ، ئىنسانلار ئارىسىغا كىردى. ئەساۋ ئالدامچى، ئالدامچى، دالا ئوۋچىسى ئىدى. ياقۇپ بولسا مۇكەممەل ۋە دانا ئادەم بولۇپ، چېدىرلاردا ياشايتتى، پادىلارنى بېقىپ، پەرۋەردىگارنىڭ كۆرسەتمىلىرىنى ۋە ئاتىسى بىلەن ئانىسىنىڭ ئەمرلىرىنى ئۆگىنەتتى.
18ئىسھاق ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر خۇدانىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئاتىسى ئىبراھىمنىڭ يېنىدا، كەنئان زېمىنىدا ياشىدى.
19ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسمائىل باللىرى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق مال-مۈلكى بىلەن بىللە يولغا چىقتى. ئۇلار ئۇ يەرگە قايتىپ، ھاۋىلاھ زېمىنىغا باردى ۋە ئۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى.
20ئىبراھىمنىڭ كېنىزەكلىرىنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى شەرققە كۆچۈپ كەتتى، چۈنكى ئىبراھىم ئۇلارنى ئوغلىدىن ئايرىۋېتىپ، ئۇلارغا سوۋغاتلارنى بەرگەنىدى، ئۇلار كېتىپ قالدى.
21ئىبراھىم ئۆزىنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى ۋە بارلىق خەزىنىلىرىنى ئوغلى ئىسھاققا بەردى.
22ئۇ ئۇنىڭغا: «سەن پەرۋەردىگارنىڭ ئاسمان ۋە زېمىندىكى خۇدا ئىكەنلىكىنى، ئۇنىڭدىن باشقا خۇدا يوقلۇقىنى بىلمەمسەن ۋە چۈشەنمەمسەن؟» دەپ بۇيرۇدى.
23ئۇ مېنى ئاتامنىڭ ئۆيىدىن، تۇغۇلغان يۇرتۇمدىن ئېلىپ چىقىپ، يەر يۈزىدىكى بارلىق خۇشاللىقلارنى ماڭا بەردى، مېنى رەزىللەرنىڭ مەسلىھەتلىرىدىن قۇتقۇزدى، چۈنكى مەن ئۇنىڭغا تايانغان ئىدىم.
24ئۇ مېنى بۇ يەرگە ئېلىپ كەلدى ۋە ئۇر كاسدىمدىن قۇتقۇزدى. ئۇ ماڭا: «مەن بۇ زېمىنلارنىڭ ھەممىسىنى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا بېرىمەن. ئۇلار مېنىڭ ئەمرلىرىمگە، نىزاملىرىمغا ۋە ساڭا بۇيرۇغان ۋە مەن ئۇلارغا بۇيرۇغان ھۆكۈملىرىمگە ئەمەل قىلسا، بۇ زېمىنلارنى مىراس قىلىدۇ» دېدى.
25ئوغلۇم، ئەمدى مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سال، پەرۋەردىگار خۇدايىڭنىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىل، مەن ساڭا بۇيرۇغان ئەمرلەرگە ئەمەل قىل. توغرا يولدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلما. شۇنداق قىلساڭ، ئۆزۈڭ ۋە ئەۋلادلىرىڭ مەڭگۈ ياخشى ياشايدۇ.
26پەرۋەردىگارنىڭ مۆجىزىلىرىنى ۋە بىزگە كۆرسەتكەن مېھرىبانلىقىنى، بىزنى دۈشمەنلىرىمىزنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغانلىقىنى ۋە پەرۋەردىگار خۇدايىمىز ئۇلارنى قولىمىزغا چۈشۈرگەنلىكىنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ. شۇڭا مەن ساڭا بۇيرۇغان بارلىق ئەمرلەرگە ئەمەل قىل، خۇدانىڭ ئەمرلىرىدىن يۈز ئۆرۈمە، ئۇنىڭدىن باشقا ھېچكىمگە ئىبادەت قىلما. شۇنداق قىلساڭ، ئۆزۈڭ ۋە سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا بەخت-سائادەت ئېلىپ كېلىدۇ.
27سەن باللىرىڭغا ۋە ئەۋلادلىرىڭغا پەرۋەردىگارنىڭ كۆرسەتمىلىرىنى ۋە ئەمرلىرىنى ئۆگىتىڭ، ئۇلارغا توغرا يولنى ئۆگىتىڭ، شۇنداق قىلساڭلار ئۇلار مەڭگۈ بەختلىك ياشايدۇ.
28ئىسھاق ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ: «مەن پەرۋەردىگارنىڭ ئەمرلىرىنى ئادا قىلىمەن، پەرۋەردىگار خۇدامىنىڭ ئەمرلىرىدىن ھەرگىز چەتنىمەيمەن، ئۇنىڭ ماڭا بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئىجرا قىلىمەن» دېدى. ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاققا ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا بەخت ئاتا قىلدى. ئىبراھىم ياقۇپقا پەرۋەردىگارنىڭ تەلىمىنى ۋە ئۇنىڭ يوللىرىنى ئۆگەتتى.
29ئىبراھىم ئالەمدىن ئۆتتى. ئىسھاقنىڭ ئوغۇللىرى ياقۇپ بىلەن ئەساۋنىڭ ھاياتىنىڭ 15-يىلى ئىدى. ئىبراھىم 175 يىل ئۆمۈر كۆردى. ئۇ ياشىنىپ، تويۇپ، ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ يېنىغا كەتتى. ئوغۇللىرى ئىسھاق بىلەن ئىسمائىل ئۇنى دەپنە قىلدى.
30كەنئان خەلقى ئىبراھىمنىڭ ئۆلگەنلىكىنى ئاڭلاپ، پادىشاھلىرى، ئەمەلدارلىرى ۋە بارلىق ئادەملىرى بىلەن بىللە ئىبراھىمنى دەپنە قىلىشقا كەلدى.
31ھاران زېمىنىدىكى بارلىق ئاھالىلەر، ئىبراھىم ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى، بارلىق ئاقسۆڭەكلەر، كاتتىلار ۋە ئىبراھىمنىڭ كېنىزەكلىرىدىن تۇغۇلغان ئوغۇللىرى ئىبراھىمنىڭ ۋاپات بولغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئىبراھىمنىڭ مېھرىبانلىقىغا جاۋاب قايتۇرۇپ، ئوغلى ئىسھاققا تەسەللى بەردى. ئۇلار ئىبراھىمنى خىتلىق ئەفرون ۋە ئۇنىڭ باللىرىدىن قەبرىستانلىق ئۈچۈن سېتىۋالغان ئۆڭكۈرگە دەپنە قىلدى.
32كەنئاننىڭ بارلىق ئاھالىلىرى ۋە ئىبراھىمنى تونۇيدىغانلارنىڭ ھەممىسى ئىبراھىم ئۈچۈن پۈتۈن بىر يىل يىغلىدى. ئەر-ئاياللار ئىبراھىم ئۈچۈن قايغۇردى.

33بارلىق كىچىك بالىلار ۋە پۈتۈن يۇرت ئاھالىسى ئىبراھىم ئۈچۈن يىغلىدى .چۈنكى ئىبراھىم ئۇلارغا ياخشى مۇئامىلە قىلغان ،خۇداغا ۋە ئىنسانلارغا ئادىل مۇئامىلە قىلغان ئىدى.
34ئىبراھىمغا ئوخشاش خۇدادىن قورقىدىغان ئادەم چىقمىدى .چۈنكى ئۇ ياش ۋاقتىدىن باشلاپ خۇدادىن قورققان ،پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلغان ۋە بالىلىقىدىن تارتىپ ۋاپات بولغۇچە ھاياتىنىڭ ھەممە يولىدا ماڭغان.
35پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولۇپ ،ئۇنى نىمرود ۋە ئۇنىڭ خەلقىنىڭ مەسلىھەتچىلىكىدىن قۇتقۇزدى .ئۇ ئىپلامنىڭ تۈت پادشاھى بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنى مەغلۇپ قىلدى.
36ئۇ يەر يۈزىدىكى بارلىق بالىلارنى خۇداغا خىزمەت قىلىشقا چاقىردى ،ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ئۆگەتتى ۋە ئۇلارنى پەرۋەردىگارنى تونۇتتى.
37ئۇ بىر باغچا ياساپ ،ئۇ يەردە ئۈزۈمزارلىق تىكتى .ئۇ ھەمىشە چېدىرىدا يەر يۈزىدىن ئۆتكەنلەرگە يېمەك-ئىچمەك تەييارلاپ ،ئۇلارنىڭ ئۆيىدە تويغۇزۇپ ياشىشىغا شارائىت يارىتىپ بېرەتتى.
38پەرۋەردىگار خۇدا ئىبراھىم سەۋەبىدىن پۈتۈن يەر يۈزىنى قۇتقۇزدى.
39ئىبراھىم ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،خۇدا ئۇنىڭ ئوغلى ئىسھاق ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا بەخت ئاتا قىلدى .پەرۋەردىگار ئىسھاق بىلەن بىللە بولدى ،چۈنكى ئىسھاق ئاتىسى ئىبراھىمغا بۇيرۇغانلىك پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلدى .ئاتىسى بۇيرۇغان توغرا يولدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلمىدى.

27-باب

1ئىبراھىم ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،ئەساۋ دائىم دالا ئوۋلاشقا چىقىپ تۇراتتى.
2بابىل پادىشاھى ئامرافىل نىمرودمۇ كۆپ قېتىم باتۇر ئەسكەرلىرى بىلەن دالا ئوۋلىرىغا باراتتى ۋە كۈندۈزى سالقىندا ئەسكەرلىرى بىلەن بىللە ئايلىنىپ يۈرەتتى.
3نىمرود ئەساۋنى ھەر كۈنى كۆزىتىپ تۇراتتى ،چۈنكى نىمرودنىڭ قەلبىدە ئەساۋغا بولغان ھەسەتخورلۇق پەيدا بولۇپ تۇراتتى.
4بىر كۈنى ئەساۋ ئوۋ ئوۋلاش ئۈچۈن دالاغا چىققاندا ،نىمرودنىڭ ئىككى ئادىمى بىلەن چۆلدە ماڭغانلىقىنى كۆردى.
5ئۇنىڭ بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرى ۋە خەلقى چۆلدە ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىدى ،ئەمما ئۇلار ئۇنىڭدىن يىراقلىشىپ ،ئوۋ قىلىش ئۈچۈن ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ ،ھەر خىل يوللارغا كەتتى .ئەساۋ نىمرودنىڭ يېنىغا يوشۇرۇندى ،ئۇ چۆلدە ئۇنىڭ ئۈچۈن يوشۇرۇنۇپ يۈردى.
6نىمرود ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى ئۇنى تونۇمايتتى .نىمرود ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى كۈننىڭ سالقىن ۋاقتىدا دالادا ئايلىنىپ ،ئادەملىرىنىڭ قەيەردىن ئوۋ ئوۋلاۋاتقانلىقىنى بىلىش ئۈچۈن دائىم دالادا يۈرەتتى.
7نىمرود ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەن ئىككى ئادەم ئۇلار تۇرغان يەرگە كەلگەندە ،ئەساۋ تۇيۇقسىز قېچىپ ،قىلىچىنى سۇغۇرۇپ ئالدىراپ ، نىمرودنىڭ يېنىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ ،ئۇنىڭ بېشىنى كېسىۋەتتى.
8ئەساۋ نىمرود بىلەن بىللە كەلگەن ئىككى ئادەم بىلەن قاتتىق ئۇرۇشتى .ئۇلار نىمرودنى چاقىرغاندا ،ئەساۋ ئۇلارغا قاراپ بۇرۇلۇپ ،قىلىچ بىلەن ئۇلارنى ئۆلتۈردى.
9نىمرودنىڭ چۆلگە كەتكەن بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرى بۇ ۋاقىر-چۇرۇقنى يىراقتىن ئاڭلىدى ،ئۇلار ئۇ ئىككى ئادەمنىڭ ئاۋازىنى تونۇپ ، سەۋەبىنى بىلىش ئۈچۈن يۈگۈرۈپ باردى .ئۇلار پادىشاھلىرى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەن ئىككى ئادەمنىڭ چۆلدە ئۆلۈك ياتقانلىقىنى كۆردى.
10ئەساۋ نىمرودنىڭ باتۇر ئەسكەرلىرىنىڭ يىراقتىن كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ قېچىپ قۇتۇلدى .ئەساۋ نىمرودنىڭ ئاتىسى نىمرودقا مىراس قىلىپ بەرگەن ،نىمرود پۈتۈن زېمىننى بويسۇندۇرغان قىممەتلىك كىيىملىرىنى ئېلىپ ،ئۆيىگە قېچىپ كىرىپ يوشۇرۇپ قويدى.
11ئەساۋ نىمرودنىڭ ئادەملىرىدىن قېچىپ ،كىيىملىرىنى ئېلىپ شەھەرگە يۈگۈرۈپ كىردى .ئۇ جېدەلدىن چارچاپ ،ھالىدىن كەتكەن ھالدا ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە قايتىپ كەلدى .ئۇ قايغۇ-ھەسرەتتىن ئۆلۈپ كېتىش ئالدىدا تۇرغاندا ،ئاكىسى ياقۇپنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى.
12ئۇ ئىنىسى ياقۇپقا» :مەن بۈگۈن ئۆلۈپ كېتىمەن ،ئۇنداقتا نېمىشقا ماڭا تۇنجىلىق ھوقۇقى كېرەك؟« دېدى .ياقۇپ بۇ ئىشتا ئەساۋغا ئەقىللىق مۇئامىلە قىلدى .ئەساۋ ئۆزىنىڭ تۇنجىلىق ھوقۇقىنى ياقۇپقا ساتتى ،چۈنكى بۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئىرادىسى بىلەن بولغان ئىدى.
13ئىبراھىم خېتنىڭ ئوغۇللىرىدىن قەبرىستانلىق ئۈچۈن سېتىۋالغان ماكپېلاھ ئېتىزىدىكى ئۆڭكۈردىكى ئەساۋغا تەۋە بولغان زېمىننى ياقۇپقا ساتتى .ياقۇپ بۇ زېمىننىڭ ھەممىسىنى ئىنىسى ئەساۋدىن ئۆزىگە لايىق باھادا سېتىۋالدى.
14ياقۇپ بۇلارنىڭ ھەممىسىنى بىر كىتابقا يېزىپ ،گۇۋاھچىلار بىلەن گۇۋاھلىق بېرىپ ،مۆھۈرلىدى ،كىتاب ياقۇپنىڭ قولىدا قالدى.
15كۇشنىڭ ئوغلى نىمرود ئۆلگەندىن كېيىن ،ئۇنىڭ ئادەملىرى ئۇنى كۆتۈرۈپ ئېلىپ كېلىپ ،ئۆز شەھىرىگە دەپنە قىلدى .نىمرود جەمئىي ئىككى يۈز ئون بەش يىل ياشاپ ،ئالەمدىن ئۆتتى.
16نىمرود بۇ زېمىندا بىر يۈز سەكسەن بەش يىل پادىشاھلىق قىلدى .نىمرود ئەساۋنىڭ قىلىچى بىلەن نومۇس ۋە ھاقارەت ئىچىدە ئۆلدى . ئىبراھىمنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇنىڭ ئۆلۈمىگە سەۋەب بولدى ،ئۇ چۈشىدە كۆرگەندى.
17نىمرود ئۆلگەندىن كېيىن ،ئۇنىڭ پادىشاھلىقى ئۇرغۇن پارچىلارغا بۆلۈندى .نىمرود ھۆكۈمرانلىق قىلغان بارلىق زېمىنلار پادىشاھلارغا قايتۇرۇلدى .نىمرود ئۆلگەندىن كېيىن ،پادىشاھلار بۇ زېمىنلارنى قايتۇرۇۋالدى .نىمرود ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇزۇن مەزگىل باشقا پادىشاھلارغا قۇل بولدى.

28-باب

1ئىبراھىم ۋاپات بولغان شۇ كۈنلەردە ،پەرۋەردىگار بۇ زېمىندا قاتتىق قەھەتچىلىك پەيدا قىلدى .قانان زېمىندا قەھەتچىلىك ئېغىرلىشىۋاتقاندا ، ئىسهاق ئاتىسى ئىبراھىمغا ئوخشاش ،مىسىرغا بېرىش ئۈچۈن ئورنىدىن تۇردى.

2شۇ كېچىسى پەرۋەردىگار ئىسهاققا كۆرۈنۈپ»: مىسىرغا بارما ،فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادىشاھى ئابىمەلەكنىڭ يېنىغا بار ۋە ئاچارچىلىق تۈگىگۈچە شۇ يەردە تۇر «دېدى.

3ئىسهاق پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئورنىدىن تۇرۇپ ،گېرارغا باردى ۋە ئۇ يەردە بىر يىل تۇردى.

4ئىسهاق گېرارغا كەلگەندە ،يەرلىك خەلق ئۇنىڭ ئايالى رىبېككانىڭ چىرايلىق ئىكەنلىكىنى كۆردى .گېرار خەلقى ئىسهاقتىن ئايالى توغرىسىدا سورىغاندا ،ئىسهاق»: بۇ مېنىڭ سىڭلىم ،چۈنكى ئۇ يەرلىك خەلق ئۇنى ئايالىم دېيىشتىن قورقاتتى ،چۈنكى ئۇ بۇ ئايال سەۋەبىدىن ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ «دېدى.

5ئابىمەلەكنىڭ ئەمەلدارلىرى پادىشاھقا بېرىپ ،ئايالنى ماختىدى ،لېكىن پادىشاھ ئۇلارغا جاۋاب بەرمىدى ،ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى.

6لېكىن پادىشاھ ئۇلارنىڭ ئىسهاقنىڭ ئۇنى ئۆزىنىڭ سىڭلىسى دەپ ئاتىغانلىقىنى ئاڭلىغانىدى ،شۇڭا بۇنى ئىچىدە ساقلاپ قويىدى.

7ئىسهاق بۇ يەردە ئۈچ ئاي تۇرغاندىن كېيىن ،ئابىمەلەك دېرىزىدىن قاراپ ،ئىسهاقنىڭ ئايالى رىبەقا بىلەن ئويناۋاتقانلىقىنى كۆردى .ئىسهاق پادىشاھنىڭ سىرتقى ئۆيىدە تۇراتتى ،شۇڭا ئىسهاقنىڭ ئۆيى پادىشاھنىڭ ئۆيىنىڭ قارشى تەرىپىدە ئىدى.

8پادىشاھ ئىسهاققا»: ئايالىڭنى سىڭلىم دەپ بىزگە نېمە قىلدىڭ؟ خەلق ئىچىدىكى داڭلىق كىشىلەرنىڭ بىرى ئۇنىڭ بىلەن يېقىنلىشىپ ،بىزنى گۇناھقا چۆمدۈرۈپ قويارمۇ؟ «دېدى.

9ئىسهاق ئابىمەلەككە»: مەن ئايالىمنىڭ سەۋەبىدىن ئۆلۈپ كېتىشتىن قورققانلىقىم ئۈچۈن ،ئۇ مېنىڭ سىڭلىم ،دېدىم ،«دېدى.

10شۇ چاغدا ئابىمەلەك بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە كاتتىلىرىغا بۇيرۇق چۈشۈرۈپ ،ئىسهاق بىلەن ئايالى رىبەقانى پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.

11پادىشاھ ئۇلارغا پادىشاھلارنىڭ كىيىملىرىنى كىيدۈرۈپ ،شەھەر كوچىلىرىدا مىندۈرۈپ ،پۈتۈن مەملىكەتتە ئۇلارغا»: بۇ ئادەم ،بۇ ئۇنىڭ ئايالى ،بۇ ئادەم ياكى ئۇنىڭ ئايالىغا تەگكەن ئادەم چوقۇم ئۆلىدۇ «دەپ جاكارلىشىنى بۇيرۇدى .ئىسهاق ئايالى بىلەن پادىشاھنىڭ ئۆيىگە قايتىپ كەلدى .پەرۋەردىگار ئىسهاق بىلەن بىللە بولدى ،ئۇ داۋاملىق چوڭ بولۇپ ،ھېچ نەرسىدىن كەم بولمىدى.

12پەرۋەردىگار ئىسهاقنى ئابىمەلەكنىڭ ۋە ئۇنىڭ بارلىق قول ئاستىدىكىلەرنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئېرىشتۈردى .ئابىمەلەك ئىسهاققا ياخشى مۇئامىلە قىلدى ،چۈنكى ئابىمەلەك ئاتىسى ئىبراھىم بىلەن تۈزگەن قەسەم ۋە ئەھدىنى ئېسىدە تۇتتى.

13ئابىمەلەك ئىسهاققا»: مانا ،پۈتۈن زېمىن سېنىڭ ئالدىڭدا .سەن يۇرتۇڭغا قايتىپ كەلگۈچە ،ئۆزۈڭ خالىغان يەردە ياشا .ئابىمەلەك ئىسهاققا ئېتىز-ئېرىق ،ئۈزۈمزارلىق ۋە گېرار زېمىنىنىڭ ئەڭ ياخشى جايلىرىنى بەردى ،ئۇلار ئاچارچىلىق كۈنلىرى ئۆتۈپ كەتكۈچە ،ئىسهاققا تېرىپ ،ئورۇپ ،يەر مېۋىسىنى يېيىشى ئۈچۈن ئۇلارغا زېمىن بەردى.

14ئىسهاق ئۇ يەرگە ئورۇق سېلىپ ،شۇ يىلى يۈز ھەسسە ھوسۇل ئالدى .پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا بەرىكەت بەردى.

15بۇ ئادەم بارغانسېرى كۆچىيىپ ،قوي-قويلىرى ،پادىلىرى ۋە نۇرغۇن خىزمەتكارلىرىغا ئىگە بولدى.

16ئاچارچىلىق كۈنلىرى ئاخىرلاشقاندا ،پەرۋەردىگار ئىسهاققا كۆرۈنۈپ»: ئورنىڭدىن تۇر ،بۇ يەردىن چىقىپ ،ئۆز يۇرتۇڭغا ،كەنئان زېمىنىغا قايت «دېدى .ئىسهاق پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ،ئۆزى ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى بىلەن كەنئان زېمىنىدىكى ھېبرونغا قايتىپ كەلدى.

17بۇنىڭدىن كېيىن ئارپاخشادنىڭ ئوغلى شېلاخ ئالەمدىن ئۆتتى .بۇ ياقۇپ بىلەن ئەساۋنىڭ ھاياتىنىڭ-18 يىلى ئىدى .شېلاخ جەمئىي 433 يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.

18ئىسهاق كىچىك ئوغلى ياقۇپنى سام بىلەن ئەبەرنىڭ ئۆيىگە ئەۋەتتى .ياقۇپ پەرۋەردىگارنىڭ كۆرسەتمىلىرىنى ئۆگەندى .ياقۇپ سام بىلەن ئەبەرنىڭ ئۆيىدە ئوتتۇز ئىككى يىل تۇردى .ئىنىسى ئەساۋ بارماقچى بولمىغاچقا ،كەتمىدى .ئۇ ئاتىسىنىڭ ئۆيىدە ،كەنئان زېمىنىدا قالدى.

19ئەساۋ ھەمىشە دالا ئوۋلاپ يۈرەتتى ،ئەساۋمۇ شۇنداق قىلاتتى.

20ئەساۋ ئالدامچى ۋە ئالدامچى ئادەم بولۇپ ،ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى قوغلاپ ،ئۇلارنى ئالدايتتى .ئەساۋ دالادا باتۇر ئادەم بولۇپ ،ۋاقتىنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ ،ئادەتتىكىدەك ئوۋ ئوۋلاپ ،سېئىر دالىغا ،يەنى ئېدومغا يېتىپ كەلدى.

21ئۇ سېئىر زېمىنىدا بىر يىل تۆت ئاي تۇرۇپ ،دالا ئوۋلىدى.

22ئەساۋ سېئىر زېمىنىدا كەنئانلىق بىر كىشىنىڭ قىزىنى كۆردى .ئۇنىڭ ئىسمى يېھۇدىت ئىدى .ئۇ كەنئانلىق خىتتىنىڭ ئەۋلادلىرىدىن بولغان ئەففەرنىڭ ئوغلى بەئېرىنىڭ قىزى ئىدى.

23ئەساۋ ئۇنى ئۆيلەپ ،ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى .ئەساۋ قىرىق ياشقا كىرگەندە ئۇنى ئېلىپ ،ئاتىسىنىڭ ماكانى بولغان ھېبرونغا ئېلىپ كەلدى ۋە ئۇ يەردە ياشىدى.

24ئىسهاقنىڭ ھاياتىنىڭ-100 يىلى ،يەنى ياقۇپنىڭ ھاياتىنىڭ-50 يىلىدا ،شۇ يىلى نۇھنىڭ ئوغلى سام ئالەمدىن ئۆتتى؛ سام ئالتە يۈز ياشتا ئىدى.

25سام ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،ياقۇپ ئاتىسىنىڭ يېنىغا ،كەنئان زېمىنىدىكى ھېبرونغا قايتىپ كەلدى.

26ياقۇپنىڭ ھاياتىنىڭ ئەللىك ئالتىنچى يىلىدا ،ھاراندىن كىشىلەر كەلدى .رىبەقاغا بېتۇئېلنىڭ ئوغلى ئاكىسى لابانىنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدا خەۋەر يەتتى.

27لابانىنىڭ ئايالى شۇ چاغلاردا تۇغماس ئىدى ،بالا تۇغمايتتى ،ئۇنىڭ بارلىق قولىدىكىلەرمۇ ئۇنىڭغا تۇغمايتتى.

28شۇنىڭدىن كېيىن پەرۋەردىگار لابانىنىڭ ئايالى ئادىنانى ياد ئېتىپ ،ئۇ ھامىلىدار بولۇپ ،ئىككى قىز تۇغدى .لابان قىزلىرىنىڭ ئىسمىنى چوڭىنىڭ ئىسمىنى لېيا ،كىچىكىنىڭ ئىسمىنى راھىلە دەپ قويىدى.

29ئۇ كىشىلەر كېلىپ بۇ ئىشلارنى رىبېككاغا سۆزلەپ بەردى .رىبېككا پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭ ئاكىسىغا كۆرۈنۈپ ،ئۇنىڭ بالا تاپقانلىقىغا ئىنتايىن خۇشال بولدى.

-29باب

1ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاق قېرىپ، ياشىنىپ قالدى، كۆزلىرى يوغىناپ، كۆرەلمەي قالدى.
2ئىسھاق ئوغلى ئەساۋنى چاقىرىپ» :قورال-ياراغلىرىڭنى، ئوقياڭنى ۋە ئوقياڭنى ئېلىپ كەل، دالاغا بېرىپ، ماڭا ئوغلاق ئېلىپ كەل، ماڭا تەملىك تاماق پىشۇرۇپ، ماڭا ئېلىپ كەل. مەن يەپ، ئۆلۈشتىن بۇرۇن ساڭا دۇئا قىلاي، چۈنكى مەن قېرىپ، چاچلىرىم ئاقاردى «دېدى.
3ئەساۋ ئاتىسىنىڭ دېگىنى بويىچە قوراللىرىنى ئېلىپ، ھەمىشە بولغىنىدەك، ئاتىسىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئوۋ ئوۋلاش ئۈچۈن دالاغا چىقتى.
4رىبەقا ئىسھاقنىڭ ئەساۋغا ئېيتقان سۆزلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلاپ، ئوغلى ياقۇپنى دەرھال چاقىرىپ» :ئاتاڭ ئاكاڭ ئەساۋغا شۇنداق دېگەنىدى، مەنمۇ شۇنداق ئاڭلىدىم، شۇڭا مەن ساڭا نېمە دېسەم شۇنى قىل، تېزدىن شۇنى قىل «!دېدى.
5ئورنىڭدىن تۇرۇپ، قوي پادىسىغا بېرىپ، ماڭا ئىككى ئوغلاق ئېلىپ كەل، مەن داداڭغا تەملىك تاماق ئېلىپ كېلەي، ئاكاڭ ئوۋدىن قايتىپ كېلىشتىن بۇرۇن، سەن ئۇنىڭغا تەملىك تاماق ئېلىپ كەل، داداڭ ساڭا دۇئا قىلسۇن _ ،دېدى.
6ياقۇپ ئانىسىنىڭ دېگىنى بويىچە تېزلىك بىلەن تاماق پىشۇرۇپ، ئەساۋ قوغلاپ كېلىشتىن بۇرۇن، ئۇنى ئاتىسىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.
7ئىسھاق ياقۇپتىن» :سەن كىمسەن، ئوغلۇم؟ «دەپ سورىدى. ئۇ» :مەن سېنىڭ تۇنجى ئوغلىڭ ئەساۋ. سەن ماڭا بۇيرۇغاننى قىلدىم. ئەمدى ئورنۇڭدىن تۇرۇپ، ئوۋ ئوۋلىغان يېمەكلىكلىرىمنى يەپ، ماڭا قىلغانلىرىڭغا ئوخشاش ماڭا بەخت ئاتا قىلغايسەن «دېدى.
8ئىسھاق ئورنىدىن تۇرۇپ يېدى ۋە ئىچتى، كۆڭلى تەسەللى تاپتى. ئۇ ياقۇپقا بەخت تىلىدى، ياقۇپ ئاتىسىنىڭ يېنىدىن ئايرىلدى. ئىسھاق ياقۇپقا بەخت تىلىگەندىن كېيىن، ئەساۋ دالادىن ئوۋ ئوۋلاپ كەلدى. ئۇ يەنە تەملىك تاماق پىشۇرۇپ، ئاتىسىغا ئېلىپ كېلىپ، ئۇنى يەپ، ئۇنىڭغا بەخت تىلىدى.
9ئىسھاق ئەساۋغا» :سەن كېلىشتىن بۇرۇن ماڭا ئوۋ گۆشى ئېلىپ كەلگەن، مەن ئۇنىڭغا دۇئا قىلغان ئادەم كىم؟ «دېدى. ئەساۋ ئاكىسى ياقۇپنىڭ بۇنداق قىلغانلىقىنى بىلىپ، ئاكا ياقۇپنىڭ بۇنداق قىلغانلىقىغا ئاچچىقلاندى.
10ئەساۋ» :ئۇنىڭ ياقۇپ دەپ ئاتىلىشى توغرا ئەمەسمۇ؟ ئۇ مېنى ئىككى قېتىم ئالدى، ئۇ مېنىڭ تۇنجى ئەۋلادلىق ھوقۇقىمنى تارتىۋالدى، ئەمدى ئۇ مېنىڭ بەختىمنى تارتىۋالدى «دېدى. ئەساۋ قاتتىق يىغلىدى. ئىسھاق ئوغلى ئەساۋنىڭ يىغلىغان ئاۋازىنى ئاڭلاپ، ئىسھاق ئەساۋغا: »ئوغلۇم، مەن نېمە قىلالايمەن؟ ئاكاڭ ھىيلە-مىكىر بىلەن كېلىپ، سېنىڭ بەختىڭنى تارتىۋالدى. ئەساۋ ئاتىسىنىڭ بەختى ئۈچۈن ئىنىسى ياقۇپقا ئۆچمەنلىك قىلدى، شۇڭا ئۇنىڭغا قاتتىق غەزەپلەندى.
11ياقۇپ ئاكىسى ئەساۋدىن قاتتىق قورقۇپ، ئورنىدىن تۇرۇپ، سامنىڭ ئوغلى ئەبەرنىڭ ئۆيىگە قېچىپ باردى. ئۇ ئاكىسى سەۋەبىدىن ئۇ يەردە يوشۇرۇندى. ياقۇپ كەنئان زېمىنىدىن ھېبروندىن چىققاندا ئاتمىش ئۈچ ياشتا ئىدى. ياقۇپ ئاكىسى ئەساۋ سەۋەبىدىن ئەبەرنىڭ ئۆيىدە ئون تۆت يىل يوشۇرۇندى. ئۇ ئۇ يەردە پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ۋە ئۇنىڭ ئەمرلىرىنى ئۆگىنىشنى داۋاملاشتۇردى.
12ئەساۋ ياقۇپنىڭ قېچىپ قېچىپ كەتكەنلىكىنى ۋە ياقۇپنىڭ ئالدامچىلىق بىلەن بەختكە ئېرىشكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئىنتايىن قايغۇردى، ئاتىسى بىلەن ئانىسىغا ئاچچىقلاندى. ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، ئايالىنى ئېلىپ، ئاتىسى بىلەن ئانىسىنىڭ يېنىدىن ئايرىلىپ، سېئىر زېمىنىغا كەتتى ۋە ئۇ يەردە ياشىدى. ئەساۋ ئۇ يەردە خىت قىزلىرى ئىچىدىن بىر ئايالنى كۆردى، ئۇنىڭ ئىسمى بوسمات ئىدى، ئۇ خىتلىق ئېلوننىڭ قىزى ئىدى. ئەساۋ ئۇنىڭ ئىسمىنى تۇنجى ئايالىنىڭ ئۇستىگە ئېلىپ، ئۇنىڭغا ئاداھ دەپ قويدى. ئەساۋ ئۇنىڭغا بەختىنىڭ شۇ چاغدا ئۇنىڭدىن ئۆتۈپ كەتكەنلىكىنى ئېيتىپ، ئاداھ دەپ قويدى.
13ئەساۋ ئالتە ئاي سەئىر زېمىنىدا تۇرۇپ، ئاتىسى بىلەن ئانىسىنى كۆرمىدى. كېيىن ئەساۋ ئاياللىرىنى ئېلىپ، ئورنىدىن تۇرۇپ، كەنئان زېمىنىغا قايتىپ كەلدى. ئەساۋ ئىككى ئايالىنى ئاتىسىنىڭ ئۆيىدە، خېبرونغا ئورۇنلاشتۇردى.
14ئەساۋنىڭ ئاياللىرى ئىسھاق بىلەن رىبەقانىڭ قىلمىشلىرىنى قىلىپ، ئۇلارنى ئاچچىقلاندۇردى. چۈنكى ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ يولىدا ماڭمىدى، بەلكى ئاتىسى ئۆگەتكەنىدەك، ئاتىسىنىڭ ياغاچ ۋە تاشتىن ياسالغان ئىلاھلىرىغا چوقۇندى. ئۇلار ئاتىسىدىنمۇ رەزىل ئىدى.
15ئۇلار ئۆز كۆڭلىدىكى يامان ئارزۇ-ھەۋەسلىرىگە ئەگىشىپ، بائاللارغا قۇربانلىق قىلىپ، خۇشبۇي پۇراق ياقتى. ئىسھاق بىلەن رىبەقا ئۇلاردىن بىزار بولدى.
16رىبەكا» :مەن خىت قىزلىرى ئۈچۈن ھاياتىمدىن بىزار بولدۇم. ئەگەر ياقۇپ خىت قىزلىرىدىن، يەنى بۇ يەردىكى قىزلاردىن بىر ئايال ئالسا، ماڭا ياشاشنىڭ نېمە پايدىسى بار؟ «دېدى.
17شۇ كۈنلەردە، ئەساۋنىڭ ئايالى ئادا ھامىلدار بولۇپ، ئۇنىڭغا بىر ئوغۇل تۇغدى. ئەساۋ تۇغۇلغان ئوغلىنىڭ ئىسمىنى ئەلىفاز قويدى. ئەساۋ ئۇنى تۇغۇپ بولغاندا ئاتمىش بەش ياشتا ئىدى.
18ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسمائىل ئالەمدىن ئۆتتى، ئۇ ياقۇپنىڭ ئاتمىش تۆتىنچى يىلىدا ئىدى. ئىسمائىل جەمئىي بىر يۈز ئوتتۇز يەتتە يىل ئۆمۈر كۆرۈپ ئالەمدىن ئۆتتى.
19ئىسھاق ئىسمائىلنىڭ ئۆلگەنلىكىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا قايغۇردى. ئىسھاق ئۇنىڭغا نۇرغۇن كۈنلەر قايغۇردى.
20ياقۇپ ئەبەرنىڭ ئۆيىدە ئون تۆت يىل تۇرغاندىن كېيىن، ياقۇپ ئاتىسى بىلەن ئانىسىنى كۆرۈشنى ئارزۇ قىلدى. ياقۇپ ئاتىسى بىلەن ئانىسىنىڭ ئۆيىگە، ھېبرونغا كەلدى. ئەساۋ شۇ كۈنلەردە ياقۇپنىڭ ئۇنىڭدىن نېمەت ئالغانلىقىنى ئۇنتۇپ قالغانىدى.
21ئەساۋ ياقۇپنىڭ ئاتىسى بىلەن ئانىسىنىڭ يېنىغا كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ياقۇپنىڭ ئۆزىگە قىلغان ئىشلىرىنى ئېسىگە ئېلىپ، ئۇنىڭغا قاتتىق غەزەپلىنىپ، ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتمەكچى بولدى.
22ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاق قېرىپ، ياشىنىپ قالغانىدى. ئەساۋ» :دادامنىڭ ئۆلۈم ۋاقتى يېقىنلاشتى، ئۇ ئۆلگەندە، مەن ئىنىم ياقۇپنى ئۆلتۈرىمەن «دېدى.
23بۇ ئىش رىبەكاغا يېتىپ كەلگەندە، ئۇ دەرھال ئادەم ئەۋەتىپ ئوغلى ياقۇپنى چاقىرتىپ كەلدى ۋە ئۇنىڭغا» :ئورنىڭدىن تۇر، ھارانغا، ئىنىم لابانىنىڭ يېنىغا قېچىپ كەت، ئىنىڭنىڭ غەزىپى يېنىپ، ئاندىن قايتىپ كەلگۈچە، ئۇ يەردە بىر مەزگىل تۇر «دېدى.

24ئىسھاق ياقۇپنى چاقىرىپ: «كەنانلىق قىزلاردىن ئايال ئالما، چۈنكى ئاتامىز ئىبراھىم پەرۋەردىگارنىڭ ئۆزىگە بۇيرۇغان سۆزى بويىچە بىزگە مۇنداق بۇيرۇغان: «مەن بۇ زېمىننى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا بېرىمەن. ئەگەر سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭ سەن بىلەن تۈزگەن ئەھدەمگە ئەمەل قىلسا، مەن ساڭا ئېيتقانلىرىمنى ئەۋلادلىرىڭغىمۇ ئىجرا قىلىمەن ۋە ئۇلارنى تاشلىمايمەن.»
25ئوغلۇم، ئەمدى مېنىڭ دېگىنىمنى ئاڭلاپ، ساڭا بۇيرۇغانلىرىمنىڭ ھەممىسىگە قۇلاق سال، كەنئان قىزلىرىدىن ئۆيلەنمە. ئورنۇڭدىن تۇر ، ھارانغا، ئاناڭنىڭ ئاتىسى بېتۇئېلنىڭ ئۆيىگە بار ۋە ئۇ يەردىن ئاناڭنىڭ ئاكىسى لابان‌نىڭ قىزلىرىدىن بىرىنى ئال.
26شۇڭا ئېھتىيات قىلىڭ، پەرۋەردىگار خۇدايىڭىزنى ۋە ئۇنىڭ سىز بارىدىغان زېمىندىكى بارلىق يوللىرىنى ئۇنتۇپ قالماڭ، بۇ يەردىكى خەلق بىلەن مۇناسىۋەت قۇرۇپ، بىھۇدە ئىشلارنىڭ ئارقىسىدىن مېڭىپ، پەرۋەردىگار خۇدايىڭىزنى تاشلىۋەتمەڭ.
27لېكىن سەن بۇ يەرگە كەلگەندە، پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىل. مەن ساڭا بۇيرۇغان ۋە سەن ئۆگەنگەن يولدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلۇپ كەتمە.
28ھەممىگە قادىر خۇدا ساڭا يەر يۈزىدىكى خەلقنىڭ نەزىرىدە مېھرىبانلىق ئاتا قىلسۇن، سەن ئۇ يەردىن ئۆزۈڭ ياقتۇرىدىغان ، پەرۋەردىگارنىڭ يولىدا ئادىل ۋە ياخشى بىر ئايالنى تاپالا.
29خۇدا ساڭا ۋە سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا ئاتاڭ ئىبراھىمنىڭ بەرىكىتىنى بەرسۇن، سېنى كۆپ ئەۋلادلىق قىلىپ، ئەۋلادلىرىڭنى كۆپەيتسۇن، سەن بارىدىغان زېمىندا نۇرغۇن خەلقلەرنى كۆپەيتسۇن. خۇدا سېنى ئاتاڭنىڭ يۇرتى بولغان بۇ زېمىنغا، باللار ۋە مول بايلىقلار بىلەن، خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق بىلەن قايتۇرۇپ كەلسۇن.
30ئىسھاق ياقۇپقا بۇيرۇق قىلىپ، ئۇنىڭغا دۇئا قىلىپ بولدى. ياقۇپ ئۇنىڭغا نۇرغۇن سوۋغاتلارنى، شۇنداقلا كۈمۈش ۋە ئالتۇن سوۋغاتلارنى بېرىپ، ئۇنى يولغا سالدى. ياقۇپ ئاتىسى بىلەن ئانىسىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ، ئۇلارنى سۆيۈپ، ئورنىدىن تۇرۇپ پادان-ئارامغا باردى. ياقۇپ كەنئان زېمىنىدىن بەئەرشەبادىن چىقىپ كەتكەندە يەتمىش يەتتە ياشتا ئىدى.
31ياقۇپ ھارانغا بېرىش ئۈچۈن يولغا چىققاندا، ئەساۋ ئوغلى ئەلىفازنى چاقىرىپ، يوشۇرۇنچە ئۇنىڭغا: «تېز قىلىچنى ئېلىپ، ياقۇپنى قوغلاپ، يولدا ئۇنىڭ ئالدىدا ئۆتۈپ، ئۇنى قوغلاپ، تاغلارنىڭ بىرىدە قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈپ، ئۇنىڭ بارلىق نەرسىلىرىنى ئېلىپ قايتىپ كەل » دېدى.
32ئەساۋنىڭ ئوغلى ئەلىفاز ناھايىتى ماھىر ئادەم بولۇپ، ئاتىسى ئۆگەتكەندەك ئوقيا ئېتىشقا ماھىر ئىدى. ئۇ دالادا داڭلىق ئوۋچى ۋە باتۇر ئادەم ئىدى.
33ئېلىفاز ئاتىسىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى. ئېلىفاز ئۇ چاغدا ئون ئۈچ ياشتا ئىدى. ئېلىفاز ئورنىدىن تۇرۇپ، ئانىسىنىڭ ئون ئاكىسىنى ئېلىپ، ياقۇپنى قوغلاپ كەتتى.
34ئۇ ياقۇپنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپ ماڭدى ۋە ئۇنى كەنئان زېمىنىنىڭ چېتىدە، شەكەمنىڭ قارشى تەرىپىدە تۇتۇۋالدى.
35ياقۇپ ئېلىفاز بىلەن ئۇنىڭ ئادەملىرىنىڭ ئۆزىنى قوغلاۋاتقانلىقىنى كۆردى. ياقۇپ نېمە ئىش بولغانلىقىنى بىلىش ئۈچۈن بارىدىغان يېرىدە توختاپ قالدى، چۈنكى ئۇ بۇ ئىشنى بىلمىگەنىدى. ئېلىفاز قىلىچىنى سۇغۇرۇپ، ئۆزى بىلەن ئۇنىڭ ئادەملىرى ياقۇپقا قاراپ ماڭدى. ياقۇپ ئۇلارغا: «سىلەر نېمە ئىش قىلدىڭلار، بۇ يەرگە كەلدىڭلار، نېمە ئۈچۈن قىلىچ بىلەن قوغلاۋاتىسىلەر؟» دېدى.
36ئېلىفاز ياقۇپنىڭ يېنىغا كېلىپ: «دادام ماڭا شۇنداق بۇيرۇغان، شۇڭا ئاتامنىڭ بۇيرۇقىدىن ھەرگىز يانمايمەن» دېدى. ياقۇپ ئەساۋنىڭ ئېلىفازغا كۈچ ئىشلىتىشنى ئېيتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئېلىفاز ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىگە يېقىنلىشىپ:
37مېنىڭ بارلىق نەرسىلىرىمنى، ئاتام بىلەن ئانامنىڭ ماڭا بەرگەنلىرىنى كۆرۈپ بېقىڭلار. مېنى ئۆلتۈرمەڭلار، بۇ ئىش سىلەرنىڭ ھەققانىيلىقىڭلار دەپ قارىلسۇن.
38پەرۋەردىگار ياقۇپنى ئەساۋنىڭ ئوغلى ئەلىفاز ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئېرىشتۈردى. ئۇلار ياقۇپنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ، ئۇنى ئۆلتۈرمىدى. ئەلىفاز ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى ياقۇپنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى، شۇنداقلا ئۇنىڭ بەئەرشەبادىن ئېلىپ كەلگەن كۈمۈش-ئالتۇنلىرىنى ئېلىپ، ئۇنىڭغا ھېچنېمە قالدۇرمىدى.
39ئەلىفاز ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ، ئەساۋنىڭ يېنىغا، بەئەرشەباغا قايتىپ كەلدى. ئۇلار ياقۇپ بىلەن بولغان بارلىق ئىشلارنى ئۇنىڭغا سۆزلەپ بەردى ۋە ياقۇپتىن ئالغانلىرىنى ئۇنىڭغا بەردى.
40ئەساۋ ئوغلى ئەلىفاز ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەن ئادەملىرىگە ئاچچىقلاندى، چۈنكى ئۇلار ياقۇپنى ئۆلتۈرمىگەنىدى.
41ئۇلار ئەساۋغا جاۋاب بېرىپ: «ياقۇپ بۇ ئىشتا ئۇنى ئۆلتۈرمەسلىكىمىز ئۈچۈن بىزدىن يالۋۇرغانلىقى ئۈچۈن، بىز ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتتۇق. بىز ئۇنىڭ بارلىق نەرسىلىرىنى ئېلىپ سىزگە ئېلىپ كەلدۇق. ئەساۋ ئېلىفاز ياقۇپتىن ئالغان بارلىق كۈمۈش-ئالتۇنلارنى ئېلىپ ئۆيىگە قويدى.
42ئەساۋ ئىسھاقنىڭ ياقۇپقا دۇئا قىلىپ، ئۇنىڭغا: «سەن كەنئان قىزلىرىدىن ئۆيلەنمە، كەنئان قىزلىرى ئىسھاق بىلەن رىبەقانىڭ نەزىرىدە يامان» دېگەنلىكىنى كۆرۈپ،
43ئاندىن ئۇ تاغىسى ئىسمائىلنىڭ ئۆيىگە باردى ۋە چوڭ ئاياللىرىدىن باشقا، ئىسمائىلنىڭ قىزى، نېبايوتنىڭ سىڭلىسى ماكلاتنىمۇ خوتۇنلۇققا ئالدى.

30-باب

1ياقۇپ يولىنى داۋاملاشتۇرۇپ، ھارانغا قاراپ يولغا چىقتى. ئۇ مورىيا تېغىغا يېتىپ كېلىپ، لۇز شەھىرىنىڭ يېنىدا پۈتۈن كېچە تۇردى. شۇ كۈنى كەچتە پەرۋەردىگار ياقۇپقا كۆرۈنۈپ: «مەن پەرۋەردىگار، ئىبراھىمنىڭ خۇداسى ۋە ئاتاڭ ئىسھاقنىڭ خۇداسىمەن. سەن ياتقان زېمىننى ساڭا ۋە سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا بېرىمەن» دېدى.

2مانا مەن سەن بىلەن بىللە ،سەن قەيەرگە بارساڭ شۇ يەردە سېنى قوغدايمەن ،سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭنى ئاسماندىكى يۇلتۇزلاردەك كۆپەيتىمەن ،دۈشمەنلىرىڭنىڭ ھەممىسىنى سېنىڭ ئالدىڭدا يىقىتىمەن ،ئۇلار سەن بىلەن ئۇرۇش قىلغاندا ،سەندىن ئۈستۈن تۇرالمايدۇ ،مەن سېنى خۇشاللىق ،بالا-چاقىلار ۋە مول بايلىق بىلەن بۇ زېمىنغا قايتۇرۇپ كېلىمەن.

3ياقۇپ ئۇيقۇسىدىن ئويغىنىپ ،كۆرگەن ۋەھىيسىدىن تولىمۇ خۇشال بولدى ۋە ئۇ يەرگە بەيتەل دەپ ئىسىم قويدى.

4ياقۇپ خۇشال ھالدا ئورنىدىن تۇردى .ماڭغاندا ،خۇشاللىقىدىن ئاياغلىرى يېنىكلىدى .ئۇ يەردىن شەرق خەلقىنىڭ زېمىنىغا باردى .ئاندىن هارانغا قايتىپ كېلىپ ،پادىچىلار قۇدۇقىنىڭ يېنىغا باردى.

5ئۇ يەردە هاراندىن پادىلىرىنى باققىلى كېتىۋاتقان بىر قانچە ئادەمنى تاپتى .ياقۇپ ئۇلاردىن سورىغاندا ،ئۇلار» :بىز هارانلىق ،«دېدى.

6ئۇ ئۇلاردىن» :سىلەر ناھورنىڭ ئوغلى لاباننى تونۇيسىلەرمۇ؟ «دەپ سورىدى .ئۇلار» :بىز ئۇنى تونۇيمىز ،مانا ئۇنىڭ قىزى راھىلە ئاتىسىنىڭ قويلىرىنى باققىلى كېلىۋاتىدۇ ،«دېدى.

7ياقۇپ ئۇلار بىلەن پاراڭلىشىۋاتقاندا ،لاباننىڭ قىزى راھىلە ئاتىسىنىڭ قويلىرىنى باققىلى كەلدى .چۈنكى ئۇ پادىچى ئىدى.

8ياقۇپ ئانىسىنىڭ ئاكىسى لاباننىڭ قىزى راھىلەنى كۆرۈپ ،يۈگۈرۈپ بېرىپ ئۇنى سۆيدى ۋە ئاۋازىنى چىقىرىپ يىغلىدى.

9ياقۇپ راھىلغا ئۆزىنىڭ ئاتىسىنىڭ سىڭلىسى رىبېككانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى .راھىل يۈگۈرۈپ بېرىپ ئاتىسىغا ئېيتتى .ياقۇپ لاباننىڭ ئۆيىگە ئېلىپ بارىدىغان ھېچنېمىسى يوق بولغاچقا ،يىغلاپ كەتتى.

10لابان سىڭلىسىنىڭ ئوغلى ياقۇپنىڭ كەلگەنلىكىنى ئاڭلاپ ،يۈگۈرۈپ بېرىپ ئۇنى سۆيۈپ ،قۇچاقلاپ قويدى ۋە ئۇنى ئۆيىگە باشلاپ كىرىپ ،ئۇنىڭغا نان بەردى ،ياقۇپ يېدى.

11ياقۇپ لابانغا ئاكىسى ئەساۋنىڭ ۋە ئوغلى ئېلىفازنىڭ يولدا ئۇنىڭغا قىلغانلىرىنى سۆزلەپ بەردى.

12ياقۇپ لاباننىڭ ئۆيىدە بىر ئاي تۇردى .ياقۇپ لاباننىڭ ئۆيىدە يېدى ۋە ئىچىپ-ئىچىدى .كېيىن لابان ياقۇپتىن» :ماڭا ئېيت ،ماڭا قانداق قىلىپ بىكارغا خىزمەت قىلالايسىز؟ «دەپ سورىدى.

13لاباننىڭ ئوغلى يوق ،پەقەت قىزلىرىلا بار ئىدى .باشقا ئاياللىرى ۋە قولىدىكى قىزلىرى ئۇ چاغلاردا يەنىلا تۇغماس ئىدى .بۇلار لاباننىڭ ئايالى ئادىنا ئۇنىڭغا تۇغۇپ بەرگەن قىزلىرىنىڭ ئىسىملىرى .چوڭىنىڭ ئىسمى لېيا ،كىچىكىنىڭ ئىسمى راھىلە ئىدى .لېيا كۆزلىرى نازۇك ، ئەمما راھىلە چىرايلىق ۋە گۈزەل ئىدى .ياقۇپ ئۇنى ياخشى كۆرەتتى.

14ياقۇپ لابانغا» :مەن كىچىك قىزىڭ راھىلە ئۈچۈن ساڭا يەتتە يىل خىزمەت قىلىمەن «دېدى .لابان بۇنىڭغا قوشۇلدى .ياقۇپ لابانغا قىزى راھىلە ئۈچۈن يەتتە يىل خىزمەت قىلدى.

15ياقۇپ هاراندا تۇرغان ئىككىنچى يىلى ،يەنى ياقۇپنىڭ ھاياتىنىڭ يەتمىش توققۇزىنچى يىلىدا ،شۇ يىلى سامىنىڭ ئوغلى ئەبەر 464 يېشىدا ئالەمدىن ئۆتتى.

16ياقۇپ ئەبەرنىڭ ئۆلگەنلىكىنى ئاڭلاپ ،قاتتىق قايغۇردى ۋە ئۇنىڭغا ئۇرغۇن كۈنلەر قايغۇرۇپ ،ماتەم تۇتتى.

17ياقۇپ هاراندا تۇرغان ئۈچىنچى يىلىدا ،ئەساۋنىڭ ئايالى ئىسمائىلنىڭ قىزى بوسمات ئۇنىڭغا بىر ئوغۇل تۇغۇپ بەردى .ئەساۋ ئۇنىڭ ئىسمىنى رېئۇئېل قويدى.

18ياقۇپ لاباننىڭ ئۆيىدە تۇرغان تۆتىنچى يىلى ،پەرۋەردىگار لاباننى يوقلاپ ،ياقۇپ ئۈچۈن ئۇنى ئەسلەپ قالدى .ئۇنىڭدىن ئوغۇللار تۇغۇلدى .تۇنجى ئوغلى بېئور ،ئىككىنچىسى ئەلىب ،ئۈچىنچىسى خوراش ئىدى.

19پەرۋەردىگار لابانغا بايلىق ،شان-شەرەپ ،ئوغۇل-قىزلارنى بەردى .ياقۇپنىڭ سەۋەبىدىن لاباننىڭمۇ كۆپىيىشىگە ياردەم بەردى.

20شۇ چاغلاردا ،ياقۇپ لابانغا ئۆيدە ۋە ئېتىزدا ھەر خىل ئىشلاردا خىزمەت قىلاتتى .پەرۋەردىگار لاباننىڭ ئۆيىدە ۋە ئېتىزدا بولغان بارلىق نەرسىلىرىگە بەرىكەت ئاتا قىلاتتى.

21بەشىنچى يىلى ئەساۋنىڭ ئايالى بەئەرىنىڭ قىزى يېھۇدىت كەنئان زېمىنىدا ئالەمدىن ئۆتتى .ئۇنىڭ ئوغلى يوق ،پەقەت قىزلىرىلا بار ئىدى.

22ئۇ ئەساۋغا تۇغۇپ بەرگەن قىزلىرىنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە :چوڭىنىڭ ئىسمى مارزىت ،كىچىكىنىڭ ئىسمى پۇيت ئىدى.

23يەھۇدىت ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،ئەساۋ ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئادەتتىكىدەك سەئىرغا بېرىپ ئوۋ ئوۋلىدى .ئەساۋ ئۇزۇن مەزگىل سەئىر زېمىنىدا تۇردى.

24ئالتىنچى يىلى ئەساۋ باشقا ئاياللاردىن باشقا ،ھىۋىلىق زىبئوننىڭ قىزى ئاھلىبامانىمۇ ئۆيلەندۈردى .ئەساۋ ئۇنى كەنئان زېمىنىغا ئېلىپ كەلدى.

25ئاھلىباما ھامىلدار بولۇپ ،ئەساۋغا يەئۇش ،يالان ۋە كوراھ ئىسىملىك ئۈچ ئوغۇل تۇغدى.

26شۇ كۈنلەردە ،كەنئان زېمىنىدا ،ئەساۋنىڭ چارۋىچىلىرى بىلەن كەنئان زېمىنىدا ياشايدىغانلارنىڭ چارۋىچىلىرى ئوتتۇرىسىدا جېدەل چىقتى . ئەساۋنىڭ مال-مۈلكى بەك كۆپ بولغاچقا ،ئۇ كەنئان زېمىنىدا ،ئاتىسىنىڭ ئۆيىدە تۇرۇشقا قادىر ئەمەس ئىدى .كەنئان زېمىنى ئۇنىڭ مال-مۈلكىنىڭ كۆپلۈكىدىن ئۇنى سىغدۇرالمايتتى.

27ئەساۋ كەنئان زېمىنىدىكىلەر بىلەن بولغان جېدەلنىڭ كۈچىيىۋاتقانلىقىغا كۆزى يېتىپ ،ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئاياللىرىنى ،ئوغۇللىرىنى ، قىزلىرىنى ،بارلىق مال-مۈلكىنى ،مال-چارۋىلىرىنى ۋە كەنئان زېمىنىدا تاپقان بارلىق مال-مۈلكىنى ئېلىپ ،بۇ يەردىكىلەردىن ئايرىلىپ ،سەئىر زېمىنىغا كەتتى .ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ بارلىق مال-مۈلكى سەئىر زېمىنىدا ئولتۇراقلاشتى.

28ئەساۋ ۋاقىت-ۋاقتى بىلەن قانان زېمىنىغا بېرىپ ،ئاتىسى بىلەن ئانىسىنى كۆرەتتى .ئەساۋ ھورىتلار بىلەن تويى قىلىپ ،قىزلىرىنى ھورىتلار سېئىرنىڭ ئوغۇللىرىغا بەردى.

29ئۇ چوڭ قىزى مارزىتنى ئايالىنىڭ ئىنىسى زىبئوننىڭ ئوغلى ئاناھقا ،پۇتنى بولسا ھورىيلىق بىلھاننىڭ ئوغلى ئازارغا بەردى .ئەساۋ ئۆزى ۋە بالىلىرى تاغدا ياشىدى .ئۇلار كۆپىيىپ ،كۆپەيدى.

باب31-

1يەتتىنچى يىلى ،ياقۇپنىڭ لابانغا قىلغان خىزمىتى تاماملاندى .ياقۇپ لابانغا» :مېنىڭ خىزمىتىمنىڭ كۈنلىرى توشتى ،ماڭا ئايالىمنى بېرىڭ « دېدى .لابان شۇنداق قىلدى .لابان بىلەن ياقۇپ ئۇ يەردىكى بارلىق كىشىلەرنى يىغىپ ،زىياپەت ئۆتكۈزدى.
2كەچقۇرۇن لابان ئۆيگە كەلدى ،ياقۇپ زىياپەت ئەھلى بىلەن بىللە ئۇ يەرگە كەلدى .لابان ئۆيدىكى بارلىق چىراغلارنى ئۆچۈردى.
3ياقۇپ لابانغا» :نېمىشقا بىزگە بۇنداق قىلىۋاتىسىز؟ «دېدى .لابان» :بىزنىڭ بۇ يەردە قىلىدىغان ئادىتىمىز مۇشۇنداق«.
4كېيىن لابان قىزى لېيانى ئېلىپ ياقۇپقا ئېلىپ كەلدى .ئۇ ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى ،لېكىن ياقۇپ ئۇنىڭ لېيا ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتى.
5لابان قىزى لېيانى خىزمەتكار قىلىپ بەردى.
6زىياپەتتىكىلەرنىڭ ھەممىسى لابانىنىڭ ياقۇپقا قىلغان ئىشلىرىنى بىلىسمۇ ،بۇ ئىشنى ياقۇپقا ئېيتمىدى.
7شۇ كۈنى كەچتە بارلىق قوشنىلار ياقۇپنىڭ ئۆيىگە كەلدى .ئۇلار يەپ-ئىچىپ ،خۇشال-خۇرام بولدى .ئۇلار لېيانىڭ ئالدىدا داپ چېلىپ ، ئوينىدى ۋە ئۇسسۇل ئوينىدى .ياقۇپنىڭ ئالدىدا ئۇلار» :ھېلېئا ،ھېلېئا «دەپ جاۋاب بەردى.
8ياقۇپ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىدى ،ئەمما مەنىسىنى چۈشەنمىدى ،لېكىن بۇ يەردىكى ئۇلارنىڭ ئادىتى شۇنداق بولۇشى مۇمكىن دەپ ئويلىدى.
9قوشنىلار بۇ سۆزلەرنى كېچىسى ياقۇپقا ئېيتتى .شۇ كۈنى كېچىسى لابانىنىڭ ئۆيىدىكى بارلىق چىراغلارنى ئۆچۈرۈۋەتكەنىدى.
10ئەتىگەندە ،تاڭ ئاتقاندا ،ياقۇپ ئايالىغا قاراپ» :مەن قوشنىلىرىمنىڭ تۈنۈگۈن كەچتە نېمە دېگەنلىكىنى بىلدىم ،ھېلېيا «!دېدى.
11ياقۇپ لاباننى چاقىرىپ» :ماڭا بۇ نېمە قىلدىڭ؟ مەن راستىنلا راھىلە ئۈچۈن سىزگە خىزمەت قىلدىم .نېمىشقا مېنى ئالداپ ،ماڭا لېيانى بەردىڭ؟ «دېدى.
12لابان ياقۇپقا جاۋابەن» :بىزنىڭ يەردە چوڭىدىن بۇرۇن كىچىكىنى بېرىشكە بولمايدۇ ،شۇڭا ئەگەر سەن ئۇنىڭ سىڭلىسىنى ئالماقچى بولساڭ ،ئۇنى ئۆزۈڭگە ئېلىپ ماڭ ،ماڭا يەنە يەتتە يىل خىزمەت قىل «.دېدى.
13ياقۇپ شۇنداق قىلدى .ئۇ راھىلەنىمۇ خوتۇنلۇققا ئالدى .ئۇ لابانغا يەنە يەتتە يىل خىزمەت قىلدى .ياقۇپمۇ راھىلەنىڭ يېنىغا كەلدى .ئۇ راھىلەنى لېيادىن ئارتۇق ياخشى كۆرەتتى .لابان ئۆزىنىڭ دېدەك بىلھانى ئۇنىڭغا دېدەك قىلىپ بەردى.
14پەرۋەردىگار لېيانىڭ يامان كۆرۈلۈۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭ تۇغۇلۇشىنى ئاچتى .شۇ كۈنلەردە ئۇ ھامىلىدار بولۇپ ،ياقۇپقا تۆت ئوغۇل تۇغۇپ بەردى.
15ئۇلارنىڭ ئىسىملىرى رۇبېن شىمون ،لېۋى ۋە يەھۇدا بولۇپ ،ئۇ كېيىن تۇغۇتنى توختاتتى.
16بۇ چاغدا راھىلە تۇغماس ئىدى ،ئۇنىڭ بالىسى يوق ئىدى .راھىلە سىڭلىسى لېياغا ھەسەت قىلاتتى .راھىلە ياقۇپقا بالا تۇغمىغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۆزىنىڭ دېدىكى بىلھانى ئەرگە ئېلىپ ،ياقۇپقا دان ۋە نافتالى ئىسىملىك ئىككى ئوغۇل تۇغدى.
17لېيا ئۆزىنىڭ تۇغۇتى توختاپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ ،دېدىكى زىلپانى ياقۇپقا خوتۇنلۇققا بەردى .ياقۇپمۇ زىلپاغا كەلدى .ئۇ ياقۇپقا گاد ۋە ئاشىر ئىسىملىك ئىككى ئوغۇل تۇغۇپ بەردى.
18لېيا يەنە ھامىلىدار بولۇپ ،ياقۇپقا ئىككى ئوغۇل ۋە بىر قىز تۇغدى .ئۇلارنىڭ ئىسىملىرى ئىسساكار ،زېبۇلون ۋە سىڭلىسى دىنا ئىدى.
19راچېل شۇ چاغلاردا يەنىلا تۇغماس ئىدى .ئۇ چاغدا ئۇ پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىپ» :ئى پەرۋەردىگار خۇدا ،مېنى ئۇنتۇپ قالما ،ماڭا كۆڭۈل بۆلگەيسەن ،چۈنكى ئېرىم مېنى تاشلىۋېتىدۇ ،چۈنكى مەن ئۇنىڭغا بالا تۇغمىغان ئىدىم «دېدى.
20ئى پەرۋەردىگار خۇدا ،ئالدىڭدىكى ئىلتىجامنى ئاڭلىغىن ،ئازاب-ئوقۇبەتلىرىمنى كۆرگىن ،ماڭا قولۇمدىكىدەك بالىلارنى بەرگىن ،مەن ئەمدى نومۇسقا چىدىمايمەن.
21خۇدا ئۇنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭ قورسىقىنى ئاچتى .راھىلە ھامىلىدار بولۇپ ،بىر ئوغۇل تۇغدى .ئۇ» :پەرۋەردىگار مېنىڭ نومۇسىمنى يوقاتتى «دېدى ۋە ئوغلىغا يۈسۈپ دەپ ئىسىم قويدى .ئۇ» :پەرۋەردىگار ماڭا يەنە بىر ئوغۇل قوشسۇن «دېدى .ياقۇپ ئۇنى تۇغۇپ بەرگەندە توقسان بىر ياشتا ئىدى.
22شۇ چاغدا ،ياقۇپنىڭ ئانىسى رىبەقا ئۆزىنىڭ ئىنىسى ،ئۇزىنىڭ قىزى دېبورانى ۋە ئىسھاقنىڭ ئىككى خىزمەتچىسىنى ياقۇپنىڭ يېنىغا ئەۋەتتى.
23ئۇلار ھاراندىكى ياقۇپنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇنىڭغا» :رىبەكا بىزنى ساڭا ئەۋەتىپتۇ ،سېنىڭ ئاتاڭنىڭ ئۆيىگە ،قانان زېمىنىغا قايتىشىڭنى ئېيتتى . ياقۇپ ئانىسىنىڭ دېگىنىنى ئاڭلىدى.
24شۇ چاغدا ،ياقۇپ لابانىنىڭ راھىلە ئۈچۈن خىزمەت قىلغان قالغان يەتتە يىلىنى تاماملىدى .ئۇ ھاراندا تۇرغان ئون تۆت يىل توشقاندا ، ياقۇپ لابانغا» :ماڭا ئاياللىرىمنى بېرىڭ ،مېنى يۇرتۇمغا قايتۇرۇڭ ،چۈنكى ئانام مېنى كەنئان زېمىنىدىن ئاتامنىڭ ئۆيىگە قايتىشقا چاقىرغان ئىدى «دېدى.
25لابان ئۇنىڭغا» :ياق ،ئەگەر مەن سېنىڭ ئىلتىپاتىڭغا ئېرىشكەن بولسام ،مېنى تاشلىۋەتمە .ماڭا ئىش ھەققىڭنى بەلگىلە ،مەن ئۇنى بېرەي ، يېنىمدا تۇر ،«دېدى.
26ياقۇپ ئۇنىڭغا» :ماڭا ئىش ھەققىنى مۇنداق بېرىڭ :مەن بۈگۈن پۈتۈن پادىلىرىڭىزنى ئارىلاپ ،قويلار ۋە ئۆچكىلەرنىڭ ئىچىدىكى دانىلىق ، چېپىلىق ۋە قارا قويلارنى ئايرىۋېتىمەن .ئەگەر ماڭا بۇنداق قىلسىڭىز ،مەن قايتىپ كېلىپ ،پادىلىرىڭىزنى بېقىپ ،ئىلگىرىكىدەك باقىمەن «، دېدى.
27لابان شۇنداق قىلدى .لابان ياقۇپنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قويلىرىدىن ئايرىۋېتىپ ،ئۇنىڭغا بەردى.
28ياقۇپ لابانىنىڭ پادىلىرىدىن ئالغان بارلىق مال-مۈلكىنى ئوغۇللىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى ،ياقۇپ لابانىنىڭ قالغان پادىلىرىنى بېقىۋاتاتتى.
29ئىسھاقنىڭ ياقۇپقا ئەۋەتكەن چاكارلىرى ياقۇپنىڭ ئۆزلىرى بىلەن بىللە قانان زېمىنىغا ،ئاتىسىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلمەيدىغانلىقىنى كۆرۈپ ، ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ ،قانان زېمىنىغا قايتىپ كەتتى.
30دېبورا ياقۇپ بىلەن ھاراندا قالدى ،ئىسھاقنىڭ قۇللىرى بىلەن قانان زېمىنىغا قايتىپ كەتمىدى .دېبورا ياقۇپنىڭ ئاياللىرى ۋە بالىلىرى بىلەن ھاراندا تۇردى.

31ياقۇپ لابانغا يەنە ئالتە يىل خىزمەت قىلدى. قويلار تۇغۇلغاندا، ياقۇپ لابان بىلەن كېلىشكەندەك، داغلىق ۋە چېپلىق قويلارنى ئايرىۋەتتى. ياقۇپ لاباننىڭ قويلىرىدىمۇ ئالتە يىل شۇنداق قىلدى. شۇنداق قىلىپ، ئۇ ئادەم كۆپىيىپ، كالا، قۇل، ئەر-ئايال خىزمەتكار، تۆگە ۋە ئېشەكلەرگە ئىگە بولدى.

32ياقۇپنىڭ ئىككى يۈز پادىسى بار ئىدى. ئۇنىڭ پادىلىرى چوڭ، چىرايلىق ۋە مول ھوسۇللۇق ئىدى. ئىنسانلار ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ياقۇپنىڭ پادىلىرىدىن بىر قىسىم پادىلارنى سېتىۋېلىشنى ئارزۇ قىلاتتى، چۈنكى ئۇلار ناھايىتى باي ئىدى.

33نۇرغۇن ئىنسانلار ياقۇپنىڭ قويلىرىدىن بىر قىسمىنى سېتىۋېلىش ئۈچۈن كەلدى. ياقۇپ ئۇلارغا بىر قۇل ياكى بىر خىزمەتچى، بىر ئېشەك ياكى بىر تۆگە ئۈچۈن بىر قوي بەردى، ياكى ياقۇپ ئۇلاردىن نېمىنى خالىسا شۇنى بەردى.

34ياقۇپ ئىنسانلار بىلەن بولغان بۇ سودىلار ئارقىلىق بايلىق، شان-شەرەپ ۋە مال-مۈلۈككە ئېرىشتى. لاباننىڭ ئەۋلادلىرى ئۇنىڭغا ھەسەت قىلدى.

35ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، ئۇ لاباننىڭ ئوغۇللىرىنىڭ: «ياقۇپ ئاتىمىزنىڭ بارلىق مۈلكىنى تارتىۋالدى، ئۇ ئاتىمىزنىڭ بارلىق شان-شۆھرىتىنى قولغا كەلتۈردى» دېگەن سۆزلىرىنى ئاڭلىدى.

36ياقۇپ لاباننىڭ ۋە ئۇنىڭ بالىلىرىنىڭ چىرايىغا قاراپ، ئىلگىرىكىدەك ئۇنىڭغا قارىمايۋاتقانلىقىنى كۆردى.

37ئالتە يىل ئۆتكەندىن كېيىن، پەرۋەردىگار ياقۇپقا كۆرۈنۈپ: «ئورنىڭدىن تۇر، بۇ يەردىن چىقىپ، ئۆز يۇرتۇڭغا قايتىپ كەت، مەن ساڭا يار بولىمەن» دېدى.

38شۇ چاغدا ياقۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ، بالىلىرى، ئاياللىرى ۋە بارلىق مال-مۈلكىنى تۆگىلەرگە مىنىپ، قانان زېمىنىغا، ئاتىسى ئىسھاقنىڭ يېنىغا قاراپ يولغا چىقتى.

39لابان ياقۇپنىڭ ئۆزىدىن ئايرىلىپ كەتكەنلىكىنى بىلمەيتتى، چۈنكى ئۇ كۈنى لابان قوي قىرقىۋاتاتتى.

40راھىلە ئاتىسىنىڭ بۇتلىرىنى ئوغرىلاپ، ئۇلارنى ئېلىپ، ئۆزى ئولتۇرغان تۆگىگە يوشۇرۇپ قويدى ۋە يولىنى داۋاملاشتۇردى.

41بۇتلارنىڭ شەكلى مۇنداق: تۇنجى تۇغۇلغان ئادەمنى ئۆلتۈرۈپ، چېچىنى ئېلىۋېتىش، تۇز ئېلىپ، بېشىغا تۇز سۈرۈپ، ياغ بىلەن سۈرتۈش، ئاندىن كىچىك مىس ياكى ئالتۇن تاختا ئېلىپ، ئۈستىگە ئىسىم يېزىپ، تاختىنى تىلىنىڭ ئاستىغا قويۇش، تاختىنى تىلىنىڭ ئاستىغا قويۇپ، بېشىنى تاختىنى ئېلىپ ئۆيگە قويۇش، ئۇنىڭ ئالدىدا چىراغ يېقىپ، ئۇنىڭغا سەجدە قىلىش.

42ئۇلار ئۇنىڭغا سەجدە قىلغاندا، ئۇ ئۇلار سورىغان بارلىق ئىشلاردا، ئۇنىڭدا يېزىلغان ئىسمىنىڭ كۈچى ئارقىلىق ئۇلارغا سۆز قىلىدۇ.

43بەزىلەر ئۇلارنى ئالتۇن ۋە كۈمۈشتىن ئىنسانلارنىڭ شەكلىدە ياسايدۇ، ئۆزلىرى بىلىدىغان ۋاقىتتا ئۇلارغا بارىدۇ، بۇ شەكىللەر يۇلتۇزلارنىڭ تەسىرىنى قوبۇل قىلىپ، ئۇلارغا كەلگۈسىدىكى ئىشلارنى ئېيتىپ بېرىدۇ، راچېل ئاتىسىدىن ئوغرىلىغان بۇ شەكىللەر مۇشۇنداق شەكىلدە ئىدى.

44راھىلە ئاتىسىغا تەۋە بولغان بۇ بۇتلارنى ئوغرىلاپ كەتتى، چۈنكى لابان ياقۇپنىڭ قەيەرگە كەتكەنلىكىنى بىلمەسلىكى ئۈچۈن.

45لابان ئۆيىگە قايتىپ كېلىپ، ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئەھۋالىنى سورىدى، ئەمما ئۇنى تاپالمىدى. لابان ياقۇپنىڭ قەيەرگە كەتكەنلىكىنى بىلىش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ ھەيكەللىرىنى ئىزدىدى، ئەمما تاپالمىدى. ئۇ باشقا ھەيكەللەرگە باردى. ئۇ ئۇلاردىن سورىدى، ئۇلار ياقۇپنىڭ ئاتىسىنىڭ يۇرتىغا، يەنى كەنئان زېمىنىغا قېچىپ كەتكەنلىكىنى ئېيتتى.

46ئاندىن لابان ئورنىدىن تۇرۇپ، ئاكىلىرى ۋە بارلىق خىزمەتكارلىرىنى ئېلىپ، ياقۇپنى قوغلاپ ماڭدى. ئۇ گىلئاد تېغىدا ياقۇپقا يېتىشىپ قالدى.

47لابان ياقۇپقا: «سەن ماڭا نېمە قىلدىڭ؟ مېنى ئالداپ قېچىپ، قىزلىرىمنى ۋە بالىلىرىمنى قىلىچ بىلەن ئەسىرگە ئېلىپ كەتتىڭ؟» دېدى.

48سەن ماڭا ئۇلارنى سۆيۈپ، خۇشاللىق بىلەن ئۇزىتىپ قويۇشۇمغا يول قويمىدىڭ، خۇدالىرىمنى ئوغرىلاپ كېتىپ قالدىڭ.

49ياقۇپ لابانغا جاۋابەن: «مەن سېنىڭ قىزلىرىڭنى مەندىن زورلۇق بىلەن تارتىۋېلىشىڭدىن قورققان ئىدىم. ئەمدى سەن خۇدالىرىڭنى كىمدىن تاپساڭ، ئۇ ئۆلىدۇ» دېدى.

50لابان ياقۇپنىڭ بارلىق چېدىرلىرى ۋە ئۆي جاھازلىرىنى ئاختۇرۇپ، بۇتلارنى تاپالمىدى.

51لابان ياقۇپقا: «بىز بىرلىكتە ئەھدە تۈزەيلى، بۇ مېنىڭ بىلەن سېنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى گۇۋاھنامە بولسۇن. ئەگەر سەن قىزلىرىمغا زىيانكەشلىك قىلساڭ ياكى قىزلىرىمنىڭ ئۈستىگە باشقا ئاياللار ئالساڭ، بۇ ئىشتا خۇدا مېنىڭ بىلەن سېنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى گۇۋاھ بولسۇن» دېدى.

52ئۇلار تاشلارنى ئېلىپ، بىر دۆۋە ياسىدى. لابان: «بۇ دۆۋە مەن بىلەن سېنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى گۇۋاھ» دېدى. شۇڭا ئۇ بۇ يەرگە گىلئاد دەپ ئىسىم قويدى.

53ياقۇپ بىلەن لابان تاغدا قۇربانلىق قىلىپ، ئۇ يەردە ئۆيۈمنىڭ يېنىدا تاماق يەپ، پۈتۈن كېچە تاغدا قوندى. لابان ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ، قىزلىرى بىلەن بىللە يىغلاپ، ئۇلارنى سۆيۈپ، ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.

54ئۇ ئالدىراپ، ئون يەتتە ياشلىق ئوغلى بېئورنى ناھورنىڭ نەۋرىسى، ئۆزىنىڭ ئوغلى ئابىخوروف بىلەن بىرلىكتە ئون ئادەمنى يولغا سالدى.

55ئۇلار ئالدىراپ يولغا چىقىپ، ياقۇپنىڭ ئالدىدا يول بويىدىن ئۆتۈپ، يەنە بىر يول بىلەن سېئىر زېمىنىغا كەلدى.

56ئۇلار ئەساۋنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئۇنىڭغا: «سېنىڭ ئىنىڭ ۋە تۇغقىنىڭ، ئاناڭنىڭ ئىنىسى، بېتۇئېلنىڭ ئوغلى لابان مۇنداق دەيدۇ:

57ئىنىڭ ياقۇپنىڭ ماڭا نېمە قىلغانلىقىنى ئاڭلىدىڭمۇ؟ ئۇ ماڭا يالىڭاچ ۋە يالىڭاچ ھالدا كەلگەنىدى. مەن ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇنى ئۆيۈمگە ئېلىپ كېلىپ، ئۇنى شان-شەرەپ بىلەن ئۇلۇغلىدىم، ئىككى قىزىمنى ۋە ئىككى خىزمەتچىمنى ئۇنىڭغا خوتۇنلۇققا بەردىم.

58خۇدا مەن ئۈچۈن ئۇنىڭغا بەخت ئاتا قىلدى، ئۇ كۆپىيىپ، ئوغۇل-قىزلىرى ۋە خىزمەتچىلىرىگە ئېرىشتى.

59ئۇنىڭ يەنە نۇرغۇن قوي-كالا، تۆگە ۋە ئېشەكلىرى، شۇنداقلا مول كۈمۈش ۋە ئالتۇنلىرى بار ئىدى. ئۇ بايلىقىنىڭ كۆپىيىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، مەن قويلىرىمنىڭ يۇڭىنى قىرقىشقا بارغاندا مېنى تاشلاپ قېچىپ كەتتى.

60ئۇ ئاياللىرى ۋە باللىرىنى تۆگىلەرگە مىندۈرۈپ ،مېنىڭ زېمىنىمدىن تاپقان بارلىق مال-مۈلكىنى ۋە مال-مۈلكىنى ئېلىپ كەتتى .ئاندىن ئۇ ئاتىسى ئىسهاقنىڭ يېنىغا ،كەنئان زېمىنىغا قايتىش ئۈچۈن چىرايىنى كۆتۈردى.
61ئۇ ماڭا قىزلىرىمنى ۋە ئۇلارنىڭ باللىرىنى سۆيۈشكە يول قويمىدى ،قىزلىرىمنى قىلىچ بىلەن ئەسىرگە ئېلىپ كەتتى ،خۇدالىرىمنى ئوغرىلاپ قېچىپ كەتتى.
62ئەمدى مەن ئۇنى ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق نەرسىلەرنى يابۇق دەرياسىنىڭ تاغلىق رايونىدا قالدۇردۇم ،ئۇنىڭ ھېچ نەرسىسى كەم ئەمەس.
63ئەگەر ئۇنىڭ يېنىغا بارماقچى بولساڭ ،بار ،ئۇنى ئۇ يەردىن تاپسەن ،ئۇنىڭغا نېمە ئىش قىلساڭ شۇنى قىلسەن .لاباننىڭ ئەلچىلىرى كېلىپ ،بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئەساۋغا ئېيتتى.
64ئەساۋ لاباننىڭ ئەلچىلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ياقۇپقا قاتتىق غەزەپلەندى .ئۇ ئۆزىنىڭ نەپرىتىنى ئېسىگە ئېلىپ ،ئىچىدە غەزەپلەندى.
65ئەساۋ ئالدىراپ باللىرى ،خىزمەتكارلىرى ۋە ئائىلىسىدىكى ئاتمىش ئادەمنى ئېلىپ ،ھورىيلىق سېئىرنىڭ ئۈچ يۈز قىرىق ئوغلىنى ۋە ئۇلارنىڭ خەلقى بولغان بۇ تۆت يۈز ئادەمنى ئېلىپ ،قىلىچ كۆتۈرۈپ ياقۇپنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئۇنىڭ يېنىغا باردى.
66ئەساۋ بۇ ساننى بىر قانچە قىسىمغا بۆلۈپ ،ئۆزىنىڭ ئاتمىش ئەر ،ئوغلى ،خىزمەتچىلىرىنى ۋە ئائىلىسىدىكى جانلىرىنى بىر باش قىلىپ ، ئۇلارنى چوڭ ئوغلى ئېلىفازنىڭ باشقۇرۇشىغا تاپشۇردى.
67قالغان باشلارنى ئۇ ھورىت سېئىرنىڭ ئالتە ئوغلىغا بەردى ۋە ھەر بىر ئەرنى ئۆز ئەۋلادلىرى ۋە ئەۋلادلىرىغا مەسئۇل قىلدى.
68بۇ چېدىرنىڭ ھەممىسى ئىلگىرىكىدەك تارقالدى .ئەساۋ ياقۇپنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئۇلارنى تېز سۈرئەتتە يېتەكلىدى.
69لاباننىڭ ئەلچىلىرى ئەساۋدىن ئايرىلىپ ،كەنئان زېمىنىغا باردى ۋە ياقۇپ بىلەن ئەساۋنىڭ ئانىسى رىبەقانىڭ ئۆيىگە كەلدى.
70ئۇلار ئۇنىڭغا» :مانا ،ئوغلۇڭ ئەساۋ ئىنىسى ياقۇپقا قارشى تۆت يۈز ئادەم بىلەن چىقتى .ياقۇپنىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇنى ئۆلتۈرۈپ ،بارلىق مال-مۈلكىنى تارتىۋېلىشقا چىقتى ،«دېدى.
71رىبەقا ئىسهاقنىڭ قۇللىرىدىن 72 ئادەمنى يولغا چىقىرىپ ،ياقۇپنى قارشى ئالدى .ئۇ» :ئەسۋا ياقۇپقا يولۇققاندا يولدا ئۇرۇش قىلىشى مۇمكىن «دېدى.
72بۇ ئەلچىلەر ياقۇپنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن يولغا چىقتى .ئۇلار ئۇنى يابۇك دەرياسىنىڭ قارشى تەرىپىدىكى جىلغا بويىدىكى يولدا ئۇچراتتى . ياقۇپ ئۇلارنى كۆرۈپ» :بۇ چېدىر ماڭا خۇدا تەرىپىدىن بېكىتىلگەن «دېدى .ياقۇپ بۇ جايغا ماخنايىم دەپ ئىسىم قويدى.
73ياقۇپ ئاتىسىنىڭ ئۇرۇق-تۇغقانلىرىنى تونۇپ ،ئۇلارنى سۆيۈپ ،قۇچاقلاپ ،ئۇلار بىلەن بىللە كەلدى .ياقۇپ ئۇلاردىن ئاتىسى بىلەن ئانىسىنىڭ ئەھۋالىنى سورىدى ،ئۇلار» :ئۇلارنىڭ ئەھۋالى ياخشى ئىكەن «دېدى.
74بۇ ئەلچىلەر ياقۇپقا» :ئاناڭ رىبەقا بىزنى ساڭا» :ئوغلۇم ،ئاكاڭ ئەساۋنىڭ ھورىيلىق سېئىر ئەۋلادلىرىدىن بىر قانچە ئادەم بىلەن بىللە يولغا چىقىپ ساڭا قارشى چىققانلىقىنى ئاڭلىدىم «دەپ ئېيتتى.
75شۇڭا ،ئوغلۇم ،مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سېلىڭ ،نېمە قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەت بېرىڭ .ئۇ سىزگە كەلگەندە ،ئۇنىڭغا دۇئا قىلىڭ ، ئۇنىڭغا ئالدىراپ سۆزلىمەڭ .ئۇنىڭغا ئۆزىڭىزدىكى نەرسىلەردىن ۋە خۇدا سىزگە بەرگەن نەرسىلەردىن سوۋغات بېرىڭ.
76ئۇ سەندىن ئىشلىرىڭنى سورىغاندا ،ئۇنىڭدىن ھېچ نەرسىنى يوشۇرما ،بەلكىم ئۇ ساڭا بولغان غەزىپىدىن يېنىپ ،سەن ۋە ساڭا تەۋە بولغان بارلىق كىشىلەرنىڭ جېنىنى قۇتقۇزۇپ قالارسەن ،چۈنكى ئۇ سېنىڭ چوڭ ئاكاڭ بولغاچقا ،ئۇنى ھۆرمەتلەش سېنىڭ مەجبۇرىيىتىڭ.
77ياقۇپ ئانىسىنىڭ خەۋەرچىلەرنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا ،ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ قاتتىق يىغلىدى ۋە ئانىسىنىڭ بۇيرۇغىنى بويىچە قىلدى.

-32باب

1شۇ چاغدا ،ياقۇپ سېئىر زېمىنىغا ،ئىنىسى ئەساۋغا ئەلچى ئەۋەتىپ ،ئۇنىڭغا دۇئا-تىلاۋەت قىلدى.
2ئۇلارغا مۇنداق دېدى» :سىلەر خوجايىنىم ئەساۋغا مۇنداق دەڭلار :قۇلىڭىز ياقۇپ مۇنداق دەيدۇ' :خوجايىنىم ،ئاتامنىڭ ماڭا بەرگەن بەختىنىڭ ماڭا پايدىلىق بولغانلىقىنى ئويلىمىسۇن.
3مەن لابان بىلەن يىگىرمە يىل بىللە بولدۇم .ئۇ مېنى ئالداپ ،خوجايىنىمغا ئېيتىپ قويغاندەك ،ئىش ھەققىمنى ئون قېتىم ئۆزگەرتتى.
4مەن ئۇنىڭ ئۆيىدە ئۇنىڭغا ئىنتايىن جاپالىق خىزمەت قىلدىم .كېيىن خۇدا مېنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرىمنى ،ئەجرىمنى ۋە قوللىرىمنىڭ ئەمگىكىنى كۆرۈپ ،ماڭا ئۆزىنىڭ رەھمىتى ۋە ئىلتىپاتىنى بەردى.
5كېيىن ،خۇدانىڭ زور رەھمىتى ۋە مېھرىبانلىقى بىلەن ،مەن كالا ،ئېشەك ،كالا ،قۇل ۋە دېدەكلەرگە ئېرىشتىم.
6مەن ھازىر يۇرتۇمغا ،كەنئان زېمىنىدىكى ئاتا-ئانامنىڭ يېنىغا قايتىپ كېتىۋاتىمەن .خوجايىنىمنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئېرىشىش ئۈچۈن ، خوجايىنىمغا بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇش ئۈچۈن ئادەم ئەۋەتتىم .خوجايىنىم مېنىڭ بايلىققا ئېرىشكەنلىكىمنى ياكى ئاتام ماڭا بەرگەن بەختىنىڭ ماڭا پايدىلىق بولغانلىقىنى ئويلىماسلىقى ئۈچۈن ،خوجايىنىمنىڭ نەزىرىدە بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇنىڭغا ئۇقتۇردۇم.
7ئەلچىلەر ئەساۋنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئۇنى ئېدوم زېمىنىنىڭ چېتىدە ياقۇپقا قاراپ ماڭغاندا تاپتى .ھورىت سېئىرنىڭ ئەۋلادلىرىدىن تۆت يۈز كىشى قىلىچ كۆتۈرۈپ تۇرغان ئىدى.
8ياقۇپنىڭ ئەلچىلىرى ياقۇپنىڭ ئەساۋ توغرىسىدا ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئەساۋغا يەتكۈزدى.
9ئەساۋ ئۇلارغا تەكەببۇرلۇق ۋە مەنسىتمەسلىك بىلەن جاۋاب بېرىپ» :مەن ھەقىقەتەن ئاڭلىدىم ،ماڭا راستىنى ئېيتىلدى ،ياقۇپنىڭ لابانغا قىلغانلىرى راست .ئۇ لاباننى ئۆيىدە ئالىيجاناب قىلىپ ،قىزلىرىنى خوتۇنلۇققا بەردى ،ئۇ ئوغۇل-قىزلارغا ئىگە بولدى ،لاباننىڭ ئۆيىدە مول بايلىققا ئېرىشتى.
10ئۇ ئۆزىنىڭ بايلىقىنىڭ مول ،بايلىقىنىڭ كۆپ ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ،لاباننىڭ ئۆيىدىن بارلىق نەرسىلىرىنى ئېلىپ قېچىپ كەتتى .لاباننىڭ قىزلىرىنى ئاتىسىنىڭ ئالدىدىن ئېلىپ قېچىپ كەتتى ،ئۇلار قىلىچ بىلەن ئەسىرگە ئېلىنغاندەك ،ئۇنىڭغا ئېيتمايلا قېچىپ كەتتى.
11ياقۇپ پەقەت لابانغىلا بۇنداق قىلىپ قويمىدى ،ماڭىمۇ شۇنداق قىلدى ،ئۇ مېنى ئىككى قېتىم بېسىپ چۈشتى ،مەن جىم تۇرالايمەنمۇ؟
12شۇڭا مەن بۈگۈن قوشۇنلىرىم بىلەن ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈشكە كەلدىم ،مەن ئۇنىڭغا كۆڭلۈمدىكىنى قىلىمەن.

13ئەلچىلەر قايتىپ كېلىپ ياقۇپنىڭ يېنىغا كېلىپ» :بىز ئىنىڭىز ئەساۋنىڭ يېنىغا باردۇق .ئۇنىڭغا سىزنىڭ بارلىق سۆزلىرىڭىزنى ئېيتىپ بەردۇق .ئۇ بىزگە شۇنداق جاۋاب بەردى .مانا ،ئۇ تۆت يۈز ئادەم بىلەن سىزنى كۈتۈۋېلىشقا كېلىۋاتىدۇ ،«دېدى.
14ئەمدى نېمە قىلىش كېرەكلىكىنى بىلىپ ،خۇدانىڭ ئالدىدا دۇئا قىلىپ ،ئۇنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇۋال.
15ئۇ ئاكىسىنىڭ ياقۇپنىڭ ئەلچىلىرىگە ئېيتقان سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،قاتتىق قورقۇپ ،قايغۇغا چۆمدى.
16ياقۇپ پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىپ مۇنداق دېدى» :ئى پەرۋەردىگار ،ئاتا-بوۋىلىرىم ئىبراھىم ۋە ئىسھاقنىڭ خۇداسى ،مەن ئاتامنىڭ ئۆيىدىن چىقىپ كەتكەندە ،سەن ماڭا:
17مەن ئاتاڭ ئىبراھىمنىڭ ۋە ئىسھاقنىڭ خۇداسى بولغان پەرۋەردىگارمەن .مەن بۇ زېمىننى ۋە سەندىن كېيىنكى ئەۋلادلىرىڭنى ساڭا بېرىمەن .مەن سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭنى ئاسماندىكى يۇلتۇزلاردەك كۆپەيتىمەن .سەن ئاسماننىڭ تۆت تەرىپىگە تارقىلىپ ،يەر يۈزىدىكى بارلىق قەبىلىلەر سەن ۋە سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭ ئارقىلىق بەختكە ئېرىشىدۇ.
18سەن ئۆز سۆزلىرىڭنى ئەمەلگە ئاشۇردۇڭ ،ماڭا بايلىق ،بالا-چاقا ۋە مال-چارۋا بەردىڭ ،كۆڭلۈمدىكى ئەڭ چوڭ ئارزۇيۇمنى قولۇمغا يەتكۈزدۈڭ ،سەندىن سورىغانلىرىمنىڭ ھەممىسىنى ماڭا بەردىڭ ،شۇڭا مەن ھېچ نەرسىدىن كەم بولمىدىم.
19كېيىن سەن ماڭا» :ئاتا-ئاناڭنىڭ يېنىغا ،تۇغۇلغان يېرىڭغا قايت ،مەن ساڭا يەنىلا ياخشى مۇئامىلە قىلىمەن «دېدىڭ.
20ئەمدى مەن قايتىپ كەلگەندە ،سەن مېنى لاباننىڭ قولىدىن قۇتقۇزدۇڭ ،شۇڭا ئەساۋنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالىمەن ،ئۇ مېنى ۋە بالىلىرىمنىڭ ئانالىرىنى ئۆلتۈرىدۇ.
21ئى پەرۋەردىگار خۇدا ،مېنى ئاكام ئەساۋنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇۋالغايسەن ،چۈنكى مەن ئۇنىڭدىن ئىنتايىن قورقىمەن.
22ئەگەر مەندە ئادىللىق بولمىسا ،ئىبراھىم ۋە ئاتام ئىسھاق ئۈچۈن قىل.
23چۈنكى مەن بۇ بايلىققا مېھرىبانلىق ۋە رەھىمدىللىك ئارقىلىق ئېرىشكەنلىكىمنى بىلىمەن .شۇڭا بۈگۈن مېھرىبانلىقىڭىز بىلەن مېنى قۇتقۇزۇپ ،ماڭا جاۋاب بېرىشىڭىزنى ئۆتۈنىمەن.
24ياقۇپ پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىشنى توختىتىپ ،ئۆزى بىلەن بىللە بولغان خەلقنى ،قوي-كالا ۋە مال-چارۋىلارنى ئىككىگە بۆلدى . بىرىمنى ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارى ئەلىئېزەرنىڭ ئوغلى دامپىسكنىڭ بالىلىرى بىلەن بىر لاگېرغا ،قالغان يېرىمىنى ئىنىسى ئەلىئېزەرنىڭ ئوغلى ئەلىئېزەرنىڭ بالىلىرى بىلەن بىر لاگېرغا قويدى.
25ئۇلارغا بۇيرۇق قىلىپ» :سىلەر لاگېرلىرىڭلارنى يىراق تۇتۇڭلار ،بىر-بىرىڭلارغا بەك يېقىنلاشماڭلار .ئەگەر ئەساۋ بىر لاگېرغا كېلىپ ئۇنى ئۆلتۈرسە ،ئۇنىڭدىن يىراق تۇرغان يەنە بىر لاگېر قېچىپ قۇتۇلىدۇ «دېدى.
26ياقۇپ شۇ كېچە ئۇ يەردە قوندى .ئۇ پۈتۈن كېچە خىزمەتكارلىرىغا قوشۇن ۋە بالىلىرى توغرىسىدا كۆرسەتمە بەردى.
27شۇ كۈنى پەرۋەردىگار ياقۇپنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلىدى .پەرۋەردىگار ياقۇپنى ئاكىسى ئەساۋنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى.
28پەرۋەردىگار ئاسماندىكى ئۈچ پەرىشتىنى ئەۋەتتى .ئۇلار ئەساۋنىڭ ئالدىغا بېرىپ ،ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى.
29بۇ پەرىشتىلەر ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ خەلقىگە ھەر خىل جەڭ قوراللىرى بىلەن تەمىنلەنگەن ئىككى مىڭ كىشىلىك ئەسكەر سۈپىتىدە كۆرۈندى . ئۇلار ئاتلارغا مىنگەن ئىدى .ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ خەلقىگە ئۇلار تۆت قوشۇنغا بۆلۈنگەن ھالدا تۆت باشلىق بىلەن بىللە كۆرۈندى.
30بىر چېدىر يولغا چىقىپ ،ئەساۋنىڭ تۆت يۈز ئادەم بىلەن ئاكىسى ياقۇپقا قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى .چېدىر ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ خەلقىگە قاراپ يۈگۈرۈپ بېرىپ ،ئۇلارنى قورقۇتتى .ئەساۋ قورقۇپ ئاتتىن يىقىلىپ چۈشتى .ئۇنىڭ بارلىق ئادەملىرى ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ كەتتى ، چۈنكى ئۇلار قاتتىق قورققان ئىدى.
31ئۇلار ئەساۋدىن قېچىپ كېتىۋاتقاندا ،پۈتۈن چېدىر تىكىش ئەزالىرى ئۇلارغا ئەگىشىپ ۋارقىراپ كەتتى .بارلىق جەڭچىلەر جاۋاب بېرىپ:
32بىز راستىنلا خۇدانىڭ خىزمەتكارى بولغان ياقۇپنىڭ قۇللىرى ،ئۇنداقتا كىم بىزگە قارشى تۇرالايدۇ؟ ئەساۋ ئۇلارغا» :ئەي خوجايىنىم ، ئىنىم ياقۇپ سىلەرنىڭ خوجايىنىڭلار ،مەن ئۇنى يىگىرمە يىلدىن بېرى كۆرمىدىم ،بۈگۈن ئۇنى كۆرگىلى كەلدىم ،ماڭا بۇنداق مۇئامىلە قىلىۋاتامسىلەر؟ «دېدى.
33پەرىشتىلەر ئۇنىڭغا جاۋابەن» :پەرۋەردىگار مەڭگۈ ھايات !سەن سۆزلەۋاتقان ياقۇپ قېرىندىشىڭ بولمىغان بولسا ،سەندىن ۋە خەلقىڭدىن ھېچكىمنى قالدۇرمىغان ئىدۇق ،پەقەت ياقۇپنىڭ ھۆرمىتى ئۈچۈنلا ئۇلارغا ھېچنېمە قىلمايمىز «دېدى.
34بۇ قوشۇن ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىدىن ئايرىلىپ ،يىراقلىشىپ كەتتى .ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى ئۇلاردىن بىر لىگا يىراقلاشقاندا ، ئىككىنچى قوشۇن ھەر خىل قوراللار بىلەن ئۇنىڭغا قاراپ كەلدى .ئۇلارمۇ بىرىنچى قوشۇن ئۇلارغا قىلغاندەك ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىگە قىلدى.
35ئۇلار يولغا چىققاندا ،ئۈچىنچى قوشۇن ئۇنىڭغا قاراپ كەلدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى قورقۇپ كەتتى .ئەساۋ ئاتتىن يىقىلىپ چۈشتى .پۈتۈن قوشۇن» :بىز ھەقىقەتەن خۇدانىڭ قۇلى بولغان ياقۇپنىڭ قۇللىرى ،بىزگە كىم قارشى تۇرالايدۇ؟ «دەپ ۋارقىرىدى.
36ئەساۋ ئۇلارغا يەنە جاۋاب بېرىپ _ :ئەي ياقۇپ ،خوجايىنىم ،خوجايىنىڭلار مېنىڭ ئىنىم .يىگىرمە يىلدىن بېرى ئۇنىڭ چىرايىنى كۆرمىدىم .بۈگۈن ئۇنىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىدىم .بۈگۈن ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشكىلى باردىم .سىلەر ماڭا شۇنداق مۇئامىلە قىلىسىلەرمۇ؟
37ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ» :پەرۋەردىگار مەڭگۈ ھايات !سەن ئېيتقاندەك ،ئاكاڭ ياقۇپ ئەمەسمىدى؟ سەن ۋە سېنىڭ ئادەملىرىڭدىن ھېچكىمنى قالدۇرمىدۇق .لېكىن سەن ئېيتقان ياقۇپ سېنىڭ ئاكاڭ بولغاچقا ،سەن ۋە سېنىڭ ئادەملىرىڭ بىلەن ئارىلاشمايمىز «،دېدى.
38ئۈچىنچى قوشۇنمۇ ئۇلاردىن ئايرىلىپ كەتتى .ئۇ يەنىلا ئادەملىرى بىلەن بىللە ياقۇپقا قاراپ يولغا چىقتى .تۆتىنچى قوشۇن ئۇنىڭغا قاراپ كەلدى .ئۇلارمۇ باشقىلار قىلغاندەك ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىگە قىلدى.
39ئەساۋ تۆت پەرىشتىنىڭ ئۆزىگە ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىگە قىلغان يامانلىقلىرىنى كۆرۈپ ،ئاكىسى ياقۇپتىن قاتتىق قورقۇپ ،ئۇنىڭ بىلەن تىنچ-ئامان كۆرۈشۈشكە باردى.
40ئەساۋ ياقۇپقا بولغان ئۆچمەنلىكىنى يوشۇردى ،چۈنكى ئۇ ئاكىسى ياقۇپ ئۈچۈن جېنىدىن قورققان ۋە ئۆزى بارغان تۆت قوشۇننى ياقۇپنىڭ قۇللىرى دەپ ئويلىغان.

41ياقۇپ ئۇ كېچە خىزمەتكارلىرى بىلەن ئۇلارنىڭ چېدىرلىرىدا قوندى. ئۇ خىزمەتكارلىرى بىلەن بىرلىكتە، ئۆزىنىڭ بارلىق مال-مۈلكىدىن ۋە بارلىق مۈلكىدىن ئەساۋغا سوۋغات بېرىشنى قارار قىلدى. ياقۇپ ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۆزى ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى بىلەن بىللە قوي-قويلارنىڭ ئىچىدىن ئەساۋغا سوۋغات تاللىدى.
42ياقۇپ ئاكىسى ئەساۋغا بېرىش ئۈچۈن ئۆز پادىلىرىدىن تاللىغان سوۋغات مىقدارى مۇشۇ. ئۇ پادىلاردىن ئىككى يۈز قىرىق باش، تۆگە ۋە ئېشەكلەردىن ئوتتۇز باش، كالا-قويلاردىن 50 كالا تاللىدى.
43ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئون توپقا بۆلۈپ، ھەر بىر توپنى ئايرىم-ئايرىم قويدى. ئاندىن ئۇلارنى ئون خىزمەتكارىغا تاپشۇردى، ھەر بىر توپنى ئايرىم-ئايرىم قويدى.
44ئۇلارغا بۇيرۇق قىلىپ: «بىر-بىرىڭلاردىن يىراق تۇرۇڭلار، پادىلارنىڭ ئارىلىقىنى بەلگىلەڭلار. ئەساۋ بىلەن بىللە كەلگەنلەر سىلەر بىلەن كۆرۈشۈپ: سىلەر كىمنىڭكىسىلەر، قەيەرگە بارىسىلەر، بۇلارنىڭ ھەممىسى كىمنىڭكى؟» دەپ سورىغاندا، ئۇلارغا: «بىز ياقۇپنىڭ قۇللىرى، بىز ئەساۋ بىلەن تىنچ-ئامان كۆرۈشكىلى كەلدۇق، مانا ياقۇپ بىزنىڭ ئارقىمىزدىن كېلىۋاتىدۇ» دەڭلار.
45ئالدىمىزدىكى نەرسە ياقۇپنىڭ ئىنىسى ئەساۋغا ئەۋەتكەن سوۋغىسىدۇر.
46ئەگەر ئۇلار سىلەرگە: «ئۇ نېمىشقا ئاكىسى بىلەن كۆرۈشۈشكە ۋە ئۇنىڭ يۈزىنى كۆرۈشكە كەلمەيدۇ، سىلەر ئارقىڭلاردا قالىدۇ» دېسە، سىلەر ئۇلارغا: «ئۇ چوقۇم بىزنىڭ ئارقىمىزدا ئاكىسى بىلەن كۆرۈشۈشكە خۇشاللىق بىلەن كېلىدۇ، چۈنكى ئۇ: ئۇنىڭغا سوۋغات بىلەن ئۇنى رازى قىلىمەن، ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ يۈزىنى كۆرىمەن، بەلكىم ئۇ مېنىڭ تەكلىپىمنى قوبۇل قىلىشى مۇمكىن» دەڭلار.
47شۇڭا بارلىق سوۋغاتلار ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ قولىغا ئۆتۈپ، شۇ كۈنى ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭدى. ئۇ شۇ كېچىنى يابۇك دەرياسىنىڭ چېتىدىكى چېدىرلىرى بىلەن بىللە ئۆتكۈزدى. ئۇ يېرىم كېچىدە ئورنىدىن تۇرۇپ، ئاياللىرى، خىزمەتچىلىرى ۋە ئۆزىگە تەۋە بارلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ، شۇ كېچىسى يابۇك دەرياسىدىن ئۆتۈپ كەتتى.
48ياقۇپ ئۆزىنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى دەريادىن ئۆتكۈزۈپ ئۆتكەندە، ياقۇپ يالغۇز قالدى. بىر ئادەم ئۇنىڭغا يولۇقتى. ئۇ شۇ كېچە ئۇنىڭ بىلەن تاڭ ئاتقۇچە چېلىشىشتى. ياقۇپنىڭ پۇتى ئۇنىڭ بىلەن چېلىشىشتىن چۈشۈپ كەتتى.
49تاڭ ئاتقاندا، ئۇ ئادەم ياقۇپنى ئۇ يەردە قويۇپ، ئۇنىڭغا دۇئا قىلىپ يولغا چىقتى. ياقۇپ تاڭ ئاتقاندا دەريادىن ئۆتۈپ، پۇتىدا ئولتۇرۇپ قالدى.
50ئۇ دەريادىن ئۆتكەندە، قۇياش چىقىپ، مال-چارۋىلىرى ۋە بالىلىرىنىڭ يېنىغا كەلدى.
51ئۇلار چۈشكىچە يول يۈردى، ئۇلار كېتىۋاتقاندا، سوۋغاتلار ئۇلارنىڭ ئالدىدىن ئۆتۈپ كەتتى.
52ياقۇپ بېشىنى كۆتۈرۈپ قارىسا، ئەساۋ يىراقتىن كېلىۋاتاتتى. ئۇ 400 گە يېقىن ئادەم بىلەن بىللە كېلىۋاتاتتى. ياقۇپ ئاكىسىدىن ئىنتايىن قورقتى.
53ياقۇپ ئالدىراپ بالىلىرىنى ئاياللىرى ۋە چاكارلىرىغا بۆلۈپ بەردى، قىزى دىنانى بولسا بىر ساندۇققا سېلىپ، چاكارلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.
54ئۇ ئاكىسى بىلەن كۆرۈشۈش ئۈچۈن بالىلىرى ۋە ئاياللىرىنىڭ ئالدىدا ئۆتۈپ، يەرگە باش قويۇپ تەزىم قىلدى. ئاكىسىغا يېقىنلاشقۇچە يەتتە قېتىم تەزىم قىلدى. خۇدا ياقۇپنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلىغاچقا، ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپات ۋە مېھرىبانلىققا ئېرىشتى.
55ياقۇپنىڭ قورقۇنچى ئۇنىڭ ئاكىسى ئەساۋنىڭ بېشىغا كەلدى. چۈنكى، ئەساۋ خۇدانىڭ پەرىشتىلىرىنىڭ ئەساۋغا قىلغان ئىشلىرى ئۈچۈن ياقۇپتىن قاتتىق قورقاتتى. ئەساۋنىڭ ياقۇپقا بولغان غەزىپى مېھرىبانلىققا ئايلاندى.
56ئەساۋ ياقۇپنىڭ ئۆزىگە قاراپ يۈگۈرۈپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، يۈگۈرۈپ بېرىپ، ئۇنى قۇچاقلاپ، بويىنىغا يىقىلدى. ئۇلار ئۆپۈشۈپ يىغلىدى.
57خۇدا ئەساۋ بىلەن بىللە كەلگەنلەرنىڭ قەلبىگە ياقۇپقا بولغان قورقۇنچ ۋە مېھرىبانلىقنى سالدى. ئۇلار ياقۇپنى سۆيۈپ، ئۇنى قۇچاقلىدى.
58ئەساۋنىڭ ئوغلى ئەلىفاز ۋە ئۇنىڭ تۆت ئاكىسى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ياقۇپ بىلەن بىللە يىغلىدى. ئۇلار ياقۇپتىن قورققانلىقتىن، ئۇنى سۆيۈپ قۇچاقلىدى.
59ئەساۋ باش كۆتۈرۈپ، ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى بولغان ئاياللارنى ۋە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرىنى كۆردى. ئۇلار ياقۇپنىڭ كەينىدىن مېڭىپ، ئەساۋغا قاراپ يولغا چىقىپ ئېگىلىپ تۇراتتى.
60ئەساۋ ياقۇپتىن: «ئىنىم، بۇلار سېنىڭ يېنىڭدىكىلەر كىملەر؟ ئۇلار سېنىڭ بالىلىرىڭمۇ ياكى قۇللىرىڭمۇ؟» دەپ سورىدى. ياقۇپ ئەساۋغا جاۋابەن: «بۇلار مېنىڭ بالىلىرىم، خۇدا قۇلۇڭغا ئىنئام قىلغان» دېدى.
61ياقۇپ ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى بىلەن سۆزلىشىۋاتقاندا، ئەساۋ پۈتۈن چېدىرنى كۆرۈپ، ياقۇپتىن: «مەن كېچە ئۇچراتقان چېدىرنىڭ ھەممىسىنى قەيەردىن تاپتىڭىز؟» دەپ سورىدى. ياقۇپ: «خوجايىنىمنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئېرىشىش ئۈچۈن، خۇدا قۇلىڭىزغا بەرگەن بۇ نېمەتلەردۇر» دېدى.
62سوۋغات ئەساۋنىڭ ئالدىغا كەلدى. ياقۇپ ئەساۋنى قىستىدى: «خوجايىنىمغا ئېلىپ كەلگەن سوۋغاتلىرىمنى ئېلىڭ» دېدى. ئەساۋ: «مېنىڭ نېمە ئىش قىلىشىم كېرەك؟ ئۆزۈڭگە ساقلا» دېدى.
63ياقۇپ: «سىزنىڭ يۈزىڭىزنى كۆرگەندىن كېيىن، سىزنىڭ يەنىلا تىنچ ياشاشىڭىز ئۈچۈن، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى بېرىشكە مەجبۇرمەن» دېدى.
64ئەساۋ سوۋغاتنى ئېلىشنى رەت قىلدى. ياقۇپ ئۇنىڭغا: «ئى رەببىم، ئەگەر مەن سىزنىڭ ئىلتىپاتىڭىزغا ئېرىشكەن بولسام، سوۋغاتلىرىمنى قولۇمدىن قوبۇل قىلغايسىز. شۇڭا مەن سىزنىڭ چىرايىڭىزنى كۆردۈم، خۇددى خۇدادەك چىرايىنى كۆرگەندەك بولدۇم، چۈنكى سىز مەندىن رازى بولدىڭىز» دېدى.
65ئەساۋ سوۋغاتلارنى ئالدى. ياقۇپ ئەساۋغا ئالتۇن-كۈمۈش ۋە كۈمۈشتىن ياسالغان ياغاچلارنى بەردى. چۈنكى ئۇ ئۇنى قاتتىق تەلەپ قىلىپ، ئۇلارنى ئالدى.
66ئەساۋ چېدىردىكى مال-چارۋىلارنى بۆلۈپ، يېرىمىنى ئۆزى بىلەن بىللە كەلگەنلەرگە بەردى، قالغان يېرىمىنى بالىلىرىغا تاپشۇردى.

67ئۇ كۆمۈش ،ئالتۇن ۋە بېدېلىينى چوڭ ئوغلى ئېلىفازغا بەردى .ئەساۋ ياقۇپقا» :بىز سىېنىڭ يېنىڭدا تۇرايلى .سەن مېنىڭ يېنىمغا كەلگۈچە ، بىز سېنىڭ يېنىڭدا ئاستا-ئاستا ماڭىمىز .بىز ئۇ يەردە بىللە تۇرىمىز «دېدى.

68ياقۇپ ئاكىسىغا جاۋاب بېرىپ» :خوجايىنىمنىڭ دېگىنىدەك قىلىمەن ،لېكىن خوجايىنىم باللارنىڭ ئاجىز ئىكەنلىكىنى ،قوي-كالىلارنىڭ باللىرى بىلەن ئاستا-ئاستا ماڭىدىغانلىقىنى بىلىدۇ .ئەگەر ئۇلار تېز ماڭسا ،ئۆلۈپ كېتىدۇ ،چۈنكى سەن ئۇلارنىڭ يۈكى ۋە چارچاشلىرىنى بىلىسەن «دېدى.

69شۇڭا خوجايىنىم قۇلىدىن بۇرۇن ئۆتۈپ كەتسۇن ،مەن باللار ۋە قويلار ئۈچۈن ئاستا-ئاستا مېڭىپ ،خوجايىنىمنىڭ ئۆيى بولغان سېئىرغا بارىمەن.

70ئەساۋ ياقۇپقا» :يولدا ساڭا قاراپ ،چارچاپ ،يۈكۈڭنى كۆتۈرۈش ئۈچۈن ،مەن بىلەن بىللە كېلىدىغان بىر قانچە ئادەمنى ساڭا قوشۇپ قوياي «دېدى .ئۇ» :ئەگەر سىېنىڭ ئىلتىپاتىڭنى تاپسام ،نېمە ئىشىم بار؟ «دېدى.

71سەن ئېيتقاندەك ،مەن سىېنىڭ يېنىڭغا ،سېئىرغا بېرىپ ،ئۇ يەردە بىللە تۇرىمەن .سەن ئۆز خەلقىڭ بىلەن بىللە بار ،مەن ساڭا ئەگىشىمەن.

72ياقۇپ ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنى ئۇنىڭدىن يىراقلاشتۇرۇش ئۈچۈن ،ياقۇپنىڭ كېيىن ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە ،كەنئان زېمىنىغا قايتىشى ئۈچۈن ئەساۋغا بۇنداق دېدى.

73ئەساۋ ياقۇپنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالدى .ئەساۋ ئۆزى بىلەن بىللە كەلگەن تۆت يۈز ئادەمنى ئېلىپ سەئىرغا قايتىپ كەلدى .ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئەزالىرى شۇ كۈنى كەنئان زېمىنىنىڭ چېتىگىچە باردى ۋە ئۇ يەردە بىر مەزگىل تۇردى.

-33باب

1بىر مەزگىلدىن كېيىن ،ياقۇپ بۇ زېمىندىن ئايرىلىپ ،كەنئان زېمىنىدىكى شەكەم دېگەن شەھەرگە كېلىپ ،شەھەرنىڭ ئالدى تەرىپىدە ئارام ئالدى.

2ئۇ يەردىكى بىر پارچە يەرنى يەرلىك خەلق بولغان هامورنىڭ ئوغۇللىرىدىن بەش شېكەلگە سېتىۋالدى.

3ياقۇپ ئۇ يەردە ئۆزىگە بىر ئۆي سېلىپ ،چېدىر تىكىپ ،مال-چارۋىلىرىغا قوتان سالدى .شۇڭا ئۇ يەرگە سۇككوت دەپ ئىسىم قويدى.

4ياقۇپ سۇككوتتا بىر يىل ئالتە ئاي تۇردى.

5شۇ چاغدا ،يەرلىك ئاياللارنىڭ بەزىلىرى شەكەم شەھىرىگە بېرىپ ،شەھەردىكى قىزلار بىلەن بىللە خۇشاللىق قىلىپ ئۇسسۇل ئوينىدى . ئۇلار سىرتقا چىققاندا ،ياقۇپنىڭ ئاياللىرى راھىلە بىلەن لېيا ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىللە شەھەردىكى قىزلارنىڭ خۇشاللىقىنى كۆرگىلى باردى.

6ياقۇپنىڭ قىزى دىنا ئۇلار بىلەن بىللە باردى ۋە شەھەر قىزلىرىنى كۆردى .ئۇلار بۇ قىزلارنىڭ ئالدىدا قالدى .شەھەردىكى بارلىق كىشىلەر ئۇلارنىڭ خۇشاللىقىنى كۆرۈش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ يېنىدا تۇراتتى .شەھەردىكى بارلىق داڭلىق كىشىلەرمۇ ئۇ يەردە ئىدى.

7هامورنىڭ ئوغلى ،يەنى بۇ زېمىنىنىڭ ئاقسۆڭىكى شەكەممۇ ئۇلارنى كۆرۈش ئۈچۈن شۇ يەردە تۇراتتى.

8شەكەم ياقۇپنىڭ قىزى دىنانىڭ ئانىسى بىلەن شەھەر قىزلىرىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرغانلىقىنى كۆردى .قىز ئۇنىڭغا ناھايىتى خۇشال بولدى .ئۇ دوستلىرىدىن ۋە قېرىنداشلىرىدىن» :بۇ شەھەردە تونۇمايدىغان ،بۇ ئاياللار ئارىسىدا ئولتۇرغان كىمنىڭ قىزى؟ «دەپ سورىدى.

9ئۇلار ئۇنىڭغا» :بۇ ھەقىقەتەن ئىبرانىي ئىسھاقنىڭ ئوغلى ياقۇپنىڭ قىزى .ئۇ بۇ شەھەردە بىر مەزگىل تۇرغان .بۇ يەردىكى قىزلارنىڭ خۇشاللىقىغا چىقىۋاتقانلىقى توغرىسىدا خەۋەر تارقالغاندا ،ئانىسى ۋە خىزمەتچىلىرى بىلەن بىللە ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئولتۇردى ،سەن كۆرۈپ تۇرغىنىڭدەك«.

10شەكەم ياقۇپنىڭ قىزى دىنانى كۆردى ۋە ئۇنىڭغا قاراپ ،كۆڭلى دىناغا تىكىلىپ قالدى.

11دىنا ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇنى زورلۇق بىلەن ئېلىپ كەتتى .دىنا شەكەمنىڭ ئۆيىگە باردى .دىنا ئۇنى تۇتۇۋېلىپ ،زورلۇق بىلەن ئۇنىڭ بىلەن بىللە ياتتى ۋە ئۇنىڭغا خورلۇق قىلدى .ئۇ ئۇنى ئىنتايىن ياخشى كۆرۈپ ،ئۆيىگە ئورۇنلاشتۇردى.

12ئۇلار كېلىپ ،بۇ ئىشنى ياقۇپقا ئېيتتى .ياقۇپ شەكەمنىڭ قىزى دىنانىڭ بۇزۇلۇپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلاپ ،دىنانى شەكەمنىڭ ئۆيىدىن ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن ئون ئىككى خىزمەتچىسىنى ئەۋەتتى .ئۇلار دىنانى ئۇ يەردىن ئېلىپ كېتىش ئۈچۈن شەكەمنىڭ ئۆيىگە باردى.

13ئۇلار كەلگەندە ،شەكەم ئادەملىرى بىلەن ئۇلارنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئۇلارنى ئۆيىدىن قوغلاپ چىقاردى .شەكەم ئۇلارنىڭ دىنانىڭ ئالدىغا كېلىشىگە يول قويمىدى .شەكەم دىنا بىلەن بىللە ئولتۇرۇپ ،ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا ئۇنى قۇچاقلاپ ،سۆيۈپ ئولتۇراتتى.

14ياقۇپنىڭ خىزمەتكارلىرى قايتىپ كېلىپ ،ئۇنىڭغا» :بىز كەلگەندە ،ئۇ ئادەملىرى بىلەن بىزنى قوغلاپ چىقاردى ،شەكەم كۆز ئالدىمىزدا دىناغا شۇنداق قىلدى «دېدى.

15ياقۇپ شەكەمنىڭ قىزىنىڭ بۇزۇلۇپ كەتكەنلىكىنى بىلسىمۇ ،ھېچنېمە دېمىدى .ئوغۇللىرى دالادا ئۇنىڭ ماللىرىنى بېقىۋاتاتتى .ياقۇپ ئۇلار قايتىپ كەلگۈچە جىم تۇردى.

16ئوغۇللىرى ئۆيگە كېلىشتىن بۇرۇن ،ياقۇپ ئىككى قىزنى دىنانى شەكەمنىڭ ئۆيىگە ئەۋەتىپ ،ئۇنىڭ بىلەن بىللە تۇرۇشقا ئەۋەتتى .شەكەم ئۈچ دوستىنى پىرىېدنىڭ ئوغلى ،چىددېكەمنىڭ ئوغلى هامۇرغا ئەۋەتىپ» :ماڭا بۇ قىزنى خوتۇنلۇققا ئېلىپ بېرىڭ «دېدى.

17خىۋىلىق چىددېكەمنىڭ ئوغلى هامۇر ئوغلى شەكەمنىڭ ئۆيىگە كېلىپ ،ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى .هامۇر ئوغلىغا» :شۇڭا ،سىېنىڭ خەلقىڭنىڭ قىزلىرى ئارىسىدا ئۆز خەلقىڭدىن بولمىغان بىر ئىبرانىي ئايالنى ئالغۇدەك بىر ئايال يوقمۇ؟ «دېدى.

18شەكەم ئۇنىڭغا» :ئۇ مېنىڭ نەزىرىمدە ناھايىتى گۈزەل ،سەن پەقەت ئۇنىلا ئېلىپ بېرىشىڭ كېرەك «دېدى .هامۇر ئوغلىنىڭ دېگىنى بويىچە ئىش قىلدى ،چۈنكى ئۇ ئوغلىنى ناھايىتى ياخشى كۆرەتتى.

19هامۇر بۇ ئىش توغرىسىدا ياقۇپ بىلەن سۆھبەتلىشىش ئۈچۈن ئۇنىڭ يېنىغا باردى .ئۇ ئوغلى شەكەمنىڭ ئۆيىدىن چىقىپ ،ياقۇپ بىلەن سۆھبەتلىشىشتىن بۇرۇن ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى هامۇرنىڭ ئوغلى شەكەمنىڭ قىلغانلىرىنى ئاڭلاپلا يايلاقتىن كېلىپ قالدى.

20بۇ ئەرلەر سىڭلىسى ئۈچۈن ئىنتايىن قايغۇردى .ماللىرىنى يىغىشتۇرۇشتىن بۇرۇن ،ھەممىسى غەزەپ بىلەن ئۆيلىرىگە قايتىپ كەلدى.

21ئۇلار ئاتىسىنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئولتۇرۇپ ،ئۇنىڭغا غەزەپ بىلەن» :بۇ ئادەم ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسى چوقۇم ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنىدۇ ،چۈنكى پۈتكۈل يەر يۈزىنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسى نۇھ ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا» :ئىنسانلار ھەرگىز ئوغرىلىق قىلماسلىقى ۋە زىنا قىلماسلىقى كېرەك «دەپ بۇيرۇغان .مانا ،شەكەم سىڭلىمىز بىلەن بۇزۇقچىلىق قىلىپ ،زىنا قىلدى ،شەھەر خەلقىنىڭ ھېچقايسىسى ئۇنىڭغا بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلمىدى «دېدى.

22سەن ھەقىقەتەن بىلسەن ۋە چۈشىنىسەنكى ،شەكەمنىڭ ،ئۇنىڭ ئاتىسىنىڭ ۋە پۈتۈن شەھەرنىڭ قىلغان ئىشلىرى ئۈچۈن ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنىشى كېرەك.

23ئۇلار بۇ ئىش توغرىسىدا ئاتىسى بىلەن سۆزلىشىۋاتقاندا ،شەكەمنىڭ ئاتىسى ھامۇر ئوغلىنىڭ دىنا توغرىسىدىكى سۆزلىرىنى ياقۇپقا سۆزلەپ بېرىش ئۈچۈن كەلدى .ئۇ ياقۇپ بىلەن ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ ئولتۇردى.

24ھامۇر ئۇلارغا» :ئوغلۇم شەكەمنىڭ روھى قىزلىرىڭلارنى سېغىنىۋاتىدۇ .سىلەر ئۇنى ئۇنىڭغا خوتۇن قىلىپ بېرىپ ،بىز بىلەن توي قىلىڭلار .قىزلىرىڭلارنى بىزگە بېرىڭلار ،بىز سىلەرگە قىزلىرىمىزنى بېرىمىز ،سىلەر بىزنىڭ زېمىنىمىزدا بىز بىلەن بىللە ياشايسىلەر ،بىز بۇ زېمىندا بىر خەلق بولىمىز «دېدى.

25زېمىنىمىز ناھايىتى كەڭ ،شۇڭا سىلەر ئۇ يەردە تۇرۇپ ،سودا-سېتىق قىلىپ ،مۈلۈك سېتىۋېلىڭلار ،خالىغانچە ئىش قىلىڭلار ،ھېچكىم سىلەرگە بىر ئېغىز سۆز قىلىپ توسقۇنلۇق قىلالمايدۇ.

26ھامۇر ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن سۆزلىشىشنى توختاتتى ،شۇنىڭ بىلەن ئوغلى شەكەم ئۇنىڭ كەينىدىن كېلىۋاتاتتى ،ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى.

27شەكەم ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىغا» :قىزلىرىڭلارنى ماڭا بېرىڭلار ،مەن سىلەرگە ئىلتىپات تاپسام بولاتتى .ماڭا نېمە دېسەڭلار شۇنى قىلىمەن «دېدى.

28مەندىن مول سوۋغات ۋە قېيىنچىلىق تەلەپ قىلىڭلار ،مەن بېرىمەن ،ماڭا نېمە دېسەڭلار شۇنى قىلىمەن ،بۇيرۇقۇڭلارغا قارشى چىققان ئادەم ئۆلسۇن ،پەقەت ماڭا قىزنى خوتۇنلۇققا بېرىڭلار.

29شىمون بىلەن لېۋى ھامور بىلەن ئۇنىڭ ئوغلى شەكەمگە ئالدامچىلىق بىلەن جاۋاب بېرىپ» :سىلەر بىزگە ئېيتقانلارنىڭ ھەممىسىنى سىلەر ئۈچۈن قىلىمىز «دېدى.

30مانا ،سىڭلىمىز سېنىڭ ئۆيۈڭدە .بىز بۇ ئىشنى ئاتىمىز ئىسھاققا ئەۋەتكۈچە ،ئۇنىڭدىن يىراق تۇر .چۈنكى ئۇنىڭ ماقۇللۇقىسىز بىز ھېچ ئىش قىلالمايمىز.

31چۈنكى ئۇ ئاتىمىز ئىبراھىمنىڭ يوللىرىنى بىلىدۇ ،ئۇ بىزگە نېمە دېسە شۇنى سىلەرگە ئېيتىمىز ،سىلەردىن ھېچ نەرسىنى يوشۇرمايمىز.

32شىمون بىلەن لېۋى بۇ ئىشنى شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسىغا ئېيتىپ ،بۇ ئىش ئۈچۈن شەكەم ۋە ئۇنىڭ شەھىرىگە نېمە قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەت سوراش ئۈچۈن باھانە تاپتى.

33شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى شىمون بىلەن لېۋىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇلارنىڭ كۆڭلىگە خۇش كەلدى .شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى ئۆيىگە قايتماقچى بولدى.

34ئۇلار كەتكەندىن كېيىن ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسىغا» :بىز بىلىمىزكى ،بۇ رەزىللەر ۋە ئۇلارنىڭ شەھىرى ئۆلۈمگە دۇچ كەلگەن ، چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ نۇھقا ،ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا ۋە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرىغا بەرگەن بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلغان.«

35شەكەم سىڭلىمىز دىناغا بۇنداق بىر ئىش قىلىپ ،ئۇنى بۇلغىدى ،چۈنكى بۇنداق رەزىللىك بىزنىڭ ئارىمىزدا ھەرگىز يۈز بەرمەيدۇ.

36ئەمدى نېمە قىلىش كېرەكلىكىنى بىلىپ ،كۆرۈپ بېقىڭ ،بۇ شەھەرنىڭ بارلىق ئاھالىسىنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئۇلارغا نېمە قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەت سوراپ بېقىڭ.

37شىمون ئۇلارغا _ :سىلەرگە بىر توغرا مەسلىھەت :ئۇلارغا بىزنىڭ خەتنىمىزگە ئوخشاش ،ئەركەكلەرنىڭ ھەممىسىنى خەتنە قىلدۇرۇشنى ئېيتىڭلار .ئەگەر ئۇلار بۇنى قىلىشنى خالىمىسا ،بىز قىزىمىزنى ئۇلاردىن ئېلىپ كېتىمىز _ ،دېدى.

38ئەگەر ئۇلار بۇنى قىلىشقا قوشۇلسا ۋە قىلىشنى خالىسا ،ئۇلار ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە يېقىلىپ چۈشكەندە ،بىز ئۇلارغا قىلىچ بىلەن ھۇجۇم قىلىپ ،تىنچ ۋە خاتىرجەم ئادەمدەك ھۇجۇم قىلىمىز ۋە ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بارلىق ئەر كىشىلەرنى ئۆلتۈرىمىز.

39شىمونىنىڭ مەسلىھەتلىرى ئۇلارغا ياقتى .شىمون بىلەن لېۋىي ئۇلارنىڭ تەكلىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا بەل باغلىدى.

40ئەتىسى ئەتىگەندە ،شەكەم بىلەن ئۇنىڭ ئاتىسى ھامۇر ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ يېنىغا قايتىپ كېلىپ ،دىنا توغرىسىدا سۆزلەشتى ۋە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئۇلارغا قانداق جاۋاب بېرىدىغانلىقىنى ئاڭلىدى.

41ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارغا ئالدامچىلىق قىلىپ» :بىز سېنىڭ سۆزلىرىڭنىڭ ھەممىسىنى ئاتىمىز ئىسھاققا ئېيتىپ بەردۇق ،سۆزلىرىڭ ئۇنىڭغا ياقتى «دېدى.

42لېكىن ئۇ بىزگە» :ئۇنىڭ ئاتىسى ئىبراھىم پۈتۈن يەر يۈزىنىڭ پەرۋەردىگارى خۇدا تەرىپىدىن ئۇنىڭغا مۇنداق دەپ بۇيرۇغان» :ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىدىن بولمىغان ھەر قانداق بىر ئەر ئۇنىڭ قىزلىرىنى ئالماقچى بولسا ،بىز خەتنە قىلىنغاندەك ،ئۇنىڭ بارلىق ئەرلىرىنى خەتنە قىلدۇرسۇن ،ئاندىن بىز ئۇنىڭغا قىزىمىزنى خوتۇنلۇققا بېرەلەيمىز.«

43ئەمدى بىز ئاتىمىزنىڭ بىزگە ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى سىلەرگە ئۇقتۇردۇق .چۈنكى ،سىز بىزگە ئېيتقاندەك ،قىزىمىزنى خەتنە قىلىنمىغان بىر كىشىگە بېرەلمەيمىز ،چۈنكى بۇ بىز ئۈچۈن نومۇس.

44ئەگەر سىلەر بىزگە قۇلاق سېلىپ ،بىزگە ئوخشاش بولۇشقا ،سىلەرنىڭ بارلىق ئەرلىرىڭلارنىڭ خەتنىسىنى قىلىشقا ماقۇل بولساڭلار ،بىز سىلەرگە قىزىمىزنى بېرىشكە ،سىلەرنىڭ قىزلىرىڭلارنىمۇ ئۆزىمىزگە ئېلىشقا قوشۇلىمىز .سىلەر ئېيتقاندەك ،سىلەر بىلەن بىللە ياشاپ ،بىر خەلق بولىمىز.

45ئەگەر سىلەر بىزنىڭ بۇيرۇقىمىزغا ئەمەل قىلىپ ،بارلىق ئەرلەرنىڭ خەتنە قىلىنىشىنى بۇيرۇمىغا ئەمەل قىلمىساڭلار ،بىز سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا بېرىپ ،قىزىمىزنى سىلەردىن ئېلىپ كېتىمىز.

46شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇر ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،بۇ سۆز ئۇلارغا ئىنتايىن ياقتى .شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇر ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ تىلەكلىرىنى ئورۇنداشقا ئالدىراپ كەتتى ،چۈنكى شەكەم دىنانى ناهايىتى ياخشى كۆرەتتى ۋە ئۇنىڭغا كۆڭلۈم بېرىلىپ كەتكەنىدى.

47شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇر شەهەر دەرۋازىسىغا ئالدىراپ باردى .ئۇلار شەهىرىدىكى بارلىق كىشىلەرنى يىغىپ ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئۇلارغا يەتكۈزدى:

48بىز ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بولغان بۇ كىشىلەرنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئۇلارغا قىزى توغرىسىدا سۆز قىلدۇق ،بۇ كىشىلەر بىزنىڭ ئارزۇيىمىز بويىچە ئىش قىلىشقا قوشۇلدۇ .مانا ،بىزنىڭ زېمىنىمىز ئۇلار ئۈچۈن كەڭ كۆلەمدە ،ئۇلار ئۇ يەردە ياشايدۇ ،سودا قىلىدۇ ،بىز بىر خەلق بولىمىز .بىز ئۇلارنىڭ قىزلىرىنى ئېلىپ ،قىزلىرىمىزنى ئۇلارغا خوتۇنلۇققا بېرىمىز.

49پەقەت مۇشۇ شەرت بىلەنلا بۇ كىشىلەر بۇ ئىشنى قىلىشقا قوشۇلدۇ ،يەنى ئارىمىزدىكى بارلىق ئەرلەر خۇدا ئۇلارغا بۇيرۇغاندەك خەتنە قىلىنىشى كېرەك .بىز ئۇلارنىڭ خەتنە قىلىنىشقا ئائىت كۆرسەتمىلىرىنى ئادا قىلغاندىن كېيىن ،ئۇلار مال-چارۋىلىرى ۋە مال-مۈلكى بىلەن بىللە بىزنىڭ ئارىمىزدا ياشايدۇ ،بىز ئۇلار بىلەن بىر خەلق بولىمىز.

50شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇرنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغان شەهەردىكى بارلىق كىشىلەر بۇ تەكلىپكە قوشۇلدى ۋە خەتنە قىلىشقا بويسۇندى ، چۈنكى شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇر ئۇلارنىڭ نەزىرىدە ئىنتايىن هۆرمەتكە سازاۋەر ئىدى.

51ئەتىسى كۈنى ،شەكەم بىلەن ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇر ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،شەهىرىدىكى بارلىق ئەرلەرنى شەهەرنىڭ ئوتتۇرىسىغا يىغدى .ئۇلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى چاقىردى .ئۇلار شۇ كۈنى ۋە ئەتىسى كۈنى ئۆز ئەۋلادلىرىدىكى بارلىق ئەرلەرنى خەتنە قىلدى.

52ئۇلار شەكەمنى ،ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇرنى ۋە شەكەمنىڭ بەش قېرىندىشىنى خەتنە قىلدۇردى .ئاندىن هەممىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئۆيىگە قايتتى .چۈنكى بۇ ئىش پەرۋەردىگار تەرىپىدىن شەكەم شەهىرىگە قارشى چىقىرىلغان ئىدى .پەرۋەردىگار شىمۇننىڭ بۇ ئىشتا بەرگەن قارارى ئىدى .پەرۋەردىگار شەكەمنى ياقۇپنىڭ ئىككى ئوغلىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇش ئۈچۈن شۇنداق قىلدى.

-34باب

1خەتنە قىلىنغان ئەرلەرنىڭ سانى ئالتە يۈز قىرىق بەش ئەر ۋە ئىككى يۈز قىرىق ئالتە بالا ئىدى.

2لېكىن ،هامورنىڭ ئاتىسى ،پىرېدىنىڭ ئوغلى چىددېكېم ۋە ئۇنىڭ ئالتە ئاكىسى ،شەكەم بىلەن ئاتىسى هامورنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى ، خەتنە قىلىنمىدى .چۈنكى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ توي تەكلىپى ئۇلارغا يىرگىنچلىك ئىدى .شەهەر خەلقىنىڭ ئۇلارغا قۇلاق سالمىغانلىقىغا غەزەپلەنگەنىدى.

3ئىككىنچى كۈنى كەچتە ،ئۇلار خەتنە قىلىنمىغان سەككىز كىچىك بالىنى تاپتى .چۈنكى ئۇلارنىڭ ئانىلىرى ئۇلارنى شەكەمدىن ،ئاتىسى هامۇردىن ۋە شەهەردىكىلەردىن يوشۇرۇپ قويغانىدى.

4شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇر ئۇلارنى خەتنە قىلدۇرۇش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشكە ئادەم ئەۋەتتى .كىددېكەم ۋە ئۇنىڭ ئالتە قېرىندىشى قىلىچ كۆتۈرۈپ ئۇلارغا هۇجۇم قىلىپ ،ئۇلارنى ئۆلتۈرمەكچى بولدى.

5ئۇلار بۇ ئىش ئۈچۈن شەكەمنى ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇرنى ،شۇنداقلا دىنانىمۇ ئۆلتۈرمەكچى بولدى.

6ئۇلار ئۇلارغا» :سىلەر نېمە قىلدىڭلار؟ سىلەر ئىلگىرى تونۇمايدىغان ئىبرانىيلارنىڭ قىزلىرىنى ئېلىپ ،ئاتا-بوۋىلىرىڭلار سىلەرگە بۇيرۇمىغان ئىشنى قىلماقچى بولغان كەنئانلىق قېرىنداشلىرىڭلارنىڭ قىزلىرى ئارىسىدا ئاياللار يوقمۇ؟ «دەپ سورىدى.

7بۇ قىلغان ئىشىڭىز ئارقىلىق مۇۋەپپەقىيەت قازىنىمەن دەپ ئويلامسىزمۇ؟ ئەتە بۇ ئىش توغرىسىدا سىزدىن سورايدىغان قېرىنداشلىرىڭىز كەنئانلىقلارغا نېمە دەپ جاۋاب بېرىسىز؟

8ئەگەر سىلەرنىڭ قىلمىشلىرىڭلار ئۇلارنىڭ نەزىرىدە ئادىل ۋە ياخشى كۆرۈنمىسە ،بىزنىڭ سۆزىمىزگە قۇلاق سالمىغانلىقىڭلار ئۈچۈن ، ئۆزۈڭلار ئۈچۈن ،مېنىڭ هاياتىمىز ئۈچۈن نېمە قىلىسىلەر؟

9ئەگەر بۇ زېمىندا ياشايدىغانلار ۋە بارلىق قېرىنداشلىرىڭلار ،يەنى هام ئەۋلادلىرى ،سىلەرنىڭ قىلمىشلىرىڭلارنى ئاڭلاپ:

10شەكەم ،ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇر ۋە ئۇلارنىڭ شەهىرىدىكى بارلىق كىشىلەر بىر ئىبرانىي ئايال سەۋەبىدىن ،ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ئۇلارغا هەرگىز كۆرسەتمىگەن ،بىلمىگەن ئىشلىرىنى قىلدى .ئۇنداقتا ،سىلەر كەنئان زېمىنىدىكى قېرىنداشلىرىڭلارنىڭ ئالدىدا قەيەرگە قېچىپ كېتىسىلەر؟ نومۇسىڭلارنى قەيەرگە يوشۇرىسىلەر؟

11شۇڭا بىز سىلەرنىڭ قىلغان بۇ ئىشىڭلارغا چىديالمايمىز ،ئاتا-بوۋىلىرىمىز بىزگە بۇيرۇمىغان بۇ بويۇنتۇرۇقنى ئۈستىمىزگە ئالالمايمىز.

12مانا ئەتە بىز بۇ زېمىندا ياشايدىغان بارلىق قېرىنداشلىرىمىزنى ،يەنى كەنئانلىق قېرىنداشلارنى يىغىمىز ،هەممىمىز كېلىپ سىزنى ۋە سىزگە تايانغانلارنىڭ هەممىسىنى ئۆلتۈرۈۋېتىمىز ،شۇنداق قىلساڭلار ،سىلەر ۋە ئۇلاردىن هېچكىم قالمايدۇ.

13هامۇر ،ئۇنىڭ ئوغلى شەكەم ۋە شەهەردىكى بارلىق كىشىلەر چىددېكەم بىلەن ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇلارنىڭ سۆزلىرىدىن قاتتىق قورقۇپ ،قىلغان ئىشلىرىغا پۇشايمان قىلدى.

14شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئاتىسى هامۇر ئاتىسى چىددېكەم ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىغا جاۋاب بېرىپ» :سىلەر بىزگە ئېيتقان سۆزلەرنىڭ هەممىسى راست «دېدى.

15ئەمدى ئەجدادلىرىمىز بىزگە بۇيرۇمىغان ئىشنى ئىبرانىيلارنىڭ مۇهەببىتى ئۈچۈن قىلدۇق دەپ ئويلىماڭلار ۋە ئويلىماڭلار.

16لېكىن بىز ئۇلارنىڭ قىزىنى ئېلىش توغرىسىدىكى بىزنىڭ تەلىپىمىزنى قوبۇل قىلىش نىيىتى ۋە ئارزۇسى ئەمەسلىكىنى ،پەقەت بۇ شەرت بىلەنلا قوبۇل قىلىش كېرەكلىكىنى كۆردۇق .شۇڭا بىز ئۇلارنىڭ تەلىپىگە قۇلاق سېلىپ ،سىز كۆرگەندەك بۇ ئىشنى قىلدۇق.

17ئۇلاردىن تەلىپىمىزنى ئالغاندىن كېيىن ،ئۇلارنىڭ يېنىغا قايتىپ كېلىپ ،سىز بىزگە ئېيتقانلىرىڭىزدەك قىلىمىز.

18شۇڭا ،تېنىمىز ساقىيىپ ،كۈچىمىز يېتىنگىچە كۈتۈپ تۇرۇشڭلارنى ئۆتۈنىمىز .ئاندىن بىز بىرلىكتە ئۇلارغا قارشى تۇرۇپ ،ئۆز قەلبىمىزدىكى ۋە ئۆزىمىزدىكىنى قىلىمىز.

19ياقۇپنىڭ قىزى دىنا چىددىپكەم ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنىڭ ئېيتقانلىرىنى ،هامۇر ،ئۇنىڭ ئوغلى شەكەمنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ شەھىرىدىكى خەلقنىڭ ئۇلارغا بەرگەن جاۋابلىرىنى ئاڭلىدى.

20ئۇ دەرھال ئاتىسىنىڭ ئۇنى شەكەمنىڭ ئۆيىگە قاراپ بېرىش ئۈچۈن ئەۋەتكەن قىزلىرىنىڭ بىرىنى ئاتىسى ياقۇپ ۋە ئاكىلىرىغا ئەۋەتىپ:

21چىددىپكېم ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى سىلەر توغرىسىدا شۇنداق مەسلىھەت بەردى ،هامۇر ،شەكەم ۋە شەھەر خەلقى ئۇلارغا شۇنداق جاۋاب بەردى.

22ياقۇپ بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ،غەزەپكە چۆمدى ،ئۇلارغا ئاچچىقى كەلدى ،غەزىپىمۇ ياندى.

23شىمون بىلەن لېۋى قەسەم قىلىپ» :پۈتۈن يەر يۈزىنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگارنىڭ مەڭگۈ هايات ئىكەنلىكى بىلەن قەسەم قىلىمەنكى ،ئەتە بۇ ۋاقىتتا پۈتۈن شەھەردە هېچكىم قالمايدۇ «دېدى.

24خەتنە قىلىنمىغان يىگىرمە يىگىت يوشۇرۇنغانىدى .بۇ يىگىتلەر شىمون بىلەن لېۋىغا قارشى ئۇرۇش قىلدى .شىمون بىلەن لېۋى ئۇلارنىڭ ئون سەككىزىنى ئۆلتۈردى ،ئىككىسى ئۇلاردىن قېچىپ ،شەھەردىكى بىر قىسىم ئاق تاش قۇدۇقلىرىغا قېچىپ كەتتى .شىمون بىلەن لېۋى ئۇلارنى ئىزدىدى ،ئەمما تاپالمىدى.

25شىمون بىلەن لېۋىي شەھەر ئىچىدە ئايلىنىپ يۈرۈپ ،شەھەردىكى بارلىق كىشىلەرنى قىلىچ بىلەن قىرىپ تاشلىدى ،هېچكىمنى تىرىك قالدۇرمىدى.

26شەھەر ئىچىدە قاتتىق غۇلغۇلا كۆتۈرۈلدى .شەھەر خەلقىنىڭ پەريادى ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى .بارلىق ئاياللار ۋە بالىلار قاتتىق ۋارقىراپ كەتتى.

27شىمون بىلەن لېۋىي پۈتۈن شەھەرنى قىرىپ تاشلىدى ،پۈتۈن شەھەردە بىر ئەرنىمۇ قالدۇرمىدى.

28ئۇلار هامۇر بىلەن ئوغلى شەكەمنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈپ ،دىنانى شەكەمنىڭ ئۆيىدىن ئېلىپ چىقىپ كەتتى.

29ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بېرىپ قايتىپ كەلدى .ئۇلار ئۆلتۈرۈلگەنلەرنى يوقلاپ ،شەھەردىكى ۋە دالادىكى بارلىق مال-مۈلكىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلدى.

30ئۇلار غەنىيمەتنى ئېلىۋاتقاندا ،ئۈچ يۈز ئادەم ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئۇلارغا توپا چېچىپ ،تاش بىلەن ئۇردى .شىمون ئۇلارغا قاراپ بۇرۇلۇپ ،هەممىسىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى .شىمون لېۋىنىڭ ئالدىغا بۇرۇلۇپ ،شەھەرگە كىردى.

31ئۇلار قوي ،كالا ،كالا ۋە باشقا مال-چارۋىلارنى ،قالغان ئاياللار ۋە كىچىك بالىلارنى ئېلىپ كەتتى .ئاندىن دەرۋازىنى ئېچىپ ،جاسارەت بىلەن ئاتىسى ياقۇپنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى.

32ياقۇپ ئۇلارنىڭ شەھەرگە قىلغان ئىشلىرىنى ۋە ئۇلارنىڭ قولغا كەلتۈرگەن ئولجىلىرىنى كۆرۈپ ،ئۇلارغا قاتتىق ئاچچىقلاندى .ياقۇپ ئۇلارغا» :سىلەر ماڭا نېمە قىلدىڭلار؟ مەن بۇ يەردىكى كەنئانلىقلار ئارىسىدا ئارام ئالدىم ،ئۇلارنىڭ هېچقايسىسى ماڭا ئارىلاشمىدى «دېدى.

33سەن مېنى بۇ زېمىندا ياشايدىغان كەنئانلىقلار ۋە پېرىززىيلەر ئارىسىدا يىرگىنچلىك قىلدىڭ .مەن ئاز ساندىكى كىشىلەردىن ئەمەس .ئۇلار سېنىڭ ئۆز قېرىنداشلىرى بىلەن قىلغان ئىشلىرىڭنى ئاڭلاپ ،ماڭا قارشى توپلىنىپ مېنى ئۆلتۈرىدۇ ،شۇنداق قىلسام مەن ۋە ئائىلەم ۋەيران بولىمىز.

34شىمون ،لاۋىي ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى ئاتىسى ياقۇپقا» :بىز بۇ يەردە ياشاۋاتىمىز ،شەكەم سىڭلىمىزغا بۇنداق قىلامدۇ؟ شەكەمنىڭ قىلغانلىرىغا نېمىشقا سۈكۈت قىلىۋاتىسەن؟ ئۇ سىڭلىمىزغا كوچىلاردا پاھىشە ئايالغا ئوخشاش مۇئامىلە قىلامدۇ؟ «دېدى.

35شىمون بىلەن لېۋىي شەكەم شەھىرىدىن ئەسىرگە ئېلىپ ،ئۆلتۈرمىگەن ئاياللار سانى سەكسەن بەش ئىدى .بۇ ئاياللار ئەر كىشى بىلەن كۆرۈشمىگەن ئىدى.

36ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بۇناھ ئىسىملىك چىرايلىق ،چىرايلىق بىر قىز بار ئىدى .شىمون ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالدى .ئۇلار ئەسىرگە ئېلىپ ئۆلتۈرمىگەن ئەرلەرنىڭ سانى قىرىق يەتتە ئىدى ،قالغانلىرىنى ئۆلتۈردى.

37شىمون بىلەن لېۋى ئەسىرگە ئالغان بارلىق ياش ئەر-ئاياللار ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى مىسىردىن ئايرىلغۇچە ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ۋە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرىغا قۇل بولدى.

38شىمون بىلەن لېۋى شەھەردىن چىقىپ كەتكەندىن كېيىن ،شەھەردە يوشۇرۇنۇپ ،شەھەر خەلقى ئارىسىدا ئۆلمىگەن ئىككى يىگىت ئورنىدىن تۇردى .بۇ يىگىتلەر شەھەرگە كىرىپ ،شەھەر ئىچىدە ئايلىنىپ يۈرۈپ ،شەھەرنىڭ ۋەيران بولغانلىقىنى ،ئەرلەرنىڭ يوقلۇقىنى ، پەقەت ئاياللارنىڭ يىغلاۋاتقانلىقىنى كۆردى .بۇ يىگىتلەر ۋارقىراپ» :مانا ،ئىبرانىي ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۈگۈن كەنئان شەھەرلىرىنىڭ بىرىنى ۋەيران قىلىپ ،پۈتۈن كەنئان زېمىنىدا جانلىرىنى قۇربان قىلىشتىن قورقمىدى «دېدى.

39بۇ كىشىلەر شەھەردىن ئايرىلىپ ،تاپپاخ شەھىرىگە باردى .ئۇلار ئۇ يەرگە كېلىپ ،تاپپاخ ئاھالىسىگە ئۆزلىرى باشتىن كەچۈرگەن بارلىق ئىشلارنى ۋە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ شەكەم شەھىرىگە قىلغان ئىشلىرىنى سۆزلەپ بەردى.

40بۇ خەۋەر تاپپاخ پادىشاھى ياشۇبقا يېتىپ باردى .ئۇ بۇ ياشلارنى كۆرۈش ئۈچۈن شەكەم شەھىرىگە ئادەم ئەۋەتتى .پادىشاھ ئۇلارنىڭ سۆزىگە ئىشەنمەي» :ئىككى ئادەم شەكەمدەك چوڭ شەھەرنى قانداقمۇ ۋەيران قىلالايدۇ؟ «دېدى.

41ياشۇبنىڭ ئەلچىلىرى قايتىپ كېلىپ ،ئۇنىڭغا» :بىز شەھەرگە كەلدۇق ،شەھەر ۋەيران بولدى ،ئۇ يەردە بىرمۇ ئەر يوق ،پەقەت يىغلاۋاتقان ئاياللار بار ،ئۇ يەردە قوي-قوي يوق ،چۈنكى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەردىكى بارلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ كەتكەن ،«دېدى.

42ياشۇب بۇنى ئاڭلاپ هەيران قالدى» :بۇنداق چوڭ شەھەرنى ۋەيران قىلىدىغان ئىككى ئادەم قانداقمۇ بۇنداق ئىش قىلالايتتى؟

43بۇنداق ئىش نىمرود دەۋرىدىن تارتىپ بولۇپ باقمىغان ،هەتتا ئەڭ ئۇزۇن زامانلاردىن تارتىپ يۈز بەرگەن ئەمەس .تاپپاخ پادىشاھى ياشۇب ئۆز خەلقىگە» :جەسۇر بولۇڭلار ،بىز بېرىپ بۇ ئىبرانىيلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،شەھەرگە قىلغانلىرىنى ئۇلارغا قىلايلى ، شەھەر خەلقىنىڭ ئۆچىنى ئالىمىز «دېدى.

44تاپپاخ پادىشاھى ياشۇب بۇ ئىش توغرىسىدا مەسلىھەتچىلىرى بىلەن مەسلىھەتلەشكەندە ،مەسلىھەتچىلىرى ئۇنىڭغا» :يەككە سەن ئىبرانىيلارنى مەغلۇپ قىلالمايسەن ،چۈنكى ئۇلار پۈتۈن شەھەرگە بۇ ئىشنى قىلىشقا كۈچلۈك بولۇشى كېرەك «دېدى.

45ئەگەر ئۇلارنىڭ ئىككىسى پۈتۈن شەھەرنى ۋەيران قىلسا ،ھېچكىم ئۇلارغا قارشى تۇرالمىسا ،ئەگەر سەن ئۇلارغا قارشى چىقساڭ ، ئۇلار بىزگە قارشى قوزغىلىپ ،بىزنىمۇ ۋەيران قىلىدۇ.

46ئەگەر ئەتراپىمىزدىكى بارلىق پادىشاھلارغا ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇلارنى بىر يەرگە جەم قىلساڭ ،بىز ئۇلار بىلەن بىللە بېرىپ ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىمىز ،ئاندىن سەن ئۇلارنى مەغلۇپ قىلىسەن.

47ياشۇب ئۆزىنىڭ مەسلىھەتچىلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىدى ،ئۇلارنىڭ سۆزلىرى ئۇنىڭغا ۋە خەلقىگە ياقتى ،شۇنداق قىلدى .تاپناخ پادىشاھى ياشۇب شەكەم ۋە تاپناخنى قورشاپ تۇرغان ئامورلارنىڭ بارلىق پادىشاھلىرىغا ئادەم ئەۋەتىپ مۇنداق دېدى:

48مەن بىلەن بىللە بېرىپ ،ماڭا ياردەم قىلىڭلار ،بىز ئىبرانىي ياقۇپنى ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئوغۇللىرىنى ئۆلتۈرۈپ ،ئۇلارنى يەر يۈزىدىن يوقىتىمىز .چۈنكى ئۇ شەكەم شەھىرىگە مۇشۇنداق قىلغان ،سىلەر بۇنىڭدىن خەۋەرسىزمۇ؟

49ئامورلارنىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ شەكەم شەھىرىگە قىلغان يامان ئىشلىرىنى ئاڭلاپ ،قاتتىق ھەيران قالدى.

50ئامورلارنىڭ يەتتە پادىشاھى پۈتۈن قوشۇنلىرى بىلەن جەم بولۇپ ،قوللىرىغا قىلىچ ئالغان تەخمىنەن ئون مىڭ ئادەم ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا كەلدى .ياقۇپ ئامورلارنىڭ پادىشاھلىرىنىڭ ئوغۇللىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن توپلانغانلىقىنى ئاڭلاپ ، ياقۇپنى قورقۇتۇپ ،بۇنىڭدىن ئەنسىرىدى.

51ياقۇپ شىمون بىلەن لېۋىگە» :سىلەر نېمە قىلدىڭلار؟ نېمىشقا ماڭا زىيانكەشلىك قىلدىڭلار؟ مېنى ۋە ئائىلەمنى يوقىتىش ئۈچۈن كەنئاننىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىنى ماڭا قارشى ئېلىپ كەلدىڭلار؟ چۈنكى مەن ۋە ئائىلەم خاتىرجەم ئىدىم ،سىلەر ماڭا بۇنداق قىلدىڭلار ۋە ئۆزۈڭلارنىڭ قىلمىشلىرىڭلار بىلەن بۇ يەردىكى كىشىلەرنى ماڭا قارشى قوزغىدىڭلار.

52يەھۇدا ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ» :ئاكىلىرىم شىمون بىلەن لېۋىينىڭ شەكەمنىڭ بارلىق ئاھالىسىنى بىكارغا ئۆلتۈرگەنلىكىنى بىلەمسىز؟ « دېدى .شۈبھىسىزكى ،شەكەمنىڭ سىڭلىمىزغا خورلۇق قىلغانلىقى ۋە خۇدانىڭ نۇھ ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا بەرگەن بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلغانلىقى ئۈچۈن شۇنداق بولغان .شەكەمنىڭ سىڭلىمىزنى زورلۇق بىلەن ئېلىپ كېتىپ ،ئۇنىڭ بىلەن زىنا قىلغانلىقى ئۈچۈن شۇنداق بولغان.

53شەكەم بۇ رەزىللىكلەرنىڭ ھەممىسىنى قىلدى ،ئەمما شەھەر ئاھالىسىدىن ھېچكىم ئۇنىڭغا» :سەن نېمىشقا بۇنداق قىلىۋاتىسەن؟ «دەپ سۆزلىمىدى .شۇڭا قېرىنداشلىرىم شەھەرگە بېرىپ ئۇنى ۋەيران قىلدى .پەرۋەردىگار شەھەرنى ئۇلارنىڭ قولىغا تاپشۇردى ،چۈنكى شەھەر ئاھالىسى خۇدايىمىزغا خىلاپلىق قىلدى .ئۇنداقتا ،ئۇلارنىڭ بۇ ئىشلارنى قىلىشى بىكارغامۇ؟

54ئەمدى نېمىشقا قورقىسىز ياكى قايغۇغا چۆمۈسىز؟ نېمىشقا قېرىنداشلىرىمغا ئاچچىقلىنىسىز؟ نېمىشقا ئۇلارغا غەزەپلىنىسىز؟

55شۈبھىسىزكى ،شەكەم شەھىرى ۋە ئۇنىڭ ئاھالىسىنى ئۇلارنىڭ قولىغا تاپشۇرغان خۇدايىمىز ،بىزگە قارشى كېلىۋاتقان بارلىق كەنئان پادىشاھلىرىنىمۇ بىزنىڭ قولىمىزغا تاپشۇرىدۇ .بىز ئۇلارغا قېرىنداشلىرىم شەكەمگە قىلغان ئىشلارنى قىلغاندەك قىلىمىز.

56ئەمدى ئۇلارغا قارشى خاتىرجەم بولۇڭ ،قورقۇنچلىرىڭىزنى يوقىتىڭ ،لېكىن پەرۋەردىگار خۇدايىمىزغا ئىشىنىڭ ،بىزگە ياردەم قىلىشى ، بىزنى قۇتقۇزۇشى ۋە دۈشمەنلىرىمىزنى قولىمىزغا تاپشۇرۇشى ئۈچۈن ئۇنىڭغا دۇئا قىلىڭ.

57يەھۇدا ئاتىسىنىڭ بىر خىزمەتچىسىنى چاقىرىپ» :بار ،بىزگە قارشى كېلىۋاتقان پادىشاھلارنىڭ قوشۇنلىرى قەيەردە ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ باق «دېدى.

58خىزمەتكار يىراقتا قاراپ ،سىخون تېغىنىڭ قارشى تەرىپىگە چىقىپ ،پادىشاھلارنىڭ بارلىق قوشۇنلىرىنىڭ دالادا تۇرغانلىقىنى كۆردى .ئۇ يەھۇداغا قايتىپ كېلىپ» :مانا پادىشاھلار دالادا ،قوشۇنلىرى دېڭىز بويىدىكى قۇمغا ئوخشاش كۆپ ئادەم.

59يەھۇدا شىمون ،لاۋىي ۋە بارلىق قېرىنداشلىرىغا» :سىلەر كۈچلۈكلەرنى ئاشۇرۇپ ،باتۇر بولۇڭلار ،چۈنكى پەرۋەردىگار خۇدايىمىز بىز بىلەن بىللە ،ئۇلاردىن قورقماڭلار «دېدى.

60ھەر بىرىڭلار ئورنىڭلاردىن تۇرۇپ ،قورال-ياراغ ،ئوقيا ۋە قىلىچنى كىيىڭلار ،بىز بۇ خەتتە قىلىنمىغان كىشىلەرگە قارشى ئۇرۇش قىلىمىز .پەرۋەردىگار بىزنىڭ خۇدايىمىز ،ئۇ بىزنى قۇتقۇزىدۇ.

61ئۇلار ئورنىدىن تۇرۇپ ،ياقۇپنىڭ ئون بىر ئوغلى ۋە ياقۇپنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى ،چوڭ-كىچىكلىرى ،ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ قوراللىرىنى كىيدى.

62ئىسھاقنىڭ ھېبروندا ئىسھاق بىلەن بىللە بولغان بارلىق خىزمەتكارلىرى ھەر خىل جەڭ قوراللىرى بىلەن ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەتكارلىرى 112 ئادەم ،بۇ پادىشاھلارنىڭ يېنىغا باردى ،ياقۇپمۇ ئۇلار بىلەن بىللە باردى.

63ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاققا ،يەنى كىرىئات-ئارباغا ئادەم ئەۋەتىپ:

64بىز ئۈچۈن پەرۋەردىگار خۇدايىمىزغا ئىلتىجا قىلىپ ،بىزنى كەنئانلىقلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇپ ،ئۇلارنى قولىمىزغا تاپشۇرغىن ،دېدى.

65ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاق ئوغۇللىرى ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىپ» :ئى پەرۋەردىگار خۇدا ،سەن ئاتامغا» :مەن سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭنى ئاسماندىكى يۇلتۇزلاردەك كۆپەيتىمەن «دەپ ۋەدە بەرگەن ئىدىڭ .سەن ماڭا ۋەدە بەرگەن ئىدىڭ ،كەنئان پادىشاھلىرى بالىلىرىم بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن بىر يەرگە جەم بولۇۋاتقانلىقى ئۈچۈن ،ئۇلار زوراۋانلىق قىلمىغانلىقى ئۈچۈن ،ئۆز ۋەدىڭنى ئەمەلگە ئاشۇر « دېدى.

66ئى پەرۋەردىگار خۇدا ،پۈتۈن يەر يۈزىنىڭ خۇداسى ،ئەمدى بۇ پادىشاھلارنىڭ نىيىتىنى بۇرمىلاپ ،ئۇلارنىڭ ئوغۇللىرىمغا قارشى ئۇرۇش قىلماسلىقىنى تىلەيمەن.

67بۇ پادىشاھلارنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ خەلقىنىڭ قەلبىگە ئوغۇللىرىمدىن قورقۇش تۇيغۇسىنى بېغىشلا ،ئۇلارنىڭ غۇرۇرىنى چۈشۈر ،شۇنداق قىلساڭ ئۇلار ئوغۇللىرىمدىن يۈز ئۆرۈيدۇ.

68قۇدرەتلىك قولۇڭ ۋە سوزۇلغان قولۇڭ بىلەن ئوغۇللىرىمنى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەتكارلىرىنى ئۇلاردىن قۇتقۇزغىن ،چۈنكى بۇلارنىڭ ھەممىسىنى قىلىش سېنىڭ قولۇڭدا كۈچ ۋە قۇدرەتتۇر.

69ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەتكارلىرى بۇ پادىشاھلارنىڭ يېنىغا باردى .ئۇلار پەرۋەردىگار خۇداسىغا ئىشەندى .ئۇلار يولغا چىققاندا ،ئاتىسى ياقۇپ پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىپ» :ئى پەرۋەردىگار خۇدا ،قۇدرەتلىك ۋە شانلىق خۇدا !سەن قەدىمدىن تارتىپ ھازىرغىچە پادىشاھ بولۇپ كەلدىڭ.

70سەن ئۇرۇش قوزغاپ ،ئۇلارنى توختىتىدىغان زاتسەن ،سېنىڭ قولۇڭدا ئۇستۇنلۇك ۋە تۇۋەنلىك قۇدرەت بار؛ ئى مېنىڭ دۇئايىم سېنىڭ ئالدىڭدا قوبۇل بولسۇن ،سەن ماڭا رەھمىتىڭ بىلەن يۈزلىنىپ ،بۇ پادىشاھلارنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ خەلقىنىڭ قەلبىنى ئوغۇللىرىمنىڭ قورقۇنچى بىلەن تەسىرلەندۈرۈپ ،ئۇلارنى ۋە ئۇلارنىڭ قوشۇنلىرىنى قورقۇتۇپ ،ساڭا ئىشەنگەنلەرنىڭ ھەممىسىنى قۇتقۇزغىن ،چۈنكى سەن خەلقنى بىزگە بويسۇندۇرۇپ ،مىللەتلەرنى بىزنىڭ قولىمىز ئاستىغا چۈشۈرەلەيسەن.

-35باب

1ئامورلارنىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا نېمە قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەتچىلىرى بىلەن مەسلىھەتلىشىش ئۈچۈن دالاغا كېلىپ ،ئۆزلىرىنىڭ مەسلىھەتچىلىرى بىلەن مەسلىھەتلەشتى .ئۇلار يەنىلا ئۇلاردىن قورقۇپ» :مانا ،بۇ ئىككىسى شەكەم شەھىرىنىڭ ھەممە ئاھالىسىنى قىرغىن قىلدى ،«دېدى.

2پەرۋەردىگار ئىسھاق بىلەن ياقۇپنىڭ دۇئالىرىنى ئاڭلىدى .ئۇ پادىشاھلارنىڭ بارلىق مەسلىھەتچىلىرىنىڭ قەلبىنى قاتتىق قورقۇنچ ۋە ۋەھىمىگە سالدى .ئۇلار بىردەك:

3بۇگۈن سەن ئەخمەقمۇ؟ ياكى ئىبرانىيلار بىلەن ئۇرۇشۇشنى چۈشەنمىدىڭمۇ؟ نېمشقا بۈگۈن ئۆزۈڭنىڭ ھالاكىتىڭدىن خۇشال بولىسەن؟

4مانا ،ئۇلارنىڭ ئىككىسى قورقماي ۋە قورقماي شەكەم شەھىرىگە كېلىپ ،شەھەردىكى بارلىق كىشىلەرنى قىرغىن قىلدى ،ھېچكىم ئۇلارغا قارشى تۇرالمىدى .سىلەر قانداق قىلىپ ئۇلارنىڭ ھەممىسى بىلەن ئۇرۇش قىلالايسىلەر؟

5سىلەر شۈبھىسىزكى ،ئۇلارنىڭ خۇداسىنىڭ ئۇلارنى ئىنتايىن ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى ،ئۇلار ئۈچۈن قەدىمدىن بۇيان قىلىنمىغان قۇدرەتلىك ئىشلارنى قىلغانلىقىنى بىلىسىلەر .بارلىق مىللەتلەرنىڭ خۇدالىرى ئىچىدە ئۇنىڭ قۇدرەتلىك ئىشلىرىغا ئوخشاش قۇدرەتلىك ئىشلارنى قىلالايدىغان ھېچكىم يوق.

6شۈبھىسىزكى ،ئۇ ئۇلارنىڭ ئاتىسى ئىبرانىي ئىبراھىمنى نىمرودنىڭ قولىدىن ۋە ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان خەلقىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى.

7ئۇ ئۇنى پادىشاھ نىمرود تاشلىغان ئوتتىن قۇتقۇزدى ،خۇدا ئۇنى ئوتتىن قۇتقۇزدى.

8يەنە كىم بۇنداق قىلالايدۇ؟ شۈبھىسىزكى ،ئىبراھىم ئېلامنىڭ بەش پادىشاھىنى ئۆلتۈرگەن ،چۈنكى ئۇلار ئىنىسىنىڭ ئوغلىغا تەگكەن ئىدى . ئۇ چاغدا ئۇ سودومدا تۇراتتى.

9ئۇ ئۆيىدىكى سادىق خىزمەتكارى ۋە ئۇنىڭ بىر قانچە ئادەملىرىنى تۇتۇپ ،بىر كېچىدىلا ئېلام پادىشاھلىرىنى قوغلاپ ئۆلتۈرۈپ ،ئىنىسىنىڭ ئوغلىغا تارتىۋېلىنغان بارلىق مال-مۈلكىنى قايتۇرۇپ بەردى.

10شۈبھىسىزكى ،سىلەر بۇ ئىبرانىيلارنىڭ خۇداسىنىڭ ئۇلاردىن تولىمۇ خۇشال ئىكەنلىكىنى بىلىسىلەر ،ئۇلارمۇ ئۇنىڭدىن خۇشال ،چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ ئۇلارنى بارلىق دۈشمەنلىرىدىن قۇتقۇزغانلىقىنى بىلىدۇ.

11ئىبراھىم خۇداغا بولغان مۇھەببىتى بىلەن بىردىنبىر ۋە ئەزىز ئوغلىنى ئېلىپ ،ئۇنى خۇداغا كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق قىلىپ بېغىشىنى قارار قىلدى .ئەگەر خۇدا ئۇنى بۇ ئىشتىن توسمىغان بولسا ،ئۇ بۇنى خۇداغا بولغان مۇھەببىتى بىلەن قىلغان بولاتتى.

12خۇدا ئۇنىڭ بارلىق ئىشلىرىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭغا قەسەم قىلىپ ،ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ۋە بارلىق ئەۋلادلىرىنى بېشىغا كېلىدىغان ھەر قانداق قىيىنچىلىقتىن قۇتقۇزىدىغانلىقىغا ۋەدە بەردى .چۈنكى ئۇ بۇ ئىشنى قىلغان ۋە خۇدانىڭ مۇھەببىتى ئارقىلىق بالىسىغا بولغان مېھىر-شەپقىنى يوقاتقان ئىدى.

13سىلەر ئۇلارنىڭ خۇداسىنىڭ مىسىر پادىشاھى پىرئەۋن بىلەن گېرار پادىشاھى ئابىمەلەككە نېمە قىلغانلىقىنى ئاڭلىمىدىڭلارمۇ؟ ئۇلار ئىبراھىمنىڭ ئايالىنى ئېلىۋالغان .ئىبراھىم ئابىمەلەك ئىبراھىمغا» :ئۇ مېنىڭ سىڭلىم «دېگەن .ئۇلار ئىبراھىمنى ئۆلتۈرۈپ ،ئۇنى خوتۇنلۇققا ئېلىشنى ئويلىماسلىقى ئۈچۈن ،خۇدا ئۇلارغا ۋە ئۇلارنىڭ خەلقىگە سىلەر ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسىنى قىلغان.

14مانا ،بىز ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆردۇقكى ،ياقۇپنىڭ ئىنىسى ئەساۋ ئاتىسىنىڭ دۇئاسىنى تارتىۋېلىپ ،ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىش ئۈچۈن تۆت يۈز ئادەم بىلەن ئۇنىڭغا كەلدى.

15ئۇ سۈرىيەدىن كەلگەندە ،ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈپ ،ئانىسىنى ۋە بالىلىرىنى ئۆلتۈرۈشكە باردى .ئۇنى ئۇنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغان خۇداسىدىن باشقا كىم بار؟ ئۇ ئۇنى ئاكىسىنىڭ ۋە دۈشمەنلىرىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى ،ئۇ چوقۇم ئۇلارنى يەنە قوغدايدۇ.

16سىلەر ئاڭلىغان يامانلىقنى شەكەم شەھىرىگە قىلىشقا كۈچ-قۇۋۋەت بەرگەنلىكى ئۇلارنىڭ خۇداسى ئىكەنلىكىنى كىم بىلمەيدۇ؟

17ئەگەر ئۇلارنىڭ ئېتىقاد قىلغان خۇداسى بولمىغان بولسا ،ئىككى ئادەم ئۆز كۈچى بىلەن شەكەمگە ئوخشاش چوڭ شەھەرنى ۋەيران قىلالايتتىمۇ؟ ئۇ ئۇلارغا بۇنداق دېدى ۋە بۇلارنىڭ ھەممىسىنى قىلىپ ،شەھەردىكى شەھەر ئاھالىلىرىنى ئۆلتۈردى.

18ئەگەر مىڭ ھەسسە كۆپ ئادەم ساڭا ياردەمگە كەلسىمۇ ،سەن شەھىرىڭدىن ئۇلارنىڭ ھەممىسى بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن كەلگەنلەرنى مەغلۇپ قىلالامسەن؟

19سىلەر ھەقىقەتەن بىلىسىلەر ۋە چۈشىنىسىلەركى ،سىلەر ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن ئەمەس ،بەلكى ئۇلارنى تاللىغان خۇدا بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن كەلدىڭلار ،شۇڭا بۈگۈن ھەممىڭلار ھالاك بولۇش ئۈچۈن كەلدىڭلار.

20شۇڭا ئۆزۈڭلارغا كەلتۈرمەكچى بولغان بۇ يامانلىقتىن ساقلىنىڭلار ،ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلمىغانىڭلار ياخشى ،گەرچە ئۇلارنىڭ سانى ئاز بولسىمۇ ،چۈنكى ئۇلارنىڭ خۇداسى ئۇلار بىلەن بىللە.

21ئامور پادىشاھلىرى ئۆزلىرىنىڭ مەسلىھەتچىلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا ،ئۇلارنىڭ قەلبى قورقۇنچقا تولدى .ئۇلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قورقۇپ ،ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىشنى خالىمىدى.

22ئۇلار مەسلىھەتچىلىرىنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىپ ،ئۇلارنىڭ بارلىق سۆزلىرىگە قۇلاق سالدى .مەسلىھەتچىلەرنىڭ سۆزلىرى پادىشاھلارغا ناھايىتى ياقتى ،ئۇلار شۇنداق قىلدى.

23پادىشاھلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن يۈز ئۆرۈپ ،ئۇلارنى يىراقلاشتۇردى ،چۈنكى ئۇلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قاتتىق قورققانلىقتىن ، ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا جۈرئەت قىلالمىدى.

24چۈنكى بۇ پەرۋەردىگاردىن ئۇلارغا كەلدى، چۈنكى ئۇ خىزمەتكارلىرى ئىسھاق بىلەن ياقۇپنىڭ دۈئالىرىنى ئاڭلىدى، چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭغا ئىشەندى. شۇ كۈنى بارلىق پادىشاھلار ئۆز چېدىرلىرى بىلەن ئۆز شەھىرىگە قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئۇ چاغدا ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلمىدى.
25ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شۇ كۈنى كەچكىچە سىخون تېغىنىڭ قارشى تەرىپىدە تۇردى. بۇ پادىشاھلارنىڭ ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا كەلمىگەنلىكىنى كۆرۈپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.

36-باب

1شۇ چاغدا پەرۋەردىگار ياقۇپقا كۆرۈنۈپ: «ئورنىڭدىن تۇر، بەيتەلگە بار، ئۇ يەردە تۇر. ساڭا كۆرۈنگەن، سېنى ۋە ئوغۇللىرىڭنى ئازاب-ئوقۇبەتتىن قۇتقۇزغان پەرۋەردىگارغا ئاتاپ ئۇ يەردە بىر قۇربانلىق سۇپىسى ياسىغىن» دېدى.
2ياقۇپ ئوغۇللىرى ۋە بارلىق تەئەللۇقاتلىرى بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ، پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بويىچە بەيتەلگە باردى.
3ياقۇپ بەيتەلگە كۆچۈپ بارغاندا توقسان توققۇز ياشتا ئىدى. ياقۇپ، ئوغۇللىرى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەن بارلىق كىشىلەر لۇزدىكى بەيتەلدە تۇرۇپ قالدى. ئۇ يەردە ئۆزىگە كۆرۈنگەن پەرۋەردىگارغا ئاتاپ بىر قۇربانلىق سۇپىسى ياسىدى. ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى بەيتەلدە ئالتە ئاي تۇردى.
4شۇ چاغدا، ئۇنىڭ قىزى، ياقۇپ بىلەن بىللە بولغان رىبېككانىڭ ئېمىتىش ئايالى دېبورا ئالەمدىن ئۆتتى. ياقۇپ ئۇنى بەيتەلنىڭ ئاستىدىكى بىر دۇب دەرىخىنىڭ ئاستىغا دەپنە قىلدى.
5ياقۇپنىڭ ئانىسى بېتۇئېلنىڭ قىزى رىبەكامۇ شۇ چاغدا ھىبروندا، يەنى كىرىئات-ئاربادا ۋاپات بولدى. ئۇ ئىبراھىم خىت ئەۋلادلىرىدىن سېتىۋالغان ماكپېلاھ ئۆڭكۈرىگە دەپنە قىلىندى.
6رىبېككا 133 يىل ئۆمۈر كۆرۈپ، ئالەمدىن ئۆتتى. ياقۇپ ئانىسى رىبېككانىڭ ئۆلگەنلىكىنى ئاڭلاپ، ئانىسى ئۈچۈن قاتتىق يىغلىدى، ئانىسى ۋە ئۇنىڭ ئېمىزگۈچىسى دېبورا ئۈچۈن قاتتىق ماتەم تۇتتى ۋە بۇ يەرگە ئاللون-باخۇت دەپ ئىسىم قويدى.
7شۇ كۈنلەردە ئارىملىق لابان ئۆلدى، چۈنكى ئۇ ياقۇپ بىلەن بولغان ئەھدىنى بۇزغانلىقى ئۈچۈن، خۇدا ئۇنى جازالىدى.
8پەرۋەردىگار ياقۇپقا كۆرۈنۈپ، ئۇنىڭغا بەخت ئاتا قىلىپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى ئىسرائىل دەپ قويدى. شۇ كۈنلەردە ياقۇپنىڭ ئايالى راھىلە ھامىلىدار بولدى.
9شۇ چاغدا ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى بەيتەلدىن ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە، يەنى ھىبرونغا قايتىش ئۈچۈن يولغا چىقتى.
10ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، ئەفراتقا بارىدىغان يول ئاز قالغاندا، راھىلە بىر ئوغۇل تۇغدى. ئۇ قاتتىق تۇغۇت ئازابى تارتىپ قازا قىلدى.
11ياقۇپ ئۇنى ئەفراتقا، يەنى بەيتلەھەمگە بارىدىغان يولغا دەپنە قىلدى ۋە ئۇنىڭ قەبرىسىگە بىر تاش تىكلىدى. قەبرىسى ھازىرغىچە شۇ يەردە تۇرماقتا. راھىلە قىرىق بەش يىل ئۆمۈر كۆرۈپ، ئالەمدىن ئۆتتى.
12ياقۇپ راھىلەدىن تۇغۇلغان ئوغلىنىڭ ئىسمىنى بىنيامىن دەپ قويدى، چۈنكى ئۇ ئوڭ تەرەپتىكى زېمىندا تۇغۇلغان ئىدى.
13راھىلە ۋاپات بولغاندىن كېيىن، ياقۇپ ئۆزىنىڭ چېدىرىنى راھىلەنىڭ دېدەك بىلھانىڭ چېدىرىغا تىكتى.
14بۇنىڭ ئۈچۈن رۇبېن ئانىسى لېياغا ھەسەت قىلىپ، غەزەپلەندى. ئۇ غەزەپ بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ، بىلھانىڭ چېدىرىغا كىردى ۋە ئۇ يەردىن ئاتىسىنىڭ كارىۋىتىنى ئېلىۋەتتى.
15شۇ چاغدا، رۇبېن ئاتىسىنىڭ تۆشىكىنى بۇلغىغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىدىن تۇنجى ئەۋلادلىق ھوقۇقى، پادىشاھلىق ۋە روھانىيلىق ھوقۇقى ئېلىپ تاشلاندى. تۇنجى ئەۋلادلىق ھوقۇقى يۈسۈپكە، پادىشاھلىق ھوقۇقى يەھۇداغا، روھانىيلىق ھوقۇقى لېۋىيغا بېرىلدى، چۈنكى رۇبېن ئاتىسىنىڭ تۆشىكىنى بۇلغىغان ئىدى.
16ياقۇپنىڭ پادان-ئارامدا تۇغۇلغان ئەۋلادلىرى تۆۋەندىكىچە: ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئون ئىككى ئىدى.
17لېياھنىڭ ئوغۇللىرى: تۇنجى ئوغلى رۇبېن، شىمون، لاۋىي، يەھۇدا، ئىسساكار، زەبۇلۇن ۋە ئۇلارنىڭ سىڭلىسى دىنا؛ راھىلەنىڭ ئوغۇللىرى: يۈسۈپ بىلەن بىنيامىن.
18لېيانىڭ دېدىك زىلپانىڭ ئوغۇللىرى گاد ۋە ئاشىر، راھىلەنىڭ دېدەك بىلھانىڭ ئوغۇللىرى دان ۋە نافتالى بولۇپ، بۇلار ياقۇپنىڭ پادان-ئارامدا تۇغۇلغان ئوغۇللىرى ئىدى.
19ياقۇپ ئوغۇللىرى ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئاتا-بوۋىلىرى يولغا چىقىپ، ھىبروندىكى مامرە، يەنى كىرىئات-ئاربا دېگەن يەرگە كەلدى. ئىبراھىم بىلەن ئىسھاق ئۇ يەردە ياشىدى. ياقۇپ ئوغۇللىرى ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئاتا-بوۋىلىرى بىلەن ھىبروندا ئاتىسىنىڭ يېنىدا تۇراتتى.
20ئۇنىڭ ئىنىسى ئەساۋ، ئوغۇللىرى ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق كىشىلەر سەئىر زېمىنىغا بېرىپ، ئۇ يەردە ئولتۇراقلىشىپ، سەئىر زېمىنىدا مولۇككە ئىگە بولدى. ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى سەئىر زېمىنىدا كۆپىيىپ، ناھايىتى كۆپەيدى.
21ئەساۋنىڭ قانان زېمىنىدا تۇغۇلغان ئەۋلادلىرى تۆۋەندىكىچە: ئەساۋنىڭ بەش ئوغلى بار ئىدى.
22ئادا ئەساۋغا تۇنجى ئوغلى ئەلىفازنى تۇغدى، ئۇ ئۇنىڭغا رېئۇئېلنى تۇغدى، ئاھلىباما ئۇنىڭغا يېئۇش، يالام ۋە كوراھلارنى تۇغدى.
23ئەساۋنىڭ كەنئان زېمىنىدا تۇغۇلغان ئەۋلادلىرى تۆۋەندىكىچە: ئەساۋنىڭ ئوغلى ئېلىفازنىڭ ئوغۇللىرى: تېمان، ئۆمەر، زەفو، گاتام، كېناز ۋە ئامالېكس، رېئۇئېلنىڭ ئوغۇللىرى: ناخات، زەراخ، شاماھ ۋە مىززاھ.
24يېئۇشنىڭ ئوغۇللىرى تىمناھ، ئالۋاھ، يەتېت؛ يالامنىڭ ئوغۇللىرى ئالاھ، پىنور ۋە كېناز ئىدى.
25كوراھنىڭ ئوغۇللىرى تېمان، مىبزار، ماگدىئېل ۋە ئېرام بولۇپ، بۇلار سېئىر زېمىنىدىكى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئەۋلادلىرىدۇر.
26سېئىر زېمىنىدا ياشايدىغان ھورىت سېئىرنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە: لوتان، شوبال، زىبېئون، ئاناھ، دىشان، ئەزەر ۋە دىشون، جەمئىي يەتتە ئوغۇل.
27لوتاننىڭ ئوغۇللىرى ھورى، ھېمان ۋە ئۇلارنىڭ سىڭلىسى تىمنا ئىدى. تىمنا ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ يېنىغا كەلگەن، ئەمما ئۇلار ئۇنىڭ گېپىگە قۇلاق سالمىغان. ئۇ ئەساۋنىڭ ئوغلى ئەلىفازنىڭ كېنىزىكى بولۇپ، ئۇنىڭغا ئامالەكنى تۇغۇپ بەرگەن.

28شوبالنىڭ ئوغۇللىرى ئالۋان ،ماناھات ،ئېبال ،شېفو ۋە ئونام ئىدى .زىبېئوننىڭ ئوغۇللىرى ئايا ۋە ئاناھ ئىدى .بۇ ئاناھ ئاتىسى زىبېئوننىڭ ئېشەكلىرىنى بېقىۋاتقاندا چۆلدە يەملىكلەرنى تاپقان ئىدى.

29ئۇ ئاتىسىنىڭ ئېشەكلىرىگە يەم بېرىۋاتقاندا ،ئۇلارنى چۆلگە ھەر ۋاقىت ئېلىپ بېرىپ يەم بېرەتتى.

30بىر كۈنى ئۇ ئۇلارنى دېڭىز بويىدىكى چۆللۈكلەرنىڭ بىرىگە ،خەلقنىڭ چۆلىگە قارشى تەرەپكە ئېلىپ باردى .ئۇ ئۇلارغا يەم بېرىۋاتقاندا ، دېڭىزنىڭ ئۇ تەرىپىدىن قاتتىق بوران چىقىپ ،ئۇ يەردە يەم بېرىۋاتقان ئېشەكلەرنىڭ ئۈستىگە قوندى ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى توختاپ قالدى.

31شۇنىڭدىن كېيىن ،دېڭىزنىڭ ئۇ قىرغىقىدىكى چۆلدىن يۈز يىگىرمىگە يېقىن چوڭ ۋە قورقۇنچلۇق ھايۋانلار چىقىپ ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئېشەكلەرنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۆزلىرىنى شۇ يەردە قويدى.

32بۇ ھايۋانلارنىڭ ئوتتۇرىسىدىن تۆۋەنگە قاراپ ئىنساننىڭ شەكلىدە ،ئوتتۇرىسىدىن يۇقىرىغا قاراپ بەزىلىرى ئېيىققا ،يەنە بەزىلىرىنىڭ قۇيرۇقلىرى يەرگە سوزۇلغان بولۇپ ،مۈرىسىدىن دېكسىپاتنىڭ قۇيرۇقلىرىغا ئوخشاش ئىدى .بۇ ھايۋانلار كېلىپ ،بۇ ئېشەكلەرگە مىنىپ ، ئۇلارنى ئېلىپ كەتتى ،ئۇلار بۈگۈنگىچە داۋاملىشىۋاتىدۇ.

33بۇ ھايۋانلارنىڭ بىرى ئاناھنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇنىڭ قۇيرۇقى بىلەن ئۇنى ئۇرۇپ ،ئۇ يەردىن قېچىپ كەتتى.

34ئۇ بۇ ئىشنى كۆرۈپ ،جېنىدىن قاتتىق قورقۇپ ،قېچىپ شەھەرگە قېچىپ كەتتى.

35ئۇ بېشىغا كەلگەن بارلىق ئىشلارنى ئوغۇللىرى ۋە ئاكىلىرىغا سۆزلەپ بەردى .نۇرغۇن كىشىلەر ئېشەكلەرنى ئىزدەپ باردى ،ئەمما تاپالمىدى .ئاناھ ۋە ئۇنىڭ ئاكىلىرى كېيىنكى كۈندىن باشلاپ ئۇ يەرگە بارمىدى ،چۈنكى ئۇلار جېنىدىن ئىنتايىن قورقاتتى.

36سېئىرنىڭ ئوغلى ئاناھنىڭ ئوغۇللىرى :دىشون ۋە ئۇنىڭ سىڭلىسى ئاھلىباما ،دىشوننىڭ ئوغۇللىرى :ھەمدان ،ئەشبان ،ئىتران ۋە كەران ، ئەزەرنىڭ ئوغۇللىرى :بىلھان ،زاۋان ۋە ئاكان ،دىشوننىڭ ئوغۇللىرى :ئۇز ۋە ئاران.

37بۇلار سېئىر زېمىنىدىكى ھورىت سېئىرنىڭ ئەۋلادلىرى بولۇپ ،ئۇلارنىڭ جەمەتلىرى تۆۋەندىكىچە:

38ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ھورىلىق سېئىرنىڭ زېمىنىدا ئولتۇراقلاشتى .ئۇلار بۇ يەردە مۈلۈككە ئىگە بولۇپ ،كۆپىيىپ ،كۆپەيدى . ياقۇپ ،ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى پەرۋەردىگار ئىبراھىمغا بۇيرۇغاندەك ،ئاتىسى ئىسھاقنىڭ يېنىدا كەنئان زېمىنىدا تۇراتتى.

-37باب

1ياقۇپنىڭ ھاياتىنىڭ-15 يىلى ،يەنى ياقۇپ باللىرى بىلەن كەنئان زېمىنىدا تۇرغان توققۇزىنچى يىلىدا ،ئۇ پادان-ئارامدىن كەلدى.

2شۇ كۈنلەردە ياقۇپ باللىرى بىلەن خېبروندىن يولغا چىقتى .ئۇلار ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق ئائىلە-تاۋابىئاتلىرى شەكەم شەھىرىگە قايتىپ كېلىپ ،ئۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى .چۈنكى ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى شەكەم شەھىرىدە مال-چارۋىلىرى ئۈچۈن ياخشى ۋە مول ئوتلاقلا ئېرىشتى . شەكەم شەھىرى قايتا قۇرۇلغاندىن كېيىن ،ئۇ يەردە تەخمىنەن 300 ئەر-ئايال بار ئىدى.

3ياقۇپ ،ئۇنىڭ باللىرى ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق مال-مۈلكى بىلەن بىللە ،ياقۇپ پادان-ئارامدىن كەلگەن ،شىمون بىلەن لېۋى شەھەرنى ئىگىلىۋېلىشتىن بۇرۇن ،شەكەمنىڭ ئاتىسى هامۇردىن سېتىۋالغان ئېتىزلىقنىڭ بىر قىسمىدا تۇراتتى.

4شەكەم شەھىرىنى قورشاپ تۇرغان كەنئان ۋە ئامور پادىشاھلىرىنىڭ ھەممىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ يەنە شەكەمگە كېلىپ ،ئۇ يەردە ئولتۇراقلاشقانلىقىنى ئاڭلىدى.

5ئۇلار» :ئىبرانىي ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى شەھەر ئاھالىسىنى ئۆلتۈرۈپ ،قوغلاپ چىقارغاندىن كېيىن ،شەھەرگە قايتىپ كېلىپ ،ئۇ يەردە ياشىشى كېرەكمۇ؟ ئەمدى ئۇلار قايتىپ كېلىپ ،شەھەردە ياشاۋاتقانلارنى قوغلاپ چىقىرىشى كېرەكمۇ ياكى ئۆلتۈرۈشى كېرەكمۇ؟ «دېدى.

6كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى يەنە بىر قېتىم يىغىلىپ ،ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن بىر يەرگە جەم بولدى.

7تاپپاخ پادىشاھى ياشۇب يەنە قوشنا پادىشاھلارغا ،گائاش پادىشاھى ئېلانغا ،شىلو پادىشاھى ئىھۇرىغا ،خازار پادىشاھى پاراتونغا ،سارتون پادىشاھى سۇسىغا ،بەيتخوران پادىشاھى لابانغا ۋە ئوتنايىما پادىشاھى شابىرغا ئادەم ئەۋەتىپ مۇنداق دېدى:

8ماڭا ياردەم قىلىڭلار ،ئىبرانىي ياقۇپنى ،ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنى ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق كىشىلەرنى ئۆلتۈرۈۋېتەيلى .چۈنكى ئۇلار شەكەمنى ئىگىلىۋېلىش ۋە ئىلگىرىكىدەك شەھەر ئاھالىسىنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يەنە كەلدى.

9بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى بىر يەرگە جەم بولۇپ ،دېڭىز بويىدىكى قۇمغا ئوخشاش كۆپ ئىدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى تاپپاخنىڭ قارشى تەرىپىدە ئىدى.

10تاپپاخ پادىشاھى ياشۇب پۈتۈن قوشۇنىنى باشلاپ ئۇلارغا قارشى يولغا چىقتى .ئۇ شەھەرنىڭ سىرتىدىكى تاپپاخنىڭ قارشى تەرىپىدە ئۇلار بىلەن بىرلىكتە چېدىر تىكتى .بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى يەتتە قىسىمغا بۆلۈنۈپ ،ياقۇپ ئوغۇللىرىغا قارشى يەتتە قىسىم قۇردى.

11ئۇلار ياقۇپ بىلەن ئوغلىغا بىر ئۇقتۇرۇش ئەۋەتىپ» :ھەممىڭلار بىزگە كېلىڭلار ،بىز تۈزلەڭلىكتە بىللە سۆھبەتلىشىپ ،سىلەر ئۇلارنىڭ شەھىرىدە ئۆلتۈرگەن شەكەملىكلەرنىڭ ئۆچىنى ئالايلى .ئەمدى سىلەر شەكەم شەھىرىگە قايتىپ كېلىپ ،ئۇ يەردە تۇرۇپ ،ئىلگىرىكىدەك شەھەر ئاھالىسىنى قىرغىن قىلىسىلەر «دېدى.

12ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۇنى ئاڭلاپ ،كەنئان پادىشاھلىرىنىڭ سۆزلىرىگە قاتتىق غەزەپلەندى .ياقۇپنىڭ ئون ئوغلى ئالدىراپ ئورنىدىن تۇردى ،ھەر بىرى ئۆزىنىڭ قوراللىرىنى تاقاپ ،يۈز ئىككى خىزمەتچىسى بىلەن بىللە جەڭ سەپلىرىنى تىكلەپ قويدى.

13ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەتكارلىرى بۇ پادىشاھلارنىڭ يېنىغا باردى .ئاتىسى ياقۇپمۇ ئۇلار بىلەن بىللە ئىدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى شەكەم تېغىنىڭ ئۈستىدە تۇراتتى.

14ياقۇپ ئوغۇللىرى ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىپ ،قوللىرىنى پەرۋەردىگارغا سوزۇپ مۇنداق دېدى» :ئى خۇدا ،سەن قۇدرەتلىك خۇدا ،سەن بىزنىڭ ئاتىمىزسەن ،سەن بىزنى ياراتتىڭ ،بىز سېنىڭ قولۇڭنىڭ مەھسۇلاتلىرى .بۈگۈن دۈشمەنلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ، ئۇلارنى ئۇلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇش ئۈچۈن كېلىۋاتقان دۈشمەنلىرىنىڭ قولىدىن ،سېنىڭ رەھمىتىڭ بىلەن ئوغۇللىرىمنى قۇتقۇزۇۋالغايسەن . چۈنكى سېنىڭ قولۇڭدا ئاز ساندىكىلەرنى كۆپ ساندىكىلەردىن قۇتقۇزۇش كۈچى ۋە قۇدرىتى بار.«

15مېنىڭ ئوغۇللىرىمغا، يەنى قۇللىرىڭلارغا دۈشمەنلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىش، ئۇلارنى بويسۇندۇرۇش ۋە دۈشمەنلىرىنى ئۇلارنىڭ ئالدىدا يىقىتىش ئۈچۈن كۈچ-قۇۋۋەت ۋە جاسارەت بەرگەيسەن. ئوغۇللىرىم ۋە ئۇلارنىڭ قۇللىرىنىڭ كەنئان خەلقىنىڭ قولىدا ئۆلۈشىگە يول قويما.

16ئەگەر ئوغۇللىرىم ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ جېنىنى ئېلىشنى خالىسىڭىز، ئۇلارنى خىزمىتىڭىزدىكى خىزمەتچىلىرىڭىز ئارقىلىق قولغا ئېلىڭ، شۇنداق قىلسىڭىز بۈگۈن ئۇلار ئامور پادىشاھلىرىنىڭ قولىدا يوقىلىپ كەتمەيدۇ.

17ياقۇپ پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىشنى توختاتقاندا، زېمىن ئۆز ئورنىدىن تەۋرىنىپ، قۇياش قاراڭغۇلاشتى. بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى قورقۇپ، قاتتىق قورقۇنچقا چۆمدى.

18پەرۋەردىگار ياقۇپنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلىدى. پەرۋەردىگار بارلىق پادىشاھلارنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ قوشۇنلىرىنىڭ قەلبىنى ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ قورقۇنچى ۋە ھەيۋىسى بىلەن ھەيران قالدۇردى.

19چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇلارغا ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ جەڭ ھارۋىلىرىنىڭ ئاۋازىنى، كۈچلۈك ئاتلارنىڭ ئاۋازىنى ۋە ئۇلارغا ھەمراھ بولغان زور بىر قوشۇننىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاتتى.

20بۇ پادىشاھلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى. ئۇلار ئۆيلىرىدە تۇرغاندا، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى 112 ئادەم بىلەن قاتتىق ۋارقىراپ ئۇلارغا قاراپ ماڭدى.

21پادىشاھلار ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ ئۆزلىرىگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، تېخىمۇ ۋەھىمىگە چۈشۈپ، دەسلەپكىدەك ياقۇپ ئوغۇللىرىدىن چېكىنىپ، ئۇلار بىلەن ئۇرۇشماسلىققا مايىل بولدى.

22لېكىن ئۇلار چېكىنمىدى، ئۇلار: «ئىبرانىيلارنىڭ ئالدىدىن ئىككى قېتىم چېكىنىش بىزگە نومۇس قىلارلىق ئىش بولىدۇ» دېدى.

23ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۇ پادىشاھلار ۋە ئۇلارنىڭ قوشۇنلىرىغا يېقىنلىشىپ، ئۇلارنىڭ دېڭىز قۇمىغا ئوخشاش كۆپ ساندا ئىكەنلىكىنى كۆردى.

24ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى پەرۋەردىگارغا يالۋۇرۇپ: «ئى پەرۋەردىگار، بىزگە ياردەم قىل، بىزگە جاۋاب بەر، چۈنكى بىز ساڭا ئىشىنىمىز، بۈگۈن بىزگە قارشى چىققان بۇ خەتنە قىلىنمىغانلارنىڭ قولىدا ئۆلۈپ كەتمەيلى» دېدى.

25ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى جەڭ قوراللىرىنى كىيىپ، قوللىرىغا قالقان ۋە نەيزە ئېلىپ، جەڭگە ئاتتى.

26ياقۇپنىڭ ئوغلى يەھۇدا ئاكىلىرىدىن بۇرۇن يۈگۈرۈپ، ئون خىزمەتكارى بىلەن بىللە بۇ پادىشاھلارنىڭ يېنىغا باردى.

27تاپىناخ پادىشاھى ياشۇبمۇ ئاۋۋال ئۆز قوشۇننى باشلاپ يەھۇدانىڭ ئالدىغا چىقتى. يەھۇدا ياشۇب بىلەن ئۇنىڭ قوشۇنىنىڭ ئۆزىگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى. يەھۇدانىڭ غەزىپى ئوت ئالدى، غەزىپى ئوت ئالدى. ئۇ ئۇرۇشقا يېقىنلاشتى، يەھۇدا ئۆز جېنىنى قۇربان قىلدى.

28ياشۇب ۋە ئۇنىڭ پۈتۈن قوشۇنلىرى يەھۇداغا قاراپ ئىلگىرىلەۋاتاتتى. ئۇ ناھايىتى كۈچلۈك ۋە كۈچلۈك بىر ئاتقا مىنىۋاتاتتى. ياشۇب ناھايىتى باتۇر ئادەم بولۇپ، بېشىدىن ئاياغلىرىغىچە تۆمۈر ۋە مىس بىلەن قاپلانغان ئىدى.

29ئۇ ئات ئۈستىدە ئولتۇرغاندا، بارلىق جەڭلىرىدىكى ئادىتىگە ئوخشاش، ئالدى-كەينىدىن ئىككى قولى بىلەن ئوق ئاتتى، ئوقلىرىنى نىشانلىغان جايىنى ھەرگىز قولدىن بېرىپ قويمىدى.

30ياشۇب يەھۇدا بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن كېلىپ، يەھۇداغا نۇرغۇن ئوقلارنى ئاتقاندا، پەرۋەردىگار ياشۇبنىڭ قولىنى چەكتى، ئۇ ئاتقان بارلىق ئوقلار ئۆز ئادەملىرىگە تېگىپ كەتتى.

31شۇنداقتىمۇ، ياشۇب يەھۇداغا قاراپ ئوق ئېتىش ئۈچۈن ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇشنى داۋاملاشتۇردى، ئەمما ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى ئارىلىق تەخمىنەن ئوتتۇز مېتىر ئىدى. يەھۇدا ياشۇبنىڭ ئۆزىگە ئوق ئاتىدىغانلىقىنى كۆرۈپ، غەزەپلەنگەن كۈچى بىلەن ئۇنىڭغا قاراپ يۈگۈردى.

32يەھۇدا يەردىن ئاتمىش شېقەل ئېغىرلىقتىكى چوڭ بىر تاشنى ئالدى. يەھۇدا ياشۇبقا قاراپ يۈگۈردى. تاش ئۇنىڭ قالقىنىغا تېگىپ كەتتى. ياشۇب زەربە بىلەن ھاڭ-تاڭ بولۇپ، ئاتتىن يەرگە يىقىلىپ چۈشتى.

33قالقان ياشۇبنىڭ قولىدىن يىقىلىپ چۈشۈپ، زەربىنىڭ كۈچى بىلەن تەخمىنەن 15 مېتىر يىراقلىققا قاراپ ئۇرۇلۇپ كەتتى. قالقان ئىككىنچى لاگېرنىڭ ئالدىغا يىقىلدى.

34ياشۇب بىلەن بىللە كەلگەن پادىشاھلار يىراقتىن ياقۇپنىڭ ئوغلى يەھۇدانىڭ كۈچىنى ۋە ئۇنىڭ ياشۇبقا قىلغانلىرىنى كۆرۈپ، يەھۇدادىن قاتتىق قورقتى.

35ئۇلار ياشۇبنىڭ قالايمىقانچىلىققا پېتىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ چېدىرىغا يېقىن يەرگە يىغىلدى. يەھۇدا قىلىچىنى سۇغۇرۇپ، ياشۇبنىڭ چېدىرىدىن قىرىق ئىككى ئادەمنى ئۆلتۈردى. ياشۇبنىڭ چېدىرىنىڭ پۈتۈن ئادىمى يەھۇدانىڭ ئالدىدا قېچىپ كەتتى، ھېچكىم ئۇنىڭغا قارشى تۇرالمىدى. ئۇلار ياشۇبنى تاشلاپ قېچىپ كەتتى، ياشۇب يەنىلا يەرگە يىقىلىپ ياتتى.

36ياشۇب ئۆز چېدىرىدىكى بارلىق ئەسكەرلەرنىڭ ئۆزىدىن قېچىپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، قورقۇنچ ئىچىدە يۈگۈرۈپ يەھۇداغا قارشى ئورنىدىن تۇردى ۋە يەھۇداغا قارشى تۇرۇپ تۇردى.

37ياشۇب يەھۇدا بىلەن بىر جەڭ قىلدى، ئۇلار قالقانىنى بىر-بىرىگە قويۇپ جەڭ قىلدى. ياشۇبنىڭ ئادەملىرىنىڭ ھەممىسى يەھۇدادىن قاتتىق قورقۇپ قاچتى.

38ياشۇب يەھۇدانىڭ بېشىغا ئۇرۇش ئۈچۈن نەيزىسىنى قولىغا ئالدى. يەھۇدا دەرھال قالقىنىنى ياشۇبنىڭ نەيزىسىگە تەڭكۈزۈپ قويغانىدى. شۇڭا يەھۇدانىڭ قالقىنى ياشۇبنىڭ نەيزىسىنىڭ زەربىسىگە ئۇچراپ، قالقانمۇ ئىككىگە بۆلۈنۈپ كەتتى.

39يەھۇدا قالقىنىنىڭ يېرىتىلغانلىقىنى كۆرۈپ، دەرھال قىلىچىنى سۇغۇرۇپ، ياشۇبنىڭ پۇتلىرىدىن ئۇردى ۋە پۇتلىرىنى كېسىۋەتتى. ياشۇب يەرگە يىقىلدى، نەيزىسى قولىدىن چۈشۈپ كەتتى.

40يەھۇدا دەرھال ياشۇبنىڭ نەيزىسىنى ئېلىپ، ئۇنىڭ بېشىنى كېسىپ، ئۇنىڭ پۇتىنىڭ يېنىغا تاشلىدى.

41ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى يەھۇدانىڭ ياشۇبقا قىلغانلىرىنى كۆرۈپ، باشقا پادىشاھلارنىڭ سېپىگە يۈگۈرۈپ كىردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ياشۇبنىڭ قوشۇنى ۋە ئۇ يەردىكى بارلىق پادىشاھلارنىڭ قوشۇنى بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

42ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى 15 مىڭ ئادەمنى يىقىتىپ، ئۇلارنى خۇددى كاۋا ئۇرغاندەك ئۇرۇپ ئۆلتۈردى، قالغانلىرى بولسا جېنىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن قېچىپ كەتتى.

43يەھۇدا يەنىلا ياشۇبىنىڭ جەستىنىڭ يېنىدا تۇرۇپ ،ياشۇبىنىڭ چەپكىسىنى سالدۇرۇۋەتتى.
44يەھۇدا قەبىلىسى ياشۇبىنىڭ ئەتراپىدىكى تۇمۇر ۋە مىس قوراللارنىمۇ ئېلىۋەتتى .شۇ چاغدا ،ياشۇبىنىڭ توققۇز باشلىقى يەھۇدا قەبىلىسىگە قارشى ئۇرۇش قىلىشقا كەلدى.
45يەھۇدا دەرھال يەردىن بىر تاشنى ئېلىپ ،تاش ئۇلارنىڭ بىرىنىڭ بېشىغا تېگىپ ،كاللىسى سۇنۇپ كەتتى ،جەسىتىمۇ ئاتتىن يەرگە يىقىلىپ چۈشتى.
46قالغان سەككىز سەركەردە يەھۇدانىڭ كۈچىنى كۆرۈپ قاتتىق قورقۇپ قاچتى .يەھۇدا ئون ئادىمى بىلەن ئۇلارنى قوغلاپ ،قوغلاپ يېتىشىپ ،ئۇلارنى ئۆلتۈردى.
47ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى يەنىلا پادىشاھلارنىڭ قوشۇنىنى مەغلۇپ قىلىپ ،ئۇلارنىڭ نۇرغۇنىنى ئۆلتۈردى .لېكىن بۇ پادىشاھلار ئۆز باشلىقلىرى بىلەن بىرلىكتە جاسارەت بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئورنىدىن چېكىنىپ كەتمىدى .ئۇلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قېچىپ كەتكەن قوشۇنلىرىغا قارشى ۋارقىرىدى ،ئەمما ھېچكىم ئۇلارنىڭ گېپىگە قۇلاق سالمىدى ،چۈنكى ئۇلار ئۆلۈپ كېتىشتىن قورقۇپ ،جانلىرىدىن قورقاتتى.
48ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى پادىشاھلارنىڭ قوشۇنىنى مەغلۇپ قىلغاندىن كېيىن ،قايتىپ كېلىپ يەھۇدانىڭ ئالدىغا كەلدى .يەھۇدا يەنىلا ياشۇبىنىڭ سەككىز باشلىقىنى ئۆلتۈرۈپ ،ئۇلارنىڭ كىيىملىرىنى سالدۇرۇۋاتاتتى.
49لېۋى گائاش پادىشاھى ئېلونىنىڭ ئون تۆت قوماندانى بىلەن ئۇنىڭغا قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى ،لېكىن لېۋى بۇنى ئېنىق بىلمىدى.
50ئېلون ۋە ئۇنىڭ قوماندانلىرى يېقىنلاشتى .لېۋى ئارقىسىغا قاراپ ،ئۇنىڭغا ئارقا تەرەپتىن جەڭ قىلىنىغانلىقىنى كۆردى .لېۋى ئون ئىككى خىزمەتچىسى بىلەن بىللە يۈگۈرۈپ باردى .ئۇلار ئېلون ۋە ئۇنىڭ قوماندانلىرىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى.

-38باب

1شىلو پادىشاھى ئىھۇرى ئېلونغا ياردەملىشىش ئۈچۈن ياقۇپقا يېقىنلاشقاندا ،ياقۇپ قولىدىكى ئوقياسىنى چىقىرىپ ،ئوقيا بىلەن ئىھۇرىنى تېشىپ ئۆلدى.
2شىلو پادىشاھى ئىھۇرى ئۆلگەندىن كېيىن ،قالغان تۆت پادىشاھ قالغان قوماندانلار بىلەن بىللە ئورنىدىن قېچىپ كەتتى .ئۇلار» :ئىبرانىيلار بىزدىن كۈچلۈك ئۈچ پادىشاھنى ۋە ئۇلارنىڭ قوماندانلىرىنى ئۆلتۈرگەندىن كېيىن ،بىز ئۇلارغا قارشى تۇرالمايمىز ،چۈنكى ئۇلار بىزدىن كۈچلۈك ئىدى ،«دېدى.
3ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى قالغان پادىشاھلارنىڭ ئورنىدىن ئايرىلغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇلارنى قوغلىدى .ياقۇپمۇ شەكەمنىڭ دۆۋىسىدىن كېلىپ ، پادىشاھلارنىڭ كەينىدىن قوغلىدى ۋە خىزمەتكارلىرى بىلەن ئۇلارغا يېقىنلاشتى.
4پادىشاھلار ،قوماندانلار ۋە قالغان قوشۇنلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئۆزلىرىگە يېقىنلىشىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ،قورقۇپ قېچىپ كەتتى ، تاكى خازار شەھىرىگە يېتىپ كەلدى.
5ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنى ھازار شەھىرىنىڭ دەرۋازىسىغىچە قوغلاپ باردى .ئۇلار پادىشاھلار ۋە ئۇلارنىڭ قوشۇنىغا تەخمىنەن تۆت مىڭ ئادەمنى قاتتىق مەغلۇپ قىلدى .ئۇلار پادىشاھلارنىڭ قوشۇنىنى مەغلۇپ قىلىۋاتقاندا ،ياقۇپ ئوقيا ئېتىش بىلەنلا چەكلىنىپ ،پادىشاھلارنى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى.
6ئۇ خازار شەھىرىنىڭ دەرۋازىسى ئالدىدا خازار پادىشاھى پاراتوننى ئۆلتۈردى ،ئاندىن سارتون پادىشاھى سۇسى ،بەيتخورىن پادىشاھى لابان ۋە ماكنايما پادىشاھى شابىرنى ئۆلتۈردى .ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە بىردىن ئوق ئېتىپ ئۆلتۈردى.
7ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى پادىشاھلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆلۈپ ،پارچىلىنىپ چېكىنىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ،خازار دەرۋازىسىنىڭ ئالدىدا پادىشاھلارنىڭ قوشۇنلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى داۋاملاشتۇردى ۋە يەنىلا تۆت يۈزگە يېقىن ئادەمنى ئۆلتۈردى.
8بۇ ئۇرۇشتا ياقۇپنىڭ ئۈچ خىزمەتچىسى قازا قىلدى .يەھۇدا ئۈچ خىزمەتچىسىنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆرۈپ ،قاتتىق قايغۇردى ،ئۇنىڭ ئامورلارغا بولغان غەزىپى ئوت ئالدى.
9پادىشاھلارنىڭ قوشۇنىدىن قالغان بارلىق ئەسكەرلەر جېنىدىن قاتتىق قورقۇپ ،قېچىپ ،خازار شەھىرىنىڭ دەرۋازىسىنى بۇزۇپ ،شەھەرگە كىردى.
10ئۇلار ئۆزلىرىنى خازار شەھىرىنىڭ ئوتتۇرىسىغا يوشۇرۇنۇۋالدى ،چۈنكى خازار شەھىرى ناھايىتى چوڭ ۋە كەڭ ئىدى .بۇ قوشۇنلارنىڭ ھەممىسى شەھەرگە كىرگەندە ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنىڭ كەينىدىن قوغلاپ شەھەرگە كىردى.
11جەڭدە تەجرىبىلىك تۆت باتۇر ئادەم شەھەردىن چىقىپ ،قوللىرىدا قىلىچ ۋە نەيزىلەرنى كۆتۈرۈپ ،شەھەرنىڭ دەرۋازىسىغا يېقىنلاشتى . ئۇلار ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ قارشى تەرىپىگە تىزلىنىپ ،ئۇلارنىڭ شەھەرگە كىرىشىگە يول قويمىدى.
12نافتالى يۈگۈرۈپ بېرىپ ئۇلارنىڭ ئارىسىغا كىرىپ ،قىلىچ بىلەن ئىككىسىنى ئۇرۇپ ،بىرلا ۋاقىتتا ئۇلارنىڭ بېشىنى كېسىۋەتتى.
13ئۇ قالغان ئىككىسىگە قاراپ بۇرۇلۇپ قارىسا ،ئۇلارنىڭ قېچىپ كەتكەنلىكىنى كۆردى .ئۇ ئۇلارنىڭ كەينىدىن قوغلاپ ،يېتىشىپ ،ئۇرۇپ ئۆلتۈردى.
14ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەرگە كېلىپ ،شەھەرنىڭ يەنە بىر تام بارلىقىنى كۆردى .ئۇلار تامنىڭ دەرۋازىسىنى ئىزدىدى ،ئەمما تاپالمىدى . يەھۇدا تامنىڭ ئۈستىگە سەكرىدى .شىمون بىلەن لېۋى ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى .ئۈچىلىسى تامدىن چۈشۈپ شەھەرگە كىردى.
15شىمون بىلەن لېۋىي شەھەرگە قېچىپ كىرگەن بارلىق ئەرلەرنى ،شەھەر ئاھالىلىرىنى ئاياللىرى ۋە كىچىك باللىرى بىلەن بىللە قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى .شەھەرنىڭ ئاھ-زارى ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى.
16دان بىلەن نافتالى نېمە ئۈچۈن يىغلىغانلىقىنى كۆرۈش ئۈچۈن تامغا سەكرىدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى قېرىنداشلىرى ئۈچۈن ئەنسىرەۋاتاتتى . ئۇلار شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ يىغلاپ يالۋۇرۇپ» :شەھەردىكى بارلىق مال-مۈلكىمىزدىن ئايرىلىپ كېتىڭلار ،پەقەت بىزنى ئۆلتۈرمەڭلار « دېگىنىنى ئاڭلىدى.

17يەھۇدا، شىمون ۋە لېۋىي شەھەر ئاھالىلىرىنى ئۆلتۈرۈشنى توختاتقاندىن كېيىن، سېپىلغا چىقىپ، سېپىلدىكى دان ۋە نافتالى ۋە قالغان قېرىنداشلىرىنى چاقىردى. شىمون بىلەن لېۋىي ئۇلارغا شەھەرگە كىرىش يولىنى ئۇقتۇردى. ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى غەنىيمەتلەرنى ئېلىپ كېلىشكە كەلدى.

18ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى خازار شەھىرىدىكى ئولجا، قوي-كالا ۋە مال-مۈلۈكلەرنى، ئولجا ئېلىشقا بولىدىغان بارلىق نەرسىلەرنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلىپ، شۇ كۈنى شەھەردىن قېچىپ كەتتى.

19ئەتىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى سارتونغا باردى، چۈنكى ئۇلار شەھەردە قالغان سارتون خەلقىنىڭ پادىشاھلىرىنى ئۆلتۈرگەنلىكى ئۈچۈن ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن توپلىنىشۋاتقانلىقىنى ئاڭلىدى. سارتون ناھايىتى ئېگىز ۋە مۇستەھكەم شەھەر بولۇپ، شەھەرنى قورشاپ تۇرغان چوڭقۇر سېپىل بار ئىدى.

20سېپىل تۈۋرۈكىنىڭ ئۇزۇنلۇقى تەخمىنەن ئەللىك مېتىر، كەڭلىكى قىرىق مېتىر ئىدى. سېپىل سەۋەبىدىن شەھەرگە كىرىدىغان ئادەم يوق ئىدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەر سېپىلىنى كۆرۈپ، ئۇ يەردىن كىرىش ئېغىزى ئىزدىدى، ئەمما تاپالمىدى.

21چۈنكى شەھەرگە كىرىش ئېغىزى شەھەرنىڭ ئارقا تەرىپىدە ئىدى. شەھەرگە كىرمەكچى بولغان ھەممە ئادەم شۇ يول بىلەن ئۆتۈپ، پۈتۈن شەھەرنى ئايلىنىپ، شەھەرگە كىرەتتى.

22ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەرگە كىرەلمەيدىغانلىقىنى كۆرۈپ، قاتتىق غەزەپلەندى. شەھەر ئاھالىلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئۆزلىرىگە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلاردىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى. چۈنكى ئۇلار ئۇلارنىڭ كۈچى ۋە خازارغا قىلغان ئىشلىرى توغرىسىدا ئاڭلىغانىدى.

23سارتون شەھىرىدىكى ئاھالىلەر ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن شەھەرگە توپلانغاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ شەھەرگە كىرىشىدىن قورقۇپ، ئۇلارغا قاراپ يولغا چىقالمىدى. ئەمما ئۇلارنىڭ ئۆزلىرىگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلاردىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى، چۈنكى ئۇلار ئۇلارنىڭ كۈچى ۋە خازارغا قىلغان قىلمىشلىرىنى ئاڭلىغانىدى.

24شۇڭا سارتون ئاھالىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى كېلىشتىن بۇرۇن، شەھەر يولىنىڭ كۆۋرۈكىنى دەرھال ئورنىدىن ئېلىپ، شەھەرگە ئېلىپ كىردى.

25ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەرگە كىرىش يولىنى ئىزدىدى، ئەمما تاپالمىدى. شەھەر ئاھالىلىرى تامنىڭ ئۈستىگە چىقىپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ شەھەرگە كىرىش يولى ئىزدەۋاتقانلىقىنى كۆردى.

26شەھەر ئاھالىلىرى دېۋارنىڭ ئۈستىدىن ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى ئەيىبلەپ، ئۇلارغا لەنەت ئوقۇدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۇ ئەيىبلەشلەرنى ئاڭلاپ، قاتتىق غەزەپلەندى، ئىچىدىن غەزەپ ئوت ئالدى.

27ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارغا ئاچچىقلىنىپ، ھەممىسى ئورنىدىن تۇرۇپ، كۈچىنىڭ بارىچە سېپىلدىن ئۆتۈپ 40، مېتىر كەڭلىكتىكى سېپىلنى بېسىپ ئۆتتى.

28ئۇلار سېپىلدىن ئۆتكەندىن كېيىن، شەھەرنىڭ تېمىنىڭ ئاستىدا تۇرۇپ، شەھەرنىڭ بارلىق دەرۋازىلىرىنىڭ تۆمۈر ئىشكلەر بىلەن قورشالغانلىقىنى كۆردى.

29ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەر دەرۋازىلىرىنىڭ ئىشىكلىرىنى بۇزۇش ئۈچۈن يېقىنلاشتى، لېكىن شەھەر ئاھالىسى شەھەر دەرۋازىسىنىڭ ئۈستىدىن تاش ۋە ئوقلارنى ئېتىۋاتقانلىقتىن، شەھەر دەرۋازىسىدىكىلەرگە يول قويمىدى.

30تامدىكى كىشىلەرنىڭ سانى تەخمىنەن تۆت يۈز ئادەم ئىدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەر ئاھالىسىنىڭ شەھەر دەرۋازىسىنى ئېچىشقا يول قويمىغانلىقىنى كۆرۈپ، سەكرەپ تامنىڭ ئۈستىگە چىقتى. يەھۇدا ئالدى بىلەن شەھەرنىڭ شەرق تەرىپىگە چىقتى.

31گاد بىلەن ئاشىر ئۇنىڭ كەينىدىن شەھەرنىڭ غەرب بۇلۇڭىغا، شىمون بىلەن لېۋى شىمالغا، دان بىلەن رۇبېن جەنۇبقا قاراپ ماڭدى.

32شەھەرنىڭ ئۈستىدىكى كىشىلەر، يەنى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئۆزلىرىگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، تامدىن قېچىپ، شەھەرگە كىرىپ، شەھەرنىڭ ئوتتۇرىسىغا يوشۇرۇنۇۋالدى.

33سېپىل ئاستىدا قالغان ئىسساكار ۋە نافتالى قەبىلىلىرى يېقىنلىشىپ، شەھەر دەرۋازىلىرىنى بۇزۇپ، شەھەر دەرۋازىلىرىغا ئوت قويىدى، تۆمۈر ئېرىپ كەتتى. ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى شەھەرگە كىرىپ، بارلىق ئادەملىرى بىلەن بىللە سارتون شەھىرىدىكىلەر بىلەن ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى، ھېچكىم ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرالمىدى.

34شەھەردىن قېچىپ چىققان ئىككى يۈزگە يېقىن ئادەم شەھەردىكى بىر مۇنارغا يوشۇرۇندى. يەھۇدا ئۇلارنى قوغلاپ، مۇنارغىچە باردى. مۇنار ئۆرۈلۈپ چۈشۈپ، مۇنار ئۆرۈلۈپ كەتتى، مۇنار ئادەملەرنىڭ ئۈستىگە چۈشۈپ كەتتى. ھەممىسى ئۆلدى.

35ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى مۇنارنىڭ ئۈستىدىكى يولغا چىقىپ، شەھەرنىڭ يىراق تەرىپىدە يەنە بىر مۇستەھكەم ۋە ئېگىز مۇنار بارلىقىنى كۆردى. مۇنارنىڭ ئۈستى ئاسمانغا تېگىپ تۇراتتى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئالدىراپ چۈشۈپ، بارلىق ئادەملىرى بىلەن مۇنارغا باردى. مۇنارنىڭ ئىچىدە ئۈچ يۈزگە يېقىن ئەر-ئايال ۋە كىچىك بالىلار بارلىقىنى كۆردى.

36ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى مۇناردىكى كىشىلەرگە قاتتىق زەربە بەردى، ئۇلار قېچىپ قېچىشتى.

37شىمون بىلەن لېۋىي ئۇلارنى قوغلىغاندا، ئۇلار يوشۇرۇنغان يەردىن ئون ئىككى باتۇر ۋە كۈچلۈك ئادەم ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلدى.

38ئۇ ئون ئىككى ئادەم شىمون بىلەن لېۋىغا قارشى قاتتىق جەڭ قىلدى، شىمون بىلەن لېۋى ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمىدى. بۇ باتۇرلار شىمون بىلەن لېۋىنىڭ قالقانلىرىنى سۇندۇردى، ئۇلارنىڭ بىرى قىلىچ بىلەن لېۋىنىڭ بېشىغا ئۇردى. لېۋى قىلىچتىن قورقۇپ، قولىنى لېۋىنىڭ بېشىغا قويىدى. قىلىچ لېۋىنىڭ قولىغا تېگىپ، لېۋىنىڭ قولىنىڭ ئۈزۈلۈپ قېلىشىنى خالىمىدى.

39لېۋى قولىدىكى باتۇر ئادەمنىڭ قىلىچىنى تارتىۋېلىپ، ئۇنى كۈچ بىلەن ئادەمدىن تارتىۋالدى ۋە كۈچلۈك ئادەمنىڭ بېشىغا ئۇرۇپ، ئۇنىڭ بېشىنى كېسىۋەتتى.

40لېۋىي بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن ئون بىر ئادەم كەلدى. ئۇلار لېۋىينىڭ ئىچىدىكى بىرىنىڭ ئۆلتۈرۈلگەنلىكىنى كۆردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇرۇشتى. لېكىن ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمىدى، چۈنكى ئۇلار ناھايىتى كۈچلۈك ئىدى.

41ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمايدىغانلىقىنى كۆرۈپ، شىمون قاتتىق ۋە قاتتىق چىرقىراپ كەتتى. ئۇن بىر كۈچلۈك ئادەم شىموننىڭ چىرقىرىشىنى ئاڭلاپ ھەيران قالدى.
42يەھۇدا يىراقتىن شىموننىڭ چىرقىرىغان ئاۋازىنى تونۇدى. نافتالى بىلەن يەھۇدا قالقانلىرىنى كۆتۈرۈپ شىمون بىلەن لىۋىگە قاراپ يۈگۈردى. ئۇلارنىڭ قالقانلىرى سۇنۇپ كەتكەنلىكتىن، كۈچلۈك ئەسكەرلەر بىلەن ئۇرۇش قىلىۋاتقانلىقىنى كۆردى.
43نافتالى شىمون بىلەن لىۋىنىڭ قالقانلىرىنىڭ سۇنۇپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، خىزمەتكارلىرىدىن ئىككى قالقاننى ئېلىپ، شىمون بىلەن لىۋىگە ئېلىپ كەلدى.
44شۇ كۈنى شىمون، لاۋىي ۋە يەھۇدا ئۈچى ئون بىر باتۇرغا قارشى كۈن پاتقۇچە جەڭ قىلدى، لېكىن ئۇلار ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمىدى.
45بۇ ئىش ياقۇپقا يېتىپ كەلگەندە، ئۇ قاتتىق قايغۇردى ۋە پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلدى. ئۇ ئوغلى نافتالى بىلەن بىرلىكتە بۇ باتۇرلارغا قارشى ئۇرۇشقا چىقتى.
46ياقۇپ يېقىنلىشىپ، ئوقياسىنى تارتىپ، باتۇرلارغا يېقىنلىشىپ، ئوقيا بىلەن ئۈچ ئادەمنى ئۆلتۈردى، قالغان سەككىز ئادەم ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ كەتتى. مانا، ئالدى ۋە ئارقا تەرەپتىن ئۇرۇش بولۇۋاتاتتى. ئۇلار جانلىرىدىن قورقۇپ، ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىدا تۇرالماي، ئۇلاردىن قېچىپ كەتتى.
47ئۇلار قېچىپ كېتىۋېتىپ، ئۆزلىرىگە قاراپ كېلىۋاتقان دان بىلەن ئاشىرغا يولۇقتى. ئۇلار تۇيۇقسىز ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىپ، ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىپ، ئىككى ئادەمنى ئۆلتۈردى. يەھۇدا ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئۇلارنى قوغلاپ، قالغانلىرىنى ئۆلتۈرۈۋەتتى.
48ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى قايتىپ كېلىپ، شەھەرنى ئايلىنىپ، ئادەم تاپالايدىغان-تاپالمايدىغانلىقىنى ئىزدىدى. ئۇلار شەھەردىكى بىر ئۆڭكۈردىن يىگىرمىگە يېقىن يىگىتنى تاپتى. گاد بىلەن ئاشىر ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈردى، دان بىلەن نافتالى ئىككىنچى مۇناردىن قېچىپ قۇتۇلغان قالغان ئەرلەرگە ھۇجۇم قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈردى.
49ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى سارتون شەھىرىدىكى بارلىق ئاھالىلەرنى ئۆلتۈرۈۋەتتى، پەقەت ئاياللار ۋە كىچىك بالىلارنىلا شەھەردە قالدۇرۇپ قويدى، لېكىن ئۇلارنى ئۆلتۈرمىدى.
50سارتون شەھىرىنىڭ بارلىق ئاھالىسى كۈچلۈك ئادەملەر ئىدى، ئۇلارنىڭ بىرى مىڭ ئادەمنى قوغلاپ ماڭدى، ئىككىسى قالغان ئون مىڭ ئادەمنى قوغلاپ قېچىپ كەتمىدى.
51ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى سارتون شەھىرىدىكى بارلىق ئاھالىلەرنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى، ھېچكىم ئۇلارغا قارشى تۇرالمىدى. ئاياللار شەھەردە قالدى.
52ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەردىكى بارلىق ئولجا-تالانى ئېلىپ، ئۆزلىرى خالىغان نەرسىلەرنى قولغا چۈشۈردى، شەھەردىن قوي-قوي، كالا-قوي ۋە مال-مۈلۈكلەرنى ئېلىپ كەتتى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى سارتون ۋە ئۇنىڭ ئاھالىلىرىگە خازار ۋە ئۇنىڭ ئاھالىلىرىگە قىلغانلىرىنى قىلىپ، ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ كېتىپ قالدى.

-39باب

1ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى سارتون شەھىرىدىن چىقىپ، تەخمىنەن ئىككى يۈز مېتىر ماڭغاندا، تاپناخ ئاھالىسىنىڭ ئۆزلىرىگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىغا يولۇقتى. ئۇلار تاپناخ پادىشاھى ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئادەملىرىنى مەغلۇپ قىلغانلىقى ئۈچۈن، ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا چىقتى.
2تاپناخ شەھىرىدە قالغانلارنىڭ ھەممىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن چىقتى. ئۇلار خازار ۋە سارتوندىن قولغا كەلتۈرگەن غەنىيمەتلىرى ۋە ئولجا-تالامەتلىرىنى ئۇلاردىن قايتۇرۇۋېلىشنى ئويلىدى.
3تاپناخنىڭ قالغانلىرى ئۇ يەردە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنى مەغلۇپ قىلدى، ئۇلار قېچىپ كەتتى. ئۇلار ئاربېلان شەھىرىگە قەدەر قوغلاپ باردى، ھەممىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىدا يىقىلدى.
4ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى قايتىپ كېلىپ، تاپناخنىڭ ئولجىسىنى ئېلىش ئۈچۈن تاپناخقا كەلدى. ئۇلار تاپناخقا كەلگەندە، ئاربېلان خەلقىنىڭ قېرىنداشلىرىنىڭ ئولجىسىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئۇلار بىلەن كۆرۈشكەنلىكىنى ئاڭلىدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئون ئادەمنى تاپناختا قالدۇرۇپ، شەھەرنى تالان-تاراج قىلىشتى. ئۇلار ئاربېلان خەلقىگە قاراپ يولغا چىقتى.
5ئاربېلانلىق ئەرلەر ئاياللىرى بىلەن بىللە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا قارشى ئۇرۇشقا چىقتى، چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاياللىرى جەڭگە ماھىر ئىدى. ئۇلار تەخمىنەن تۆت يۈز ئەر-ئايال ئىدى.
6ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى قاتتىق ۋارقىراپ، ھەممىسى ئاربېلان ئاھالىسىگە قاراپ يۈگۈردى.
7ئاربېلان ئاھالىسى ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ چىرقىرىغان ئاۋازىنى، ئۇلارنىڭ شىرنىڭ شاۋقۇنىغا، دېڭىز ۋە دولقۇنلارنىڭ شاۋقۇنىغا ئوخشاش ھۆركىرىگەنلىكىنى ئاڭلىدى.
8ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قورقۇپ، ئۇلارنىڭ قەلبىنى قورقۇنچ قاپلىدى. ئۇلار ئۇلاردىن قاتتىق قورقۇپ، چېكىنىپ، شەھەرگە قېچىپ كىردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنى شەھەر دەرۋازىسىغىچە قوغلاپ باردى. ئۇلار شەھەردە ئۇلارغا يولۇقتى.
9ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەردە ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى. ئۇلارنىڭ بارلىق ئاياللىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا قارشى سالغا ئېتىش بىلەن مەشغۇل بولدى. شۇ كۈنى كەچكىچە ئۇلار ئارىسىدا قاتتىق جەڭ بولدى.
10ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمىدى، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۇ ئۇرۇشتا دېگۈدەك ئۆلۈپ كەتكەنىدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى پەرۋەردىگارغا يالۋۇرۇپ، كەچقۇرۇن كۈچلۈك كۈچەيدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاربېلان ئاھالىسىنىڭ ھەممىسىنى، ئەرلەرنى، ئاياللارنى ۋە كىچىك بالىلارنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى.
11سارتوندىن قېچىپ كەتكەن قالغان خەلقنى، يەنى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاربېلاندا ئۇلارنى ئۆلتۈردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاربېلان ۋە تاپناخقا خازار ۋە سارتونغا قىلغانلىرىنى قىلدى. ئاياللار بارلىق ئەرلەرنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆرۈپ، شەھەرنىڭ ئۆگزىلىرىگە چىقىپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى تاش ياغدۇردى.

12ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەرگە يۈگۈرۈپ كىرىپ، بارلىق ئاياللارنى تۇتۇۋېلىپ، قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بارلىق ئولجا، غەنىيمەت، قوي-كالا ۋە مال-چارۋىلارنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلدى.

13ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى تاپىناخ، خازار ۋە شىلوغا قىلغانلىرىنى ماكنايىماغا قىلدى، ئاندىن ئۇ يەردىن ئايرىلىپ كەتتى.

14بەشىنچى كۈنى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاش خەلقىنىڭ ئۆزلىرىگە قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن توپلانغانلىقىنى ئاڭلىدى، چۈنكى ئۇلار پادىشاھ ۋە قوماندانلىرىنى ئۆلتۈرگەن ئىدى. چۈنكى گائاش شەھىرىدە ئون تۆت قوماندان بار ئىدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى تۇنجى ئۇرۇشتا ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرگەن ئىدى.

15شۇ كۈنى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى جەڭ قوراللىرىنى كىيىپ، گائاش ئاھالىسىگە قارشى ئۇرۇشقا ئاتلاندى. گائاشتا ئامور خەلقىدىن تەركىب تاپقان كۈچلۈك ۋە كۈچلۈك بىر خەلق بار ئىدى. گائاش ئامور شەھەرلىرى ئىچىدىكى ئەڭ كۈچلۈك ۋە ئەڭ مۇستەھكەم شەھەر بولۇپ، ئۈچ سېپىللىق ئىدى.

16ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاش شەھىرىگە كېلىپ، شەھەر دەرۋازىلىرىنىڭ قۇلۇپلانغانلىقىنى، ئەڭ سىرتقى سېپىلنىڭ ئۈستىدە بەش يۈزگە يېقىن ئادەمنىڭ تۇرغانلىقىنى، دېڭىز قىرغىقىدىكى قۇمدەك كۆپ بىر توپ ئادەمنىڭ شەھەرنىڭ ئارقا تەرىپىدىن ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا پىستوردا تۇرغانلىقىنى كۆردى.

17ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەر دەرۋازىلىرىنى ئېچىش ئۈچۈن يېقىنلاشتى. ئۇلار يېقىنلىشىۋاتقاندا، شەھەرنىڭ ئارقا تەرىپىدە پىستىرما تىكىۋاتقانلار ئورنىدىن تۇرۇپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى قورشىۋالدى.

18ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاش قەبىلىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا قورشالغانىدى. جەڭ ئالدى ۋە ئارقا تەرەپتە ئېلىپ بېرىلدى. تامدىكى بارلىق ئەرلەر تامدىن ئوق ۋە تاشلارنى ئېتىۋاتاتتى.

19يەھۇدا گائاشنىڭ ئادەملىرىنىڭ ئۆزلىرىدىن ئېشىپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، قاتتىق ۋە قاتتىق چىرقىراپ قويدى. گائاشنىڭ بارلىق ئادەملىرى يەھۇدانىڭ چىرقىرىقىنى ئاڭلاپ قورقۇپ كەتتى. ئۇنىڭ كۈچلۈك چىرقىرىقى بىلەن كىشىلەر تامدىن يىقىلدى. شەھەرنىڭ سىرتىدىكى ۋە ئىچىدىكى بارلىق كىشىلەر جېنىدىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى.

20ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەرنىڭ ئىشىكلىرىنى بۇزۇش ئۈچۈن يېقىنلاشقاندا، گائاشلىقلار سېپىلنىڭ ئۈستىدىن ئۇلارغا تاش ۋە ئوقلارنى ئېتىپ، ئۇلارنى دەرۋازىدىن قېچىشقا مەجبۇرلىدى.

21ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەر سىرتىدىكى گائاشنىڭ ئادەملىرىگە قارشى قايتىپ كەلدى. گائاشلىقلار ئۇلارنى قاتتىق ئۆلتۈردى، خۇددى كاۋاغا ئۇرغاندەك. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى يەھۇدانىڭ چىرقىرىقىنى ئاڭلاپ قورقۇپ، قورقۇنچقا چۆمگەنىدى.

22ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەر سىرتىدىكى بارلىق ئەرلەرنى ئۆلتۈردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەرگە كىرىش ۋە شەھەر سېپىلى ئاستىدا ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن يەنىلا يېقىنلاشتى. لېكىن، شەھەردە قالغان گائاش ئاھالىسىنىڭ ھەممىسى گائاش سېپىلىنى ھەر تەرەپتىن قورشاپ تۇرغانلىقتىن، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەرگە يېقىنلىشىپ ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلالمىدى.

23ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى سېپىلنىڭ ئاستىغا ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن بىر بۇلۇڭغا يېقىنلاشتى. گائاش ئاھالىسى ئۇلارغا ئوقيا ۋە تاشلارنى يامغۇردەك ئېتىپ، سېپىلنىڭ ئاستىدىن قېچىپ كەتتى.

24گائاش قەبىلىسىنىڭ سېپىلنىڭ ئاستىدىن ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى مەغلۇپ قىلالمايدىغانلىقىنى كۆرۈپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى ئەيىبلەپ:

25سىلەر نېمە ئۈچۈن بۇ جەڭدە غەلىبە قىلالمايسىلەر؟ ئۇنداقتا، سىلەر كۈچلۈك گائاش شەھىرى ۋە ئۇنىڭ ئاھالىلىرىگە ئامورلارنىڭ كۈچلۈك بولمىغان شەھەرلىرىگە قىلغاندەك قىلالامسىلەر؟ سىلەر بىزنىڭ ئىچىمىزدىكى ئاجىز كىشىلەرنى شۇنداق قىلدىڭلار ۋە ئۇلارنى شەھەرنىڭ كىرىش ئېغىزىدا ئۆلتۈردۈڭلار، چۈنكى ئۇلار سىلەرنىڭ ۋارقىرىشىڭلاردىن قورقۇپ كەتكەندە ئاجىز ئىدى.

26ئەمدى سىلەر بۇ يەردە ئۇرۇش قىلالامسىلەر؟ سىلەر چوقۇم بۇ يەردە ئۆلىسىلەر، سىلەر ۋەيران قىلغان شەھەرلەرنىڭ ئۆچىنى ئالىمىز.

27گائاش ئاھالىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى قاتتىق ئەيىبلىدى، ئۇلارنى ئۆزلىرىنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ھاقارەتلىدى، تامدىن ئوق ۋە تاشلارنى ئېتىۋەردى.

28يەھۇدا ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى گائاش ئاھالىسىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، قاتتىق غەزەپلەندى. يەھۇدا بۇ ئىشتا ئۆز خۇداسىغا ھەسەت قىلىپ: «ئى پەرۋەردىگار، بىزگە ۋە قېرىنداشلىرىمىزغا ياردەم قىلغايسەن» دېدى.

29ئۇ قولىدىكى قىلىچىنى كۆتۈرۈپ، پۈتۈن كۈچى بىلەن يىراققا يۈگۈردى. يەردىن سەكرەپ چۈشۈپ، كۈچىنىڭ يېتىشمەسلىكى بىلەن تامغا چىقىپ كەتتى، قىلىچى قولىدىن چۈشۈپ كەتتى.

30يەھۇدا خەلقى سېپىلغا قاراپ ۋارقىراپ كەتتى، سېپىلدىكىلەرنىڭ ھەممىسى قورقۇپ كەتتى، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى سېپىلدىن شەھەرگە يىقىلىپ چۈشۈپ ئۆلدى. سېپىلدا قالغانلار يەھۇدانىڭ كۈچىنى كۆرۈپ قاتتىق قورقۇپ، جېنىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن شەھەرگە قېچىپ كەتتى.

31بەزىلەر يەھۇدا بىلەن سېپىلدا ئۇرۇش قىلىشقا جۈرئەت قىلدى. ئۇلار يەھۇدانىڭ قولىدا قىلىچ يوقلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە ئاز قالدى. ئۇلار ئۇنى سېپىلدىن قېرىنداشلىرىغا تاشلاپ بېرىشنى ئويلىدى. شەھەردىن يىگىرمە ئادەم ئۇلارغا ياردەملىشىش ئۈچۈن كەلدى. ئۇلار يەھۇدانى قورشاپ، ھەممىسى ئۇنىڭغا قارشى ۋارقىراپ، قىلىچ كۆتۈرۈپ ئۇنىڭغا يېقىنلاشتى. ئۇلار يەھۇدانى قورقۇتتى. يەھۇدا سېپىلدىن قېرىنداشلىرىغا ۋارقىراپ قويدى.

32ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى تامنىڭ ئاستىدىن ئوقيانى تارتىپ چىقىرىپ، تامنىڭ ئۈستىدىكى ئۈچ ئادەمنى ئۇردى. يەھۇدا داۋاملىق ۋارقىراپ: «ئى پەرۋەردىگار، بىزگە ياردەم قىل، ئى پەرۋەردىگار، بىزنى قۇتقۇز» دېدى. ئۇ تامنىڭ ئۈستىدە قاتتىق ئاۋازدا ۋارقىراپ، بۇ ۋارقىراق ئاۋاز يىراقتىن ئاڭلاندى.

33بۇ ۋاقىرىقتىن كېيىن، ئۇ يەنە بىر قېتىم ۋارقىرىدى. يەھۇدانى قورشاپ تۇرغان سېپىلنىڭ ئۈستىدىكى بارلىق ئەرلەرنىڭ ئاۋازى قاتتىق قورقۇپ كەتتى. يەھۇدانىڭ ۋارقىرىغان ئاۋازى ۋە تىترەش ئاۋازىنى ئاڭلاپ، ھەممىسى قىلىچىنى ئېتىۋېتىپ قاچتى.

34يەھۇدا قولىدىكى قىلىچلارنى تارتىۋالدى. يەھۇدا ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىپ، تامدا ئۇلارنىڭ يىگىرمە قىلىچىنى ئۆلتۈردى.

35 شەھەردىن سىپىلغا چىققان سەكسەن ئەر-ئايالنىڭ ھەممىسى يەھۇدانى قورشاپ ئالدى. پەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ قەلبىگە يەھۇدادىن قورقۇش تۇيغۇسىنى سالدى، شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭغا يېقىنلىشالمىدى.

36 ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغانلار ئوقيانى تامنىڭ ئاستىدىن تارتىپ چىقىرىپ، تامدا ئون ئادەمنى ئۆلتۈردى. ئۇلار تامنىڭ ئاستىغا يىقىلدى. ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىدا

37 سىپىلدىكى خەلق يىگىرمە ئادەمنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆرۈپ، يەنىلا قىلىچ كۆتۈرۈپ يەھۇداغا قاراپ يۈگۈردى، ئەمما يەھۇدانىڭ كۈچىدىن قاتتىق قورقۇپ، ئۇنىڭغا يېقىنلىشالمىدى.

38 ئۇلارنىڭ ئارىۇد ئىسىملىك بىر باتۇر ئەسكىرى قىلىچ بىلەن يەھۇدانىڭ بېشىغا ئۇرۇش ئۈچۈن يېقىنلاشتى. يەھۇدا قىلىچ بىلەن قالقاننى بېشىغا قويدى، قىلىچ قالقانغا تېگىپ، قالقان ئىككىگە بۆلۈندى.

39 بۇ باتۇر ئادەم يەھۇدانى مەغلۇپ قىلغاندىن كېيىن، يەھۇدادىن قورقۇپ قېچىپ كەتتى، پۇتلىرى تامغا تېيىلىپ چۈشۈپ، تامنىڭ ئاستىدىكى ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ ئارىسىغا يىقىلدى. ياقۇپ ئوغۇللىرى ئۇنى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى.

40 يەھۇدانىڭ بېشى كۈچلۈك ئادەمنىڭ زەربىسىدىن ئاغرىپ كەتتى، يەھۇدا ئۆلۈپ كېتەي دەپ قالدى.

41 يەھۇدا سوقۇلۇشتىن كېلىپ چىققان ئاغرىقتىن تامنىڭ ئۈستىدە ۋارقىراپ قويدى. دان ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىغاندا، غەزىپى ئوت ئالدى. ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ يىراققا قاراپ يۈگۈرۈپ، يەردىن سەكرەپ چۈشۈپ، غەزەپلەنگەن كۈچى بىلەن تامغا چىقتى.

42 دان يەھۇداغا يېقىن تامغا كەلگەندە، تامدىكى يەھۇداغا قارشى تۇرغان بارلىق ئەرلەر قېچىپ، ئىككىنچى تامغا چىقىپ، ئىككىنچى تامدىن دان بىلەن يەھۇداغا ئوق ۋە تاش ئېتىپ، ئۇلارنى تامدىن قوغلاپ چىقىرىشقا ئۇرۇندى.

43 ئوق ۋە تاشلار دان بىلەن يەھۇداغا تېگىپ، دېگۈدەك سىپىلدا ئۆلۈپ كېتەي دەپ قالدى. دان بىلەن يەھۇدا سىپىلدىن قېچىپ كەتكەن ھەر قانداق يەرگە، ئىككىنچى سىپىلدىن ئوق ۋە تاشلار بىلەن ھۇجۇم قىلىندى.

44 ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى يەنىلا شەھەرنىڭ كىرىش ئېغىزىدا، بىرىنچى تامنىڭ ئاستىدا ئىدى. ئۇلار ئىككىنچى تامدا تۇرغانلىقى ئۈچۈن، شەھەر ئاھالىلىرىگە قارىتىپ ئوقيا تارتالمىدى.

45 دان بىلەن يەھۇدا ئىككىنچى تامدىن ئۆزلىرىگە چۈشكەن تاش ۋە ئوقلارغا بەرداشلىق بېرەلمەي، شەھەر خەلقىنىڭ يېنىدىكى ئىككىنچى تامغا سەكرىدى. ئىككىنچى تامدىكى شەھەر خەلقى دان بىلەن يەھۇدانىڭ ئىككىنچى تامغا كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ھەممىسى ۋارقىراپ، تامنىڭ ئاستىغا چۈشتى.

46 ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى شەھەر خەلقىنىڭ قىچقىرىق-چۇچقىرىقلىرىنى ئاڭلاپ، يەنىلا شەھەرنىڭ دەرۋازىسى ئالدىدا تۇراتتى. ئۇلار ئىككىنچى تامدا تۇرغان دان بىلەن يەھۇدانىڭ ئەھۋالىنى كۆرۈپ ئەنسىرەپ تۇراتتى.

47 نافتالى غەزەپ بىلەن كۈچ-قۇۋۋىتى بىلەن شەھەرگە قاراپ ماڭدى. شەھەردە ئاڭلىغان قىچقىرىق-چۇقاننىڭ سەۋەبىنى كۆرۈش ئۈچۈن، بىرىنچى تامغا سەكرىدى. ئىسساكار بىلەن زەبۇلۇن شەھەرنىڭ ئىشىكلىرىنى بۇزۇش ئۈچۈن يېقىنلاشتى. ئۇلار شەھەر دەرۋازىلىرىنى ئېچىپ، شەھەرگە كىردى.

48 نافتالى بىرىنچى سىپىلدىن ئىككىنچى سىپىلغا سەكرەپ، قېرىنداشلىرىغا ۋە سىپىلدىكى گائاش ئاھالىسىگە ياردەملىشىشكە كەلدى. نافتالى قېرىنداشلىرىغا ياردەملىشىش ئۈچۈن ئۈچىنچى كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ، ھەممىسى قېچىپ شەھەرگە كىردى. ياقۇپ، ئۇنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ۋە ياش يىگىتلىرى شەھەرگە كىرىپ ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلدى.

49 يەھۇدا، دان ۋە نافتالى قەبىلىلىرى سىپىلدىن چۈشۈپ، شەھەرگە كىردى. شىمون بىلەن لېۋىي قەبىلىلىرى شەھەرنىڭ سىرتىدىكى قەبىلىلەردىن كەلگەن بولۇپ، دەرۋازىنىڭ ئېچىلغانلىقىنى بىلمەيتتى. ئۇلار قەبىلىدىن چىقىپ، شەھەرگە كىرگەن قېرىنداشلىرىنىڭ يېنىغا كەلدى.

50 شەھەر ئاھالىسىنىڭ ھەممىسى شەھەرگە كىرگەنىدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارغا قارشى ھەر خىل يۆنىلىشلەردىن ھۇجۇم قىلدى. جەڭ ئالدى ۋە ئارقا تەرەپتىن ئۇلارغا قارشى ئېلىپ بېرىلدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنى قاتتىق ئۆلتۈرۈپ، ئەر-ئاياللاردىن يىگىرمە مىڭغا يېقىن ئادەمنى ئۆلتۈردى، ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا قارشى تۇرالمىدى.

51 قان شەھەر ئىچىدە ئېقىۋاتقاندەك ئېقىۋاتقاندەك بولدى. قان شەھەرنىڭ سىرتىغا قاراپ ئېقىۋاتقاندەك ئېقىۋاتقاندەك بولدى. ئۇ يەردىن بەيتخورىن قۇملۇقىغىچە يېتىپ باردى.

52 بەيتخورىن خەلقى گائاش شەھىرىدىن ئېقىۋاتقان قاننى يىراقتىن كۆردى. ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى يەتمىشكە يېقىن ئادەم قاننى كۆرۈش ئۈچۈن يۈگۈرۈپ بېرىپ، قان بار يەرگە يېتىپ كەلدى.

53 ئۇلار قاننىڭ ئىزىنى بويلاپ، گائاش شەھىرىنىڭ سىپىلىغا يېتىپ كەلدى. ئۇلار شەھەردىن قان ئېقىۋاتقاندەك بولدى. گائاش ئاھالىسىنىڭ پەريادىنى ئاڭلىدى، چۈنكى قان ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈپ، قان ئېقىۋاتقان ئېقىندەك كۆپ ئېقىۋاتقان ئىدى.

54 ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى گائاش ئاھالىسىنى قىرىپ، كەچكىچە ئۇلارنى قىرغىن قىلىش بىلەن ئالدىراش ئىدى. تەخمىنەن يىگىرمە مىڭ ئەر-ئايال ئىدى. خورىندا تۇرغانلار: «بۇ ئىبرانىيلارنىڭ ئىشى، چۈنكى ئۇلار ھازىرمۇ ئامورلارنىڭ بارلىق شەھەرلىرىدە ئۇرۇش قىلىۋاتىدۇ» دېدى.

55 ئۇلار ئالدىراپ بەيتخورىنغا يۈگۈردى. ھەر بىرى ئۆزىنىڭ قوراللىرىنى ئېلىپ، بەيتخورىندىكى بارلىق ئاھالىلەرگە: «ياخشى قوراللىرىنى كىيىپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا بېرىڭلار!» دەپ توۋلىدى.

56 ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاش ئاھالىسىنى ئۆلتۈرۈپ بولغاندىن كېيىن، شەھەرنى ئايلىنىپ، ئۆلتۈرۈلگەنلەرنىڭ ھەممىسىنى تالان-تاراج قىلدى. شەھەرنىڭ ئەڭ ئىچكىرىسىگە كىرىپ، ئۇ يەردىن ئۈچ كۈچلۈك ئادەمنى ئۇچراتتى، ئۇلارنىڭ قولىدا قىلىچ يوق ئىدى.

57 ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلار تۇرغان يەرگە كەلگەندە، كۈچلۈكلەر قېچىپ كەتتى. ئۇلارنىڭ بىرى زەبۇلۇننى تۇتۇۋالغان ئىدى. زەبۇلۇننىڭ بوي ئېگىزلىكى تۆۋەن بىر ياش بالا ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ كۈچىنى چىقىرىپ يەرگە يىقىتتى.

58 ياقۇپ قىلىچىنى ئېلىپ ئۇنىڭ يېنىغا يۈگۈردى. ياقۇپ قىلىچ بىلەن ئۇنىڭ بېلىنىڭ ئاستىغا ئۇرۇپ، ئۇنى ئىككىگە بۆلۈۋەتتى. جەسەت زەبۇلۇننىڭ ئۈستىگە چۈشتى.

59ئىككىنچىسى يېقىنلىشىپ ،ياقۇپنى يەرگە يىقىتىش ئۈچۈن ئۇنى تۇتۇۋالدى .ياقۇپ ئۇنىڭغا قاراپ ۋارقىرىدى .شىمون بىلەن لېۋى يۈگۈرۈپ بېرىپ ،ئۇنىڭ پۇتىغا قىلىچ بىلەن ئۇرۇپ يەرگە يىقىتتى.

60كۈچلۈك ئادەم غەزەپ ۋە كۈچ بىلەن يەردىن ئورنىدىن تۇردى .يەھۇدا ئۇ ئورنىدىن تۇرماي تۇرۇپلا ئۇنىڭغا قاراپ قېچىش ئۈچۈن كەلدى ۋە قىلىچ بىلەن ئۇنىڭ بېشىغا ئۇردى ،ئۇنىڭ بېشى يېرىلىپ ئۆلدى.

61ئۈچىنچى كۈچلۈك ئادەم ئۆزىنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ ئۆلتۈرۈلگەنلىكىنى كۆرۈپ ،ياقۇپ ئوغۇللىرىدىن قېچىپ كەتتى ،ياقۇپ ئوغۇللىرى ئۇنى شەھەر ئىچىدە قوغلاپ ماڭدى .كۈچلۈك ئادەم قېچىپ كېتىۋاتقاندا ،شەھەر ئاھالىسىنىڭ قىلىچىدىن بىرنى تاپتى ۋە ئۇنى ئېلىپ ياقۇپ ئوغۇللىرىغا قاراپ شۇ قىلىچ بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

62كۈچلۈك ئادەم يەھۇدانىڭ بېشىغا قىلىچ بىلەن ئۇرۇش ئۈچۈن يۈگۈردى ،لېكىن يەھۇدانىڭ قولىدا قالقان يوق ئىدى .ئۇ ئۇنى ئۇرۇشقا ئۇرۇنغاندا ،نافتالى ئالدىراپ قالقىنىنى ئېلىپ يەھۇدانىڭ بېشىغا قويدى .كۈچلۈك ئادەمنىڭ قىلىچى نافتالىنىڭ قالقىنىغا تېگىپ ،يەھۇدا قىلىچتىن قۇتۇلۇپ قالدى.

63شىمون بىلەن لېۋى قىلىچلىرى بىلەن كۈچلۈك ئادەمگە ھۇجۇم قىلىپ ،ئۇنىڭغا قاتتىق ئۇردى .ئىككى قىلىچ كۈچلۈك ئادەمنىڭ بەدىنىگە كىرىپ ،ئۇنى ئۇزۇنلۇقى بويىچە ئىككىگە بۆلدى.

64ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شۇ چاغدا ئۈچ باتۇر ئادەمنى ۋە گائاش ئاھالىسىنى ئۆلتۈردى.

65ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاشنىڭ ئەتراپىدا ئايلىنىپ يۈرۈپ ،شەھەردىكى بارلىق ئولجا-تالانى ،ھەتتا كىچىك باللار ۋە ئاياللارنىمۇ ئېلىپ كەتتى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاشنىڭ بېشىغا سارتون ۋە شىلوغا قىلغانلىرىنى قىلدى.

-40باب

1ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاشنىڭ بارلىق ئولجىلىرىنى ئېلىپ ،كېچىسى شەھەردىن چىقىپ كەتتى.

2ئۇلار بەيتخورىن قەلئەسىگە قاراپ يولغا چىقىۋاتقاندا ،بەيتخورىن ئاھالىسى ئۇلارنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن قەلئەگە قاراپ ماڭغانىدى .شۇ كۈنى كېچىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بەيتخورىن قەلئەسىدە بەيتخورىن ئاھالىسى بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

3بەيتخورىننىڭ بارلىق ئاھالىسى باتۇر ئادەملەر ئىدى ،ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىرى مىڭ ئادەمدىن قېچىپ قۇتۇلالمىدى .ئۇلار شۇ كېچىسى قەلئەگە ھۇجۇم قىلدى .ئۇلارنىڭ قىچقىرىقلىرى شۇ كېچىسى يىراقتىن ئاڭلاندى ،يەر يۈزى ئۇلارنىڭ قىچقىرىقىدىن تىترىدى.

4ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى قاراڭغۇلۇقتا جەڭ قىلىشقا ئادەتلەنمىگەنلىكتىن ،ئۇلاردىن قورقۇپ ،قاتتىق خىجىللىقتا چۆمدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى پەرۋەردىگارغا» :ئى پەرۋەردىگار ،بىزگە ياردەم قىلغايسەن ،بىزنى قۇتقۇزغايسەن ،بۇ خەتنە قىلىنمىغانلارنىڭ قولىدا ئۆلۈپ كەتمەيلى ،«دەپ يالۋۇردى.

5پەرۋەردىگار ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىدى ،شۇڭا پەرۋەردىگار بەيتخورىن خەلقىنى قاتتىق قورقۇنچ ۋە قالايمىقانچىلىققا سالدى . ئۇلار قاراڭغۇلۇقتا بىر-بىرى بىلەن ئۇرۇشۇپ ،بىر-بىرىنى زور دەرىجىدە قىرغىن قىلدى.

6ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى پەرۋەردىگارنىڭ بۇ ئادەملەرنىڭ ئارىسىغا بۇزۇقچىلىق روھىنى ئېلىپ كەلگەنلىكىنى ۋە ئۇلارنىڭ ھەر بىرىنىڭ ئۆز قوشنىسى بىلەن ئۇرۇش قىلغانلىقىنى بىلىپ ،بەيتخورىن خەلقىنىڭ ئارىسىدىن ئايرىلىپ ،بەيتخورىن قەلئەسىنىڭ ئاستى تەرىپىگىچە باردى ۋە شۇ كېچىسى ياش يىگىتلىرى بىلەن ئۇ يەردە خاتىرجەم قوندى.

7بەيتخورىن خەلقى پۈتۈن كېچە ئۇرۇش قىلدى .بىرى ئۆز ئاكىسى بىلەن ،يەنە بىرى قوشنىسى بىلەن ئۇرۇشتى .ئۇلار قەلئەنىڭ ھەممە يېرىگە ۋارقىراپ كەتتى .ئۇلارنىڭ ۋارقىرىغان ئاۋازى يىراقتىن ئاڭلاندى .پۈتۈن يەر يۈزى ئۇلارنىڭ ئاۋازىدىن تىترىدى ،چۈنكى ئۇلار يەر يۈزىدىكى بارلىق كىشىلەردىن كۈچلۈك ئىدى.

8كەنئانلىقلار ،خىتلار ،ئامورلار ،خىۋىلار ۋە كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرىنىڭ شەھەرلىرىدىكى بارلىق ئاھالىلەر ،شۇنداقلا ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قىرغىقىدىكىلەر شۇ كېچىسى چىرقىرىغان ئاۋازنى ئاڭلىدى.

9ئۇلار» :بۇلار ھەقىقەتەن يەتتە شەھەرگە قارشى ئۇرۇش قىلىۋاتقان ئىبرانىيلارنىڭ ئۇرۇشى ،بۇ ئىبرانىيلارغا كىم قارشى تۇرالايدۇ؟ « دېدى.

10كەنئان شەھەرلىرىدىكى بارلىق ئاھالىلەر ۋە ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ تەرىپىدىكى بارلىق كىشىلەر ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قاتتىق قورقۇپ : »بۇ شەھەرلەرگە قىلىنغان ئىشلار بىزگەمۇ قىلىنىدۇ ،ئۇلارنىڭ كۈچلۈك كۈچىگە كىم قارشى تۇرالايدۇ؟ «دېدى.

11شۇ كېچىسى خورىنلىقلارنىڭ ۋاقىراشلىرى ناھايىتى كۈچلۈك بولۇپ ،بارغانسېرى كۈچىيىپ كەتتى؛ ئۇلار ئەتىگەنگىچە بىر-بىرىنى ئۆلتۈرۈپ ،نۇرغۇنلىرى ئۆلتۈرۈلدى.

12ئەتىگەندە ،ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى تاڭ ئاتقاندا ئورنىدىن تۇرۇپ ،قەلئەگە باردى .ئۇلار خورىنلىقلارنىڭ قالغانلىرىنى قاتتىق قىرغىن قىلدى ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى قەلئەدە ئۆلتۈرۈلدى.

13ئالتىنچى كۈنى ،كەنئاننىڭ بارلىق ئاھالىلىرى يىراقتىن بەيتخورىن خەلقىنىڭ بەيتخورىن قەلئەسىدە ئۆلۈك ھالدا ياتقانلىقىنى ،ئۇلارنىڭ قوزىلار ۋە ئۆچكىلەرنىڭ جەسىتىگە ئوخشاش چېچىلىپ ياتقانلىقىنى كۆردى.

14ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاشتىن قولغا كەلتۈرگەن بارلىق غەنىيمەتلىرىنى ئېلىپ ،بەيتخورىنغا باردى .ئۇلار شەھەرنىڭ دېڭىز قۇمىغا ئوخشاش ئادەم بىلەن تولغانلىقىنى بايقىدى .ئۇلار ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى كەچكىچە ئۇلارنى مەغلۇپ قىلدى.

15ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى گائاش ،تاپناخ ،خازار ،سارتون ۋە شىلوغا قىلغانلىرىغا ئوخشاش ،بەيتخورىنغامۇ شۇنداق قىلدى.

16ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بەيتخورىندىن ۋە شەھەرلەردىن ئېرىشكەن بارلىق ئولجىلارنى ئېلىپ ،شۇ كۈنىلا شەكەمگە قايتىشتى.

17ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەكەم شەھىرىگە قايتىپ كېلىپ ،شەھەرنىڭ سىرتىدا تۇرۇپ ،ئۇرۇشتىن كېيىن ئۇ يەردە دەم ئېلىپ ،پۈتۈن كېچە شۇ يەردە تۇردى.

18ئۇلارنىڭ بارلىق خىزمەتچىلىرى شەھەرلەردىن قولغا كەلتۈرگەن بارلىق ئولجا-تالامەتلىرى بىلەن بىللە شەھەرنىڭ سىرتىغا چىقىپ، شەھەرگە كىرمىدى. چۈنكى ئۇلار: «بەلكىم بىز بىلەن يەنە ئۇرۇش بولۇپ قالسا، ئۇلار شەكەمدە بىزنى قورشاپ ئېلىشى مۇمكىن» دېدى.

19ياقۇپ، ئوغۇللىرى ۋە خىزمەتكارلىرى شۇ كېچە ۋە ئەتىسى كۈنى ياقۇپ ھامۇردىن بەش شېقەلگە سېتىۋالغان ئېتىزلىقتا قالدى. ئۇلار قولغا كەلتۈرگەن بارلىق نەرسىلەر ئۇلار بىلەن بىللە بولدى.

20ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى قولغا كەلتۈرگەن بارلىق غەنىيمەتلەر دېڭىز قىرغىقىدىكى قۇمغا ئوخشاش چوڭ بىر پارچە ئېتىزلىقتا ئىدى.

21بۇ يەردىكىلەر ئۇلارنى يىراقتىن كۆزىتىپ تۇراتتى. بۇ يەردىكى بارلىق كىشىلەر بۇ ئىشنى قىلغان ياقۇپ ئوغۇللىرىدىن قورقاتتى، چۈنكى قەدىمكى زامانلاردىن بۇيان ھېچقانداق پادىشاھ بۇنداق ئىشنى قىلمىغان ئىدى.

22كەنئانلىقلارنىڭ يەتتە پادىشاھى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قورقۇپ، ئۇلار بىلەن تىنچلىق ئورنىتىشقا بەل باغلىدى.

23شۇ كۈنى، يەنى يەتتىنچى كۈنى، ھېبرون پادىشاھى يافىيا ئاي پادىشاھى، گىبئون پادىشاھى، شالېم پادىشاھى، ئادۇلام پادىشاھى، لاكىش پادىشاھى، خازار پادىشاھى ۋە ئۇلارغا بويسۇنغان بارلىق كەنئان پادىشاھلىرىغا مەخپىي ھالدا مۇنداق دېدى:

24مەن بىلەن بىللە مېڭىڭلار، يېنىمغا كېلىڭلار، ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرىغا بارايلى. مەن ئۇلار بىلەن تىنچلىق تۈزۈپ، ئۇلار بىلەن كېلىشىم تۈزۈيمەن. سىلەرنىڭ بارلىق زېمىنلىرىڭلارنى ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى قىلىچ بىلەن ۋەيران قىلىپ، شەكەم ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى شەھەرلەرگە قىلغاندەك ۋەيران قىلىپ قويماسلىقىڭلار ئۈچۈن، سىلەر ئاڭلىغان ۋە كۆرگەندەك، سىلەرنىڭ بارلىق زېمىنلىرىڭلارنى ۋەيران قىلىپ قويماڭلار.

25مېنىڭ يېنىمغا كەلگەندە، كۆپ ئادەم بىلەن كەلمەڭ، ھەر بىر پادىشاھ ئۈچ باش قوماندان، ھەر بىر قوماندان ئۈچ ئەمەلدارنى ئېلىپ كەلسۇن.

26ھەممىڭلار ھېبرونغا كېلىڭلار، بىز بىللە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ يېنىغا بارىمىز ۋە ئۇلاردىن بىز بىلەن تىنچلىق شەرتنامىسى تۈزۈشلىرىنى ئۆتۈنىمىز.

27بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى خېبرون پادىشاھىنىڭ ئۇلارغا ئەۋەتكەن بۇيرۇقىغا ئاساسەن ئىش قىلدى، چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ مەسلىھەتچىسى ۋە بۇيرۇقى ئاستىدا ئىدى. كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن تىنچلىق ئورنىتىش ئۈچۈن يىغىلىشتى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى قايتىپ كېلىپ، شەكەمدىكى ئېتىزلىقتا باردى، چۈنكى ئۇلار بۇ يەردىكى پادىشاھلارغا ئىشەنمەيتتى.

28ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى قايتىپ كېلىپ، ئېتىزلىقتا ئون كۈن تۇردى، ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا ھېچكىم كەلمىدى.

29ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇرۇشنىڭ يوقلۇقىنى كۆرۈپ، ھەممىسى يىغىلىپ، شەكەم شەھىرىگە باردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەكەمدە قالدى.

30قىرىق كۈندىن كېيىن، ئامورلارنىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ھەممە يەردىن يىغىلىپ، ھېبرونغا، ھېبرون پادىشاھى يافىيانىڭ يېنىغا كەلدى.

31ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن تىنچلىق تۈزۈش ئۈچۈن ھېبرونغا كەلگەن پادىشاھلارنىڭ سانى يىگىرمە بىر پادىشاھ، ئۇلار بىلەن بىللە كەلگەن سەركەردىلەرنىڭ سانى ئاتمىش توققۇز، ئۇلارنىڭ ئادەملىرى 189 ئىدى. بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى ۋە ئۇلارنىڭ ئادەملىرى ھېبرون تېغىدا ئارام ئالدى.

32ھېبرون پادىشاھى ئۈچ سەركەردى ۋە توققۇز ئادىمى بىلەن يولغا چىقتى. بۇ پادىشاھلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن تىنچلىق ئورنىتىش ئۈچۈن بىللە يولغا چىقىشقا بەل باغلىدى.

33ئۇلار ھېبرون پادىشاھىغا: «سەن ئادەملىرىڭ بىلەن ئالدىمىزدا ماڭ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا بىز ئۈچۈن سۆزلە، بىز سېنىڭ ئارقىڭدىن بېرىپ سېنىڭ سۆزلىرىڭنى تەستىقلايمىز» دېدى. ھېبرون پادىشاھى شۇنداق قىلدى.

34ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرىنىڭ بىر يەرگە جەم بولۇپ، خېبروندا ئارام ئالغانلىقىنى ئاڭلاپ، تۆت خىزمەتچىسىنى جاسۇس قىلىپ ئەۋەتتى. ئۇلارغا: «بېرىڭلار، بۇ پادىشاھلارنى تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئادەملىرىنىڭ ئاز ياكى كۆپ ئىكەنلىكىنى تەكشۈرۈپ بېقىڭلار، ئەگەر سانى ئاز بولسا، ھەممىسىنى ساناپ چىقىپ قايتىپ كېلىڭلار» دېدى.

35ياقۇپنىڭ خىزمەتچىلىرى يوشۇرۇنچە بۇ پادىشاھلارنىڭ يېنىغا باردى ۋە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى. شۇ كۈنى ئۇلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ يېنىغا قايتىپ كېلىپ: «بىز ئۇ پادىشاھلارنىڭ يېنىغا باردۇق، ئۇلارنىڭ سانى ئاز ئىدى، بىز ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساناپ چىقتۇق، ئۇلارنىڭ سانى ئىككى يۈز سەكسەن سەككىز ئىدى، پادىشاھلار ۋە كىشىلەر ئىدى».

36ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى: «ئۇلارنىڭ سانى ئاز، شۇڭا ھەممىمىز ئۇلارنىڭ يېنىغا بارمايمىز» دېدى. ئەتىگەندە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئورنىدىن تۇرۇپ، ئارىسىدىن ئاتمىش ئىككى ئادەمنى تاللىدى، ياقۇپنىڭ ئون ئوغلى ئۇلار بىلەن بىللە باردى. ئۇلار قوراللىرىنى تىكىپ: «ئۇلار بىز بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا كېلىۋاتىدۇ، چۈنكى ئۇلار بىز بىلەن تىنچلىق ئورنىتىشقا كېلىۋاتقانلىقىنى بىلمىگەن» دېدى.

37ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى خىزمەتكارلىرى بىلەن بىللە شەكەم دەرۋازىسىغا، ئۇ پادىشاھلارغا قاراپ ماڭدى. ئاتىسى ياقۇپمۇ ئۇلار بىلەن بىللە ئىدى.

38ئۇلار يولغا چىققاندا، ھېبرون پادىشاھى، ئۈچ قوماندانى ۋە توققۇز ئادەم يول بويىدا ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا قارشى كېلىۋاتاتتى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ، يىراقتىن ھېبرون پادىشاھى يافىيانىڭ ۋە ئۇنىڭ باشلىقلىرىنىڭ ئۇلارغا قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەكەم دەرۋازىسىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئىلگىرىلىمىدى.

39ھېبرون پادىشاھى ۋە ئۇنىڭ باشلىقلىرى داۋاملىق ئالغا ئىلگىرىلەپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا يېقىنلاشتى. ئۇ ۋە ئۇنىڭ باشلىقلىرى ئۇلارغا يەرگە يىقىلىپ تەزىم قىلدى. ھېبرون پادىشاھى ئۆزىنىڭ باشلىقلىرى بىلەن بىللە ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى.

40ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇنىڭغا: «ئى ھېبرون پادىشاھى، ساڭا نېمە بولدى؟ بۈگۈن نېمىشقا بۇ يەرگە كەلدىڭ؟ بىزدىن نېمە تەلەپ قىلىسەن؟» دېدى. ھېبرون پادىشاھى ياقۇپقا: «ئىلتىماس قىلىمەنكى، ئالىيلىرى، بۈگۈن كەنئانلىقلارنىڭ بارلىق پادىشاھلىرى سەن بىلەن تىنچلىق ئورنىتىشقا كەلدى» دېدى.

41ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ھېبرون پادىشاھىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ تەكلىپىگە قوشۇلمىدى، چۈنكى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇنىڭغا ئىشەنمىدى، چۈنكى ئۇلار ھېبرون پادىشاھىنىڭ ئۆزلىرىگە ئالدامچىلىق بىلەن سۆزلىگەنلىكىنى ئويلىغان ئىدى.

42ھېبرون پادىشاھى ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ سۆزلىرىدىن ئۇلارنىڭ ئۇنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمىگەنلىكىنى بىلدى .شۇڭا ھېبرون پادىشاھى ياقۇپقا يېقىنلىشىپ» :ئى رەببىم ،بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى تىنچلىق بىلەن سىزگە كەلگەنلىكىنى بىلىڭ .چۈنكى ئۇلار بارلىق ئادەملىرى بىلەن كەلمىدى ،ئۇرۇش قوراللىرىنىمۇ ئېلىپ كەلمىدى .چۈنكى ئۇلار خوجايىنىم ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىدىن تىنچلىق سورىغىلى كەلدى«.

43ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ھېبرون پادىشاھىغا جاۋابەن» :بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسىگە ئادەم ئەۋەتىڭلار ،ئەگەر بىزگە راست گەپ قىلسىڭىز ، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىنىڭ ئالدىمىزغا يەككە-يەككە كېلىشىگە يول قويۇڭ .ئەگەر ئۇلار قورالسىز كەلسە ،ئۇلارنىڭ بىزدىن تىنچلىق تەلەپ قىلىدىغانلىقىنى بىلىمىز «دېدى.

44ھېبرون پادىشاھى يافىيا پادىشاھلارنىڭ ئالدىغا بىر ئادەم ئەۋەتتى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىغا كېلىپ ،ئۇلارغا يەرگە يىقىلىپ تەزىم قىلدى .بۇ پادىشاھلار ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ ،ئۇلارغا مۇنداق دېدى:

45سېنىڭ قىلىچىڭ ۋە ئىنتايىن كۈچلۈك قولۇڭ بىلەن ئامور پادىشاھلىرىغا قىلغانلىرىڭنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلىدۇق ،ھېچكىم سېنىڭ ئالدىڭدا تۇرالمىدى .بىز جانىمىزنى ساقلاپ ،ئۇلارغا قىلغانىدەك بىزگەمۇ باش ئەگمەيلى دەپ سەندىن قورقتۇق.

46شۇڭا بىز سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا تىنچلىق شەرتنامىسى تۈزۈشكە كەلدۇق .ئەمدى بىز بىلەن تىنچلىق ۋە ھەقىقەت شەرتنامىسى تۈزۈڭلار . بىز سىلەرگە ئارىلاشمىغان بولساق ،سىلەرمۇ بىزگە ئارىلاشماڭلار.

47ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۆزلىرىنىڭ ھەقىقەتەن تىنچلىق ئىزدىگەنلىكىنى بىلدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىپ ، ئۇلار بىلەن ئەھدە تۈزدى.

48ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارغا قارشى تۇرماسلىققا قەسەم قىلدى .كەنئانلىقلارنىڭ بارلىق پادىشاھلىرىمۇ ئۇلارغا قەسەم قىلدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شۇ كۈندىن باشلاپ ئۇلارنى باج تاپشۇرغۇچىلار قىلىپ قويدى.

49بۇنىڭدىن كېيىن ،بۇ پادىشاھلارنىڭ بارلىق باشلىقلىرى ئۆز ئادەملىرى بىلەن ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىغا سوۋغاتلارنى كۆتۈرۈپ ياقۇپنىڭ ئالدىغا كەلدى ۋە ئۇنىڭغا يەرگە باش قويۇپ تەزىم قىلدى.

50بۇ پادىشاھلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى قايىل قىلىپ ،ئامورلارنىڭ يەتتە شەھىرىدىن قولغا كەلتۈرگەن بارلىق ئولجىلىرىنى قايتۇرۇپ بېرىشنى ئۆتۈندى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شۇنداق قىلدى .ئۇلار قولغا كەلتۈرگەن بارلىق نەرسىلەرنى ،ئاياللار ،بالىلار ،مال-چارۋىلارنى ۋە قولغا كەلتۈرگەن بارلىق ئولجىلىرىنى قايتۇرۇپ بەردى .ئاندىن ئۇلارنى يولغا سېلىپ ،ھەر بىرى ئۆز شەھىرىگە قايتىپ كەتتى.

51بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا يەنە بىر قېتىم باش ئەگدى .ئۇلار شۇ كۈنلەردە ئۇلارغا نۇرغۇن سوۋغاتلارنى ئەۋەتتى ياكى ئېلىپ كەلدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۇ پادىشاھلارنى ۋە ئۇلارنىڭ ئادەملىرىنى ئۇزىتىپ قويدى .ئۇلار تىنچ-ئامان ئۆز شەھەرلىرىگە كەتتى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىمۇ ئۆز يۇرتلىرى ،شەكەمگە قايتىپ كەتتى.

52شۇ كۈندىن باشلاپ ،ئىسرائىللار كەنئان زېمىنىغا ئىگە بولغۇچە ،ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن كەنئان پادىشاھلىرى ئوتتۇرىسىدا تىنچلىق ئورنىتىلدى.

41-باب

1يىل ئاۋۋال ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەكەمدىن يولغا چىقىپ ،ئاتىسى ئىسھاقنىڭ يېنىغا ،خېبرونغا كېلىپ ،ئۇ يەردە تۇراتتى .ئۇلار ھەر كۈنى شەكەمدە قوي-قويلىرىنى بېقىپ تۇراتتى .چۈنكى ئۇ چاغدا ئۇ يەردە مول ئوتلاق بار ئىدى .ياقۇپ ،ئوغۇللىرى ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر خېبرون ۋادىسىدا تۇراتتى.

2دەل شۇ يىلى ،يەنى ياقۇپنىڭ ھاياتىنىڭ-16 يىلى ،ياقۇپنىڭ پادان-ئارامدىن قايتىپ كەلگەنلىكىنىڭ ئونىنچى يىلىدا ،ياقۇپنىڭ ئايالى لېياھ 51 يېشىدا ھېبروندا ئالەمدىن ئۆتتى.

3ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ئۇنى ھېبروندىكى ماكپېلاھ ئېتىزىدىكى ئۆڭكۈرگە دەپنە قىلدى .ئىبراھىم بۇ ئۆڭكۈرنى خېتتىن سېتىۋالغانىدى.

4ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسى بىلەن بىللە ھېبرون ۋادىسىدا تۇراتتى .بۇ يەردىكى بارلىق كىشىلەر ئۇلارنىڭ كۈچىنى بىلەتتى ۋە داڭقى پۈتۈن زېمىنغا تارقالدى.

5ياقۇپنىڭ ئوغلى يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى بىنيامىن ،يەنى ياقۇپنىڭ ئايالى راھىلەدىن تۇغۇلغان ئوغۇللىرى ،ئۇ چاغدا ئۇلار يەنىلا ياش ئىدى ،شۇڭا ئامورلارنىڭ بارلىق شەھەرلىرىدىكى ئۇرۇشلاردا قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە چىقمايتتى.

6يۈسۈپ قېرىنداشلىرىنىڭ كۈچى ۋە ئۇلۇغلۇقىنى كۆرۈپ ،ئۇلارنى ماختىدى ۋە ماختىدى ،ئەمما ئۆزىنى ئۇلاردىن ئۈستۈن قويدى ۋە ئۆزىنى ئۇلاردىن ئۈستۈن تۇتتى .ئاتىسى ياقۇپمۇ ئۇنى باشقا ئوغۇللىرىدىن ئارتۇق ياخشى كۆرەتتى ،چۈنكى ئۇ قېرىپ قالغان ئوغلى ئىدى . يۈسۈپكە بولغان مۇھەببىتى ئۈچۈن ئۇنىڭغا رەڭگارەڭ چاپان تىكتۈردى.

7يۈسۈپ ئاتىسىنىڭ ئۇنى ئاكىلىرىدىن ئارتۇق ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۆزىنى ئاكىلىرىدىن ئۈستۈن تۇتۇشنى داۋاملاشتۇردى ۋە ئاتىسىغا ئۇلارنىڭ يامان ئىشلىرىنى ئېيتىپ بەردى.

8ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى يۈسۈپنىڭ ئۆزلىرىگە قىلغان قىلمىشلىرىنى ،ئاتىسىنىڭ ئۇنى باشقىلاردىن ئارتۇق ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى كۆرۈپ ، ئۇنىڭدىن نەپرەتلەندى ۋە كۈن بويى ئۇنىڭغا تىنچ گەپ قىلالمىدى.

9يۈسۈپ ئون يەتتە ياشقا كىرگەنىدى ،ئۇ يەنىلا ئۆزىنى ئاكىلىرىدىن ئۈستۈن تۇتاتتى ،شۇڭا ئۆزىنى ئۇلاردىن ئۈستۈن تۇتۇشنى ئويلىدى.

10شۇ چاغدا ئۇ بىر چۈش كۆرۈپ ،ئاكىلىرىنىڭ يېنىغا كېلىپ ،چۈشىنى سۆزلەپ بەردى .ئۇ ئۇلارغا» :مەن بىر چۈش كۆرۈپتىمەن ،مانا بىز ھەممىمىز دالادا ئورما باغلاۋاتاتتۇق .مېنىڭ ئورمام يەرگە چۈشۈپ قالدى ،سىلەرنىڭ ئورماڭلار ئۇنىڭ ئەتراپىنى ئوراپ ،ئۇنىڭغا سەجدە قىلدى«.

11ئاكىلىرى ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ» :سەن كۆرگەن بۇ چۈشنىڭ مەنىسى نېمە؟ سەن بىزگە ھۆكۈمرانلىق قىلىشنى ياكى ھۆكۈمرانلىق قىلىشنى كۆڭلىڭدە ئويلاۋاتامسەن؟ «دېدى.

12ئۇ يەنىلا قايتىپ كېلىپ، بۇ ئىشنى ئاتىسى ياقۇپقا ئېيتتى. ياقۇپ يۈسۈپنىڭ ئاغزىدىن بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، ئۇنى سۆيدى. ياقۇپ يۈسۈپكە بەخت تىلىدى.
13ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسىنىڭ يۈسۈپكە دۇئا قىلىپ، ئۇنى سۆيگەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭ ئۇنى ئىنتايىن ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ھەسەت قىلىپ، ئۇنىڭدىن تېخىمۇ نەپرەتلەندى.
14بۇنىڭدىن كېيىن، يۈسۈپ يەنە بىر چۈش كۆردى ۋە ئاكىلىرىنىڭ ئالدىدا چۈشىنى ئاتىسىغا سۆزلەپ بەردى. يۈسۈپ ئاتىسى ۋە ئاكىلىرىغا: «مەن يەنە بىر چۈش كۆردۈم، مانا قۇياش، ئاي ۋە ئون بىر يۇلتۇز ماڭا سەجدە قىلدى» دېدى.
15ئاتىسى يۈسۈپنىڭ سۆزلىرىنى ۋە چۈشىنى ئاڭلىغاندا، ئاكىلىرىنىڭ بۇ ئىش ئۈچۈن يۈسۈپنى يامان كۆرىدىغانلىقىنى كۆرۈپ، يۈسۈپنى ئاكىلىرىنىڭ ئالدىدا ئەيىبلەپ: «سەن كۆرگەن بۇ چۈشنىڭ مەنىسى نېمە؟ سەندىن چوڭ ئاكىلىرىڭنىڭ ئالدىدا ئۆزۈڭنى ماختىشىڭ نېمە؟» دېدى.
16سەن بۇ سۆزلەرنى دەۋاتقانلىقىڭنى مېنىڭ، ئاناڭنىڭ ۋە ئون بىر ئىنىڭنىڭ ساڭا سەجدە قىلىپ كېلىدىغانلىقىمنى كۆڭلىڭدە ئويلاپ قالدىڭمۇ؟
17ئاكىلىرى ئۇنىڭ سۆزلىرى ۋە چۈشلىرى ئۈچۈن ئۇنىڭغا ھەسەت قىلىپ، ئۇنىڭدىن نەپرەتلىنىشنى داۋاملاشتۇردى. ياقۇپ بۇ چۈشلەرنى كۆڭلىدە ساقلاپ قويدى.
18بىر كۈنى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شېكەمگە ئاتىسىنىڭ قويلىرىنى باققىلى باردى، چۈنكى ئۇ چاغدا ئۇلار يەنىلا چارۋىچى ئىدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شۇ كۈنى شېكەمدە ئوتلاۋاتقاندا، ئۇلار كېچىكىپ قالدى، ماللارنى يىغىش ۋاقتى ئۆتۈپ كەتكەندى، ئۇلار تېخى يېتىپ كەلمىگەندى.
19ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ شەكەمدە كېچىكىپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ، ئىچىدە: «بەلكىم شەكەم خەلقى ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ، بۈگۈن كېلىشىنى كېچىكتۈرگەندۇ؟» دېدى.
20ياقۇپ ئوغلى يۈسۈپنى چاقىرىپ، ئۇنىڭغا: «مانا، ئاكىلىرىڭ بۈگۈن شەكەمدە ئوتلاۋاتىدۇ، ئۇلار تېخى قايتىپ كەلمىدى. ھازىر بېرىپ ئۇلارنىڭ قەيەردە ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ باق، ئاكىلىرىڭنىڭ ئەھۋالى ۋە پادىلارنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدا ماڭا خەۋەر ئېلىپ كەل» دېدى.
21ياقۇپ ئوغلى يۈسۈپنى ھېبرون ۋادىسىغا ئەۋەتتى. يۈسۈپ ئاكىلىرىنى ئېلىپ شەكەمگە كەلدى، ئەمما ئۇلارنى تاپالمىدى. يۈسۈپ ئاكىلىرىنىڭ قەيەرگە كەتكەنلىكىنى كۆرۈش ئۈچۈن شەكەمگە يېقىن ئېتىزلىقتا ئايلىنىپ يۈردى. چۆلدىكى يولنى كۆرمەي قالدى، قەيەرگە بېرىشنى بىلمەي قالدى.
22پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى يۈسۈپنى ئېتىزلىقتا قاراپ يولدا ئادىشىپ يۈرگىنىدە كۆردى. يۈسۈپ پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسىگە: «مەن قېرىنداشلىرىمنى ئىزدەۋاتىمەن. ئۇلارنىڭ قەيەردە يەم-خەشەك يەۋاتقانلىقىنى ئاڭلىمىدىڭىزمۇ؟» دېدى. پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى يۈسۈپكە: «مەن قېرىنداشلىرىڭىزنىڭ بۇ يەردە يەم-خەشەك يەۋاتقانلىقىنى كۆردۈم، ئۇلارنىڭ دوتانغا يەم-خەشەك يەيدىغانلىقىنى ئېيتقانلىقىنى ئاڭلىدىم» دېدى.
23يۈسۈپ پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسىنىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سېلىپ، دوتاندىكى قېرىنداشلىرىنىڭ يېنىغا باردى ۋە ئۇلارنىڭ دوتاندا قوي بېقىۋاتقانلىقىنى كۆردى.
24يۈسۈپ ئاكىلىرىنىڭ يېنىغا باردى. ئۇلارغا يېقىنلىشىشتىن بۇرۇن، ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىشكە قارار قىلدى.
25شىمون قېرىنداشلىرىغا: «مانا، چۈش كۆرگەن ئادەم بۈگۈن بىزگە كېلىدۇ. ئەمدى كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ، چۆلدىكى بىر ئۆڭكۈرگە تاشلايلى. ئاتىسى ئۇنى بىزدىن ئىزدەپ تاپسا، بىز ئۇنى بىر يامان ھايۋان يەپ كەتتى دەيمىز» دېدى.
26رۇبېن ئاكىلىرىنىڭ يۈسۈپ توغرىسىدىكى سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇلارغا: «سىلەر بۇنداق قىلماڭلار، چۈنكى بىز ئاتىمىز ياقۇپقا قانداقمۇ ئىشىنىمىز؟ ئۇنى بۇ قۇدۇققا تاشلاپ ئۆلسۇن، لېكىن ئۇنىڭغا قول سوزۇپ، قېنىنى تۆكمەڭلار» دېدى. رۇبېن يۈسۈپنى ئۇلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇپ، ئاتىسىنىڭ يېنىغا قايتۇرۇش ئۈچۈن شۇنداق دېدى.
27يۈسۈپ ئاكىلىرىنىڭ يېنىغا كەلگەندە، ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى. ئۇلار ئۇنىڭغا قارشى چىقىپ، ئۇنى تۇتۇۋېلىپ يەرگە ئۇرۇپ، ئۈستىدىكى رەڭگارەڭ يۇڭنى سالدۇرۇۋەتتى.
28ئۇلار ئۇنى ئېلىپ، بىر ئۆڭكۈرگە تاشلىدى. ئۆڭكۈردە سۇ يوق، پەقەت يىلان ۋە چايانلارلا بار ئىدى. يۈسۈپ ئۆڭكۈردىكى يىلان ۋە چايانلاردىن قورقتى. يۈسۈپ قاتتىق ئاۋازدا ۋارقىرىدى، پەرۋەردىگار يىلان ۋە چايانلارنى ئۆڭكۈرنىڭ ئىككى تەرىپىگە يوشۇرۇپ قويدى، ئۇلار يۈسۈپكە ھېچقانداق زىيان يەتكۈزمىدى.
29يۈسۈپ قۇدۇقتىن ئاكىلىرىغا توۋلاپ: «سىلەرگە نېمە قىلدىم، نېمە گۇناھ قىلدىم؟ نېمىشقا مەن ئۈچۈن پەرۋەردىگاردىن قورقمايسىلەر؟ مەن سىلەرنىڭ سۆڭەكلىرىڭلار ۋە گۆشۈڭلاردىن ئەمەسمۇ؟ ياقۇپ سىلەرنىڭ ئاتاڭلار، مېنىڭ ئاتام ئەمەسمۇ؟ نېمىشقا بۈگۈن ماڭا بۇنداق قىلىۋاتىسىلەر؟ سىلەر قانداق قىلىپ ئاتىمىز ياقۇپقا قاراپ تۇرىسىلەر؟» دېدى.
30ئۇ ئۆڭكۈردىن قېرىنداشلىرىغا توۋلاپ: «ئى يەھۇدا، شىمون ۋە لېۋىي، قېرىنداشلىرىم، مېنى سىلەر قويغان قاراڭغۇلۇقتىن كۆتۈرۈڭلار، بۈگۈن كېلىڭلار، پەرۋەردىگارنىڭ ئەۋلادلىرى، ئاتام ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى. ئەگەر مەن سىلەرگە گۇناھ قىلغان بولسام، سىلەر ئىبراھىم، ئىسھاق ۋە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئەمەسمۇ؟ ئەگەر ئۇلار يېتىمنى، ئاچ قالغاننى، يېگۈزىدىغان ناننى، ئۇسسۇزنى، ئىچىملىك سۇنى، يالىڭاچنى كىيىم بىلەن يېپىپ قوياتتى!» دېدى.
31ئۇنداقتا، مەن سېنىڭ گۆشۈڭدىن، سۆڭىكىڭدىن بىر ئادەم، شۇڭا ئىنىڭگە قانداقمۇ رەھىم قىلمايسەن؟ ئەگەر ساڭا گۇناھ قىلغان بولسام، ئاتامنىڭ سەۋەبىدىن بۇنداق قىلىسەن!
32يۈسۈپ بۇ سۆزلەرنى قۇدۇق ئىچىدە ئېيتتى، ئاكىلىرى ئۇنىڭغا قۇلاق سالمىدى، يۈسۈپنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى. يۈسۈپ قۇدۇق ئىچىدە يىغلاپ يىغلاۋاتاتتى.
33يۈسۈپ: «كاشكى ئاتام بۈگۈن ئاكىلىرىمنىڭ ماڭا قىلغانلىرىنى ۋە بۈگۈن ماڭا دېگەن سۆزلىرىنى بىلسە ئىدى!» دېدى.
34ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى ئۇنىڭ قۇدۇقتا يىغلىغان ئاۋازىنى ئاڭلىدى. قېرىنداشلىرى يۈسۈپنىڭ يىغلىغان ئاۋازىنى ۋە قۇدۇقتا يىغلىغان ئاۋازىنى ئاڭلىماسلىق ئۈچۈن قۇدۇقتىن چىقىپ كەتتى.

42-باب

1ئۇلار ئوق ئېتىش ئارىلىقىدىكى ئۇ تەرەپكە بېرىپ ئولتۇردى. ئۇلار ئولتۇرۇپ نان يېدى. تاماق يېگەندە، ئۇنى نېمە قىلىش كېرەكلىكى، ئۇنى ئۆلتۈرۈش ياكى ئاتىسىنىڭ يېنىغا قايتۇرۇش توغرىسىدا مەسلىھەتلەشتى.
2ئۇلار مەسلىھەتنى تۈگىتىپ تۇرغاندا، باشلىرىنى كۆتۈرۈپ قارىسا، بىر توپ ئىسمائىل قەبىلىسىنىڭ گىلئاد يولىدىن مىسىرغا قاراپ ماڭغۇاتقانلىقىنى كۆردى.
3يەھۇدا ئۇلارغا: «ئەگەر ئىنىمىزنى ئۆلتۈرسەك، بىزگە نېمە پايدىسى بار؟ بەلكىم خۇدا ئۇنى بىزدىن تەلەپ قىلىشى مۇمكىن. ئۇنداقتا، سىلەر ئۇنىڭغا مۇنداق مەسلىھەت بېرىڭلار: مانا بۇ ئىسمائىل قەبىلىسى مىسىرغا كېتىۋاتىدۇ.
4شۇڭا، كېلىڭلار، ئۇنى ئۇلارغا تاپشۇرايلى، ئۇنىڭغا قولىمىزنى تىقىپ قويمايلى، ئۇلار ئۇنى ئۆزلىرى بىلەن بىللە ئېلىپ بارىدۇ، ئۇ بۇ يەردىكى خەلق ئارىسىدا يوقىلىدۇ، بىز ئۇنى ئۆز قولىمىز بىلەن ئۆلتۈرمەيمىز. بۇ تەكلىپ ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىغا ياقتى، ئۇلار يەھۇدانىڭ سۆزى بويىچە قىلدى.
5ئۇلار بۇ ئىش توغرىسىدا مۇزاكىرە قىلىشىۋاتقاندا، ئىسمائىل قەبىلىسىدىكىلەر ئۇلارنىڭ يېنىغا كېلىشتىن بۇرۇن، مىديانلىق يەتتە سودىگەر ئۇلارنىڭ يېنىدىن ئۆتۈپ كەتتى. ئۇلار ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ، ئۇسسۇزلۇقتا چۆمۈلۈپ كەتتى. ئۇلار كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ، يۈسۈپنىڭ دەپنە قىلىنغان قۇدۇقنى كۆردى. ئۇلار قارىسا، ھەر خىل قۇشلار ئۇنىڭ ئۈستىدە ئۇچۇپ يۈرۈۋاتاتتى.
6مىديانلىقلار قۇدۇقتا سۇ بار دەپ ئويلاپ، سۇ ئىچىش ئۈچۈن قۇدۇققا يۈگۈردى. قۇدۇقنىڭ ئالدىغا كەلگەندە، يۈسۈپنىڭ قۇدۇق ئىچىدە يىغلاۋاتقان ئاۋازىنى ئاڭلىدى. ئۇلار قۇدۇقنىڭ ئىچىگە قاراپ، چىرايلىق، چىرايلىق بىر يىگىتنى كۆردى.
7ئۇلار يۈسۈپنى چاقىرىپ: «سەن كىمسەن؟ سېنى بۇ يەرگە كىم ئېلىپ كەلدىڭ؟ سېنى چۆلدىكى بۇ قۇدۇققا كىم قويدى؟» دەپ سورىدى. ئۇلار يۈسۈپنى كۆتۈرۈشكە ياردەملىشىپ، ئۇنى قۇدۇقتىن چىقىرىپ، ئېلىپ چىقىپ، ئاكىلىرىنىڭ يېنىدىن ئۆتۈپ كەتتى.
8ئۇلار ئۇلارغا: «نېمىشقا قۇلىمىزنى بىزدىن ئېلىپ كېتىپ كېتىۋاتىسىلەر؟ بىز بۇ يىگىتنى بىزگە قارشى ئىسيان كۆتۈرگەنلىكى ئۈچۈن قۇدۇققا تاشلىدۇق، سىلەر كېلىپ ئۇنى ئېلىپ كېتىپسىلەر. ئەمدى قۇلىمىزنى بىزگە قايتۇرۇپ بېرىڭلار»، دېدى.
9مىديانلىقلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا جاۋاب بېرىپ: «بۇ سىلەرنىڭ قۇلۇڭلارمۇ ياكى بۇ ئادەم سىلەرگە قاراپ تۇرامدۇ؟ بەلكىم سىلەر ھەممىڭلار ئۇنىڭ قۇللىرى بولۇشۇڭلار مۇمكىن، چۈنكى ئۇ سىلەرنىڭ ھەممىڭلارغا قارىغاندا چىرايلىق ۋە ئەڭ ھۆرمەتكە سازاۋەر. نېمىشقا ھەممىمىز بىزگە يالغان سۆزلەيسىلەر؟» دېدى.
10شۇڭا بىز ئەمدى سېنىڭ سۆزۈڭگە قۇلاق سالمايمىز، ساڭا قۇلاق سالمايمىز، چۈنكى بىز بۇ يىگىتنى چۆلدىكى قۇدۇقتىن تاپتۇق، ئۇنى تۇتۇپ كەتتۇق، شۇڭا يولغا چىقىمىز.
11ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ئۇلارنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئورنىدىن تۇرۇپ: «قۇلىمىزغا قايتۇرۇپ بېرىڭلار، نېمىشقا ھەممىڭلار قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈلىسىلەر؟» دېدى. مىديانلىقلار ئۇلارغا قارشى ۋارقىرىدى، ئۇلار قىلىچلىرىنى سۇغۇرۇپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن يېقىنلاشتى.
12بۇ چاغدا شىمون ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇلارغا قاراپ يەرگە سەكرەپ، قىلىچىنى سۇغۇرۇپ، مىديانلارغا يېقىنلاشتى. ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا قاتتىق ۋارقىراپ قويدى. ئۇنىڭ ۋارقىرىغان ئاۋازى يىراقتىن ئاڭلىنىپ، يەر تىترەپ كەتتى.
13مىديانلىقلار شىموننىڭ ئاۋازى ۋە ئۇنىڭ چىرقىرىغان ئاۋازىدىن قورقۇپ، يەرگە يىقىلىپ، قاتتىق قورقۇپ كەتتى.
14شىمون ئۇلارغا: «مەن ھەقىقەتەن ئىبرانىي ياقۇپنىڭ ئوغلى شىمون، مەن پەقەت ئىنىم بىلەن بىللە شەكەم شەھىرىنى ۋە ئامورلارنىڭ شەھەرلىرىنى ۋەيران قىلدىم. خۇدا ماڭا شۇنداق قىلسۇنكى، ئەگەر سىلەرنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرىڭلار، يەنى مىديان خەلقى ۋە كەنئان پادىشاھلىرى سىلەر بىلەن بىللە كەلسە، ئۇلار ماڭا قارشى ئۇرۇش قىلالمايدۇ» دېدى.
15شۇڭا، سەن ئېلىۋالغان ياشنى بىزگە قايتۇرۇپ بەر، بولمىسا سېنىڭ تېنىڭنى ئاسماندىكى قۇشلارغا ۋە يەردىكى ھايۋانلارغا بەرمەيمەن.
16مىديانلىقلار شىموندىن تېخىمۇ قورقۇپ، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا قورقۇنچ ۋە قورقۇنچ بىلەن يېقىنلىشىپ، ئۇلارغا ئېچىنىشلىق سۆزلەر بىلەن:
17سىلەر بۇ يىگىتنىڭ سىلەرنىڭ قۇلۇڭلار ئىكەنلىكىنى، ئۇنىڭ سىلەرگە قارشى ئىسيان كۆتۈرگەنلىكىنى، شۇڭا ئۇنى ئۆڭكۈرگە تاشلىغانلىقىڭلارنى ئېيتتىڭلار. ئۇنداقتا، خوجايىنىغا قارشى ئىسيان كۆتۈرگەن قۇلنى نېمە قىلىسىلەر؟ ئەمدى ئۇنى بىزگە سېتىپ بېرىڭلار، بىز سىلەرگە ئۇنىڭ ئۈچۈن لازىم بولغاننىڭ ھەممىسىنى بېرىمىز. پەرۋەردىگار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئۆز ئىنىسىنى ئۆلتۈرمەسلىكى ئۈچۈن بۇنداق قىلىشنى خۇشال قىلدى.
18مىديانلىقلار يۈسۈپنىڭ چىرايلىق ۋە خۇشچاقچاق ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئۇنى ئۆز كۆڭلىدە ئارزۇ قىلىپ، قېرىنداشلىرىدىن سېتىۋېلىشقا ئالدىراش بولدى.
19ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى مىديانلارنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ، ئىنىسى يۈسۈپنى يىگىرمە كۈمۈش تەڭگىگە سېتىۋەتتى. ئەمما ئىنىسى رۇبېن ئۇلار بىلەن بىللە يوق ئىدى. مىديانلار يۈسۈپنى ئېلىپ گىلئادقا قاراپ يولغا چىقتى.
20ئۇلار يولدا كېتىۋاتاتتى. مىديانلىقلار يىگىتنى سېتىۋالغانلىقىغا پۇشايمان قىلىپ، بىرى يەنە بىرىگە: «بىز نېمە قىلدۇق؟ بۇ يىگىتنى ئىبرانىيلاردىن تارتىۋالدۇق. ئۇ چىرايلىق، گۈزەل ئىكەن» دېدى.
21بەلكىم بۇ يىگىت ئىبرانىيلارنىڭ زېمىنىدىن ئوغرىلىنىپ كەتكەن بولۇشى مۇمكىن، ئۇنداقتا بىز نېمىشقا بۇنداق قىلدۇق؟ ئەگەر ئۇنى ئىزدەپ تاپساق، ئۇنىڭ قولىدىن ئۆلۈپ كېتىمىز.
22راستىنى ئېيتسام، چىداملىق ۋە كۈچلۈك كىشىلەر ئۇنى بىزگە سېتىۋەتكەن، سىلەر بۈگۈن كۆرگەن بىرسىنىڭ كۈچى شۇنداق ئىدى. بەلكىم ئۇلار ئۇنى ئۆز كۈچى ۋە كۈچلۈك قولى بىلەن زېمىنىدىن ئوغرىلاپ كەتكەن بولۇشى مۇمكىن، شۇڭا بىز ئۇلارغا بەرگەن ئازغىنا باھادا بىزگە سېتىۋەتكەن بولۇشى مۇمكىن.

23ئۇلار بۇ ھەقتە پاراڭلىشىۋاتقاندا، ئالدى بىلەن كېلىۋاتقان ئىسمائىل قەبىلىسىنىڭ بىر توپىنىڭ مىديانلارغا قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى. مىديانلار بىر-بىرىگە: «كېلىڭلەر، بۇ يىگىتنى بىزگە قاراپ كېلىۋاتقان ئىسمائىل قەبىلىسىگە ساتايلى، ئۇنىڭغا بەرگەن ئازراق پۇلىمىزنى ئېلىپ، ئۇنىڭ يامانلىقىدىن قۇتۇلۇپ قالايلى» دېدى.

24ئۇلار شۇنداق قىلىپ، ئىسمائىل قەبىلىسىگە يېتىپ باردى. مىديانلىقلار يۈسۈپنى ئىنىلىرىغا بەرگەن يىگىرمە كۈمۈش تەڭگىگە ئىسمائىل قەبىلىسىگە سېتىۋەتتى.

25مىديانلىقلار گىلئادقا قاراپ يولغا چىقتى. ئىسمائىل قەبىلىسى يۈسۈپنى ئېلىپ، تۆگىلەرنىڭ بىرىگە مىندۈرۈپ، مىسىرغا ئېلىپ باردى.

26يۈسۈپ ئىسمائىل قەبىلىسىنىڭ مىسىرغا قاراپ يولغا چىققانلىقىنى ئاڭلاپ، ئاتىسىدىن، كەنئان زېمىنىدىن يىراقلىشىپ كېتىۋاتقانلىقىغا قايغۇرۇپ يىغلىدى. تۆگىگە مىنىپ كېتىۋاتقاندا قاتتىق يىغلىدى. ئۇلارنىڭ بىر ئادىمى ئۇنى كۆرۈپ قېلىپ، تۆگىدىن چۈشۈپ پىيادە ماڭدۇردى. شۇنداقتىمۇ يۈسۈپ يىغلاپ يىغلاپ كەتتى. ئۇ: «ئاتا، ئاتا!» دېدى.

27ئىسمائىل قەبىلىسىدىن بىرى ئورنىدىن تۇرۇپ، يۈسۈپنىڭ يۈزىگە بىرنى ئۇردى، يۈسۈپ يەنىلا يىغلاپ كەتتى. يۈسۈپ يولدا چارچاپ كەتكەنىدى، كۆڭلىنىڭ ئاغرىشىدىن يولدا ماڭالمايتتى. شۇڭا ئۇلار ئۇنى يولدا ئۇرۇپ، ئازار بەردى، يىغلىماسلىقى ئۈچۈن قورقۇتۇپ قويدى.

28پەرۋەردىگار يۈسۈپنىڭ ئىنتىلىشى ۋە ئازاب-ئوقۇبەتلىرىنى كۆردى. پەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ ئۈستىگە قاراڭغۇلۇق ۋە قالايمىقانچىلىق چۈشۈردى. ئۇنى ئۇرغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ قولى قۇرۇپ كەتتى.

29ئۇلار بىر-بىرىگە: «خۇدا يولدا بىزگە نېمە قىلدى؟» دېيىشتى. ئۇلار يۈسۈپ سەۋەبىدىن بۇ ئىشنىڭ يۈز بەرگەنلىكىنى بىلمەيتتى. ئاندىن ئۇلار يولدا داۋاملاشتۇرۇپ، راھىلە دەپنە قىلىنغان ئەفرات يولىدىن ئۆتۈپ كەتتى.

30يۈسۈپ ئانىسىنىڭ قەبرىسىگە يېتىپ كەلدى. يۈسۈپ ئالدىراپ ئانىسىنىڭ قەبرىسىگە يۈگۈرۈپ باردى ۋە قەبرىگە يىقىلىپ يىغلىدى.

31يۈسۈپ ئانىسىنىڭ قەبرىسى ئۈستىدە قاتتىق ۋارقىراپ: «ئى ئانام، ئانام، مېنى تۇغقان ئانام، ئويغىنىپ، ئوغلۇڭنى كۆرگىن، ئۇ قۇلغا سېتىلىپ، ئۇنىڭغا رەھىم قىلىدىغان ھېچكىم يوق» دېدى.

32ئورنىڭدىن تۇر، ئوغلۇڭنى كۆر، مېنىڭ ئازابلىرىم ئۈچۈن ماڭا قوشۇلۇپ يىغلى، قېرىنداشلىرىمنىڭ قەلبىنى كۆر.

33ئانامنى ئويغاتقىن، ئويغاتقىن، مەن ئۈچۈن ئۇيقۇڭدىن ئويغاتقىن، قېرىنداشلىرىمغا قارشى ئۇرۇشۇڭنى باشلىغىن. ئۇلار قانداق قىلىپ مېنىڭ چاپىنىمنى سالدۇرۇۋەتتى، مېنى ئىككى قېتىم قۇلغا ساتتى، مېنى ئاتامدىن ئايرىۋەتتى، ماڭا رەھىم قىلىدىغان ھېچكىم يوق.

34ئويغىنىپ، ئۇلارغا قارشى دەۋايىڭنى خۇدانىڭ ئالدىدا ئوتتۇرىغا قوي، خۇدانىڭ كىمنى ئاقلايدىغانلىقىنى، كىمنى ئەيىبلەيدىغانلىقىنى كۆرۈپ باق.

35ئېي ئانام، ئورنىڭدىن تۇر، ئۇيقۇڭدىن ئويغىنىپ، ئاتامنىڭ روھىنىڭ بۈگۈن ماڭا قانداق يېتىدىغانلىقىنى كۆر، ئۇنىڭغا تەسەللى بېرىپ، كۆڭلىنى يۇمشىتىپ قوي.

36يۈسۈپ بۇ سۆزلەرنى داۋاملاشتۇردى. يۈسۈپ ئانىسىنىڭ قەبرىسىدە قاتتىق يىغلىدى. ئۇ ئاغزىنى ئاچتى، ئاندىن سۆزلەشنى توختاتتى، ئىچىدىكى ئاچچىقلىقتىن قەبرىدىكى تاشقا ئوخشاش جىمجىت بولۇپ قالدى.

37يۈسۈپ يەر ئاستىدىن ئۆزىگە سۆزلەۋاتقان بىر ئاۋازنى ئاڭلىدى. بۇ ئاۋاز ئۇنىڭغا ئاچچىق-چۈچۈكلۈك، يىغلاپ دۇئا قىلىش ئاۋازى بىلەن جاۋاب بەردى:

38ئوغلۇم، ئوغلۇم يۈسۈپ، سېنىڭ يىغلاپ ۋە نالە-پەريادىڭنى ئاڭلىدىم، كۆز ياشلىرىڭنى كۆردۈم، سېنىڭ ئازابلىرىڭنى بىلىمەن، ئوغلۇم، سەن ئۈچۈن قايغۇغا چۆمدۈم، قايغۇمغا يەنە كۆپ قايغۇ قوشۇلدى.

39شۇڭا ئوغلۇم، ئوغلۇم يۈسۈپ، پەرۋەردىگارغا ئۈمىد باغلى، ئۇنى كۈت، قورقما، چۈنكى پەرۋەردىگار سەن بىلەن بىللە، ئۇ سېنى بارلىق قىيىنچىلىقلاردىن قۇتقۇزىدۇ.

40ئوغلۇم، ئورنىڭدىن تۇر، خوجايىنلىرىڭ بىلەن مىسىرغا بار، قورقما، چۈنكى پەرۋەردىگار ساڭا يار، ئوغلۇم». ئۇ يۈسۈپكە بۇ سۆزلەرنى داۋاملاشتۇرۇپ، جىمجىت تۇردى.

41يۈسۈپ بۇنى ئاڭلاپ ھەيران قالدى ۋە يىغلاپ كەتتى. شۇنىڭدىن كېيىن ئىسمائىل ئەۋلادلىرىدىن بىرى ئۇنىڭ قەبرىدە يىغلاۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا غەزەپلىنىپ، ئۇنى ئۇ يەردىن قوغلاپ چىقىرىپ، ئۇنى ئۇرۇپ، قارغىدى.

42يۈسۈپ ئۇلارغا: «سىلەرنىڭ نەزىرىڭلاردا ئىلتىپات تاپقىلى بولىدۇ، مېنى ئاتامنىڭ ئۆيىگە قايتۇرۇپ بېرىڭلار، ئۇ سىلەرگە مول بايلىق بېرىدۇ» دېدى.

43ئۇلار يۈسۈپكە: «سەن قۇل ئەمەسمۇ؟ ئاتاڭ قەيەردە؟» دەپ جاۋاب بەردى. ئەگەر ئاتاڭ بولغان بولسا، سېنى ئىككى قېتىم قۇلغا بۇنداق ئەرزان باھادا ساتمايتتى. ئۇلار يەنىلا ئۇنىڭغا غەزەپلەنگەنىدى. ئۇلار ئۇنى ئۇرۇپ، قاتتىق جازالىدى. يۈسۈپ قاتتىق يىغلىدى.

44پەرۋەردىگار يۈسۈپنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرىنى كۆرۈپ، بۇ كىشىلەرنى يەنە بىر قېتىم جازالىدى. پەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ ئۈستىگە قاراڭغۇلۇق چۈشۈردى. چاقماق چاقناپ، گۈلدۈرماما گۈلدۈرلىدى، گۈلدۈرماما ۋە كۈچلۈك شامالنىڭ ئاۋازىدىن زېمىن لەرزىگە كەلدى. بۇ كىشىلەر قورقۇپ، قەيەرگە بېرىشنى بىلمەي قالدى.

45ھايۋانلار ۋە تۆگىلەر توختاپ قالدى، ئۇلار ئۇلارنى يېتەكلىدى، ئەمما ئۇلار ماڭمىدى، ئۇلارنى ئۇرۇپ، يەرگە چۆكۈپ كەتتى. بۇ ئادەملەر بىر-بىرىگە: «خۇدا بىزگە نېمە قىلدى؟ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز نېمە، بۇ ئىش بىزنىڭ بېشىمىزغا كەلدى؟» دېيىشتى.

46ئۇلارنىڭ بىرى جاۋاب بېرىپ: «بەلكىم بۇ قۇلنىڭ گۇناھى تۈپەيلىدىن بۈگۈن بۇ ئىش بىزنىڭ بېشىمىزغا كەلگەن بولۇشى مۇمكىن. شۇڭا ئۇنىڭدىن بىزنى كەچۈرۈشىنى قاتتىق تىلەڭلار، ئاندىن بۇ ئاپەتنىڭ كىمنىڭ سەۋەبىدىن بولغانلىقىنى بىلىمىز. ئەگەر خۇدا بىزگە رەھىم قىلسا، بۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ بۇ قۇلنىڭ گۇناھى سەۋەبىدىن بولغانلىقىنى بىلىمىز» دېدى.

47بۇ ئادەملەر شۇنداق قىلىپ، يۈسۈپكە ئىلتىجا قىلىپ، ئۇنىڭدىن كەچۈرۈم سوراپ: «بىز پەرۋەردىگارغا ۋە ساڭا گۇناھ قىلدۇق، شۇڭا خۇدايىڭدىن بۇ ئۆلۈمنى بىزدىن يوق قىلىشىنى تىلىگىن، چۈنكى بىز ئۇنىڭغا گۇناھ قىلدۇق» دېدى.

48يۈسۈپ ئۇلارنىڭ دېگىنى بويىچە ئىش قىلدى .پەرۋەردىگار يۈسۈپنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلىدى .پەرۋەردىگار يۈسۈپ سەۋەبىدىن ئۇلارغا كەلتۈرگەن ۋابانى يوقاتتى .ھايۋانلار يەردىن چىقىپ ،ئۇلارنى قوغلاپ ماڭدى .ئۇلار يولغا چىقتى .قاتتىق بوران پەسەيدى ،يەر يۈزى تىنچلاندى .ئۇلار مىسىرغا بېرىش ئۈچۈن يولغا چىقتى .ئۇلار بۇ ئاپەتنىڭ يۈسۈپ سەۋەبىدىن يۈز بەرگەنلىكىنى بىلدى.

49ئۇلار بىر-بىرىگە» :بىز بۇ ئاپەتنىڭ ئۇنىڭ ئازابى سەۋەبىدىن بولغانلىقىنى بىلىمىز .ئەمدى نېمىشقا بۇ ئۆلۈمنى ئۆز جانىمىزغا ئېلىپ كېلىمىز؟ بۇ قۇلغا نېمە قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشەيلى «دېدى.

50بىرى جاۋاب بېرىپ» :ئۇ بىزگە ئۇنى ئاتىسىنىڭ يېنىغا قايتۇرۇپ بېرىشنى ئېيتقان ئىكەن .ئەمدى كېلىڭلار ،ئۇنى قايتۇرۇپ كېلىڭلار ،ئۇ ئېيتقان يەرگە بېرىپ ،ئائىلىسىدىكىلەردىن ئۇنىڭغا بەرگەن پۇلىمىزنى ئېلىپ كېتىمىز «دېدى.

51بىرى يەنە جاۋاب بېرىپ» :مانا بۇ مەسلىھەت ناھايىتى ياخشى ،لېكىن بىز بۇنداق قىلالمايمىز ،چۈنكى يول بىزدىن ناھايىتى يىراق ،بىز يولىمىزدىن چىقىپ كېتەلمەيمىز «دېدى.

52يەنە بىرى جاۋاب بېرىپ ئۇلارغا» :بۇ مەسلىھەتنى قولىنىش كېرەك ،بىز بۇنىڭدىن يانمايمىز .مانا بۈگۈن بىز مىسىرغا بارىمىز ،مىسىرغا بارغاندىن كېيىن ،ئۇنى ئۇ يەردە يۇقىرى باھادا ساتىمىز ،ئاندىن ئۇنىڭ يامانلىقىدىن قۇتۇلىمىز «دېدى.

53بۇ ئىش ئۇلارغا ياقتى ،ئۇلار شۇنداق قىلدى .ئۇلار يۈسۈپ بىلەن بىللە مىسىرغا قاراپ يولغا چىقتى.

-43باب

1ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئىنىسى يۈسۈپنى مىديانلارغا سېتىۋەتكەندىن كېيىن ،ئۇنىڭ ئۈچۈن يۈرەكلىرى ئاغرىپ ،قىلمىشلىرىغا پۇشايمان قىلدى . ئۇلار يۈسۈپنى قايتۇرۇپ كېلىش ئۈچۈن ئۇنى ئىزدىدى ،ئەمما تاپالمىدى.

2رۇبېن يۈسۈپنى ئېلىپ چىقىپ ئاتىسىغا قايتۇرۇش ئۈچۈن قۇدۇققا قايتىپ كەلدى .رۇبېن قۇدۇقنىڭ يېنىدا تۇرۇپ ،بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلمىدى .ئۇ يۈسۈپنى چاقىردى ،ئەمما ھېچكىم جاۋاب بەرمىدى ياكى بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلمىدى.

3رۇبېن» :يۈسۈپ قورقۇپ ئۆلۈپتۇ ياكى بىرەر يىلان ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتكەنمۇ؟ «دېدى .رۇبېن قۇدۇققا چۈشۈپ ،يۈسۈپنى ئىزدىدى ،ئەمما قۇدۇقتىن تاپالمىدى ،ئاندىن ئۇ قايتىپ چىقتى.

4رۇبېن كىيىملىرىنى يىرتىپ» :بالا يوق ،ئەگەر ئۇ ئۆلۈپ قالسا ،ئاتامنى قانداق قىلىپ ئۇنىڭغا قارشى تۇرالايمەن؟ «دېدى .ئۇ ئاكىلىرىنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئۇلارنىڭ يۈسۈپ ئۈچۈن قايغۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆردى .ئۇلار ئاتىسىنى قانداق قىلىپ ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىۋاتاتتى .رۇبېن ئاكىلىرىغا» :مەن قۇدۇققا بارغاندا ،يۈسۈپ يوق ئىدى .ئاتام پەقەت مەندىنلا بالىنى ئىزدەۋاتقانلىقى ئۈچۈن ، ئاتىمىزغا نېمە دەيمىز؟ «دېدى.

5ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئۇنىڭغا جاۋابەن» :بىز مۇشۇنداق قىلدۇق ،كېيىن بۇ ئىشتىن كۆڭلىمىز ئاغرىدى ،ئەمدى ئاتىمىزنى قانداق قىلىپ ياراشتۇرۇشنىڭ باھانىسىنى ئىزدەۋاتىمىز «دېدى.

6رۇبېن ئۇلارغا» :سىلەر نېمە قىلدىڭلار؟ ئاتىمىزنىڭ ئاق چاچلىرىنى قايغۇغا چۆمدۈرۈپ ،بۇ ياخشى ئىش ئەمەس ،سىلەر قىلدىڭلار «! دېدى.

7رۇبېن ئۇلار بىلەن بىللە ئولتۇردى .ئۇلار ئورنىدىن تۇرۇپ ،بۇ ئىشنى ياقۇپقا ئېيتماسلىققا قەسەم قىلدى .ئۇلار» :بۇنى ئاتىمىزغا ياكى ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە ياكى بۇ يەردىكىلەرگە كىم ئېيتسا ،بىز ھەممىمىز ئۇنىڭغا قارشى چىقىپ ،ئۇنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرىمىز ،«دېدى.

8ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۇ ئىشتا ئەڭ كىچىكىدىن تارتىپ ئەڭ چوڭىغىچە بىر-بىرىدىن قورقاتتى ،ھېچكىم بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلمىدى ،ئۇلار بۇ ئىشنى كۆڭلىدە يوشۇردى.

9ئاندىن ئۇلار ئولتۇرۇپ ،بۇ ئىشلار توغرىسىدا ئاتىسى ياقۇپقا نېمە دېيىشنى قارار قىلدى.

10ئىسساخار ئۇلارغا» :ئەگەر بۇ ئىشنى قىلىشنى خالىسىڭىز ،يۈسۈپنىڭ تونىنى يىرتىپ ،بىر ئوغلاقنى سويۇپ ،قېنىغا چىلاپ قويۇڭلار «، دېدى.

11ئۇنى ئاتىمىزغا ئەۋەتىڭلار ،ئۇ ئۇنى كۆرۈپلا ،بىر يامان ھايۋان ئۇنى يەپ كەتتى دەيدۇ ،شۇڭا ئۇنىڭ چاپىنىنى يىرتىڭ ،قېنى چاپىنىغا سىڭىپ كېتىدۇ ،بۇنداق قىلساڭلار ،ئاتىمىزنىڭ غۇدۇرىدىن قۇتۇلىمىز.

12ئىسساكارنىڭ مەسلىھەتلىرى ئۇلارغا ياقتى ،ئۇلار ئۇنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ ،ئۇنىڭ ئۇلارغا بەرگەن مەسلىھەتلىرىنى قىلدى.

13ئۇلار ئالدىراپ يۈسۈپنىڭ تونىنى ئېلىپ يىرتىۋەتتى .بىر ئوغلاقنى ئۆلتۈرۈپ ،تونىنى ئوغلاقنىڭ قېنىغا چىلاپ ،تۇپراققا ئاياقتى .ئۇلار تونى نافتالى ئارقىلىق ئاتىسى ياقۇپقا ئەۋەتىپ ،ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى:

14بىز مال-چارۋىلىرىمىزنى توپلاپ ،شەكەمگە بارىدىغان يولغا بارغاندا ،چۆلدىكى يولدا قان ۋە تۇپراققا بويالغان بىر چاپاننى تاپتۇق . ئەمدى بۇ ئوغلۇڭىزنىڭ چاپانمۇ ياكى ئەمەسمۇ ،بىلىڭ.

15نافتالى ئاتىسىنىڭ يېنىغا باردى .ئاتىسى ئۇنىڭغا چاپاننى بەردى .ئۇ ئاكىلىرىنىڭ بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئۇنىڭغا ئېيتىپ بەردى.

16ياقۇپ يۈسۈپنىڭ تونىنى كۆرۈپ ،تونۇپ يەتتى ۋە يەرگە يىقىلىپ ،تاشقا ئوخشاش قېتىپ قالدى .ئاندىن ئورنىدىن تۇرۇپ ،قاتتىق ئاۋاز بىلەن ۋارقىراپ» :بۇ ئوغلۇم يۈسۈپنىڭ تونى «!دېدى.

17ياقۇپ ئالدىراپ خىزمەتكارلىرىنىڭ بىرىنى ئوغۇللىرىنىڭ يېنىغا ئەۋەتتى .ئوغۇللىرى ئۇلارنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئۇلارنىڭ يولدا قوي پادىلىرىنى قوغلاپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى.

18ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى كەچقۇرۇن ئاتىسىنىڭ يېنىغا كەلدى .ئۇلارنىڭ كىيىملىرى يىرتىلغان ،باشلىرىغا توپا چۈشۈپ كەتكەنىدى .ئۇلار ئاتىسىنىڭ قاتتىق يىغلاۋاتقانلىقىنى كۆردى.

19ياقۇپ ئوغۇللىرىدىن» :ماڭا راستىنى ئېيتىڭلار ،بۈگۈن ماڭا قانداق يامانلىق قىلدىڭلار؟ «دېدى .ئۇلار ئاتىسى ياقۇپقا» :بۈگۈن قويلارنى يىغىۋېلىپ ،چۆلدىكى يول بىلەن شەكەم شەھىرىگە كەلدۇق .يەردە قانغا بويالغان بىر چاپاننى تاپتۇق .بۇنى بىلدۇق ،بىلسىڭىز ،سىزگە ئادەم ئەۋەتتۇق «دېدى.

20ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،قاتتىق ئاۋازدا ۋارقىراپ» :بۇ ئوغلۇمنىڭ يۇڭى ،بىر يامان هايۋان ئۇنى يەپ كەتتى .يۇسۇپ پارچىلىنىپ كەتتى ،چۈنكى مەن بۈگۈن ئۇنى سېنىڭ ۋە پادىلارنىڭ ئەهۋالىنىڭ ياخشى-ياخشى ئەمەسلىكىنى كۆرۈپ بېقىش ۋە سەندىن خەۋەر ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن ئەۋەتتىم .ئۇ مېنىڭ بۇيرۇقۇم بويىچە ماڭدى .بۈگۈن ئوغلۇمنىڭ سەن بىلەن بىللە ئىكەنلىكىنى ئويلىغان ۋاقتىمدا ،ئۇنىڭ بېشىغا بۇ ئىش كەلدى «.دېدى.

21ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى جاۋابەن» :ئۇ بىزگە كەلمىدى ،بىز سىزدىن ئايرىلغاندىن تارتىپ هازىرغىچە ئۇنى كۆرمىدۇق «دېدى.

22ياقۇپ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،يەنە قاتتىق ۋارقىراپ ،ئورنىدىن تۇرۇپ ،كىيىملىرىنى يىرتىپ ،بېلىگە خۇر كىيىپ ،قاتتىق يىغلىدى ، قايغۇردى ،ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ يىغلاپ مۇنداق دېدى:

23ئوغلۇم يۇسۇپ ،ئەي ئوغلۇم يۇسۇپ ،بۈگۈن قېرىنداشلىرىڭنىڭ بەختىنى كۆرۈش ئۈچۈن سېنى ئەۋەتتىم ،مانا سەن پارچىلىنىپ كەتتىڭ . بۇ ئىش مېنىڭ قولۇم بىلەن ئوغلۇمنىڭ بېشىغا كەلدى.

24ئوغلۇم يۇسۇپ ،سەن ئۈچۈن قايغۇرۇۋاتىمەن ،سەن ئۈچۈن قايغۇرۇۋاتىمەن .سەن هايات ۋاقتىمدا ماڭا نەقەدەر شېرىن ئىدىڭ ،ئەمدى سېنىڭ ئۆلۈمۈڭ ماڭا نەقەدەر ئاچچىق.

0 25ئەي ئوغلۇم يۇسۇپ ،سېنىڭ ئورنۇڭغا ئۆلۈپ كەتكەندىم ،چۈنكى سەن ئۈچۈن قايغۇغا چۆمدۈم ،ئەي ئوغلۇم ،ئەي ئوغلۇم .ئەي ئوغلۇم يۇسۇپ ،سەن قەيەردەسەن ،قەيەرگە ئېلىپ كېتىلدىڭ؟ ئويغىنىپ ،ئورنىڭدىن تۇر ،ئەي ئوغلۇم يۇسۇپ ،ساڭا بولغان قايغۇمنى كۆرگىن.

26ئەمدى كېلىڭلار ،كۆزلىرىمدىن ئېقىپ چۈشۈۋاتقان ياشلارنى ساناپ ،پەرۋەردىگارنىڭ هۇزۇرىغا ئېلىپ كېلىڭلار ،شۇنداق قىلساڭلار ئۇنىڭ غەزىپى مەندىن يانىدۇ.

0 27ئوغلۇم يۇسۇپ ،سەن قانداق قىلىپ دۇنيا يارىتىلغاندىن تارتىپ بۈگۈنگىچە هېچكىمنىڭ قولىدا هالاك بولدۇڭ؟ چۈنكى سەن دۈشمەننىڭ هۇجۇمى بىلەن ئۆلتۈرۈلدۈڭ ،رەهىمسىزلىك بىلەن جازالاندىڭ .لېكىن مەن بۇنىڭ سېنىڭ بېشىڭغا كەلگەنلىكىنى ،مېنىڭ ئۇرغۇن گۇناهلىرىم سەۋەبىدىن بولغانلىقىنى بىلىمەن.

28ئەمدى ئويغانىڭ ،ئوغلۇم ،ساڭا بولغان ئازابلىرىمنىڭ قانچىلىك ئاچچىق ئىكەنلىكىنى كۆرۈڭ .گەرچە مەن سېنى چوڭ قىلمىغان ، شەكىللەندۈرمىگەن ،ساڭا نەپەس ۋە روھ بەرمىگەن بولساممۇ ،سېنى ياراتقان ،سۆڭەكلىرىڭنى قۇرۇپ چىققان ،گۆش بىلەن قاپلىغان ، بۇرنىڭغا هاياتلىق نەپىسىنى پۈۋلىگەن خۇدادۇر .ئاندىن سېنى ماڭا بەردى.

29سېنى ماڭا بەرگەن خۇدا سېنى مەندىن ئايرىۋەتتى ،سېنىڭ بېشىڭغا مۇشۇنداق ئىشلار كەلدى.

30ياقۇپ يۇسۇپ توغرىسىدا سۆزلىگەندەك ،قاتتىق يىغلىدى ،يەرگە يىقىلىپ ،جىمجىت قالدى.

31ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ئاتىسىنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرىنى كۆرۈپ ،قىلغان ئىشلىرىغا پۇشايمان قىلىپ ،قاتتىق يىغلىدى.

32يەهۇدا ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئاتىسىنىڭ بېشىنى يەردىن كۆتۈرۈپ ،قوينىغا قويدى .ئۇ ئاتىسىنىڭ كۆز ياشلىرىنى يۈزىدىن سۈرتتى .يەهۇدا قاتتىق يىغلىدى ،ئاتىسىنىڭ بېشى بولسا تاشقا ئوخشاش قىمىرلىماي قوينىغا ياتقۇزۇلغان ئىدى.

33ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسىنىڭ ئازابلىنىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ،ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ يىغلىدى .ياقۇپ يەنىلا تاشقا ئوخشاش يەردە ياتاتتى.

34ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ،خىزمەتكارلىرى ۋە خىزمەتكارلىرىنىڭ باللىرى ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئۇنىڭغا تەسەللى بېرىش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئەتراپىغا تۇردى ،لېكىن ئۇ تەسەللى بېرىشنى خالىمىدى.

35ياقۇپنىڭ پۈتۈن ئائىلىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ،يۇسۇپ ۋە ئاتىسىنىڭ ئازابى ئۈچۈن قاتتىق قايغۇردى .بۇ خەۋەر ئىبراهىمنىڭ ئوغلى ، ياقۇپنىڭ ئاتىسى ئىسهاققا يېتىپ باردى .ئىسهاق يۇسۇپ ئۈچۈن قاتتىق يىغلىدى ،ئۆزى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىللە تۇرغان يېرىدىن ئايرىلىپ ،هېبروندا تۇرۇپ ،ئوغلى ياقۇپقا تەسەللى بەردى ،ئەمما تەسەللى ئېلىشنى خالىمىدى.

36شۇنىڭدىن كېيىن ،ياقۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ ،كۆزلىرىدىن ياش ئاققۇزدى .ئۇ ئوغۇللىرىغا» :ئورنىڭلاردىن تۇرۇڭلار ،قىلىچ ۋە ئوقيالىرىڭلارنى ئېلىپ ،دالاغا بېرىپ ،ئوغلۇمنىڭ جەسىتىنى تاپقىلى بولامدۇ يوق دەپ سوراپ ،ماڭا دەپنە قىلىڭلار «دېدى.

37سىلەر يەنە هايۋانلارنىڭ ئارىسىدىن ئىزدەپ ئوۋلاڭلار .سىلەر تۇتۇپ ماڭا ئېلىپ كېلىشتىن بۇرۇن ،ئەڭ ئاۋۋال كېلىدىغاننى ئوۋلاڭلار . بەلكىم پەرۋەردىگار بۈگۈن مېنىڭ ئازاب-ئوقۇبىتىمگە رەهىم قىلىپ ،ئوغلۇمنى پارچىلىغان ئىشنى سىلەرگە تەييارلاپ ،ماڭا ئېلىپ كېلىشى مۇمكىن .شۇنداق قىلسام ،ئوغلۇمنىڭ ئىنتىقامىنى ئالىمەن.

38ئوغۇللىرى ئاتىسىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى .ئۇلار ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،قوللىرىغا قىلىچ ۋە ئوقيا ئېلىپ ،هايۋانلارنى ئوۋلاش ئۈچۈن دالاغا چىقتى.

39ياقۇپ يەنىلا قاتتىق يىغلاپ ،ئۆيدە ئۇ ياققا-بۇ ياققا مېڭىپ ،قوللىرىنى بىر-بىرىگە ئۇرۇپ» :يۇسۇپ ،ئوغلۇم ،يۇسۇپ ،ئوغلۇم «!دەپ يىغلاۋاتاتتى.

40ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى هايۋانلارنى تۇتۇش ئۈچۈن چۆلگە باردى .بىر بۆرە ئۇلارغا قاراپ ماڭدى .ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ ئاتىسىنىڭ يېنىغا ئېلىپ باردى .ئۇلار ئۇنىڭغا» :بۇ بىز تۇنجى قېتىم تاپتۇق ،سىز بىزگە بۇيرۇغاندەك ئۇنى سىزگە ئېلىپ كەلدۇق ،ئوغلۇڭىزنىڭ جەسىتىنى تاپالمىدۇق «دېدى.

41ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ قولىدىن هايۋاننى تارتىۋېلىپ ،هايۋاننى تۇتۇپ تۇرۇپ قاتتىق ۋە يىغلاپ تۇرۇپ» :نېمىشقا ئوغلۇم يۇسۇپنى يەۋەتتىڭ؟ نېمىشقا يەر يۈزىدىكى خۇدادىن قورقمىدىڭ ياكى ئوغلۇم يۇسۇپ ئۈچۈن قىلغان ئازابلىرىمدىن قورقمىدىڭ؟ «دېدى.

42سەن ئوغلۇمنى بىكارغا يېدىڭ ،چۈنكى ئۇ هېچقانداق زوراۋانلىق قىلمىدى ،شۇڭا مېنى ئۇنىڭ ئۈچۈن گۇناهكار قىلدىڭ ،شۇڭا خۇدا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلاردىن تەلەپ قىلىدۇ.

43پەرۋەردىگار ياقۇپقا تەسەللى بېرىش ئۈچۈن هايۋاننىڭ ئاغزىنى ئاچتى .هايۋان ياقۇپقا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى:

44بىزنى زېمىندا ياراتقان خۇدا مەڭگۈ هايات ،ئى رەببىم ،مەن ئوغلۇڭىزنى كۆرمىدىم ،ئۇنى پارچىلىمىدىم .مەن بۈگۈن مەندىن ئايرىلغان ئوغلۇمنى ئىزدەپ يىراق بىر يۇرتتىن كەلدىم ،ئۇنىڭ تىرىك ياكى ئۆلۈك ئىكەنلىكىنى بىلمەيمەن.

45بۈگۈن مەن ئوغلۇمنى ئىزدەپ دالاغا كەلدىم ،ئوغۇللىرىڭ مېنى تاپتى ،تۇتۇۋېلىپ قايغۇمنى ئاشۇردى .بۈگۈن مېنى سېنىڭ ئالدىڭغا ئېلىپ كەلدىڭلار ،ئەمدى بارلىق سۆزلىرىمنى ساڭا ئېيتتىم.
46شۇڭا ،ئەي ئىنسان ئوغلى ،مەن سېنىڭ قولۇڭدا .بۈگۈن ماڭا نېمە قىلساڭ شۇنى قىل .مېنى ياراتقان خۇدانىڭ هاياتى بىلەن قەسەمكى ،مەن سېنىڭ ئوغلۇڭنى كۆرمىدىم ،ئۇنى پارچىلىمىدىم ،هاياتىمنىڭ هەممە كۈنىدە ئاغزىمغا ئىنساننىڭ گۆشى كىرمىدى.
47ياقۇپ ۋەهشىي هايۋاننىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ قاتتىق هەيران قالدى ۋە ۋەهشىي هايۋاننى ئۇنىڭ قولىدىن قوغلاپ چىقاردى ،ۋەهشىي هايۋان ئۆز يولىغا كەتتى.
48ياقۇپ يۈسۈپ ئۈچۈن كۈن بويى قاتتىق يىغلاپ ،ئوغلى ئۈچۈن ئۇزۇن كۈن هازا تۇتتى.

-44باب

1يۈسۈپنى مىديانلاردىن سېتىۋالغان ئىسمائىلنىڭ ئوغۇللىرى ،يۈسۈپنى قېرىنداشلىرىدىن سېتىۋالغان ئىدى .ئۇلار يۈسۈپ بىلەن بىللە مىسىرغا باردى .ئۇلار مىسىر چېگرىسىغا كەلدى .ئۇلار مىسىرغا يېقىنلاشقاندا ،مىسىردىن يولغا چىققان ئىبراهىمنىڭ ئوغلى مېداننىڭ تۆت ئوغلى بىلەن ئۇچرىشىپ قالدى.
2ئىسمائىل ئەۋلادلىرى ئۇلارغا» :بۇ قۇلنى بىزدىن سېتىۋالماقچىمۇ؟ «دېدى .ئۇلار» :ئۇنى بىزگە تاپشۇرۇپ بېرىڭلار «دېدى .ئۇلار يۈسۈپنى ئۇلارغا تاپشۇرۇپ بەردى .ئۇلار ئۇنىڭ ناهايىتى چىرايلىق بىر ياش ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئۇنى يىگىرمە شېكەلگە سېتىۋالدى.
3ئىسمائىل قەبىلىسى مىسىرغا قاراپ يولغا چىقتى ،مېدانلىقلارمۇ شۇ كۈنى مىسىرغا قايتىپ كەلدى .مېدانلىقلار بىر-بىرىگە» :بىز فىرئەۋننىڭ بىر ئەمەلدارى ،قاراۋۇللار باشلىقى پوتىفارنىڭ ياخشى بىر خىزمەتچى ئىزدەۋاتقانلىقىنى ئاڭلىدۇق ،ئۇ خىزمەتچى ئۇنىڭغا خىزمەت قىلىپ ، ئۇنى ئۆز ئائىلىسى ۋە بارلىق مۈلكىگە نازارەتچى قىلىپ تەيىنلەيدۇ «دېدى.
4ئەمدى كېلىڭلار ،ئەگەر ئۇ بىزگە لازىم بولغان نەرسىلەرنى بېرەلىسە ،ئۇنى ئۆزىمىز خالىغان باهادا ساتايلى.
5مېدانىملار پوتىفارنىڭ ئۆيىگە بېرىپ» :سىزنىڭ ياخشى خىزمەتچى ئىزدەۋاتقانلىقىڭىزنى ئاڭلىدۇق .ئەگەر بىزگە نېمە تەلەپ قىلساق شۇنى بېرەلىسىڭىز ،ئۇنى سىزگە ساتساق ،سىزنى خۇشال قىلىدىغان بىر خىزمەتچىمىز بار ،«دېدى.
6پوتىفار» :ئۇنى مېنىڭ ئالدىمغا ئېلىپ كېلىڭلار ،مەن ئۇنى كۆرۈپ باقاي ،ئەگەر ئۇ مېنى رازى قىلسا ،سىلەرگە ئۇنىڭ ئۈچۈن نېمىنى تەلەپ قىلساڭلار شۇنى بېرىمەن ،«دېدى.
7مېدانلار يۈسۈپنى ئېلىپ كېلىپ ،پوتىفارنىڭ ئالدىغا قويدى .پوتىفار يۈسۈپنى كۆرۈپ ،ئۇنى ناهايىتى خۇشال قىلدى .پوتىفار ئۇلارغا» :بۇ يىگىت ئۈچۈن نېمىگە ئېهتىياجلىقسىلەر؟ «دەپ سورىدى.
8ئۇلار» :بىز ئۇنىڭغا 400 كۈمۈش تىللا بېرىمىز ،«دېدى .پوتىفار» :ئەگەر ئۇنىڭ ساتقانلىقى توغرىسىدىكى خاتىرىنى ماڭا ئېلىپ كېلىپ ، ئۇنىڭ تارىخىنى سۆزلەپ بەرسىڭىز ،مەن سىزگە بېرىمەن .چۈنكى ئۇ ئوغرىلىنىپ كېتىشى مۇمكىن ،چۈنكى بۇ يىگىت قۇل ئەمەس ،قۇلنىڭ ئوغلىمۇ ئەمەس ،ئەمما مەن ئۇنىڭ چىرايلىق ۋە چىرايلىق بىر ئادەم ئىكەنلىكىنى كۆردۈم ،«دېدى.
9مېدانىيلار بېرىپ ،ئۇنى ئۇلارغا ساتقان ئىسمائىللارنى ئۇنىڭغا ئېلىپ كەلدى .ئۇلار ئۇنىڭغا» :ئۇ قۇل ،بىز ئۇنى ئۇلارغا ساتتۇق «دېدى.
10پوتىفار ئىسمائىللارنىڭ مېدانلىقلارغا كۈمۈش بەرگەنلىكى توغرىسىدىكى سۆزلىرىنى ئاڭلىدى .مېدانلىقلار كۈمۈشنى ئېلىپ يولغا چىقتى ، ئىسمائىللارمۇ ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.
11پوتىفار يۈسۈپنى ئېلىپ ئۆيىگە ئېلىپ كەلدى ،يۈسۈپ ئۇنىڭغا خىزمەت قىلسۇن دەپ ،پوتىفارنىڭ نەزىرىدە ياقتۇرۇلدى .ئۇ ئۇنىڭغا ئىشىنىپ ،ئۇنى ئۆيىنىڭ باشقۇرغۇچىسى قىلىپ قويدى .ئۇنىڭ بارلىق مۈلكىنى ئۇنىڭغا تاپشۇرۇپ بەردى.
12پەرۋەردىگار يۈسۈپ بىلەن بىللە بولۇپ ،ئۇ ناهايىتى باي بولدى .پەرۋەردىگار يۈسۈپ ئۈچۈن پوتىفارنىڭ ئائىلىسىگە بەرىكەت بەردى.
13پوتىفار ئۆزىنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى يۈسۈپنىڭ قولىغا تاپشۇردى .يۈسۈپ نەرسىلەرنىڭ كىرىپ-چىقىشىغا سەۋەبچى بولۇپ ،پوتىفارنىڭ ئۆيىدە هەممە ئىش ئۇنىڭ خاهىشى بويىچە باشقۇرۇلاتتى.
14يۈسۈپ ئون سەككىز ياشتا ئىدى ،كۆزلىرى چىرايلىق ،چىرايى چىرايلىق بىر يىگىت ئىدى .پۈتۈن مىسىر زېمىنىدا ئۇنىڭغا ئوخشاش ئادەم يوق ئىدى.
15شۇ چاغدا ،يۈسۈپ خوجايىنىنىڭ ئۆيىگە كىرىپ-چىقىپ ،خوجايىنىنىڭ خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغاندا ،خوجايىنىنىڭ ئايالى زىلىكاھ يۈسۈپكە قاراپ» :يۈسۈپ چىرايلىق ،چىرايلىق بىر ياش ئىدى «دېدى.
16ئۇ يۈسۈپنىڭ گۈزەللىكىگە ئىنتىزار بولۇپ ،كۆڭلىنى يۈسۈپكە تىكتى .ئۇ ئۇنى كۈندىن-كۈنگە قىزىقتۇراتتى .زېلىكا يۈسۈپنى هەر كۈنى قايىل قىلاتتى ،لېكىن يۈسۈپ خوجايىنىنىڭ ئايالىغا قارىماقچى ئەمەس ئىدى.
17زېلىكا ئۇنىڭغا» :سېنىڭ قىياپىتىڭ ۋە شەكلىڭ نەقەدەر گۈزەل !مەن بارلىق قۇللارغا قاراپ باققان ،سەندەك گۈزەل قۇلنى كۆرمىگەنىدىم « دېدى .يۈسۈپ ئۇنىڭغا» :مېنى ئانامنىڭ قورسىقىدا ياراتقان خۇدا پۈتكۈل ئىنسانىيەتنى ياراتقاندۇر «دېدى.
18ئايال ئۇنىڭغا» :كۆزلىرىڭ نەقەدەر گۈزەل !مىسىردىكى ئەر-ئاياللارنىڭ هەممىسىنى هەيران قالدۇردۇڭ ،«دېدى .ئۇ ئايالغا» :بىز هايات ۋاقتىمىزدا ئۇلار نەقەدەر گۈزەل !ئەگەر ئۇلارنى قەبرىستانلىقتا كۆرسەڭ ،ئۇلاردىن يىراقلىشىپ كېتەلەيسەن ،«دېدى.
19ئۇ ئۇنىڭغا» :سۆزلىرىڭ نەقەدەر گۈزەل ۋە يېقىملىق ئىكەن .ئۆيدىكى ئارفانى ئېلىپ ،قوللىرىڭ بىلەن چېلىپ بەر ،سۆزلىرىڭنى ئاڭلايلى ،« دېدى.
20ئۇ ئايالغا» :مەن خۇدايىم ۋە ئۇنىڭ شان-شەرىپىنى مەدهىيەلىگەندە سۆزلىرىم نەقەدەر گۈزەل ۋە يېقىملىق ئىكەن «دېدى .ئايال ئۇنىڭغا : »بېشىڭدىكى چېچىڭ نەقەدەر گۈزەل !ئۆيدىكى ئالتۇن تاراققا قارا ،ئۇنى ئېلىپ ،چېچىڭنى بۇدرە قىل «دېدى.
21ئۇ ئايالغا» :بۇ سۆزلەرنى قاچانغىچە دەيسەن؟ بۇ سۆزلەرنى ماڭا دېمە ،ئورنىڭدىن تۇرۇپ ،ئۆي ئىشلىرىڭغا كۆڭۈل بۆل ،«دېدى.
22ئۇ ئۇنىڭغا» :مېنىڭ ئۆيۈمدە هېچكىم يوق ،پەقەت سىزنىڭ سۆزلىرىڭىز ۋە ئارزۇيىڭىزدىن باشقا هېچنېمىگە دىققەت قىلالمايمەن ، شۇنداقتىمۇ ،ئۇ يۈسۈپنى يېنىغا ئېلىپ كېلەلمەيتتى ،يۈسۈپمۇ ئۇنىڭغا كۆز تىكمىدى ،پەقەت كۆزىنى يەرگە تىكتى «.دېدى.

23زىلىكا يۇسۇپنىڭ ئۆزى بىلەن ياتماقچى بولدى. يۇسۇپ ئۆيدە ئىشلەۋاتقاندا، زىلىكا يۇسۇپنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئولتۇردى. ئۇ ھەر كۈنى يۇسۇپنى ئۆزى بىلەن ياتماقچى ياكى ئۇنىڭغا قارىماقچى قىلىپ ئازدۇراتتى، لېكىن يۇسۇپ ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلىمىدى.
24ئۇ ئۇنىڭغا: «ئەگەر مېنىڭ سۆزۈمنى قىلمىساڭ، سېنى ئۆلۈم جازاسى بىلەن جازالايمەن، ساڭا تۆمۈر بويۇنتۇرۇق سالىمەن» دېدى.
25يۇسۇپ ئۇنىڭغا: «ئىنسانلارنى ياراتقان خۇدا ھەقىقەتەن مەھبۇسلارنىڭ كىشەنلىرىنى ئېچىۋېتىدۇ، مېنى سېنىڭ زىندانىڭدىن ۋە سېنىڭ ھۆكۈمۈڭدىن قۇتقۇزىدۇ» دېدى.
26ئۇ ئۇنى قايىل قىلالماي، كۆڭلى يەنىلا ئۇنىڭغا بېرىلىپ كەتكەندە، ئۇنىڭ نەپسى ئۇنى ئېغىر كېسەلگە گىرىپتار قىلدى.
27مىسىرلىق ئاياللارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: «نېمىشقا بۇنداق ھالىڭىز چۈشمەيدۇ؟ ھېچ نەرسىدىن كەم ئەمەس، ئېرىڭىز پادىشاھنىڭ نەزىرىدە ئۇلۇغ ۋە ھۆرمەتكە سازاۋەر بىر شاھزادە. ئەگەر كۆڭلىڭىزدىكى بىرەر نەرسە كەم بولسا، نېمە بولار؟» دېدى.
28زىلىكا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: «بۈگۈن سىلەر مېنى كۆرۈپ تۇرغان بۇ قالايمىقانچىلىقنىڭ نەدىن كېلىپ چىققانلىقىنى سىلەرگە بىلدۈرىمىز.» ئۇ ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرىگە بارلىق ئاياللارغا تاماق تەييارلاشنى بۇيرۇدى ۋە ئۇلارغا زىياپەت بەردى. بارلىق ئاياللار زىلىكانىڭ ئۆيىدە تاماق يېدى.
29ئۇ ئۇلارغا ستروونلارنى سوپۇپ يېيىش ئۈچۈن پىچاق بەردى. ئاندىن ئۇلارغا يۇسۇپكە قىممەت باھالىق كىيىملەرنى كىيدۈرۈشنى ۋە ئۇنىڭ ئۇلارنىڭ ئالدىغا چىقىشىنى بۇيرۇدى. يۇسۇپ ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىغا كەلدى. بارلىق ئاياللار يۇسۇپنى كۆرۈپ، ئۇنىڭدىن كۆزىنى ئۈزەلمىدى. ئۇلار قوللىرىدىكى پىچاقلار بىلەن قوللىرىنى كېسىۋەتتى، قوللىرىدىكى ستروونلارنىڭ ھەممىسى قانغا تولۇپ كەتتى.
30ئۇلار نېمە قىلغانلىقىنى بىلمىدى، لېكىن يۇسۇپنىڭ گۈزەللىكىگە قاراپ تۇردى، ئۇنىڭدىن كۆزىنى يۇممىدى.
31زىلىكا ئۇلارنىڭ نېمە قىلغانلىقىنى كۆرۈپ: «سىلەر نېمە ئىش قىلدىڭلار؟ مەن سىلەرگە يەيدىغان ستروون مېۋىسى بەردىم، سىلەر قوللىرىڭلارنى كېسىۋەتتىڭلار» دېدى.
32بارلىق ئاياللار قوللىرىنىڭ قانغا تولغانلىقىنى، قانلىرىنىڭ كىيىملىرىگە ئېقىپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: «ئۆيىڭىزدىكى بۇ قۇل بىزنى مەغلۇپ قىلدى، ئۇنىڭ گۈزەللىكىدىن بىز ئۇنىڭدىن كۆزىمىزنى يۇمۇپ كېتەلمىدۇق» دېدى.
33ئايال ئۇلارغا: «سىلەر ئۇنىڭغا قاراپ تۇرۇپ، ئۇنىڭدىن ئۆزلىرىڭلارنى تۇتۇۋالالمىغان ۋاقىتىڭلاردا، ھەقىقەتەن شۇنداق ئىش يۈز بەرگەن. ئۇ دائىم مېنىڭ ئۆيۈمدە تۇرسا، مەن ئۇنى كۈندە ئۆيۈمگە كىرىپ-چىقىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ تۇرسام، قانداقمۇ ئۆزۈمنى تۇتالايمەن؟ بۇنداق ئەھۋالدا قانداقمۇ ئاجىزلىشىپ كەتمەيمەن ياكى ئۆلۈپ كەتمەيمەن؟» دېدى.
34ئۇلار ئۇنىڭغا: «بۇ سۆزلەر راست، ئۆيىدىكى بۇ گۈزەل قىياپەتنى كۆرۈپ، ئۇنىڭدىن كىم ئۆزىنى تۇتۇۋالالايدۇ؟ ئۇ سىزنىڭ قۇلىڭىز ۋە خىزمەتكارىڭىز ئەمەسمۇ؟ نېمىشقا ئۇنىڭغا كۆڭلىڭىزدىكىنى ئېيتىپ، بۇ ئىشتىن جېنىڭىزنىڭ ھالاك بولۇشىغا يول قويمايسىز؟» دېدى.
35ئۇ ئۇلارغا: «مەن ھەر كۈنى ئۇنى قايىل قىلىشقا تىرىشىۋاتىمەن، ئەمما ئۇ مېنىڭ تەلىپىمنى قوبۇل قىلمىدى. مەن ئۇنىڭغا ھەممە ياخشىلىقنى ۋەدە قىلغانىدىم، ئەمما ئۇنىڭدىن ھېچقانداق نەتىجە چىقمىدى. شۇڭا، سىلەر كۆرۈپ تۇرغاندەك، مەن چۈشكۈنلۈككە پېتىپ قالدىم» دېدى.
36زىلىكا يۇسۇپكە بولغان ئىشتىياقىدىن قاتتىق كېسەل بولۇپ قالدى، ئۇ يۇسۇپ ئۈچۈن قاتتىق سېغىنىپ كەتتى. زىلىكانىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ۋە ئۇنىڭ ئېرى بۇ ئىشتىن خەۋىرى يوق ئىدى. زىلىكانىڭ يۇسۇپكە بولغان مۇھەببىتى تۈپەيلىدىن كېسەل بولۇپ قالغانلىقىنى بىلمەيتتى.
37ئۇنىڭ ئۆيىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭدىن: «نېمىشقا كېسەل بولۇپ، ئاجىزلىشىپ كەتتىڭىز، ھېچ نەرسىدىن كەم ئەمەس؟» دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلارغا: «مەن بۇ ئىشنىڭ كۈندىن-كۈنگە ئېغىرلىشىۋاتقانلىقىنى بىلمەيمەن» دېدى.
38بارلىق ئاياللار ۋە ئۇنىڭ دوستلىرى ھەر كۈنى ئۇنى كۆرۈشكە كېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن پاراڭلىشاتتى. ئۇ ئۇلارغا: «بۇ پەقەت يۇسۇپنىڭ مۇھەببىتى بىلەنلا بولىدۇ» دېدى. ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئۇنى ئازدۇرۇپ، يوشۇرۇن تۇتۇڭلار، بەلكىم ئۇ سېنىڭ سۆزۈڭنى ئاڭلاپ، بۇ ئۆلۈمنى سەندىن يىراقلاشتۇرۇۋېتىدۇ» دېدى.
39زىلىكاھ يۇسۇپكە بولغان مۇھەببىتىدىن تېخىمۇ ئېغىرلىشىپ، ئۇ داۋاملىق ئاجىزلىشىپ، ئورنىدىن تۇرۇشقا كۈچى يەتمىدى.
40بىر كۈنى يۇسۇپ ئۆيدە خوجايىنىنىڭ خىزمىتىنى قىلىۋاتاتتى. زىلىكا يوشۇرۇن كېلىپ، ئۇنىڭغا يېقىلدى. يۇسۇپ ئۇنىڭغا قارشى چىقتى. ئۇ ئۇنىڭدىن كۈچلۈك ئىدى، شۇڭا ئۇنى يەرگە يىقىتتى.
41زىلىكا ئۇنىڭغا بولغان قەلبىدىكى ئىنتىلىشىدىن يىغلاپ، ئۇنىڭغا يالۋۇرۇپ دۇئا قىلدى، كۆز ياشلىرى يۈزلىرىدىن ئېقىپ، ئۇنىڭغا يېلىنىپ، ئىچىدىن چىققان ئاچچىقلىق بىلەن:
42سەن مەندەك گۈزەل ياكى مەندىنمۇ گۈزەل بىر ئايالنىڭ ساڭا كۈندە سۆزلەيدىغانلىقىنى، ساڭا بولغان مۇھەببىتى سەۋەبىدىن چۈشكۈنلىشىپ كېتىدىغانلىقىنى، ساڭا بۇ شان-شەرەپنىڭ ھەممىسىنى بېرىدىغانلىقىنى، ئەمما سەن يەنىلا مېنىڭ گېپىمنى ئاڭلىمايدىغانلىقىنى ئاڭلىغانمۇ، كۆرگەنمۇ ياكى بىلگەنمۇ؟
43ئەگەر بۇ ئىش خوجايىنىڭىزنىڭ سىزنى جازالىشىدىن قورققانلىقىڭىزدىن بولسا، پادىشاھنىڭ ھايات ئىكەنلىكى بىلەن قەسەمكى، خوجايىنىڭىز بۇ ئىشتىن سىزگە ھېچقانداق زىيان يەتكۈزمەيدۇ. شۇڭا، ئەمدى مېنىڭ گېپىمنى ئاڭلاپ، سىزگە بەرگەن شان-شەرەپ ئۈچۈن ماقۇل بولۇڭ. بۇ ئۆلۈمنى مەندىن يىراقلاشتۇرۇڭ، نېمىشقا مەن سىز ئۈچۈن ئۆلۈشۈم كېرەك؟» دېدى. ئۇ سۆزلەشنى توختاتتى.
44يۇسۇپ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: «مېنى توختات، بۇ ئىشنى خوجايىنىمغا تاپشۇر. خوجايىنىم ئۆيدە نېمە بارلىقىنى بىلمەيدۇ، چۈنكى خوجايىنىمنىڭ بارلىق نەرسىلىرىنى ماڭا تاپشۇرغان. خوجايىنىمنىڭ ئۆيىدە بۇ ئىشلارنى قانداق قىلىمەن؟» دېدى.
45ئۇ مېنى ئۆيدە ئىنتايىن ھۆرمەتلىدى، ئۆيىنىڭ باشقۇرغۇچىسى قىلىپ قويدى، مېنى ئۈستۈن قىلدى. بۇ ئۆيدە مەندىن ئۇلۇغ ھېچكىم يوق. خوجايىنىم مەندىن ھېچ نەرسىنى چەكلىمىدى، پەقەت سىز، يەنى ئۇنىڭ ئايالى، ئۇنداقتا قانداقمۇ ماڭا بۇ سۆزلەرنى قىلالايسىز؟ مەن قانداقمۇ خۇداغا ۋە ئېرىڭىزگە بۇ چوڭ يامانلىق ۋە گۇناھنى قىلالايمەن؟
46شۇڭا، مەندىن ۋاز كېچىپ، بۇنداق سۆزلەرنى قايتا ئېيتما، چۈنكى مەن سېنىڭ سۆزلىرىڭگە قۇلاق سالمايمەن. لېكىن زىلىكا يۇسۇپ بۇ سۆزلەرنى قىلغاندا ئۇنىڭغا قۇلاق سالمىدى، ئەمما زىلىكا ئۇنى ھەر كۈنى ئۆزىنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىشقا قىزىقتۇردى.

47شۇنىڭدىن كېيىن ،مىسىر دەرياسىنىڭ ھەممە يېرى سۇغا چۆمدى .مىسىرنىڭ بارلىق ئاھالىلىرى ،پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلار داپ چېلىپ ، ئۇسسۇل ئويناپ چىقىپ كەتتى .چۈنكى بۇ مىسىردا چوڭ خۇشاللىق ئىدى .سخور دېڭىزى سۇغا چۆمگەن ۋاقىتتا بىر بايرام ئىدى .ئۇلار كۈن بويى خۇشاللىق قىلىش ئۈچۈن ئۇ يەرگە باردى.

48مىسىرلىقلار ئادىتى بويىچە دەريا بويىغا خۇشاللىق قىلىشقا چىققاندا ،پوتىفارنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇلار بىلەن بىللە باردى . لېكىن زۇلەيخا ئۇلار بىلەن بىللە بارماقچى بولمىدى ،چۈنكى ئۇ» :مەن كېسەل بولۇپ قالدىم «دەپ ،ئۆيدە يالغۇز قالدى ،ئۆيدە ئۇنىڭ بىلەن بىللە باشقا ھېچكىم يوق ئىدى.

49ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئۆيدىكى ئىبادەتخانىغا چىقىپ ،شاھزادىلەرگە خاس كىيىملەرنى كىيدى .بېشىغا كۈمۈش ۋە ئالتۇن بىلەن بېزەلگەن قىممەتلىك ئۈنچىس تاشلىرىنى كىيدى .يۈزى ۋە تېرىسىنى ھەر خىل ئاياللار تازىلىغۇچى سۇيۇقلۇقلار بىلەن بېزەپ ،ئىبادەتخانىغا كاسسىيە ۋە خۇشبۇيلار بىلەن خۇشبۇي قىلىپ ،مۇررە ۋە ئالوي سۇردى .ئاندىن ئۇ ئىبادەتخانىنىڭ كىرىش ئېغىزىدا ،يۈسۈپنىڭ ئۆيدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان يولىغا ئولتۇردى .يۈسۈپ ئېتىزدىن قايتىپ كېلىپ ،خوجايىنىنىڭ خىزمىتىنى قىلىش ئۈچۈن ئۆيگە كىردى.

50ئۇ ئۆتۈشكە تېگىشلىك يەرگە كەلگەندە ،زۇلەيخاھىنىڭ قىلغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى كۆرۈپ ،ئارقىسىغا قايتىپ كەتتى.

51زۇلەيخا يۈسۈپنىڭ ئۆزىدىن يىراقلىشىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭغا» :نېمە بولدى ،يۈسۈپ؟ خىزمىتىڭگە بار ،مەن ساڭا ئورۇن تەييارلاپ بېرەي ،سەن ئورنىڭغا ئۆتكۈچە ،«دېدى.

52يۈسۈپ قايتىپ كېلىپ ،ئۆيگە كەلدى ،ئۇ يەردىن ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئادەتتىكىدەك خوجايىنىنىڭ خىزمىتىنى قىلىشقا باشلىدى .زۇلەيخا پادىشاھىنىڭ كىيىملىرىنى كىيىپ ،ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ،ئۇنىڭ ئالدىدا تۇردى .ئۇنىڭ كىيىملىرىنىڭ پۇرىقى يىراققا تارقالدى.

53ئۇ ئالدىراپ يۈسۈپنى ۋە ئۇنىڭ كىيىملىرىنى تۇتۇۋېلىپ» :پادىشاھ ھايات دەپ قەسەمكى ،ئەگەر مېنىڭ تەلىپىمنى ئورۇندىمىسىڭىز ،بۈگۈن ئۆلىسىز «دېدى .ئۇ ئالدىراپ يەنە بىر قولىنى سوزۇپ ،كىيىمىنىڭ ئاستىدىن قىلىچنى چىقىرىپ ،يۈسۈپنىڭ بوينىغا تاقاپ» :ئورنىڭدىن تۇرۇپ مېنىڭ تەلىپىمنى ئورۇندى ،بولمىسا بۈگۈن ئۆلىسىز «دېدى.

54يۈسۈپ ئۇنىڭ بۇ ئىشىنى قىلىپ قورقۇپ ،ئورنىدىن تۇرۇپ قېچىشقا باشلىدى ،ئايال ئۇنىڭ كىيىمىنىڭ ئالدى تەرىپىنى تۇتۇۋالدى ، زۇلەيخانىڭ قېچىپ كېتىشىدىن قورقۇپ ،تۇتۇۋالغان كىيىمى يىرتىلدى .يۈسۈپ كىيىمنى زۇلەيخانىڭ قولىغا قالدۇردى ،ئۇ قورقۇپ قېچىپ چىقىپ كەتتى.

55زۇلەيخاھ يۈسۈپنىڭ كىيىمىنىڭ يىرتىلغانلىقىنى ،ئۇنىڭ كىيىمنى ئۇنىڭ قولىدا قالدۇرۇپ قېچىپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ ،بۇ خەۋەرنىڭ تارقىلىپ كېتىشىدىن قورقۇپ ،ئورنىدىن تۇرۇپ ،ھىيلە-مىكىر بىلەن ھەرىكەت قىلدى ،كىيگەن كىيىملىرىنى سېلىۋېتىپ ،باشقا كىيىملىرىنى كىيدى.

56ئۇ يۈسۈپنىڭ كىيىمنى ئېلىپ يېنىغا قويدى ۋە ئۆيىدىكىلەر دەريا بويىغا چىقىشتىن بۇرۇن ،كېسەل بولۇپ ئولتۇرغان جايىغا بېرىپ ئولتۇردى .ئۆيدە ئولتۇرغان بىر ياش يىگىتنى چاقىرىپ ،ئۇنىڭغا ئۆيىدىكىلەرنى چاقىرىپ كېلىشنى بۇيرۇدى.

57ئۇ ئۇلارنى كۆرۈپ ،قاتتىق ئاۋازدا نالە قىلىپ» :قاراڭلار ،خوجايىنىڭلارنىڭ بىر ئىبرانىيى ئۆيۈمگە نېمە ئېلىپ كەلدى؟ ئۇ بۈگۈن مەن بىلەن بىللە ياتقىلى كەلدى «دېدى.

58سەن چىقىپ كەتكەندىن كېيىن ،ئۇ ئۆيگە كىردى .ئۆيدە ھېچكىم يوقلۇقىنى كۆرۈپ ،يېنىمغا كېلىپ ،مەن بىلەن ياتماقچى بولۇپ مېنى تۇتۇۋالدى.

59مەن ئۇنىڭ كىيىملىرىنى يىرتىپ تاشلىدىم ۋە قاتتىق ئاۋاز بىلەن ئۇنىڭغا قارشى ۋارقىرىدىم .مەن ئاۋازىمنى كۆتۈرگىنىمدە ،ئۇ جېنىدىن قورقۇپ ،كىيىمىنى ئالدىمدا تاشلاپ قېچىپ كەتتى.

60ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر بۇ ھەقتە گەپ قىلمىدى ،پەقەت يۈسۈپكە بولغان غەزىپىنى قوزغىدى .ئۇلار يۈسۈپنىڭ خوجايىنىنىڭ يېنىغا بېرىپ ، ئۇنىڭ ھىيلە-مىكىرلىرىنى ئېيتتى.

61پوتىفار غەزەپ بىلەن ئۆيگە قايتىپ كەلدى .ئايالى ئۇنىڭغا» :بۇ نېمە ئىش قىلدىڭ؟ بۈگۈن ئۇ ماڭا بىر يېڭى خىزمەتچىسىنى ئۆيۈمگە ئېلىپ كەلدى .ئۇ بۈگۈن ماڭا شۇنداق قىلدى «!دەپ توۋلىدى.

62پوتىفار ئايالىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،يۈسۈپنى قاتتىق جازالىشنى بۇيرۇدى ،ئۇلار يۈسۈپنى قاتتىق جازالىدى.

63ئۇلار ئۇنى ئۇرغاندا ،يۈسۈپ قاتتىق ئاۋازدا ۋارقىراپ» :ئى پەرۋەردىگار خۇدا ،سەن مېنىڭ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىدىن پاك ئىكەنلىكىمنى بىلىسەن .نېمىشقا بۈگۈن سەن تونۇيدىغان بۇ خەتەر قىلىنمىغان رەزىل كىشىلەرنىڭ قولىدا يالغانچىلىق بىلەن ئۆلۈشۈم كېرەك؟ « دېدى.

64پوتىفارنىڭ ئادەملىرى يۈسۈپنى ئۇرغاندا ،ئۇ داۋاملىق يىغلاپ كەتتى .ئۇ يەردە ئون بىر ئايلىق بىر بالا بار ئىدى .پەرۋەردىگار بالىنىڭ ئاغزىنى ئېچىپ ،پوتىفارنىڭ ئادەملىرى يۈسۈپنى ئۇرغاندا ،ئۇلارغا مۇنداق دېدى:

65بۇ ئادەمدىن نېمە ئىستەيسىز ،نېمىشقا ئۇنىڭغا بۇنداق يامانلىق قىلىسىز؟ ئانام يالغان سۆزلەيدۇ ۋە يالغان سۆزلەيدۇ؛ سودا مۇشۇنداق بولدى.

66بالا ئۇلارغا بولغان ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى توغرا سۆزلەپ بەردى .زۇلەيخاھىنىڭ يۈسۈپكە ئېيتقان سۆزلىرىنى ئۇلارغا ھەر كۈنى سۆزلەپ بەردى.

67بالىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغان ھەممە ئەرلەر بالىنىڭ سۆزلىرىگە ھەيران قالدى .بالا گەپ قىلالماي ،جىم بولۇپ قالدى.

68پوتىفار ئوغلىنىڭ سۆزلىرىدىن ئىنتايىن خىجىل بولۇپ ،ئادەملىرىگە يۈسۈپنى قايتا ئۇرماسلىقنى بۇيرۇدى ،شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يۈسۈپنى ئۇرۇشنى توختاتتى.

69پوتىفار يۈسۈپنى ئېلىپ ،پادىشاھنىڭ سوتچىلىرى بولغان روھانىيلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىلىپ ،بۇ ئىش توغرىسىدا ئۇنىڭغا ھۆكۈم چىقىرىشنى بۇيرۇدى.

70پوتىفار بىلەن يۈسۈپ پادىشاھنىڭ سوتچىلىرى بولغان روھانىيلارنىڭ ئالدىغا كەلدى .پادىشاھ ئۇلارغا» :خىزمەتچىنىڭ قانداق ھۆكۈم چىقىرىشى كېرەكلىكىنى قارار قىلىڭلار ،چۈنكى ئۇ شۇنداق قىلدى «دېدى.

71روھانىيلار يۈسۈپتىن» :نېمشقا خوجايىنىڭىزغا بۇنداق قىلدىڭىز؟ «دەپ سورىدى .يۈسۈپ ئۇلارغا» :ئەرلەر ،بۇنداق ئەمەس ئىدى «.
دېدى .پوتىفار يۈسۈپتىن» :مەن ئۆزۈمنىڭ بارلىق مۈلكىمنى سىزنىڭ قولىڭىزغا تاپشۇردۇم ،پەقەت ئايالىمدىن باشقا ھېچ نەرسىنى سىزدىن يوشۇرمىدىم ،سىز قانداق قىلىپ بۇنداق يامان ئىش قىلدىڭىز؟ «دېدى.
72يۈسۈپ جاۋابەن مۇنداق دېدى» :مەن ئۇنداق ئەمەس ،پەرۋەردىگار ھايات ،جانىڭىز ھايات بولسۇن ،خوجايىنىم ،ئايالىڭىزدىن ئاڭلىغان سۆزلىرىڭىز يالغان ،چۈنكى بۇگۈن ئىش مۇشۇنداق بولدى.«
73مەن سېنىڭ ئۆيۈڭدە تۇرغىنىمغا بىر يىل بولدى .سەن مەندىن بىرەر گۇناھ كۆردۈڭمۇ ياكى مېنىڭ جېنىمنى ئېلىشقا سەۋەب بولىدىغان بىرەر ئىش كۆردۈڭمۇ؟
74روھانىيلار پوتىفارغا» :بىزگە ئادەم ئەۋەتىپ ،يۈسۈپنىڭ يىرتىلغان كىيىمىنى ئېلىپ كەلسۇن ،ئۇنىڭدىكى يىرتىقنى كۆرۈپ باقايلى ،ئەگەر يىرتىق كىيىمنىڭ ئالدى تەرىپىدە بولسا ،ئۇنىڭ يۈزى ئۇنىڭ يۈزىگە قارىتىپ تۇرغان بولۇشى كېرەك ،ئۇ ئۇنى تۇتۇۋېلىپ ،يېنىغا كەلگەن بولۇشى كېرەك ،ئايالىڭىز بولسا ئالدامچىلىق بىلەن ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلغان بولۇشى كېرەك «دېدى.
75ئۇلار يۈسۈپنىڭ كىيىمىنى سوتچىلار بولغان روھانىيلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى .ئۇلار يۈسۈپنىڭ ئالدىدىكى يىرتىلغان يەرنى كۆردى .
بارلىق سوتچىلار روھانىيلار ئۇنىڭ ئۇنى قىستىغانلىقىنى بىلىپ» :بۇ قۇل ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنمايدۇ ،چۈنكى ئۇ ھېچ ئىش قىلمىغان ،پەقەت ئۇنىڭ ئايالىڭىزغا قارشى تارقاتقان خەۋەر ئۈچۈن ئۇنى زىندانغا تاشلاشقا ھۆكۈم قىلىنىدۇ «دېدى.
76پوتىفار ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇنى پادىشاھنىڭ مەھبۇسلىرى قامالغان زىندانغا قاماپ قويدى .يۈسۈپ ئون ئىككى يىل قاماقتا ياتتى.
77شۇنداقتىمۇ ،خوجايىنىنىڭ ئايالى ئۇنىڭدىن يۈز ئۆرۈمىدى ،ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىش ئۈچۈن كۈندە ئۇنىڭغا سۆزلەشنى توختاتمىدى .ئۈچ ئايدىن كېيىن ،زېلىكا كۈنسېرى يۈسۈپنىڭ يېنىغا ،قاماقخانىغا بېرىپ ،ئۇنى ئۆزىنىڭ سۆزىنى ئاڭلاشقا قىزىقتۇردى .زېلىكا يۈسۈپتىن» :بۇ ئۆيدە قانچە ۋاقىت تۇرىسەن؟ «دېدى .ئەمدى مېنىڭ سۆزۈمنى ئاڭلىساڭ ،مەن سېنى بۇ ئۆيدىن ئېلىپ چىقىمەن«.
78يۈسۈپ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ» :سىزنىڭ سۆزۈڭلارنى ئاڭلاپ ،خۇداغا قارشى گۇناھ قىلىشتىن كۆرە ،بۇ ئۆيدە تۇرغىنىم ياخشى «دېدى .
ئۇ ئۇنىڭغا» :ئەگەر مېنىڭ تىلىكىمنى ئەمەلگە ئاشۇرمىسىڭىز ،كۆزۈڭلارنى ئويۇپ ،پۇتۇڭلارغا كىشەن سېلىپ ،ئىلگىرى تونۇمايدىغانلارنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بېرىمەن «دېدى.
79يۈسۈپ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ» :مانا ،پۈتكۈل يەر يۈزىنىڭ خۇداسى مېنى سېنىڭ ماڭا قىلالايدىغان بارلىق ئىشلىرىڭدىن قۇتقۇزالايدۇ .ئۇ كورلارنىڭ كۆزلىرىنى ئاچىدۇ ،باغلىنىپ قالغانلارنى قويۇپ بېرىدۇ ،بۇ زېمىننى بىلمەيدىغان بارلىق يات كىشىلەرنى قوغدايدۇ «،دېدى.
80زېلىكاھ يۈسۈپنى ئۆزىنىڭ گېپىنى ئاڭلاشقا قايىل قىلالمىغاندا ،ئۇ يۈسۈپنى ئازدۇرۇشنى توختاتتى .يۈسۈپ يەنىلا قاماقخانىدا قامىلىپ تۇراتتى .يۈسۈپنىڭ ئاتىسى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ كەنئان زېمىنىدىكى بارلىق قېرىنداشلىرى شۇ كۈنلەردە يۈسۈپ ئۈچۈن قايغۇرۇپ يىغلىدى .
چۈنكى ياقۇپ ئوغلى يۈسۈپ ئۈچۈن تەسەللى تاپماقچى بولمىدى .ياقۇپ قاتتىق يىغلىدى ،يىغلىدى ۋە شۇ كۈنلەردە قايغۇرۇپ يىغلىدى.

-45باب

1يۈسۈپنىڭ ئاكىلىرى ئۇنى سېتىۋەتكەندىن كېيىن ،ئۇ مىسىرغا بارغان يىلى ،يەنى شۇ يىلى ،ياقۇپنىڭ ئوغلى رۇبېن تىمناھقا بېرىپ ،كەنئانلىق ئاۋىنىڭ قىزى ئەلىيۇرامنى خوتۇنلۇققا ئالدى .ئۇ يۈسۈپنىڭ يېنىغا باردى.
2رۇبېنىنىڭ ئايالى ئەلىئۇرام ھامىلدار بولۇپ ،ئۇنىڭغا ھانوخ ،پالۇ ،خېتزرون ۋە كارمى قاتارلىق تۆت ئوغۇل تۇغدى؛ ئۇنىڭ ئىنىسى شىمون سىڭلىسى دىنانى خوتۇنلۇققا ئالدى ،ئۇ دىناغا مېمۇئېل ،يامىن ،ئوھاد ،ياكىن ۋە زوخار قاتارلىق بەش ئوغۇل تۇغدى.
3ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇ شىموننىڭ شەكەم شەھىرىدىن ئەسىرگە ئالغان كەنئانلىق بۇنانىڭ يېنىغا كەلدى .بۇنا دىنانىڭ ئالدىدا تۇراتتى ۋە ئۇنىڭغا قاربدى .شىمون ئۇنىڭغا شاۋۇلنى تۇغدى.
4يەھۇدا شۇ چاغدا ئادۇلامغا باردى .ئۇ يەردە ئادۇلاملىق ھىرا ئىسىملىك بىر ئادەمنىڭ يېنىغا كەلدى .يەھۇدا ئۇ يەردە كەنئانلىق بىر كىشىنىڭ قىزىنى كۆردى .ئۇنىڭ ئىسمى شۇئانىڭ قىزى ئالىيات ئىدى .ئۇ ئۇنى ئېلىپ ،ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولدى .ئالىيات يەھۇداغا ئېر ،ئونان ۋە شىلو ئىسىملىك ئۈچ ئوغۇل تۇغدى.
5لېۋىي بىلەن ئىسساخار شەرققە بېرىپ ،ئەبەرنىڭ نەۋرىسى ،يوكتاننىڭ ئوغلى يوبابنىڭ قىزلىرىنى خوتۇنلۇققا ئالدى .يوكتاننىڭ ئوغلى يوبابنىڭ ئىككى قىزى بار ئىدى .چوڭىنىڭ ئىسمى ئادىنا ،كىچىكىنىڭ ئىسمى ئارىدا ئىدى.
6لېۋى ئادىنانى ،ئىسساكار ئارىدانى ئالدى .ئۇلار كەنئان زېمىنىغا ،ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە كەلدى .ئادىنا لېۋىدىن گېرشون ،كېھات ۋە مېرارى ئىسىملىك ئۈچ ئوغۇل تۇغدى.
7ئارىداھ ئىسساكار تولا ،پۇۋا ،ئايۇپ ۋە شومرون قاتارلىق تۆت ئوغۇل تۇغدى .دان موئاب زېمىنىغا بېرىپ ،موئابلىق چامۇداننىڭ قىزى ئافلالېتنى خوتۇنلۇققا ئېلىپ ،ئۇنى كەنئان زېمىنىغا ئېلىپ كەلدى.
8ئافلالېت تۇغماس بولۇپ ،بالىسى يوق ئىدى .كېيىن خۇدا داننىڭ ئايالى ئافلالېتنى ياد ئېتىپ ،ئۇ ھامىلدار بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغدى ۋە ئۇنىڭ ئىسمىنى كۇشىم دەپ قويدى.
9گاد بىلەن نافتالى ھارانغا بېرىپ ،ناھورنىڭ نەۋرىسى ،ئۇزنىڭ ئوغلى ئامۇرامنىڭ قىزلىرىنى ئۇ يەردىن خوتۇنلۇققا ئالدى.
10ئامۇرامنىڭ قىزلىرىنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە :چوڭىنىڭ ئىسمى مەريما ،كىچىكىنىڭ ئىسمى ئۇزىت ئىدى .نافتالى مەريمانى ،گاد ئۇزىتنى ئېلىپ ،ئۇلارنى كەنئان زېمىنىغا ،ئاتا ئائىلىسىگە ئېلىپ كەتتى.
11مەريما نافتالىدىن ياخسئېل ،گۇنى ،يازېر ۋە شالېم قاتارلىق تۆت ئوغۇل ،ئۇزىتتىن گادتىن زەفئون ،چاگى ،شۇنى ،ئېزبون ،ئېرى ، ئارودى ۋە ئارالى قاتارلىق يەتتە ئوغۇل تۇغۇلدى.
12ئاشېر ئىسمائىلنىڭ نەۋرىسى ،ھادادنىڭ نەۋرىسى ئافلالنىڭ قىزى ئادوننى خوتۇنلۇققا ئېلىپ ،ئۇنى كەنئان زېمىنىغا ئېلىپ كەلدى.

13ئاشىرنىڭ ئايالى ئادون شۇ كۈنلەردە ئالەمدىن ئۆتتى ،ئۇنىڭ بالىسى بولمىدى .ئادون ئۆلگەندىن كېيىن ،ئاشىر دەرياسىنىڭ ئۇ تەرىپىگە بېرىپ ،سامىنىڭ نەۋرىسى ئەبەرنىڭ ئوغلى ئابىمائىلنىڭ قىزى ھادۇرانى خوتۇنلۇققا ئالدى.
14بۇ قىز چىرايلىق ،ئەقىللىق بىر ئايال ئىدى .ئۇ ئىلگىرى ئېلامنىڭ ئوغلى ،سامىنىڭ ئوغلى مالكىئىلنىڭ ئايالى ئىدى.
15ھادۇرا مالكىئىلغا بىر قىز تۇغدى .مالكىئىل ئۇنىڭ ئىسمىنى سىراخ قويدى .مالكىئىل شۇنىڭدىن كېيىن ئالەمدىن ئۆتتى .ھادۇرا ئاتىسىنىڭ ئۆيىدە تۇرۇپ قالدى.
16ئاشىردا ئايالى ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،ئۇ ھادۇرانى خوتۇنلۇققا ئېلىپ ،ئۇنى كەنئان زېمىنىغا ئېلىپ كەلدى .ئۈچ ياشلىق قىزى سىراخنىمۇ ئېلىپ كەلدى .قىز ياقۇپنىڭ ئۆيىدە چوڭ بولدى.
17قىز چىرايلىق قىياپەتتە بولۇپ ،ياقۇپ ئەۋلادلىرىنىڭ مۇقەددەس يوللىرى بىلەن ماڭدى ،ھېچ نەرسىدىن كەم ئەمەس ئىدى .پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا دانالىق ۋە ئەقىل-پاراسەت ئاتا قىلدى.
18ئاشىرنىڭ ئايالى ھادۇرا ھامىلىدار بولۇپ ،ئۇنىڭغا يىمنا ،يىشۋا ،يىشۋى ۋە بېرىيا دېگەن تۆت ئوغۇل تۇغۇپ بەردى.
19زەبۇلۇن مىديانغا بېرىپ ،مىديانىنىڭ نەۋرىسى ئابىدانىڭ نەۋرىسى مولادىنىڭ قىزى مېرىشانى خوتۇنلۇققا ئېلىپ ،ئۇنى كەنئان زېمىنىغا ئېلىپ كەلدى.
20مېرۇشا زەبۇلۇن سېرد ، ئېلون ۋە ياچېلغا تۇغۇلدى .ئۈچ ئوغلى.
21ياقۇپ تەراھنىڭ نەۋرىسى ،زوبانىڭ ئوغلى ئارامغا ئادەم ئەۋەتتى .ئارام ئارىمنىڭ قىزى بىنيامىن مېكالىيانى ئوغلىغا ئېلىپ بەردى .ئۇ كەنئان زېمىنىغا ،ياقۇپنىڭ ئۆيىگە كەلدى .بىنيامىن ئون ياشقا كىرگەندە ئارامنىڭ قىزى مېكالىيانى خوتۇنلۇققا ئالدى.
22مېكالىيا ھامىلىدار بولۇپ ،بىنيامىن بېلا ،بېخېر ،ئاشبېل ،گېرا ۋە نائانغا بەش ئوغۇل تۇغدى .بىنيامىن كېيىن بېرىپ ،ئىبراھىمنىڭ ئوغلى شومروننىڭ قىزى ئارباتنى تۇنجى ئايالى قىلىپ ئالدى .ئۇ ئون سەككىز ياشلىق ئىدى .ئاربات بىنيامىنغا ئاكى ،ۋوش ،مۇپىم ،چۇپىم ۋە ئورد قاتارلىق بەش ئوغۇل تۇغدى.
23شۇ كۈنلەردە ،يەھۇدا سامىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ ،سامىنىڭ ئوغلى ئېلامنىڭ قىزى تامارنى تۇنجى ئوغلى ئېرغا خوتۇنلۇققا ئالدى.
24ئېر ئايالى تامارنىڭ يېنىغا كەلدى ،تامار ئۇنىڭ ئايالى بولدى .تامار ئۇنىڭ يېنىغا كەلگەندە ،ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنى يوق قىلدى .ئۇنىڭ قىلمىشلىرى پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە رەزىل ئىدى ،شۇڭا پەرۋەردىگار ئۇنى ئۆلتۈردى.
25يەھۇدانىڭ تۇنجى ئوغلى ئېر ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،يەھۇدا ئونانغا» :ئاكاڭنىڭ ئايالىغا بېرىپ ،ئۇنىڭغا ئەڭ يېقىن تۇغقىنىڭ سۈپىتىدە ئۆيلەن ۋە ئاكاڭغا ئەۋلاد قالدۇر «دېدى.
26ئونان تامارنى خوتۇنلۇققا ئېلىپ ،ئۇنىڭ يېنىغا كىردى .ئونانمۇ ئاكىسىنىڭ ئىشىنى ياقتۇردى ،ئۇنىڭ ئىشى پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە رەزىل ئىدى ،شۇڭا ئۇ تامارنى ئۆلتۈردى.
27ئونان ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،يەھۇدا تامارغا» :ئوغلۇم شىلو چوڭ بولغۇچە ئاتاڭنىڭ ئۆيىدە تۇر «دېدى .يەھۇدا تامارنى شىلوغا بېرىشنى خالىمىدى .چۈنكى ئۇ» :ئۇمۇ ئاكىلىرىغا ئوخشاش ئۆلۈپ كېتىشى مۇمكىن «دېدى.
28تامار ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئاتىسىنىڭ ئۆيىدە تۇردى ،تامار بولسا بىر مەزگىل ئاتىسىنىڭ ئۆيىدە تۇردى.
29يىل ئاخىرىدا يەھۇدانىڭ ئايالى ئەلىيات ۋاپات بولدى .يەھۇدا ئايالى ئۈچۈن تەسەللى تاپتى .ئەلىيات ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،يەھۇدا دوستى ھىرا بىلەن بىللە قويلىرىنى قىرقىش ئۈچۈن تىمناھقا باردى.
30تامار يەھۇدانىڭ تىمناھقا قوي قىرقىشقا كەتكەنلىكىنى ،شىلونىڭ چوڭ بولۇپ قالغانلىقىنى ،يەھۇدانىڭ ئۇنىڭغا ئامراق ئەمەسلىكىنى ئاڭلىدى.
31تامار ئورنىدىن تۇرۇپ ،تۇللۇق كىيىملىرىنى سېلىۋېتىپ ،ئۈستىگە پەردە يېپىپ ،ئۆزىنى پۈتۈنلەي يېپىۋالدى ۋە تىمناھ يولىدىكى ئاممۋى يولغا چىقىپ ئولتۇردى.
32يەھۇدا ئۇنىڭ يېنىدىن ئۆتۈپ ،ئۇنى كۆرۈپ ،ئۇنى ئېلىپ كەتتى .ئۇ ئۇنىڭغا يېقىنلاشتى .ئۇ ئۇنىڭدىن ھامىلىدار بولدى .تۇغۇت ۋاقتىدا ، ئۇنىڭ قورسىقىدا ئىككىز بالا بار ئىدى .ئۇ تۇنجىسىنىڭ ئىسمىنى پەرەس ،يەنە بىرىنىڭ ئىسمىنى زاراھ قويدى.

-46باب

1شۇ كۈنلەردە ،يۈسۈپ يەنىلا مىسىردىكى زىنداندا قامىلىپ تۇراتتى.
2بۇ چاغدا ،مىسىر پادىشاھىغا تەۋە بولغان باش ساقىيلار ۋە باش نانۋايلار پادىشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى ئۇنىڭ ئالدىدا تۇراتتى.
3باش ساقىي شاراب ئېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىغا قويدى ،نانۋاي پادىشاھنىڭ ئالدىغا يېيىش ئۈچۈن نان قويدى .پادىشاھ ئۆزى ،خىزمەتكارلىرى ۋە پادىشاھنىڭ داستىخىنىدا تاماق يېگەن ئەمەلدارلىرى شارابتىن ئىچىپ ،نان يېدى.
4ئۇلار يەپ-ئىچىۋاتقاندا ،باش ساقىي بىلەن نانۋاي ئۇ يەردە قالدى .فىرئەۋننىڭ ئەمەلدارلىرى باش ساقىي ئېلىپ كەلگەن شارابتىن نۇرغۇن پاشا ۋە نانۋاينىڭ نانىدىن نىترى تاشلىرىنى تاپتى.
5قاراۋۇللار باشلىقى يۈسۈپنى پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرىغا خىزمەتكار قىلىپ تەيىنلىدى .پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرى بىر يىل قاماقتا قالدى.
6يىلنىڭ ئاخىرىدا ،ئۇلار ئىككىسى بىر كېچىدە ،ئۆزلىرى تۇرۇۋاتقان قاماقخانىدا چۈش كۆردى .ئەتىگەندە ،يۈسۈپ ئادەتتىكىدەك ئۇلارغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلدى .ئۇ ئۇلارنى كۆردى ،ئۇلارنىڭ چىرايىنىڭ چۈشكۈن ۋە قايغۇلۇق ئىكەنلىكىنى كۆردى.
7يۈسۈپ ئۇلاردىن» :بۈگۈن نېمىشقا چىرايىڭلار غەمكىن ۋە قايغۇلۇق؟ «دەپ سورىدى .ئۇلار ئۇنىڭغا» :بىز بىر چۈش كۆردۇق ،ئەمما ئۇنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدىغان ئادەم يوق ،«دېدى .يۈسۈپ ئۇلارغا» :چۈشۈڭلارنى ماڭا سۆزلەپ بېرىڭلار ،خۇدا سىلەرگە خالىغانچە تىنچلىق بېرىدۇ ،«دېدى.
8باش ساقىي چۈشىنى يۈسۈپكە سۆزلەپ بەردى» :مەن چۈشۈمدە ئالدىمدا چوڭ بىر ئۈزۈم دەرىخىنى كۆردۈم .ئۇ ئۈزۈمدە ئۈچ شاخ بار ئىدى .ئۈزۈم تېزلا گۈل ئېچىپ ،ئېگىز ئۆستى ،دانلىرى پىشىپ ،ئۈزۈمگە ئايلاندى.«

9مەن ئۈزۈملەرنى ئېلىپ، بىر قاچىغا سىقىپ، پادىشاھنىڭ قولىغا بەردىم، ئۇ سۇ ئىچتى. يۇسۇپ ئۇنىڭغا: «ئۈزۈمدىكى ئۈچ شاخ ئۈچ كۈننى كۆرسىتىدۇ» دېدى.

10ئۈچ كۈن ئىچىدە پادىشاھ سىزنى ئېلىپ چىقىشقا بۇيرۇيدۇ ۋە سىزنى قايتىدىن ۋەزىپىسىگە قايتۇرىدۇ. سىز پادىشاھقا باشتىكىدەك شاراب ئىچىپ بېرىسىز. لېكىن، سىزنىڭ نەزىرىڭىزدە ئىلتىپات تاپقىلى، ئەھۋالىڭىز ياخشى بولغاندا مېنى پادىشاھقا ئەسلەپ قويۇڭ. ماڭا مېھرىبانلىق قىلىپ، مېنى بۇ زىنداندىن ئېلىپ چىقىڭ، چۈنكى مەن كەنئان زېمىنىدىن ئوغرىلىنىپ، بۇ يەردە قۇلغا سېتىلىپ كەتكەن ئىدىم.

11خوجايىنىمنىڭ ئايالى توغرىسىدا ساڭا ئاگاھلاندۇرىمۇ يالغان، چۈنكى ئۇلار مېنى بىكارغا بۇ زىندانغا سولاپ قويدى. باش ساقى يۇسۇپكە: «ئەگەر پادىشاھ ماڭا ئالدىنقى قېتىمدىكىدەك ياخشى مۇئامىلە قىلسا، سىز ئېيتقاننىڭ ھەممىسىنى قىلىپ، سىزنى بۇ زىنداندىن ئېلىپ چىقىمەن» دېدى.

12نانۋاي يۇسۇپنىڭ باش ساقىينىڭ چۈشىنى توغرا چۈشەندۈرگەنلىكىنى كۆرۈپ، يېنىغا بېرىپ، پۈتۈن چۈشىنى يۇسۇپكە سۆزلەپ بەردى.

13ئۇ ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: «چۈشىمدە بېشىمدا ئۈچ ئاق سېۋەت تۇرغانلىقىنى كۆردۈم. قارىسام، ئۈستىدىكى سېۋەتتە پادىشاھ ئۈچۈن پىشۇرۇلغان ھەر خىل گۆشلەر بار ئىكەن، قۇشلار ئۇلارنى بېشىمدىن يەۋاتىدۇ.»

14يۇسۇپ ئۇنىڭغا: «سەن كۆرگەن ئۈچ سېۋەت ئۈچ كۈننى كۆرسىتىدۇ. ئۈچ كۈندىن كېيىن، پادىشاھ سېنىڭ كاللىڭنى كېسىپ، سېنى دەرەخكە ئېسىپ قويىدۇ، قۇشلار سېنىڭ گۆشۈڭنى يەيدۇ، بۇ سەن چۈشۈڭدە كۆرگەندەك بولىدۇ» دېدى.

15شۇ كۈنلەردە، خانىش تۇغۇت ئالدىدا تۇراتتى. شۇ كۈنى ئۇ مىسىر پادىشاھىغا بىر ئوغۇل تۇغدى. پادىشاھنىڭ تۇنجى ئوغلىنىڭ تۇغۇلغانلىقىنى جاكارلىدى. مىسىر خەلقى، پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرى ۋە خىزمەتچىلىرى، پۈتۈن مىسىر خەلقى قاتتىق خۇشال بولدى.

16فىرئەۋن تۇغۇلغاندىن كېيىن ئۈچىنچى كۈنى ئۆزىنىڭ ئەمەلدارلىرى ۋە خىزمەتچىلىرى، زوئار ۋە مىسىر زېمىنىدىكى قوشۇنلار ئۈچۈن زىياپەت بەردى.

17مىسىر خەلقى ۋە پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى پادىشاھنىڭ ئوغلىنىڭ زىياپىتىدە ئۇنىڭ بىلەن بىللە يەپ-ئىچىش ۋە پادىشاھنىڭ خۇشاللىقىدىن خۇشال بولۇش ئۈچۈن كەلدى.

18پادىشاھنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرى سەككىز كۈن خۇشاللىق ئىچىدە خۇشال بولدى. ئۇلار پادىشاھنىڭ سارىيىدا ھەر خىل چالغۇلار، داپ چېلىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، سەككىز كۈن خۇشاللىق ئۆتكۈزدى.

19يۇسۇپ چۈشىنى تەبىرلىگەن باش ساقىي يۇسۇپنى ئۇنتۇپ قالدى، پادىشاھقا ۋەدە قىلغىنىدەك ئۇنى تىلغا ئالمىدى. چۈنكى بۇ ئىش پەرۋەردىگارنىڭ يۇسۇپنى جازالاش ئۈچۈن قىلغان ئىشى ئىدى، چۈنكى ئۇ ئىنسانغا ئىشەنگەن ئىدى.

20يۇسۇپ بۇنىڭدىن كېيىن ئىككى يىل، يەنى ئون ئىككى يىل قاماقتا تۇردى.

47-باب

1ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاق شۇ چاغلاردا كەنئان زېمىنىدا ياشاۋاتاتتى. ئۇ 180 ياشقا كىرگەن بولۇپ، ناھايىتى قېرىپ كەتكەنىدى. ئۇنىڭ ئوغلى، ياقۇپنىڭ ئىنىسى ئەساۋ ئېدوم زېمىنىدا ياشايتتى. ئۇ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى سەئىر قەبىلىسى بىلەن بىرلىكتە بۇ زېمىندا مۈلۈككە ئىگە ئىدى.

2ئەساۋ ئاتىسىنىڭ ۋاپات بولىدىغان ۋاقتىنىڭ يېقىنلاشقانلىقىنى ئاڭلاپ، ئوغۇللىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن كەنئان زېمىنىغا، ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە كەلدى. ياقۇپ ۋە ئوغۇللىرى ھېبروندا تۇرغان يېرىدىن چىقىپ، ئاتىسى ئىسھاقنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇلار چېدىرىدا ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنى تاپتى.

3ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسى ئىسھاقنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى. ياقۇپ يەنىلا ئوغلى يۇسۇپ ئۈچۈن قايغۇرۇپ تۇراتتى.

4ئىسھاق ياقۇپقا: «ئوغلۇڭلارنى بۇ يەرگە ئېلىپ كەل، مەن ئۇلارغا بەخت ئاتا قىلىمەن» دېدى. شۇنىڭ بىلەن، ياقۇپ ئون بىر بالىسىنى ئاتىسى ئىسھاقنىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى.

5ئىسھاق ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ھەممىسىگە قولىنى قويۇپ، ئۇلارنى قۇچاقلاپ، بىر-بىرلەپ سۆيدى. ئىسھاق شۇ كۈنى ئۇلارغا بەخت تىلىدى ۋە مۇنداق دېدى: «ئاتا-بوۋىلىرىڭلارنىڭ خۇداسى سىلەرگە بەخت ئاتا قىلسۇن، ئەۋلادلىرىڭلارنى ئاسماندىكى يۇلتۇزلاردەك كۆپەيتسۇن.»

6ئىسھاق يەنە ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرىغا بەخت تىلىدى ۋە مۇنداق دېدى: «خۇدا سىلەرنى كۆرىدىغانلارنىڭ ۋە دۈشمەنلىرىڭلارنىڭ ھەممىسىگە قورقۇنچ ۋە قورقۇنچ ئېلىپ كەلسۇن.»

7ئىسھاق ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنى چاقىردى. ئۇلار ئىسھاقنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئولتۇردى. ئىسھاق ياقۇپقا: «پۈتۈن يەر يۈزىنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسى ماڭا: "ئەگەر ئەۋلادلىرىڭ مېنىڭ قانۇنلىرىمغا ۋە يولۇمغا ئەمەل قىلسا، مەن بۇ زېمىننى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا مىراس قىلىپ بېرىمەن، ئاتاڭ ئىبراھىمغا قىلغان قەسىمىمنى ئۇلارغا ئادا قىلىمەن" دېگەنىدى.

8شۇڭا ئوغلۇم، بالىلىرىڭغا ۋە ئەۋلادلىرىڭنىڭ ئەۋلادلىرىغا پەرۋەردىگاردىن قورقۇشنى ۋە پەرۋەردىگار خۇدايىڭنى خۇرسەن قىلىدىغان ياخشى يولدا مېڭىشنى ئۆگىتىڭ. ئەگەر سىلەر پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىغا ۋە ئۇنىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلساڭلار، پەرۋەردىگار ئىبراھىم بىلەن تۈزگەن ئەھدىسىگە ئەمەل قىلىدۇ، ساڭا ۋە ئەۋلادلىرىڭغا مەڭگۈ ياخشىلىق قىلىدۇ.

9ئىسھاق ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ بالىلىرىغا قىلغان ۋەدىلىرىنى تۈگىتىپ بولغاندىن كېيىن، جان ئۈزدى ۋە ئۆز قەۋمىگە قوشۇلدى.

10ياقۇپ بىلەن ئەساۋ ئاتىسى ئىسھاقنىڭ يەرگە يىقىلىپ يىغلىدى. ئىسھاق 180 ياشقا كىرگەندە، كەنئان زېمىنىدىكى ھېبروندا ۋاپات بولدى. ئوغۇللىرى ئۇنى ئىبراھىم خىتتىن سېتىۋالغان ماكپېلاھ ئۆڭكۈرىگە ئېلىپ باردى. بۇ ئۆڭكۈرنى ئىبراھىم خىتتىن سېتىۋالغان ئىدى.

11كەنئان زېمىنىنىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ياقۇپ ۋە ئەساۋ بىلەن بىللە ئىسھاقنى دەپنە قىلىشقا باردى. ئىسھاق ۋاپات بولغاندا، كەنئان زېمىنىنىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ئۇنىڭغا چوڭ ھۆرمەت كۆرسەتتى.

12ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى يالىڭاياق ئايلىنىپ، قىرات-ئارباغا يېتىپ بارغۇچە ھازا تۇتۇپ ماڭدى.

13ياقۇپ بىلەن ئەساۋ ئاتىسى ئىسهاقنى هېبروندىكى كىرىئات-ئاربادىكى ماكپېلاھ ئۆڭكۈرىگە دەپنە قىلدى .ئۇلار ئۇنى پادىشاھلارنىڭ دەپنە مۇراسىمىغا ئوخشاش چوڭ ھۆرمەت بىلەن دەپنە قىلدى.
14ياقۇپ ،ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ،ئەساۋ ،ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ۋە كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى قاتتىق ماتەم تۇتۇپ ،ئۇنى دەپنە قىلىپ ،ئۇزۇن كۈنلەر ئۇنىڭغا ماتەم تۇتتى.
15ئىسهاق ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،ئۇ ئۆزىنىڭ مال-مۈلكى ،مال-مۈلۈكلىرى ۋە بارلىق نەرسىلىرىنى ئوغۇللىرىغا قالدۇردى .ئەساۋ ياقۇپقا : »ئاتىمىزدىن قالغان بارلىق نەرسىلەرنى ئىككىگە بۆلەيلى ،مېنىڭ تاللىشىمىز بولىدۇ «دېدى .ياقۇپ» :بىز شۇنداق قىلىمىز «دېدى.
16ياقۇپ ئىسهاقنىڭ قانان زېمىنىدا قالدۇرغان بارلىق مال-مۈلكىنى ،يەنى مال-چارۋىلىرىنى ۋە مۈلكلىرىنى ئېلىپ ،ئەساۋ بىلەن ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىغا ئىككىگە بۆلدى .ئاندىن ئەساۋغا» :مانا ،بۇلارنىڭ ھەممىسى سېنىڭ ئالدىڭدا ،ئۆزۈڭگە ئالىدىغان يېرىمىنى ئۆزۈڭگە ئال «دېدى.
17ياقۇپ ئەساۋغا مۇنداق دېدى _ :مەن ساڭا نېمە دېيىشىمنى ئاڭلىغىن .ئاسمان-زېمىننىڭ پەرۋەردىگار خۇداسى ئەجدادلىرىمىز ئىبراھىم ۋە ئىسهاققا» :مەن بۇ زېمىننى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا مەڭگۈ مىراس قىلىپ بېرىمەن «دېگەنىدى.
18شۇڭا ئاتىمىزدىن قالغان بارلىق نەرسىلەر سېنىڭ ئالدىڭدا ،مانا پۈتۈن زېمىن سېنىڭ ئالدىڭدا .سەن ئۇلاردىن ئۆزۈڭ خالىغاننى تاللى.
19ئەگەر سەن پۈتۈن زېمىننى ئالساڭ ،ئۇنى ئۆزۈڭ ۋە ئەۋلادلىرىڭ ئۈچۈن مەڭگۈ ئېلىۋال .مەن بۇ بايلىقنى ئالىمەن ،سەن بايلىقنى ئالساڭ ، ئۇنى ئۆزۈڭگە ئال .مەن بۇ زېمىننى ئۆزۈم ۋە ئەۋلادلىرىم ئۈچۈن مەڭگۈ مىراس قىلىپ ئالىمەن.
20ئىسمائىلنىڭ ئوغلى نېبايوت ئۆز باللىرى بىلەن بۇ زېمىندا ئىدى .ئەساۋ شۇ كۈنى ئۇنىڭ بىلەن مەسلىھەتلىشىپ:
21ياقۇپ ماڭا مۇنداق دېدى ،ماڭا شۇنداق جاۋاب بەردى .ئەمدى مەسلىھەتىڭىزنى بېرىڭ ،بىز ئاڭلايمىز.
22نېبايوت مۇنداق دېدى» :ياقۇپ ساڭا نېمە دېدى؟ مانا ،كەنئاننىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئۆز زېمىنىدا خاتىرجەم ياشاۋاتىدۇ .ياقۇپ بۇ زېمىننى ئەۋلادلىرى بىلەن بىللە مەڭگۈ مىراس قىلىپ ئالىدىغانلىقىنى ئېيتتى.«
23شۇڭا ،ئەمدى بېرىپ ،ئاتاڭنىڭ بارلىق مال-مۈلكىنى ئېلىپ كەت ،ئىنىڭ ياقۇپنى ئۆزىنىڭ دېگىنىدەك ،بۇ زېمىندا قالدۇر.
24ئەساۋ ئورنىدىن تۇرۇپ ياقۇپنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى ۋە ئىسمائىلنىڭ ئوغلى نېبايوتنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە ئىش قىلدى .ئەساۋ ئىسهاقنىڭ قالغان بارلىق بايلىقلىرىنى ،جانلىرىنى ،ھايۋانلىرىنى ،كالا-قويلىرىنى ،مال-مۈلكىنى ۋە بارلىق بايلىقلىرىنى ئېلىپ كەتتى .ئۇ ئىنىسى ياقۇپقا ھېچ نەرسە بەرمىدى .ياقۇپ مىسىر دەرياسىدىن فىرات دەرياسىغىچە بولغان كەنئان زېمىنىنىڭ ھەممىسىنى ئىگىلىۋالدى .ئۇ بۇ يەرنى مەڭگۈ ئىگىلىۋالدى ،باللىرى ۋە ئەۋلادلىرى ئۈچۈن مەڭگۈ ئىگىلىۋالدى.
25ياقۇپ يەنە ئىنىسى ئەساۋدىن ھېبروندىكى ماكپېلاھ ئۆڭكۈرىنى ئېلىپ كەلدى .ئىبراھىم بۇ ئۆڭكۈرنى ئەفروندىن ئۆزى ۋە ئەۋلادلىرى ئۈچۈن مەڭگۈ قەبرىستانلىق قىلىش ئۈچۈن سېتىۋالغان ئىدى.
26ياقۇپ بۇلارنىڭ ھەممىسىنى سېتىۋېلىش دەپتىرىگە يېزىپ ،ئىمزا قويدى ۋە بۇلارنىڭ ھەممىسىنى تۆت سادىق گۇۋاھچى بىلەن گۇۋاھلىق بەردى.
27ياقۇپ كىتابقا مۇنداق دەپ يازغان» :كەنان زېمىنى ۋە خىتلار ،خىۋىلار ،يەبۇسلار ،ئامورلار ،پېرىززىلار ۋە گىرگاشلارنىڭ بارلىق شەھەرلىرى ،يەنى مىسىر دەرياسىدىن فىرات دەرياسىغىچە بولغان يەتتە مىللەت.«
28ياقۇپ ھېبرون شەھىرىنى ۋە ئۇنىڭدىكى ئۆڭكۈرنى ئىنىسى ئەساۋدىن قىممەت باھادا سېتىۋېلىپ ،ئۆزىدىن كېيىنكى ئەۋلادلىرىغا مەڭگۈلۈك مىراس قىلىپ بەردى.
29ياقۇپ سېتىۋېلىش كىتابى ،ئىمزا ،بۇيرۇق ،نىزاملار ۋە ۋەھىي قىلىنغان كىتابنى ئېلىپ ،ئۇلارنى ئۇزۇن مۇددەت ساقلاش ئۈچۈن ساپال قاچىغا سېلىپ ،باللىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.
30ئەساۋ ئاتىسى ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭغا قالدۇرغان بارلىق مال-مۈلكىنى ئاكىسى ياقۇپتىن ئېلىپ كەتتى .ئۇ ئادەم ،ھايۋان ،تۆگە ، ئېشەك ،كالا ،قوي ،كۈمۈش ،ئالتۇن ،تاش ،دادلىي ۋە ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسهاققا تەۋە بولغان بارلىق مال-مۈلۈكلەرنى ئېلىپ كەتتى .ئىسهاق ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭغا مىراس قالدۇرغان بارلىق مال-مۈلۈكلەردىن ئەساۋنىڭ ئۆزىگە قالدۇرمىغان ھېچ نەرسىسى قالمىدى.
31ئەساۋ بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ ،ئاكىسى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ باللىرىدىن ئايرىلىپ ،ھورىت سېئىرنىڭ زېمىنىغا قايتىپ كەتتى.
32ئەساۋنىڭ سېئىر ئەۋلادلىرى ئارىسىدا ئۆز مۈلكى بار ئىدى .شۇڭا ئەساۋ شۇ كۈندىن باشلاپ كەنئان زېمىنىغا قايتىپ كەتمىدى.
33پۈتۈن كەنئان زېمىنى ئىسرائىللارغا مەڭگۈلۈك مىراس بولۇپ قالدى .ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى سەئىر تېغىنى مىراس قىلىپ ئالدى.

48-باب

1ئىسهاق ۋاپات بولغان ئاشۇ كۈنلەردە ،پەرۋەردىگار بۇيرۇق قىلىپ ،پۈتۈن يەر يۈزىگە ئاچارچىلىق ئېلىپ كەلدى.
2شۇ چاغدا ،مىسىر پادىشاھى فىرئەۋن مىسىر زېمىنىدا تەختتە ئولتۇرۇپ ،كارىۋىتىدا يېتىپ ،چۈش كۆردى .فىرئەۋن چۈشىدە ئۆزىنىڭ مىسىر دەرياسىنىڭ بويىدا تۇرغانلىقىنى كۆردى.
3ئۇ تۇرغاندا دەريادىن يەتتە سېمىز ،گۆشلۈك ،گۈزەل كالا چىقىپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى.
4ئۇلاردىن كېيىن يەنە يەتتە ئورۇق ،گۆشسىز ،ناچار يەتتە سىگىر چىقىپتۇ .يەتتە سىگىر چىرايلىق سىگىرلارنى يۇتۇۋېتىپتۇ ،ئەمما ئۇلارنىڭ قىياپىتى ئىلگىرىكىدەك ناچار ئىكەن.
5ئۇ ئويغىنىپ ،يەنە ئۇخلىدى ،يەنە بىر قېتىم چۈش كۆردى .ئۇ بىر تۈپتە يەتتە دانە تولۇق ۋە ياخشى باشاقنىڭ بارلىقىنى كۆردى .شەرق شامىلى سوقۇپ كەتكەن يەتتە ئورۇق باشاق ئۇلارنىڭ كەينىدىن ئۆسۈپ چىقتى .ئورۇق باشاقلار تولۇق باشاقلارنى يۇتۇۋەتتى .پادىشاھ چۈشىدىن ئويغىنىپ كەتتى.
6ئەتىگەندە پادىشاھ كۆرگەن چۈشلىرىنى ئېسىگە ئالدى .چۈشلىرى سەۋەبىدىن روھىي جەھەتتىن بىئارام بولدى .پادىشاھ تېزدىن ئادەم ئەۋەتىپ ،مىسىردىكى بارلىق سېھىرگەرلەر ۋە دانىشمەنلەرنى چاقىرتتى .ئۇلار كېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىدا تۇردى.

7پادىشاھ ئۇلارغا»: مەن چۈش كۆردۈم، ئەمما ئۇنى چۈشەندۈرىدىغان ئادەم يوق،« دېدى. ئۇلار پادىشاھقا»: چۈشلىرىڭىزنى خىزمەتكارلىرىڭىزغا ئېيتىپ بېرىڭ، بىز ئۇلارنى ئاڭلايلى،« دېدى.
8پادىشاھ ئۇلارغا چۈشلىرىنى سۆزلەپ بەردى، ئۇلار بىر ئاۋازدا پادىشاھقا»: پادىشاھ مەڭگۈ ياشىسۇن، چۈشلىرىڭىزنىڭ تەبىرى مۇنداق« دېدى.
9سەن كۆرگەن يەتتە ياخشى كالا كېيىنكى كۈنلەردە ساغلام تۇغىدىغان يەتتە قىزنى كۆرسىتىدۇ. سەن كۆرگەن يەتتە كالا ئۇلارنىڭ كەينىدىن چىقىپ، ئۇلارنى يۇتۇۋەتكەنلىكى، سەندىن تۇغۇلىدىغان قىزلارنىڭ ھەممىسىنىڭ پادىشاھ ھايات ۋاقتىدا ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقىنىڭ بىر ئالامىتى.
10ئىككىنچى چۈشۈڭدە كۆرگەن يەتتە تولۇق، ياخشى باشاقنىڭ بىر تۈپتىن ئۆسكەنلىكىنىڭ مەنىسى مۇنداق: كېيىنكى كۈنلەردە ئۆزۈڭ ئۈچۈن مىسىر زېمىنىدا يەتتە شەھەر قۇرىسەن. سەن كۆرگەن يەتتە سويۇلغان باشاقنىڭ ئۇلارنىڭ كەينىدىن ئۆسۈپ يۇتۇۋېلىنىشى پادىشاھنىڭ ھايات ۋاقتىدا، كېيىنكى كۈنلەردە ۋەيران بولىدىغانلىقىنىڭ بىر ئالامىتىدۇر.
11ئۇلار بۇ سۆزلەرنى قىلغاندا، پادىشاھ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى، ئۇلارغا كۆڭۈل بۆلمىدى، چۈنكى پادىشاھ ئۆزىنىڭ دانالىقى بىلەن ئۇلارنىڭ چۈشلەرگە توغرا تەبىر بەرمىگەنلىكىنى بىلەتتى. ئۇلار پادىشاھنىڭ ئالدىدا سۆزلىگەندىن كېيىن، پادىشاھ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ»: ماڭا نېمە دېدىڭلار؟ سىلەر راستىنلا يالغان سۆزلىدىڭلار. شۇڭا ئۆلمەسلىكىڭلار ئۈچۈن، چۈشلىرىمگە توغرا تەبىر بېرىڭلار« دېدى.
12پادىشاھ بۇنىڭدىن كېيىن بۇيرۇق چۈشۈرۈپ، باشقا دانىشمەنلەرنى چاقىرتىپ كەلدى. ئۇلار پادىشاھنىڭ ئالدىغا كەلدى. پادىشاھ ئۇلارغا چۈشلىرىنى سۆزلەپ بەردى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭغا دەسلەپكى تەبىرى بويىچە جاۋاب بەردى. پادىشاھنىڭ غەزىپى قوزغالدى ۋە قاتتىق غەزەپلەندى. پادىشاھ ئۇلارغا»: سىلەر ھەقىقەتەن يالغان سۆزلەۋاتىسىلەر ۋە يالغان سۆزلەۋاتىسىلەر« دېدى.
13پادىشاھ مىسىر زېمىنىدا بىر ئېلان چىقىرىشنى بۇيرۇدى». پادىشاھ ۋە ئۇنىڭ ئالىيلىرى چۈشلەرنىڭ تەبىرىنى بىلىدىغان ۋە چۈشىنىدىغان ھەر قانداق دانا ئادەم بۈگۈن پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىغا كەلمىسە، ئۇ ئۆلىدۇ« دەپ قارار قىلدى.
14پادىشاھقا چۈشىنىڭ مەنىسىنى چۈشەندۈرۈپ بەرگەن ئادەمگە پادىشاھتىن تەلەپ قىلغانلىرىنىڭ ھەممىسى بېرىلىدۇ. مىسىردىكى بارلىق دانىشمەنلەر، شۇنداقلا مىسىر، گوشەن، رامېس، تاكپانېس، زوئار ۋە مىسىر چېگرىسىدىكى بارلىق جايلاردىكى بارلىق سېھىرگەرلەر ۋە سېھىرگەرلەر پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىغا كېلىپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ ئالدىدا تۇردى.
15مىسىرنىڭ بارلىق شەھەرلىرىدىن پادىشاھنىڭ بارلىق ئاقسۆڭەكلىرى، ئەمەلدارلىرى ۋە خىزمەتچىلىرى يىغىلىپ، پادىشاھنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى. پادىشاھ چۈشلىرىنى دانىشمەنلەر ۋە ئەمەلدارلارغا سۆزلەپ بەردى. پادىشاھنىڭ ئالدىدا ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسى بۇ ۋەھيىنى كۆرۈپ ھەيران قالدى.
16پادىشاھنىڭ ئالدىدا تۇرغان بارلىق دانىشمەنلەر ئۇنىڭ چۈشلىرىنى تەبىرلەشكە ئىككىلىنىپ قالدى. بەزىلىرى پادىشاھقا چۈشلىرىنى تەبىرلەپ»: يەتتە ياخشى كالا پادىشاھنىڭ نەسلىدىن مىسىرغا پادىشاھ بولۇپ كېلىدىغان يەتتە پادىشاھنى كۆرسىتىدۇ« دېدى.
17يەتتە ناچار كالا كېيىنكى كۈنلەردە ئۇلارغا قارشى تۇرۇپ، ئۇلارنى ۋەيران قىلىدىغان يەتتە باشلىقنى كۆرسىتىدۇ؛ يەتتە باشاق مىسىرنىڭ يەتتە چوڭ باشلىقىنى كۆرسىتىدۇ. ئۇلار پادىشاھىمىز پادىشاھنىڭ ئۇرۇشلىرىدا دۈشمەنلىرىنىڭ ئاجىز يەتتە باشلىقىنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالىدۇ.
18ئۇلارنىڭ بەزىلىرى پادىشاھقا مۇنداق چۈشەندۈرۈپ بەردى»: يەتتە ياخشى كالا مىسىرنىڭ مۇستەھكەم شەھەرلىرىنى، يەتتە ناچار كالا بولسا كەنئان زېمىنىدىكى يەتتە مىللەتنى كۆرسىتىدۇ. ئۇلار كېيىنكى كۈنلەردە مىسىرنىڭ يەتتە شەھىرىگە ھۇجۇم قىلىپ، ئۇلارنى ۋەيران قىلىدۇ.«
19ئىككىنچى چۈشۈڭدە كۆرگەن يەتتە ياخشى ۋە ناچار باشاق مىسىر پادىشاھلىقىنىڭ ئىلگىرىكىدەك سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا قايتىپ كېلىدىغانلىقىنىڭ ئالامىتىدۇر.
20ئۇنىڭ ھۆكۈمرانلىقى مەزگىلىدە، مىسىر شەھەرلىرىدىكى خەلق ئۆزلىرىدىن كۈچلۈك بولغان كەنئاننىڭ يەتتە شەھىرىگە قارشى چىقىپ، ئۇلارنى ۋەيران قىلىدۇ، مىسىرنىڭ ھۆكۈمرانلىقى سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭغا قايتىپ كېلىدۇ.
21ئۇلارنىڭ بەزىلىرى پادىشاھقا»: چۈشۈڭنىڭ تەبىرى مۇنداق: يەتتە ياخشى كالا كېيىنكى كۈنلەردە ساغلام خوتۇنلۇقىا بېرىلىدىغان يەتتە خانىشنى كۆرسىتىدۇ، يەتتە ناچار كالا پادىشاھنىڭ ھايات ۋاقتىدا بۇ ئاياللارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ،« دېدى.
22ئىككىنچى چۈشۈڭدە كۆرگەن يەتتە ياخشى ۋە ناچار باشاق ئون تۆت بالا. كېيىنكى كۈنلەردە ئۇلار ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۆزئارا ئۇرۇشىدۇ، ئۇلارنىڭ يەتتەسى كۈچلۈك يەتتە باشاقنى ئۆلتۈرىدۇ.
23ئۇلارنىڭ بەزىلىرى پادىشاھقا مۇنداق دېدى»: يەتتە ياخشى كالا يەتتە بالا تۇغۇپ، كېيىنكى كۈنلەردە باللىرىڭىزنىڭ يەتتە بالىسىنى ئۆلتۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ. ئىككىنچى چۈشىڭىزدە كۆرگەن يەتتە ياخشى باشاق بولسا، كېيىنكى كۈنلەردە باشقا يەتتە ئاجىز شاھزادە ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنى ۋەيران قىلىدۇ، باللىرىڭىزنىڭ ئۈچىنى ئالىدۇ، ھاكىمىيەت يەنە سىزنىڭ ئەۋلادلىرىڭىزغا قايتىپ كېلىدۇ.«
24پادىشاھ مىسىردىكى دانىشمەنلەرنىڭ سۆزلىرىنى ۋە چۈشلىرىنىڭ مەنىسىنى ئاڭلىدى، لېكىن ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى پادىشاھقا ياقمىدى.
25پادىشاھ ئۆزىنىڭ دانالىقىدىن ئۇلارنىڭ بۇ سۆزلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ توغرا ئەمەسلىكىنى بىلدى. چۈنكى بۇ پەرۋەردىگار تەرىپىدىن مىسىر دانىشمەنلىرىنىڭ سۆزلىرىنى بۇزۇۋېتىش ئۈچۈن قىلىنغان ئىش ئىدى. شۇنداق قىلىپ يۈسۈپ قاماقتىن چىقىپ، مىسىردا ئۇلۇغ بولدى.
26پادىشاھ مىسىردىكى دانىشمەنلەر ۋە سېھىرگەرلەرنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ ئۆزىگە توغرا سۆزلىمىگەنلىكىنى كۆردى. شۇڭا پادىشاھنىڭ غەزىپى ئوت ئالدى، غەزىپى ئىچىدە ئوت ئالدى.
27پادىشاھ بارلىق دانىشمەنلەر ۋە سېھىرگەرلەرنىڭ ئۇنىڭ ئالدىدىن چىقىشىنى بۇيرۇدى، ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ ئالدىدىن نومۇس ۋە رەزىللىك بىلەن چىقىپ كەتتى.
28پادىشاھ مىسىردىكى بارلىق سېھىرگەرلەرنى ئۆلتۈرۈش ۋە ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ تىرىك قېلىشىغا يول قويماسلىق توغرىسىدا پۈتۈن مىسىرغا بىر بۇيرۇق چىقىرىشنى بۇيرۇدى.

29پادىشاھنىڭ قاراۋۇل باشلىقلىرى ئورنىدىن تۇرۇپ ،ھەر بىرى قىلىچىنى سۇغۇرۇپ ،مىسىرنىڭ سېھىرگەرلىرى ۋە دانىشمەنلىرىنى ئۆلتۈرۈشكە باشلىدى.
30بۇنىڭدىن كېيىن ،پادىشاھنىڭ باش ساقىيچىسى مېرود كېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىدا يەرگە باش قويۇپ ئولتۇردى.
31باش ساقىي پادىشاھقا» :پادىشاھ مەڭگۈ ياشىسۇن ،ئۇنىڭ ھۆكۈمرانلىقى پۈتۈن مەملىكەتتە شان-شەرەپكە ئېرىشسۇن «دېدى.
32ئىككى يىل ئىلگىرى ،سەن خىزمەتكارىڭغا غەزەپلەنگەنىدىڭ ،مېنى بۇ بۆلۈمگە قاماپ قويغان ئىدىڭ .مەن بىر مەزگىل نانۋايلارنىڭ باشلىقى بىلەن بىللە بۇ بۆلۈمدە تۇردۇم.
33بىز بىلەن بىللە قاراۋۇل باشلىقىنىڭ يۈسۈپ ئىسىملىك بىر ئىبرانىي خىزمەتچىسى بار ئىدى .چۈنكى خوجايىنى ئۇنىڭغا غەزەپلىنىپ ،ئۇنى قاماقخانىغا قاماپ قويغانىدى .ئۇ بىزگە ئۇ يەردە مۇلازىمەت قىلغانىدى.
34بىر مەزگىلدىن كېيىن ،بىز بۆلۈمدە تۇرغان ۋاقتىمىزدا ،بىر كېچىدە ،مەن ۋە باش نانۋايلار چۈش كۆردۇق .بىز ھەر بىرىمىز چۈشىمىزنىڭ مەنىسىگە ئاساسەن چۈش كۆردۇق.
35بىز ئەتىگەندە بېرىپ ،ئۇلارنى ئۇ خىزمەتچىگە ئېيتىپ بەردۇق ،ئۇ بىزگە چۈشلىرىمىزنى چۈشەندۈرۈپ بەردى ،ھەر بىرىمىز چۈشىمىزنى توغرا چۈشەندۈرۈپ بەردى.
36ئۇ بىزگە قانداق چۈشەندۈرگەن بولسا ،ۋەقە شۇنداق بولدى ،ئۇنىڭ ھېچقايسى سۆزى يەردە قالمىدى.
37شۇڭا پادىشاھ ئەپەندىم مىسىر خەلقىنى بىكارغا ئۆلتۈرمەڭلار .مانا بۇ قۇل ھازىرمۇ قاراۋۇل باشلىقى تەرىپىدىن ئۆيدە ،خوجايىنىنىڭ قاماقخانىسىدا قامىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
38ئەگەر پادىشاھ خالىسا ،ئۇنى سىزنىڭ ئالدىڭىزغا چاقىرتىپ كەلسۇن ،ئۇ سىزنىڭ كۆرگەن چۈشىڭىزنىڭ توغرا مەنىسىنى سىزگە ئېيتىپ بەرسۇن.
39پادىشاھ باش ساقىينىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،مىسىردىكى دانىشمەنلەرنى ئۆلتۈرمەسلىكنى بۇيرۇدى.
40پادىشاھ خىزمەتچىلىرىگە يۈسۈپنى ئالدىغا ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى .پادىشاھ ئۇلارغا» :ئۇنىڭ يېنىغا بېرىڭلار ،ئۇنى قورقۇتماڭلار ، بولمىسا ئۇ گاڭگىراپ قالىدۇ ۋە توغرا سۆزلەشنى بىلمەيدۇ «دېدى.
41پادىشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى يۈسۈپنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئۇنى دەرھال زىنداندىن ئېلىپ چىقتى .پادىشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى ئۇنىڭ ساقال-بۇرۇتىنى چۈشۈرۈۋەتتى ،پادىشاھ زىندان كىيىمىنى ئالماشتۇرۇپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىغا كەلدى.
42پادىشاھ شاھزادە كىيىمى كىيىپ ،ئالتۇن ئېفود بىلەن بېزەلگەن پادىشاھلىق تەختىدە ئولتۇرغانىدى .ئالتۇننىڭ ئۈستىدىكى ساپ ئالتۇن پارقىراپ تۇراتتى .پادىشاھنىڭ بېشىدىكى قىممەتلىك تاشلار بىلەن بىللە ،قىزىل ياقۇت ،زۇمرەت ۋە باشقا نەرسىلەر كۆزنى قاماشتۇراتتى . يۈسۈپ پادىشاھقا ھەيران قالدى.
43پادىشاھ ئولتۇرغان تەخت ئالتۇن-كۈمۈش ۋە ئانىكىس تاشلىرى بىلەن قاپلانغان بولۇپ ،يەتتىش پەلەمپەيسى بار ئىدى.
44مىسىر زېمىنىدا پادىشاھ بىلەن سۆزلىشىشكە كەلگەن ھەر بىر ئادەم ،پادىشاھنىڭ نەزىرىدە ھۆرمەتكە سازاۋەر بولغان پادىشاھنىڭ تەختىگە چىقىپ ،ئوتتۇز بىرىنچى پەلەمپەيگىچە چىقاتتى ،پادىشاھ ئوتتۇز ئالتىنچى پەلەمپەيگە چۈشۈپ ،پادىشاھ بىلەن سۆزلىشەتتى.
45ئەگەر ئۇ ئاددىي خەلقتىن بولسا ،ئۈچىنچى پەلەمپەيگە چىقاتتى ،پادىشاھ تۆتىنچى پەلەمپەيگە چۈشۈپ ،ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشەتتى ، ئۇلارنىڭ ئادىتى بويىچە ،يەتتىش تىلنىڭ ھەممىسىنى چۈشىنىدىغان ھەر قانداق ئادەم يەتتىش پەلەمپەيگە چىقىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىغا بارغۇچە سۆزلەيتتى.
46يەتتىشنى تاماملىيالمىغان ھەر قانداق ئادەم ،ئۆزى بىلىدىغان تىللارنىڭ سانى بويىچە دەرىجە كۆتۈردى.
47شۇ چاغلاردا ،مىسىردا يەتتىش خىل تىلدا سۆزلىيەلەيدىغانلاردىن باشقا ھېچكىم ئۇلارغا ھۆكۈمرانلىق قىلمايدىغان ئادەت بار ئىدى.
48يۈسۈپ پادىشاھنىڭ ئالدىغا كىرىپ ،يەرگە باش قويۇپ سەجدە قىلدى ۋە ئۈچىنچى پەلەمپەيگە چىقتى .پادىشاھ تۆتىنچى پەلەمپەيگە چىقىپ ،يۈسۈپ بىلەن سۆزلەشتى.
49پادىشاھ يۈسۈپكە» :مەن بىر چۈش كۆردۈم ،ئۇنى توغرا چۈشەندۈرىدىغان ئادەم يوق .بۈگۈن مىسىرنىڭ بارلىق سېھىرگەرلىرى ۋە دانىشمەنلىرىنى مېنىڭ ئالدىمغا كېلىشكە بۇيرۇدۇم .مەن چۈشۈمنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەردىم ،لېكىن ھېچكىم ماڭا توغرا چۈشەندۈرۈپ بەرمىدى «،دېدى.
50بۇنىڭدىن كېيىن ،مەن بۈگۈن سېنىڭ دانا ئادەم ئىكەنلىكىڭنى ۋە ئاڭلىغان ھەر بىر چۈشۈڭنى توغرا چۈشەندۈرەلەيدىغانلىقىڭنى ئاڭلىدىم.
51يۈسۈپ پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :پىرئەۋن كۆرگەن چۈشلىرىنى سۆزلەپ بەرسۇن ،بۇ چۈشلەرنىڭ تەبىرى خۇداغا تەۋە «.دېدى . پادىشاھ يۈسۈپكە ئۆزىنىڭ چۈشلىرىنى ،يەنى سىگىر ۋە باشاق توغرىسىدىكى چۈشلىرىنى سۆزلەپ بەردى .پادىشاھ سۆزلىمىدى.
52يۈسۈپ پادىشاھنىڭ ئالدىدا خۇدانىڭ روھىغا چۆمۈلۈپ ،پادىشاھنىڭ بېشىغا كېلىدىغان بارلىق ئىشلارنى بىلەتتى ،پادىشاھنىڭ چۈشىنىڭ توغرا مەنىسىنى بىلەتتى ۋە پادىشاھ بىلەن سۆزلەشتى.
53يۈسۈپ پادىشاھنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئېرىشتى .پادىشاھ قۇلاق سېلىپ ،كۆڭلىنى چىڭ باغلاپ ،يۈسۈپنىڭ بارلىق سۆزلىرىنى ئاڭلىدى . يۈسۈپ پادىشاھقا» :بۇلارنى ئىككى چۈش دەپ ئويلىماڭ ،چۈنكى بۇ پەقەت بىر چۈش ،چۈنكى خۇدا پادىشاھنىڭ چۈشىدە پۈتۈن زېمىندا نېمە قىلىشنى تاللىغانلىقىنى كۆرسىتىپ بەردى ،چۈشىڭىزنىڭ توغرا تەبىرى مۇنداق:
54يەتتە سېمىز كالا ۋە باشاق يەتتە يىلنى كۆرسىتىدۇ ،يەتتە ناچار كالا ۋە باشاقمۇ يەتتە يىلنى كۆرسىتىدۇ .بۇ بىر چۈش.
55كېلىۋاتقان يەتتە يىلغا قاراڭلار ،پۈتۈن زېمىندا مول ھوسۇللۇق يىللار بولىدۇ ،ئۇنىڭدىن كېيىن يەتتە يىللىق قەھەتچىلىك كېلىدۇ ،بۇ قەھەتچىلىك ئىنتايىن قاتتىق بىر يىل بولىدۇ .زېمىندىكى بارلىق مول ھوسۇللۇق يىللار ئۇنتۇلۇپ كېتىدۇ ،قەھەتچىلىك بۇ زېمىندىكىلەرنى كۆيدۈرۈۋېتىدۇ.
56پادىشاھ بىر چۈش كۆردى ،شۇڭا بۇ چۈشنى پادىشاھمۇ تەكرارلىدى ،چۈنكى بۇ ئىش خۇدا تەرىپىدىن بېكىتىلگەن ،خۇدا ئۇنى تېزلا ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.

57شۇڭا مەن ساڭا مەسلىھەت بېرىپ ،سېنىڭ ۋە بۇ يەردىكىلەرنىڭ جېنىنى ئاچارچىلىقنىڭ ئازابىدىن قۇتقۇزىمەن .سەن پۈتۈن پادىشاھلىقىڭدا ئىنتايىن ئەقىللىق ،دانا ،ھۆكۈمەتنىڭ بارلىق ئىشلىرىنى بىلىدىغان بىر ئادەمنى ئىزدەپ ،ئۇنى مىسىر زېمىنىغا باشلىق قىلىپ تەيىنلەيمەن.
58مىسىرغا تەيىنلىگەن ئادەمىڭىز ئۇنىڭ قول ئاستىغا ئەمەلدارلارنى تەيىنلىسۇن ،ئۇلار كېيىنكى مول ھوسۇل يىللىرىدىكى بارلىق ئاشلىقنى يىغىۋالسۇن ،ئاشلىقنى سىزنىڭ بەلگىلىگەن ئامبارلىرىڭىزغا ساقلىسۇن.
59ئۇلار بۇ ئاشلىقنى يەتتە يىللىق ئاچارچىلىق مەزگىلىدە ساقلاپ قويسۇن ،شۇنداق قىلساڭلار ،ئۆزۈڭىز ،خەلقىڭىز ۋە پۈتۈن يۇرتىڭىز ئۈچۈن ئۇنى تاپالايسىز ،سىلەر ۋە يۇرتىڭىز ئاچارچىلىقتىن يوقىلىپ كەتمەيدۇ.
60بۇ يەردىكى بارلىق ئاھالىلەرگە بۇيرۇلسۇنكى ،ئۇلار يەتتە مول ھوسۇللۇق يىلدا ئۆز ئېتىزىدىن چىققان ھەر خىل يېمەكلىكلەرنى توپلاپ ، ئۇنى ئۆز ئامبارلىرىغا سېلىپ قويسۇن ،شۇنداق قىلسا ئاچارچىلىق كۈنلىرىدە ئۇلار ئۈچۈن بۇ يېمەكلىكلەرنى تاپقىلى ۋە ئۇلار شۇ يېمەكلىكلەر بىلەن ياشىغىلى بولىدۇ.
61بۇ سىزنىڭ چۈشىڭىزنىڭ توغرا تەبىرى ،بۇ سىزنىڭ ۋە بارلىق قول ئاستىڭىزدىكىلەرنىڭ جېنىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن بېرىلگەن مەسلىھەت.
62پادىشاھ يۈسۈپكە جاۋاب بېرىپ» :كىم دەيدۇ ،كىم بىلىدۇ ،سېنىڭ سۆزلىرىڭنىڭ توغرىلىقىنى؟ «دېدى .ئۇ پادىشاھقا» :بۇ سېنىڭ مېنىڭ بارلىق سۆزلىرىمنىڭ راستلىقىنى ۋە مېنىڭ مەسلىھەتلىرىمنىڭ ساڭا پايدىلىق ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدىغان بىر بەلگە بولىدۇ «دېدى.
63مانا ،ئايالىڭىز بۈگۈن تۇغۇت ئالدىدا ئولتۇرۇۋاتىدۇ ،ئۇ سىزگە بىر ئوغۇل تۇغىدۇ ،سىز ئۇنىڭ بىلەن بىللە خۇشال بولىسىز .بالاڭىز ئانا قورسىقىدىن چىققاندا ،ئىككى يىل ئىلگىرى تۇغۇلغان تۇنجى ئوغلىڭىز ئۆلۈپ كېتىدۇ ،سىز بۈگۈن تۇغۇلىدىغان بالا بىلەن تەسەللى تاپىسىز.
64يۈسۈپ پادىشاھقا بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ بولغاندىن كېيىن ،پادىشاھقا تەزىم قىلىپ چىقىپ كەتتى .يۈسۈپ پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىدىن چىقىپ كەتكەندىن كېيىن ،يۈسۈپنىڭ پادىشاھقا ئېيتقان ئالامەتلىرى شۇ كۈنى ئەمەلگە ئاشتى.
65شۇ كۈنى خانىش بىر ئوغۇل تۇغدى .پادىشاھ ئوغلى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنى ئاڭلاپ خۇشال بولدى .خەۋەرچى پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىدىن چىقىپ كەتكەندە ،پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى پادىشاھنىڭ تۇنجى ئوغلىنىڭ يەردە ئۆلۈك ھالەتتە يېتىۋاتقانلىقىنى كۆردى.
66پادىشاھنىڭ ئۆيىدە قاتتىق يىغلاش ۋە شاۋقۇن-سۈرەن كۆتۈرۈلدى .پادىشاھ بۇنى ئاڭلاپ» :ئۆيدە ئاڭلىغان قانداق شاۋقۇن-سۈرەن ۋە يىغلاش ئاۋازى؟ «دېدى .ئۇلار پادىشاھقا تۇنجى ئوغلىنىڭ قازا قىلغانلىقىنى ئېيتتى .پادىشاھ يۈسۈپنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ توغرا ئىكەنلىكىنى بىلدى .پادىشاھ يۈسۈپنىڭ دېگىنىدەك ،ئوغلى ئۈچۈن شۇ كۈنى تۇغۇلغان بالا ئۇنىڭغا تەسەللى بەردى.

49-باب

1بۇ ئىشلاردىن كېيىن ،پادىشاھ ئادەم ئەۋەتىپ ،بارلىق ئەمەلدارلىرى ،خىزمەتچىلىرىنى ،پادىشاھنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە ئاقسۆڭەكلىرىنى چاقىرتىپ ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ ئالدىغا كەلدى.
2پادىشاھ ئۇلارغا» :سىلەر بۇ ئىبرانىي ئادەمنىڭ سۆزلىرىنى ۋە ئۇنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى كۆرۈپ ،ئاڭلاپ كەلدىڭلار ،ئەمما ئۇنىڭ سۆزلىرىنىڭ ھېچقايسىسى ئەمەلگە ئاشمىدى ،«دېدى.
3سىلەر ئۇنىڭ چۈشنى توغرا چۈشەندۈرگەنلىكىنى بىلىسىلەر ،ئۇ چوقۇم ئەمەلگە ئاشىدۇ .شۇڭا ،ئەمدى مەسلىھەتلىشىڭلار ،نېمە قىلىدىغانلىقىڭلارنى ۋە بۇ زېمىننىڭ ئاچارچىلىقتىن قانداق قۇتۇلىدىغانلىقىنى بىلىڭلار.
4ھازىر ئىزدەپ كۆرۈڭ ،قەلبىدە دانالىق ۋە بىلىم بار ئۇنىڭغا ئوخشاش بىر ئادەم بارمۇ؟ مەن ئۇنى زېمىنغا باشلىق قىلىپ تەيىنلەيمەن.
5سىلەر ئىبرانىي ئادەمنىڭ بۇ ئارقىلىق زېمىننى ئاچارچىلىقتىن قۇتقۇزۇش توغرىسىدىكى نەسىھەتىنى ئاڭلىدىڭلار .مەن بىلىمەنكى ،زېمىن ئاچارچىلىقتىن پەقەت ماڭا مەسلىھەت بەرگەن ئىبرانىي ئادەمنىڭ مەسلىھەتى بىلەنلا قۇتۇلىدۇ.
6ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :ئىبرانىيلارنىڭ بۇ ھەقتە بەرگەن مەسلىھەتلىرى ياخشى ئىكەن .ئەمدى ،پادىشاھىمىز ،پۈتۈن زېمىن سىزنىڭ قولىڭىزدا .نېمە ياخشى كۆرسىڭىز شۇنى قىلىڭ ،«دېدى.
7سەن تاللىغان ،دانالىقىڭ بىلەن دانا ۋە دانالىقى بىلەن زېمىننى قۇتقۇزالايدىغان ئادەمنى پادىشاھ ئۆزىنىڭ قول ئاستىغا ئالىدۇ.
8پادىشاھ بارلىق ئەمەلدارلارغا مۇنداق دېدى :مەن ئويلايمەنكى ،خۇدا ئىبرانىي ئادەمگە ئۇنىڭ سۆزلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئاشكارىلىغاندىن بۇيان ،پۈتۈن زېمىندا ئۇنىڭدىنمۇ ئەقىللىق ۋە دانا ئادەم يوق؛ ئەگەر بۇ سىلەرنىڭ نەزىرىڭلاردا ياخشى بولسا ،مەن ئۇنى زېمىنغا باشلىق قىلىپ قويىمەن ،چۈنكى ئۇ زېمىننى ئۆزىنىڭ دانالىقى بىلەن قۇتقۇزىدۇ.
9بارلىق ئەمەلدارلار پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :لېكىن مىسىرنىڭ قانۇنلىرىدا يېزىلغان ،ھېچكىمنىڭ مىسىرغا ھۆكۈمرانلىق قىلىشى ياكى پادىشاھتىن كېيىن ئىككىنچى ئورۇندا تۇرۇشى ،پەقەت ئىنسانىيەتنىڭ بارلىق تىللىرىنى بىلىدىغان ئادەم بولۇشى كېرەك ،«دېدى.
10ئەمدى پادىشاھىمىز ،قاراڭلار ،بۇ ئىبرانىي كىشى پەقەت ئىبرانىي تىلىدا سۆزلىيەلەيدۇ .ئۇنداقتا ئۇ قانداقمۇ بىزنىڭ تىلىمىزنى بىلمەيدىغان ، بىزگە ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان ئىككىنچى دەرىجىلىك پادىشاھ بولالايدۇ؟
11ئەمدى ئۇنى چاقىرتىپ كېلىشىڭىزنى ،ئۇنىڭ سىزنىڭ ئالدىڭىزغا كېلىشىگە يول قويۇشىڭىزنى ۋە ئۇنى ھەممە ئىشتا سىناپ بېقىشىڭىزنى ۋە ئۆزىڭىز مۇۋاپىق دەپ قارىغان ئىشنى قىلىشىڭىزنى ئۆتۈنىمىز.
12پادىشاھ» :ئەتە شۇنداق بولىدۇ ،سىز ئېيتقان سۆزلەر توغرا ،«دېدى .شۇ كۈنى بارلىق ئەمەلدارلار پادىشاھنىڭ ئالدىغا كەلدى.
13شۇ كېچىسى پەرۋەردىگار ئۆزىنىڭ خىزمەتكار پەرىشتىلىرىنىڭ بىرىنى ئەۋەتتى .ئۇ مىسىر زېمىنىغا ،يۈسۈپنىڭ يېنىغا كەلدى . پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى يۈسۈپنىڭ ئۈستىدە تۇراتتى .يۈسۈپ كېچىسى خوجايىنىنىڭ ئۆيىدە ،زىنداندا ياتقان ئىدى .چۈنكى خوجايىنى ئايالى سەۋەبىدىن ئۇنى زىندانغا قايتۇرۇپ قويغان ئىدى.
14پەرىشتە ئۇنى ئۇيقۇسىدىن ئويغاتتى ،يۈسۈپ ئورنىدىن تۇرۇپ ،پۇتىغا دەسسەپ تۇردى ،پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئۇنىڭ قارشى تەرىپىدە تۇراتتى .پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى يۈسۈپ بىلەن سۆزلىشىپ ،شۇ كېچىسى يۈسۈپكە ئىنساننىڭ بارلىق تىللىرىنى ئۆگەتتى . يۈسۈپ ئۇنىڭ ئىسمىنى يەھوسىف دەپ قويىدى.

15پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ كەتتى .يۈسۈپ قايتىپ كېلىپ كارىۋىتىدا ياتتى .يۈسۈپ كۆرگەن ۋەھىيسىگە ھەيران قالدى.
16ئەتىگەندە پادىشاھ بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە خىزمەتچىلىرىنى چاقىرتىپ كەلدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئولتۇردى . پادىشاھ يۈسۈپنى ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى .پادىشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى يۈسۈپنى پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.
17پادىشاھ چىقىپ تەختىنىڭ پەلەمپەيلىرىگە چىقتى .يۈسۈپ پادىشاھ بىلەن ھەر خىل تىللاردا سۆزلەشتى .يۈسۈپ پادىشاھنىڭ ئالدىغا چىقىپ ، پادىشاھ بىلەن سۆزلەشتى ،پادىشاھ يەتمىشىنچى پەلەمپەيدە پادىشاھنىڭ ئالدىغا يېتىپ كېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى.
18پادىشاھ يۈسۈپ ئۈچۈن ئىنتايىن خۇشال بولدى .پادىشاھنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى يۈسۈپنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،پادىشاھ بىلەن بىرلىكتە ئىنتايىن خۇشال بولدى.
19پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلارنىڭ نەزىرىدە ،يۈسۈپنى پۈتۈن مىسىر زېمىنىغا پادىشاھتىن كېيىن ئىككىنچى ئورۇنغا تەيىنلەش ياخشى ئىش بولدى . پادىشاھ يۈسۈپكە:
20سەن ماڭا مىسىر زېمىنىغا بىر دانا ئادەمنى تەيىنلەشنى مەسلىھەت بەردىڭ ،ئۇنىڭ دانالىقى بىلەن مىسىر زېمىنىنى ئاچارچىلىقتىن قۇتقۇزۇۋالىمەن .شۇڭا ،خۇدا بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭا ۋە سېنىڭ ئېيتقانلىرىڭنىڭ ھەممىسىنى ساڭا بىلدۈرگەندىن كېيىن ،پۈتۈن مەملىكەتتە ساڭا ئوخشاش ئەقىللىق ۋە دانا ئادەم يوق.
21سېنىڭ ئىسمىڭ ئەمدى يۈسۈپ ئەمەس ،بەلكى زافنات پانېياھ بولىدۇ .سەن مەندىن كېيىن ئىككىنچى ئورۇندا تۇرىسەن ،سېنىڭ سۆزۈڭگە ئاساسەن مېنىڭ ھۆكۈمرانلىقىمنىڭ بارلىق ئىشلىرى باشقۇرۇلىدۇ ،خەلقىم سېنىڭ سۆزۈڭ بىلەن چىقىپ-كىرىدۇ.
22سىزنىڭ قول ئاستىڭىزدىكى خىزمەتچىلىرىم ۋە ئەمەلدارلىرىم ئايلىق مائاشىنى ئالىدۇ ،پۈتكۈل مەملىكەت خەلقى سىزگە باش ئېگىپ سەجدە قىلىدۇ ،پەقەت مەن تەختىمدە سىزدىن ئۈستۈن تۇرىمەن.
23پادىشاھ قولىدىكى ئۈزۈكنى چىقىرىپ ،يۈسۈپنىڭ قولىغا قويدى .پادىشاھ يۈسۈپكە شاھزادە كىيىمى كىيدۈرۈپ ،بېشىغا ئالتۇن تاج كىيدۈرۈپ ،بوينىغا ئالتۇن زەنجىر تاقىدى.
24پادىشاھ خىزمەتچىلىرىگە بۇيرۇق قىلدى ،ئۇلار ئۇنى پادىشاھنىڭ ئىككىنچى ھارۋىسىغا ئولتۇرغۇزدى ،ئۇ پادىشاھنىڭ ھارۋىسىنىڭ قارشى تەرىپىگە ماڭدى .پادىشاھ ئۇنى پادىشاھنىڭ ئاتلىرىدىن بىرى بولغان چوڭ ۋە كۈچلۈك بىر ئاتقا مىندۈرۈپ ،مىسىر زېمىنىنىڭ كوچىلىرىدا ئېلىپ يۈرۈشكە بۇيرۇدى.
25پادىشاھ يۈسۈپ بىلەن بىللە داپ ،چىرۋا ۋە باشقا چالغۇ چالغۇچىلارنىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ چىقىشقا بۇيرۇدى ،مىڭ داپ ،مىڭ مېكولوت ۋە مىڭ نېبالىم ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.
26قوللىرىدا يالتىراپ تۇرغان قىلىچلىرى بار بەش مىڭ ئادەم يۈسۈپنىڭ ئالدىدا ماڭدى ۋە ئويۇن قويدى .پادىشاھنىڭ داڭلىق كىشىلىرىدىن يىگىرمە مىڭ ئادەم ئالتۇن بىلەن قاپلانغان تېرىدىن ياسالغان بەلۋاغ باغلاپ ،يۈسۈپنىڭ ئوڭ تەرىپىدە ،يىگىرمە مىڭ ئادەم سول تەرىپىدە ماڭدى .بارلىق ئاياللار ۋە قىزلار ئۆگزىلەرگە چىقىپ ياكى كوچىلاردا تۇرۇپ ،يۈسۈپكە خۇشاللىق قىلىپ ،يۈسۈپنىڭ قىياپىتى ۋە گۈزەللىكىگە تىكىلىپ قارىدى.
27پادىشاھنىڭ ئادەملىرى پادىشاھنىڭ ئالدى-كەينىدە مېڭىپ ،يولغا خۇشبۇي ،كاسسىيە ۋە ھەر خىل خۇشبۇيلارنى چېچىپ ،يول بويىغا مۇررە ۋە ئالوي چېچىپ ،يىگىرمە ئادەم پادىشاھنىڭ ئالدىدا پۈتۈن مەملىكەت بويىچە يۇقىرى ئاۋازدا بۇ سۆزلەرنى جاكارلىدى:
28پادىشاھ ئۆزىنىڭ ئىككىنچى باشلىقى قىلىپ تاللىغان بۇ ئادەمنى كۆردۈڭىزمۇ؟ بارلىق ھۆكۈمەت ئىشلىرىنى ئۇ باشقۇرىدۇ ،ئۇنىڭ بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلغان ياكى ئۇنىڭ ئالدىدا يەرگە باش ئەگمىگەن ئادەم پادىشاھقا ۋە ئۇنىڭ ئىككىنچى باشلىقىغا قارشى چىققانلىقى ئۈچۈن ئۆلىدۇ.
29جارچىلار جاكارلاشنى توختاتقاندىن كېيىن ،مىسىر خەلقىنىڭ ھەممىسى يۈسۈپنىڭ ئالدىدا يەرگە باش قويۇپ» :پادىشاھ ھايات بولسۇن ، ئۇنىڭ ئىككىنچىسىمۇ ھايات بولسۇن «!دېدى .مىسىر خەلقىنىڭ ھەممىسى يول بويىدا باش ئەگدى .جارچىلار ئۇلارغا يېقىنلاشقاندا ،ئۇلار باش ئەگدى ۋە يۈسۈپنىڭ ئالدىدا ھەر خىل داپ ،مېكول ۋە نېبال چېلىپ خۇشال بولدى.
30يۈسۈپ ئات ئۈستىدە ئولتۇرۇپ ،كۆزلىرىنى ئاسمانغا تىكتى ۋە ۋارقىرىدى» :ئۇ كەمبەغەللەرنى تۇپراقتىن كۆتۈرىدۇ ،مىسكىنلەرنى قۇملۇقتىن كۆتۈرىدۇ .ئى قۇدرەتلىك پەرۋەردىگار ،ساڭا ئىشەنگەن ئادەم بەختلىكتۇر.«
31يۈسۈپ پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى ۋە ئەمەلدارلىرى بىلەن بىرلىكتە مىسىر زېمىنىنى ئايلىنىپ چىقتى .ئۇلار پادىشاھقا پۈتۈن مىسىر زېمىنىنى ۋە پادىشاھنىڭ بارلىق خەزىنىلىرىنى كۆرسەتتى.
32يۈسۈپ شۇ كۈنى قايتىپ كېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىغا باردى .پادىشاھ يۈسۈپكە مىسىر زېمىنىدا بىر پارچە يەر ،بىر پارچە ئېتىز ۋە ئۈزۈمزارلىق بەردى .پادىشاھ يۈسۈپكە ئۈچ مىڭ تالانت كۈمۈش ،بىر مىڭ تالانت ئالتۇن ،ئانىكس تاشلىرى ،بېدېلىي ۋە نۇرغۇن سوۋغاتلارنى بەردى.
33ئەتىسى كۈنى پادىشاھ پۈتۈن مىسىر خەلقىگە يۈسۈپكە سوۋغات ۋە سوۋغاتلارنى ئېلىپ كېلىشنى ،پادىشاھنىڭ بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ ئۆلۈم جازاسىنى ئادا قىلىشنى بۇيرۇدى .ئۇلار شەھەرنىڭ كوچىسىغا بىر سەجدىگاھ ياساپ ،كىيىم-كېچەكلەرنى ئۇ يەرگە يېيىۋەتتى .يۈسۈپكە بىرەر نەرسە ئېلىپ كەلگەنلەر ئۇنى سەجدىگاھقا قويدى.
34مىسىر خەلقىنىڭ ھەممىسى بۇ يەرگە ئالتۇن سىرغا ،يەنە بىرىگە ئالتۇن سىرغا ،يەنە بىرىگە ئۈزۈك ،سىرغا ،ئالتۇن ۋە كۈمۈشتىن ياسالغان ھەر خىل قاچا-قۇچىلار ،ئانىكس تاشلىرى ۋە بېدېللىي تاشلىرىنى قويۇپ ،ھەر كىم ئۆزىگە تەۋە نەرسىدىن ئىئانە قىلدى.
35يۈسۈپ بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ ،ئۆزىنىڭ خەزىنىسىگە قويدى .پادىشاھنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە ئاقسۆڭەكلىرى يۈسۈپنى ھۆرمەتلەپ ،پادىشاھ ئۇنى ئىككىنچى ئورۇنغا تاللىغانلىقى ئۈچۈن ،ئۇنىڭغا نۇرغۇن سوۋغاتلارنى بەردى.
36پادىشاھ ئون شەھىرىنىڭ روھانىيسى ئاخىرامنىڭ ئوغلى پوتىفىرانى چاقىرتىپ ،ئۇنىڭ كىچىك قىزى ئوسناتنى يۈسۈپكە خوتۇنلۇققا بەردى.
37قىز ناھايىتى چىرايلىق ،ئەرلەر بىلمەيدىغان پاك قىز ئىدى .يۈسۈپ ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالدى .پادىشاھ يۈسۈپكە» :مەن فىرئەۋن ،سەندىن باشقا ھېچكىم مىسىر زېمىنىدا مېنىڭ خەلقىمنى باشقۇرۇش ئۈچۈن قولىنى ياكى پۇتىنى كۆتۈرۈشكە جۈرئەت قىلالمايدۇ «دېدى.

38يۇسۇپ پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىغا كىرگەندە ئوتتۇز ياشتا ئىدى. يۇسۇپ پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىدىن چىقىپ، مىسىردىكى ئىككىنچى پادىشاھ بولدى.
39پادىشاھ يۇسۇپكە ئۆيدە خىزمەت قىلىش ئۈچۈن يۈز خىزمەتچى بەردى. يۇسۇپ يەنە نۇرغۇن خىزمەتچى ئەۋەتىپ سېتىۋالدى، ئۇلار يۇسۇپنىڭ ئۆيىدە قالدى.
40يۇسۇپ پادىشاھ ئوردىسىنىڭ ئالدى تەرىپىگە پادىشاھلارنىڭ ئۆيلىرىگە ئوخشاش ناھايىتى كاتتا بىر ئۆي سالدى ۋە ئۆيىدە چوڭ بىر ئىبادەتخانا سالدى، بۇ ئىبادەتخانا كۆرۈنۈشى ناھايىتى گۈزەل ۋە ئۆزى تۇرىدىغان جايغا ماس كېلىدۇ. يۇسۇپ ئۆيىنى ئۈچ يىل سالدى.
41يۇسۇپ ئۆزىگە مول ئالتۇن-كۈمۈشتىن ناھايىتى نەپىس بىر تەخت ياساپ، ئۇنى ئاق تاش ۋە بېدىلىي بىلەن قاپلىدى، ئۈستىگە پۈتۈن مىسىر زېمىنىنىڭ ۋە پۈتۈن مىسىر زېمىنىنى سۇ بىلەن ئاقىدىغان مىسىر دەرياسىنىڭ سۈرىتىنى ياسىدى. يۇسۇپ ئۆيىدە تەختىدە خاتىرجەم ئولتۇردى، پەرۋەردىگار يۇسۇپنىڭ دانالىقىنى ئاشۇردى.
42مىسىر خەلقى، پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى ۋە ئۇنىڭ ئەمەلدارلىرى يۇسۇپنى ئىنتايىن ياخشى كۆرەتتى، چۈنكى بۇ ئىش پەرۋەردىگاردىن يۇسۇپكە كەلگەنىدى.
43يۇسۇپنىڭ ئۇرۇش قىلىدىغان قوشۇنىنىڭ سانى قىرىق مىڭ ئالتە يۈز بولۇپ، پادىشاھ بىلەن يۇسۇپكە دۈشمەنگە قارشى تۇرۇشتا قورال كۆتۈرۈپ ياردەم بېرەلەيدىغان ئىدى. بۇنىڭدىن باشقا پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرى، خىزمەتچىلىرى ۋە مىسىر ئاھالىسىمۇ سان-ساناقسىز ئىدى.
44يۇسۇپ باتۇر ئەسكەرلىرىگە ۋە بارلىق قوشۇنىغا قالقان، نەيزە، دوپپا، سېپتى ۋە سالغا ئېتىشقا ئىشلىتىلىدىغان تاشلارنى بەردى.

-50باب

1شۇ چاغدا تارشىش ئەۋلادلىرى ئىسمائىل ئەۋلادلىرىغا قارشى چىقىپ، ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى. تارشىش ئەۋلادلىرى ئىسمائىل ئەۋلادلىرىنى ئۇزۇن مەزگىل بۇزدى.
2ئۇ چاغلاردا ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرى ئاز بولۇپ، تارشىش ئەۋلادلىرىنى مەغلۇپ قىلالماي، قاتتىق زۇلۇمغا ئۇچرىغانىدى.
3ئىسمائىل قەبىلىسىنىڭ قېرىلىرى مىسىر پادىشاھىغا بىر پارچە خەت ئەۋەتىپ» :بىز ئۇزۇن يىللاردىن بېرى تارشىش ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىشىمىز ئۈچۈن، خىزمەتكارلىرىڭىزغا قوماندان ۋە قوشۇنلىرىڭىزنى ئەۋەتىڭ، ئۇلار بىزگە ياردەم قىلسۇن «دېدى.
4پادىشاھ يۇسۇپنى پادىشاھ ئوردىسىدىكى كۈچلۈك ئەسكەرلەر ۋە لەشكەرلەر بىلەن بىللە ئەۋەتتى.
5ئۇلار تارشىش ئەۋلادلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۈچۈن ئىسمائىل ئەۋلادلىرىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن ھاۋىلا زېمىنىغا باردى. ئىسمائىل ئەۋلادلىرى تارشىش ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى. يۇسۇپ تارشىشلىقلارنى مەغلۇپ قىلىپ، ئۇلارنىڭ پۈتۈن زېمىنىنى بويسۇندۇردى . ئىسمائىل ئەۋلادلىرى بۈگۈنگىچە شۇ يەردە ياشاۋاتىدۇ.
6تارشىش زېمىنى بېسىۋېلىنغاندا، بارلىق تارشىشلىقلار قېچىپ، ئۆز قېرىنداشلىرى بولغان ياۋان ئەۋلادلىرىنىڭ چېگرىسىغا كەلدى. يۇسۇپ بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرى ۋە قوشۇنلىرى بىلەن مىسىرغا قايتىپ كەلدى، ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى يوقاپ كەتمىدى.
7يۇسۇپ مىسىرغا ھۆكۈمرانلىق قىلغان ئىككىنچى يىلى، يەنى يىل ئۆزگىرىشىدە، پەرۋەردىگار يۇسۇپنىڭ دېگىنى بويىچە يەتتە يىل پۈتۈن زېمىنغا مول ھوسۇل بەردى. پەرۋەردىگار شۇ كۈنلەردە يەتتە يىل يەر يۈزىدىكى بارلىق مەھسۇلاتلارغا بەرىكەت بەردى. ئۇلار يېدى ۋە تويدى.
8شۇ چاغدا يۇسۇپنىڭ قول ئاستىدا ئەمەلدارلار بار ئىدى. ئۇلار مول ھوسۇل يىللىرىدىكى بارلىق ئاشلىقنى يىغىۋېلىپ، يىل بويى ئاشلىق ئۆيۈپ، يۇسۇپنىڭ خەزىنىسىگە قوياتتى.
9ئۇلار ئاشلىقنى يىغقاندا، يۇسۇپ ئۇلارغا ئاشلىقنىڭ بۇزۇلۇپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن، باشاقلارغا ئاشلىق ئېلىپ كېلىشنى ۋە يەرنىڭ تۇپراقلىرىدىن ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى.
10يۇسۇپ بۇ يىلقى پىلان بويىچە ئىش قىلىپ، دېڭىز قۇمىغا ئوخشاش مول ئاشلىق توپلىدى. چۈنكى ئۇنىڭ زاپىسى ناھايىتى كۆپ بولۇپ ، ساناپ تۈگىتەلمەيتتى.
11مىسىردىكى بارلىق ئاھالىلەر يەتتە مول ھوسۇللۇق يىل ئىچىدە ئۆزلىرىنىڭ ئامبارلىرىغا ھەر خىل ئاشلىقلارنى مول-مول يىغدى، لېكىن ئۇلار يۇسۇپ قىلغاندەك قىلمىدى.
12يۇسۇپ ۋە مىسىرلىقلار يەتتە يىللىق مول ھوسۇللۇق مەزگىلدە توپلىغان بارلىق ئاشلىقلارنى يەتتە يىللىق قەھەتچىلىككە تەييارلاپ، پۈتۈن زېمىننى قامداپ قويىدى.
13مىسىرلىقلار ئاچارچىلىق مەزگىلىدە ھەر بىرىنىڭ ئامبارلىرىنى ۋە يوشۇرۇنغان جايلىرىنى ئاشلىق بىلەن تولدۇرۇپ، تۇرمۇشىنى قامداپ قويدى.
14يۇسۇپ يىغقان ئاشلىقنىڭ ھەممىسىنى مىسىرنىڭ بارلىق شەھەرلىرىگە قويدى، ئامبارلارنىڭ ھەممىسىنى تاقاپ، ئۇلارنىڭ ئۈستىگە قاراۋۇللارنى قويدى.
15يۇسۇپنىڭ ئايالى، پوتىفېرانىڭ قىزى ئوسنات ئۇنىڭغا ئىككى ئوغۇل تۇغۇپ بەردى، بىرى ماناسسە، يەنە بىرى ئەفرايىم ئىدى. يۇسۇپ ئۇلارنى تۇغقاندا ئوتتۇز تۆت ياشتا ئىدى.
16باللار چوڭ بولۇپ، ئۇنىڭ يوللىرى ۋە كۆرسەتمىلىرى بويىچە ماڭدى. ئۇلار ئاتىسىنىڭ ئۆگەتكەن يولىدىن ئوڭغا ياكى سولغا يانمىدى.
17پەرۋەردىگار بۇ باللار بىلەن بىللە ئىدى. ئۇلار چوڭ بولۇپ، بارلىق دانالىق ۋە ھۆكۈمەت ئىشلىرىدا ئەقىل-پاراسەت ۋە ماھارەتكە ئىگە بولدى. پادىشاھنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە مىسىر ئاھالىسىدىكى چوڭلىرى بۇ باللارنى ھۆرمەتلىدى. ئۇلار پادىشاھنىڭ ئەۋلادلىرى ئارىسىدا چوڭ بولدى.
18يۇسۇپ ئېيتقاندەك، زېمىندا يەتتە يىللىق مول ھوسۇللۇق يىل ئاخىرلاشتى. ئۇنىڭدىن كېيىن يەتتە يىللىق قەھەتچىلىك كەلدى. زېمىندا قەھەتچىلىك داۋاملاشتى.

19مىسىر خەلقى مىسىر زېمىنىدا ئاچارچىلىقنىڭ باشلانغانلىقىنى كۆردى .ئاچارچىلىق ئۇلارنى قاپلىغانلىقتىن ،مىسىر خەلقى ئاشلىق ئامبىرىنى ئاچتى.
20ئۇلار ئامباردىكى بارلىق يېمەكلىكلەرنىڭ قۇرت-قوڭغۇزلىشىپ كەتكەنلىكىنى ،بېيىشكە بولمايدىغانلىقىنى بايقىدى .پۈتۈن مەملىكەتتە ئاچارچىلىق يۈز بەردى .مىسىردىكى بارلىق ئاھالىلەر پادىشاھنىڭ ئالدىدا يىغلىدى ،چۈنكى ئاچارچىلىق ئۇلارنىڭ بېشىغا ئېغىر كەلگەنىدى.
21ئۇلار پادىشاھقا» :قۇللىرىڭىزغا يېمەكلىك بېرىڭ ،نېمىشقا بىز ۋە باللىرىمىز سىزنىڭ كۆز ئالدىڭىزدا ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كېتىمىز؟ «دېدى.
22پادىشاھ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ» :نېمىشقا ماڭا پەرياد قىلىۋاتىسىلەر؟ يۈسۈپ يەتتە يىللىق مول ھوسۇللۇق مەزگىلدە ئاچارچىلىق يىللىرى ئۈچۈن ئاشلىقنى زاپاس ساقلاشنى بۇيرۇمىغانمۇ؟ نېمىشقا ئۇنىڭ گېپىگە قۇلاق سالمىدىڭلار؟ «دېدى.
23مىسىر خەلقى پادىشاھقا جاۋابەن» :ئەي تەقسىر ،ھايات ۋاقتىڭىزدا قەسەمكى ،خىزمەتكارلىرىڭىز يۈسۈپنىڭ بۇيرۇقىنىڭ ھەممىسىنى قىلدى .يەتتە يىللىق مول ھوسۇللۇق مەزگىلدە خىزمەتكارلىرىڭىز ئېتىزلىرىدىن چىققان بارلىق ھوسۇلنى يىغىۋېلىپ ،بۇگۈنگىچە ئامبارغا قويدى «.دېدى.
24ئاچارچىلىق قۇللىرىڭىزنىڭ بېشىغا كەلگەندە ،بىز ئامبارلىرىمىزنى ئاچتۇق ،مانا بۇ يەردە بارلىق مەھسۇلاتلىرىمىز زىيانداش ھاشاراتلار بىلەن تولغان بولۇپ ،يېيىشكە يارىمىغان ئىدى.
25پادىشاھ مىسىر خەلقىنىڭ بېشىغا كەلگەن بارلىق ئىشلارنى ئاڭلاپ ،ئاچارچىلىقتىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى ۋە قاتتىق قورقۇپ كەتتى . پادىشاھ مىسىر خەلقىگە جاۋابەن» :بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە يۈز بەرگەندىن كېيىن ،يۈسۈپنىڭ يېنىغا بېرىڭلار ،ئۇ سىلەرگە نېمە دېسە شۇنى قىلىڭلار ،ئۇنىڭ بۇيرۇقلىرىغا خىلاپلىق قىلماڭلار «دېدى.
26مىسىر خەلقى يۈسۈپنىڭ يېنىغا بېرىپ» :بىزگە يېمەكلىك بەرسىڭىز ،نېمىشقا سىزنىڭ ئالدىڭىزدا ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كېتىمىز؟ «دېدى .بىز يەتتە يىل ئىچىدە سىزنىڭ بۇيرۇقىڭىز بويىچە ھوسۇل يىغىۋېلىپ ،زاپاس ساقلىدۇق ،شۇڭا بۇ بىزنىڭ بېشىمىزغا كەلدى.
27يۈسۈپ مىسىر خەلقىنىڭ سۆزلىرىنى ۋە ئۇلارغا يۈز بەرگەن ئىشلارنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ،بارلىق مەھسۇلاتلىرىنى ئامبارلىرىنى ئېچىپ ، مىسىر خەلقىگە ساتتى.
28ئاچارچىلىق پۈتۈن مەملىكەتنى قاپلىدى .ئاچارچىلىق ھەممە يەردە يۈز بەردى .لېكىن مىسىر زېمىنىدا سېتىلىدىغان مەھسۇلاتلار بار ئىدى.
29مىسىرنىڭ بارلىق ئاھالىسى ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن يۈسۈپنىڭ يېنىغا كەلدى .چۈنكى ئاچارچىلىق ئۇلارنى قاتتىق قاپلاپ ،ئاشلىقلىرىنىڭ ھەممىسى بۇزۇپ تاشلانغانىدى .يۈسۈپ ئاشلىقنى ھەر كۈنى مىسىرنىڭ بارلىق خەلقىگە ساتاتتى.
30كەنئان زېمىنىدىكى بارلىق ئاھالىلەر ،فىلىستىيەلىكلەر ،ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ تەرىپىدىكىلەر ،شەرقتىكى خەلقلەر ۋە يىراق-يېقىن شەھەرلەردىكى بارلىق كىشىلەر مىسىردا ئاشلىق بارلىقىنى ئاڭلاپ ،ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن مىسىرغا كەلدى ،چۈنكى ئاچارچىلىق ئۇلارنى قاتتىق قاپلىدى.
31يۈسۈپ ئاشلىق ئامبارلىرىنى ئېچىپ ،ئۇلارغا قاراۋۇللارنى قويدى .ئۇلار ھەر كۈنى كېلىپ-كېتىپ تۇرغانلارنىڭ ھەممىسىگە ئاشلىق ساتاتتى.
32يۈسۈپ قېرىنداشلىرىنىڭمۇ مىسىرغا ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن كېلىدىغانلىقىنى بىلدى ،چۈنكى پۈتۈن يەر يۈزىدە ئاچارچىلىق يۈز بېرىۋاتاتتى .شۇڭا يۈسۈپ پۈتۈن خەلقىگە بۇ ئىشنى پۈتۈن مىسىر زېمىنىدا تارقىتىشنى بۇيرۇدى.
33پادىشاھ ،ئۇنىڭ ئىككىنچى باشلىقى ۋە ئۇلارنىڭ كاتىپلىرى مىسىردىن ئاشلىق سېتىۋالماقچى بولغان ھەر قانداق ئادەم خىزمەتچىلىرىنى مىسىرغا ئەمەس ،بەلكى ئوغۇللىرىنى ئەۋەتىشنى ،شۇنداقلا مىسىردىن ئاشلىق سېتىۋېلىپ كەلگەن ھەر قانداق مىسىرلىق ياكى كەنئانلىقنىڭ پۈتۈن مەملىكەتكە ئاشلىق ساتسا ،ئۇ ئۆلىدۇ ،چۈنكى ھېچكىم ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى قامدىيالمايدۇ.
34ئىككى ياكى ئۈچ ھايۋاننى يېتەكلىگەن ئادەم ئۆلىدۇ ،چۈنكى ئادەم پەقەت ئۆزىنىڭ ھايۋاننى يېتەكلەيدۇ.
35يۈسۈپ مىسىر دەرۋازىسىغا قاراۋۇللارنى قويۇپ ،ئۇلارغا» :كىمكى ئاشلىق سېتىۋالغىلى كەلسە ،ئۆزىنىڭ ئىسمى ،ئاتىسىنىڭ ئىسمى ۋە ئاتىسىنىڭ ئاتىسىنىڭ ئىسمى يېزىلمىغۇچە ،كۈندۈزى نېمە يېزىلسا ،كەچتە ماڭا ئۇلارنىڭ ئىسمىنى ئەۋەتىپ بېرىڭلار ،مەن ئۇلارنىڭ ئىسىملىرىنى بىلىۋالاي ،«دەپ بۇيرۇق قىلدى.
36يۈسۈپ مىسىر زېمىنىنىڭ ھەممە يېرىگە ئەمەلدارلارنى قويۇپ ،ئۇلارغا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى قىلىشقا بۇيرۇدى.
37يۈسۈپ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى قىلىپ ،قېرىنداشلىرىنىڭ قاچان مىسىرغا ئاشلىق سېتىۋېلىشقا كېلىدىغانلىقىنى بىلىش ئۈچۈن بۇ قانۇنلارنى چىقاردى .يۈسۈپنىڭ خەلقى يۈسۈپنىڭ بۇيرۇقى بويىچە بۇ قانۇنلارنى مىسىردا ھەر كۈنى جاكارلىدى.
38شەرق ۋە غەربتىكى ۋە پۈتۈن يەر يۈزىدىكى بارلىق خەلق يۈسۈپنىڭ مىسىردا يولغا قويغان قانۇن-تۈزۈملىرىنى ئاڭلىدى .زېمىنىنىڭ ئەڭ يىراق جايلىرىدىكى خەلقلەر كۆپىنچىسى مىسىرغا كېلىپ ،ئاشلىق سېتىۋېلىپ ،ئاندىن كېتىپ قالدى.
39مىسىرنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى يۈسۈپنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى .مىسىرغا ئاشلىق سېتىۋالغىلى كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ دەرۋازىۋەنلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئىسىملىرىنى ۋە ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ئىسىملىرىنى يېزىپ ،ھەر كۈنى كەچتە يۈسۈپنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلەتتى.

-51باب

1كېيىن ياقۇپ مىسىردا ئاشلىق بارلىقىنى ئاڭلاپ ،ئوغۇللىرىنى مىسىرغا ئاشلىق سېتىۋېلىشقا چاقىردى ،چۈنكى ئۇلاردىمۇ ئاچارچىلىق يۈز بەرگەنىدى.
2مىسىردا ئاشلىق بارلىقىنى ،يەر يۈزىدىكى بارلىق خەلقنىڭ ئۇ يەرگە ئاشلىق سېتىۋېلىشقا بارىدىغانلىقىنى ئاڭلىدىم .ئەمدى پۈتۈن يەر يۈزىدىكىلەرنىڭ ئالدىدا ئۆزۈڭلارنى رازى قىلىپ كۆرسىتىسىلەرمۇ؟ سىلەرمۇ مىسىرغا بېرىپ ،ئۇ يەرگە كەلگەنلەرنىڭ ئارىسىدىن بىزگە ئازراق ئاشلىق سېتىۋېلىڭلار ،شۇنداق قىلساق ئۆلۈپ قالمايمىز.
3ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ ،مىسىرغا بېرىپ ،باشقا كىشىلەر بىلەن بىللە ئاشلىق سېتىۋالدى.
4ئاتىسى ياقۇپ ئۇلارغا» :شەھەرگە كىرگەندە ،يەرلىك ئاھالىلەرنىڭ كۆپلۈكىدىن قورقۇپ ،بىرلا دەرۋازىدىن كىرمەڭلار ،«دەپ بۇيرۇدى.

5ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى مىسىرغا باردى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى .ياقۇپ بىنيامىننى ئەۋەتمىدى ،چۈنكى ئۇ : »يولدا ئاكىسىغا ئوخشاش بىرەر ئىش يۈز بېرىشى مۇمكىن «دەپ ئويلىدى .شۇنىڭ بىلەن ياقۇپنىڭ ئون ئوغلى مىسىرغا باردى.

6ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى يولدا كېتىۋاتقاندا ،يۈسۈپكە قىلغانلىرىغا پۇشايمان قىلىپ ،بىر-بىرىگە» :بىز ئىنىمىز يۈسۈپنىڭ مىسىرغا كەتكەنلىكىنى بىلىمىز ،ئەمدى ئۇنى قەيەرگە بارساق شۇ يەردىن ئىزدەيمىز ،ئەگەر ئۇنى تاپالىساق ،خوجايىنىدىن پۇل ئېلىپ ،ئەگەر تاپالمىساق ،زورلۇق بىلەن ئۆلتۈرۈپ ،ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆلۈپ كېتىمىز «دېدى.

7ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۇ ئىشقا قوشۇلدى ۋە يۈسۈپنى خوجايىنىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئۇنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى مىسىرغا باردى .ئۇلار مىسىرغا يېقىنلاشقاندا بىر-بىرىدىن ئايرىلىپ ،مىسىرنىڭ ئون دەرۋازىسىدىن ئۆتتى .دەرۋازىۋەنلەر شۇ كۈنى ئۇلارنىڭ ئىسىملىرىنى يېزىپ ،كەچتە يۈسۈپكە ئېلىپ كەلدى.

8يۈسۈپ شەھەر دەرۋازىۋەنلىرىنىڭ قولىدىكى ئىسىملارنى ئوقۇدى ،ئۇ قېرىنداشلىرىنىڭ شەھەرنىڭ ئون دەرۋازىسىدىن كىرگەنلىكىنى بايقىدى .شۇ چاغدا يۈسۈپ بۇ ئىشنى پۈتۈن مىسىر زېمىنىدا جاكارلاشنى بۇيرۇدى.

9ئامبار قاراۋۇللىرىنىڭ ھەممىسى چىقىپ كېتىڭلار ،بارلىق ئاشلىق ئامبارلىرىنى تاقاپ ،پەقەت بىرىنىلا ئېچىڭ ،كەلگەنلەر ئۇنىڭدىن سېتىۋالسۇن.

10يۈسۈپنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى شۇ چاغدا شۇنداق قىلدى ،ئۇلار بارلىق ئامبارلارنى تاقاپ ،پەقەت بىرىنىلا ئوچۇق قويدى.

11يۈسۈپ ئامبار باشقۇرغۇچىسىغا ئاكىلىرىنىڭ ئىسىملىرىنى يېزىپ بەردى ۋە ئۇنىڭغا» :كىمكى ساڭا ئاشلىق سېتىۋالغىلى كەلسە ،ئۇنىڭ ئىسمىنى سوراپ باق ،بۇنداق ئىسىمدىكى كىشىلەر سېنىڭ ئالدىڭغا كەلسە ،ئۇلارنى ئېلىپ ئەۋەت ،ئۇلار شۇنداق قىلدى «دېدى.

12ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى شەھەرگە كىرىپ ،ئۆزلىرىگە ئاشلىق سېتىۋېلىشتىن بۇرۇن ،يۈسۈپنى ئىزدەپ شەھەردە بىرلەشتى.

13ئۇلار پاھىشە ئاياللارنىڭ سېپىلىغا بېرىپ ،يۈسۈپنى پاھىشە ئاياللارنىڭ سېپىلىدىن ئۈچ كۈن ئىزدىدى .چۈنكى ئۇلار يۈسۈپنىڭ پاھىشە ئاياللارنىڭ سېپىلىدىن كېلىدىغانلىقىنى ئويلاپ ،يۈسۈپنى پاھىشە ئاياللارنىڭ سېپىلىدىن ئۈچ كۈن ئىزدىدى .چۈنكى يۈسۈپ ناھايىتى چىرايلىق ۋە ھۆرمەتكە سازاۋەر ئىدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى يۈسۈپنى ئۈچ كۈن ئىزدىدى ،ئەمما تاپالمىدى.

14ئامبار باشقۇرغۇچىسى يۈسۈپ ئۇنىڭغا قويغان ئىسىملارنى ئىزدەۋاتاتتى ،لېكىن تاپالمىدى.

15ئۇ يۈسۈپكە» :ئۈچ كۈن ئۆتتى ،سەن ماڭا ئىسىم قويغان كىشىلەر كەلمىدى «دەپ ئادەم ئەۋەتتى .شۇڭا يۈسۈپ مىسىرنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى بۇ كىشىلەرنى ئىزدەپ ،يۈسۈپنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن خىزمەتچىلىرىنى ئەۋەتتى.

16يۈسۈپنىڭ خىزمەتكارلىرى مىسىرغا باردى ،ئەمما ئۇلارنى تاپالمىدى .ئاندىن گوشەنگە باردى ،ئەمما ئۇ يەردە يوق ئىدى .ئاندىن رامسېس شەھىرىگە باردى ،ئەمما ئۇلارنى تاپالمىدى.

17يۈسۈپ ئاكىلىرىنى ئىزدەپ كېلىش ئۈچۈن ئون ئالتە خىزمەتچىسىنى ئەۋەتتى .ئۇلار شەھەرنىڭ تۆت چېتىگە تارقالدى .خىزمەتچىلەرنىڭ تۆتى پاھىشە ئاياللارنىڭ ئۆيىگە كىردى .ئۇلار ئون ئادەمنىڭ ئۆز ئاكىسىنى ئىزدەۋاتقانلىقىنى كۆردى.

18ئاندىن ئۇ تۆت ئادەم ئۇلارنى ئېلىپ ،يۈسۈپنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى ۋە ئۇنىڭغا يەرگە يىقىلىپ سەجدە قىلدى .يۈسۈپ ئۆزىنىڭ ئىبادەتخانىسىدىكى تەختىدە ئولتۇرۇپ ،پادىشاھلىق كىيىملىرىنى كىيگەن ،بېشىغا چوڭ ئالتۇن تاج كىيگەن ئىدى .بارلىق باتۇرلار ئۇنىڭ ئەتراپىدا ئولتۇرغان ئىدى.

19ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى يۈسۈپنى كۆردى .ئۇلارنىڭ كۆزىگە ئۇنىڭ قامىتى ،گۈزەللىكى ۋە شان-شۆھرىتى ئاجايىپ كۆرۈندى .ئۇلار يەنە يەرگە باش قويۇپ ئۇنىڭغا ئېگىلىپ تەزىم قىلدى.

20يۈسۈپ ئاكىلىرىنى كۆرۈپ تونۇدى ،لېكىن ئۇلار ئۇنى تونۇمىدى .چۈنكى يۈسۈپ ئۇلارنىڭ نەزىرىدە ئىنتايىن ئۇلۇغ ئىدى ،شۇڭا ئۇلار ئۇنى تونۇمىدى.

21يۈسۈپ ئۇلارغا» :سىلەر قەيەردىن كەلدىڭلار؟ «دەپ سورىدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى جاۋاب بېرىپ» :سىلەرنىڭ قۇللىرىڭلار كەنئاندىن ئاشلىق سېتىۋېلىشقا كەلدى ،چۈنكى پۈتۈن يەر يۈزىدە ئاچارچىلىق يۈز بېرىۋاتىدۇ .قۇللىرىڭلار مىسىردا ئاشلىق بارلىقىنى ئاڭلاپ ،باشقا كىشىلەر بىلەن بىللە ئاشلىق سېتىۋېلىشقا كەلدى.

22يۈسۈپ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ» :ئەگەر سىلەر ئېيتقاندەك سېتىۋېلىش ئۈچۈن كەلگەن بولساڭلار ،نېمىشقا شەھەرنىڭ ئون دەرۋازىسىدىن كىرىسىلەر؟ سىلەر پەقەت زېمىننى كۆزىتىپ بېقىش ئۈچۈن كەلگەن بولۇشۇڭلار مۇمكىن «دېدى.

23ئۇلار ھەممىسى بىرلىكتە يۈسۈپكە جاۋاب بېرىپ» :ياق ،خوجايىنىم ،بىز توغرا ئېيتىمىز ،سىزنىڭ قۇللىرىڭىز جاسۇس ئەمەس ،بىز ئاشلىق سېتىۋالغىلى كەلدۇق .چۈنكى سىزنىڭ قۇللىرىڭىزنىڭ ھەممىسى قېرىنداش ،كەنئان زېمىنىدىكى بىر ئادەمنىڭ ئوغۇللىرى .ئاتىمىز بىزگە : »شەھەرگە كەلگەندە ،بۇ يەردىكى ئاھالىلەرنىڭ كۆپلۈكىدىن قورقۇپ ،بىرلا دەرۋازىدىن كىرمەڭلار ،«دەپ بۇيرۇغان ئىدى.

24يۈسۈپ ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى» :مەن سىلەرگە ئېيتقانلىرىم شۇ :سىلەر زېمىننى چارلىغىلى كەلدىڭلار ،شۇڭا سىلەر شەھەرنىڭ ئون دەرۋازىسىدىن كىردىڭلار ،زېمىننىڭ يالىڭاچ جايلىرىنى كۆرۈشكە كەلدىڭلار.«

25ھەقىقەتەن ئاشلىق سېتىۋالغىلى كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۆز يولىغا كېتىدۇ ،سىلەر بۇ يەردە ئۈچ كۈن تۇرۇۋاتىسىلەر ،سىلەر ئۈچ كۈندىن بېرى پاھىشەلەرنىڭ قورشاۋلىرىدا نېمە قىلىۋاتىسىلەر؟ جاسۇسلارمۇ شۇنداق قىلىدۇ.

26ئۇلار يۈسۈپكە» :بىز بۇنداق دېيىشىمىزدىن ساقلىنىڭ ،چۈنكى بىز ئون ئىككى قېرىنداش ،ئاتىمىز ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ،كەنئان زېمىنىدا ، ئىسھاقنىڭ ئوغلى ،ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ،ئىبرانىي .ئەڭ كىچىك ئىنىمىز بولغان كەنئان زېمىنىدا ئاتىمىز بىلەن بىللە ،بىرى يوق ،چۈنكى ئۇ بىزدىن يوقاپ كەتكەن .بىز ئۇنىڭ بۇ زېمىندا بولۇشى مۇمكىن دەپ ئويلىدۇق .شۇڭا بىز ئۇنى پۈتۈن زېمىندا ئىزدەۋاتىمىز ،ھەتتا ئۇنى ئىزدەپ پاھىشە ئاياللارنىڭ ئۆيىگە باردۇق «،دېدى.

27يۈسۈپ ئۇلارغا» :سىلەر ئۇنى پۈتۈن يەر يۈزىدە ئىزدىدىڭلارمۇ؟ سىلەر ئۇنى ئىزدىيەلەيدىغان مىسىردىن باشقا ھېچ نەرسە قالمىدىمۇ؟ ئىنىڭلار مىسىردا تۇرغان بولسىمۇ ،پاھىشە ئاياللارنىڭ ئۆيىدە نېمە قىلىشى كېرەك؟ سىلەر» :سىلەر ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ئىسھاقنىڭ ئەۋلادلىرىدىنسىلەر ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى پاھىشە ئاياللارنىڭ ئۆيىدە نېمە قىلىشى كېرەك؟ «دېدىڭلار.

28ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئىسمائىل قەبىلىسىنىڭ ئۇنى بىزدىن ئوغرىلاپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلىغانلىقىمىز ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ ئۇنى مىسىرغا ساتقانلىقى بىزگە مەلۇم بولدى. سىزنىڭ قۇلىڭىز، ئىنىمىز، ناھايىتى چىرايلىق ۋە ھۆرمەتكە سازاۋەر، شۇڭا بىز ئۇنىڭ چوقۇم پاھىشە ئاياللارنىڭ ئۆيىدە ياشايدىغانلىقىنى ئويلىغان ئىدۇق، شۇڭا سىزنىڭ قۇللىرىڭىز ئۇنى ئىزدەپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن تۆلەم تۆلەشكە باردى.»

29يۈسۈپ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: «سىلەر ھەقىقەتەن يالغان سۆزلەۋاتىسىلەر، ئۆزۈڭلارنى ئىبراھىمنىڭ ئوغۇللىرى دەپ دەۋا قىلىۋاتىسىلەر. پادىشاھنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەمكى، سىلەر جاسۇس، شۇڭا پاھىشىلارنىڭ ئۆيلىرىگە كىرىپ تونۇلۇپ قالدىڭلار.

30يۈسۈپ ئۇلارغا: «ئەگەر سىلەر ئۇنى تاپالىساڭلار، خوجايىنى سىلەردىن كۆپ پۇل تەلەپ قىلسا، ئۇنىڭغا بېرەمسىلەر؟» دېدى. ئۇلار: «بېرىلىدۇ،» دېدى.

31ئۇ ئۇلارغا: «ئەگەر خوجايىنى ئۇنىڭدىن قىممەت باھادا ئايرىلىشقا قوشۇلمىسا، ئۇنىڭغا نېمە قىلىسىز؟» دېدى. ئۇلار: «ئەگەر ئۇ ئۇنى بىزگە بەرمىسە، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ، ئىنىمىزنى ئېلىپ كېتىمىز،» دېدى.

32يۈسۈپ ئۇلارغا: «سىلەرگە ئىشەنمەيتتىمەك، سىلەر جاسۇس، چۈنكى سىلەر بۇ يەردىكى خەلقنى ئۆلتۈرۈشكە كەلدىڭلار. سىلەرنىڭ ئىككى ئاكىڭلارنىڭ سىگىلىڭلارنى ئەيىبلەپ، كەنئان زېمىنىدىكى شەكەمنىڭ بارلىق ئاھالىسىنى ئۆلتۈرگەنلىكىنى ئاڭلىدۇق. سىلەر بولساڭلار ئىنىڭلارنى ئەيىبلەپ مىسىردا شۇنداق قىلىۋاتىسىلەر» دېدى.

33پەقەت شۇنىڭدىن كېيىنلا سىلەرنىڭ ھەقىقىي ئادەم ئىكەنلىكىڭلارنى بىلىمەن. ئەگەر سىلەر ئۆز ئاراڭلاردىن بىرنى ئەۋەتىپ، ئاتاڭلاردىن قالغان ئەڭ كىچىك ئىنىڭلارنى ئېلىپ كېلىپ، مېنىڭ يېنىمغا ئېلىپ كەلسەڭلار، مەن سىلەرنىڭ توغرا ئىكەنلىكىڭلارنى بىلىمەن.

34يۈسۈپ ئۆزىنىڭ يەتمىش باتۇر لەشكەرلىرىنى چاقىرىپ: «بۇ لەشكەرلەرنى ئېلىپ، ئۇلارنى قىشىمغا ئېلىپ كىرىڭلار» دېدى.

35باتۇرلار ئون ئادەمنى تۇتۇپ، ئۇلارنى تۇتقۇن قىلىش ئورنىغا سولىدى. ئۇلار ئۈچ كۈن تۇتقۇندا ياتتى.

36ئۈچىنچى كۈنى يۈسۈپ ئۇلارنى ئۆيدىن ئېلىپ چىقىپ، ئۇلارغا: «ئەگەر سىلەر راستچىل ئادەم بولساڭلار، ئۆزۈڭلار ئۈچۈن شۇنداق قىلىڭلار. شۇنداق قىلساڭلار، ھايات قالىسىلەر. سىلەر ئائىلەڭلار ئۈچۈن ئاشلىق ئېلىپ كەنئان زېمىنىغا بارىدىغان ۋاقتىڭلاردا، ئىنىڭلارنىڭ بىرى ئۆيدە قامىلىپ قالسۇن. ئەڭ كىچىك ئىنىڭلارنى ئېلىپ كېلىپ، مېنىڭ يېنىمغا ئېلىپ كېلىڭلار. بۇ ئىشنى قىلغاندا سىلەرنىڭ راستچىل ئادەم ئىكەنلىكىڭلارنى بىلىمەن» دېدى.

37يۈسۈپ ئۇلارنىڭ يېنىدىن چىقىپ، ئۆيگە كىرىپ، قاتتىق يىغلىدى. چۈنكى ئۇ ئۇلارغا ئىچ ئاغرىتىۋاتاتتى. ئۇ يۈزىنى يۇيۇپ، ئۇلارنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى. ئاندىن شىموننى ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن ئېلىپ چىقىپ، ئۇنى باغلاشقا بۇيرۇدى. لېكىن شىمون بۇنداق قىلىشنى خالىمىدى، چۈنكى ئۇ ناھايىتى كۈچلۈك ئادەم ئىدى، ئۇلار ئۇنى باغلىيالمايتتى.

38يۈسۈپ ئۆزىنىڭ باتۇر ئەسكەرلىرىنى چاقىردى، قوللىرىدا قىلىچ كۆتۈرگەن يەتمىش باتۇر ئەسكەر ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلاردىن قورقۇپ كەتتى.

39يۈسۈپ ئۇلارغا: «بۇ ئادەمنى تۇتۇپ، ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى كەلگۈچە زىندانغا قاماپ قويۇڭلار. يۈسۈپنىڭ باتۇر ئەسكەرلىرى ئالدىراپ شىموننى تۇتۇپ، ئۇنى باغلىدى. شىمون قاتتىق ۋە قورقۇنچلۇق چىرقىراپ قويدى، چىرقىراق ئاۋازى يىراقتىن ئاڭلاندى» دېدى.

40يۈسۈپنىڭ بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرى چىرقىراش ئاۋازىنى ئاڭلاپ قورقۇپ، يەرگە يىقىلىپ قاچتى. ئۇلار قاتتىق قورقۇپ قاچتى.

41يۈسۈپ بىلەن بىللە بولغان بارلىق كىشىلەر جېنىدىن قورقۇپ قېچىپ كەتتى. پەقەت يۈسۈپ بىلەن ئۇنىڭ ئوغلى ماناسسەلا ئۇ يەردە قالدى. يۈسۈپنىڭ ئوغلى ماناسسە شىموننىڭ كۈچىنى كۆرۈپ، قاتتىق غەزەپلەندى.

42يۈسۈپنىڭ ئوغلى ماناسسا شىمونغا قاراپ ماڭدى. ماناسسا شىموننىڭ بويىنىنىڭ ئارقا تەرىپىگە مۇشت بىلەن قاتتىق ئۇردى، شىمون غەزىپىدىن توختاپ قالدى.

43ماناسسا شىموننى تۇتۇۋالدى، ئۇ ئۇنى قاتتىق تۇتۇۋېلىپ، باغلاپ، قاماقخانىغا ئېلىپ كىردى. ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى بۇ يىگىتنىڭ قىلمىشىغا ھەيران قالدى.

44شىمون قېرىنداشلىرىغا: «سىلەرنىڭ ھېچقايسىڭلار بۇنى مىسىرلىقنىڭ ئۇلۇمى دېمەڭلار، بەلكى بۇ مېنىڭ ئاتامنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئۇلۇمى» دېدى.

45بۇنىڭدىن كېيىن، يۈسۈپ ئامبار باشقۇرغۇچىسىنى چاقىرتىپ، ئۇلارنىڭ خالتىلىرىنى كۆتۈرەلىگۈدەك ئاشلىق بىلەن تولدۇرۇشنى، ھەممەيلەننىڭ پۇلىنى خالتىسىغا سېلىپ، يول ئۈچۈن لازىملىق يېمەكلىك بىلەن تەمىنلەشنى بۇيرۇدى. يۈسۈپ ئۇلارغا شۇنداق قىلدى.

46يۈسۈپ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە ئىشەنگەندەك، ئىنىڭلارنى ئېلىپ كېلىش توغرىسىدىكى بۇيرۇقۇمغا خىلاپلىق قىلىشتىن ئېھتىيات قىلىڭلار. ئىنىڭلارنى بۇ يەرگە ئېلىپ كەلگىنىڭلاردا، سىلەرنىڭ راستچىل ئادەم ئىكەنلىكىڭلارنى بىلىمەن. سىلەر بۇ زېمىندا سودا قىلىسىلەر. ئىنىڭلارنى سىلەرگە قايتۇرۇپ بېرىمەن، سىلەر ئامان-ئېسەن ئاتاڭلارنىڭ يېنىغا قايتىپ كېلىسىلەر،» دېدى.

47ئۇلارنىڭ ھەممىسى جاۋاب بېرىپ: «بىز خوجايىنىمىزنىڭ دېگىنى بويىچە قىلىمىز» دېدى. ئۇلار ئۇنىڭغا يەرگە باش قويۇپ سەجدە قىلدى.

48ھەممەيلەن ئاشلىقلىرىنى ئېشەكلىرىگە ئارتىپ، كەنئان زېمىنىغا، ئاتىسىنىڭ يېنىغا بېرىش ئۈچۈن يولغا چىقتى. ئۇلار مېھمانخانىغا كەلگەندە، لاۋىي ئېشەكلىرىگە يېمەكلىك بېرىش ئۈچۈن خالتىسىنى ئېچىپ قارىدى. ئۇ پۇللىرىنىڭ يەنىلا خالتىسىدا ئىكەنلىكىنى كۆردى.

49ئۇ ئادەم قاتتىق قورقۇپ كەتتى ۋە ئاكىلىرىغا: «پۇلۇم قايتۇرۇلدى، مانا ئۇ خالتىمدا ئىكەن» دېدى. ئۇلار قاتتىق قورقۇپ: «خۇدا بىزگە نېمە قىلدى؟» دېدى.

50ئۇلار: «پەرۋەردىگارنىڭ ئەجدادلىرىمىز ئىبراھىم، ئىسھاق ۋە ياقۇپقا بولغان مېھىر-شەپقىتى قەيەردە قالدى؟ بۈگۈن پەرۋەردىگار بىزنى مىسىر پادىشاھىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ، بىزگە قارشى ھىيلە-مىكىر پىلانلىدى؟» دېيىشتى.

51يەھۇدا ئۇلارغا _ «بىز ئۆز قېرىندىشىمىزنى ساتقانلىقىمىز ئۈچۈن پەرۋەردىگار خۇدايىمىز ئالدىدا گۇناھكارمىز، راستىنى ئېيتسام. نېمىشقا سىلەر: پەرۋەردىگارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىمىزغا قىلغان مېھىر-شەپقىتى قەيەردە؟» دەيسىلەر؟

52رۇبېن ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە: بالىغا قارشى گۇناھ قىلماڭلار» دېمىدىممۇ؟ ئەمدى خۇدا ئۇنى بىزدىن تەلەپ قىلىۋاتىدۇ. سىلەر پەرۋەردىگارغا گۇناھ قىلغان تۇرساڭلار، قانداق قىلىپ «پەرۋەردىگارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىمىزغا قىلغان مېھىر-شەپقىتى قەيەردە؟» دېيىشكە جۈرئەت قىلىسىلەر؟» دېدى.

53ئۇلار شۇ يەردە بىر كېچە قوندى. ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ، ئېشەكلىرىگە ئاشلىق ئارتىپ، ئۇلارنى يېتەكلەپ يولغا چىقتى ۋە قانان زېمىنىدىكى ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە كەلدى.
54ياقۇپ ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن ئوغۇللىرىنى كۆرۈشكىلى چىقتى. ياقۇپ ئىنىسى شىموننىڭ ئۇلار بىلەن بىللە يوقلۇقىنى كۆردى. ياقۇپ ئوغۇللىرىدىن: «مەن كۆرمىگەن ئىنىڭلار شىمون قەيەردە؟» دېدى. ئوغۇللىرى مىسىردا باشلىرىدىن ئۆتكەن بارلىق ئىشلارنى ئۇنىڭغا سۆزلەپ بەردى.

52-باب

1ئۇلار ئۆيىگە كىردى. ھەممەيلەن خالتىسىنى ئېچىپ، پۇل سومكىسىنىڭ ئىچىدە تۇرغانلىقىنى كۆردى. ئۆزلىرى ۋە ئاتىسى بۇنىڭدىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى.
2ياقۇپ ئۇلارغا: «ماڭا بۇ نېمە قىلدىڭلار؟ مەن ئىنىڭلار يۈسۈپنى سىلەرنىڭ ھالىڭلارنى سوراپ كېلىشكە ئەۋەتتىم، سىلەر ماڭا: ئۇنى يىرتقۇچ ھايۋان يەپ كېتىپتۇ» دېدىڭلار.
3شىمون سىلەر بىلەن بىللە ئاشلىق سېتىۋېلىشقا باردى، سىلەر مىسىر پادىشاھى ئۇنى زىندانغا قاماپ قويدى، سىلەر بىنيامىننى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئېلىپ كەتمەكچىمۇ؟ بىنيامىن ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى يۈسۈپ ئۈچۈن ئاق چاچلىرىمنى قايغۇ بىلەن قەبرىستانلىققا تاشلىماقچىمۇسىلەر؟
4شۇڭا ئوغلۇم سىلەر بىلەن بىللە كەتمەيدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ ئاكىسى ئۆلۈپ، يالغۇز قالدى. ئاكىسىغا ئوخشاش، سىلەر ماڭغان يولدا ئۇنىڭغىمۇ ئاپەت كېلىشى مۇمكىن.
5رۇبېن ئاتىسىغا: «ئەگەر مەن ئوغلۇڭىزنى ئېلىپ كېلىپ سىزنىڭ ئالدىڭىزغا قويمىسام، ئىككى ئوغلۇمنى ئۆلتۈرۈۋېتىسىلەر» دېدى. ياقۇپ ئوغۇللىرىغا: «سىلەر بۇ يەردە تۇرۇڭلار، مىسىرغا بارماڭلار، چۈنكى ئوغلۇم سىلەر بىلەن مىسىرغا بارمايدۇ، ئىنىسىدەك ئۆلمەيدۇ» دېدى.
6يەھۇدا ئۇلارغا: «ئاغلىق تۆگىگۈچە ئۇنىڭدىن قورقماڭلار. ئۇ» :ئاچلىق سەۋەبىدىن ئۆزىنىڭ ۋە ئائىلىسىنىڭ جېنى خەتەرگە دۇچ كەلگەندە، ئىنىڭلارنى ئۆلتۈرۈڭلار» دەيدۇ.
7شۇ كۈنلەردە، پۈتۈن مەملىكەتتە ئاچارچىلىق قاتتىق يۈز بەردى. پۈتۈن يەر يۈزىدىكى كىشىلەر ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن مىسىرغا باردى. چۈنكى ئاچارچىلىق ئۇلارنىڭ ئارىسىدا قاتتىق يۈز بەردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى كەنئاندا بىر يىل ئىككى ئاي تۇرۇپ، ئاشلىقلىرى تۈگىدى.
8ئۇلار ئاشلىقنى يەپ بولغاندىن كېيىن، ياقۇپنىڭ پۈتۈن ئائىلىسى ئاچلىقتىن قىينىلىپ قالدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ بارلىق بوۋاقلىرى بىر يەرگە جەم بولۇپ، ياقۇپنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇلار ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئوراپ: «بىزگە نان بەرسىڭىز، نېمىشقا ھەممىمىز سىزنىڭ ئالدىڭىزدا ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كېتىمىز؟» دېدى.
9ياقۇپ ئوغلىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، قاتتىق يىغلاپ كەتتى. ئۇلارغا ئىچ ئاغرىتىشى بىلەن، ياقۇپ ئوغۇللىرىنى چاقىردى. ئۇلار كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىغا ئولتۇردى.
10ياقۇپ ئۇلارغا: «بۈگۈن باللىرىڭلارنىڭ ماڭا قاراپ يىغلاپ: بىزگە نان بەر، نان يوق» دەپ يىغلىغانلىقىنى كۆرمىدىڭلارمۇ؟ ئەمدى قايتىپ كېلىپ، بىزگە ئازراق يېمەكلىك سېتىۋېلىڭلار»، دېدى.
11يەھۇدا ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ: «ئەگەر ئىنىمىزنى بىز بىلەن بىللە ئەۋەتسىڭىز، بىز بېرىپ سىزگە ئاشلىق سېتىۋېلىپ بېرىمىز، ئەگەر ئۇنى ئەۋەتمىسىڭىز، بارمايمىز. چۈنكى مىسىر پادىشاھى بىزگە» :ئەگەر ئىنىڭلار سىلەر بىلەن بىللە بولمىسا، مېنىڭ يۈزۈمنى كۆرەلمەيسىلەر، چۈنكى مىسىر پادىشاھى كۈچلۈك ۋە قۇدرەتلىك پادىشاھ، ئەگەر ئىنىمىزسىز ئۇنىڭ يېنىغا بارساق، ھەممىمىز ئۆلتۈرۈلىمىز» دېگەن.
12بۇ پادىشاھنىڭ ناھايىتى كۈچلۈك ۋە دانا ئىكەنلىكىنى، پۈتكۈل يەر يۈزىدە ئۇنىڭغا ئوخشاش پادىشاھ يوقلۇقىنى بىلمەمسىز ۋە ئاڭلىمامسىز؟ مانا بىز يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاھلارنى كۆردۇق، ئەمما ئۇنىڭغا ئوخشاش پادىشاھنى، يەنى مىسىر پادىشاھىنى كۆرمىدۇق. يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاھلار ئىچىدە فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادىشاھى ئابىمەلەكتىن ئۇلۇغ ھېچكىم يوق، ئەمما مىسىر پادىشاھى ئۇنىڭدىن ئۇلۇغ ۋە كۈچلۈك، ئابىمەلەك پەقەت ئۇنىڭ ئەمەلدارلىرىنىڭ بىرى بىلەنلا سېلىشتۇرغىلى بولىدۇ.
13ئاتا، سەن ئۇنىڭ سارىيىنى، تەختىنى ۋە بارلىق خىزمەتكارلىرىنىڭ ئۇنىڭ ئالدىدا تۇرغانلىقىنى كۆرمىدىڭ؛ سەن پادىشاھنىڭ تەختىدە ئولتۇرۇپ، شاھلىق كىيىملىرىنى كىيىپ، بېشىغا چوڭ ئالتۇن تاج كىيگەنلىكىنى كۆرمىدىڭ؛ سەن خۇدانىڭ ئۇنىڭغا بەرگەن شان-شەرەپ ۋە شان-شۆھرەتنى كۆرمىدىڭ، چۈنكى پۈتۈن دۇنيادا ئۇنىڭغا ئوخشاش نەرسە يوق.
14ئى ئاتا، سەن خۇدانىڭ ئۇنىڭ قەلبىگە بەرگەن دانالىقى، ئەقىل-پاراستى ۋە بىلىمىنى كۆرمىدىڭ، ئۇنىڭ بىز بىلەن سۆزلىگەندىكى شېرىن ئاۋازىنى ئاڭلىمىدىڭ.
15ئى ئاتا، بىز ئۇنىڭغا بىزنىڭ ئىسىملىرىمىزنى ۋە بىزنىڭ بېشىمىزغا كەلگەن بارلىق ئىشلارنى كىمنىڭ ئېيتىپ بەرگەنلىكىنى بىلمەيمىز. ئۇ سىزدىن: «ئاتاڭ ھازىرمۇ ھاياتمۇ؟ ئۇنىڭ ئەھۋالى ياخشىمۇ؟» دەپ سورىدى.
16سەن مىسىر ھۆكۈمىتىنىڭ ئىشلىرىنى پادىشاھنىڭ خوجايىنىدىن سورىماي تۇرۇپ باشقۇرغانلىقىنى كۆرمىدىڭ، ئۇنىڭ مىسىرلىقلارغا قانداق قورقۇنچ سالغانلىقىنىمۇ كۆرمىدىڭ.
17بىز ئۇنىڭدىن ئايرىلغاندىن كېيىن، مىسىرغا ئامورلارنىڭ باشقا شەھەرلىرىگە ئوخشاش مۇئامىلە قىلىمىز دەپ تەھدىت سالدۇق. ئۇنىڭ جاسۇسلۇق دەپ ئېيتقان بارلىق سۆزلىرىگە قاتتىق غەزەپلەندۇق. ئەمدى بىز ئۇنىڭ ئالدىغا قايتا كەلگەندە، ئۇنىڭ قورقۇنچى ھەممىمىزنى قاپلايدۇ، ھېچقايسىمىز ئۇنىڭغا كىچىك ياكى چوڭ گەپ قىلالمايمىز.
18ئاتا، ئەمدى بالىنى بىز بىلەن بىللە ئەۋەتسىڭىز، بىز بېرىپ سىزگە يېمەكلىك سېتىۋېلىپ، ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كەتمەيمىز. ياقۇپ»: نېمىشقا ماڭا بۇنداق يامان مۇئامىلە قىلدىڭىز؟ پادىشاھقا ئىنىڭىز بارلىقىنى ئېيتتىڭىز؟ ماڭا بۇ نېمە قىلدىڭىز؟» دېدى.
19يەھۇدا ئاتىسى ياقۇپقا»: بالىنى مېنىڭ قولۇمغا تاپشۇرۇڭ، بىز مىسىرغا بېرىپ ئاشلىق سېتىۋېلىپ قايتىپ كېلىمىز. ئەگەر قايتىپ كەلسەك، بالا بىز بىلەن بىللە بولمىسا، مەڭگۈ سىزنىڭ ئەيىبىڭىزنى ئۈستىمگە ئالاي» دېدى.

20بىزنىڭ بارلىق بوۋاقلىرىمىزنىڭ ئاچلىقتىن يىغلاۋاتقانلىقىنى، ئۇلارنى تويدۇرغۇدەك كۈچىمىزنىڭ يوقلۇقىنى كۆردۈڭمۇ؟ ئەمدى ئۇلارغا رەھىم قىل، ئىنىمىزنى بىز بىلەن بىللە ئەۋەتكىن، بىز بارايلى.

» 21مىسىر پادىشاھى ئوغلۇڭنى ئېلىپ كېتىدۇ» دېگىنىڭدە، پەرۋەردىگارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىمىزغا بولغان مېھىر-شەپقىتى ساڭا قانداق كۆرۈندۇ؟ پەرۋەردىگار ھايات! مەن ئۇنى ئېلىپ كېلىپ سېنىڭ ئالدىڭغا قويغۇچە ئۇنى تاشلاپ قويمايمەن. لېكىن پەرۋەردىگاردىن بىز ئۈچۈن دۇئا قىلغايسەن، ئۇ بىزگە مېھرىبانلىق قىلىپ، مىسىر پادىشاھى ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنىڭ ئالدىدا بىزنى ياخشى قوبۇل قىلسۇن. ئەگەر بىز كېچىكتۈرمىگەن بولساق، ئوغلۇڭ بىلەن يەنە بىر قېتىم قايتىپ كەلگەن بولاتتۇق.

22ياقۇپ ئوغۇللىرىغا» :مەن پەرۋەردىگار خۇدانىڭ سىلەرنى قۇتقۇزۇپ، مىسىر پادىشاھى ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئادەملىرىنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئېرىشتۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن «دېدى.

23ئەمدى ئورنۇڭلاردىن تۇرۇپ، ئۇ ئادەمنىڭ يېنىغا بېرىڭلار. بۇ يەردىن تاپقىلى بولىدىغان نەرسىلەردىن سوۋغات ئېلىپ، ئۇنىڭغا ئېلىپ كېلىڭلار. ھەممىگە قادىر خۇدا سىلەرگە رەھىم قىلىپ، بىنيامىن ۋە شىمون قېرىنداشلىرىڭلارنى سىلەر بىلەن بىللە ئەۋەتسۇن.

24ئاندىن ھەممە ئادەم ئورنىدىن تۇرۇپ، ئىنىسى بىنيامىننى، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئەڭ ياخشى نەرسىلەردىن ئۇرغۇن سوۋغاتلارنى ۋە ئىككى ھەسسە كۈمۈشنى ئېلىپ كەلدى.

25ياقۇپ ئوغۇللىرىغا بىنيامىن ھەققىدە قاتتىق كۆرسەتمە بېرىپ» :سىلەر ماڭىدىغان يولدا ئۇنىڭغا دىققەت قىلىڭلار، مىسىردا ياكى يولدا ئۇنىڭدىن ئايرىلماڭلار «دېدى.

26ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ يېنىدىن تۇرۇپ، قوللىرىنى سوزۇپ، ئوغۇللىرى ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلدى» :ئى ئاسمان-زېمىننىڭ خۇداسى پەرۋەردىگار، ئاتىمىز ئىبراھىم بىلەن تۈزگەن ئەھدىڭنى ئېسىڭدە تۇت، ئاتام ئىسھاق بىلەن تۈزگەن ئەھدىڭنى ئېسىڭدە تۇت، ئوغۇللىرىمغا مېھرىبانلىق قىل، ئۇلارنى مىسىر پادىشاھىنىڭ قولىغا تاپشۇرما. ئى خۇدا، رەھىمىتىڭ ئۈچۈن شۇنداق قىل، بارلىق باللىرىمنى قۇتقۇزۇپ، ئۇلارنى مىسىرنىڭ قولىدىن قۇتقۇز، ئۇلارغا ئىككى قېرىندىشىنى ئەۋەت«.

27ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ بارلىق ئاياللىرى ۋە باللىرى كۆزلىرىنى ئاسمانغا تىكتى. پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا يىغلاپ، ئاتا-بوۋىلىرىنى مىسىر پادىشاھىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئۇنىڭغا يالۋۇردى.

28ياقۇپ مىسىر پادىشاھىغا بىر خاتىرە يېزىپ، ئۇنى يەھۇدا ۋە ئوغۇللىرىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ، مىسىر پادىشاھىغا مۇنداق دېدى:

29خۇدا تەرىپىدىن تەيىنلەنگەن پادىشاھ، ئىسھاقنىڭ ئوغلى، ئىبراھىمنىڭ ئوغلى، قۇلۇڭ ياقۇپتىن، كۈچلۈك ۋە دانا پادىشاھ، مەخپىيەتلەرنى ئاشكارىلىغۇچى مىسىر پادىشاھىغا سالام.

30مىسىر پادىشاھى، ئاللىلىرى، بىزگە مەلۇم بولسۇنكى، كەنئان زېمىنىدا ئاچارچىلىق قاتتىق يۈز بېرىۋاتاتتى. شۇڭا مەن ئوغۇللىرىمنى سىزگە ئەۋەتىپ، بىزگە ئازراق ئاشلىق سېتىۋېلىپ بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلدىم.

31ئوغۇللىرىم مېنى قورشاپ ئالدى. مەن قېرىپ قالغانلىقىم ئۈچۈن كۆزۈم كۆرەلمەيدۇ. چۈنكى ياشىمنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ، كۆزۈم ئېغىرلىشىپ كەتتى. ئوغلۇم يۈسۈپ ئۈچۈن ھەر كۈنى يىغلاپ يۈرۈۋاتىمەن. شۇڭا، ئوغۇللىرىم مىسىرغا كەلگەندە، بۇ يەردىكى ئاھالىلەرنىڭ كۆپلۈكىنى كۆرۈپ، شەھەر دەرۋازىسىدىن كىرمەسلىكىنى بۇيرۇدۇم.

32مەن ئۇلارغا ئوغلۇم يۈسۈپنى ئىزدەپ مىسىرنىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا بېرىشنى بۇيرۇدۇم، بەلكىم ئۇلار ئۇنى ئۇ يەردىن تاپالايتتى. ئۇلار شۇنداق قىلدى، سەن ئۇلارنى بۇ زېمىننىڭ جاسۇسلىرى دەپ قارىدىڭ.

33سەن پادىشاھنىڭ چۈشىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇنىڭغا راست گەپ قىلغانلىقىڭنى ئاڭلىمىغانمۇ؟ ئۇنداقتا سەن قانداق قىلىپ ئوغۇللىرىمنىڭ جاسۇس ياكى جاسۇس ئەمەسلىكىنى بىلەلمەيسەن؟

34شۇڭا، پادىشاھ ئاللىلىرى، سەن ئوغۇللىرىمغا ئېيتقاندەك، ئوغلۇمنى سەندىن بۇرۇن ئەۋەتتىم. ئۇ قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە تىنچ-ئامان قايتىپ كەلگۈچە، ئۇنىڭغا كۆز تىكىشىڭنى ئۆتۈنىمەن.

35خۇدايىمىز فىرئەۋننىڭ ئانام سارەنى ئېلىپ كەتكەنلىكىنى، فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادىشاھى ئابىمەلەكنىڭ ئۇنىڭغا نېمە قىلغانلىقىنى، ئاتىمىز ئىبراھىمنىڭ ئېلامنىڭ توققۇز پادىشاھىغا نېمە قىلغانلىقىنى، ئۆزى بىلەن بىللە بولغان بىر قانچە ئادەم بىلەن ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى قانداق ئۆلتۈرگەنلىكىنى بىلمەمسەن ياكى ئاڭلىمامسەن؟

36ئىككى ئوغلۇم شىمون بىلەن لېۋى ئامورلارنىڭ سەككىز شەھىرىگە نېمە قىلدى؟ سىڭلىسى دىنانىڭ سەۋەبىدىن بۇ شەھەرنى قانداق ۋەيران قىلدى؟

37ئۇلار ئىنىسى بىنيامىن ئۈچۈن ئىنىسى يۈسۈپنىڭ ئۆلۈمىگە تەزىيە بىلدۈردى. ئەگەر ئۇلار بىرەر خەلقنىڭ قولىنىڭ ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن غەلىبە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرسە، ئۇنىڭغا نېمە قىلىدۇ؟

38ئى مىسىر پادىشاھى، سەن خۇدانىڭ كۈچ-قۇدرىتىنىڭ بىز بىلەن ئىكەنلىكىنى، خۇدانىڭ دۇئالىرىمىزنى ئاڭلاپ، بىزنى ھەر كۈنى تاشلىۋەتمەيدىغانلىقىنى بىلمەمسەن؟

39ئوغۇللىرىم ماڭا سېنىڭ ئۇلارغا قىلغان ئىشلىرىڭنى ئېيتىپ بەرگەندە، مەن سېنىڭ ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا ئىلتىجا قىلمىدىم. ئەگەر شۇنداق قىلمىغان بولساڭ، ئوغلۇم بىنيامىن سېنىڭدىن ئىلگىرى سەن ئۆز ئادەملىرىڭ بىلەن بىللە ھالاك بولاتتىڭ. لېكىن مەن ئوغلۇم شىمون سېنىڭ ئۆيۈڭدە تۇرغانلىقى ئۈچۈن، سەن ئۇنىڭغا مېھرىبانلىق قىلساڭ بولاتتى دەپ ئويلىغان ئىدىم، شۇڭا ساڭا بۇنداق قىلمىدىم.

40ئەمدى، ئوغلۇم بىنيامىن ئوغۇللىرىم بىلەن بىللە سېنىڭ يېنىڭغا كېلىۋاتىدۇ، ئۇنىڭغا دىققەت قىلىڭلار ۋە كۆزۈڭلارنى تىكىڭلار، شۇنداق قىلساڭلار، خۇدا سېنىڭ ۋە پادىشاھلىقىڭنىڭ ھەممە يېرىگە كۆز تىكىدۇ.

41مەن ساڭا كۆڭلۈمدىكىنىڭ ھەممىسىنى ئېيتتىم. مانا ئوغۇللىرىم ئىنىسى بىلەن سېنىڭ يېنىڭغا كېلىۋاتىدۇ. ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى كۆرۈپ، پۈتۈن يەر يۈزىنى تەكشۈرۈپ، ئۇلارنى قېرىنداشلىرى بىلەن تىنچ-ئامان قايتۇرۇپ بەر.

42ياقۇپ بۇ خاتىرىنى ئوغۇللىرىغا تاپشۇرۇپ، ئۇنى مىسىر پادىشاھىغا تاپشۇردى.

-53باب

1ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئورنىدىن تۇرۇپ ،بىنيامىننى ۋە بارلىق سوۋغاتلارنى ئېلىپ ،مىسىرغا بېرىپ ،يۈسۈپنىڭ ئالدىدا تۇردى.

2يۈسۈپ ئىنىسى بىنيامىننىڭ ئۇلار بىلەن بىللە ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئۇلارغا سالام بەردى .بۇ كىشىلەر يۈسۈپنىڭ ئۆيىگە كەلدى.

3يۈسۈپ ئۆي باشقۇرغۇچىسىغا قېرىنداشلىرىغا يېمەكلىك بېرىشنى بۇيرۇدى ،ئۇ ئۇلارغا شۇنداق قىلدى.

4چۈشتە يۈسۈپ بۇ ئادەملەرنى بىنيامىن بىلەن بىللە ئالدىغا چاقىرتىپ كەلدى .ئۇلار يۈسۈپنىڭ ئۆيىنىڭ باشقۇرغۇچىسىغا خالتىلىرىغا قايتۇرۇلغان پۇللار توغرىسىدا ئېيتتى .يۈسۈپ ئۇلارغا» :سىلەر ياخشى بولسىلەر ،قورقماڭلار «دېدى .شۇڭا ئۇ ئۇلارنىڭ ئىنىسى شىموننى ئۇلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.

5شىمون قېرىنداشلىرىغا» :مىسىرلىقلارنىڭ خوجايىنى ماڭا ناھايىتى مېھرىبانلىق قىلدى .سىلەر ئۆز كۆزۈڭلار بىلەن كۆرگىنىڭلاردەك ،ئۇ مېنى باغلىمىدى .سىلەر شەھەردىن چىققاندا ،ئۇ مېنى قويۇپ بەردى ۋە ئۆيىدە ماڭا مېھرىبانلىق قىلدى «.دېدى.

6يەھۇدا بىنيامىننىڭ قولىدىن تۇتۇپ ،يۈسۈپنىڭ ئالدىغا كېلىپ ،ئۇنىڭغا يەرگە باش قويۇپ تەزىم قىلدى.

7ئۇلار سوۋغاتلارنى يۈسۈپكە بەردى .ھەممىسى ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى .يۈسۈپ ئۇلاردىن» :سىلەرنىڭ ئەھۋالىڭلار ياخشىمۇ ، باللىرىڭلارنىڭ ئەھۋالىڭلار ياخشىمۇ ،قېرىغان ئاتاڭلارنىڭ ئەھۋالى ياخشىمۇ؟ «دەپ سورىدى .ئۇلار» :ياخشى «دېدى .يەھۇدا ياقۇپ ئەۋەتكەن خاتىرىنى ئېلىپ يۈسۈپكە بەردى.

8يۈسۈپ خەتنى ئوقۇپ ،ئاتىسىنىڭ يازغانلىرىنى بىلدى ،ئۇ يىغلىماقچى بولدى ۋە ئىچكىرىدىكى ئۆيگە كىرىپ قاتتىق يىغلىدى ۋە چىقىپ كەتتى.

9ئۇ كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ ،ئىنىسى بىنيامىننى كۆرۈپ» :بۇ سىلەر ماڭا ئېيتقان ئىنىڭلارمۇ؟ «دېدى .بىنيامىن يۈسۈپكە يېقىنلاشتى .يۈسۈپ قولىنى ئۇنىڭ بېشىغا قويۇپ» :ئوغلۇم ،خۇدا ساڭا رەھىم قىلسۇن «!دېدى.

10يۈسۈپ ئاكىسىنى ،ئانىسىنىڭ ئوغلىنى كۆرۈپ ،يەنە يىغلىماقچى بولدى .ئۇ ئۆيگە كىرىپ يىغلىدى ،يۈزىنى يۇيۇپ ،چىقىپ يىغلىمىدى ۋە : »تاماق تەييارلاڭلار «دېدى.

11يۈسۈپ ئىچىملىك ئىچكەندە ،ئۇ كۈمۈشتىن ياسالغان ،ئۈستى ئاق ياغاچ ۋە بېدىللىي بىلەن بېزەلگەن ئىدى .يۈسۈپ ئاكىلىرى بىلەن بىللە تاماق يېگەندە ،ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا جامنى ئۇردى.

12يۈسۈپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى» :مەن بۇ قەدەھتىن بىلدىمكى ،تۇنجى ئوغلى رۇبېن ،شىمون ،لېۋىي ،يەھۇدا ،ئىسساكار ۋە زەبۇلۇن بىر ئانىدىن تۇغۇلغان باللار .تۇغۇلغان ۋاقتىڭلارغا قاراپ تاماق يەڭلار.

13ئۇ باشقىلارنىمۇ تۇغۇلغان يېرىگە قاراپ تىزىپ» :مەن بۇ كىچىك ئىنىڭىزنىڭ ئىنىسى يوقلىقىنى بىلىمەن ،مېنىڭمۇ ئۇنىڭغا ئوخشاش ئىنىم يوق ،شۇڭا ئۇ مەن بىلەن بىللە تاماق يېسۇن «دېدى.

14بىنيامىن يۈسۈپنىڭ ئالدىغا چىقىپ ،تەختكە ئولتۇردى .بۇ ئادەملەر يۈسۈپنىڭ قىلمىشلىرىنى كۆرۈپ ھەيران قالدى .ئۇلار يۈسۈپ بىلەن بىللە يەپ-ئىچىپ ئولتۇردى .يۈسۈپ ئۇلارغا سوۋغات بەردى .يۈسۈپ بىنيامىنغا بىر سوۋغات بەردى .ماناسسە بىلەن ئەفرايىم ئاتىسىنىڭ قىلمىشلىرىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭغا سوۋغات بەردى .ئۇسنات ئۇنىڭغا بىر سوۋغات بەردى ،ئۇلار بىنيامىننىڭ قولىدا بەش سوۋغات بولدى.

15يۈسۈپ ئۇلارغا ئىچىشكە شاراب ئېلىپ چىقتى ،ئۇلار ئىچىشنى خالىمىدى .ئۇلار» :يۈسۈپ ۋاپات بولغان كۈندىن باشلاپ بىز شاراب ئىچمىدۇق ،ھېچقانداق لەززەتلىك تاماق يېمىدۇق «دېدى.

16يۈسۈپ ئۇلارغا قەسەم قىلىپ ،ئۇلارنى قاتتىق قىستىدى .شۇ كۈنى ئۇلار ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىچىملىك ئىچتى .كېيىن يۈسۈپ ئىنىسى بىنيامىن بىلەن سۆزلىشىش ئۈچۈن ئۇنىڭغا قاراپ ماڭدى .بىنيامىن يەنىلا يۈسۈپنىڭ ئالدىدا تەختتە ئولتۇراتتى.

17يۈسۈپ ئۇنىڭدىن» :سەندە بالا بارمۇ؟ «دەپ سورىدى .ئۇ» :قۇلۇڭنىڭ ئون ئوغلى بار ،ئۇلارنىڭ ئىسىملىرى :بېلا ،بېكېر ،ئاشبال ،گېرا ، نائان ،ئاكى ،روش ،مۇپىم ،چۇپىم ۋە ئورد .مەن ئۇلارنىڭ ئىسىملىرىنى كۆرمىگەن ئىنىمنىڭ ئىسمى بىلەن قويدۇم.

18ئاندىن ئۇلارغا يۈسۈپنىڭ ھەممە زاماننى بىلىدىغان يۇلتۇزلار خەرىتىسىنى ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى .يۈسۈپ بىنيامىنغا» :ئىبرانىيلارنىڭ ھەممە دانالىقنى بىلىدىغانلىقىنى ئاڭلىدىم ،سەن بۇ ھەقتە بىرەر نەرسە بىلەمسەن؟ «دېدى.

19بىنيامىن» :قۇلىڭىز ئاتام ماڭا ئۆگەتكەن بارلىق دانالىقلارنى بىلىدۇ «دېدى .يۈسۈپ بىنيامىنغا» :بۇ ئەسۋابقا قاراپ ،ئىنىڭىز يۈسۈپنىڭ مىسىردا قەيەردە ئىكەنلىكىنى بىلىڭ .ئۇنىڭ مىسىرغا بارغانلىقى توغرىسىدا ئېيتىۋاتىسىلەر «دېدى.

20بىنيامىن ئاسماندىكى يۇلتۇزلارنىڭ خەرىتىسى بار ئەسۋابنى كۆرۈپ ،ئەقىللىق ئىش قىلىپ ،ئاكىسىنىڭ قەيەردە ئىكەنلىكىنى بىلمەكچى بولدى .بىنيامىن پۈتۈن مىسىر زېمىنىنى تۆت قىسىمغا بۆلدى .ئۇنىڭ ئالدىدا تەختتە ئولتۇرغان ئاكىسى يۈسۈپ ئىكەنلىكىنى بايقىدى .بىنيامىن قاتتىق ھەيران قالدى .يۈسۈپ ئاكىسى بىنيامىننىڭ ھەيران قالغانلىقىنى كۆرۈپ ،بىنيامىندىن» :نېمىنى كۆردۈڭ ،نېمىشقا ھەيران قالدىڭ؟ «دەپ سورىدى.

21بىنيامىن يۈسۈپكە» :مەن ئىنىم يۈسۈپنىڭ مەن بىلەن بىللە تەختتە ئولتۇرغانلىقىنى كۆردۈم «دېدى .يۈسۈپ ئۇنىڭغا» :مەن سېنىڭ ئىنىڭ يۈسۈپ ،بۇ ئىشنى ئاكىلىرىڭغا ئېيتما .ئۇلار كەتكەندە ،مەن سېنى ئۇلار بىلەن بىللە ئەۋەتىمەن ،ئۇلارنى شەھەرگە قايتۇرۇپ كېلىشكە بۇيرۇيمەن ۋە سېنى ئۇلاردىن ئېلىپ كېتىمەن «دېدى.

22ئەگەر ئۇلار جېنىنى قۇربان قىلىپ ،سىز ئۈچۈن ئۇرۇشسا ،مەن ئۇلارنىڭ ماڭا قىلغانلىرىغا تەۋبە قىلغانلىقىنى بىلىمەن ،شۇڭا مەن ئۇلارغا ئۆزۈمنى ئاشكارىلايمەن .ئەگەر مەن سىزنى ئېلىپ كەتكەندە ئۇلار سىزنى تاشلىۋەتسە ،سىز مېنىڭ يېنىمدا قالىسىز ،مەن ئۇلار بىلەن جېدەللىشىمەن ،ئۇلار كېتىدۇ ،مەن ئۇلارغا تونۇلمايمەن.

23شۇ چاغدا يۈسۈپ ئۆزىنىڭ خىزمەتچىسىگە ئۇلارنىڭ خالتىلىرىنى ئاشلىق بىلەن تولدۇرۇشنى ،ھەر بىرىنىڭ پۇلىنى خالتىسىغا سېلىشنى ، قاچا بىنيامىننىڭ خالتىسىغا سېلىپ ،يول ئۈچۈن لازىملىق يېمەكلىكلەرنى بېرىشنى بۇيرۇدى .ئۇلار شۇنداق قىلدى.

24ئەتىسى كۈنى ئۇلار ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئاشلىقلىرىنى ئېشەكلىرىگە ئارتىپ ،بىنيامىن بىلەن بىللە يولغا چىقتى .ئۇلار ئىنىسى بىنيامىن بىلەن كەنئان زېمىنىغا قاراپ يولغا چىقتى.

25ئۇلار مىسىردىن يىراقتا بارمىغاندا ،يۈسۈپ ئۆي باشقۇرغۇچىسىغا» :ئورنۇڭدىن تۇرۇڭ ،بۇ ئادەملەرنى قوغلاپ ،مىسىردىن يىراقلاپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن ئۇلارغا :نېمىشقا خوجايىنىمنىڭ جامىنى ئوغرىلىدىڭلار؟ «دەپ ئېيتىڭلار «دېدى.

26يۈسۈپنىڭ باش ئەمەلدارى ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئۇلارغا يېتىپ بېرىپ ،يۈسۈپنىڭ سۆزلىرىنىڭ ھەممىسىنى سۆزلەپ بەردى .ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ،ئىنتايىن غەزەپلەندى ۋە» :خوجايىنىڭىزنىڭ جامى كىمنىڭ يېنىدا بولسا ،شۇ ئادەم ئۆلىدۇ ،بىزمۇ قۇل بولىمىز «دېدى.

27ئۇلار ئالدىراپ ،ھەر بىرى ئېشىكىدىن خالتىسىنى چۈشۈردى .خالتىلىرىنىڭ ئىچىگە قارىسا ،جام بىنيامىننىڭ خالتىسىدىن تېپىلغان ئىكەن . ھەممىسى كىيىملىرىنى يىرتىپ ،شەھەرگە قايتىپ كەلدى .بىنيامىننى يولدا ئۇرۇپ ،شەھەرگە كىرگۈچە ئۇنى داۋاملىق ئۇرۇپ ،يۈسۈپنىڭ ئالدىدا تۇردى.

28يەھۇدانىڭ غەزىپى قوزغالدى ۋە ئۇ» :بۇ ئادەم مېنى بۇگۈن مىسىرنى ۋەيران قىلىش ئۈچۈن قايتۇرۇپ كەلدى «دېدى.

29ئۇلار يۈسۈپنىڭ ئۆيىگە كەلگەندە ،يۈسۈپنىڭ تەختىدە ئولتۇرغانلىقىنى ،بارلىق باتۇرلارنىڭ ئۇنىڭ ئوڭ ۋە سول تەرەپلىرىدە تۇرغانلىقىنى كۆردى.

30يۈسۈپ ئۇلارغا» :سىلەر نېمە قىلدىڭلار؟ مېنىڭ كۈمۈش قاچىمنى ئېلىپ كېتىپ قالدىڭلار؟ لېكىن مەن سىلەرنىڭ ئىنىڭلارنىڭ قايسى زېمىندا ئىكەنلىكىنى بىلىش ئۈچۈن قاچىمنى ئالغانلىقىڭلارنى بىلىمەن «.دېدى.

31يەھۇدا» :ئەرداربىمىزغا نېمە دەيمىز ،نېمە دەيمىز ،قانداق قىلىپ ئۆزىمىزنى ئاقلايمىز؟ خۇدا بۈگۈن سىزنىڭ بارلىق قۇللىرىڭىزنىڭ گۇناھىنى بايقىدى ،شۇڭا بۈگۈن بىزگە شۇنداق قىلدى ،«دېدى.

32يۈسۈپ ئورنىدىن تۇرۇپ ،بىنيامىننى تۇتۇۋېلىپ ،ئۇنى قېرىنداشلىرىنىڭ ئارىسىدىن زورلۇق بىلەن تارتىۋالدى .ئۇ ئۆيىگە كىرىپ ،ئىشىكنى قۇلۇپلىدى .يۈسۈپ ئۆي باشقۇرغۇچىسىغا» :پادىشاھ مۇنداق دەيدۇ :ئاتاڭلارنىڭ يېنىغا تىنچ-ئامان كېتىڭلار ،مەن قولىدىن جام تېپىلغان ئادەمنى ئالدىم «دېيىشنى بۇيرۇدى.

-54باب

1يەھۇدا يۈسۈپنىڭ ئۇلار بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭغا يېقىنلىشىپ ئىشىكنى بۇزۇپ ئاچتى ۋە ئاكىلىرى بىلەن يۈسۈپنىڭ ئالدىغا كەلدى.

2يەھۇدا يۈسۈپكە» :خوجايىنىم ،بۇ ئىش مېنى ئېغىر ئىش دەپ قارىمىسۇن ،قۇلىڭىزنىڭ سىزنىڭ ئالدىڭىزدا بىر ئېغىز گەپ قىلىشىغا يول قويامسىز؟ «دېدى .يۈسۈپ ئۇنىڭغا» :سۆزلەڭ «دېدى.

3يەھۇدا يۈسۈپكە سۆز قىلدى ،ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇراتتى .يەھۇدا يۈسۈپكە» :بىز خوجايىنىمىزنىڭ يېنىغا ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن تۇنجى قېتىم كەلگەندە ،سەن بىزنى بۇ يەرنىڭ جاسۇسلىرى دەپ قارىغان ئىدىڭ ،بىز بىنيامىننى سېنىڭ ئالدىڭغا ئېلىپ كەلدۇق ،سەن بۈگۈنمۇ بىزنى مەسخىرە قىلىۋاتىسەن «دېدى.

4شۇڭا پادىشاھ مېنىڭ سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ ،ئىنىمىزنى بىز بىلەن بىللە ئاتىمىزنىڭ يېنىغا ئەۋەتسۇن ،بولمىسا بۈگۈن سېنىڭ جېنىڭ مىسىردىكى بارلىق كىشىلەر بىلەن بىللە يوقىلىپ كېتىدىكەن.

5مېنىڭ ئىككى قېرىندىشىم ،شىمون بىلەن لېۋىنىڭ ،سىگېمىز دىنا سەۋەبىدىن شەكەم شەھىرىگە ۋە ئامورلارنىڭ يەتتە شەھىرىگە نېمە قىلغانلىقىنى ،شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئۆز ئىنىسى بىنيامىن ئۈچۈن نېمە قىلغانلىقىنى بىلمەمسەن؟

6ئەگەر سەن ئىنىمىزنى ئەۋەتىشنى خالىمىساڭ ،مەن ئىككىلىسىدىنمۇ كۈچلۈك ۋە كۈچلۈك بولغان كۈچۈم بىلەن بۈگۈن ساڭا ۋە سېنىڭ زېمىنىڭغا ھۇجۇم قىلىمەن.

7بىزنى تاللىغان خۇدايىمىز ،ئاتا-بوۋىلىرىمىزدىن ئايرىۋېتىلگەن ئانىمىز سارە ئۈچۈن ،فىرئەۋنگە نېمە قىلغانلىقىنى ئاڭلىمىدىڭىزمۇ؟ ئۇ ئاتا-بوۋىلىرىمىزدىن ئايرىۋېتىلگەن ئانىمىز سارە ئۈچۈن ،فىرئەۋنغا ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىگە ئېغىر ئاپەتلەرنى ئېلىپ كەلدى .مىسىرلىقلار بۈگۈنگە قەدەر بۇ مۆجىزىنى بىر-بىرىگە سۆزلەپ بېرىۋاتىدۇ .بۈگۈن بىنيامىننىڭ ئاتىسىدىن ئايرىۋېتىلگەنلىكى ۋە بۈگۈن زېمىنىڭىزدا بىزگە قىلغان يامانلىقلىرىڭىز ئۈچۈن ،خۇدايىمىز سىزگە شۇنداق مۇئامىلە قىلىدۇ .چۈنكى خۇدايىمىز ئاتا-بوۋىلىرىمىز ئىبراھىم بىلەن تۈزگەن ئەھدىنى ئېسىدە تۇتۇپ ،سىزگە ئاپەت ئېلىپ كېلىدۇ ،چۈنكى سىز بۈگۈن ئاتىمىزنىڭ روھىنى قايغۇغا سالدىڭىز.

8ئەمدى بۈگۈن سىلەرگە ئېيتقان سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ ،ئىنىمىزنى ئەۋەتىڭلار ،ئۇ قېچىپ كەتسۇن ،بولمىسا سىلەر ۋە يۇرتۇڭلاردىكى خەلق قىلىچتا ئۆلۈپ كېتىسىلەر ،چۈنكى سىلەر مېنى مەغلۇپ قىلالمايسىلەر.

9يۈسۈپ يەھۇداغا جاۋاب بېرىپ» :نېمىشقا ئاغزىڭنى چوڭ ئېچىپ ،نېمىشقا بىزگە» كۈچ سەن بىلەن «دەپ ماختىنىپ تۇرىسەن؟ پادىشاھنىڭ ھاياتى بىلەن قەسەمكى ،ئەگەر مەن بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرىمنى سىلەر بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا بۇيرۇسام ،سەن ۋە بۇ قېرىنداشلىرىڭ چوقۇم لايغا چۆكۈپ كېتىسىلەر «دېدى.

10يەھۇدا يۈسۈپكە» :سەن ۋە خەلقىڭ مەندىن قورقۇشىڭلار كېرەك .پەرۋەردىگار مەڭگۈ ھايات !ئەگەر مەن قىلىچىمنى بىر قېتىم سۇغۇرۇپ ئالسام ،بۈگۈن پۈتۈن مىسىرنى يوقىتىپ بولغۇچە قىلىچىمنى قىنىغا سالمايمەن .سەندىن باشلاپ خوجايىنىڭ پادىشاھ بىلەن ئاخىرلاشتۇرىمەن «،دېدى.

11يۈسۈپ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ» :قۇدرەت پەقەت سەندىلا ئەمەس ،مەن سەندىن كۈچلۈك ۋە قۇدرەتلىكمەن .ئەگەر قىلىچىڭنى سۇغۇرساڭ ،ئۇنى سېنىڭ ۋە بارلىق قېرىنداشلىرىڭنىڭ بوينىغا سانجىپ قويىمەن «دېدى.

12يەھۇدا ئۇنىڭغا» :ئەگەر بۈگۈن ساڭا قارشى ئاغزىمنى ئاچسام ،سېنى يۇتۇۋېتىمەن ،يەر يۈزىدىن يوقىتىمەن ،بۈگۈن پادىشاھلىقىڭدىن يوقىتىمەن «دېدى .يۈسۈپ» :ئەگەر ئاغزىڭنى ئاچساڭ ،ئاغزىڭنى تاش بىلەن يېپىشقا قادىرمەن ،سەن بىر ئېغىزمۇ سۆز قىلالماي قالىسەن . قارى ،ئالدىمىزدا قانچە تاش بار ،مەن ھەقىقەتەن بىر تاشنى ئېلىپ ،ئاغزىڭغا سېلىپ ،ئاغزىڭنى سۇندۇرالايمەن «دېدى.

13يەھۇدا» :خۇدا بىزنىڭ ئارامىزدا گۇۋاھ بولسۇن ،بىز ھازىرغىچە سەن بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى خالىمىغان ئىدۇق ،پەقەت ئىنىمىزنى بىزگە بەر ،شۇنداق قىلساق بىز سەندىن ئايرىلىپ كېتىمىز «دېدى .يۇسۇپ جاۋابەن» :پىرئەۋننىڭ ھاياتى بىلەن قەسەمكى ،ئەگەر كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى سىلەر بىلەن بىللە كەلسە ،ئۇنى مېنىڭ قولۇمدىن تارتىۋالماڭلار «دېدى.

14ئەمدى ئاتاڭنىڭ يېنىغا بار ،ئىنىڭ ماڭا قۇل بولىدۇ ،چۈنكى ئۇ پادىشاھنىڭ ئۆيىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلدى .يەھۇدا» :بۇنىڭ ساڭا ياكى پادىشاھنىڭ خاراكتېرىگە قانداق تەسىر قىلىدۇ؟ پادىشاھ ئۆز ئۆيىدىن پۈتۈن مەملىكەتكە كۈمۈش-ئالتۇن سوۋغات ياكى خىراجەت قىلىپ ئەۋەتىدۇ ،سەن بولساڭ ئىنىمىزنىڭ خالتىسىغا سالغان قاچىڭ ھەققىدە گەپ قىلىپ ،ئۇنىڭ سەندىن ئوغرىلىغانلىقىنى ئېيتىۋاتىسەنمۇ؟ «دېدى.

15خۇدا بىزنىڭ ئىنىمىز بىنيامىننىڭ ياكى ئىبراھىمنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ھېچكىمنىڭ سىزدىن ياكى پادىشاھ ،شاھزادە ياكى باشقا بىر ئادەمدىن ئوغرىلىق قىلىش ئۈچۈن بۇنداق قىلىشىدىن ساقلىسۇن.

16ئەمدى پۈتۈن دۇنيا سېنىڭ» مىسىر پادىشاھى ئازراق كۈمۈش ئۈچۈن بۇ ئادەملەر بىلەن جېدەللىشىپ ،ئۇلارنى ئەيىبلەپ ،ئۇلارنىڭ ئىنىسىنى قۇل قىلىپ ئالدى «دېگەن سۆزۈڭنى ئاڭلىماسلىقى ئۈچۈن ،بۇ ئەيىبلەشنى توختات.

17يۇسۇپ جاۋاب بېرىپ» :بۇ قەدەھنى ئېلىپ ماڭ ،ئىنىڭنى قۇل قىلىپ قوي ،چۈنكى ئوغرىنىڭ قۇل بولۇش جازاسى بار «دېدى.

18يەھۇدا» :نېمىشقا ئىنىمىزنى تاشلاپ ،قاسىنىمىزنى ئېلىشتىن نومۇس قىلمايسەن؟ ئەگەر بىزگە قاسىنىڭىزنى ياكى ئۇنىڭدىن مىڭ ھەسسە كۆپ قەدەھ بەرسىڭىز ،ئىنىمىزنى ھېچكىمنىڭ قولىدىكى كۈمۈش ئۈچۈن تاشلاپ قويمايمىز ،ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆلۈپ كەتمەيمىز ،«دېدى.

19يۇسۇپ ئۇنىڭغا _ :نېمىشقا ئىنىڭىزنى تاشلاپ ،بۈگۈنگىچە ئۇنى يىگىرمە كۈمۈش تەڭگىگە ساتتىڭىز؟ ئۇنداقتا نېمىشقا ئىنىڭىزگە شۇنداق قىلمايسىز؟

20يەھۇدا» :پەرۋەردىگار مېنىڭ بىلەن سېنىڭ ئورتىڭدا گۇۋاھ بولسۇنكى ،بىز سېنىڭ جەڭگىلىرىڭنى خالىمايمىز .شۇڭا ئىنىمىزنى بىزگە بەر ، بىز جېدەللىشىپ قالماي سەندىن ئايرىلىمىز ،«دېدى.

21يۇسۇپ جاۋاب بېرىپ» :ئەگەر زېمىننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى يىغىلىپ ،ئىنىڭلارنى مېنىڭ قولۇمدىن تارتىۋالالمايدۇ «دېدى .يەھۇدا : »ئاتىمىز ئىنىمىزنىڭ بىز بىلەن بىللە كەلمىگەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭغا قايغۇرغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭغا نېمە دەيمىز؟ «دېدى.

22يۇسۇپ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى _ :سىلەر دادىڭلارغا» ئارغامچا چېلەكنىڭ كەينىدىن چۈشۈپ كەتتى «دەپ ئېيتىڭلار.

23يەھۇدا» :سەن ھەقىقەتەن پادىشاھ ئىكەنسەن ،نېمىشقا بۇنداق گەپلەرنى قىلىپ ،خاتا ھۆكۈم چىقىرىۋاتىسەن؟ ساڭا ئوخشاش پادىشاھنىڭ ھالىغا ۋاي «!دېدى.

24يۇسۇپ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى» :مەن سىلەرنىڭ ئىنىڭلار يۇسۇپ توغرىسىدا ئېيتقان سۆزۈمدە ھېچقانداق خاتا ھۆكۈم يوق .سىلەر ئۇنى مىديانلارغا يىگىرمە كۈمۈش تەڭگىگە ساتتىڭلار .ئەمما سىلەر بۇنى ئاتاڭلارغا ئىنكار قىلىپ» :ئۇنى بىر يامان ھايۋان يەپتۇ ،يۇسۇپ پارچىلىنىپ كەتتى «دېدىڭلار.

25يەھۇدا» :مانا ،سامىنىڭ ئوتى مېنىڭ قەلبىمنى كۆيدۈرۈۋاتىدۇ ،ئەمدى مەن سىلەرنىڭ پۈتۈن زېمىنىڭلارنى ئوت بىلەن كۆيدۈرىمەن « دېدى .يۇسۇپ» :سىلەرنىڭ ئوغۇللىرىڭلارنى ئۆلتۈرگەن قېپىناتىڭلار تامار شەكەمنىڭ ئوتىنى ئۆچۈرگەندۇر «دېدى.

26يەھۇدا» :ئەگەر مەن تېنىمدىكى بىر تال تۈكنى يۇلۇۋەتسەم ،پۈتۈن مىسىرنى قان بىلەن تولدۇرىمەن «دېدى.

27يۇسۇپ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى» :سىلەر ساتقان ئىنىڭلارنى شۇنداق قىلىسىلەر .ئۇلارنىڭ چاپىنىنى قانغا چىلاپ ،دادىڭلارغا ئېلىپ كەلدىڭلار .ئۇ» :مەن بىر يامان ھايۋاننىڭ يېگەنلىكىنى ،مانا قېنىنى ئېلىۋاتىسىلەر ،«دېدى.

28يەھۇدا بۇ ئىشنى ئاڭلاپ قاتتىق غەزەپلەندى ۋە غەزىپى ئوت ئالدى .ئۇ يەردە ئۇنىڭ ئالدىدا تەخمىنەن 400 شېقەل كېلىدىغان بىر تاش بار ئىدى .يەھۇدانىڭ غەزىپى قوزغالدى .ئۇ تاشنى بىر قولىدا ئاسمانغا ئېتىپ ،سول قولى بىلەن تۇتۇۋالدى.

29كېيىن ئۇ تاشنى پۇتىنىڭ ئاستىغا قويۇپ ،پۈتۈن كۈچى بىلەن ئۇنىڭ ئۈستىدە ئولتۇردى .يەھۇدانىڭ قولى بىلەن تاش توپا-چارچىغا ئايلاندى.

30يۇسۇپ يەھۇدانىڭ قىلمىشىنى كۆرۈپ قاتتىق قورقۇپ كەتتى .ئۇ ئوغلى ماناسساغا بۇيرۇق قىلىپ ،يەھۇدانىڭ قىلمىشىغا ئوخشاش يەنە بىر تاش بىلەن ئۇرۇش قىلدى .يەھۇدا قېرىنداشلىرىغا» :سىلەرنىڭ ھېچقايسىڭلار» :بۇ ئادەم مىسىرلىق ،چۈنكى ئۇ بىزنىڭ ئاتىمىزنىڭ ئۇرۇقىدىن «دېمەڭلار.

31يۇسۇپ» :كۈچ پەقەت ساڭالا بېرىلمىگەن ،بىز كۈچلۈك ئادەم ،نېمىشقا ھەممىمىز بىلەن ماختىنىسىز؟ «دېدى .يەھۇدا يۇسۇپكە : »ئۆتىنىمەنكى ،ئىنىمىزنى ئەۋەتىڭ ،بۈگۈن يۇرتۇڭنى ۋەيران قىلماڭ «دېدى.

32يۇسۇپ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ» :بېرىڭلار ،دادىڭلارغا ئېيتىڭلار ،ئىنىڭلار يۇسۇپ توغرىسىدا ئېيتقانلىرىڭلارنى ،بىر يىرتقۇچ ھايۋان ئۇنى يەپ كېتىپتۇ «دېدى.

33يەھۇدا ئىنىسى نافتالىغا» :تېز بېرىپ ،مىسىرنىڭ بارلىق كوچىلىرىنى ساناپ چىق ،ماڭا ئېيتىپ بەر «دېدى .شىمون ئۇنىڭغا» :بۇ ئىش سېنى ئاۋارە قىلمىسۇن .مەن تاغقا چىقىپ ،تاغدىن بىر چوڭ تاش ئېلىپ ،مىسىردىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى ۋەيران قىلىمەن ،ئۇ يەردىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرىمەن «دېدى.

34يۇسۇپ ئاكىلىرىنىڭ ئۆزىگە ئېيتقان بۇ سۆزلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلىدى ،ئەمما ئۇلار يۇسۇپنىڭ سۆزلىرىنىڭ مەنىسىنى چۈشەنگەنلىكىنى بىلمىدى ،چۈنكى ئۇلار يۇسۇپنىڭ ئىبرانىي تىلىدا سۆزلىيەلمەيدىغانلىقىنى ئويلىغان ئىدى.

35يۇسۇپ قېرىنداشلىرىنىڭ مىسىرنى ۋەيران قىلىشىدىن قورقۇپ ،ئوغلى ماناسسەگە» :تېز بېرىپ ،مىسىردىكى بارلىق خەلقنى ۋە باتۇر ئەسكەرلەرنى ئالدىمغا توپلى .ئۇلارنى ئاتلىق ،پىيادە ۋە ھەر خىل چالغۇلار بىلەن ئالدىمغا كەلتۈر .ماناسسە بېرىپ شۇنداق قىلدى.

36نافتالى يەھۇدانىڭ بۇيرۇقى بويىچە يولغا چىقتى .نافتالىنىڭ پۇتى تېز ئۈچىدىغان بۇغىلارغا ئوخشاش يېنىك ئىدى .ئۇ باشاقلارنى يەپ ماڭسىمۇ ،باشاقلار ئۇنىڭ ئاستىغا چۈشۈپ كەتمەيتتى.

37ئۇ مىسىرنىڭ بارلىق كوچىلىرىنى ساناپ چىقتى ،ئۇلارنىڭ 12 ئىكەنلىكىنى بايقىدى .ئۇ دەرھال كېلىپ يەھۇداغا خەۋەر قىلدى .يەھۇدا ئۆز قېرىنداشلىرىغا» :تېز بولۇڭلار ،ھەممەيلەن قىلىچلىرىنى بېلىگە تاقاپ ،مىسىرنىڭ ئۈستىدىن ئۆتۈپ ،ھەممىسىنى ئۆلتۈرىمىز ،بىرمۇ ئادەم قالدۇرمايمىز «دېدى.

38يەھۇدا» :مەن كۆچۈم بىلەن ئۈچ كوچىنى ۋەيران قىلىمەن ،سىلەر بولساڭلار بىر كوچىنى ۋەيران قىلىسىلەر «دېدى .يەھۇدا بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقاندا ،مىسىر ئاھالىسى ۋە بارلىق باتۇر ئەسكەرلەر ھەر خىل چالغۇ ئەسۋابلىرى ۋە قاتتىق چۇقانلىرى بىلەن ئۇلارغا قاراپ كېلىۋاتاتتى.

39ئۇلارنىڭ سانى بەش يۈز ئاتلىق ئەسكەر ،ئون مىڭ پىيادە ئەسكەر ،يەنە تۆت يۈز ئادەم بولۇپ ،ئۇلار پەقەت قولى ۋە كۈچى بىلەن قىلىچ ۋە نەيزە ئىشلەتمەي جەڭ قىلالايدۇ.

40بارلىق باتۇرلار قاتتىق بوران-چاپقۇن ۋە ۋارقىراپ-جارقىراپ كەلدى .ئۇلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى قورشاپ ،ئۇلارنى قورقۇتتى ،يەر ئۇلارنىڭ ۋارقىرىشىدىن تىترەپ كەتتى.

41ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بۇ قوشۇننى كۆرۈپ ،جانلىرىدىن قورقۇپ كەتتى .يۈسۈپ ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى قورقۇتۇپ ،ئۇلارنىڭ خاتىرجەم بولۇشىغا ياردەم قىلىش ئۈچۈن شۇنداق قىلدى.

42يەھۇدا قېرىنداشلىرىنىڭ قورقۇپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئۇلارغا» :خۇدانىڭ رەھمىتى بىزگە يار بولغاندا ،نېمىشقا قورقىسىلەر؟ «دېدى . يەھۇدا مىسىر خەلقىنىڭ يۈسۈپنىڭ بۇيرۇقى بىلەن ئۇلارنى قورشاپ تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ ،پەقەت يۈسۈپلا ئۇلارغا» :ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىغا تەگمەڭلار «دېدى.

43يەھۇدا ئالدىراپ قىلىچىنى سۇغۇرۇپ ،قاتتىق ۋە ئاچچىق چىرقىراپ ،قىلىچى بىلەن يەرگە سەكرەپ ،پۈتۈن خەلققە قارشى ۋارقىراۋەردى.

44ئۇ بۇ ئىشنى قىلغاندا ،پەرۋەردىگار يەھۇدا ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنى باتۇر ئەسكەرلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئەتراپىدىكى بارلىق خەلقلەرگە قورقۇنچ سالدى.

45ئۇلار چىرقىراپ-جارقىراپ قېچىپ كەتتى .قورقۇپ ،بىر-بىرىگە يىقىلىپ ،نۇرغۇنلىرى يىقىلىپ ئۆلدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى يەھۇدادىن ، ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىدىن ۋە يۈسۈپتىن قېچىپ كەتتى.

46ئۇلار قېچىۋاتقاندا ،يەھۇدا ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئۇلارنى قوغلاپ پادىشاھنىڭ ئۆيىگە باردى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى قېچىپ قۇتۇلدى . يەھۇدا يەنە يۈسۈپنىڭ ئالدىغا ئولتۇرۇپ ،ئۇنىڭغا شىرغا ئوخشاش ھۆركىرىدى ۋە قاتتىق چىرقىرىدى.

47يىراقتىن چىرقىراق ئاڭلاندى .سۇككوتنىڭ بارلىق ئاھالىلىرى بۇنى ئاڭلىدى .پۈتۈن مىسىر چىرقىراقتىن تىترىدى .مىسىرنىڭ ۋە گوشەن زېمىنىنىڭ تاملىرى يەر تىترىگەندىن ئۆرۈلۈپ چۈشتى .فىرئەۋن تەختىدىن يەرگە يىقىلدى .مىسىر ۋە گوشەنىنىڭ بارلىق ھامىلىدار ئاياللىرى تىترىگەندىن قورقۇپ ،ھامىلىسىنى چۈشۈرۈۋەتتى.

48پادىشاھ ئادەم ئەۋەتىپ» :بۈگۈن مىسىر زېمىنىدا يۈز بەرگەن بۇ ئىش نېمە؟ «دەپ سورىدى .ئۇلار كېلىپ ،ھەممە ئىشنى باشتىن-ئاخىر سۆزلەپ بەردى .پادىشاھ قورقۇپ ،ھەيران قالدى ۋە قاتتىق قورقۇپ كەتتى.

49بۇ گەپلەرنى ئاڭلىغاندا ،ئۇ تېخىمۇ قورقۇنچقا چۆمۈپ ،يۈسۈپكە ئادەم ئەۋەتىپ» :سەن ئىبرانىيلارنى پۈتۈن مىسىرنى ۋەيران قىلىش ئۈچۈن ماڭا ئېلىپ كەلدىڭ .بۇ ئوغرى قۇلنى نېمە قىلىسەن؟ ئۇنى قويۇپ بېرىڭلار ،ئۇنى قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە قويۇۋېتىڭلار ،بىز ،سىلەر ۋە پۈتۈن مىسىرلىقلار ئۇلارنىڭ يامانلىقىدىن ھالاك بولۇپ كەتمەيلى «دېدى.

50ئەگەر بۇنداق قىلىشنى خالىمىسىڭىز ،مېنىڭ بارلىق قىممەتلىك نەرسىلىرىمنى تاشلاپ ،ئۇلارنىڭ يۇرتىغا قايتىڭ ،ئەگەر خالىسىڭىز ،ئۇلار بىلەن بىللە ئۇلارنىڭ يۇرتىغا بېرىڭ .چۈنكى ئۇلار بۈگۈن پۈتۈن يۇرتۇمنى ۋەيران قىلىپ ،پۈتۈن خەلقىمنى ئۆلتۈرىدۇ .مىسىرلىق ئاياللارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ چىرقىراشلىرى بىلەن بالا تۇغدى .ئۇلارنىڭ پەقەت چىرقىراشلىرى ۋە سۆزلىرى بىلەن نېمە قىلغانلىقىنى كۆرۈڭ ، ئەگەر ئۇلار قىلىچ بىلەن ئۇرۇش قىلسا ،زېمىننى ۋەيران قىلىدۇ .شۇڭا ،نېمە خالىسىڭىز شۇنى تاللاڭ ،مەن ياكى ئىبرانىيلار بولسۇن ،مىسىر بولسۇن ياكى ئىبرانىيلارنىڭ زېمىنى بولسۇن.

51ئۇلار كېلىپ ،يۈسۈپكە پادىشاھنىڭ ئۆزى توغرىسىدىكى سۆزلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېيتتى .يۈسۈپ پادىشاھ بىلەن يەھۇدانىڭ سۆزلىرىدىن قاتتىق قورقتى .ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى يەنىلا غەزەپلەنگەن ھالدا يۈسۈپنىڭ ئالدىدا تۇراتتى .ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى دېڭىز ۋە دولقۇنلارنىڭ شاۋقۇنىدەك يۈسۈپكە قاراپ نالە قىلدى.

52يۈسۈپ قېرىنداشلىرىدىن ۋە پىرئەۋندىن قاتتىق قورقاتتى .شۇڭا ئۇ قېرىنداشلىرىنىڭ پۈتۈن مىسىرنى ۋەيران قىلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن ، ئۆزىنىڭ كىملىكىنى ئاشكارىلاش ئۈچۈن بىر باھانە ئىزدىدى.

53يۈسۈپ ئوغلى ماناسسەگە بۇيرۇق قىلدى .ماناسسە يەھۇداغا يېقىنلىشىپ ،قولىنى ئۇنىڭ مۈرىسىگە قويدى .شۇنىڭ بىلەن يەھۇدانىڭ غەزىپى بېسىلدى.

54يەھۇدا قېرىنداشلىرىغا» :سىلەرنىڭ ھېچقايسىڭلار بۇنى مىسىرلىق يىگىتنىڭ ئىشى دېمەڭلار ،چۈنكى بۇ مېنىڭ ئاتامنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئىشى.«

55يۈسۈپ يەھۇدانىڭ غەزىپىنىڭ بېسىققانلىقىنى كۆرۈپ ۋە بىلىپ ،ئۇنىڭغا مۇلايىم تىلدا سۆزلەش ئۈچۈن يېقىنلاشتى.

56يۈسۈپ يەھۇداغا» :سەن راست ئېيتتىڭ ،بۈگۈن كۈچۈڭ توغرىسىدىكى سۆزلىرىڭنى ئىسپاتلىدىڭ ،سېنى خۇشال قىلىدىغان خۇداڭ سېنىڭ بەخت-سائادىتىڭنى ئاشۇرسۇن .لېكىن ماڭا راستىنى ئېيت ،نېمە ئۈچۈن بارلىق قېرىنداشلىرىڭ ئىچىدە بۇ بالا ئۈچۈن مەن بىلەن تالاش-تارتىش قىلىۋاتىسەن؟ ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى ماڭا بۇ بالا توغرىسىدا بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلمىغانىدى «،دېدى.

57يەھۇدا يۈسۈپكە جاۋاب بېرىپ» :سەن چوقۇم بىلىسەنكى ،مەن بالا ئۈچۈن ئاتىسىغا كاپالەت بەرگەنىدىم .ئەگەر ئۇنى ئېلىپ كەلمىسەم ، ئۇنىڭ مەڭگۈ گۇناھىنى ئۈستىمگە ئالىمەن ،دېگەنىدىم«.

58شۇڭا مەن بارلىق قېرىنداشلىرىمنىڭ ئىچىدىن سىزگە يېقىنلاشتىم ،چۈنكى سىزنىڭ ئۇنىڭ سىزدىن كېتىشىگە يول قويمىغانلىقىڭىزنى كۆردۈم . شۇڭا ،سىزنىڭ ئۇنى بىز بىلەن بىللە ئەۋەتىشىڭىزگە رەھمەت ئېيتىمەن .مانا مەن ئۇنىڭ ئورنىغا تۇرۇپ ،سىز خالىغان ئىشتا سىزگە خىزمەت قىلىمەن ،چۈنكى سىز مېنى قەيەرگە ئەۋەتسىڭىز ،مەن سىزگە قىزغىنلىق بىلەن خىزمەت قىلىمەن.

59مېنى ساڭا قارشى ئىسيان كۆتۈرگەن بىر قۇدرەتلىك پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئەۋەت ،مەن ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ زېمىنىغا نېمە قىلىدىغانلىقىمنى بىلىسەن .ئۇنىڭ ئاتلىق ئەسكەرلىرى ۋە پىيادە ئەسكەرلىرى ياكى ئىنتايىن قۇدرەتلىك خەلقى بولسىمۇ ،مەن ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈپ ، پادىشاھنىڭ كاللىسىنى سېنىڭ ئالدىڭغا ئېلىپ كېلىمەن.

60ئاتامىز ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارى ئەلىئېزەر بىلەن بىرلىكتە ئىلامنىڭ بارلىق پادىشاھلىرىنى بىر كېچىدە قوشۇنلىرى بىلەن ئۇرۇپ ئۆلتۈرگەنلىكىنى، ئۇلارنىڭ ھېچكىمنى قالدۇرمىغانلىقىنى بىلمەمسەن ياكى ئاڭلىمامسەن؟ شۇنىڭدىن كېيىن ئاتىمىزنىڭ كۆچى بىزگە ۋە ئەۋلادلىرىمىزغا مەڭگۈ مىراس قىلىپ بېرىلدى.

61يۈسۈپ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: «سىلەر راست سۆزلەۋاتىسىلەر، ئاغزىڭلاردا يالغان يوق. چۈنكى بىزگە ئىبرانىيلارنىڭ كۆچى بارلىقى ۋە پەرۋەردىگارنىڭ ئۇلارنىڭ خۇداسىدىن رازى ئىكەنلىكى ئېيتىلدى، ئۇنداقتا كىم ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرالايدۇ؟»

62لېكىن، ئەگەر سىلەر ئۇنىڭ ئانىسىنىڭ ئوغلىنى، يەنى سىلەر ئۇنىڭ سىلەردىن مىسىرغا كەتكەنلىكىنى ئېيتقان ئىنىسىنى مېنىڭ ئالدىمغا ئېلىپ كەلسەڭلار، مەن سىلەرنىڭ ئىنىڭلارنى ئەۋەتىمەن. سىلەر ئۇنىڭ ئىنىسىنى مېنىڭ ئالدىمغا ئېلىپ كەلگىنىڭلاردا، مەن ئۇنى ئۇنىڭ ئورنىغا ئالىمەن، چۈنكى سىلەرنىڭ ھېچقايسىڭلار ئۇنى ئاتاڭلارنىڭ ئالدىدا قوغدىيالمايتتىڭلار. ئۇ مېنىڭ يېنىمغا كەلگەندە، سىلەر قوغدىغان ئىنىسىنى سىلەر بىلەن بىللە ئەۋەتىمەن.

63يەھۇدا يۈسۈپنىڭ بۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا غەزەپلەندى، كۆزلىرىدىن قان ئېقىپ، قېرىنداشلىرىغا: «بۇ ئادەم بۈگۈن قانداقمۇ ئۆزىنى ۋە پۈتۈن مىسىرنى ۋەيران قىلماقچى؟» دېدى.

64شىمون يۈسۈپكە جاۋاب بېرىپ: «بىز ساڭا ئۇنىڭ قەيەرگە بارغانلىقىنى، ئۇنىڭ ئۆلگەن ياكى تىرىك ئىكەنلىكىنى بىلمەيدىغانلىقىمىزنى ئېيتمىغانمىدۇق؟ خوجايىنىم نېمىشقا بۇنداق دەيدۇ؟» دېدى.

65يۈسۈپ يەھۇدانىڭ چىرايىغا قاراپ، ئۇنىڭغا: «بۇ ئىنىڭىزنىڭ ئورنىغا يەنە بىر ئىنىڭىزنى ئېلىپ كېلىڭ» دېگەندە، غەزىپىنىڭ يانغانلىقىنى ھېس قىلدى.

66يۈسۈپ ئاكىلىرىغا: «سىلەر راستىنلا ئىنىڭلارنىڭ ئۆلۈپ كەتكەنلىكىنى ياكى يوقاپ كەتكەنلىكىنى ئېيتتىڭلار. ئەگەر مەن بۈگۈن ئۇنى چاقىرسام، ئۇ سىلەرنىڭ ئالدىڭلارغا كەلسە، ئۇنى ئىنىسى ئورنىغا ماڭا بېرەمسىلەر؟» دېدى.

67يۈسۈپ سۆزلەشكە باشلىدى ۋە: «يۈسۈپ، يۈسۈپ، بۈگۈن مېنىڭ ئالدىمغا كەل، ئاكىلىرىڭغا كۆرۈنۈپ، ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئولتۇر!» دەپ توۋلىدى.

68يۈسۈپ بۇ سۆزلەرنى ئۇلارغا ئېيتقاندا، ئۇلار يۈسۈپنىڭ قەيەردىن كېلىدىغانلىقىنى كۆرۈش ئۈچۈن ھەر خىل يوللارغا قاراشتى.

69يۈسۈپ ئۇلارنىڭ قىلمىشلىرىنى كۆزىتىپ تۇرۇپ: «نېمىشقا ئۇ ياققا-بۇ ياققا قاراپ تۇرۇۋاتىسىلەر؟ مەن سىلەر مىسىرغا ساتقان يۈسۈپ، شۇڭا مېنى ساتقىنىڭلارغا قايغۇرماڭلار، چۈنكى ئاچارچىلىق مەزگىلىدە خۇدا مېنى سىلەرگە ياردەم قىلىش ئۈچۈن سىلەردىن بۇرۇن ئەۋەتتى» دېدى.

70يۈسۈپنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغان قېرىنداشلىرى ئۇنىڭدىن قورقۇپ كەتتى، يەھۇدامۇ ئۇنىڭدىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى.

71بىنيامىن يۈسۈپنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۆينىڭ ئىچكىرىسىدە ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇراتتى. بىنيامىن ئاكىسى يۈسۈپنىڭ يېنىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ، ئۇنى قۇچاقلاپ، بويىنغا ئېسىلىپ يىغلىدى.

72يۈسۈپنىڭ ئاكىلىرى بىنيامىننىڭ ئۇنىڭ ئاكىسىنىڭ بويىنغا ئېسىلىپ يىغلىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۈستىگە يىقىلىپ، ئۇنى قۇچاقلىدى ۋە يۈسۈپ بىلەن بىللە قاتتىق يىغلىدى.

73يۈسۈپنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ئارىسىدا ئۇلارنىڭ يۈسۈپنىڭ قېرىنداشلىرى ئىكەنلىكى توغرىسىدىكى ئاۋاز ئاڭلاندى. بۇ پادىشاھنى ئىنتايىن خۇشال قىلدى، چۈنكى ئۇ مىسىرنى ۋەيران قىلىشىدىن قورقاتتى.

74پىرئەۋن يۈسۈپنىڭ يېنىغا كەلگەن قېرىنداشلىرى ئۈچۈن ئۇنى تەبرىكلەش ئۈچۈن خىزمەتچىلىرىنى ئەۋەتتى. مىسىردىكى بارلىق قوشۇن باشلىقلىرى يۈسۈپ بىلەن بىللە خۇشاللىققا چۆمدى. پۈتۈن مىسىر خەلقى يۈسۈپنىڭ قېرىنداشلىرى ئۈچۈن ئىنتايىن خۇشال بولدى.

75پادىشاھ ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرىنى يۈسۈپكە ئەۋەتىپ: «ئاكىلىرىڭغا ئېيتىڭلار، ئۇلار ئۆزلىرىگە تەۋە بولغان بارلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ كېلىپ، مېنىڭ يېنىمغا كەلسۇن، مەن ئۇلارنى مىسىرنىڭ ئەڭ ياخشى يېرىگە ئورۇنلاشتۇرىمەن» دېدى. ئۇلار شۇنداق قىلدى.

76يۈسۈپ ئۆي باشقۇرغۇچىسىغا قېرىنداشلىرىغا سوۋغات ۋە كىيىم-كېچەكلەرنى ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى. ئۇ ئۇلارغا پادىشاھلىق كىيىملىرى ۋە نۇرغۇن سوۋغاتلارنى ئېلىپ كەلدى. يۈسۈپ بۇ كىيىملەرنى قېرىنداشلىرىغا بۆلۈپ بەردى.

77يۈسۈپ قېرىنداشلىرىنىڭ ھەر بىرىگە بىردىن ئالتۇن-كۈمۈش كىيىم ۋە ئۈچ يۈز كۈمۈش تەڭگە بەردى. يۈسۈپ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى بۇ كىيىملەرنى كىيدۈرۈپ، پىرئەۋننىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى.

78پادىشاھ يۈسۈپنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرىنىڭ باتۇر ۋە چىرايلىق ئادەملەر ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئىنتايىن خۇشال بولدى.

79شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇلار پادىشاھنىڭ يېنىدىن ئايرىلىپ، كەنئان زېمىنىغا، ئاتىسىنىڭ يېنىغا باردى. ئىنىسى بىنيامىنمۇ ئۇلار بىلەن بىللە ئىدى.

80يۈسۈپ ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇلارغا پىرئەۋندىن ئون بىر هارۋا بەردى. يۈسۈپ مىسىردا تاج كىيگەن كۈنى ئاتىسىنى مىسىرغا ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن مىنگەن هارۋىسىنى ئۇلارغا بەردى. يۈسۈپ ئاكىسىنىڭ بالىلىرىنىڭ ھەممىسىگە سانىغا قاراپ كىيىم-كېچەك، ھەر بىرىگە يۈز كۈمۈشتىن ئەۋەتتى. ئۇ يەنە پادىشاھنىڭ ئاياللىرىنىڭ كىيىملىرىدىن قېرىنداشلىرىنىڭ ئاياللىرىغا كىيىم-كېچەك ئەۋەتىپ، ئۇلارنى ئەۋەتتى.

81ئۇ ئۆزىنىڭ ھەر بىر قېرىندىشىغا ئون ئادەم بېرىپ، ئۇلار بىلەن بىللە كەنئان زېمىنىغا بېرىپ، ئۇلارنىڭ بالىلىرىغا ۋە مىسىرغا كېلىش ئۈچۈن ئۇلارغا خىزمەت قىلدى.

82يۈسۈپ ئىنىسى بىنيامىن ئارقىلىق ئون ئوغلىغا ئون قۇر كىيىم ئەۋەتتى، بۇ كىيىملەر ياقۇپنىڭ قالغان ئەۋلادلىرىدىن بىر قىسىم ئۈستۈن تۇرىدۇ.

83پادىشاھ پادىشاھنىڭ ھەققى ئۈچۈن ھەر بىرىگە 50 كۈمۈش تەڭگە ۋە ئون جەڭ هارۋىسى ئەۋەتتى. پادىشاھ پادىشاھنىڭ ئاتىسىغا مىسىرنىڭ بارلىق نەرسىلىرى يۈكلەنگەن ئون ئېشەك، ئاتىسى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسىگە يول ئۈچۈن ئاشلىق، نان ۋە يېمەكلىك يۈكلەنگەن ئون ئېشەك ئەۋەتتى.

84ئۇ سىڭلىسى دىناغا كۈمۈش ۋە ئالتۇن كىيىملەر، خۇشبۇي، مۇررە، ئالوي ۋە ئاياللارنىڭ زىبۇزىننەتلىرىنى ئەۋەتىپ بەردى. شۇنداقلا، فىرئەۋننىڭ ئاياللىرىدىن بىنيامىننىڭ ئاياللىرىغامۇ شۇنداق زىبۇزىننەتلەرنى ئەۋەتىپ بەردى.

85ئۇ بارلىق قېرىنداشلىرىغا ،شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئاياللىرىغا ھەر خىل ئۇنىكس تاشلىرى ۋە بدېللىي بەردى .مىسىر خەلقىنىڭ قىممەتلىك نەرسىلىرىدىن ،يۈسۈپ ئاتىسىنىڭ ئائىلىسىگە ئەۋەتكەن نەرسىلەردىن باشقا ھېچنېمە قالمىدى.
86ئۇ قېرىنداشلىرىنى يولغا سالدى ،ئۇلار يولغا چىقتى ،ئۇ ئۇلار بىلەن بىللە ئىنىسى بىنيامىننى ئەۋەتتى.
87يۈسۈپ ئۇلار بىلەن بىللە مىسىر چېگراسىغا بارىدىغان يولغا چىقتى ۋە ئاتىسى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر توغرىسىدا مىسىرغا كېلىشنى بۇيرۇدى.
88ئۇ ئۇلارغا» :يولدا جېدەللىشىپ قالماڭلار ،چۈنكى بۇ ئىش پەرۋەردىگارنىڭ نۇرغۇن خەلقنىڭ ئاچلىقتىن قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈندۇر ،چۈنكى بۇ زېمىندا يەنە بەش يىل ئاچارچىلىق بولىدۇ «دېدى.
89ئۇ ئۇلارغا» :سىلەر كەنئان زېمىنىغا كەلگەندە ،بۇ ئىشتا ئاتامنىڭ ئالدىغا تۇيۇقسىز كەلمەڭلار ،بەلكى ئەقىل-پاراسەت بىلەن ئىش قىلىڭلار «دەپ بۇيرۇدى.
90يۈسۈپ ئۇلارغا بۇيرۇق قىلىشنى توختىتىپ ،مىسىرغا قايتىپ كەتتى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق ئىچىدە كەنئان زېمىنىغا ،ئاتىسى ياقۇپنىڭ يېنىغا باردى.
91ئۇلار زېمىنىنىڭ چېگرىلىرىغا كېلىپ ،بىر-بىرىگە» :بۇ ئىشنى ئاتىمىزنىڭ ئالدىدا قانداق قىلىمىز؟ ئەگەر بىز ئۇنىڭغا تۇيۇقسىز كېلىپ بۇ ئىشنى ئېيتساق ،ئۇ بىزنىڭ سۆزلىرىمىزدىن قاتتىق قورقۇپ كېتىدۇ ۋە بىزگە ئىشەنمەيدۇ «دېدى.
92ئۇلار ئۆيلىرىگە يېقىنلاشقىچە يول يۈرۈپ ،ئاشېرنىڭ قىزى سېراخنىڭ ئۇلارنى قارشى ئېلىش ئۈچۈن چىقىۋاتقانلىقىنى كۆردى .قىز ناھايىتى چىرايلىق ،ئەقىللىق بولۇپ ،ئارفا چېلىشنى بىلەتتى.
93ئۇلار ئۇنى چاقىردى ،ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىغا باردى ،ئۇ ئۇلار ئۇنى سۆيدى ،ئۇلارنى ئۇنى تۇتۇپ ،ئۇنىڭغا بىر ئارفا بەردى ۋە» :ھازىر ئاتىمىزنىڭ ئالدىغا بېرىپ ،ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ ،ئارفا چېلىپ ،بۇ سۆزلەرنى ئېيتقىن «دېدى.
94ئۇلار ئۇنىڭغا ئۆيىگە بېرىشنى بۇيرۇدى ،ئۇ لىفانى ئېلىپ ئۇلارنىڭ ئالدىدا يۈگۈرۈپ باردى ۋە ياقۇپنىڭ يېنىغا كېلىپ ئولتۇردى.
95ئۇ ياخشى چالغۇ چېلىپ ،ناخشا ئېيتىپ ،شېرىن سۆزلىرى بىلەن مۇنداق دېدى» :مېنىڭ تاغام يۈسۈپ ھايات ،ئۇ پۈتۈن مىسىر زېمىنىغا ھۆكۈمرانلىق قىلىدۇ ،ئۆلمىدى.«
96ئۇ بۇ سۆزلەرنى تەكرارلاپ ،تەكرارلىدى .ياقۇپ ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭغا ماقۇل بولدى.
97ياقۇپ ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئىككى-ئۈچ قېتىم تەكرارلىغاندا ئاڭلىدى .ياقۇپنىڭ سۆزلىرىنىڭ تاتلىقلىقىدىن ئۇنىڭ قەلبى خۇشاللىققا چۆمدى . خۇدانىڭ روھى ئۇنىڭغا تولۇپ ،ياقۇپ ئۇنىڭ بارلىق سۆزلىرىنىڭ راست ئىكەنلىكىنى بىلدى.
98ياقۇپ سېراخنىڭ ئالدىدا بۇ سۆزلەرنى قىلغاندا ،ئۇنىڭغا بەخت تىلىدى .ئۇ ئۇنىڭغا» :قىزىم ،ئۆلۈم سېنى ھەرگىز مەغلۇپ قىلمىسۇن ،سەن مېنىڭ روھىمنى تىرىلدۈردۈڭ ،پەقەت مېنىڭ ئالدىمدا ئۆزۈڭ ئېيتقاندەك سۆزلە ،چۈنكى سەن بارلىق سۆزلىرىڭ بىلەن مېنى خۇشال قىلدىڭ« دېدى.
99ئۇ بۇ سۆزلەرنى داۋاملىق ئېيتىشنى داۋاملاشتۇردى ،ياقۇپ ئاڭلىدى ۋە بۇ سۆزلەر ئۇنىڭغا خۇشال بولدى ،ئۇ خۇشال بولدى ،خۇدانىڭ روھى ئۇنىڭغا تەسىر قىلدى.
100ئۇ يەنىلا ئۇ ئايال بىلەن سۆزلىشىۋاتقاندا ،ئوغۇللىرى ئاتلار ،جەڭ هارۋىلىرى ،پادىشاھلىق كىيىملىرى ۋە خىزمەتكارلىرى بىلەن ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى.
101ياقۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇلارنى كۈتۈۋالدى .ئوغۇللىرىنىڭ پادىشاھلىق كىيىملىرىنى كىيگەنلىكىنى ۋە يۈسۈپنىڭ ئۇلارغا ئەۋەتكەن بارلىق خەزىنىلىرىنى كۆردى.
102ئۇلار ئۇنىڭغا» :بىزگە مەلۇم بولسۇنكى ،ئىنىمىز يۈسۈپ ھايات ،ئۇ پۈتۈن مىسىر زېمىنىنى باشقۇرىدۇ ،بىز ساڭا ئېيتقىنىمىزدەك ،ئۇ بىزگە سۆز قىلغان «.دېدى.
103ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،يۈرىكى تىترەپ كەتتى .چۈنكى ئۇ يۈسۈپنىڭ ئۇلارغا بەرگەنلىرىنى ،ئۇنىڭغا ئەۋەتكەنلىرىنى ۋە يۈسۈپنىڭ ئۇلارغا ئېيتقان مۆجىزىلىرىنى كۆرمىگۈچە ،ئۇلارغا ئىشەنمىدى.
104ئۇلار يۈسۈپنىڭ ئالدىدا ئىشىكنى ئېچىپ ،يۈسۈپنىڭ ئەۋەتكەنلىرىنىڭ ھەممىسىنى كۆرسەتتى ،يۈسۈپنىڭ ئەۋەتكەنلىرىنى ھەر بىرىگە بەردى ،يۈسۈپ ئۇلارنىڭ راست سۆزلىگەنلىكىنى بىلدى ۋە ئوغلىنىڭ سۆزلىرىگە ئىنتايىن خۇشال بولدى.
105ياقۇپ» :ئوغلۇم يۈسۈپنىڭ ھايات قالغانلىقى ماڭا يېتەرلىك ،ئۆلۈشتىن بۇرۇن ئۇنى كۆرۈپ كېلەي ،«دېدى.
106ئوغۇللىرى ئۇنىڭغا باشلىرىدىن ئۆتكەن بارلىق ئىشلارنى سۆزلەپ بەردى .ياقۇپ» :مەن ئوغلۇمنى ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنى كۆرۈش ئۈچۈن مىسىرغا بارىمەن «دېدى.
107ياقۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ ،يۈسۈپ ئەۋەتكەن كىيىملەرنى كىيدى .يۇيۇنۇپ ،چېچىنى قىرىپ بولغاندىن كېيىن ،يۈسۈپ ئەۋەتكەن سەللىنى بېشىغا كىيدى.
108ياقۇپنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئاياللىرى يۈسۈپنىڭ ئۇلارغا ئەۋەتكەن كىيىملىرىنى كىيىپ ،يۈسۈپنىڭ ھايات ئىكەنلىكى ۋە مىسىردا ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقانلىقىدىن ئىنتايىن خۇشال بولدى.
109بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان كەنئاننىڭ بارلىق ئاھالىلىرى ياقۇپنىڭ ھايات ئىكەنلىكىگە خۇشال بولۇپ ،ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلدى.
110ياقۇپ ئۇلار ئۈچۈن ئۈچ كۈن زىياپەت بەردى .كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ۋە يەرلىك ئاقسۆڭەكلەر ياقۇپنىڭ ئۆيىدە يەپ-ئىچىپ ، خۇشال-خۇرام بولدى.

-55باب

1بۇنىڭدىن كېيىن ياقۇپ» :مەن مىسىرغا بېرىپ ئوغلۇمنى كۆرۈپ كېلىمەن ،ئاندىن خۇدا ئىبراھىمغا ۋەدە قىلغان كەنئان زېمىنىغا قايتىپ كېتىمەن ،چۈنكى مەن تۇغۇلغان يۇرتۇمدىن ئايرىلالمايمەن «دېدى.

2پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى» :پۈتۈن ئائىلەڭدىكىلەر بىلەن مىسىرغا بېرىپ ،ئۇ يەردە تۇرۇڭلار .مىسىرغا بېرىشتىن قورقماڭلار ، چۈنكى مەن سىلەرنى ئۇ يەردە بۈيۈك بىر خەلق قىلىمەن.«

3ياقۇپ ئۆز-ئۆزىگە» :مەن بېرىپ ئوغلۇمنىڭ مىسىر خەلقى ئارىسىدا خۇدادىن قورقۇش تۇيغۇسى بارمۇ يوق ،كۆرۈپ باقاي «دېدى.

4پەرۋەردىگار ياقۇپقا» :يۈسۈپتىن قورقما ،چۈنكى ئۇ يەنىلا ماڭا خىزمەت قىلىش ئۈچۈن سادىقلىقىنى ساقلاپ كەلدى ،بۇ سېنىڭ نەزىرىڭدە ياخشى كۆرۈنگەندەك قىلىدۇ «دېدى .ياقۇپ ئوغلى ئۈچۈن ئىنتايىن خۇشال بولدى.

5شۇ چاغدا ،ياقۇپ پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭغا ئېيتقان سۆزى بويىچە ،ئوغۇللىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەرگە مىسىرغا بېرىشنى بۇيرۇدى .ياقۇپ ئوغۇللىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىللە ئورنىدىن تۇرۇپ ،خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق ئىچىدە كەنئان زېمىنىدىن بەئەرشەبادىن مىسىرغا قاراپ يولغا چىقتى.

6ئۇلار مىسىرغا يېقىنلاشقاندا ،ياقۇپ يۈسۈپكە مىسىردىكى ئەھۋالنى كۆرسىتىش ئۈچۈن يەھۇدانى ئالدىن ئەۋەتتى .يەھۇدا ئاتىسىنىڭ دېگىنى بويىچە ئالدىراپ يۈگۈرۈپ يۈسۈپنىڭ يېنىغا كەلدى .ئۇلار ئۇنىڭغا پۈتۈن ئائىلىسى ئۈچۈن گوشەن زېمىنىدىن بىر جاي تەقسىم قىلىپ بەردى . يەھۇدا قايتىپ كېلىپ ،يولنى بويلاپ ئاتىسىنىڭ يېنىغا كەلدى.

7يۈسۈپ هارۋىسىنى چەمبەرلەپ ،بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرىنى ،خىزمەتچىلىرىنى ۋە مىسىردىكى بارلىق ئەمەلدارلىرىنى ئاتىسى ياقۇپ بىلەن كۆرۈشۈشكە ئېلىپ باردى .يۈسۈپنىڭ بۇيرۇقى مىسىردا جاكارلىنىپ ،ياقۇپ بىلەن كۆرۈشمىگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۆلىدۇ ،دەپ جاكارلاندى.

8ئەتىسى كۈنى يۈسۈپ پۈتۈن مىسىرلىقلارنىڭ زور ۋە كۈچلۈك قوشۇنىنى باشلاپ يولغا چىقتى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى نەپىس زىغىر ۋە بىنەپشە رەڭلىك كىيىملەرنى كىيىپ ،كۈمۈش ۋە ئالتۇن قوراللارنى ۋە جەڭ قوراللىرىنى كۆتۈرگەنىدى.

9ئۇلار ھەممىسى ھەر خىل چالغۇ ئەسۋابلىرى ،دۇمباق ۋە داپ چېلىپ ،يول بويىغا مۇررە ۋە ئالوي چېچىپ ،ياقۇپنى قارشى ئېلىشقا چىقتى . ئۇلار شۇنداق قىلدى ،يەر يۈزى ئۇلارنىڭ ۋارقىرىشىدىن لەرزىگە كەلدى.

10مىسىرلىقلارنىڭ بارلىق ئاياللىرى مىسىرنىڭ ئۆگزىلىرىدىن ۋە تاملىرىدىن چىقىپ ياقۇپ بىلەن كۆرۈشتى .يۈسۈپنىڭ بېشىغا پادىشاھلىق تاجىنى كىيدۈرۈپ قويغانىدى .چۈنكى پادىشاھ ئۇنى ئاتىسى بىلەن كۆرۈشكەندە كىيدۈرۈش ئۈچۈن ئۇنىڭغا ئەۋەتكەنىدى.

11يۈسۈپ ئاتىسىغا ئەللىك مېتىر يېقىنلاشقاندا ،هارۋىدىن چۈشۈپ ،ئاتىسىغا قاراپ ماڭدى .مىسىرنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە ئاقسۆڭەكلىرى يۈسۈپنىڭ ئاتىسىغا قاراپ پىيادە ماڭغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇلارمۇ چۈشۈپ ،ياقۇپقا قاراپ پىيادە ماڭدى.

12ياقۇپ يۈسۈپنىڭ چېدىرىغا يېقىنلاشقاندا ،ياقۇپ يۈسۈپ بىلەن بىللە ئۆزىگە قاراپ كېلىۋاتقان چېدىرنى كۆردى ۋە بۇ ئۇنىڭغا خۇشال بولدى ،ياقۇپ بۇنىڭغا ھەيران قالدى.

13ياقۇپ يەھۇدادىن» :مىسىر چېدىرىدا پادىشاھلىق كىيىملىرىنى كىيگەن ،ئۈستىگە قىزىل رەڭلىك چاپان ،بېشىغا شاھلىق تاجى كىيگەن ، هارۋىسىدىن چۈشۈپ ،بىزگە قاراپ كېلىۋاتقان بۇ ئادەم كىم؟ «دېدى .يەھۇدا ئاتىسىغا» :ئۇ سېنىڭ ئوغلۇڭ يۈسۈپ ،پادىشاھ ،«دېدى .ياقۇپ ئوغلىنىڭ شان-شەرىپىنى كۆرۈپ خۇشال بولدى.

14يۈسۈپ ئاتىسىنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇنىڭغا تەزىم قىلدى .چېدىردىكىلەرنىڭ ھەممىسى ياقۇپنىڭ ئالدىدا ئۇنىڭ بىلەن بىللە يەرگە يىقىلىپ تەزىم قىلدى.

15بۇ چاغدا ياقۇپ يۈگۈرۈپ بېرىپ ئوغلى يۈسۈپنىڭ يېنىغا باردى ۋە ئۇنىڭ بوينىغا ئېگىلىپ ئۇنى سۆيدى .ئۇلار يىغلىدى .يۈسۈپمۇ ئاتىسىنى قۇچاقلاپ سۆيدى .ئۇلار يىغلىدى .مىسىر خەلقىمۇ ئۇلار بىلەن بىللە يىغلىدى.

16ياقۇپ يۈسۈپكە» :ئەمدى سېنىڭ چىرايىڭنى كۆرگەندىن كېيىن ،خۇشاللىق بىلەن ئۆلۈپ كېتىمەن ،سەن يەنىلا ھايات ۋە شان-شەرەپ بىلەن ياشاۋاتىسەن «دېدى.

17ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ،ئاياللىرى ،باللىرى ،خىزمەتكارلىرى ۋە ياقۇپنىڭ پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەر يۈسۈپ بىلەن بىللە قاتتىق يىغلىدى ،ئۇنى سۆيۈپ ،قاتتىق يىغلىدى.

18شۇنىڭدىن كېيىن ،يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى مىسىرغا قايتىپ كەلدى .ياقۇپ ،ئوغۇللىرى ۋە ئائىلىسىدىكى بارلىق باللار يۈسۈپ بىلەن بىللە مىسىرغا كەلدى .يۈسۈپ ئۇلارنى مىسىرنىڭ ئەڭ ياخشى يېرى بولغان گوشەن زېمىنىغا ئورۇنلاشتۇردى.

19يۈسۈپ ئاتىسى ۋە قېرىنداشلىرىغا» :مەن بېرىپ ،پادىشاھقا» :ئاكىلىرىم ،ئاتامنىڭ ئائىلىسى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق ئەزالىرى مېنىڭ يېنىمغا كەلدى ،ئۇلار گوشەن زېمىنىدا «دەپ ئېيتاي «دېدى.

20يۈسۈپ شۇنداق قىلىپ ،ئاكىلىرى رۇبېن ،ئىسساكار زەبۇلۇن ۋە ئىنىسى بىنيامىنلارنى ئېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىغا قويدى.

21يۈسۈپ پادىشاھقا» :ئاتامنىڭ قېرىنداشلىرىم ،ئاتامنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق مال-مۈلكى ،قوي-كالا ماللىرى بىلەن بىللە كەنئاندىن مىسىرغا كۆچۈپ كېلىشتى ،چۈنكى ئۇلار قاتتىق ئاچارچىلىققا دۇچ كەلگەنىدى.

22پادىشاھ يۈسۈپكە» :ئاتاڭ بىلەن قېرىنداشلىرىڭنى بۇ يەرنىڭ ئەڭ ياخشى يېرىگە قوي ،ئۇلاردىن بارلىق ياخشى نەرسىلەرنى ئايىما ، ئۇلارنىڭ بۇ يەردىكى مول ھوسۇلدىن يېيىشىگە يول قويىما ،«دېدى.

23يۈسۈپ جاۋاب بېرىپ» :مەن ئۇلارنى گوشەن زېمىنىغا ئورۇنلاشتۇردۇم ،چۈنكى ئۇلار چارۋىچى ،شۇڭا مىسىرلىقلاردىن باشقا ، گوشەندە تۇرۇپ ،پادىلىرىنى باقسۇن «دېدى.

24پادىشاھ يۈسۈپكە» :ئاكىلىرىڭ ساڭا نېمە دېسە ،شۇنى قىل «دېدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى پادىشاھقا تەزىم قىلىپ ،ئۇنىڭدىن ئامان-ئېسەن چىقىپ كەتتى .شۇنىڭدىن كېيىن ،يۈسۈپ ئاتىسىنى پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.

25ياقۇپ پادىشاھنىڭ يېنىغا بېرىپ تەزىم قىلدى .پادىشاھ پادىشاھقا بەخت تىلىدى .ئاندىن پادىشاھ چىقىپ كەتتى .ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر گوشەن زېمىنىدا ئولتۇراقلاشتى.

26ياقۇپنىڭ ھاياتىنىڭ ئىككىنچى يىلى ،يەنى بىر يۈز ئوتتۇزىنچى يىلىدا ،يۈسۈپ ئاتىسىنى ،قېرىنداشلىرىنى ۋە ئاتىسىنىڭ پۈتۈن ئائىلىسىنى ئاچارچىلىق مەزگىلىدە باللىرىغا يېتەرلىك نان بىلەن تەمىنلىدى ،ئۇلار ھېچ نەرسىدىن كەم بولمىدى.

27يۇسۇپ ئۇلارغا پۈتۈن زېمىنىنىڭ ئەڭ ياخشى جايلىرىنى بەردى. يۇسۇپ هايات ۋاقتىدا، ئۇلار مىسىرنىڭ ئەڭ ياخشى جايلىرىغا ئىگە بولدى. يۇسۇپ ئۇلارغا ۋە ئاتىسىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە يىل بويى كىيىم-كېچەك بەردى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاكىسى هايات ۋاقتىدا مىسىردا خاتىرجەم ياشىدى.

28ياقۇپ هەمىشە يۇسۇپنىڭ داستىخىنىدا تاماق يەيتتى. ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ئۆيلىرىدە يېگەن تاماقلاردىن باشقا، كېچە-كۈندۈز يۇسۇپنىڭ داستىخىنىدىن ئايرىلمايتتى.

29ئاچارچىلىق مەزگىلىدە، مىسىرلىقلار يۇسۇپنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ئالغان يېمەكلىكلەرنى يېدى. چۈنكى ئاچارچىلىق سەۋەبىدىن مىسىرلىقلار ئۆزلىرىنىڭ بارلىق نەرسىلىرىنى سېتىۋەتتى.

30يۇسۇپ مىسىرنىڭ بارلىق يەر-زېمىنلىرىنى فىرئەۋنىنىڭ پۇلىغا سېتىۋېلىپ، مىسىرنىڭ هەممە يېرىنى ئاشلىق بىلەن تەمىنلىدى. ئاچارچىلىق كۈنلىرىدە مىسىرنى ئاشلىق بىلەن تەمىنلىدى. يۇسۇپ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئاشلىق ئۈچۈن ئۆزىگە كەلگەن بارلىق كۈمۈش-ئالتۇنلارنى توپلىدى. ئۇ نۇرغۇن ئالتۇن-كۈمۈش توپلىدى، بۇنىڭدىن باشقا، نۇرغۇن ئاق تاشلار، بېدېللىي ۋە قىممەتلىك كېيىملەرمۇ بار ئىدى. ئۇلار پۇللىرىنى تۈگەتكەندىن كېيىن، بۇلارنى پۈتۈن مەملىكەتتىن يۇسۇپكە ئېلىپ كەلدى.

31يۇسۇپ قولىغا چۈشكەن بارلىق كۈمۈش ۋە ئالتۇنلارنى، تەخمىنەن يەتمىش ئىككى قابىلىيەتلىك ئالتۇن-كۈمۈشنى، شۇنداقلا نۇرغۇن ئونىكس تاشلىرى ۋە بدېللىينى ئېلىپ، ئۇلارنى تۆت قىسىمغا بۆلۈپ يوشۇردى. بىر قىسمىنى قىزىل دېڭىز بويىدىكى چۆللۈككە، بىر قىسمىنى پىرات دەرياسى بويىغا، ئۈچىنچى ۋە تۆتىنچى قىسمىنى پېرسىيە ۋە مېدىيا چۆللۈكىنىڭ قارشىسىدىكى چۆللۈككە يوشۇردى.

32ئۇ قالغان ئالتۇن-كۈمۈشنىڭ بىر قىسمىنى ئېلىپ، بارلىق قېرىنداشلىرىغا، ئاتىسىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە ۋە ئاتىسىنىڭ ئائىلىسىدىكى بارلىق ئاياللارغا بەردى، قالغانلىرىنى بولسا فىرئەۋنىنىڭ ئۆيىگە تەخمىنەن يىگىرمە تالانت ئالتۇن-كۈمۈش ئېلىپ كەلدى.

33يۇسۇپ قالغان ئالتۇن-كۈمۈشنىڭ هەممىسىنى پادىشاهقا بەردى. پادىشاھ ئۇنى خەزىنىسىگە سالدى. شۇنىڭدىن كېيىن، بۇ زېمىندا ئاچارچىلىق كۈنلىرى توختىدى. ئۇلار پۈتۈن زېمىندا ئۇرۇق تېرىپ، هوسۇل ئالدى. ئۇلار يىلدىن-يىلغا ئۆز مىقدارىدا هوسۇل ئالدى. هېچ نەرسە كەم بولمىدى.

34يۇسۇپ مىسىردا خاتىرجەم ياشىدى. پۈتۈن زېمىن ئۇنىڭ قول ئاستىدا ئىدى. ئاتىسى ۋە بارلىق قېرىنداشلىرى گوشەن زېمىنىدا تۇرۇپ، ئۇ يەرنى ئىگىلىۋالدى.

35يۇسۇپ قېرىپ، ياشىنىپ قالغانىدى. ئۇنىڭ ئىككى ئوغلى ئەفرايىم ۋە ماناسسە ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن بىللە ياقۇپنىڭ ئۆيىدە تۇرۇپ، پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىنى ئۆگىنەتتى.

36ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى مىسىرنىڭ گوشەن زېمىنىدا ئولتۇراقلىشىپ، ئۇ يەرنى ئىگىلىۋالدى. ئۇلار ئۇ يەردە كۆپىيىپ، كۆپەيدى.

56-باب

1ياقۇپ مىسىر زېمىنىدا ئون يەتتە يىل ياشىدى. ياقۇپنىڭ ئۆمرى بىر يۈز قىرىق يەتتە يىل بولدى.

2شۇ چاغدا ياقۇپ ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدىغان كېسەلگە گىرىپتار بولدى. ئۇ مىسىردىن ئوغلى يۇسۇپنى چاقىرتىپ كەلدى. يۇسۇپ مىسىردىن قايتىپ كەلدى. يۇسۇپ ئاتىسىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى.

3ياقۇپ يۇسۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىغا: «مەن ئۆلۈپ كېتىۋاتىمەن. ئەجدادلىرىڭلارنىڭ خۇداسى سىلەرنى يوقلاپ، سىلەرنى پەرۋەردىگار سىلەرگە ۋە سىلەردىن كېيىنكى ئەۋلادلىرىڭلارغا بېرىشكە قەسەم قىلغان زېمىنغا قايتۇرۇپ كېلىدۇ. شۇڭا مەن ئۆلگەندىن كېيىن، مېنى ئاتا-بوۋىلىرىمنىڭ يېنىدىكى كەنئان زېمىنىدىكى هېبروندىكى ماكپېلاھتىكى ئۆڭكۈرگە دەپنە قىلىڭلار» دېدى.

4ياقۇپ ئوغۇللىرىغا ئۇنى هېبروندىكى ماكپېلاھقا دەپنە قىلىشقا قەسەم قىلدۇردى. ئوغۇللىرى ئۇنىڭغا بۇ ئىش توغرىسىدا قەسەم بەردى.

5ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: «پەرۋەردىگار خۇداڭلارغا ئىبادەت قىلىڭلار، چۈنكى ئاتا-بوۋىلىرىڭلارنى قۇتقۇزغان خۇدا سىلەرنى بارلىق قىيىنچىلىقلاردىن قۇتقۇزىدۇ.»

6ياقۇپ: «باللىرىڭلارنىڭ هەممىسىنى ماڭا چاقىرىڭلار» دېدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ هەممىسى كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى. ياقۇپ ئۇلارغا بەخت تىلىدى ۋە مۇنداق دېدى: «ئەجدادلىرىڭلارنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسى سىلەرگە مىڭ هەسسە كۆپ بەخت ئاتا قىلسۇن، سىلەرگە بەخت ئاتا قىلسۇن، ئاتاڭلار ئىبراهىمغا بەخت ئاتا قىلغان بەختنى سىلەرگە ئاتا قىلسۇن.» ياقۇپ ئۇلارغا بەخت تىلىگەندىن كېيىن، ئۇ شۇ كۈنىلا بارلىق ئوغۇللىرى بىلەن بىللە يولغا چىقتى.

7ئەتىسى كۈنى ياقۇپ ئوغۇللىرىنى يەنە چاقىردى. ئۇلار يىغىلىپ، ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى. ياقۇپ ئۆلۈشتىن بۇرۇن ئوغۇللىرىغا بەخت تىلىدى، هەر بىرى ئۆزىگە لايىق بەخت تىلىدى. مانا بۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئىسرائىلغا ئائىت تەۋرات كىتابىدا يېزىلغان.

8ياقۇپ يەھۇداغا مۇنداق دېدى _: ئوغلۇم، سېنىڭ قېرىنداشلىرىڭ ئۈچۈن كۈچلۈك ئادەم ئىكەنلىكىڭنى بىلىمەن. ئۇلارغا پادىشاھ بول، سېنىڭ ئوغۇللىرىڭمۇ مەڭگۈ ئۆز ئوغۇللىرىغا پادىشاھ بولىدۇ.

9ئوغۇللىرىڭغا پەقەت ئوقيا ۋە بارلىق ئۇرۇش قوراللىرىنى ئۆگىتىڭلار، شۇنداق قىلساڭلار ئۇلار دۈشمەنلىرىنى باشقۇرىدىغان قېرىنداشلىرىنىڭ جەڭلىرىدە جەڭ قىلالايدۇ.

10ياقۇپ شۇ كۈنى ئوغۇللىرىغا يەنە بىر قېتىم ۋەسىيەت قىلىپ: «مەن بۈگۈن ئۆز خەلقىمنىڭ يېنىغا قايتىمەن. مېنى مىسىردىن ئېلىپ چىقىپ، سىلەرگە بۇيرۇغانلىرىمدەك ماكپېلاھ ئۆڭكۈرىگە دەپنە قىلىڭلار» دېدى.

11شۇنداقتىمۇ، سىلەرنىڭ ئوغۇللىرىڭلار مېنى كۆتۈرۈپ يۈرمىسۇن، پەقەت ئۆزۈڭلار يۈرۈڭلارلا. جەسەتنى ئېلىپ كەنئان زېمىنىغا بېرىپ دەپنە قىلغاندا، ماڭا شۇنداق قىلىڭلار.

12يەھۇدا، ئىسساكار ۋە زەبۇلۇن قەبىلىلىرى مېنىڭ جەسەت ساندۇقىمنى شەرق تەرەپتە، رۇبېن، شىمون ۋە گاد قەبىلىلىرى جەنۇبتا، ئەفرايىم، ماناسسە ۋە بىنيامىن غەربتە، دان، ئاشىر ۋە نافتالى شىمال تەرەپتە مېنىڭ جەسەت ساندۇقىمنى كۆتۈرىدۇ.

13لېۋىيلار پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى ئېلىپ يۈرمىسۇن، چۈنكى ئۇ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى لاگېردا ئىسرائىللار بىلەن بىللە كۆتۈرۈپ يۈرىدۇ، ئوغلۇم يۈسۈپمۇ ئېلىپ يۈرمىسۇن، چۈنكى پادىشاھ قانداق بولسا، ئۇنىڭ شان-شۆھرىتى شۇنداق بولسۇن، ئەمما ئەفرايىم بىلەن ماناسسە ئۇلارنىڭ ئورنىغا چىقىدۇ.

14مېنى ئېلىپ كېتىۋاتقاندا ماڭا شۇنداق قىلىڭلار. سىلەرگە بۇيرۇغانلىرىمنىڭ ھېچقايسىسىنى ئۇنتۇپ قالماڭلار. ئەگەر ماڭا بۇنداق قىلساڭلار، پەرۋەردىگار سىلەرنى ۋە سىلەرنىڭ ئەۋلادلىرىڭلارنى مەڭگۈ ياد ئېتىدۇ.

15سىلەر ئوغۇللىرىم، ھەر بىرىڭلار ئۆز قېرىنداشلىرىڭلار ۋە ئۇرۇق-تۇغقانلىرىڭلارنى ھۆرمەتلەڭلار. بالىلىرىڭلارغا ۋە كېيىنكى ئەۋلادلىرىڭلارغا ئەجدادلىرىڭلارنىڭ خۇداغا ھەمىشە ئىبادەت قىلىشنى بۇيرۇڭلار.

16شۇنداق قىلساڭلار، سىلەر، ئەۋلادلىرىڭلار ۋە ئەۋلادلىرىڭلارنىڭ ئەۋلادلىرى بۇ زېمىندا مەڭگۈ ياشايسىلەر. پەرۋەردىگار خۇدايىڭلارنىڭ نەزىرىدە ياخشى ۋە توغرا ئىشلارنى قىلىپ، ئۇنىڭ بارلىق يوللىرى بىلەن ماڭساڭلار بولىدۇ.

17ئوغلۇم يۈسۈپ، سەن قېرىنداشلىرىڭنىڭ ساڭا قىلغان زىيانكەشلىكلىرىنى ۋە بارلىق يامانلىقلىرىنى كەچۈرگىن، چۈنكى خۇدا بۇنى سېنىڭ ۋە ئەۋلادلىرىڭنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن قىلغان.

18ئەي ئوغلۇم، قېرىنداشلىرىڭنى مىسىر ئاھالىسىگە تاشلاپ قويما، ئۇلارنىڭ كۆڭلىگە ئازار بەرمە. مەن ئۇلارنى مىسىرلىقلاردىن قوغداش ئۈچۈن خۇدانىڭ قولىغا ۋە سېنىڭ قولۇڭغا تاپشۇردۇم. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسىغا جاۋابەن: «ئى ئاتىمىز، بىزگە بۇيرۇغانلىرىڭىزنىڭ ھەممىسىنى قىلىمىز. پەقەت خۇدا بىز بىلەن بىللە بولسۇن» دېدى.

19ياقۇپ ئوغۇللىرىغا مۇنداق دېدى: «سىلەر ئۇنىڭ يوللىرىغا ئەگىشىپ ماڭساڭلار، خۇدا سىلەرگە يار بولسۇن. ئۇنىڭ ئالدىدا ياخشى ۋە توغرى بولغان ئىشلارنى قىلىشتا ئۇنىڭ يوللىرىدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلۇپ كەتمەڭلار.

20چۈنكى مەن بىلىمەنكى، كېيىنكى كۈنلەردە بۇ زېمىندا نۇرغۇن ۋە ئېغىر قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كېلىسىلەر، ھەتتا بالىلىرىڭلار ۋە نەۋرىلىرىڭلارنىڭ نەۋرىلىرى، پەقەت پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلىڭلار، ئۇ سىلەرنى بارلىق قىيىنچىلىقلاردىن قۇتقۇزىدۇ.

21سىلەر خۇداغا ئىبادەت قىلىش ئۈچۈن ئۇنىڭغا ئەگەشسەڭلار ۋە ئۆزۈڭلاردىن كېيىنكى بالىلىرىڭلارغا ۋە ئەۋلادلىرىڭلارنىڭ ئەۋلادلىرىغا پەرۋەردىگارنى تونۇشنى ئۆگەتسەڭلار، پەرۋەردىگار سىلەر ۋە ئەۋلادلىرىڭلار ئۈچۈن بالىلىرىڭلار ئارىسىدىن بىر خىزمەتچى تەيىنلەيدۇ. پەرۋەردىگار سىلەرنى بارلىق ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قۇتقۇزىدۇ، سىلەرنى مىسىردىن قۇتقۇزىدۇ ۋە ئاتا-بوۋىلىرىڭلارنىڭ زېمىنىغا قايتۇرۇپ كېلىپ، ئۇنى بىخەتەر مىراس قىلىدۇ.

22ياقۇپ ئوغۇللىرىغا نەسىھەت قىلىشنى توختىتىپ، ئاياقلىرىنى ياتقۇزۇپ، ئالەمدىن ئۆتۈپ، ئۆز قەۋمىگە قوشۇلدى.

23يۈسۈپ ئاتىسىنىڭ ئۈستىگە يىقىلىپ، قاتتىق يىغلىدى، ئۇنى سۆيدى ۋە ئاچچىق ئاۋاز بىلەن: «ئاتا، ئاتا!» دېدى.

24ئوغلىنىڭ ئاياللىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى كېلىپ، ياقۇپنىڭ يېنىغا يىقىلىپ، ئۇنىڭغا قاتتىق يىغلىدى.

25ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ئورنىدىن تۇرۇپ، كىيىملىرىنى يىرتىپ، بەللىرىگە خۇر كىيىمنى كىيىپ، يەرگە يىقىلىپ، باشلىرىغا توپا چاچتى.

26بۇ ئىش يۈسۈپنىڭ ئايالىغا ئاڭلاندى، ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، بىر خالتا ئارتىۋالدى. ئۇ ۋە مىسىرلىق ئاياللار ياقۇپ ئۈچۈن قايغۇرۇپ يىغلىدى.

27مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى بۇ ئىشنى ئاڭلاپ، ياقۇپنى تونۇيدىغانلارنىڭ ھەممىسى شۇ كۈنى يىغلىپ كەلدى. پۈتۈن مىسىرلىقلار نەچچە كۈن يىغلىدى.

28ياقۇپنىڭ ئۆلگەنلىكىنى ئاڭلاپ، كەنئاندىن مىسىرغا كەلگەن ئاياللارمۇ ئۇنىڭ ئۈچۈن يەتمىش كۈن يىغلىدى.

29بۇنىڭدىن كېيىن، يۈسۈپ خىزمەتچىلىرى بولغان دوختۇرلارغا ئاتىسىنىڭ جەسىتىنى مۇررە، خۇشبۇي ۋە ھەر خىل خۇشبۇيلار بىلەن مومىيا قىلىشنى بۇيرۇدى. دوختۇرلار يۈسۈپنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ياقۇپنى مومىيا قىلدى.

30مىسىر خەلقى، ئاقساقاللار ۋە گوشەن زېمىنىدىكى بارلىق ئاھالىلەر ياقۇپ ئۈچۈن يىغلاپ، قايغۇردى. ئۇنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر ئاتىسى ياقۇپ ئۈچۈن نۇرغۇن كۈنلەر قايغۇردى.

31يۈسۈپ پادىشاھقا: «ئاتامنىڭ قەسەم قىلغاندەك، ئۇنى قانان زېمىنىغا دەپنە قىلىپ، ئاندىن قايتىپ كېلىمەن» دېدى.

32پادىشاھ يۈسۈپنى ئەۋەتىپ: «بار، ئاتاڭنىڭ دېگىنى ۋە ساڭا قەسەم قىلدۇرغانلىرى بويىچە ئۇنى دەپنە قىل» دېدى. يۈسۈپ بارلىق قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە ئورنىدىن تۇرۇپ، ئاتىسى ياقۇپنى دەپنە قىلىش ئۈچۈن كەنئان زېمىنىغا باردى.

33پادىشاھ بۇ ئىشنى پۈتۈن مىسىردا جاكارلاشنى بۇيرۇدى. ئۇ: «كىمكى يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە كەنئان زېمىنىغا ياقۇپنى دەپنە قىلىشقا بارمىسا، ئۇ ئۆلىدۇ» دېدى.

34مىسىر خەلقى پادىشاھنىڭ بۇ خەۋىرىنى ئاڭلاپ، بىرلىكتە ئورنىدىن تۇردى. پادىشاھنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى، ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ۋە مىسىر زېمىنىدىكى بارلىق ئاقساقاللار يۈسۈپ بىلەن بىللە باردى. پادىشاھنىڭ بارلىق ئەمەلدارلىرى ۋە ئاقسۆڭەكلىرى يۈسۈپنىڭ خىزمەتكارلىرى بىلەن بىللە ياقۇپنى دەپنە قىلىش ئۈچۈن كەنئان زېمىنىغا باردى.

35ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇنىڭ ياتقان جەسەت ساندۇقىنى كۆتۈردى. ئاتىسىنىڭ بۇيرۇغىنىدەك، ئوغۇللىرى ئۇنىڭغا شۇنداق قىلدى.

36قەبرىستانلىق ساپ ئالتۇندىن ياسالغان بولۇپ، ئەتراپى ئانىكس تاشلىرى ۋە بدېللىي بىلەن قاپلانغان، قەبرىستانلىقنىڭ ئۈستى ئالتۇن توقۇلغان بولۇپ، يىپلار بىلەن ئۇلانغان، ئۈستىگە ئانىكس تاشلىرى ۋە بدېللىي ئىلمەكلىرى قويۇلغان ئىدى.

37يۈسۈپ ئاتىسى ياقۇپنىڭ بېشىغا چوڭ ئالتۇن تاج كىيدۈرۈپ، قولىغا ئالتۇن ھاسا قويدى. پادىشاھلار ھايات ۋاقتىدا ئادەتلەنگەندەك، ئۇلار جەسەت ساندۇقىنىڭ ئەتراپىغا ئورالغانىدى.

38مىسىرنىڭ بارلىق قوشۇنلىرى، ئالدى بىلەن فىرئەۋننىڭ بارلىق باتۇرلىرى، يۈسۈپنىڭ باتۇرلىرى، ئۇنىڭدىن كېيىن مىسىرنىڭ قالغان ئاھالىلىرى ئۇنىڭ ئالدىدا سەپ تۈزۈپ ماڭدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى قىلىچ، زىبۇزىننەت ۋە ئۇرۇش قوراللىرى بىلەن بېزەلگەن ئىدى.

39يىغلاپ، قايغۇرۇپ يۈرگەنلەرنىڭ ھەممىسى جەسەت ساندۇقىنىڭ ئالدى تەرىپىگە بېرىپ، يىغلاپ، نالە قىلدى، قالغانلىرى بولسا جەسەت ساندۇقىنىڭ ئارقىسىدىن ماڭدى.

40يۈسۈپ ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن يالىڭاياق يىغلاپ، جەسەت ساندۇقىنىڭ يېنىغا باردى. يۈسۈپنىڭ قالغان خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئورالغانىدى. ھەممەيلەننىڭ ئۈستىدە زىننەت بۇيۇملىرى بار ئىدى. ھەممىسى جەڭ قوراللىرى بىلەن قوراللانغانىدى.

41ياقۇپنىڭ ئەللىك خىزمەتچىسى جەسەت ساندۇقىنىڭ ئالدىغا بېرىپ، يولغا مۇررە، ئالوي ۋە ھەر خىل خۇشبۇيلارنى چېچىپ قويدى. جەسەت ساندۇقىنى كۆتۈرگەن ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى خۇشبۇيلارنىڭ ئۈستىدە ماڭدى. ياقۇپنىڭ خىزمەتچىلىرى ئۇلارنىڭ ئالدىدا يولغا خۇشبۇيلارنى چېچىپ ماڭدى.

42يۈسۈپ ئېغىر قوشۇن بىلەن يولغا چىقتى. ئۇلار ھەر كۈنى مۇشۇنداق ئىش قىلدى، تاكى ئۇلار كەنئان زېمىنىغا يېتىپ كەلگۈچە، ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قىرغىقىدىكى ئاتادىنىڭ خامانىغا يېتىپ كەلدى. ئۇلار ئۇ يەردە قاتتىق قايغۇغا چۆمدى.

43بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ئۆز ئۆيىدىن چىقىپ، ئوتتۇز بىر پادىشاھنى ئېلىپ، ياقۇپ ئۈچۈن قايغۇ-ھەسرەت ئىچىدە يىغلىدى.

44بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى ياقۇپنىڭ جەسەت ساندۇقىنى كۆردى، ئۇنىڭ ئۈستىدە يۈسۈپنىڭ تاجى بار ئىدى. ئۇلار تاجلىرىنى جەسەت ساندۇقىغا قويۇپ، ئەتراپىغا تاجلار بىلەن ئورالغانىدى.

45بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى ئۇ يەردە ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە مىسىرلىقلار بىلەن بىرلىكتە ياقۇپ ئۈچۈن قاتتىق ماتەم تۇتتى، چۈنكى كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ باتۇرلۇقىنى بىلەتتى.

46ئەساۋغا: «ياقۇپ مىسىردا ۋاپات بولدى، ئوغۇللىرى ۋە پۈتۈن مىسىرلىقلار ئۇنى دەپنە قىلىش ئۈچۈن كەنئان زېمىنىغا ئېلىپ باردى» دېگەن خەۋەر يېتىپ كەلدى.

47ئەساۋ بۇ ئىشنى ئاڭلاپ، سېئىر تاغلىق رايونىدا تۇراتتى. ئۇ ئوغۇللىرى، پۈتۈن ئائىلىسى ۋە ئائىلىسى بىلەن ئورنىدىن تۇردى. بۇ كىشىلەر ناھايىتى كۆپ ئىدى. ئۇلار ياقۇپ ئۈچۈن قايغۇ-ھەسرەت ئىچىدە يىغلىدى.

48ئەساۋ قايتىپ كەلگەندە، ئىنىسى ياقۇپ ئۈچۈن قايغۇردى. پۈتۈن مىسىر ۋە پۈتۈن كەنئان خەلقى ئورنىدىن تۇرۇپ، ئەساۋ بىلەن بىللە ئۇ يەردە ياقۇپ ئۈچۈن قاتتىق قايغۇردى.

49يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ ئاكىلىرى ئاتىسى ياقۇپنى ئۇ يەردىن ئېلىپ كېلىپ، ئۇنى ئاتىسىنىڭ يېنىدىكى ئۆڭكۈرگە دەپنە قىلىش ئۈچۈن ھېبرونغا باردى.

50ئۇلار قىرات-ئاربا ئۆڭكۈرىگە يېتىپ كەلگەندە، ئەساۋ ئوغۇللىرى بىلەن يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىغا قارشى تۇرۇپ: «ياقۇپ بۇ ئۆڭكۈرگە دەپنە قىلىنمىسۇن، چۈنكى بۇ يەر بىزگە ۋە ئاتىمىزغا تەۋە» دېدى.

51يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، قاتتىق غەزەپلەندى. يۈسۈپ ئەساۋغا يېقىنلىشىپ: «ئۇلار نېمە دېدى؟» دېدى. ئاتام ياقۇپ ئىسھاق ۋاپات بولغاندىن كېيىن، يىگىرمە بەش يىل ئىلگىرى بۇ زېمىننى سەندىن نۇرغۇن بايلىققا سېتىۋالغان، شۇنداقلا پۈتۈن كەنئان زېمىنىنى سەندىن، سېنىڭ ئوغۇللىرىڭدىن ۋە سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭدىن سېتىۋالغان.

52ياقۇپ بۇ يەرنى ئوغۇللىرى ۋە كېيىنكى ئەۋلادلىرىغا مەڭگۈلۈك مىراس قىلىپ سېتىۋېلىش ئۈچۈن سېتىۋالدى. نېمىشقا بۈگۈن بۇ گەپلەرنى قىلىۋاتىسىز؟

53ئەساۋ جاۋابەن: «سەن يالغان سۆزلەۋاتىسەن، يالغان سۆزلەۋاتىسەن. سەن ئېيتقاندەك، مەن بۇ يەردىكى ھېچ نەرسىمنى ساتمىدىم، ئىنىم ياقۇپمۇ بۇ يەردىكى ھېچ نەرسىمنى سېتىۋالمىدى.

54ئەساۋ يۈسۈپنى ئالداپ كېتىش ئۈچۈن بۇ سۆزلەرنى قىلدى، چۈنكى ئەساۋ ئۆزىنىڭ سۆزلىرى بىلەن يۈسۈپنىڭ يېنىدا ئەمەسلىكىنى، ئەساۋنىڭ قانان زېمىنىدىكى بارلىق مۈلكىنى ياقۇپقا سېتىۋەتكەنلىكىنى بىلەتتى.

55يۈسۈپ ئەساۋغا: «دادام بۇ نەرسىلەرنى ساڭا مال سېتىۋېلىش خاتىرىسىگە قوشۇپ قويغان ۋە گۇۋاھچىلار بىلەن گۇۋاھلىق بەرگەن. مانا بۇ خاتىرىلەر مىسىردا بىزنىڭ قولىمىزدا.» دېدى.

56ئەساۋ ئۇنىڭغا جاۋابەن: «خاتىرە خاتىرىسىدىن تاپقىلى بولىدىغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ كەل، بىز شۇنداق قىلىمىز» دېدى.

57يۈسۈپ ئىنىسى نافتالىنى چاقىرىپ: «تېز بول، توختاپ قالما، مىسىرغا قېچىپ كەت، مال سېتىۋېلىش خاتىرىسى، پېچەتلەنگەن خاتىرىلەر ۋە ئوچۇق خاتىرىلەر، شۇنداقلا تۇنجى ئەۋلادلىق ھوقۇقىنىڭ بارلىق كېلىشىملىرى يېزىلغان دەسلەپكى خاتىرىلەرنى ئېلىپ كەل، ئېلىپ كەل»، دېدى.

58سەن ئۇلارنى بۇ يەرگە ئېلىپ كەل، بىز ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ بۈگۈن ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئۇلاردىن ئۆگىنىۋالايلى.

59نافتالى يۈسۈپنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ، مىسىرغا قاراپ يۈگۈردى. نافتالى قۇملۇقتىكى بۇغىلارغا قارىغاندا پىيادە مېڭىشى يېنىكرەك ئىدى، چۈنكى ئۇ باشاقلارنى ئېزىۋەتمەي ماڭاتتى.

60ئەساۋ نافتالىنىڭ خاتىرىلەرنى ئېلىپ كېلىشكە كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئوغۇللىرى بىلەن غارغا قارشى تۇرۇشنى كۈچەيتتى. ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ پۈتۈن خەلقى يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن قوزغالدى.

61ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ۋە مىسىر خەلقى ئەساۋ ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى. ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ۋە ئۇنىڭ خەلقى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئالدىدا مەغلۇپ بولدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئەساۋنىڭ كىشىلىرىدىن قىرىق ئادەمنى ئۆلتۈردى.

62ئۇ چاغدا ياقۇپنىڭ نەۋرىسى، يەنى داننىڭ ئوغلى چۇشىم ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن بىللە ئىدى، ئەمما ئۇ ئۇرۇش مەيدانىدىن يۈز مېتىر يىراقلىقتا ئىدى. چۈنكى ئۇ ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن بىللە ياقۇپنىڭ جەسەت ساندۇقىنىڭ يېنىدا تۇرۇپ، ئۇ يەرنى قوغدايتتى.

63چۇشىم گاس ۋە گاس بولسىمۇ، ئىنسانلارنىڭ قورقۇش ئاۋازىنى چۈشەندى.

64ئۇ: «نېمىشقا ئۆلۈكلەرنى دەپنە قىلمايسىلەر؟ بۇ نېمە ئۈچۈن قورقۇنچلۇق ئىش؟» دەپ سورىدى. ئۇلار ئەساۋ بىلەن ئوغۇللىرىنىڭ سۆزلىرىگە جاۋاب بەردى. ئۇ جەڭنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئەساۋغا قاراپ يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ قىلىچ بىلەن ئەساۋنى ئۆلتۈردى، بېشىنى كېسىۋەتتى، قىلىچ يىراققا سەكرىدى. ئەساۋ جەڭدىكىلەرنىڭ ئارىسىغا يىقىلدى.

65چۇشىم بۇنداق قىلغاندا، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرىدىن ئۈستۈن كەلدى. ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئاتىسى ياقۇپنى ئۆڭكۈرگە زورلاپ دەپنە قىلدى. ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى بۇنى كۆردى.

66ياقۇپ ھېبروندا ،ئىبراھىم خىت ئوغۇللىرىدىن قەبرىستانلىق ئۈچۈن سېتىۋالغان ماكپېلاھ ئۆڭكۈرىگە دەپنە قىلىندى ۋە قىممەت باھالىق كىيىملەر بىلەن دەپنە قىلىندى.
67ھېچقانداق پادىشاھ يۈسۈپ ئاتىسى ۋاپات بولغاندا ئۇنىڭغا قىلغاندەك شان-شەرەپكە ئېرىشەلمىگەندى ،چۈنكى ئۇ ئاتىسىنى پادىشاھلارنىڭ دەپنە قىلىنىشىغا ئوخشاش شان-شەرەپ بىلەن دەپنە قىلغانىدى.
68يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئاتىسى ئۈچۈن يەتتە كۈن ماتەم تۇتتى.

-57باب

1بۇنىڭدىن كېيىن ،ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى .ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ھېبروندا ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى .ئەساۋ تېخى ئۆلۈپ ياتقانىدى ،دەپنە قىلىنمىغانىدى.
2ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى جەڭ قاتتىق بولدى .ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئالدىدا مەغلۇپ بولدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرىدىن سەكسەن ئادەمنى ئۆلتۈردى ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن بىرسىمۇ ئۆلمىدى .يۈسۈپنىڭ قولى ئەساۋنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ئۈستىدىن غالىب كەلدى .ئۇ ئەساۋنىڭ ئوغلى ئېلىفازنىڭ ئوغلى زەفونى ۋە ئۇنىڭ 50 ئادەمنى ئەسىرگە ئېلىپ ،تۆمۈر زەنجىرلەر بىلەن باغلاپ ،ئۇلارنى مىسىرغا ئېلىپ كېتىش ئۈچۈن خىزمەتچىلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.
3ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى زېفو ۋە ئۇنىڭ خەلقىنى ئەسىرگە ئالغاندىن كېيىن ،ئەساۋنىڭ ئائىلىسىدىكى قالغانلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭمۇ ئەسىرگە ئېلىنىپ كېتىشىدىن قورقۇپ ،جانلىرىدىن قورقتى .ئۇلار ئەساۋنىڭ ئوغلى ئېلىفاز ۋە ئۇنىڭ خەلقىنى ئېلىپ قېچىپ ،ئەساۋنىڭ جەسىتىنى ئېلىپ سەئىر تېغىغا قاراپ يولغا چىقتى.
4ئۇلار سەئىر تېغىغا كېلىپ ،ئەساۋنى سەئىرغا دەپنە قىلدى .لېكىن ئۇنىڭ كاللىسىنى ئۆزلىرى بىلەن بىللە سەئىرغا ئېلىپ كەلمىگەندى ، چۈنكى ئۇ ھېبروندىكى جەڭ بولغان يەرگە دەپنە قىلىنغانىدى.
5ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قېچىپ كەتكەندىن كېيىن ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلارنى سەئىر چېگراسىغىچە قوغلىدى .ئۇلار قوغلىغاندا ،ئۇلارنىڭ ئىچىدىن بىر ئادەمنىمۇ ئۆلتۈرمىدى ،چۈنكى ئۇلار ئېلىپ ماڭغان ئەساۋنىڭ جەسىتى ئۇلارنى ھەيران قالدۇردى .شۇڭا ئۇلار قېچىپ كەتتى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۇلاردىن ئايرىلىپ ،قېرىنداشلىرىنىڭ ھېبرونغا يېتىپ كەلدى .ئۇلار ئۇرۇشتىن ئارام ئالغۇچە شۇ يەردە تۇردى.
6ئۈچىنچى كۈنى ئۇلار ھورىت سېئىرنىڭ بارلىق ئوغۇللىرىنى ۋە شەرقتىكى بارلىق كىشىلەرنى ،دېڭىز قۇمىغا ئوخشاش كۆپ كىشىلەرنى توپلىدى .ئۇلار مىسىرغا بېرىپ ،يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،قېرىنداشلىرىنى قۇتقۇزدى.
7يۈسۈپ ۋە ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ۋە شەرق خەلقىنىڭ ئۆز قېرىنداشلىرىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئۇرۇشقا كەلگەنلىكىنى ئاڭلىدى.
8يۈسۈپ ،ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ۋە مىسىرنىڭ كۈچلۈك كىشىلىرى رامسېس شەھىرىگە بېرىپ ئۇرۇش قىلدى .يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ۋە شەرق خەلقلىرى ئارىسىدا قاتتىق زەربە بەردى.
9ئۇلار ئالتە يۈز مىڭ ئادەمنى ئۆلتۈردى ،ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ھورىت سېئىرنىڭ بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرىنى ئۆلتۈردى؛ ئۇلارنىڭ ئىچىدە پەقەت ئاز ساندىكىسىلا قالدى ،ئۇلار شەرق خەلقى ۋە ئەساۋنىڭ نۇرغۇن ئوغۇللىرىنى ئۆلتۈردى؛ ئەساۋنىڭ ئوغلى ئېلىفاز ۋە شەرق خەلقى يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنىڭ ئالدىدا قېچىپ كەتتى.
10يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئۇلارنى سۇككوتقا يېتىپ كەلگۈچە قوغلاپ باردى .سۇككوتتا ئۇلارنىڭ ئوتتۇز ئادىمىنى ئۆلتۈردى ، قالغانلىرى قېچىپ ،ھەر بىرى ئۆز شەھىرىگە قېچىپ كەتتى.
11يۈسۈپ ،ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ۋە مىسىرنىڭ كۈچلۈك ئەسكەرلىرى دۈشمەنلىرىنىڭ ھەممىسىنى مەغلۇپ قىلغانلىقى ئۈچۈن ،خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق بىلەن ئۇلاردىن ئايرىلىپ كەتتى.
12ئەلىفازنىڭ ئوغلى زەفو ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى يەنىلا مىسىردا ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ قۇللىرى ئىدى .شۇڭا ئۇلارنىڭ ئازابى تېخىمۇ ئېغىرلاشتى.
13ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن سەئىرنىڭ ئوغۇللىرى ئۆز زېمىنىغا قايتىپ كەلگەندە ،سەئىرنىڭ ئوغۇللىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن بولغان ئۇرۇش سەۋەبىدىن ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ۋە مىسىر خەلقىنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالغانلىقىنى كۆردى.
14سېئىرنىڭ ئوغۇللىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرىغا _ :سىلەر بۇ قوشۇننى كۆردۈڭلار ،شۇڭا بىلىسىلەر ،بۇ قوشۇن سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلار ئۈچۈن قۇرۇلغان ،بىرمۇ باتۇر ئادەم ياكى جەڭ ماھىرى قالمىغان.
15ئەمدى بىزنىڭ زېمىنىمىزدىن چىقىپ كېتىڭلار ،بىزدىن ئايرىلىپ ،ئاتا-بوۋىلىرىڭلارنىڭ ماكانى بولغان كەنئان زېمىنىغا كېتىڭلار .نېمىشقا كېيىنكى كۈنلەردە باللىرىڭلار بىزنىڭ ئەۋلادلىرىمىزنىڭ مىراسىغا ئېرىشىدۇ؟
16ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى سېئىرنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى ،شۇڭا سېئىرنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى قارار قىلدى.
17ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسقا ،يەنى دىنھاباغا مەخپىي ھالدا ئادەم ئەۋەتىپ:
18بىزگە ئادەملىرىڭدىن بىر قانچە ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇلارنىڭ بىزگە كېلىشىگە يول قويۇڭلار .بىز ھورىت سېئىرنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن بىرلىكتە ئۇرۇش قىلىمىز ،چۈنكى ئۇلار بىزنى زېمىنىدىن قوغلاپ چىقىرىش ئۈچۈن بىز بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا بەل باغلىدى.
19دىنھابا پادىشاھى ئانگېئاس شۇ چاغلاردا ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا دوستانە مۇئامىلە قىلغانلىقتىن ،ئۇنى ماقۇللىدى .ئانگېئاس ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا بەش يۈز باتۇر پىيادە ئەسكەر ۋە سەككىز يۈز ئاتلىق ئەسكەر ئەۋەتتى.
20سېئىر ئەۋلادلىرى شەرقتىكى خەلقلەر ۋە مىديانلارغا ئادەم ئەۋەتىپ» :سىلەر ئەساۋ ئەۋلادلىرىنىڭ بىزگە نېمە قىلغانلىقىنى كۆردۈڭلار . بىز ياقۇپ ئەۋلادلىرى بىلەن بولغان ئۇرۇشتا دېگۈدەك ۋەيران بولدۇق «دېدى.

21ئەمدى بىزگە ياردەم قىلىڭلار ،بىز ئۇلار بىلەن بىرلىكتە ئۇرۇشىمىز ،ئۇلارنى زېمىندىن قوغلاپ چىقىرىمىز .ئۇلار ئۇچۇن قېرىنداشلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن بولغان ئۇرۇشتا قۇربان بولغان قېرىنداشلىرىمىزنىڭ ئۆچىنى ئالىمىز.

22شەرقتىكى بارلىق خەلقلەر سېيىرنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىپ ،قولىرىدا قىلىچ كۆتۈرۈپ سەككىز يۈزگە يېقىن ئادەم ئۇلارغا قارشى چىقتى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى شۇ چاغدا پاران چۆلىدە سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

23سېيىر ئەۋلادلىرى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ئۈستۈن كەلدى .شۇ كۈنى سېيىر ئەۋلادلىرى دىنھابا پادىشاھى ئانگىپاسنىڭ قەبىلىسىدىن ئىككى يۈزگە يېقىن ئادەمنى ئۆلتۈردى.

24ئىككىنچى كۈنى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن ئىككىنچى قېتىم ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن قايتىپ كەلدى .بۇ قېتىمقى ئۇرۇش ئىنتايىن قاتتىق بولدى .سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇلارنى قاتتىق بىئارام قىلدى.

25ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى سەئىرنىڭ ئۆزلىرىدىن كۈچلۈك ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىدىن بىر قىسىم كىشىلەر دۈشمەنلىرىگە ياردەم بەردى.

26ئىككىنچى قېتىملىق ئۇرۇشتا ،دىنھابا پادىشاھى ئانگىپاس بىلەن بولغان ئۇرۇشتا ،ئەساۋ قەبىلىسىدىن يەنە 58 ئادەم ئۆلتۈرۈلدى.

27ئۈچىنچى كۈنى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى قېرىنداشلىرىنىڭ بەزىلىرىنىڭ ئىككىنچى قېتىملىق ئۇرۇشتا ئۇلاردىن ئايرىلىپ ،ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلغانلىقىنى ئاڭلىدى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى بۇنى ئاڭلاپ قايغۇردى.

28ئۇلار» :دۈشمەنلىرىمىز سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرىغا ياردەم قىلىش ئۈچۈن بىزدىن يۈز ئۆرۈگەن قېرىنداشلىرىمىزغا نېمە قىلىمىز؟ «دېدى . ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى يەنە دىنھابانىڭ پادىشاھى ئانگىپاسقا ئادەم ئەۋەتىپ:

29بىزگە يەنە باشقا ئادەملەرنى ئەۋەتىڭلار ،ئۇلار بىلەن بىللە سېيىر ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇشايلى ،چۈنكى ئۇلار بىزدىن ئىككى ھەسسە ئېغىر بولدى.

30ئانگىپاس يەنە ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا ئالتە يۈزگە يېقىن باتۇر ئەسكەر ئەۋەتتى ،ئۇلار ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا ياردەملىشىش ئۈچۈن كەلدى.

31ئون كۈندىن كېيىن ،ئەساۋ ئەۋلادلىرى پاران چۆلىدە يەنە سېيىر ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى .جەڭ سېيىر ئەۋلادلىرىغا قاتتىق زەربە بەردى .بۇ ۋاقىتتا ئەساۋ ئەۋلادلىرى سېيىر ئەۋلادلىرىدىن ئۈستۈن كەلدى .سېيىر ئەۋلادلىرى ئەساۋ ئەۋلادلىرىدىن مەغلۇپ بولدى .ئەساۋ ئەۋلادلىرى ئۇلاردىن ئىككى مىڭغا يېقىن ئادەمنى ئۆلتۈردى.

32سېيىرنىڭ بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرى بۇ ئۇرۇشتا ئۆلدى ،پەقەت كىچىك بالىلىرىلا شەھەرلىرىدە قالدى.

33مىديانلارنىڭ ھەممىسى ۋە شەرق خەلقى جەڭدىن قېچىپ كەتتى .ئۇلار سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرىغا قارشى قاتتىق جەڭ بولۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇلارنى تاشلاپ قېچىپ كەتتى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى شەرق خەلقىنىڭ ھەممىسىنى قوغلاپ ،ئۆز زېمىنىغا يېتىپ باردى.

34ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى يەنە ئىككى يۈز ئەللىككە يېقىن ئادەمنى ئۆلتۈردى ،ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ئوتتۇزغا يېقىن ئادەم بۇ ئۇرۇشتا ئۆلدى .ئەمما بۇ ئاپەت ئۇلارنىڭ بېشىغا كەلدى ،چۈنكى ئۇلارنىڭ قېرىنداشلىرى ئۇلاردىن يۈز ئۆرۈپ ،ھورىت سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرىغا ياردەم قىلدى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى قېرىنداشلىرىنىڭ يامان ئىشلىرىنى ئاڭلاپ ،يەنە بۇ ئىش ئۈچۈن قايغۇردى.

35جەڭدىن كېيىن ،ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى قايتىپ سەئىرغا قايتىپ كەلدى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى سەئىر زېمىنىدا قالغانلارنى ئۆلتۈرۈۋەتتى . ئۇلار ئاياللىرى ۋە كىچىك بالىلىرىنىمۇ ئۆلتۈرۈۋەتتى .پەقەت 50 ياش ئوغۇل-قىزنىلا تىرىك قالدۇردى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇلارنى ئۆلتۈرمىدى .ئوغۇللار ئۇلارغا قۇل بولۇپ ،قىزلارنى خوتۇنلۇققا ئالدى.

36ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئورنىغا سېيىردا ئولتۇراقلىشىپ ،ئۇلارنىڭ زېمىنىغا ۋارىسلىق قىلىپ ،ئۇنى ئىگىلىۋالدى.

37ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرىغا زېمىندىكى بارلىق مال-مۈلۈكلەرنى ،قوي-قويلىرىنى ،كالا-قويلىرىنى ۋە مال-مۈلۈكلىرىنى ، شۇنداقلا سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرىغا تەۋە بارلىق مال-مۈلۈكلەرنى ئېلىپ كەتتى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ھازىرغىچە سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئورنىدا سېيىردا ياشاپ كەلدى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى زېمىننى ئەساۋنىڭ بەش ئوغلىغا ئائىلىلىرىگە قاراپ بۆلۈپ بەردى.

38ئەينى ۋاقىتتا ،ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ئۆزلىرى ئىگىدارچىلىق قىلغان زېمىندا ئۆزلىرىگە پادىشاھ بولۇشقا قارار قىلدى .ئۇلار بىر-بىرىگە : »ئۇنداق ئەمەس ،ئۇ بىزنىڭ زېمىنىمىزدا بىزگە پادىشاھ بولىدۇ ،بىز ئۇنىڭ مەسلىھەتچىلىكىگە بويسۇنىمىز ،ئۇ دۈشمەنلىرىمىزگە قارشى جەڭ قىلىدۇ «دېدى .ئۇلار شۇنداق قىلدى.

39ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى قەسەم قىلىپ» :ئۇلارنىڭ قېرىنداشلىرىدىن باشقا ھېچكىم ئۇلارغا پادىشاھ بولمايدۇ ،پەقەت ئۇلارنىڭ قېرىنداشلىرىدىن باشقا بىر يات ئادەملا ھۆكۈمرانلىق قىلىدۇ ،چۈنكى ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئۆز قېرىنداشلىرى سېيىر ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلغاندا ،ئۇلارنىڭ قىلغان يامانلىقلىرى سەۋەبىدىن ئوغلى ،قېرىندىشى ۋە دوستىغا ئاچچىقلانغان ئىدى «دېدى.

40شۇڭا ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى قەسەم بېرىپ» :شۇ كۈندىن باشلاپ ،ئۇلار ئۆز قېرىنداشلىرى ئىچىدىن پادىشاھ تاللىمايدۇ ،بەلكى بۈگۈنگىچە باشقا يۇرتلاردىن پادىشاھ تاللىمايدۇ «دېدى.

41ئۇ يەردە ئانگىپاس خەلقىدىن دىنھابا پادىشاھى بېئورنىڭ ئوغلى بېلا ئىسىملىك بىر كىشى بار ئىدى .ئۇ ناھايىتى باتۇر ،گۈزەل ،چىرايلىق ، دانا ،ئەقىل-پاراسەتلىك ۋە مەسلىھەتچى ئىدى .ئانگىپاس خەلقى ئىچىدە ئۇنىڭغا ئوخشاش ئادەم يوق ئىدى.

42ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئۇنى ئېلىپ كېلىپ ،ئۇنىڭغا ياغ قۇيۇپ ،تەختكە ئولتۇرغۇزدى ۋە ئۇنىڭغا باش ئەگدۈرۈپ» :پادىشاھ ھايات بولسۇن ،پادىشاھ ھايات بولسۇن «!دېدى.

43ئۇلار رەختتىنى يېيىپ ،ئۇنىڭغا ئالتۇن-كۈمۈش سىرغا ،ئۈزۈك ياكى بىلەيزۈك ئېلىپ كەلدى .ئۇلار ئۇنىڭغا كۈمۈش ،ئالتۇن ،ئانىكس ۋە بېدېلليى قاتارلىق نەرسىلەر بىلەن بېزەپ ،پادىشاھلىق تەختى ياساپ ،بېشىغا پادىشاھلىق تاج كىيدۈردى .ئۇنىڭغا بىر سارايى سالدى .ئۇ شۇ يەردە تۇردى .ئۇ ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا پادىشاھ بولدى.

44ئانگىپاس خەلقى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ئۇرۇش ھەققىنى ئېلىپ ،دىنھاباغا ،خوجايىنىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى.

45بېلا ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا ئوتتۇز يىل پادىشاھلىق قىلدى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى سېيىرنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئورنىغا بۇ زېمىندا ياشىدى . ئۇلار بۈگۈنگىچە ئۇلارنىڭ يۇرتىدا خاتىرجەم ياشاپ كەلدى.

58-باب

1ئىسرائىللار مىسىرغا بارغان ئوتتۇز ئىككىنچى يىلى ،يەنى يۈسۈپنىڭ ھاياتىنىڭ يەتمىش بىرىنچى يىلىدا ،مىسىر پادىشاھى فىرئەۋن ئالەمدىن ئۆتتى ،ئۇنىڭ ئورنىغا ئوغلى ماگرون پادىشاھ بولدى.

2فىرئەۋن يۈسۈپ ئۆلۈشتىن بۇرۇن ئۇنىڭغا ئوغلى ماگرونغا ئاتا بولۇشنى ۋە ماگروننىڭ يۈسۈپنىڭ ھىمايىسىدە ۋە ئۇنىڭ مەسلىھەتچىلىكىدە بولۇشنى بۇيرۇدى.

3مىسىر خەلقى يۈسۈپنىڭ پادىشاھ بولۇشىغا قوشۇلدى ،چۈنكى مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى بۇرۇندىن تارتىپ يۈسۈپنى ياخشى كۆرەتتى ، پەقەت فىرئەۋننىڭ ئوغلى ماگرونلا ئاتىسىنىڭ تەختىدە ئولتۇراتتى ،ئۇ ئاتىسىنىڭ ئورنىغا پادىشاھ بولدى.

4ماگرون پادىشاھ بولغاندا قىرىق بىر ياشتا ئىدى ،ئۇ مىسىردا قىرىق يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى .پۈتۈن مىسىرلىقلار ئۇنىڭغا ئاتىسىنىڭ ئىسمى بىلەن فىرئەۋن دەپ ئىسىم قويدى .بۇ ئۇلارنىڭ مىسىردا ھۆكۈمرانلىق قىلغان ھەر بىر پادىشاھقا قىلىدىغان ئادىتى ئىدى.

5فىرئەۋن ئاتىسىنىڭ ئورنىغا پادىشاھ بولغاندا ،ئاتىسىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ،مىسىرنىڭ قانۇن-تۈزۈملىرىنى ۋە بارلىق ھۆكۈمەت ئىشلىرىنى يۈسۈپنىڭ قولىغا تاپشۇردى.

6يۈسۈپ مىسىرنىڭ پادىشاھى بولدى ،چۈنكى ئۇ پۈتۈن مىسىرنى باشقۇراتتى ،پۈتۈن مىسىر ئۇنىڭ ھىمايىسى ۋە مەسلىھەتچىلىكى ئاستىدا ئىدى .چۈنكى فىرئەۋن ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،پۈتۈن مىسىرلىقلار يۈسۈپكە مايىل بولدى ،ئۇلار ئۇنى ئۆزلىرىنى باشقۇرۇش ئۈچۈن ئىنتايىن ياخشى كۆرەتتى.

7لېكىن ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئۇنى ياقتۇرمايدىغان كىشىلەرمۇ بار ئىدى .ئۇلار» :بىزگە يات ئادەم ھۆكۈمرانلىق قىلالمايدۇ «دەيتتى .شۇنداقتىمۇ ، مىسىرنىڭ پۈتۈن ھۆكۈمرانلىقى مىسىر پادىشاھىنىڭ قولىغا ئۆتتى .پادىشاھ ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،يۈسۈپ پۈتۈن مەملىكەتتە ئۆزىنىڭ خالىغان ئىشىنى قىلاتتى.

8پۈتۈن مىسىر زېمىنى يۈسۈپنىڭ قول ئاستىدا ئىدى .يۈسۈپ ئەتراپىدىكى بارلىق دۈشمەنلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنى بويسۇندۇردى . يۈسۈپ پۈتۈن زېمىننى ۋە فىلىستىنلىكلەرنى ،ھەتتا كەنئان چېگراسىغىچە بولغان جايلارنى بويسۇندۇردى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى يۈسۈپنىڭ قول ئاستىدا ئىدى .ئۇلار يۈسۈپكە يىللىق باج تاپشۇراتتى.

9مىسىر پادىشاھى پىرئەۋن ئاتىسىنىڭ ئورنىغا تەختكە ئولتۇردى ،ئەمما ئۇ دەسلەپتە ئاتىسىنىڭ باشقۇرۇشىدا بولغىنىدەك ،يۈسۈپنىڭ باشقۇرۇشى ۋە مەسلىھەتچىلىكى ئاستىدا ئىدى.

10ئۇ پەقەت مىسىر زېمىنىدىلا ،يۈسۈپنىڭ مەسلىھەتچىلىكى بىلەنلا ھۆكۈمرانلىق قىلغان ئەمەس ،بەلكى شۇ چاغدا يۈسۈپ مىسىردىن تارتىپ چوڭ پىرات دەرياسىغىچە بولغان پۈتۈن زېمىنغا ھۆكۈمرانلىق قىلغان.

11يۈسۈپ بارلىق ئىشلىرىدا مۇۋەپپەقىيەت قازاندى .پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولدى .پەرۋەردىگار يۈسۈپكە مىسىرلىقلارنىڭ ۋە پۈتۈن زېمىننىڭ قەلبىدە تېخىمۇ كۆپ ئەقىل-پاراسەت ،شان-شەرەپ ،شان-شەرەپ ۋە مۇھەببەت ئاتا قىلدى .يۈسۈپ پۈتۈن زېمىنغا قىرىق يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.

12فىلىستىيەلىكلەرنىڭ بارلىق جايلىرى ،كەنئان ،زىدون ۋە ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ تەرىپىدىكىلەر يۈسۈپنىڭ ھاياتىنىڭ ھەممە مەزگىلىدە ئۇنىڭغا سوۋغات ئېلىپ كېلىپ تۇراتتى .پۈتۈن زېمىن يۈسۈپنىڭ قولىدا ئىدى .يۈسۈپ ئەتراپىدىكى بارلىق دۈشمەنلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ، ئۇلارنى بويسۇندۇرغانلىقى ئۈچۈن ،ئۇلار يىلدا بىر قېتىم بەلگىلەنگەن مىقداردا باج ئېلىپ تۇراتتى .پۈتۈن زېمىن يۈسۈپنىڭ قولىدا ئىدى . يۈسۈپ مىسىردا تەختىدە خاتىرجەم ئولتۇراتتى.

13يۈسۈپ ھايات ۋاقتىدا ،ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى ،يەنى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ،بۇ زېمىندا خاتىرجەم ياشىدى .ئۇلار بۇ زېمىندا كۆپىيىپ ، كۆپىيىپ كەتتى .ئۇلار ئاتىسى ياقۇپنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ،پۈتۈن ئۆمرىنى پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلدى.

14ئۇزۇن كۈنلەر ۋە يىللار ئۆتكەندىن كېيىن ،ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ئۆز زېمىنىدا پادىشاھ بىلا بىلەن بىللە تىنچ ياشىغاندىن كېيىن ،ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى بۇ زېمىندا كۆپىيىپ ،كۆپەيدى .ئۇلار ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە پۈتۈن مىسىر بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا ،ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفو ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنى قۇتقۇزۇشقا بەل باغلىدى ،چۈنكى ئۇلار ئۇ چاغدا يۈسۈپنىڭ قۇللىرى ئىدى.

15ئەساۋ ئەۋلادلىرى شەرقتىكى بارلىق خەلقلەرگە ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇلار بىلەن تىنچلىق ئورناتتى .شەرقتىكى بارلىق خەلق ئەساۋ ئەۋلادلىرى بىلەن بىرلىكتە مىسىرغا ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلدى.

16دىنھابا پادىشاھى ئانگېئاس خەلقىدىنمۇ بىر كىشى ئۇلارغا كەلدى .ئۇلار ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرىغىمۇ ئادەم ئەۋەتتى ،ئۇلارمۇ ئۇلارغا كەلدى.

17بۇ خەلقلەرنىڭ ھەممىسى يىغىلىپ ،ئەساۋ ئەۋلادلىرىغا ياردەملىشىش ئۈچۈن سېئىرغا كەلدى .بۇ لاگېر ناھايىتى چوڭ ۋە ئادەملىرى كۆپ ئىدى ،دېڭىز قۇمىغا ئوخشاش كۆپ ئىدى ،تەخمىنەن 800 مىڭ پىيادە ۋە ئاتلىق ئەسكەر بار ئىدى .بۇ لەشكەرلەرنىڭ ھەممىسى ياقۇپ ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن مىسىرغا باردى ۋە رامېسېسقا يېقىن جايدا لاگېر قۇردى.

18يۈسۈپ قېرىنداشلىرى بىلەن مىسىردىكى ئالتە يۈزگە يېقىن باتۇر ئەسكەرلەر بىلەن بىللە يولغا چىقتى .ئۇلار رامېسېس زېمىنىدا ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى .ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى مىسىرغا بارغان ئەللىكىنچى يىلى ،يەنى بىلانىڭ سېئىردا ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلغانلىقىنىڭ ئوتتۇزىنچى يىلىدا ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى يەنە ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

19پەرۋەردىگار ئەساۋنىڭ ۋە شەرقنىڭ بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرىنى يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى .ئەساۋنىڭ ۋە شەرقنىڭ خەلقى يۈسۈپنىڭ ئالدىدا مەغلۇپ بولدى.

20ئەساۋ قەبىلىسىدىن ۋە شەرق خەلقىدىن ئۆلتۈرۈلگەنلەرنىڭ ئىچىدە ،ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ ئالدىدا تەخمىنەن ئىككى يۈز مىڭ ئادەم قۇربان بولدى .ئۇلارنىڭ پادىشاھى بېئورنىڭ ئوغلى بېلا ئۇلار بىلەن بىللە جەڭدە قۇربان بولدى .ئەساۋ ئەۋلادلىرى پادىشاھلىرىنىڭ جەڭدە يىقىلىپ ئۆلگەنلىكىنى كۆرۈپ ،جەڭدە قوللىرى ئاجىزلىشىپ قالدى.

21يۇسۇپ ،ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ۋە پۈتۈن مىسىرلىقلار يەنىلا ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىنى قاتتىق قىرغىن قىلىۋاتاتتى .ئەساۋنىڭ بارلىق خەلقى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن قورقۇپ ،ئۇلاردىن قېچىپ كەتتى.

22يۇسۇپ ،ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ۋە پۈتۈن مىسىرلىقلار ئۇلارنى بىر كۈنلۈك يول يۈرۈپ قوغلاپ باردى .ئۇلار يەنە ئۈچ يۈزگە يېقىن ئادەمنى ئۆلتۈرۈپ ،يولدا ئۇلارنى داۋاملىق قىرىپ تاشلىدى .كېيىن ئۇلار ئۇلاردىن قېچىپ كەتتى.

23يۇسۇپ ۋە ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى مىسىرغا قايتىپ كەلدى ،ئۇلاردىن ھېچكىم كەم بولمىدى ،ئەمما مىسىرلىقلاردىن ئون ئىككى ئادەم ئۆلدى.

24يۇسۇپ مىسىرغا قايتىپ كەلگەندە ،زېفو ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنى قوشۇمچە باغلاشنى بۇيرۇدى ،ئۇلار ئۇلارنى تۆمۈر بىلەن باغلاپ ، قايغۇنى تېخىمۇ كۈچەيتتى.

25ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە شەرق خەلقلىرى نومۇس بىلەن ئۆز شەھىرىگە قايتىشتى ،چۈنكى ئۇلار بىلەن بىللە بولغان بارلىق باتۇر ئەسكەرلەر جەڭدە قۇربان بولغانىدى.

26ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى پادىشاھلىرىنىڭ جەڭدە ئۆلگەنلىكىنى كۆرۈپ ،دەرھال شەرق خەلقىدىن بىر كىشىنى ،بوتزرا زېمىنىدىن زاراخنىڭ ئوغلى يوبابنى ئېلىپ كەلدى .ئۇلار ئۇنى پادىشاھ بېلانىڭ ئورنىغا پادىشاھ قىلىپ قويدى.

27يوباب بېلانىڭ تەختىگە ئولتۇرۇپ ،ئۇنىڭ ئورنىغا پادىشاھ بولدى .يوباب ئېدومدا ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا ئون يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى شۇ كۈندىن باشلاپ ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلمىدى .چۈنكى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ باتۇرلۇقىنى بىلەتتى ۋە ئۇلاردىن قاتتىق قورقاتتى.

28ئەمما شۇ كۈندىن باشلاپ ،ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن نەپرەتلەندى .ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى ئۆچمەنلىك ۋە ئاداۋەت ھازىرغىچە ئىنتايىن كۈچلۈك بولدى.

29بۇنىڭدىن ئون يىل ئۆتكەندىن كېيىن ،بوتزرادىن كەلگەن زاراخنىڭ ئوغلى يوباب ئالەمدىن ئۆتتى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى تېمان زېمىنىدىن كەلگەن خۇشام ئىسىملىك بىر كىشىنى تاللاپ ،يوبابنىڭ ئورنىغا پادىشاھ قىلىپ تەيىنلىدى .خۇشام ئېدومدا ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا يىگىرمە يىل پادىشاھلىق قىلدى.

30مىسىر پادىشاھى يۇسۇپ ،ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ۋە بارلىق ئىسرائىل خەلقى شۇ كۈنلەردە ،يۇسۇپنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى بىلەن بىرلىكتە مىسىردا خاتىرجەم ياشىدى ،ھېچقانداق توسالغۇ ياكى يامان ۋەقە يۈز بەرمىدى .مىسىر زېمىنى يۇسۇپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنىڭ دەۋرىدە ئۇرۇشتىن تىنچلاندى.

-59باب

1مىسىردا ياشاۋاتقان ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە :ياقۇپ بىلەن بىللە كەلگەن ياقۇپنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ئۆز ئائىلىسى بىلەن مىسىرغا كەلگەنىدى.

2لېياھنىڭ ئوغۇللىرى رۇبېن ،شىمون ،لاۋىي ،يەھۇدا ،ئىسساكار ۋە زەبۇلۇن ،شۇنداقلا ئۇلارنىڭ سىڭلىسى دىنا ئىدى.

3راھىلەنىڭ ئوغۇللىرى يۇسۇپ بىلەن بىنيامىن ئىدى.

4لېياھنىڭ دېدىكى زىلپانىڭ ئوغۇللىرى گاد ۋە ئاشېر ئىدى.

5راھىلنىڭ دېدەك بىلھانىڭ ئوغۇللىرى دان ۋە نافتالى ئىدى.

6بۇلار ئۇلارنىڭ ئاتىسى ياقۇپ بىلەن مىسىرغا كېلىشتىن بۇرۇن ،كەنئان زېمىنىدا تۇغۇلغان ئەۋلادلىرى ئىدى.

7رۇبېننىڭ ئوغۇللىرى :خانوخ ،پاللۇ ،خېتزرون ۋە كارمى.

8شىموننىڭ ئوغۇللىرى :يېمۇئېل ،يامىن ،ئوھاد ،ياكىن ،زوخار ۋە كەنئانلىق ئايالنىڭ ئوغلى شائۇل.

9لېۋىنىڭ ئوغۇللىرى گېرشون ،كېھات ۋە مېرارى ،ئۇلارنىڭ سىڭلىسى يوكېبەد ئىدى .يوكېبەد مىسىرغا بارغاندا تۇغۇلغان ئىدى.

10يەھۇدانىڭ ئوغۇللىرى ئېر ،ئونان ،شېلاھ ،پەرەس ۋە زاراخ ئىدى.

11ئېر بىلەن ئونان قانان زېمىنىدا ئالەمدىن ئۆتتى؛ پەرېزنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئىسمى چېزرون بىلەن خامۇل ئىدى.

12ئىسساكارنىڭ ئوغۇللىرى تولا ،پۇۋا ،يوب ۋە شومرون ئىدى.

13زەبۇلۇننىڭ ئوغۇللىرى سېرەد ،ئېلون ۋە ياخلېل ،داننىڭ ئوغلى كۇشىم ئىدى.

14نافتالىنىڭ ئوغۇللىرى :ياكزئېل ،گۇنى ،يەتسەر ۋە شىلام.

15گادنىڭ ئوغۇللىرى زىفيون ،چاگگى ،شۇنى ،ئېزبون ،ئېرى ،ئارودى ۋە ئارېلى ئىدى.

16ئاشېرنىڭ ئوغۇللىرى :جىمناھ ،يىشۋاھ ،يىشۋى ،بېرىياھ ۋە ئۇلارنىڭ سىڭلىسى سېراخ؛ بېرىياھنىڭ ئوغۇللىرى :كېبەر ۋە مالكىئېل.

17بىنيامىننىڭ ئوغۇللىرى :بېلا ،بېخېر ،ئاشبېل ،گېرا ،نائان ،ئاكى ،روش ،مۇپىم ،چۇپىم ۋە ئورد.

18يۇسۇپنىڭ مىسىردا تۇغۇلغان ئوغۇللىرى ماناسسە ۋە ئەفرايىم ئىدى.

19ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرىدىن كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسى يەتمىش كىشى ئىدى .بۇلار ئاتىسى ياقۇپ بىلەن بىللە مىسىرغا كېلىپ ،ئۇ يەردە ئولتۇراقلاشقانلار ئىدى .يۇسۇپ ۋە ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى مىسىردا خاتىرجەم ياشىدى .يۇسۇپ ھايات ۋاقتىدا ئۇلار مىسىرنىڭ ئەڭ ياخشى تائاملىرىنى يېدى.

20يۇسۇپ مىسىردا توقسان ئۈچ يىل ياشىدى ،يۇسۇپ پۈتۈن مىسىرغا سەكسەن يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.

21يۇسۇپنىڭ ۋاپات بولىدىغان ۋاقتى يېقىنلاشقاندا ،ئۇ ئادەم ئەۋەتىپ ،قېرىنداشلىرىنى ۋە ئاتىسىنىڭ بارلىق ئائىلىسىدىكىلەرنى چاقىرتتى .ئۇلار يىغىلىپ ،ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى.

22يۇسۇپ قېرىنداشلىرىغا ۋە ئاتىسىنىڭ پۈتۈن ئائىلىسىگە» :مەن ئۆلۈپ كېتىۋاتىمەن ،خۇدا سىلەرنى چوقۇم يوقلاپ ،بۇ زېمىنىدىن ئاتا-بوۋىلىرىڭلارغا بېرىشكە قەسەم قىلغان زېمىنغا ئېلىپ بارىدۇ «دېدى.

23خۇدا سىلەرنى بۇ يەردىن ئاتا-بوۋىلىرىڭلارنىڭ زېمىنىغا ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن سىلەرگە كۆرۈنگەندە ،مېنىڭ سۆڭەكلىرىمنى بۇ يەردىن ئېلىپ كېلىڭلار.
24يۈسۈپ ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا ئۆزلىرىنىڭ ئەۋلادلىرى ئۈچۈن قەسەم قىلدۇردى .ئۇ ئۇلارغا» :خۇدا سىلەرگە چوقۇم كۆڭۈل بۆلىدۇ ، سىلەر مېنىڭ سۆڭەكلىرىمنى بۇ يەردىن ئېلىپ كېلىسىلەر «دېدى.
25بۇنىڭدىن كېيىن ،يۈسۈپ ئالەمدىن ئۆتتى ،بۇ ئىسرائىللارنىڭ مىسىرغا كۆچۈپ كەلگەنلىكىنىڭ يەتمىش بىرىنچى يىلى ئىدى.
26يۈسۈپ مىسىردا ئالەمدىن ئۆتكەندە 110 ياشتا ئىدى .ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى ۋە خىزمەتكارلىرى ئورنىدىن تۇرۇپ ،ئادىتى بويىچە يۈسۈپنىڭ جەسىتىنى مومىياسىيە قىلدى .ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ۋە پۈتۈن مىسىر خەلقى ئۇنىڭغا يەتمىش كۈن ماتەم تۇتتى.
27ئۇلار يۈسۈپنى ھەر خىل خۇشبۇيلار ۋە خۇشبۇيلار بىلەن تولدۇرۇلغان بىر تابۇتقا سېلىپ ،ئۇنى سىخور دەرياسىنىڭ بويىغا دەپنە قىلدى . ئوغۇللىرى ،قېرىنداشلىرى ۋە ئاتىسىنىڭ پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەر ئۇنىڭغا يەتتە كۈن ماتەم تۇتتى.
28يۈسۈپ ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلىشقا باشلىدى .مىسىر پادىشاھى ، ئاتىسىنىڭ ئورنىغا پادىشاھلىق قىلغان فىرئەۋن مىسىرنىڭ بارلىق قانۇنلىرىغا بويسۇنۇپ ،مىسىرنىڭ پۈتۈن ھۆكۈمرانلىقىنى ئۇنىڭ مەسلىھەتچىلىكى بىلەن باشقۇردى .ئۇ ئۆز خەلقى ئۈستىدىن ئىشەنچ بىلەن ھۆكۈمرانلىق قىلدى.

-60باب

1يۈسۈپ ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،ئىسرائىللار مىسىرغا بارغاندىن بۇيان يەتمىش ئىككىنچى يىلى كەلگەندە ،ئەساۋنىڭ نەۋرىسى ،ئېلىفازنىڭ ئوغلى زەفو ئادەملىرى بىلەن مىسىردىن قېچىپ كەتتى.
2ئۇ ئافرىقىغا ،يەنى دىنھاباغا ،ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسنىڭ يېنىغا كەلدى .ئانگېئاس ئۇلارنى قىزغىن قارشى ئېلىپ ،زېفونى قوشۇنىنىڭ باشلىقى قىلىپ تەيىنلىدى.
3زېفو ئانگېئاسنىڭ ۋە ئۆز خەلقىنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئېرىشتى ،زېفو نۇرغۇن كۈنلەر ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسنىڭ قوشۇن باشلىقى بولدى.
4زېفو ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسنى مىسىرلىقلار ۋە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا ۋە قېرىنداشلىرىنىڭ ئۆچىنى ئېلىش ئۈچۈن بارلىق قوشۇننى توپلاشقا قىزىقتۇردى.
5لېكىن ئانگېئاس زەفونىڭ بۇ ئىشنى قىلىشىغا قۇلاق سالمىدى ،چۈنكى ئانگېئاس ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ كۈچىنى ۋە ئۇلارنىڭ ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن بولغان ئۇرۇشتا ئۇنىڭ قوشۇنىغا قىلغانلىرىنى بىلەتتى.
6زېفو شۇ كۈنلەردە ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ خەلقىنىڭ نەزىرىدە ناھايىتى ئۇلۇغ ئىدى .ئۇ ئۇلارنى مىسىرغا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا قايتا-قايتا قىزىقتۇراتتى ،ئەمما ئۇلار بۇنى خالىمىدى.
7شۇ كۈنلەردە ،چىتتىم زېمىنىدا ،پۇزىمنا شەھىرىدە ئۇزۇ ئىسمىلىك بىر ئادەم بار ئىدى .ئۇ چىتتىم باللىرى تەرىپىدىن بۇزۇقلىشىپ ئىلاھلاشتۇرۇلدى .ئۇ ئادەم ئۆلۈپ ،ئوغلى يوق ،پەقەت جانىيا ئىسىملىك بىر قىزى بار ئىدى.
8قىز ناھايىتى گۈزەل ،چىرايلىق ۋە ئەقىللىق ئىدى ،پۈتۈن مەملىكەتتە ئۇنىڭغا ئوخشاش گۈزەللىك ۋە دانالىق بىلەن ھېچكىم كۆرۈنمىگەنىدى.
9ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسنىڭ خەلقى ئۇنى كۆرۈپ ،ئۇنىڭغا ماختاپ كەلدى .ئانگېئاس چىتتىم باللىرىغا ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇنى ئۆزىگە خوتۇن قىلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى .چىتتىم خەلقى ئۇنى ئۇنىڭغا خوتۇن قىلىپ بېرىشكە قوشۇلدى.
10ئانگېئاسنىڭ ئەلچىلىرى چىتتىم زېمىنىدىن يولغا چىققاندا ،بىبېنتۇ پادىشاھى تۇرنۇسنىڭ ئەلچىلىرى چىتتىمغا كەلدى .چۈنكى بىبېنتۇ پادىشاھى تۇرنۇسمۇ ئۆزىنىڭ ئەلچىلىرىنى ئەۋەتىپ ،جانىيانى ئۆزىگە خوتۇنلۇققا ئېلىشنى تەلەپ قىلدى ،چۈنكى ئۇنىڭ بارلىق ئادەملىرى ئۇنى ماختىغانىدى ،شۇڭا ئۇ بارلىق خىزمەتچىلىرىنى ئۇنىڭغا ئەۋەتتى.
11تۇرنۇسنىڭ خىزمەتكارلىرى چىتتىمغا كېلىپ ،جانىيانى ئۆزلىرىنىڭ پادىشاھى تۇرنۇسنىڭ يېنىغا ئېلىپ كېلىشنى تەلەپ قىلدى.
12چىتتىم خەلقى ئۇلارغا» :بىز ئۇنى بېرەلمەيمىز ،چۈنكى ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاس سىز كېلىشتىن بۇرۇن ئۇنى ئۆزىگە خوتۇن قىلىپ بېرىشنى ،بىز ئۇنى ئۇنىڭغا بېرىشنى ئۈمىد قىلغان ،شۇڭا بىز ئانگېئاسنى تۇرنۇسقا بېرىش ئۈچۈن بۇنداق قىلالمايمىز «دېدى.
13چۈنكى بىز ئانگېئاسنىڭ بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىپ بىزنى ۋەيران قىلىشىدىن قاتتىق قورقىمىز ،چۈنكى ئۇ بىزنى ۋەيران قىلىشى مۇمكىن ،خوجايىنىڭ تۇرنۇس بىزنى ئۇنىڭ قولىدىن قۇتقۇزالمايدۇ.
14تۇرنۇس ئەلچىلىرى چىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ،خوجايىنىغا قايتىپ كېلىپ ،چىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئۇنىڭغا يەتكۈزدى.
15چىتتىمنىڭ باللىرى ئانگېئاسقا بىر خاتىرە ئەۋەتىپ مۇنداق دېدى» :مانا تۇرنۇس جانىيانى ئۆزىگە خوتۇن قىلىپ ئېلىش ئۈچۈن ئۇنى چاقىرتىپ كەلدى ،بىز ئۇنىڭغا شۇنداق جاۋاب قايتۇردۇق؛ ئۇنىڭ پۈتۈن قوشۇنىنى توپلاپ ،ساڭا قارشى ئۇرۇشقا بارىدىغانلىقىنى ،ئىنىڭ لۇكۇسقا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن ساردۇنىيە يولىدىن ئۆتۈشنى ،ئۇنىڭدىن كېيىن ساڭا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا كېلىدىغانلىقىنى ئاڭلىدۇق.«
16ئانگېئاس چىتتىم باللىرىنىڭ خاتىرىدە ئۇنىڭغا ئەۋەتكەن سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،غەزىپى قوزغالدى .ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ،پۈتۈن قوشۇنىنى توپلىدى ۋە دېڭىز ئاراللىرى ئارقىلىق ساردۇنىيەگە بارىدىغان يول ئارقىلىق ئىنىسى ساردۇنىيە پادىشاھى لۇكۇسنىڭ يېنىغا كەلدى.
17لۇكۇسنىڭ ئوغلى نىبلوس ئاكىسى ئانگېئاسنىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ ،ئۇنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن كۆپ قوشۇن بىلەن چىقتى ،ئۇنى سۆيۈپ قۇچاقلىدى .نىبلوس ئانگېئاسقا» :دادامدىن ئەھۋالىنى سورىساڭ ،مەن تۇرنۇس بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا قاچان بارسام ،ئۇنىڭدىن مېنى قوشۇنىنىڭ باشلىقى قىلىپ قويۇشنى تەلەپ قىل «دېدى .ئانگېئاس شۇنداق قىلدى ،ئۇ ئاكىسىنىڭ يېنىغا كەلدى ،ئاكىسى ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى ،ئۇ ئۇنىڭدىن ئەھۋالىنى سورىدى.
18ئانگېئاس ئىنىسى لۇكۇستىن ئۇنىڭ ئەھۋالىنى سوراپ ،ئوغلى نىبلوسنى قوشۇن باشلىقى قىلىپ تەيىنلىدى ،لۇكۇس شۇنداق قىلدى . ئانگېئاس ۋە ئىنىسى لۇكۇس ئورنىدىن تۇرۇپ ،تۇرنۇسقا قاراپ ئۇرۇشقا باردى ،ئۇلار بىلەن بىللە نۇرغۇن قوشۇن ۋە ئېغىر خەلق بار ئىدى.

19ئۇ كېيىن ئۇلار بىلەن كەلدى ،ئۇلار ئاشتوراش ئۆلكىسىگە كەلدى ،مانا تۈرنۇس ئۇلارغا قاراپ كېلىۋاتاتتى ،چۈنكى ئۇ ساردۇنىيەگە قاراپ يولغا چىقىپ ،ئۇنى ۋەيران قىلىشنى ،ئاندىن ئۇ يەردىن ئانگىيئاسقا بېرىپ ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى پىلانلىغان ئىدى.

20ئانگىيئاس ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى لۇكۇس كانوپىيە ۋادىسىدا تۈرنۇس بىلەن ئۇچراشتى ،ئۇلار ئوتتۇرىسىدا جەڭ شۇ يەردە قاتتىق ۋە غەلىتە بولدى.

21ساردۇنىيە پادىشاھى لۇكۇس بىلەن بولغان ئۇرۇش قاتتىق بولدى ،ئۇنىڭ بارلىق قوشۇنى مەغلۇپ بولدى ،ئۇنىڭ ئوغلى نىبلوسمۇ شۇ ئۇرۇشتا قۇربان بولدى.

22ئۇنىڭ تاغىسى ئانگىيئاس خىزمەتكارلىرىغا بۇيرۇق قىلىپ ،نىبلوس ئۈچۈن ئالتۇن تابۇت ياساپ ،ئۇنى شۇ تابۇتقا قويدى .ئانگىيئاس يەنە تۈرنۇسقا قاراپ ئۇرۇش قىلدى .ئانگىيئاس ئۇنىڭدىن كۈچلۈك ئىدى ،ئۇ ئۇنى ئۆلتۈردى ۋە پۈتۈن خەلقىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى .ئانگىيئاس ئاكىسىنىڭ ئوغلى نىبلوسنىڭ ۋە ئاكىسى لۇكۇسنىڭ قوشۇنىنىڭ ئۆچىنى ئالدى.

23تۈرنۇس ئۆلگەندىن كېيىن ،ئۇرۇشتىن ئامان قالغانلارنىڭ قولى ئاجىزلىشىپ ،ئۇلار ئانگىيئاس ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى لۇكۇستىن قېچىپ كەتتى.

24ئانگىيئاس ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى لۇكۇس ئۇلارنى ئالفانۇ بىلەن رومانىڭ ئوتتۇرىسىدىكى چوڭ يولغا قوغلاپ باردى ۋە تۈرنۇسنىڭ پۈتۈن قوشۇنىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى.

25ساردۇنىيە پادىشاھى لۇكۇس خىزمەتكارلىرىغا مىستىن بىر تابۇت ياساپ ،ئوغلى نىبلوسنىڭ جەسىتىنى شۇ يەرگە قويۇشنى بۇيرۇدى . ئۇلار ئۇنى شۇ يەرگە دەپنە قىلدى.

26ئۇلار بۇ يەردە چوڭ يولنىڭ ئۈستىگە ئېگىز بىر مۇنار ياساپ ،ھازىرغىچە بۇ مۇنارنىڭ نامىنى نىبلوسنىڭ ئىسمى بىلەن ئاتاپ كەلدى . ئۇلار بىبىنتۇ پادىشاھى تۈرنۇسنى نىبلوس بىلەن بىللە دەپنە قىلدى.

27مانا ،ئالفانۇ بىلەن رومانىڭ ئارىسىدىكى چوڭ يولدا نىبلوسنىڭ قەبرىسى بىر تەرەپتە ،تۈرنۇسنىڭ قەبرىسى يەنە بىر تەرەپتە بولۇپ ، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بۈگۈنگىچە بىر يول بار.

28نىبلوس دەپنە قىلىنغاندىن كېيىن ،ئاتىسى لۇكۇس قوشۇنىنى ئېلىپ ساردۇنىيە زېمىنىغا قايتىپ كەلدى ،ئۇنىڭ ئاكىسى ئافرىقا پادىشاھى ئانگىيئاس ئۆز خەلقى بىلەن بىبىنتۇ شەھىرىگە ،يەنى تۈرنۇس شەھىرىگە باردى.

29بىبىنتۇ ئاھالىسى ئۇنىڭ داڭقىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭدىن قاتتىق قورقۇپ ،يىغلاپ ۋە يالۋۇرۇپ ئۇنى قارشى ئېلىش ئۈچۈن چىقتى .بىبىنتۇ ئاھالىسى ئانگىيئاستىن ئۇلارنى ئۆلتۈرمەسلىكنى ۋە شەھەرلىرىنى ۋەيران قىلماسلىقنى ئۆتۈندى .ئۇ شۇنداق قىلدى ،چۈنكى بىبىنتۇ ئۇ چاغلاردا چىتتىم ئوغۇللىرىنىڭ شەھەرلىرىنىڭ بىرى دەپ قارالغان ،شۇڭا ئۇ شەھەرنى ۋەيران قىلمىدى.

30لېكىن شۇ كۈندىن باشلاپ ئافرىقا پادىشاھىنىڭ قوشۇنلىرى چىتتىمغا بېرىپ ،ئۇنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلدى ،ئۇلار بارغان ھەر قېتىمدا ، ئانگىيئاس قوشۇنىنىڭ باشلىقى زېفو ئۇلار بىلەن بىللە باردى.

31شۇنىڭدىن كېيىن ،ئانگىيئاس قوشۇنىنى باشلاپ بۇرۇلۇپ ،پۈزىمنا شەھىرىگە كەلدى .ئانگىيئاس ئۇ يەردىن ئۇزۇنىڭ قىزى جانىيانى خوتۇنلۇققا ئېلىپ ،ئۇنى ئافرىقىدىكى ئۆز شەھىرىگە ئېلىپ كەلدى.

-61باب

1شۇ چاغدا ،مىسىر پادىشاھى فىرئەۋن پۈتۈن خەلقىگە مىسىردا مۇستەھكەم بىر قەسىر سېلىشنى بۇيرۇدى.

2ئۇ يەنە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا مىسىرلىقلارغا قۇرۇلۇشقا ياردەملىشىشنى بۇيرۇدى .مىسىرلىقلار پادىشاھلىق تۇرالغۇسى ئۈچۈن گۈزەل ۋە نازۇك بىر سارای سالدى .ئۇ شۇ يەردە تۇرۇپ ،ھۆكۈمىتىنى بېكىتىپ ۋە خاتىرجەم پادىشاھلىق قىلدى.

3ياقۇپنىڭ ئوغلى زەبۇلۇن ئالەمدىن ئۆتتى ،بۇ ئىسرائىللارنىڭ مىسىرغا كۆچۈپ كەلگەنلىكىنىڭ يەتمىش ئىككىنچى يىلى ئىدى .زەبۇلۇن 14 يېشىدا ئالەمدىن ئۆتتى .ئۇ بىر تابۇتقا سېلىنىپ ،باللىرىنىڭ قولىغا بېرىلدى.

4يەتمىش بەشىنچى يىلى ئۇنىڭ ئىنىسى شىمون ئالەمدىن ئۆتتى .ئۇ يۈز يىگىرمە ياشقا كىرگەندە قازا قىلدى .ئۇنىڭ جەسىتى تابۇتقا سېلىنىپ ، باللىرىنىڭ قولىغا بېرىلدى.

5ئېلىفازنىڭ ئوغلى ،ئەساۋنىڭ نەۋرىسى ،دىنھابا پادىشاھى ئانگىيئاسنىڭ قوشۇن باشلىقى زېفو ئانگىيئاسنى مىسىردا ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن ھەر كۈنى ئۇرۇشقا تەييارلىنىشقا قىزىقتۇراتتى .ئانگىيئاس بۇنى قىلىشنى خالىمىدى ،چۈنكى ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرى ئۇنىڭغا ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ بارلىق كۈچ-قۇدرىتىنى ،ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن بولغان ئۇرۇشتا ئۇلارغا قىلغانلىرىنى سۆزلەپ بەرگەنىدى.

6شۇ كۈنلەردە ،زېفو ئانگىيئاسنى ھەر كۈنى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا قىزىقتۇراتتى.

7بىر مەزگىلدىن كېيىن ،ئانگىيئاس زېفونىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇنىڭ مىسىردا ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشىغا قوشۇلدى . ئانگىيئاس پۈتۈن خەلقىنى ،دېڭىز بويىدىكى قۇمدەك كۆپ خەلقىنى رەتلەپ ،مىسىرغا بېرىپ ئۇرۇش قىلىشقا قارار قىلدى.

8ئانگىيئاسنىڭ خىزمەتچىلىرى ئىچىدە ئون بەش ياشلىق بىر يىگىت بار ئىدى .ئۇنىڭ ئىسمى بىئورنىڭ ئوغلى بىلئام ئىدى .بۇ يىگىت ناھايىتى دانا بولۇپ ،سېھىرگەرلىك ماھارىتىنى چۈشىنىدىغان ئىدى.

9ئانگىيئاس بىلئامغا» :بىزگە سېھىرگەرلىك بىلەن ياردەم قىلىڭ ،بىز ھازىر قىلىۋاتقان بۇ جەڭدە كىمنىڭ غەلىبە قىلىدىغانلىقىنى بىلەيلى «دېدى.

10بىلئام ئۇلارغا موم ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى .ئۇ ئۇنىڭدىن ئانگىيئاس قوشۇنىنى ۋە مىسىر قوشۇنىنى ئىپادىلەيدىغان جەڭ ھارۋىلىرى ۋە ئاتلىق ئەسكەرلەرنىڭ سۈرىتىنى ياساپ ،ئۇلارنى ئۆزى تەييارلىغان ماھارەت بىلەن تەييارلانغان سۇغا قويدى .ئۇ قولىدا مىرت دەرەخلىرىنىڭ شاخلىرىنى ئېلىپ ،ماھارىتىنى ئىشلىتىپ ،ئۇلارنى سۇنىڭ ئۈستىدىن تۇتاشتۇردى .سۇدا ئۇنىڭغا ئانگىيئاس قوشۇنىنىڭ مىسىرلىقلار ۋە ياقۇپ ئوغۇللىرىنىڭ سۈرىتىنىڭ ئالدىدا يىقىلىپ چۈشكەن سۈرىتى كۆرۈندى.

11بىلئام بۇ ئىشنى ئانگىيئاسقا ئېيتتى ،ئانگىيئاس ئۈمىدسىزلىنىپ ،مىسىرغا ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن قوراللانمىدى ۋە ئۆز شەھىرىدە قالدى.

12ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفو ئانگېئاسنىڭ مىسىرلىقلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشتىن ئۈمىدسىزلەنگەنلىكىنى كۆرۈپ، ئافرىقىدىكى ئانگېئاستىن قېچىپ، خىتتىمغا كەلدى.
13چىتتىمنىڭ بارلىق خەلقى ئۇنى زور ھۆرمەت بىلەن قارشى ئالدى ۋە ئۇنى كۆپ بويىچە جەڭ قىلىشقا ياللىدى. زېفو شۇ كۈنلەردە ئىنتايىن باي بولدى. ئافرىقا پادىشاھىنىڭ قوشۇنلىرى شۇ كۈنلەردە يەنىلا تارقىلىپ يۈردى. چىتتىمنىڭ باللىرى ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسنىڭ قوشۇنلىرى ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىۋاتقانلىقى ئۈچۈن توپلىنىپ، كۈپتىزىيا تېغىغا باردى.
14بىر كۈنى زېفو بىر ياش موزاينى يوقىتىپ قويدى. ئۇ ئۇنى ئىزدەپ باردى ۋە تاغ ئەتراپىدا ئۇنىڭ مۆڭگۈشلەۋاتقانلىقىنى ئاڭلىدى.
15زېفو بېرىپ قارىسا، تاغنىڭ ئېتىكىدە چوڭ بىر ئۆڭكۈر بار ئىكەن، ئۆڭكۈرنىڭ ئېغىزىدا چوڭ بىر تاش بار ئىكەن. زېفو تاشنى يېرىپ، ئۆڭكۈرگە كىرىپ قارىسا، چوڭ بىر ھايۋان كالا يەۋاتىپتۇ. ئۇ كالا ئوتتۇرىسىدىن يۇقىرىسىغا قاراپ ئادەمگە، ئوتتۇرىسىدىن تۆۋەنگە قاراپ ھايۋانغا ئوخشايدىكەن. زېفو كالاغا قارشى تۇرۇپ، قىلىچلىرى بىلەن ئۇنى ئۆلتۈردى.
16چىتتىم ئاھالىسى بۇ ئىشنى ئاڭلاپ، ئىنتايىن خۇشال بولۇپ: «بىزنىڭ ماللىرىمىزنى يەپ كەتكەن بۇ ھايۋاننى ئۆلتۈرگەن بۇ ئادەمگە نېمە قىلىمىز؟» دېدى.
17ئۇلار يىلىغا بىر كۈننى ئۇنىڭغا ئاتاپ بېغىشلاش ئۈچۈن يىغىلدى. ئۇلار بۇ كۈننى ئۇنىڭ ئىسمى بىلەن زېفو دەپ ئاتىدى. ئۇلار ھەر يىلى شۇ كۈنى ئۇنىڭغا ئىچىملىك قۇربانلىقلىرىنى ئېلىپ كەلدى ۋە سوۋغاتلارنى ئېلىپ كەلدى.
18شۇ چاغدا، پادىشاھ ئانگېئاسنىڭ ئايالى ئۆزىنىڭ قىزى جانىيا كېسەل بولۇپ قالدى. ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ ئەمەلدارلىرى ئۇنىڭ كېسىلىنى قاتتىق ھېس قىلدى. ئانگېئاس دانىشمەنلىرىگە: «جانىياغا نېمە قىلىشىم كېرەك، ئۇنى قانداق قىلىپ كېسىلىدىن ساقايتىمەن؟» دېدى. دانىشمەنلىرى ئۇنىڭغا: «يۇرتىمىزنىڭ ھاۋاسى چىتتىم زېمىنىنىڭ ھاۋاسىغا ئوخشىمايدىغانلىقى، سۈيىمىز ئۇلارنىڭ سۈيىگە ئوخشىمايدىغانلىقى ئۈچۈن، خانىش شۇنىڭدىن كېسەل بولۇپ قالدى» دېدى.
19چۈنكى ھاۋا ۋە سۇنىڭ ئۆزگىرىشى سەۋەبىدىن ئۇ كېسەل بولۇپ قالدى، شۇنداقلا ئۇ يۇرتىدا پەقەت ئاتا-بوۋىلىرى كۆۋرۈك ياساپ چىققان پۇرماھنىڭ سۈيىنى ئىچەتتى.
20ئانگېئاس خىزمەتچىلىرىگە بۇيرۇق قىلىپ، ئۇلار چىتتىمغا تەۋە پۇرماھ سۈيىدىن قاچىلارغا ئېلىپ كەلدى. ئۇلار بۇ سۇلارنى ئافرىقا زېمىنىدىكى بارلىق سۇلار بىلەن تەڭشەپ، بۇ سۇلارنىڭ ئافرىقىدىكىدىن يېنىك ئىكەنلىكىنى بايقىدى.
21ئانگېئاس بۇنى كۆرۈپ، بارلىق ئەمەلدارلىرىغا مىڭلىغان، ئون مىڭلىغان تاش كېسىش ئىشچىلىرىنى يىغىشنى بۇيرۇدى. ئۇلار سان-ساناقسىز تاش كېسىشتى. قۇرۇلۇشچىلار كېلىپ، ناھايىتى مۇستەھكەم بىر كۆۋرۈك سالدى. ئۇلار چىتتىم زېمىنىدىن ئافرىقىغا سۇ مەنبەسىنى يەتكۈزدى. بۇ سۇلار خانىش جانىيا ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئىشلىرى ئۈچۈن ئىدى. ئۇلار سۇ ئىچىپ، نان پىشۇرۇپ، يۇيۇنۇپ، يۇيۇنۇپ، شۇنداقلا يېمەكلىك ئالىدىغان بارلىق ئۇرۇقلارنى ۋە يەردىكى بارلىق مېۋىلەرنى سۇغىرىش ئۈچۈن ئىدى.
22پادىشاھ ئۇلارغا چوڭ كېمىلەر بىلەن چىتتىمنىڭ تۇپراقلىرىنى ئېلىپ كېلىشنى، شۇنداقلا تاشلارنى ئېلىپ كېلىپ قۇرۇلۇش قىلىشنى بۇيرۇدى. قۇرۇلۇشچىلار خانىش جانىيا ئۈچۈن قەسىرلەرنى سالدى، خانىش كېسىلىدىن ساقىيىپ كەتتى.
23يىل ئىنقىلابىدا، ئافرىقا قوشۇنلىرى ئادەتتىكىدەك چىتتىم زېمىنىغا كېلىپ، بۇلاڭ-تالاڭ قىلىشقا باشلىدى. ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفو ئۇلارنىڭ خەۋىرىنى ئاڭلاپ، ئۇلارغا بۇيرۇق چۈشۈرۈپ، ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى، ئۇلار ئۇنىڭدىن قېچىپ كەتتى، ئۇ چىتتىم زېمىنىنى ئۇلاردىن قۇتقۇزدى.
24چىتتىم ئەۋلادلىرى زېفونىڭ باتۇرلۇقىنى كۆرۈپ، قەتئىي قارار قىلىپ، زېفونى ئۆزلىرىگە پادىشاھ قىلىپ قويدى. زېفو ئۇلارغا پادىشاھ بولدى. ئۇ ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقان مەزگىلدە، ئۇلار تۇبال ئەۋلادلىرىنى ۋە ئەتراپىتىكى بارلىق ئاراللارنى بويسۇندۇرۇشقا باردى.
25ئۇلارنىڭ پادىشاھى زېفو ئۇلارغا قارشى ھۇجۇم قىلىپ، تۇبال ۋە ئاراللار بىلەن ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنى بويسۇندۇردى. ئۇلار ئۇرۇشتىن قايتىپ كەلگەندە، ئۇنىڭ ھۆكۈمرانلىقىنى يېڭىلىدى. ئۇلار ئۇنىڭغا پادىشاھلىق تۇرالغۇسى ۋە تەختى ئۈچۈن ناھايىتى چوڭ بىر ساراي سالدى، ئۇنىڭغا چوڭ بىر تەخت ياسىدى. زېفو پۈتۈن چىتتىم زېمىنى ۋە ئىتالىيە زېمىنىغا 50 يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.

62-باب

1ئىسرائىللارنىڭ مىسىرغا بارغانلىقىنىڭ يەتمىش توققۇزىنچى يىلى، ياقۇپنىڭ ئوغلى رۇبېن مىسىر زېمىنىدا ئالەمدىن ئۆتتى. رۇبېن يۈز يىگىرمە بەش يېشىدا ئالەمدىن ئۆتتى. ئۇنى تابۇتقا سېلىپ، باللىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.
2سەكسەنىنچى يىلى ئۇنىڭ ئىنىسى دان ئالەمدىن ئۆتتى؛ ئۇ 120 ياشقا كىرگەندە قازا قىلدى. ئۇمۇ تابۇتقا سېلىنىپ، باللىرىنىڭ قولىغا بېرىلدى.
3شۇ يىلى ئېدومنىڭ پادىشاھى كۇشام ئالەمدىن ئۆتتى، ئۇنىڭدىن كېيىن بېدادنىڭ ئوغلى ھاداد ئوتتۇز بەش يىل پادىشاھلىق قىلدى، سەكسەن بىرىنچى يىلى ياقۇپنىڭ ئوغلى ئىسساكار مىسىردا ئالەمدىن ئۆتتى. ئىسساكار 122 يېشىدا ۋاپات بولدى. ئۇ مىسىردا تابۇتقا سېلىنىۋېلىپ، باللىرىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇلدى.
4سەكسەن ئىككىنچى يىلى ئاكىسى ئاشىر ئالەمدىن ئۆتتى. ئۇ 123 يېشىدا ۋاپات بولدى. ئۇ مىسىردا بىر تابۇتقا سېلىنىۋېلىپ، باللىرىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇلدى.
5گاد سەكسەن ئۈچىنچى يىلى ئالەمدىن ئۆتتى. ئۇ 125 يېشىدا مىسىردا بىر تابۇتقا سېلىنىۋېلىپ، باللىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.
6ئېدوم پادىشاھى بېدادنىڭ ئوغلى ھاداد ھۆكۈمرانلىق قىلغان سەكسەن تۆتىنچى يىلى، يەنى ئەللىكىنچى يىلىدا، ھاداد ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىنى توپلاپ، پۈتۈن قوشۇننى، تەخمىنەن 400 مىڭ ئادەمنى تەييارلىدى. ئۇ موئاب زېمىنىغا قاراپ يولغا چىقتى. ئۇ موئابلار بىلەن ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنى ئۆزىگە باج تاپشۇرۇشقا باشلىدى.
7موئاب خەلقى بۇ ئىشنى ئاڭلاپ قاتتىق قورقۇپ كەتتى. ئۇلار ئېدوم پادىشاھى بېدادنىڭ ئوغلى ھاداد بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا ياردەملىشىش ئۈچۈن مىديان ئەۋلادلىرىغا ئادەم ئەۋەتتى.

8هاداد موئاب زېمىنىغا يېتىپ كەلگەندە ،موئاب بىلەن مىديان خەلقى ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇش ئۈچۈن چىقىپ ،موئاب زېمىنىدا ئۇنىڭغا قارشى سەپ تۈزدى.

9هاداد موئابلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى ،موئاب ۋە مىديانلاردىن نۇرغۇن ئادەم ،تەخمىنەن ئىككى يۈز مىڭ ئادەم ئۆلتۈرۈلدى.

10موئابقا قارشى ئۇرۇش ناھايىتى قاتتىق بولدى .موئاب خەلقى جەڭنىڭ ئۆزلىرىنىڭ بېشىغا كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ ،قوللىرىنى بوشىتىپ ، ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ ،مىديانلارنى جەڭنى داۋاملاشتۇرۇشقا قالدۇردى.

11مىديانلار موئابنىڭ نىيىتىنى بىلمىدى ،ئەمما ئۇلار جەڭدە كۈچلىنىپ ،هاداد ۋە ئۇنىڭ بارلىق قوشۇنىغا قارشى ئۇرۇش قىلدى ،شۇنىڭ بىلەن پۈتۈن مىديانلار ئۇنىڭ ئالدىدا مەغلۇپ بولدى.

12هاداد پۈتۈن مىديانلارنى قاتتىق مەغلۇپ قىلىپ ،ئۇلارنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى ،موئابقا ياردەمگە كەلگەنلەردىن بىرنىمۇ قالدۇرمىدى.

13مىديانىنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى جەڭدە قازا قىلغاندىن كېيىن ،موئابنىڭ بالىلىرى قېچىپ كەتكەندىن كېيىن ،هاداد پۈتۈن موئابنى ئۆزىگە باج تاپشۇردى .ئۇلار ئۇنىڭ قول ئاستىدا بولدى .ئۇلار بۇيرۇلغاندەك يىللىق باج تاپشۇردى .هاداد ئۆز يۇرتىغا قايتىپ كەتتى.

14يىل ئۆزگىرىشى يۈز بەرگەندە ،مىديانىنىڭ قالغان خەلقى ،موئاب خەلقىنىڭ جەڭدە ئارقىسىغا قايتىپ مىديانىنى تاشلاپ ئۇرۇش قىلغانلىقى ئۈچۈن ،بارلىق قېرىنداشلىرىنىڭ هاداد بىلەن بولغان ئۇرۇشتا قۇربان بولغانلىقىنى ئاڭلىغاندا ،مىديانىنىڭ بەش باشلىقى ئۆز يۇرتىدا قالغان قېرىنداشلىرى بىلەن بىرلىكتە ،قېرىنداشلىرىنىڭ ئۆچىنى ئېلىش ئۈچۈن موئاب بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا قارار قىلدى.

15مىديانلار شەرقتىكى بارلىق قېرىنداشلىرى ۋە كېتۇرادىكى بارلىق قېرىنداشلىرىنى موئابلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن مىديانلارغا ياردەملىشىشكە ئەۋەتتى.

16موئاب خەلقى بۇ ئىشنى ئاڭلاپ ،شەرقتىكى بارلىق خەلقنىڭ ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن بىر يەرگە توپلانغانلىقىدىن قاتتىق قورقتى .موئاب خەلقى ئېدوم زېمىنىغا بېدادنىڭ ئوغلى هادادقا مۇنداق بىر خاتىرە ئەۋەتتى:

17ئەمدى بىزگە ياردەم قىلىڭلار ،بىز مىديانلارنى مەغلۇپ قىلىمىز .چۈنكى ئۇلار ھەممىسى بىر يەرگە جەم بولۇپ ،شەرقتىكى بارلىق قېرىنداشلىرى بىلەن بىرلىكتە بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،مىديانلارنىڭ جەڭدە قۇربان بولۇشىنىڭ ئۆچىنى ئېلىش ئۈچۈن كەلدى.

18ئېدوم پادىشاھى بېدادنىڭ ئوغلى هاداد پۈتۈن قوشۇنىنى باشلاپ ،مىديانلار بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن موئاب زېمىنىغا باردى .مىديانلار ۋە شەرق خەلقى موئاب زېمىنىدا موئابلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى ،ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى جەڭ ناھايىتى قاتتىق بولدى.

19هاداد مىديان ۋە شەرق خەلقىنىڭ ھەممىسىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى .شۇ چاغدا هاداد موئابلارنى مىديانلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى .مىديان ۋە شەرق خەلقىنىڭ قالغانلىرى هاداد ۋە ئۇنىڭ قوشۇنىدىن قېچىپ كەتتى .هاداد ئۇلارنى ئۆز زېمىنىغىچە قوغلاپ ،قاتتىق قىرغىن قىلدى ، ئۆلتۈرۈلگەنلەر يولدا يىقىلدى.

20هاداد موئابنى مىديانلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى ،چۈنكى مىديانىنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈلگەنىدى .هاداد ئارقىسىغا قايتىپ ئۆز يۇرتىغا كەتتى.

21شۇ كۈندىن باشلاپ ،مىديانلار موئابلار ئۈچۈن جەڭدە قۇربان بولغانلىقى ئۈچۈن ،ئۇلاردىن نەپرەتلەندى .ئۇلارنىڭ ئارىسىدا كۆپ بويىي قاتتىق دۈشمەنلىك بار ئىدى.

22مىديانلىقلارنىڭ موئاب يولىدىكى بارلىق كىشىلىرى موئابنىڭ قىلىچى بىلەن ئۆلتۈرۈلدى ،مىديان يولىدىكى موئابلىقلارنىڭ ھەممىسى مىديانىنىڭ قىلىچى بىلەن ئۆلتۈرۈلدى .مىديانلار موئابقا ،موئابلار مىديانلارغا نۇرغۇن كۈنلەر شۇنداق قىلدى.

23ياقۇپنىڭ ئوغلى يەھۇدا مىسىردا ۋاپات بولدى .ياقۇپ مىسىرغا كەلگەندىن كېيىن سەكسەن ئالتىنچى يىلى يەھۇدا 129 ياشقا كىرگەنىدى . ئۇنىڭ جەسىتىنى مومىيا قىلىپ ،تابۇتقا سېلىپ ،بالىلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.

24نافتالى سەكسەن توققۇزىنچى يىلى ئالەمدىن ئۆتتى ،ئۇ 132 يېشىدا بىر تابۇتقا سېلىنىۋېلىپ ،بالىلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.

25ئىسرائىللار مىسىرغا بارغانلىقىنىڭ توقسان بىرىنچى يىلى ،يەنى ئەساۋنىڭ نەۋرىسى ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفونىڭ كىتتىم ئەۋلادلىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلغانلىقىنىڭ ئوتتۇزىنچى يىلىدا ،ئافرىقا خەلقى ئادەتتىكىدەك كىتتىم ئەۋلادلىرىنى تالان-تاراج قىلىش ئۈچۈن ئۇلارغا ھۇجۇم قىلدى ،ئەمما ئۇلار بۇ ئون ئۈچ يىلدىن بۇيان ئۇلارغا ھۇجۇم قىلمىغان ئىدى.

26ئۇلار شۇ يىلى ئۇلارغا كەلدى .ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفو بىر قىسىم ئادەملىرى بىلەن ئۇلارغا قاراپ يولغا چىقىپ ،ئۇلارنى قاتتىق مەغلۇپ قىلدى .ئافرىقا قوشۇنلىرى زېفونىڭ ئالدىدىن قېچىپ كەتتى ،ئۆلتۈرۈلگەنلەر ئۇنىڭ ئالدىدا يىقىلدى .زېفو ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرى ئۇلارنى قوغلاپ ،ئافرىقىغا يېقىنلاشقۇچە ئۇلارنى ئۇرۇپ ئۆلتۈردى.

27ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاس زېفونىڭ قىلغان ئىشىدىن خەۋەر تېپىپ ،ئۇنى قاتتىق بىئارام قىلدى .ئانگېئاس زېفودىن ھەر كۈنى قورقۇپ يۈردى.

-63باب

-93 1يىلى ياقۇپنىڭ ئوغلى لېۋى مىسىردا ۋاپات بولدى .لېۋى 137 يېشىدا ۋاپات بولدى .ئۇنى تابۇتقا سېلىپ ،بالىلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.

2لېۋىي ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،پۈتۈن مىسىرلىقلار يۈسۈپنىڭ قېرىنداشلىرى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆرگەندىن كېيىن ، مىسىرلىقلار ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىغا ئازار بېرىشكە باشلىدى .شۇ كۈندىن باشلاپ ئۇلار مىسىردىن چىقىپ كەتكۈچە ،مىسىرلىقلار ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرىغا ئازاب-ئوقۇبەت سېلىشقا باشلىدى .ئۇلار يۈسۈپ ئۇلارغا بەرگەن بارلىق ئۈزۈمزارلىقلار ۋە ئېتىزلارنى ،ئىسرائىل خەلقى ياشايدىغان بارلىق گۈزەل ئۆيلەرنى ۋە مىسىرنىڭ بارلىق مول نەرسىلىرىنى ئۇلارنىڭ قولىدىن تارتىۋالدى .مىسىرلىقلار شۇ كۈنلەردە ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىدىن ھەممىنى تارتىۋالدى.

3شۇ كۈنلەردە پۈتۈن مىسىر خەلقىنىڭ قۇدرىتى ئىسرائىللارغا تېخىمۇ ئېغىرلاشتى .مىسىرلىقلار ئىسرائىللارغا ئازار بەردى ،ھەتتا ئىسرائىللار مىسىرلىقلارنىڭ سەۋەبىدىن جېنىدىن بىزار بولدى.

4ئىسرائىلنىڭ مىسىرغا كۆچۈپ كەلگەنلىكىنىڭ يۈز ئىككىنچى يىلىدا ،مىسىر پادىشاھى پىرئەۋن ئالەمدىن ئۆتتى .ئۇنىڭ ئورنىغا ئوغلى مېلول پادىشاھ بولدى .مىسىردىكى بارلىق باتۇر ئادەملەر ۋە يۈسۈپ بىلەن ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنى بىلىدىغان بارلىق ئەۋلادلار شۇ كۈنلەردە ئالەمدىن ئۆتتى.

5ئۇلارنىڭ ئورنىغا ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنى ،ئۇلارنىڭ مىسىردا قىلغان بارلىق ياخشىلىقلىرىنى ۋە كۈچ-قۇدرىتىنى بىلمىگەن يەنە بىر ئەۋلاد پەيدا بولدى.

6شۇنىڭ بىلەن ،شۇ كۈندىن باشلاپ ،پۈتۈن مىسىر خەلقى ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ جېنىغا ئاچچىقلىق سېلىپ ،ئۇلارنى ھەر خىل ئېغىر ئىشلارغا سېلىشقا باشلىدى ،چۈنكى ئۇلار ئاچارچىلىق مەزگىلىدە ئۆزلىرىنى قۇتقۇزغان ئاتا-بوۋىلىرىنى بىلمىگەنىدى.

7بۇ پەرۋەردىگار تەرىپىدىن ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ كېيىنكى كۈنلىرىدە ئۇلارغا پايدىلىق بولۇش ئۈچۈن ،بارلىق ئىسرائىل ئەۋلادلىرى ئۆزلىرىنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسىنى تونۇشى ئۈچۈن قىلىندى.

8پەرۋەردىگارنىڭ ئۆز خەلقى ئىسرائىللار ئۈچۈن مىسىردا قىلىدىغان مۆجىزىلىرى ۋە قۇدرەتلىك مۆجىزىلىرىنى بىلىش ئۈچۈن ،ئىسرائىللار ئەجدادلىرىنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسىدىن قورقۇپ ،ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى ھەمىشە ئۇنىڭ يوللىرى بىلەن ماڭسۇن.

9مېلول پادىشاھ بولغاندا يىگىرمە ياشتا ئىدى ،ئۇ توقسان تۆت يىل پادىشاھلىق قىلدى .مىسىر خەلقى ئۇنىڭغا ئاتىسىنىڭ ئىسمى بىلەن فىرئەۋن دەپ ئىسىم قويدى .بۇ ئۇلارنىڭ مىسىردا ھۆكۈمرانلىق قىلغان ھەر بىر پادىشاھقا قىلىدىغان ئادىتى ئىدى.

10شۇ چاغدا ،ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسنىڭ بارلىق قوشۇنلىرى ئادەتتىكىدەك قىنتىم زېمىنىغا تارقىلىپ ،بۇلاڭ-تالاڭ قىلىشقا باشلىدى.

11ئېلىفازنىڭ ئوغلى ،يەنى ئەساۋنىڭ نەۋرىسى زېفو ئۇلارنىڭ خەۋىرىنى ئاڭلاپ ،قوشۇنىنى باشلاپ ئۇلار بىلەن كۆرۈشكە چىقتى ۋە يولدا ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

12زېفو ئافرىقا پادىشاھىنىڭ قوشۇنىنى قىلىچ بىلەن قىرىپ تاشلىدى ،ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنى قالدۇرمىدى ،ھەتتا ئافرىقىدىكى خوجايىنىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلمىدى.

13ئانگېئاس ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفونىڭ بارلىق قوشۇنلىرىغا قىلغانلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇلارنى ۋەيران قىلدى .ئانگېئاس بارلىق قوشۇنلىرىنى ، ئافرىقا زېمىنىدىكى بارلىق ئەرلەرنى ،دېڭىز بويىدىكى قۇمغا ئوخشاش كۆپ خەلقنى توپلىدى.

14ئانگېئاس ئىنىسى لۇكۇسقا ئادەم ئەۋەتىپ» :بارلىق ئادەملىرىڭ بىلەن ماڭا كېلىپ ،زېفو ۋە مېنىڭ ئادەملىرىمنى ۋەيران قىلغان بارلىق چىتتىم باللىرىنى ئۆلتۈرۈشكە ياردەم قىلىڭلار «دېدى .لۇكۇس پۈتۈن قوشۇنىنى ئېلىپ كەلدى ،ئۇلار ئىنىسى ئانگېئاسقا زېفو ۋە چىتتىم باللىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا ياردەملىشىش ئۈچۈن كەلدى.

15زېفو ۋە كىتتىمنىڭ ئوغۇللىرى بۇ ئىشنى ئاڭلاپ قاتتىق قورقۇپ كەتتى ،ئۇلارنىڭ قەلبىنى قورقۇنچ قاپلىدى.

16زېفو يەنە ئېدوم زېمىنىغا ،ئېدوم پادىشاھى بېدادنىڭ ئوغلى ھادادقا ۋە ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا بىر خەت ئەۋەتىپ مۇنداق دېدى:

17مەن ئافرىقىنىڭ پادىشاھى ئانگېئاسنىڭ ئاكىسى بىلەن بىللە بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىدىم ،بىز ئۇنىڭدىن قاتتىق قورقىمىز ، چۈنكى ئۇنىڭ قوشۇنى ناھايىتى كۆپ ،بولۇپمۇ ئۇ ئاكىسى ۋە قوشۇنى بىلەن بىللە بىزگە قارشى كېلىۋاتقاندا.

18شۇڭا سىلەرمۇ ماڭا ياردەم قىلىڭلار ،بىز ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى لۇكۇسقا قارشى بىرلىكتە جەڭ قىلىمىز ،سىلەر بىزنى ئۇلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزىسىلەر ،ئەگەر ئۇنداق بولمىسا ،ھەممىمىز ئۆلىمىز ،بۇنى بىلىڭلار.

19ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى كىتتىم ئەۋلادلىرى ۋە پادىشاھلىرى زەفوغا خەت ئەۋەتىپ» :بىز ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ خەلقى بىلەن ئۇرۇش قىلالمايمىز ،چۈنكى بىز ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ خەلقى بىلەن ئۇرۇش قىلالمايمىز ،چۈنكى بىز بىلەن تىنچلىق ئەھدىنامىسى ئىمزالانغاندىن بۇيان ، بۇ يىللار تۇنجى پادىشاھ بېلانىڭ دەۋرىدىن تارتىپ ،مىسىر پادىشاھى ياقۇپنىڭ ئوغلى يۈسۈپنىڭ دەۋرىدىن تارتىپ داۋاملىشىپ كەلدى .بىز ئۇنىڭ ئاتىسىنى دەپنە قىلغاندا ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قىرغىقىدا ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇشقان ئىدۇق«.

20زېفو ئاكا-ئۇكىلىرىنىڭ ،يەنى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا ،ئۇلارغا سۆز قىلمىدى .زېفو ئانگېئاستىن قاتتىق قورقتى.

21ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى لۇكۇس ئۆزلىرىنىڭ بارلىق قوشۇنلىرىنى ،تەخمىنەن سەككىز يۈز مىڭ ئەسكەرنى ،چىتتىم ئەۋلادلىرىغا قارشى سەپكە تىزدى.

22چىتتىمنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى زېفوغا» :بىز ئۈچۈن ئاتا-بوۋىلىرىڭنىڭ خۇداسىغا دۇئا قىلغايسەن ،بەلكىم ئۇ بىزنى ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ قوشۇنىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزار ،چۈنكى بىز ئۇنىڭ ئۇلۇغ خۇدا ئىكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭغا ئىشەنگەنلەرنىڭ ھەممىسىنى قۇتقۇزىدىغانلىقىنى ئاڭلىدۇق «دېدى.

23زەفو ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىدى .زەفو پەرۋەردىگاردىن تىلىدى ۋە مۇنداق دېدى:

240ئى پەرۋەردىگار ،ئاتا-بوۋىلىرىم ئىبراھىم ۋە ئىسھاقنىڭ خۇداسى ،بۈگۈن مەن سېنىڭ ھەقىقىي خۇدا ئىكەنلىكىڭنى ،بارلىق مىللەتلەرنىڭ خۇدالىرىنىڭ بىكار ۋە پايدىسىز ئىكەنلىكىنى بىلىمەن.

25بۈگۈن ئاتا-بوۋىلىرىمىز بىزگە ئاتاپ بەرگەن ئاتا-بوۋىلىرىمىز ئىبراھىم بىلەن تۈزگەن ئەھدىنى ئېسىڭدە تۇت .بۈگۈن ئاتا-بوۋىلىرىمىز ئىبراھىم ۋە ئىسھاق ئۈچۈن ماڭا مېھرىبانلىق قىل .مېنى ۋە كىتتىم ئەۋلادلىرىنى ئافرىقا پادىشاھىنىڭ قولىدىن قۇتقۇز .ئۇ بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىۋاتىدۇ.

26پەرۋەردىگار زېفونىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى ،ئىبراھىم ۋە ئىسھاق ئۈچۈن ئۇنىڭغا رەھمەت ئېيتتى .پەرۋەردىگار زېفو بىلەن كىتتىمنىڭ ئەۋلادلىرىنى ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ خەلقىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى.

27زېفو شۇ كۈنى ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاس ۋە ئۇنىڭ بارلىق خەلقى بىلەن ئۇرۇش قىلدى .پەرۋەردىگار ئانگېئاسنىڭ بارلىق خەلقىنى چىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى.

28ئانگېئاسقا قارشى ئۇرۇش قاتتىق بولدى .زېفو ئانگېئاسنىڭ بارلىق ئادەملىرىنى ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى لۇكۇسنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى .شۇ كۈنى كەچكىچە ئۇلاردىن تەخمىنەن تۆت يۈز مىڭ ئادەم قازا قىلدى.

29ئانگېئاس ئۆزىنىڭ بارلىق ئادەملىرىنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئافرىقىدىكى بارلىق ئاھالىلەرگە ئۇرۇشتا ئۇنىڭغا ياردەملىشىش ئۈچۈن خەت ئەۋەتىپ ،خەتتە مۇنداق دەپ يازغان» :ئافرىقىدىكى بارلىق كىشىلەر ئون ياش ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى ياشتىكىلەر مېنىڭ يېنىمغا كەلسۇن .

ئۇلارنىڭ ھەممىسى مېنىڭ يېنىمغا كەلسۇن .ئەگەر ئۇ كەلمىسە ،ئۇ ئۆلىدۇ ،ئۇنىڭ بارلىق نەرسىسى ۋە پۈتۈن ئائىلىسىنى پادشاھ ئېلىپ كېتىدۇ.«

30ئافرىقىنىڭ قالغان بارلىق ئاھالىلىرى ئانگىپاسنىڭ سۆزلىرىدىن قورقۇپ كەتتى .ئون ياشتىن يۇقىرى ئۈچ يۈز مىڭ ئەر-ئايال شەھەردىن چىقىپ ،ئانگىپاسقا كەلدى.

31ئون كۈندىن كېيىن ،ئانگىپاس زېفو ۋە كىتتىم ئەۋلادلىرىغا قارشى قايتا ئۇرۇش باشلىدى ،ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى ئۇرۇش ناھايىتى قاتتىق ۋە كۈچلۈك بولدى.

32زېفو ئانگىپاس ۋە لۇكۇس قوشۇنىدىن نۇرغۇن ياربىدارلارنى ،تەخمىنەن ئىككى مىڭ ئادەمنى ئۆزىگە ئەۋەتتى ،ئانگىپاس قوشۇنىنىڭ باشلىقى سوسىپتار بۇ ئۇرۇشتا قۇربان بولدى.

33سوسىپتار يىقىلغاندىن كېيىن ،ئافرىقا قوشۇنلىرى ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ قېچىپ كەتتى ،ئۇلار قاچتى ،ئانگىپاس ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى لۇكۇس ئۇلار بىلەن بىللە ئىدى.

34زېفو ۋە چىتتىم ئەۋلادلىرى ئۇلارنى قوغلاپ ،يولدا ئۇلارنى قاتتىق ئۆلتۈردى ،تەخمىنەن ئىككى يۈز ئادەم .ئۇلار ئاتىسى بىلەن قېچىپ كەتكەن ئەنگىپاسنىڭ ئوغلى ئازدرۇبالنى قوغلاپ ،يولدا ئۇنىڭ يىگىرمە ئادەمنى ئۆلتۈردى .ئازدرۇبال چىتتىم ئەۋلادلىرىدىن قېچىپ قۇتۇلدى ، ئەمما ئۇنى ئۆلتۈرمىدى.

35ئانگىپاس ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى لۇكۇس قالغان ئادەملىرى بىلەن قېچىپ كەتتى .ئۇلار قېچىپ ،قورقۇنچ ۋە ۋەھىمە ئىچىدە ئافرىقىغا كەلدى . ئانگىپاس ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفونىڭ ئۆزى بىلەن ئۇرۇش قىلىشىدىن ھەر كۈنى ئەنسىرەپ كەلدى.

64-باب

1بېئورنىڭ ئوغلى بىلئام شۇ چاغدا ئانگىپاس بىلەن بىللە ئۇرۇشتا ئىدى .ئۇ زېفونىڭ ئانگىپاسنى مەغلۇپ قىلغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇ يەردىن قېچىپ ،كىتتىمغا كەلدى.

2زېفو ۋە قىتتىمنىڭ ئوغۇللىرى ئۇنى ئىنتايىن ھۆرمەت بىلەن قارشى ئالدى ،چۈنكى زېفو بىلئامنىڭ دانالىقىنى بىلەتتى .زېفو بىلئامغا نۇرغۇن سوۋغاتلارنى بەردى ۋە ئۇ بىلئامنىڭ يېنىدا تۇردى.

3زېفو ئۇرۇشتىن قايتىپ كەلگەندە ،ئۆزى بىلەن بىللە ئۇرۇشقا قاتناشقان بارلىق كىتتىم ئوغۇللىرىنى ساناشنى بۇيرۇدى ،ئەمما ئۇلارنىڭ بىرىمۇ يوقاپ كەتمىدى.

4زېفو بۇ ئىشتىن خۇشال بولدى ،پادىشاھلىقىنى يېڭىلىدى ۋە بارلىق پۇقرالىرىغا زىياپەت بەردى.

5لېكىن زېفو پەرۋەردىگارنى ئېسىدە تۇتمىدى ،پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭغا جەڭدە ياردەم قىلغانلىقىنى ،ئۇنىڭ ئۆزىنى ۋە خەلقىنى ئافرىقا پادىشاھىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغانلىقىنى ئويلىمىدى ،بەلكى يەنىلا چىتتىم ئوغۇللىرى بىلەن ئەساۋنىڭ رەزىل باللىرىنىڭ يولىغا مېڭىپ ،ئاكا-ئۇكىلىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرى ئۆگەتكەن باشقا ئىلاھلارغا چوقۇندى .شۇڭا» :رەزىللەردىن رەزىللىك چىقىدۇ «دېيىلىدۇ.

6زېفو چىتتىمنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا بىخەتەر ھۆكۈمرانلىق قىلدى ،ئەمما ئۇنى ۋە ئۇنىڭ پۈتۈن خەلقىنى ئافرىقا پادىشاھىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغان پەرۋەردىگارنى بىلمىدى .ئافرىقا قوشۇنلىرى ھەر ۋاقىتتىكىدەك چىتتىمغا بۇلاڭ-تالاڭ قىلىش ئۈچۈن كەلمىدى ،چۈنكى ئۇلار زېفونىڭ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرگەنلىكىنى بىلەتتى .شۇڭا ئانگىپاس ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفودىن ۋە چىتتىمنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ھەمىشە قورقاتتى.

7زېفو ئۇرۇشتىن قايتىپ كەلگەندە ،زېفو ئافرىقا خەلقى ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ ،ئۇلارنى قىلىچ بىلەن مەغلۇپ قىلغانلىقىنى كۆرگەندىن كېيىن ، كىتتىم ئەۋلادلىرىغا مىسىرغا بېرىپ ياقۇپ ئوغۇللىرى ۋە مىسىر پادىشاھى فىرئەۋن بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى مەسلىھەت بەردى.

8چۈنكى زېفو مىسىردىكى باتۇرلارنىڭ ئۆلگەنلىكىنى ،يۈسۈپ ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ،ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى ئۆلگەنلىكىنى ،ئىسرائىلنىڭ بارلىق باللىرىنىڭ مىسىردا قالغانلىقىنى ئاڭلىدى.

9زېفو ئۇلار ۋە پۈتۈن مىسىرلىقلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى ،يۈسۈپ قېرىنداشلىرى ۋە پۈتۈن مىسىرلىقلار ياقۇپنى دەپنە قىلىش ئۈچۈن كەنئان زېمىنىغا بارغاندا ،ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىنى ئۆلتۈرۈۋەتكەنلىكى ئۈچۈن ئۆچ ئېلىشنى ئويلىدى.

10زېفو ئېدوم پادىشاھى بېدادنىڭ ئوغلى ھاداد ۋە ئۇنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرى ،يەنى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا ئەلچى ئەۋەتىپ:

11ئافرىقا پادىشاھى سىلەرنىڭ ئەھدىڭلارنىڭ ئەزاسى بولغاچقا ،ئۇنىڭغا قارشى ئۇرۇش قىلمايمەن دېگەن ئەمەسمىدىڭلار؟ مانا مەن ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇنى ۋە ئۇنىڭ پۈتۈن خەلقىنى مەغلۇپ قىلدىم.

12شۇڭا مەن مىسىر ۋە ئۇ يەردىكى ياقۇپ ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا بەل باغلىدىم .يۈسۈپ ،ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ۋە ئاتا-بوۋىلىرى ئاتىسىنى دەپنە قىلىش ئۈچۈن كەنئان زېمىنىغا بارغاندا ،بىزگە قىلغان ئىشلىرى ئۈچۈن ئۇلاردىن ئۆچ ئالىمەن.

13ئەگەر سىلەر ماڭا ياردەملىشىش ئۈچۈن ماڭا كېلىشكە ۋە ئۇلارغا ۋە مىسىرغا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا رازى بولساڭلار ،بىز قېرىنداشلىرىمىزنىڭ ئىنتىقامىنى ئالىمىز.

14ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى زېفونىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىدى .ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ناھايىتى كۆپ ئادەم بولۇپ ،زېفو ۋە خىتتىم ئەۋلادلىرىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن بىر يەرگە جەم بولدى.

15زېفو شەرقتىكى بارلىق خەلقلەرگە ۋە ئىسمائىلنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا بۇ سۆزلەر بىلەن ئادەم ئەۋەتتى .ئۇلار يىغىلىپ ،مىسىرغا قارشى ئۇرۇشتا زېفو ۋە قىتتىم ئەۋلادلىرىغا ياردەملىشىشكە كەلدى.

16بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى ،يەنى ئېدوم پادىشاھى ،شەرق خەلقى ،ئىسمائىلنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ۋە چىتتىم پادىشاھى زېفو ھېبرونغا بېرىپ ،بارلىق قوشۇنلىرىنى تىزدى.

17بۇ لاگېر ناھايىتى ئېغىر بولۇپ ،ئۈچ كۈنلۈك يول يۈرۈپ ،دېڭىز قىرغىقىدىكى قۇمدەك كۆپ ئىدى.

18بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى ۋە ئۇلارنىڭ قوشۇنلىرى پۈتۈن مىسىرغا قارشى ئۇرۇشقا ئاتلاندى ۋە پاتروس ۋادىسىدا بىرلىكتە چېدىر تىكتى.

19پۈتۈن مىسىر خەلقى ئۇلارنىڭ خەۋىرىنى ئاڭلاپ ،مىسىر زېمىنىدىكى ۋە مىسىرغا قاراشلىق بارلىق شەھەرلەردىكى ئۈچ يۈز مىڭغا يېقىن كىشى بىر يەرگە جەم بولدى.

20مىسىرلىقلار يەنە گوشەن زېمىنىدا تۇرغان ئىسرائىللارغىمۇ ئادەم ئەۋەتىپ ،بۇ پادىشاھلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا چاقىردى.

21ئىسرائىل خەلقىنىڭ سانى تەخمىنەن يۈز ئەللىك بولۇپ ،ئۇلار مىسىرلىقلارغا ياردەملىشىش ئۈچۈن ئۇرۇشقا ئاتلاندى.

22ئىسرائىلىيە ۋە مىسىردىن كەلگەن 300 مىڭغا يېقىن ئادەم 150 ،ئادەم بۇ پادىشاھلارغا قارشى ئۇرۇشقا ئاتلاندى .ئۇلار گوشەن زېمىنىنىڭ سىرتىدىكى پاتروسنىڭ قارشى تەرىپىگە قاراپ يولغا چىقتى.

23مىسىرلىقلار ئىسرائىلنىڭ ئۇلار بىلەن بىرلىكتە لاگېرلىرىغا بېرىپ ئۇرۇش قىلىشىغا ئىشەنمىدى ،چۈنكى مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى : »ئىسرائىل ئەۋلادلىرى بىزنى ئەساۋ بىلەن ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بېرىشى مۇمكىن ،چۈنكى ئۇلار ئۇلارنىڭ قېرىنداشلىرى ،«دېدى.

24مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللارغا» :سىلەر بۇ يەردە بىللە تۇرۇڭلار ،بىز ئەساۋ بىلەن ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇشىمىز .ئەگەر بۇ پادىشاھلار بىزدىن ئۈستۈن كەلسە ،سىلەر بىرلىكتە ئۇلارغا قارشى چىقىپ بىزگە ياردەم قىلىڭلار «،دېدى .ئىسرائىللار شۇنداق قىلدى.

25قىنتىم پادىشاھى ئەساۋنىڭ نەۋرىسى ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفو ،ئېدوم پادىشاھى بېدادنىڭ ئوغلى ھاداد ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق چېدىرلىرى ، شەرقتىكى بارلىق خەلقلەر ۋە ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرى ،يەنى قۇمدەك كۆپ خەلق ،تاكپانكېسنىڭ قارشى تەرىپىدىكى پاتروس ۋادىسىدا چېدىر تىكتى.

26ئارىملىق بېئورنىڭ ئوغلى بىلئام زېفونىڭ چېدىرىدا ئىدى ،چۈنكى ئۇ قىنتىم ئەۋلادلىرى بىلەن بىللە جەڭگە كەلگەنىدى .بىلئام زېفو ۋە ئۇنىڭ ئادەملىرىنىڭ نەزىرىدە ئىنتايىن ھۆرمەتكە سازاۋەر ئادەم ئىدى.

27زېفو بىلئامغا» :بىزگە پال ئېچىپ ،جەڭدە كىمنىڭ غەلىبە قىلىدىغانلىقىنى ،بىز ياكى مىسىرلىقلارنىڭ غەلىبە قىلىدىغانلىقىنى بىلەيلى «دېدى.

28بىلئام ئورنىدىن تۇرۇپ ،پالچىلىق ماھارىتىنى سىناپ باقتى .ئۇ پالچىلىقتا ماھىر ئىدى ،ئەمما ئۇ چۈشەنمىدى ،قولىدىكى ئىش بۇزۇلدى.

29ئۇ يەنە بىر قېتىم سىناپ باقتى ،ئەمما مۇۋەپپەقىيەت قازىنالمىدى .بىلئام ئۈمىدسىزلىنىپ ،ئۇنى تاشلاپ ،ئۇنى تاماملىمىدى .چۈنكى بۇ پەرۋەردىگار تەرىپىدىن ئىدى .چۈنكى بۇ ،زېفو ۋە ئۇنىڭ خەلقىنىڭ ئۇرۇشتا ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگارغا تايانغان ئىسرائىللارنىڭ قولىغا چۈشۈپ قېلىشى ئۈچۈن ئىدى.

30زېفو بىلەن ھاداد قوشۇنلىرىنى جەڭگە تەييارلىدى .مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ،تەخمىنەن ئۈچ يۈز مىڭ ئادەم ،يالغۇز ئۇلارغا قارشى چىقتى .ئۇلار بىلەن بىرمۇ ئىسرائىللىق يوق ئىدى.

31مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى پاتروس ۋە تاخپانكېسنىڭ قارشى تەرىپىدە بۇ پادىشاھلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى .مىسىرلىقلارغا قارشى جەڭ قاتتىق بولدى.

32بۇ ئۇرۇشتا پادىشاھلار مىسىرلىقلاردىن كۈچلۈك ئىدى .شۇ كۈنى مىسىرلىقلاردىن تەخمىنەن 180 ئادەم ،پادىشاھلارنىڭ قوشۇنىدىن تەخمىنەن 30 ئادەم ئۆلتۈرۈلدى .مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھلاردىن قېچىپ كەتتى .شۇڭا ئەساۋ بىلەن ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرى مىسىرلىقلارنى قوغلاپ ،ئۇلارنى ئىسرائىل قوشۇنىنىڭ بار جايىغىچە داۋاملىق تارمار قىلدى.

33مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللارغا» :بىزگە ياردەم قىلىڭلار ،بىزنى ئەساۋ ،ئىسمائىل ۋە كىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇڭلار «!دەپ ۋارقىرىدى.

34ئىسرائىل خەلقىدىن يۈز ئەللىك ئادەم ئۆز ئورنىدىن بۇ پادىشاھلارنىڭ چېدىرلىرىغا قېچىپ باردى .ئىسرائىللار پەرۋەردىگار خۇدادىن ئۇلارنى قۇتقۇزۇشنى تىلىدى.

35پەرۋەردىگار ئىسرائىلنىڭ ئىلتىجاسىنى ئاڭلىدى ،پەرۋەردىگار پادىشاھلارنىڭ بارلىق ئادەملىرىنى ئۇلارنىڭ قولىغا تاپشۇردى .ئىسرائىل خەلقى بۇ پادىشاھلارغا قارشى ئۇرۇش قىلدى .ئىسرائىل خەلقى پادىشاھنىڭ تەخمىنەن تۆت مىڭ ئادەملىرىنى ئۆلتۈردى.

36پەرۋەردىگار پادىشاھلارنىڭ قوشۇنىنى قاتتىق قورقۇتتى ،شۇڭا ئىسرائىللاردىن قورقۇش ئۇلارنى قاپلىدى.

37پادىشاھلارنىڭ بارلىق قوشۇنلىرى ئىسرائىللاردىن قېچىپ كەتتى .ئىسرائىللار ئۇلارنى قوغلاپ ،كۇش زېمىنىنىڭ چېگرىسىغىچە ئۇلارنى داۋاملىق تارمار قىلدى.

38ئىسرائىللار يولدا ئۇلاردىن يەنە ئىككى مىڭ ئادەمنى ئۆلتۈردى ،ئەمما بىرسىمۇ ئۆلمىدى.

39مىسىرلىقلار ئىسرائىللارنىڭ پادىشاھلار بىلەن ئۇرۇشقان ئاز ساندىكى ئەسكەرلەر بىلەن ئۇرۇش قىلغانلىقىنى ۋە ئۆزلىرىگە قارشى ئۇرۇشنىڭ ناھايىتى قاتتىق ئىكەنلىكىنى كۆردى.

40مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى قاتتىق جەڭدىن قورقۇپ ،جېنىدىن قورقتى .مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى سەپ تۈزۈپ تۇرغان قوشۇندىن قېچىپ كەتتى .ئۇلار يولدا يوشۇرۇنۇپ ،ئىسرائىللارنى جەڭ قىلىشقا قويۇپ بەردى.

41ئىسرائىللار پادىشاھلارنىڭ ئادەملىرىگە قاتتىق زەربە بەردى .ئۇلار پادىشاھلارنى كۇش زېمىنىنىڭ چېگرىسىغىچە قوغلاپ چىقارغاندىن كېيىن ،ئۇلارنىڭ يېنىدىن قايتىپ كەتتى.

42پۈتۈن ئىسرائىللار مىسىرلىقلارنىڭ ئۆزلىرىگە نېمە قىلغانلىقىنى ،ئۇلارنىڭ ئۇرۇشتا ئۇلاردىن قېچىپ ،يالغۇز جەڭ قىلىشقا قويۇپ بەرگەنلىكىنى بىلدى.

43شۇڭا ئىسرائىللارمۇ ھىيلە-مىكىر بىلەن ھەرىكەت قىلدى .ئىسرائىللار ئۇرۇشتىن قايتىپ كېلىۋاتقاندا ،يولدا مىسىرلىقلارنىڭ بىر قىسمىنى تېپىپ ،ئۇلارنى شۇ يەردە ئۆلتۈردى.

44ئۇلار ئۇلارنى ئۆلتۈرۈۋاتقاندا ،ئۇلارغا مۇنداق دېدى:

45نېمشقا سىلەر بىزنى ئاز ساندىكى خەلق سۈپىتىدە تاشلاپ، ئۆز جېنىڭلارنى قۇتقۇزۇپ قېلىش ئۈچۈن بىزنى ۋەيران قىلىدىغان بۇ پادىشاھلارغا قارشى ئۇرۇش قىلدىڭلار؟
46ئىسرائىللار يولدا ئۇچراتقان بەزى ۋەقەلەر توغرىسىدا، ئىسرائىللار ئۆزئارا: «ئۇرۇڭلار، ئۇرۇڭلار، چۈنكى ئۇ ئىسمائىللىق، ئېدوملۇق ياكى خىتتىملىقلاردىن،» دېدى. ئۇلار ئۇنىڭ مىسىرلىق ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنى ئۆلتۈردى.
47ئىسرائىللار مىسىرلىقلارغا قارشى بۇنداق ئىشلارنى ھىيلە-مىكىر بىلەن قىلدى، چۈنكى ئۇلار مىسىرلىقلاردىن قېچىپ قېچىپ كەتكەندى.
48ئىسرائىللار يولدا مىسىرلىقلارنىڭ تەخمىنەن ئىككى يۈز ئادەمنى ئۆلتۈردى.
49مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللارنىڭ ئۆزلىرىگە قىلغان يامانلىقلىرىنى كۆردى، شۇڭا پۈتۈن مىسىرلىقلار ئىسرائىللارنىڭ زور كۈچىنى ۋە ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىرسىنىڭمۇ مەغلۇپ بولمىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلاردىن قاتتىق قورقتى.
50شۇنداق قىلىپ، بارلىق ئىسرائىل خەلقى خۇشال-خۇرام ھالدا گوشەنگە قايتىپ كەلدى. مىسىرلىقلارنىڭ قالغانلىرى ئۆز يۇرتىغا قايتىپ كەتتى.

65-باب

1بۇ ۋەقەلەردىن كېيىن، مىسىر پادىشاھى فىرئەۋننىڭ بارلىق مەسلىھەتچىلىرى ۋە مىسىرنىڭ بارلىق ئاقساقاللىرى يىغىلىپ، پادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ، يەرگە باش قويۇپ تەزىم قىلدى ۋە ئۇنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى.
2مىسىرنىڭ مەسلىھەتچىلىرى ۋە ئاقساقاللىرى پادىشاھقا مۇنداق دېدى:
3مانا، ئىسرائىل خەلقى بىزدىن زور ۋە كۈچلۈك، بىز ئۇرۇشتىن قايتىپ كەلگىنىمىزدە، ئۇلارنىڭ يولدا بىزگە قىلغان بارلىق يامانلىقلىرىنى سەن بىلىسەن.
4سەن ئۇلارنىڭ كۈچلۈك كۈچىنىمۇ كۆردۈڭ، چۈنكى بۇ كۈچ ئۇلارغا ئاتا-بوۋىلىرىدىن كەلگەن. چۈنكى ئاز ساندىكى كىشىلەر قۇمدەك كۆپ خەلقنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرگەن، ئەمما ئۇلارنىڭ بىرىمۇ ئۆلمىگەن. ئەگەر ئۇلار كۆپ بولغان بولسا، ئۇلارنى پۈتۈنلەي ۋەيران قىلغان بولاتتى.
5شۇڭا، بىز ئۇلارنى ئارىمىزدىن ئاستا-ئاستا يوقىتىپ، زېمىنىمىزدا ئۇلارنىڭ سانى بەك كۆپىيىپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن، ئۇلارغا قانداق مۇئامىلە قىلىشىمىز توغرىسىدا بىزگە مەسلىھەت بەرسىڭىز بولىدۇ.
6ئەگەر ئىسرائىل ئەۋلادلىرى زېمىندا كۆپىيىپ كەتسە، ئۇلار بىزگە توسالغۇ بولىدۇ، ئەگەر ئۇرۇش يۈز بەرسە، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ زور كۈچى بىلەن دۈشمىنىمىز بىلەن بىرلىشىپ بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىدۇ، بىزنى زېمىندىن يوقىتىپ، ئۇ يەردىن چىقىپ كېتىدۇ.
7پادىشاھ مىسىر ئاقساقاللىرىغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: _ بۇ ئىسرائىلىيەگە قارشى بېكىتىلگەن پىلان، بىز بۇنىڭدىن ھەرگىز ۋاز كەچمەيمىز.
8مانا بۇ زېمىندا پىتوم ۋە رامېسېس قاتارلىق جەڭگە قارشى مۇستەھكەم بولمىغان شەھەرلەر بار. بۇ شەھەرلەرنى سىز بىلەن بىزنىڭ قۇرۇپ، مۇستەھكەملىشىمىز كېرەك.
9شۇڭا، سىلەرمۇ بېرىپ، ئۇلارغا قارشى ھىيلە-مىكىر بىلەن ھەرىكەت قىلىڭلار. پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بويىچە مىسىر ۋە گوشەندە بىر ئاۋاز چىقىرىپ:
10مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى، گوشەن، پاتروس ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق ئاھالىلىرى! پادىشاھ بىزگە پىتوم ۋە رامېسېسنى قۇرۇشنى ۋە ئۇلارنى جەڭ ئۈچۈن مۇستەھكەملەشنى بۇيرۇدى. مىسىرلىقلارنىڭ ئىچىدىن، ئىسرائىل خەلقى ۋە بارلىق شەھەرلەردىكى ئاھالىلەردىن بىز بىلەن بىرلىكتە قۇرۇلۇش قىلىشنى خالايدىغانلارنىڭ ھەر بىرىگە پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ھەر كۈنى ئىش ھەققى بېرىلىدۇ. شۇڭا ئاۋۋال بېرىپ، ئەقىللىق ئىش قىلىڭلار، توپلىنىپ پىتوم ۋە رامېسېسقا قۇرۇلۇش قىلىڭلار.
11سىلەر قۇرۇلۇش قىلىۋاتقاندا، پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بىلەن ھەر كۈنى مىسىردا بۇ خىلدىكى چاقىرىقنى جاكارلاڭلار.
12ئىسرائىل ئەۋلادلىرىدىن بەزىلىرى سىلەر بىلەن بىللە قۇرۇلۇشقا كەلگەندە، ئۇلارغا ھەر كۈنى بىر قانچە كۈنلۈك ئىش ھەققىنى بېرىڭلار.
13ئۇلار كۈندىلىك ئىجارە ھەققى ئۈچۈن سىلەر بىلەن بىللە قۇرۇلۇش قىلغاندىن كېيىن، ھەر كۈنى بىر-بىرلەپ يوشۇرۇنچە ئۇلاردىن ئايرىلىپ كېتىڭلار. ئاندىن سىلەر ئورنىڭلاردىن تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت باشقۇرغۇچىسى ۋە نازارەتچىسى بولىسىلەر. كېيىن ئۇلارنى مائاشسىز قۇرۇلۇش قىلىشقا قويۇپ بېرىڭلار. ئەگەر ئۇلار رەت قىلسا، ئۇلارنى قۇرۇلۇش قىلىشقا پۈتۈن كۈچۈڭلار بىلەن مەجبۇرلاڭلار.
14ئەگەر سىلەر بۇنداق قىلساڭلار، زېمىنىمىزنى ئىسرائىللارغا قارشى مۇستەھكەملەش بىزگە پايدىلىق بولىدۇ، چۈنكى قۇرۇلۇش ۋە خىزمەتنىڭ چارچاپ كېتىشى سەۋەبىدىن، ئىسرائىللارنىڭ سانى ئازىيىدۇ، چۈنكى سىلەر ئۇلارنى كۈندىن-كۈنگە ئاياللىرىدىن مەھرۇم قىلىۋاتىسىلەر.
15مىسىرنىڭ بارلىق ئاقساقاللىرى پادىشاھنىڭ مەسلىھەتلىرىنى ئاڭلىدى، بۇ مەسلىھەت ئۇلارغا، فىرئەۋننىڭ خىزمەتچىلىرىگە ۋە پۈتۈن مىسىر خەلقىنىڭ نەزىرىدە ياخشى كۆرۈندى، ئۇلار پادىشاھنىڭ سۆزىگە ئەمەل قىلدى.
16شۇنىڭ بىلەن بارلىق خىزمەتكارلار پادىشاھنىڭ يېنىدىن چىقىپ، پۈتۈن مىسىردا، تاكپانكېس، گوشەن ۋە مىسىرنىڭ ئەتراپىدىكى بارلىق شەھەرلەردە:
17سىلەر ئەساۋ بىلەن ئىسمائىلنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ بىزگە نېمە قىلغانلىقىنى كۆردۈڭلار. ئۇلار بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىپ، بىزنى يوقىتىۋەتمەكچى بولدى.
18شۇڭا پادىشاھ بىزگە زېمىننى مۇستەھكەملەشنى، پىتوم ۋە رامېسېس شەھەرلىرىنى قۇرۇشنى ۋە ئەگەر ئۇلار يەنە بىزگە ھۇجۇم قىلسا، ئۇرۇش ئۈچۈن ئۇلارنى مۇستەھكەملەشنى بۇيرۇدى.
19سىلەرنىڭ ئىچىڭلاردىن مىسىردىن ۋە ئىسرائىلدىن بىز بىلەن بىللە قۇرۇلۇش قىلىشقا كېلىدىغانلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بويىچە كۈندىلىك ئىش ھەققىنى بېرىدۇ.

20مىسىرلىقلار ۋە بارلىق ئىسرائىل خەلقى فىرئەۋننىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا ،مىسىرلىقلار ۋە ئىسرائىل خەلقى فىرئەۋننىڭ خىزمەتچىلىرى پىتوم ۋە رامىسېس بىلەن بىرلىكتە قۇرۇلۇش قىلىشقا كەلدى .لېكىن لېۋىي ئەۋلادلىرىدىن ھېچكىم ئۆز قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە قۇرۇلۇشقا كەلمىدى.
21فىرئەۋننىڭ بارلىق خىزمەتچىلىرى ۋە ئۇنىڭ ئەمەلدارلىرى دەسلەپتە ئالدامچىلىق بىلەن قۇرۇلۇش قۇرۇشقا كېلىپ ،پۈتۈن ئىسرائىللارنى كۆندىلىك ئىشچى قىلىپ ،دەسلەپتە ئىسرائىللارغا كۆندىلىك ئىش ھەققىنى بەردى.
22پادىشاھنىڭ خىزمەتكارلىرى پۈتۈن ئىسرائىللار بىلەن بىرلىكتە قۇرۇلۇش قىلىپ ،ئىسرائىللار بىلەن بىر ئاي شۇ خىزمەتنى قىلدى.
23ئاينىڭ ئاخىرىدا ،پادىشاھنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى ھەر كۈنى ئىسرائىلىيە خەلقىدىن يوشۇرۇنچە چېكىنىشكە باشلىدى.
24شۇ چاغدا ئىسرائىللار ئىشلەشنى داۋاملاشتۇردى ،لېكىن ئۇلار كۆندىلىك ئىش ھەققىنى ئالاتتى ،چۈنكى مىسىرلىقلارنىڭ بەزىلىرى شۇ چاغدا ئىسرائىللار بىلەن بىللە ئىشلەۋاتاتتى .شۇڭا مىسىرلىقلار شۇ كۈنلەردە ئىسرائىللارغا ئىش ھەققىنى بەردى ،شۇنداق قىلىپ ئۇلار ،يەنى مىسىرلىقلار ،ئۆزلىرىنىڭ خىزمەتداشلىرىمۇ ئۆزلىرىنىڭ ئىش ھەققىنى ئالالايدىغان بولدى.
25بىر يىل تۆت ئاي ئۆتكەندىن كېيىن ،مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللاردىن ئايرىلىپ كەتتى ،شۇڭا ئىسرائىللار يالغۇز قالدى ۋە بۇ ئىش بىلەن مەشغۇل بولدى.
26مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللاردىن ئايرىلىپ كەتكەندىن كېيىن ،ئۇلار قايتىپ كېلىپ ،ئۇلارغا زۇلۇم قىلغۇچى ۋە باشقۇرغۇچى بولدى .ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ئىسرائىللارغا مەسئۇل بولۇپ ،ئۇلارنىڭ ئەمگىكىنىڭ ھەققى سۈپىتىدە بەرگەن نەرسىلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئۇلارغا تاپشۇرۇۋالدى.
27مىسىرلىقلار ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئىشلىرىغا ئازار بېرىش ئۈچۈن ،ئۇلارغا كۈندە شۇنداق مۇئامىلە قىلاتتى.
28ئىسرائىلنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى يالغۇز ئەمگەك بىلەن مەشغۇل بولۇپ ،مىسىرلىقلار شۇنىڭدىن كېيىن ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا ھېچقانداق ھەق بەرمەيدىغان بولدى.
29ئىسرائىللارنىڭ بەزىلىرى ئىش ھەققى بېرىلمىگەنلىكى ئۈچۈن ئىشلەشنى رەت قىلغاندا ،فىرئەۋننىڭ خىزمەتچىلىرى ۋە يىغىۋېلىش خادىملىرى ئۇلارغا زۇلۇم قىلىپ ،قاتتىق زەربە بېرىپ ،ئۇلارنى ئۆز قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە ئىشلەشكە مەجبۇرلىدى .مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىل خەلقىگە ھەمىشە شۇنداق قىلدى.
30بۇ ئىشتا بارلىق ئىسرائىل ئەۋلادلىرى مىسىرلىقلاردىن قاتتىق قورقتى .شۇڭا بارلىق ئىسرائىل ئەۋلادلىرى قايتىپ كېلىپ ،يالغۇز ھەقسىز ئىشلىدى.
31ئىسرائىللار پىتوم ۋە رامىسېسنى سالدى .بارلىق ئىسرائىللار بۇ ئىشنى قىلدى ،بەزىلىرى خىش قۇيۇپ ،بەزىلىرى قۇرۇلۇش قىلدى . ئىسرائىللار پۈتۈن مىسىر زېمىنىنى ۋە ئۇنىڭ تاملىرىنى قۇرۇپ ،مۇستەھكەملىدى .ئىسرائىللار پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئەسلەپ ،مىسىردىن ئېلىپ چىققۇچە نۇرغۇن يىللار ئىشلىدى.
32لېكىن لاۋىيلار مىسىردىن چىققاندىن تارتىپ ئىسرائىل قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە ئىشلىمىدى.
33لېۋىينىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى مىسىرلىقلارنىڭ بۇ سۆزلەرنى ئىسرائىللارغا ئالدامچىلىق بىلەن ئېيتقانلىقىنى بىلگەچكە ،لېۋىيلار قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە خىزمەتكە كىرىشتىن ئۆزىنى تارتتى.
34مىسىرلىقلار لېۋىي ئەۋلادلىرىنى كېيىن ئىشلەشكە مەجبۇرلىمىدى ،چۈنكى ئۇلار دەسلەپتە قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە بولمىغانىدى .شۇڭا مىسىرلىقلار ئۇلارنى يالغۇز قويدى.
35مىسىرلىقلارنىڭ قولى بۇ ئىشتا ئىسرائىللارغا داۋاملىق قاتتىق زەربە بەردى .مىسىرلىقلار ئىسرائىللارنى قاتتىق ئەمگەككە سالدى.
36مىسىرلىقلار ئىسرائىللارنىڭ ھاياتىنى ئاچچىقلاندۇردى ،ئۇلار قاتتىق ئەمگەك ،لاي ،خىش ۋە باشقا تۈرلۈك ئېتىز ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىناتتى.
37ئىسرائىللار مىسىر پادىشاھى مېلولنى» مىسىر پادىشاھى مېرور «دەپ ئاتايتتى ،چۈنكى ئۇنىڭ دەۋرىدە مىسىرلىقلار ھەر خىل ئىشلار بىلەن ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىنى ئاچچىقلاندۇراتتى.
38مىسىرلىقلار ئىسرائىللارنى قىيناش ئۈچۈن ئۇلارغا قىلغان بارلىق خىزمەتلەرنى قاتتىق تەلەپ قىلدى .لېكىن ئۇلار قانچە كۆپ قىينالسا ، شۇنچە كۆپىيىشكە باشلىدى .مىسىرلىقلار ئىسرائىللار ئۈچۈن قايغۇغا چۆمدى.

66-باب

1بۇ چاغدا ئېدوم پادىشاھى بېدادنىڭ ئوغلى ھاداد ئالەمدىن ئۆتتى .ئۇنىڭ ئورنىغا شەرق خەلقىنىڭ زېمىنىدىن كەلگەن مەسرېقادىن كەلگەن ساملا پادىشاھ بولدى.
2مىسىر پادىشاھى پېرئەۋننىڭ ھۆكۈمرانلىقىنىڭ 13-يىلى ،يەنى ئىسرائىللارنىڭ مىسىرغا كىرگەنلىكىنىڭ 125-يىلى ،ساملاھ ئېدومغا 18 يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.
3ئۇ پادىشاھ بولغاندىن كېيىن ،ئەلىفازنىڭ ئوغلى زېفو ۋە قىتتىم ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن قوشۇنلىرىنى يولغا سالدى ، چۈنكى ئۇلار ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسقا قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇنىڭ پۈتۈن قوشۇنىنى ۋەيران قىلغان ئىدى.
4لېكىن ئۇ ئۇنىڭ بىلەن مۇناسىۋەت قىلمىدى ،چۈنكى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى» :ئۇ ئۇلارنىڭ ئىنىسى «دەپ ئۇنى توسۇپ قالدى .شۇڭا ساملا ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ ،بارلىق قوشۇنىنى ئېلىپ ئېدوم زېمىنىغا قايتىپ كەتتى ۋە ئېلىفازنىڭ ئوغلى زەفو بىلەن ئۇرۇش قىلمىدى.
5مىسىر پادىشاھى فىرئەۋن بۇ ئىشنى ئاڭلاپ» :ئىدوم پادىشاھى ساملا خىتتىم ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى قارار قىلدى ،ئاندىن مىسىرغا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا كېلىدۇ «دېدى.

6مىسىرلىقلار بۇ ئىشنى ئاڭلىغاندا ،ئىسرائىل خەلقىنىڭ هاداد دەۋرىدە ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى بىلەن بولغان ئۇرۇشتا ئۇلارغا قىلغانلىرىنى قىلىپ قويماسلىقى ئۈچۈن ،ئۇلارغا تېخىمۇ كۆپ كۈچ سەرپ قىلىشقا باشلىدى.

7مىسىرلىقلار ئىسرائىللارغا» :ئىشىڭلارنى تېز قىلىڭلار ،ۋەزىپىلىرىڭلارنى تاماملاڭلار ،زېمىننى مۇستەھكەملەڭلار .قېرىنداشلىرىڭلارنىڭ ئەساۋ ئەۋلادلىرى بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىڭلار ،چۈنكى ئۇلار سىلەرنىڭ سەۋەبىدىن بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىدۇ « دېدى.

8ئىسرائىللار مىسىرلىقلارنىڭ ئىشلىرىنى كۈندىن-كۈنگە قىلىپ تۇراتتى .مىسىرلىقلار ئىسرائىللارنى زېمىندا ئاجىزلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۇلارغا زۇلۇم قىلاتتى.

9لېكىن مىسىرلىقلار ئىسرائىللارنىڭ ئەمگىكىنى كۆپەيتكەنسىرى ،ئىسرائىللارنىڭ سانىمۇ كۆپىيىپ ،پۈتۈن مىسىر ئىسرائىللار بىلەن تولۇپ كەتتى.

10ئىسرائىللار مىسىرغا كىرگەنلىكىنىڭ بىر يۈز يىگىرمە بەشىنچى يىلىدا ،مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ ئىسرائىللارغا قارشى قىلغان نىيىتىنىڭ ئۈنۈم بەرمىگەنلىكىنى ،بەلكى ئۇلارنىڭ بارغانسېرى كۆپىيىۋاتقانلىقىنى كۆردى .مىسىر ۋە گوشەن زېمىنى ئىسرائىللار بىلەن تولۇپ كەتتى.

11شۇڭا مىسىرنىڭ بارلىق ئاقساقاللىرى ۋە دانىشمەنلىرى پادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ ،ئۇنىڭغا تەزىم قىلىپ ئولتۇردى.

12مىسىرنىڭ بارلىق ئاقساقاللىرى ۋە دانىشمەنلىرى پادىشاھقا» :پادىشاھ مەڭگۈ ياشىسۇن !سەن بىزگە ئىسرائىل خەلقىگە قارشى مەسلىھەت بەرگەن ئىدىڭ ،بىز پادىشاھنىڭ سۆزى بويىچە ئۇلارغا مۇئامىلە قىلدۇق «دېدى.

13لېكىن ئەمگەكنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ ،ئۇلار زېمىندا تېخىمۇ كۆپىيىپ ،ئۆسۈپ يېتىلىۋاتىدۇ ،مانا پۈتۈن زېمىن ئۇلار بىلەن تولۇپ كەتتى.

14ئەمدى پادىشاھىمىز ،پۈتۈن مىسىر خەلقىنىڭ كۆزى سىزگە تىكىلىپ قاراپتۇ .سىز ئۇلارغا دانالىقىڭىز بىلەن مەسلىھەت بېرىپ ،ئۇلارنىڭ ئىسرائىللارنى مەغلۇپ قىلىشى ياكى زېمىنىدىن يوقىتىشىغا ياردەم بېرىشىڭىز كېرەك .پادىشاھ ئۇلارغا» :بۇ ئىشتا مەسلىھەت بېرىڭ ،ئۇلارغا نېمە قىلىشنى بىلەيلى «دېدى.

15پادىشاھنىڭ مەسلىھەتچىلىرىدىن بىرى بولغان ،مېسوپوتامىيەدىن كەلگەن ،ئۇز زېمىنىدىكى ئايۇپ ئىسىملىك بىر ئەمەلدار پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى:

16ئەگەر پادىشاھ خالىسا ،خىزمەتكارىنىڭ مەسلىھەتىنى ئاڭلىسۇن ،پادىشاھ ئۇنىڭغا» :سۆزلەڭلار «دېدى.

17ئايۇپ پادىشاھ ،پادىشاھ باشلىقلىرى ۋە مىسىرنىڭ بارلىق ئاقساقاللىرى ئالدىدا مۇنداق دېدى:

18پادىشاھنىڭ ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئەمگىكىگە قارىتا ئىلگىرى بەرگەن مەسلىھەتلىرى ناھايىتى ياخشى ،سىلەر ئۇلارنى مەڭگۈ ئايرىۋەتمەڭلار.

19لېكىن ،ئەگەر پادىشاھ ئۇلارنى ئازابلىماقچى بولسا ،بۇ ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى پەسەيتىش ئۈچۈن بېرىلگەن مەسلىھەت.

20مانا بىز ئۇزۇندىن بۇيان ئۇرۇشتىن قورقۇپ كەلگەن ئىدۇق ،شۇڭا» :ئىسرائىللار بۇ زېمىندا كۆپىيىشكە باشلىغاندا ،ئۇرۇش يۈز بەرسە ، بىزنى بۇ يەردىن قوغلاپ چىقىرىدۇ «دېگەن ئىدۇق.

21ئەگەر پادىشاھ خالىسا ،پادىشاھنىڭ بۇيرۇقىنى چىقارسۇن .مىسىر قانۇنىغا بىكار قىلىنمايدىغان بۇيرۇق يېزىلسۇن .ئىسرائىللاردىن تۇغۇلغان ھەر بىر ئوغۇل بالىنىڭ قېنى يەرگە تۆكۈلسۇن.

22سەن بۇنداق قىلساڭ ،ئىسرائىلنىڭ بارلىق ئەر بالىلىرى ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىن ،ئۇلارنىڭ ئۇرۇشلىرىنىڭ رەزىللىكى ئاخىرلىشىدۇ .پادىشاھ شۇنداق قىلسۇن ،بارلىق ئىبرانىي تۇغۇت ئانىلىرىنى چاقىرتىپ ،ئۇلارغا بۇ ئىشنى ئىجرا قىلىشنى بۇيرۇسۇن .بۇ ئىش پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلارغا ياقتى ،پادىشاھ ئەييۇبنىڭ سۆزى بويىچە ئىش قىلدى.

23پادىشاھ ئىبرانىي تۇغۇت ئانىلىرىنى چاقىرتىشقا ئادەم ئەۋەتتى .ئۇلارنىڭ بىرىنىڭ ئىسمى شىفرا ،يەنە بىرىنىڭ ئىسمى پۇئا ئىدى.

24تۇغۇت ئانىلىرى پادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىدا تۇردى.

25پادىشاھ ئۇلارغا» :سىلەر ئىبرانىي ئاياللارغا تۇغۇت ئانىسى بولۇپ ،ئۇلارنىڭ ئورۇندۇقتا ئولتۇرغانلىقىنى كۆرسەڭلار ،ئەگەر ئوغۇل تۇغۇلسا ،ئۇنى ئۆلتۈرۈڭلار ،ئەگەر قىز تۇغۇلسا ،ھايات قالسۇن ،«دېدى.

26ئەگەر سىلەر بۇ ئىشنى قىلمىساڭلار ،مەن سىلەرنى ۋە بارلىق ئۆيلىرىڭلارنى كۆيدۈرۈۋېتىمەن.

27لېكىن تۇغۇت ئانىلىرى خۇدادىن قورقاتتى ،شۇڭا مىسىر پادىشاھىنىڭ ۋە ئۇنىڭ سۆزلىرىنىڭ گېپىگە قۇلاق سالمايتتى .ئىبرانىي ئاياللار تۇغۇت ئانىلىرىغا ئوغۇل ياكى قىز تۇغقاندا ،تۇغۇت ئانىلىرى بوۋاققا لازىملىق ئىشلارنى قىلىپ ،ئۇنى ھايات قالدۇراتتى .تۇغۇت ئانىلىرى ھەمىشە شۇنداق قىلاتتى.

28بۇ ئىش پادىشاھقا يېتىپ كەلگەندە ،پادىشاھ ئادەم ئەۋەتىپ ،تۇغۇت ئانىلىرىنى چاقىرتىپ» :سىلەر نېمىشقا بۇنداق قىلدىڭلار ۋە بالىلارنى ھايات قالدۇردۇڭلار؟ «دېدى.

29تۇغۇت ئانىلىرى پادىشاھنىڭ ئالدىدا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى:

30پادىشاھ ئىبرانىي ئاياللىرىنىڭ مىسىرلىق ئاياللارغا ئوخشاش ئىكەنلىكىنى ئويلىمىسۇن ،چۈنكى ئىسرائىلنىڭ بارلىق ئوغۇللىرى ساغلام ، تۇغۇت ئانىسى ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلمىگۈچە ئۇلار تۇغۇلىدۇ .بىز ،سىزنىڭ قۇللىرىڭىز ،نۇرغۇن كۈنلەردىن بۇيان ھېچقانداق ئىبرانىي ئايال بىزگە تۇغۇپ بەرمىدى ،چۈنكى بارلىق ئىبرانىي ئاياللار ئۆزلىرىنىڭ تۇغۇت ئانىسى ،چۈنكى ئۇلار ساغلام.

31فىرئەۋن ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇلارغا ئىشەندى .تۇغۇت ئانىلىرى پادىشاھنىڭ يېنىدىن ئايرىلدى .خۇدا ئۇلارغا ياخشى مۇئامىلە قىلدى .خەلقنىڭ سانى بارغانسېرى كۆپىيىپ ،سانى بارغانسېرى كۆپەيدى.

-67باب

1مىسىر زېمىنىدا لاۋىي قەبىلىسىدىن بولغان ئامرام ئىسىملىك بىر ئادەم بار ئىدى. ئۇ كېھاتنىڭ ئوغلى، كېھات لېۋىينىڭ نەۋرىسى، ئىسرائىلنىڭ نەۋرىسى ئىدى.

2بۇ ئادەم بېرىپ، ئاتىسىنىڭ سىڭلىسى لېۋىنىڭ قىزى يوكېبەدنى ئالدى. ئۇ 126 ياشلىق يوكېبەد ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى.

3ئايال ھامىلدار بولۇپ، بىر قىز تۇغدى. ئۇ قىزنىڭ ئىسمىنى مەريەم دەپ قويدى، چۈنكى ئۇ چاغدا مىسىرلىقلار ئىسرائىل خەلقىنىڭ ھاياتىنى ئاچچىقلاندۇرغانىدى.

4ئۇ يەنە ھامىلدار بولۇپ، بىر ئوغۇل تۇغدى. ئۇنىڭ ئىسمىنى ھارۇن قويدى. چۈنكى ئۇ ھامىلدارلىق مەزگىلىدە، پادىشاھ ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ قېنىنى تۆكۈشكە باشلىدى.

5شۇ كۈنلەردە، كىتتىمنىڭ پادىشاھى، ئەساۋنىڭ نەۋرىسى، ئېلىفازنىڭ ئوغلى زېفو ئالەمدىن ئۆتتى. ئۇنىڭ ئورنىغا يانېئاس پادىشاھ بولدى.

6زېفو چىتتىم ئەۋلادلىرىغا ئەللىك يىل ھۆكۈمرانلىق قىلغان ۋە ۋاپات بولۇپ، چىتتىم زېمىنىدىكى نابنا شەھىرىگە دەپنە قىلىنغان.

7چىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ باتۇر ئەسكەرلىرىنىڭ بىرى بولغان يانېئاس ئۇنىڭدىن كېيىن پادىشاھ بولدى ۋە ئەللىك يىل پادىشاھلىق قىلدى.

8چىتتىم پادىشاھى ۋاپات بولغاندىن كېيىن، بېئورنىڭ ئوغلى بىلئام چىتتىم زېمىنىدىن قېچىپ، مىسىرغا، مىسىر پادىشاھى فىرئەۋننىڭ يېنىغا كەلدى.

9فىرئەۋن ئۇنىڭ دانالىقىنى ئاڭلىغانلىقى ئۈچۈن ئۇنى ئىنتايىن ھۆرمەت بىلەن قارشى ئالدى. پادىشاھ ئۇنىڭغا سوۋغاتلارنى بەردى، ئۇنى مەسلىھەتچى قىلىپ تەيىنلىدى ۋە ئۇنى شان-شەرەپكە ئېرىشتۈردى.

10بىلئام مىسىردا پادىشاھنىڭ بارلىق ئالىيجانابلىرى بىلەن بىللە تۇرۇپ، ئۇنىڭ شان-شەرىپىنى نامايان قىلدى. ئالىيجانابلار ئۇنىڭ دانالىقىنى ئۆگىنىشكە ئىنتىزار بولغاچقا، ئۇنى شان-شەرەپلىك ئورۇنغا قويدى.

11ئىسرائىللار مىسىرغا چۈشكەنلىكىنىڭ بىر يۈز ئوتتۇزىنچى يىلىدا، فىرئەۋن ئۆزىنىڭ پادىشاھلىق تەختىدە ئولتۇرغانلىقىنى چۈش كۆردى. ئۇ باش كۆتۈرۈپ، ئالدىدا بىر قېرىپ قالغان ئادەمنىڭ تۇرغانلىقىنى كۆردى. قېرىپ قالغان ئادەمنىڭ قولىدا سودىگەرلەر ئىشلىتىدىغان تارازىغا ئوخشاش تارازىلار بار ئىدى.

12قېرى ئادەم تارازىنى ئېلىپ، پىرئەۋننىڭ ئالدىغا ئېسىپ قويدى.

13قېرى ئادەم مىسىرنىڭ بارلىق ئاقساقاللىرىنى، بارلىق ئاقسۆڭەكلىرى ۋە كاتتا كىشىلىرىنى ئېلىپ، ئۇلارنى بىرلەشتۈرۈپ بىر تارازىغا قويدى.

14ئۇ سۈت ئوغلاقنى ئېلىپ، يەنە بىر تەرازىغا قويدى، ئوغلاق ھەممىنى بېسىپ چۈشتى.

15پادىشاھ بۇ قورقۇنچلۇق كۆرۈنۈشنى كۆرۈپ ھەيران قالدى، چۈنكى نېمىشقا بالا ھەممىدىن ئۈستۈن تۇرىدۇ؟ پادىشاھ ئويغىنىپ كەتتى ۋە بۇنىڭ بىر چۈش ئىكەنلىكىنى كۆردى.

16پادىشاھ ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ، بارلىق خىزمەتچىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا چۈشىنى سۆزلەپ بەردى. بۇ ئادەملەر قاتتىق قورقۇپ كەتتى.

17پادىشاھ بارلىق دانىشمەنلىرىگە: «مەن كۆرگەن چۈشۈمنىڭ مەنىسىنى چۈشىنىپ بېرەي»، دېدى.

18بېئورنىڭ ئوغلى بىلئام پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ: «بۇ كېيىنكى كۈنلەردە مىسىرغا چوڭ بىر ئاپەت ئېلىپ كېلىدۇ، بۇنىڭدىن باشقا نەرسە ئەمەس» دېدى.

19چۈنكى ئىسرائىلغا بىر ئوغۇل تۇغۇلىدۇ، ئۇ پۈتۈن مىسىرنى ۋە ئۇنىڭ ئاھالىسىنى ۋەيران قىلىدۇ، ئىسرائىللارنى قۇدرەتلىك قولى بىلەن مىسىردىن ئېلىپ چىقىدۇ.

20شۇڭا، ئى پادىشاھ، مىسىرغا بۇ ئاپەت كېلىشتىن بۇرۇن، ئىسرائىللارنىڭ ئۈمىدىنى ۋە ئۈمىدىنى يوققا چىقىرىش ئۈچۈن بۇ ئىش توغرىسىدا مەسلىھەت سوراڭ.

21پادىشاھ بىلئامغا: «ئىسرائىللارغا نېمە قىلىمىز؟» دېدى. بىز دەسلەپتە ئۇلارغا قارشى بىرەر ئۇسۇلدا مەسلىھەتلەشكەن ئىدۇق، ئەمما ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمىدۇق.

22شۇڭا، ئەمدى ئۇلارغا قارشى قانداق مەسلىھەت بېرىشىمىز كېرەكلىكىنى ئېيتىپ بەرسىڭىز.

23بىلئام پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ: «ھازىر ئىككى مەسلىھەتچىڭىزنى چاقىرتىپ كېلىڭ، ئۇلارنىڭ بۇ ئىشقا قانداق مەسلىھەت بېرىدىغانلىقىنى كۆرۈپ باقايلى، ئاندىن خىزمەتكارىڭىز سۆزلەيدۇ» دېدى.

24پادىشاھ ئادەم ئەۋەتىپ، ئىككى مەسلىھەتچىسىنى، يەنى مىديانلىق رېئۇئېل بىلەن ئۇزلۇق ئەييۇبنى چاقىرتتى. ئۇلار پادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئولتۇردى.

25پادىشاھ ئۇلارغا: «سىلەر مېنىڭ كۆرگەن چۈشۈمنى ۋە ئۇنىڭ مەنىسىنى ئاڭلىدىڭلار. شۇڭا، ئەمدى مەسلىھەت سوراڭلار، ئىسرائىللارنىڭ يامانلىقى بىزگە يۈز بېرىشتىن بۇرۇن، ئۇلارغا قانداق مۇئامىلە قىلىش كېرەكلىكىنى بىلىڭلار ۋە كۆرۈپ بېقىڭلار.» دېدى.

26مىديانلىق رېئۇئېل پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ: «پادىشاھ ھايات بولسۇن، پادىشاھ مەڭگۈ ھايات بولسۇن» دېدى.

27ئەگەر پادىشاھ بۇنى ياخشى كۆرسە، ئىبرانىيلاردىن ۋاز كېچىپ، ئۇلاردىن ئايرىلسۇن، ئۇلارغا قول سوزمىسۇن.

28پەرۋەردىگار قەدىمكى زامانلاردا بۇلارنى تاللىغان، يەر يۈزىدىكى بارلىق مىللەتلەر ۋە يەر يۈزىدىكى پادىشاھلار ئارىسىدىن ئۆز مىراسىغا ئايرىغان، خۇداسىنىڭ ئۈچىنى ئالمىغان، جازاسىز ئۇلارغا قارشى قولىنى سوزغان كىم بار؟

29ئىبراھىم مىسىرغا بارغاندا، مىسىرنىڭ سابىق پادىشاھى فىرئەۋننىڭ ئايالى سارەنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ئۆيلەنگەنلىكىنى بىلىسىز. ئىبراھىم: «ئۇ مېنىڭ سىڭلىم» دېگەنىدى. چۈنكى ئۇ ئايالى سەۋەبىدىن مىسىرلىقلارنىڭ ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىشىدىن قورققانىدى.

30مىسىر پادىشاھى سارەنى ئېلىپ كەتكەندىن كېيىن، خۇدا ئۇنى ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىنى ئېغىر ئاپەتلەرگە ئۇچراتتى. ئۇ ئىبراھىمنىڭ ئايالى سارەنى قايتۇرۇپ بەرگۈچە، ئۇ ساقىيىپ كەتتى.

31فىلىستىيەلىكلەرنىڭ پادىشاھى گېرارلىق ئابىمەلەك ئىبراھىمنىڭ ئايالى سارەنىڭ سەۋەبىدىن، خۇدا ئۇنىڭ ئەر-ئاياللارنىڭ ھەممىسىنىڭ تۇغۇلۇشىنى توسۇپ قويغانلىقى ئۈچۈن جازالىدى.

32ئۇلارنىڭ خۇداسى كېچىسى چۈشىدە ئابىمەلەككە كۆرۈنۈپ، ئۇنى قورقۇتۇپ، ئىبراھىم سارەنى قايتۇرۇپ بېرىش ئۈچۈن ئۇنى قورقۇتتى. كېيىن گېرار خەلقى سارە سەۋەبىدىن جازاغا تارتىلدى. ئىبراھىم خۇدادىن ئۇلار ئۈچۈن دۇئا قىلدى، ئىبراھىم ئۇنىڭغا دۇئا قىلىپ، ئۇلارنى ساقايتتى.

33ئابىمەلەك ئۆزى ۋە خەلقىنىڭ بېشىغا كېلىدىغان بارلىق ئاپەتلەردىن قورقۇپ، ئايالى سارە ئىبراھىمنىڭ يېنىغا قايتىپ كېلىپ، ئۇنىڭغا نۇرغۇن سوۋغاتلارنى بەردى.

34ئۇ ئىسھاقنى گېراردىن قوغلاپ چىقارغاندا، ئۇنىڭغامۇ شۇنداق قىلدى. خۇدا ئۇنىڭغا مۆجىزىلەرچە ئىشلارنى قىلىپ، گېرارنىڭ بارلىق دەريالىرى قۇرۇپ كەتتى، دەرەخلىرى مېۋە بەرمىدى.

35گېرارلىق ئابىمەلەك، ئۇنىڭ دوستلىرىدىن بىرى ئاخۇززات ۋە ئۇنىڭ قوشۇن باشلىقى پىكول ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئېگىلىپ، يەرگە باش قويدى.

36ئۇلار ئۇنىڭدىن ئۇلار ئۈچۈن دۇئا قىلىشنى ئۆتۈندى، ئۇ ئۇلار ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلدى، پەرۋەردىگار ئۇنىڭ ئىلتىجاسىنى قوبۇل قىلىپ، ئۇلارنى ساقايتتى.

37ياقۇپ دېگەن ئاددىي ئادەم ئۆزىنىڭ سادىقلىقى بىلەن ئاكىسى ئەساۋنىڭ ۋە ئانىسىنىڭ ئاكىسى ئارىمىيىلىك لابانىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇلدى. ئۇ ئۇنىڭ ۋە بالىلىرىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزۇلدى. كەنئان پادىشاھلىرى ئۇنىڭغا قارشى بىرلىشىپ ئۇلارنى يوقاتتى. پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئۇلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى. ئۇلار ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىپ ئۇلارنى ئۆلتۈردى. كىم ئۇلارغا جازاسىز قول سوزغان؟

38ھەقىقەتەن، ئاتاڭنىڭ ئاتىسى بولغان ئىلگىرىكى پادىشاھ يۈسۈپنىڭ دانالىقىنى كۆرۈپ، ئۇنى مىسىر زېمىنىدىكى بارلىق ھۆكۈمرانلاردىن ئۈستۈن تۇتقان. چۈنكى ئۇ ئۆزىنىڭ دانالىقى ئارقىلىق پۈتۈن مەملىكەت ئاھالىسىنى ئاچارچىلىقتىن قۇتقۇزغان.

39ئاندىن ئۇ ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ بالىلىرىغا مىسىرغا كېلىشنى بۇيرۇدى. شۇنداق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ياخشىلىقى ئارقىلىق مىسىر ۋە گوشەن زېمىنىنى ئاچارچىلىقتىن قۇتۇلدۇردى.

40ئەگەر سەن بۇنى خالىساڭ، ئىسرائىللارنى يوقىتىشنى توختات. ئەگەر ئۇلارنىڭ مىسىردا تۇرۇشىنى خالىمىساڭ، ئۇلارنى بۇ يەردىن قوغلاپ چىقار. ئۇلار ئاتا-بوۋىلىرى ياشىغان كەنئان زېمىنىغا بارسۇن.

41فىرئەۋن يېترونىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا قاتتىق غەزەپلەندى. ئۇ پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىدىن نومۇس بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ، يۈسۈپنىڭ تايىقىنى ئېلىپ، ئۇنىڭ زېمىنى بولغان مىديانغا باردى.

42پادىشاھ ئۇزلۇق ئايۇپتىن: «ئايۇپ، سەن نېمە دەيسەن؟ ئىبرانىيلار توغرىسىدا نېمە مەسلىھەت بېرىسەن؟» دەپ سورىدى.

43شۇڭا ئايۇپ پادىشاھقا: «مانا بۇ يەردىكى بارلىق ئاھالىلەر سېنىڭ قولۇڭدا، پادىشاھ ئۆز خاھىشى بويىچە ئىش قىلسۇن» دېدى.

44پادىشاھ بىلئامغا: «ئى بىلئام، سەن نېمە دەيسەن، بىزگە ئاڭلىتىش ئۈچۈن نېمە دەيسەن؟» دېدى.

45بىلئام پادىشاھقا: «پادىشاھ ئىبرانىيلارغا قارشى تۈزگەن بارلىق مەسلىھەتلەرنىڭ ھەممىسىنى ئۇلارغا تاپشۇرىمىز، پادىشاھ ئۇلارغا ھېچقانداق مەسلىھەت بىلەن غەلىبە قىلالمايدۇ» دېدى.

46ئەگەر سەن ئۇلارنى ئوتتا ئاجىزلاشتۇرماقچى بولساڭ، ئۇلارنى مەغلۇپ قىلالمايسەن، چۈنكى ئۇلارنىڭ خۇداسى ئىبراھىمنى كالدانىلارنىڭ ئۇر شەھىرىدىن قۇتقۇزغان. ئەگەر سەن ئۇلارنى قىلىچ بىلەن يوقاتماقچى بولساڭ، ئۇلارنىڭ ئاتىسى ئىسھاقنى قىلىچتىن قۇتقۇزغان ۋە ئۇنىڭ ئورنىغا بىر قوچقار قويغان.

47ئەگەر ئېغىر ۋە ئېغىر ئەمگەك بىلەن ئۇلارنى ئاجىزلاشتۇرماقچى بولساڭ، بۇ ئىشتا غەلىبە قىلالمايسەن. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتىسى ياقۇپ لابانغا ھەر خىل قىيىنچىلىقلاردا خىزمەت قىلىپ، بەخت-سائادەتكە ئېرىشكەن.

48ئەمدى، ئى پادىشاھ، مېنىڭ سۆزلىرىمنى ئاڭلاڭلار، چۈنكى بۇ ئۇلارغا قارشى چىقىرىلغان مەسلىھەت بولۇپ، سىلەر ئۇلارنى مەغلۇپ قىلىسىلەر، بۇنىڭدىن ۋاز كەچمەڭلار.

49ئەگەر پادىشاھ خالىسا، بۈگۈندىن باشلاپ تۇغۇلىدىغان بارلىق بالىلىرىنى سۇغا تاشلاشقا بۇيرۇق قىلسۇن. چۈنكى بۇ ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئىسمىنى ئۆچۈرۈۋېتەلمەيسىز، چۈنكى ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى ۋە ئاتا-بوۋىلىرى بۇنداق جازالانمىغان.

50پادىشاھ بىلئامنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىدى، بۇ سۆز پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلارغا ياقتى، پادىشاھ بىلئامنىڭ دېگىنى بويىچە قىلدى.

51پادىشاھ پۈتۈن مىسىر زېمىنىدا: «بۈگۈندىن باشلاپ ئىبرانىيلارنىڭ تۇغۇلغان ھەر بىر ئوغۇل بالىسى سۇغا تاشلىنىدۇ» دېگەن بىر پەرمان ۋە قانۇن چىقىرىشنى بۇيرۇدى.

52پادىشاھ بارلىق خىزمەتچىلىرىنى چاقىرىپ: «بېرىڭلار، ئىسرائىل خەلقى ياشايدىغان گوشەن زېمىنىدىكى جايلارنى تەكشۈرۈپ بېقىڭلار. ئىبرانىيلارنىڭ تۇغۇلغان ئوغۇللىرىنىڭ ھەممىسىنى دەرياغا تاشلاڭلار، قىزلىرىنى بولسا تىرىك قويۇڭلار» دېدى.

53ئىسرائىل ئەۋلادلىرى پىرئەۋننىڭ ئوغۇل بالىلىرىنى دەرياغا تاشلاشقا بۇيرۇغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ئاياللىرىدىن ئايرىلىپ، يەنە بەزىلىرى ئۇلارغا قوشۇلدى.

54شۇ كۈندىن باشلاپ، ئەرلىرى بىلەن بىللە قالغان ئىسرائىللارنىڭ تۇغۇت ۋاقتى كەلگەندە، ئۇلار تۇغۇش ئۈچۈن دالاغا باردى، دالادا تۇغۇپ، بالىلىرىنى دالادا قالدۇرۇپ ئۆيىگە قايتىشتى.

55پەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ ئەجدادلىرىغا ئۇلارنى كۆپەيتىشكە قەسەم قىلغانىدى. ئۇ ئاسماندىكى خىزمەت پەرىشتىلىرىنىڭ بىرىنى ئەۋەتىپ، ھەر بىر بالىنى سۇدا يۇيۇپ، ئۇنىڭغا سۈرتۈپ، سۈرتۈپ، قولىغا ئىككى سىلىق تاش بەردى. بۇ تاشلارنىڭ بىرى سۈت، يەنە بىرى ھەسەل ئېمىپ، چاچلىرىنى تىزلىرىغىچە ئۆستۈردى. بۇ تاشلار ئارقىلىق ئۇ ئۆزىنى يېيىپ، ئۇنىڭغا تەسەللى بېرىپ، ئۇنىڭغا چىڭ يېپىشتى. بۇ تاشلار ئۇنىڭغا بولغان مېھىر-شەپقەت ئارقىلىق ئۇنىڭغا تەسەللى بەردى.

56خۇدا ئۇلارغا رەھىم قىلىپ، ئۇلارنى يەر يۈزىدە كۆپەيتىشنى خالىغاندا، ئۇلارنى چوڭ بولغۇچە ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن زېمىنغا بۇيرۇدى. ئاندىن يەر ئاغزىنى ئېچىپ، ئۇلارنى قۇسۇۋەتتى. ئۇلار شەھەردىن يەردىكى ئۆسۈملۈكلەر ۋە ئورمان ئوت-چۆپلىرىدەك ئۈنۈپ چىقتى. ئۇلار ئائىلىسىگە ۋە ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە قايتىپ، ئۇلار بىلەن بىللە قالدى.

57ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ بوۋاقلىرى خۇدانىڭ رەھمىتى بىلەن يەر يۈزىدىكى ئۆسۈملۈكلەرگە ئوخشاش كۆپەيدى.

58مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى بۇنى كۆرۈپ ،ھەر بىرى ئۆزىنىڭ كالىسى ۋە سوغىسىنى ئېلىپ ،ئۆز ئېتىزىغا قاراپ يولغا چىقتى .ئۇلار ئۇرۇق چېچىش ۋاقتىدا يەر ھەيدەۋاتقاندەك ،يەرنى ھەيدەشكە باشلىدى.
59ئۇلار يەر ئاغدۇرغاندا ،ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ بوۋاقلىرىغا زىيان يەتكۈزەلمىدى ،شۇڭا خەلق بارغانسېرى كۆپىيىپ ،بارغانسېرى كۆپەيدى.
60پىرئەۋن ھەر كۈنى ئۆزىنىڭ ئەمەلدارلىرىغا ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ بوۋاقلىرىنى ئىزدەپ گوشەنگە بېرىشنى بۇيرۇدى.
61ئۇلار بىرنى ئىزدەپ تاپقاندىن كېيىن ،ئۇنى ئانىسىنىڭ قوينىدىن زورلۇق بىلەن ئېلىپ دەرياغا تاشلىۋەتتى ،ئەمما قىز بالىنى ئانىسى بىلەن بىللە قويدى .مىسىرلىقلار ئىسرائىللارغا ھەمىشە شۇنداق قىلدى.

-68باب

1دەل شۇ چاغدا خۇدانىڭ روھى ھارۇننىڭ سىڭلىسى ئامرامنىڭ قىزى مەريەمگە چۈشتى .مەريەم ئۆيىنىڭ ئالدىدا پەيغەمبەرلىك قىلىپ» :مانا بۇ قېتىم ئاتا-ئانامدىن بىر ئوغۇل تۇغۇلىدۇ ،ئۇ ئىسرائىللارنى مىسىرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزىدۇ «دېدى.
2ئامرام قىزىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئايالىنى ئېلىپ ئۆيىگە قايتىپ كەلدى .ئەينى ۋاقىتتا ،فىرئەۋن ياقۇپ ئەۋلادلىرىدىن ئوغۇل بالىلارنىڭ ھەممىسىنى سۇغا تاشلاشنى بۇيرۇغان ئىدى.
3ئامرام ئايالى يوكېبەدنى قوغلاپ چىقارغاندىن ئۈچ يىل كېيىن ،ئۇنى ئېلىپ ،ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى .يوكېبەد ھامىلىدار بولدى.
4ئۇ ھامىلىدار بولۇپ يەتتە ئايدىن كېيىن بىر ئوغۇل تۇغدى .پۈتۈن ئۆي قۇياش ۋە ئاي نۇرى چۈشكەندە پارلىغاندەك نۇرغا تولدى.
5ئايال بالىنىڭ ياخشى ۋە كۆرۈنۈشكە لايىق ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئۇنى ئۈچ ئاي ئىچكىرىكى ئۆيىگە يوشۇرۇپ قويدى.
6شۇ كۈنلەردە ،مىسىرلىقلار ئۇ يەردىكى بارلىق ئىبرانىيلارنى يوقىتىش ئۈچۈن سۇيىقەست پىلانلىدى.
7مىسىرلىق ئاياللار ئىسرائىل خەلقى ياشايدىغان گوشەنگە باردى .ئۇلار بالا-چاقىلىرىنى ،ھەتتا سۆزلىيەلمەيدىغان بوۋاقلىرىنى مۈرىسىگە ئېلىپ كۆتۈردى.
8شۇ كۈنلەردە ،ئىسرائىل ئاياللىرى تۇغىدىغان ۋاقىتتا ،ھەر بىر ئايال ئوغلىنى مىسىرلىقلارنىڭ ئالدىدا يوشۇرۇپ قويغانىدى .چۈنكى مىسىرلىقلار ئۇلارنىڭ تۇغۇلۇشىنى بىلمەيدۇ ۋە ئۇلارنى مىسىردىن يوقىتىپ قويمايدۇ.
9مىسىرلىق ئاياللار گوشەنگە كەلدى ،ئۇلارنىڭ سۆزلىيەلمەيدىغان بالىلىرى ئۇلارنىڭ مۈرىسىگە يۆلەنگەن ئىدى .بىر مىسىرلىق ئايال بىر ئىبرانىي ئايالنىڭ ئۆيىگە كىرگەندە ،بوۋاق بالىسى يىغلاپ كەتتى.
10ئۇ يىغلىغاندا ،ئىچكىرىكى ئۆيدىكى بالا جاۋاب بەردى .مىسىرلىق ئاياللار بۇ ئىشنى پادىشاھنىڭ ئۆيىگە ئېيتىپ بەردى.
11مىسىرلىقلار ئىبرانىي ئاياللارغا دائىم شۇنداق مۇئامىلە قىلىپ كەلدى .فىرئەۋن ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرىنى بالىلارنى ئېلىپ كېتىپ ئۆلتۈرۈشكە ئەۋەتتى.
12دەل شۇ چاغدا ،يوكېبېد ئوغلىنى يوشۇرۇپ قالغاندىن ئۈچ ئاي ئۆتكەندىن كېيىن ،بۇ ئىش پادىشاھنىڭ ئوردىسىغا مەلۇم بولدى.
13ئايال ئەمەلدارلار كېلىشتىن بۇرۇن ئوغلىنى ئېلىپ كېتىشكە ئالدىراپ كەتتى .ئۇ بىر قاپاق ئېلىپ ،ئۈستىگە لاي ۋە قىيام سۈرتۈپ ،بالىنى شۇ يەرگە سېلىپ ،دەريا بويىدىكى تاغ باغرىغا قويدى.
14ئۇنىڭ سىڭلىسى مەريەم ئۇنىڭغا نېمە ئىش قىلىنىدىغانلىقىنى ۋە سۆزلىرىنىڭ ئاقىۋىتىنى بىلىش ئۈچۈن يىراقتىن تۇرۇپ تۇردى.
15شۇ چاغدا ،خۇدا مىسىر زېمىنىغا قاتتىق ئىسسىق ئەۋەتتى ،بۇ ئىسسىق ئىنسانلارنىڭ تېنىنى قۇياش نۇرىدەك كۆيدۈرۈپ ،مىسىرلىقلارغا قاتتىق بېسىم ئېلىپ كەلدى.
16مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى دەرياغا چۆمۈلۈشكە باردى ،چۈنكى ئىسسىق ئۇلارنىڭ تېنىنى كۆيدۈرۈۋەتتى.
17پادىشاھنىڭ قىزى باتىيا ئىسسىقتىن قورقۇپ دەرياغا چۆمۈلگىلى باردى .ئۇنىڭ قىزلىرى ۋە مىسىرلىقلارنىڭ بارلىق ئاياللىرى دەريا بويىدا ماڭدى.
18باتىيا دەرياغا قاراپ ،سۇ ئۈستىدە تۇرغان كېمەنى كۆردى ۋە خىزمەتچىسىنى ئۇنى ئېلىپ كېلىشكە ئەۋەتتى.
19ئۇ سېۋەتنى ئېچىپ ،بوۋاقنى كۆردى ،بوۋاقنىڭ يىغلاۋاتقانلىقىنى كۆردى ۋە ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتىپ» :بۇ ئىبرانىيلارنىڭ بالىلىرىدىن بىرى «دېدى.
20مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى دەريا بويىدا مېڭىپ يۈرگەن ئاياللار ئۇنى ئېمىتىشنى ئارزۇ قىلدى ،لېكىن ئۇ ئېمىشنى خالىمىدى .چۈنكى بۇ ئىش پەرۋەردىگار تەرىپىدىن ئىدى .پەرۋەردىگار ئۇنى ئانىسىنىڭ ئېمىكىگە قايتۇرۇش ئۈچۈن شۇنداق قىلغان ئىدى.
21ئۇنىڭ سىڭلىسى مەريەم دەريا بويىدىكى مىسىرلىق ئاياللارنىڭ ئارىسىدا ئىدى .ئۇ بۇ ئىشنى كۆرۈپ ،پادىشاھنىڭ قىزىغا» :مەن بېرىپ ، ئىبرانىي ئاياللاردىن بىر ئېمىتىش ئايال چاقىرىپ كېلەيمۇ؟ ئۇ ساڭا بالىنى ئېمىتىدۇ؟ «دېدى.
22پادىشاھنىڭ قىزى ئۇنىڭغا» :بار «،دېدى .قىز بېرىپ بالىنىڭ ئانىسىنى چاقىرىپ كەلدى.
23پادىشاھنىڭ قىزى يوكېبەدكە» :بۇ بالىنى ئېلىپ كېتىپ ،ماڭا ئېمىت ،مەن ساڭا ھەر كۈنى ئىككى تەڭگە كۈمۈشتىن مائاش بېرىمەن ،« دېدى .ئايال بالىنى ئېلىپ ئېمىتتى.
24ئىككى يىلدىن كېيىن ،بالا چوڭ بولغاندا ،ئۇ ئۇنى پادىشاھنىڭ قىزىغا ئېلىپ كەلدى .ئۇ ئۇنىڭغا ئوغۇلدەك بولدى .ئۇ» :مەن ئۇنى سۇدىن تارتىپ چىقاردىم «دەپ ،ئۇنىڭغا مۇسا دەپ ئىسىم قويدى.
25ئاتىسى ئامرام ئوغلىغا چابار دەپ ئىسىم قويدى .چۈنكى ئۇ» :ئۇ ئايالىنى رەت قىلغان ئىدى ،شۇڭا ئۇنىڭ بىلەن يېقىنلاشتىم «دېدى.
26ئانىسى يوكېبېد ئۇنىڭغا يېكۇتىئېل دەپ ئىسىم قويدى ،چۈنكى ئۇ» :مەن ئۇنى قۇدرەتلىك خۇدادىن ئۈمىد قىلغان ئىدىم ،خۇدا ئۇنى ماڭا قايتۇرۇپ بەردى «دېدى.
27سىڭلىسى مەريەم ئۇنىڭ ئاقىۋىتىنىڭ نېمە بولىدىغانلىقىنى بىلىش ئۈچۈن ،ئۇنىڭ كەينىدىن دەرياغا قاراپ ماڭدى ،شۇڭا ئۇ ئۇنىڭغا يەرەد دەپ ئىسىم قويدى.

28ئىنىسى ھارۇن ئۇنىڭغا ئابى زانۇچ دەپ ئىسىم قويۇپ»: دادام ئانامنى تاشلاپ، ئانامنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى «دېدى.
29ئامرامنىڭ ئاتىسى كەھات ئوغلىغا ئابىگدور دەپ ئىسىم قويدى، چۈنكى خۇدا ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئارىسىدىكى يېرىقنى رېمونت قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئوغۇل بالىلىرىنى سۇغا تاشلىيالماسلىقىنى ئېيتتى.
30ئۇلارنىڭ ئېمىنتىشچىسى ئۇنىڭغا ئابى سوكو دەپ ئىسىم قويۇپ»: ئۇ ھام ئەۋلادلىرى سەۋەبىدىن ئۈچ ئاي ئۆز چېدىرىدا يوشۇرۇنۇپ تۇردى «دېدى.
31پۈتۈن ئىسرائىللار ئۇنىڭغا نېتانېلنىڭ ئوغلى شېمايىيا دەپ ئىسىم قويدى، چۈنكى ئۇلار»: خۇدا ئۇنىڭ دەۋرىدە ئۇلارنىڭ پەريادىنى ئاڭلاپ، ئۇلارنى زۇلۇم قىلغۇچىلاردىن قۇتقۇزدى «دېدى.
32مۇسا پادىشاھنىڭ ئۆيىدە، پادىشاھنىڭ قىزى باتيانىڭ ئوغلى ئىدى. مۇسا پادىشاھنىڭ ئەۋلادلىرى ئارىسىدا چوڭ بولدى.

-69باب

1ئېدوم پادىشاھى ھۆكۈمرانلىقىنىڭ-18 يىلى، يەنى شۇ كۈنلەردە ۋاپات بولدى. ئۇ ئېدوم زېمىنىدا ئۆزى ئۈچۈن سالدۇرغان ئىبادەتخانىسىغا دەپنە قىلىندى.
2ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى دەريا بويىدىكى پېتورغا ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇ يەردىن شائۇل ئىسىملىك چىرايلىق، گۈزەل كۆزلۈك بىر يىگىتنى چاقىرىپ، ساملاھنىڭ ئورنىغا پادىشاھ قىلدى.
3شائۇل ئېدوم زېمىنىدا ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا قىرىق يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.
4مىسىر پادىشاھى پىرئەۋن بىلئامنىڭ ئىسرائىل خەلقىگە بەرگەن مەسلىھەتلىرىنىڭ ئۈنۈم بەرمىگەنلىكىنى، ئەمما ئۇلارنىڭ يەنىلا مول ھوسۇل ئېلىپ، مىسىر زېمىنىدا كۆپىيىپ، كۆپىيىۋاتقانلىقىنى كۆردى.
5شۇ كۈنلەردە، فىرئەۋن مىسىر بويىچە ئىسرائىل خەلقىگە»: ھېچكىم كۈندىلىك ئەمگىكىدىن ھېچ نەرسىنى ئازايتمىسۇن «دەپ بۇيرۇق چىقاردى.
6ئەگەر بىر ئادەمنىڭ كۈندىلىك خىزمىتىدە، لاي ياكى خىشتا كەمچىلىك بولسا، ئۇنىڭ ئورنىغا ئەڭ كىچىك ئوغلىنى قويدۇرۇڭ.
7شۇ كۈنلەردە مىسىرلىقلارنىڭ ئەمگىكى ئىسرائىللارنىڭ بېشىغا ئېغىر يۈك ئېلىپ كەلدى. ئەگەر بىر ئادەمنىڭ كۈندىلىك ئەمگىكىگە بىر خىش كەم بولسا، مىسىرلىقلار ئۇنىڭ ئەڭ كىچىك ئوغلىنى ئانىسىدىن زورلۇق بىلەن ئېلىپ، ئاتىسىنىڭ كەم قالدۇرغان خىشىنىڭ ئورنىغا بىناغا ياتقۇزۇپ قوياتتى.
8مىسىرلىقلار ئۇزۇن مەزگىلگىچە، ھەر كۈنى ئىسرائىل خەلقىنىڭ ھەممىسىگە شۇنداق قىلدى.
9لېكىن لېۋىي قەبىلىسى باشتىن-ئاخىر ئىسرائىللار بىلەن ھەمكارلىشىپ ئىشلىمىدى، چۈنكى لېۋىي ئەۋلادلىرى مىسىرلىقلارنىڭ دەسلەپتە ئىسرائىللارغا قانداق ھىيلە-مىكىر ئىشلەتكەنلىكىنى بىلەتتى.

-70باب

1مۇسانىڭ تۇغۇلغانلىقىنىڭ ئۈچىنچى يىلى، فىرئەۋن بىر زىياپەتتە ئولتۇرغان ئىدى. پادىشاھ ئالىپارانىت ئۇنىڭ ئوڭ تەرىپىدە، باتيا سول تەرىپىدە ئولتۇرغان ئىدى. مۇسا ئۇنىڭ قويىنىدا ياتقان، بېئورنىڭ ئوغلى بىلئام ئىككى ئوغلى بىلەن، پادىشاھلىقىنىڭ بارلىق ھۆكۈمرانلىرى پادىشاھنىڭ ئالدىدا داستىخاندا ئولتۇرغان ئىدى.
2يىگىت قولىنى پادىشاھنىڭ بېشىغا سوزۇپ، پادىشاھنىڭ بېشىدىن تاجنى ئېلىپ ئۆز بېشىغا كىيدۈردى.
3پادىشاھ ۋە شاھزادىلەر بالىنىڭ قىلغان ئىشىنى كۆرۈپ قورقۇپ كەتتى، پادىشاھ ۋە شاھزادىلەر قورقۇپ كەتتى، بىر كىشى قوشنىسىغا ھەيران قالدى.
4پادىشاھ ئۆزىدىن بۇرۇن داستىخاندا ئولتۇرغان ئەمەلدارلاردىن»: ئەي ئەمەلدارلار، بۇ ئىش توغرىسىدا سىلەر نېمە دەيسىلەر؟ بۇ ئىش ئۈچۈن بالىغا قانداق ھۆكۈم چىقىرىلىدۇ؟ «دەپ سورىدى.
5سېھىرگەر بېئورنىڭ ئوغلى بىلئام پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلارغا جاۋاب بېرىپ»: ئى پادىشاھ، نۇرغۇن كۈنلەردىن بۇيان كۆرگەن چۈشۈڭنى ۋە خىزمەتكارىڭنىڭ ساڭا چۈشەندۈرۈپ بەرگەنلىرىنى ئېسىڭدە تۇت «!دېدى.
6دېمەك، بۇ ئىبرانىيلارنىڭ بالىلىرىدىن كەلگەن بالا، ئۇنىڭدا خۇدانىڭ روھى بار. پادىشاھ ئالىيلىرى، بۇ ياشنىڭ بۇ ئىشنى بىلمەي قىلغان دەپ ئويلىمىسۇن.
7چۈنكى ئۇ ئىبرانىي ئوغلى. گەرچە ئۇ يەنىلا بالا بولسىمۇ، دانالىق ۋە ئەقىل-پاراسەتكە ئىگە. ئۇ بۇنى دانالىق بىلەن قىلىپ، مىسىر پادىشاھلىقىنى ئۆزىگە تاللىغان.
8چۈنكى بارلىق ئىبرانىيلارنىڭ پادىشاھلارنى ۋە ئۇلارنىڭ ئالىيلىرىنى ئالدايدىغان ئادىتى مۇشۇنداق بولۇپ، يەر يۈزىدىكى پادىشاھلارنى ۋە ئۇلارنىڭ خەلقىنى تىترىتىش ئۈچۈن بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ھىيلە-مىكىر بىلەن قىلىدۇ.
9شۈبھىسىزكى، سىلەر ئۇلارنىڭ ئاتىسى ئىبراھىمنىڭ شۇنداق قىلغانلىقىنى، ئۇ بابىل پادىشاھى نىمرود ۋە گېرار پادىشاھى ئابىمەلەكنىڭ قوشۇنىنى ئالداپ، خىت خەلقىنىڭ زېمىنىنى ۋە كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىقلىرىنى ئىگىلىۋالغانلىقىنى بىلىسىلەر.
10ئۇ مىسىرغا بېرىپ، ئايالى سارەنى» ئۇ مېنىڭ سىڭلىم «دەپ، مىسىرنى ۋە ئۇنىڭ پادىشاھىنى ئازدۇردى.
11ئۇنىڭ ئوغلى ئىسھاق گېرارغا بېرىپ، ئۇ يەردە تۇرغاندا شۇنداق قىلدى. ئۇنىڭ كۈچى فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادىشاھى ئابىمەلەكنىڭ قوشۇنىدىن ئۈستۈن كەلدى.
12ئۇ يەنە ئايالى رىبەكانى ئۆزىنىڭ سىڭلىسى دېيىش ئارقىلىق فىلىستىنلىكلەرنىڭ پادىشاھلىقىنى ئاجىزلاشتۇرۇشنى ئويلىدى.
13ياقۇپ ئىنىسىغا خىيانەت قىلىپ، ئۇنىڭ تۇنجى ئەۋلادلىق ھوقۇقى ۋە بەرىكەت ھوقۇقىنى تارتىۋالدى.

14ئاندىن ئۇ پادان-ئارامغا ،ئانىسىنىڭ ئىنىسى لابانىنىڭ ئۆيىگە باردى .ئۇ يەردە ھىيلە-مىكىر بىلەن قىزى ،مال-چارۋىسى ۋە بارلىق نەرسىلىرىنى قولغا چۈشۈردى .ئاندىن قېچىپ ،كەنئان زېمىنىغا ،ئاتىسىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەتتى.

15ئوغۇللىرى ئىنىسى يۈسۈپنى سېتىۋەتتى .يۈسۈپ مىسىرغا بېرىپ قۇل بولۇپ ،ئون ئىككى يىل زىنداندا ياتتى.

16ئىلگىرىكى فىرئەۋن چۈش كۆرۈپ ،ئۇنى زىنداندىن چىقىرىۋەتكەن ۋە چۈشلىرىنى ئۇنىڭغا چۈشەندۈرۈپ بەرگەنلىكى ئۈچۈن ئۇنى مىسىردىكى بارلىق ھۆكۈمرانلاردىن ئۈستۈن تۇتقانغا قەدەر شۇنداق بولدى.

17خۇدا پۈتۈن زېمىندا ئاچارچىلىق پەيدا قىلغاندا ،ئۇ ئاتىسىنى ،بارلىق قېرىنداشلىرىنى ۋە ئاتىسىنىڭ پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەرنى چاقىرتىپ كەلدى .ئۇلارغا ھېچقانداق ھەقسىز ياردەم بەردى ۋە مىسىرلىقلارنى قۇل قىلىپ سېتىۋالدى.

18شۇڭا پادىشاھ ئائىلىلىرى ،مانا بۇ بالا مىسىردا ئۇلارنىڭ ئورنىغا چىقىپ ،ئۇلارنىڭ قىلمىشلىرىغا ئەگىشىپ ،ھەر بىر پادىشاھ ،ھۆكۈمدار ۋە سوتچى بىلەن ئويۇنچۇق ئوينايدۇ.

19ئەگەر پادىشاھ رازى بولسا ،ئۇنىڭ قېنىنى يەرگە تۆكۈۋېتەيلى ،بولمىسا ئۇ چوڭ بولۇپ ،سېنىڭ قولۇڭدىن ھاكىمىيەتنى تارتىۋالىدۇ ،مىسىر پادىشاھ بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭ ئۆمىدى يوقىلىدۇ.

20بىلئام پادىشاھقا» :بىز مىسىرنىڭ بارلىق سوتچىلىرى ۋە دانىشمەنلىرىنى چاقىرىپ ،سەن ئېيتقاندەك بۇ بالىغا ئۆلۈم جازاسى بېرىلىدىغان-بېرىلمەيدىغانلىقىنى ئېيتىپ بېرەي ،ئاندىن ئۇنى ئۆلتۈرىمىز ،«دېدى.

21پادىشاھ مىسىردىكى بارلىق دانىشمەنلەرنى چاقىرتىپ كەلدى .ئۇلار پادىشاھنىڭ ئالدىغا كەلدى .پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئۇلارنىڭ ئارىسىغا كىردى .ئۇ مىسىردىكى دانىشمەنلەرنىڭ بىرىگە ئوخشايتتى.

22پادىشاھ دانىشمەنلەرگە» :سىلەر ئۆيدىكى بۇ ئىبرانىي بالىنىڭ نېمە قىلغانلىقىنى ئاڭلىغان بولۇشۇڭلار كېرەك ،بىلئام بۇ ئىشقا شۇنداق ھۆكۈم چىقارغان ،«دېدى.

23ئەمدى سىلەرمۇ ھۆكۈم قىلىپ ،بالىنىڭ قىلغان ئىشى ئۈچۈن ئۇنىڭغا نېمە بېرىلىدىغانلىقىنى كۆرۈپ بېقىڭلار.

24فىرئەۋننىڭ دانىشمەنلىرىنىڭ بىرىگە ئوخشايدىغان پەرىشتە مىسىردىكى بارلىق دانىشمەنلەر ،پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلار ئالدىدا مۇنداق دېدى:

25ئەگەر پادىشاھ خالىسا ،پادىشاھ ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇنىڭ ئالدىغا بىر تال ئونىكس تېشى ۋە بىر تال ئوت كۆمۈر ئېلىپ كېلىپ ،بالىنىڭ ئالدىغا قويسۇن .ئەگەر بالا قولىنى سوزۇپ ئونىكس تېشىنى ئالسا ،بىز بۇ يىگىتنىڭ قىلغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى دانالىق بىلەن قىلغانلىقىنى بىلىمىز ،شۇڭا بىز ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىشىمىز كېرەك.

26ئەگەر ئۇ قولىنى كۆمۈرگە سوزسا ،ئۇنىڭ بۇ ئىشنى بىلىپ قىلمىغانلىقىنى بىلىمىز ،شۇنداق قىلسا ھايات قالىدۇ.

27بۇ ئىش پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلارنىڭ نەزىرىدە ياخشى كۆرۈندى .پادىشاھ پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسىنىڭ سۆزى بويىچە ئىش قىلدى.

28پادىشاھ ئانىكس تېشى ۋە كۆمۈرنى ئېلىپ كېلىپ ،مۇسانىڭ ئالدىغا قويۇشنى بۇيرۇدى.

29ئۇلار بالىنى ئۇلارنىڭ ئالدىغا قويدى .بالا قولىنى ئانىكس تېشىغا سوزۇشقا ئۇرۇندى ،لېكىن پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئۇنىڭ قولىنى تۇتۇپ كۆمۈرنىڭ ئۈستىگە قويدى ،كۆمۈر ئۇنىڭ قولىدىكى ئۆچۈپ كەتتى .ئۇ كۆمۈرنى كۆتۈرۈپ ئاغزىغا سالدى ،ئاغزى ۋە تىلىنىڭ بىر قىسمى كۆيۈپ كەتتى ،ئاغزى ۋە تىلى ئېغىرلىشىپ كەتتى.

30پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلار بۇنى كۆرۈپ ،مۇسانىڭ پادىشاھنىڭ بېشىدىن تاجنى ئېلىۋېتىشتە ئەقىللىق ئىش قىلمىغانلىقىنى بىلدى.

31شۇڭا پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلار بالىنى ئۆلتۈرمىدى .شۇڭا مۇسا پادىشاھنىڭ ئۆيىدە قېلىپ ،چوڭ بولدى .پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولدى.

32بالا پادىشاھنىڭ ئۆيىدە تۇرغان مەزگىلدە ،ئۈستىگە قىزىل رەڭلىك كىيىم كىيىپ ،پادىشاھنىڭ ئەۋلادلىرى ئارىسىدا چوڭ بولدى.

33مۇسا پادىشاھنىڭ ئۆيىدە چوڭ بولغاندا ،فىرئەۋننىڭ قىزى باتيا ئۇنى ئوغلى دەپ قارىدى .فىرئەۋننىڭ پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەر ئۇنى ھۆرمەتلىدى ،مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭدىن قورقاتتى.

34ئۇ ھەر كۈنى گوشەن زېمىنىغا بېرىپ تۇراتتى .ئۇ يەردە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرى ئىسرائىل ئەۋلادلىرى تۇراتتى .مۇسا ئۇلارنىڭ ھەر كۈنى نەپەس قىسىلىپ ،ئېغىر ئەمگەك قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرەتتى.

35مۇسا ئۇلاردىن» :نېمە ئۈچۈن بۇ ئەمگەكنى كۈندە قىلىۋاتىسىلەر؟ «دەپ سورىدى.

36ئۇلار بېشىغا كەلگەن بارلىق ئىشلارنى ۋە فىرئەۋننىڭ تۇغۇلۇشتىن بۇرۇن ئۇلارغا قويغان بارلىق بۇيرۇقلىرىنى ئۇنىڭغا سۆزلەپ بەردى.

37ئۇلار ئۇنىڭغا بېئورنىڭ ئوغلى بىلئامنىڭ ئۇلارغا قارشى قانداق مەسلىھەت بەرگەنلىكىنى ۋە پادىشاھنىڭ تاجنى بېشىدىن ئېلىۋەتكەندىن كېيىن ،بىلئامنىڭ ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن قانداق پىلانلىغانلىقىنى سۆزلەپ بەردى.

38مۇسا بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ،بىلئامغا غەزەپلىنىپ ،ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولدى ،ھەمدە ھەر كۈنى ئۇنى تۇتۇۋېلىش ئۈچۈن پىستوردا تۇردى.

39بىلئام مۇسادىن قورقۇپ ،ئىككى ئوغلى بىلەن مىسىردىن قېچىپ چىقىپ ،جانلىرىنى قۇتقۇزۇپ ،كۇش زېمىنىغا ،كۇش پادىشاھى كىيانۇسنىڭ يېنىغا باردى.

40مۇسا پادىشاھنىڭ ئوردىسىدا ئولتۇرۇپ ،كىرىپ-چىقىۋاتاتتى .پەرۋەردىگار ئۇنى فىرئەۋن ،ئۇنىڭ بارلىق خىزمەتچىلىرى ۋە مىسىر خەلقىنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپات قىلدى .ئۇلار مۇسانى ئىنتايىن ياخشى كۆرەتتى.

41مۇسا ئۆز قېرىنداشلىرىنى كۆرۈش ئۈچۈن گوشەنگە بارغان كۈنى ،ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئېغىر يۈكلەرنى كۆتۈرۈۋاتقانلىقىنى كۆردى . مۇسا ئۇلارغا قايغۇردى.

42مۇسا مىسىرغا قايتىپ كېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئوردىسىغا باردى .پادىشاھنىڭ ئالدىغا باردى .مۇسا پادىشاھقا سەجدە قىلدى.

43مۇسا پىرئەۋنگە» :ئى رەببىم ،مەن سىزدىن كىچىك بىر ئۆتۈنۈش سوراپ كەلدىم ،مېنى بوش قويۇۋەتمەڭ «دېدى .پىرئەۋن ئۇنىڭغا : »سۆزلەڭ «دېدى.

44مۇسا پادىشاھقا» :گوشەندىكى خىزمەتچىلىرىڭىزگە بىر كۈن دەم ئېلىشقا رۇخسەت قىلىڭ ،ئۇلار شۇ يەردە ئىشتىن قۇتۇلسۇن «دېدى.

45پادىشاھ مۇساغا جاۋاب بېرىپ» :مانا ،مەن سېنىڭ تىلىگىڭنى قوبۇل قىلىش ئۈچۈن سېنىڭ يۈزۈڭنى كۆتۈردۈم «دېدى.
46پادىشاھ مىسىر ۋە گوشەن زېمىنىدا مۇنداق بىر چاقىرىق ئېلان قىلىشنى بۇيرۇدى:
47پادىشاھ سىلەرگە ،بارلىق ئىسرائىل خەلقى ،دەيدۇكى ،ئالتە كۈن ئىشلەڭلار ۋە ئەمگەك قىلىڭلار ،يەتتىنچى كۈنى دەم ئېلىڭلار ،ھېچقانداق ئىش قىلمايسىلەر .پادىشاھ ۋە باتىيا ئوغلى مۇسانىڭ بۇيرۇقى بويىچە ،سىلەر پۈتۈن كۈن شۇنداق قىلىڭلار.
48مۇسا پادىشاھنىڭ ئۆزىگە بەرگەن بۇ ئىشىدىن خۇشال بولدى ،بارلىق ئىسرائىل ئەۋلادلىرى مۇسانىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى.
49چۈنكى بۇ ئىش پەرۋەردىگاردىن ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا كەلگەنىدى ،چۈنكى پەرۋەردىگار ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ھۆرمىتى ئۈچۈن ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئۇلارنى ئۇنتۇپ قالمىغانىدى.
50پەرۋەردىگار مۇسا بىلەن بىللە ئىدى ،ئۇنىڭ داڭقى پۈتۈن مىسىرغا تارقالدى.
51مۇسا مىسىرلىقلارنىڭ ۋە ئىسرائىل خەلقىنىڭ نەزىرىدە ئۇلۇغ بولدى .ئۇ ئۆز خەلقى ئىسرائىلنىڭ ياخشىلىقىنى تىلىدى ۋە پادىشاھقا ئۇلار توغرىسىدا تىنچلىق سۆزلىرىنى ئېيتتى.

-71باب

1مۇسا ئون سەككىز ياشقا كىرگەندە ،ئاتىسى بىلەن ئانىسىنى كۆرۈشنى ئارزۇ قىلىپ ،ئۇلارنىڭ يېنىغا گوشەنگە باردى .مۇسا گوشەنگە يېقىنلاشقاندا ،ئىسرائىل خەلقى ئىشلەۋاتقان يەرگە كېلىپ ،ئۇلارنىڭ يۈكىنى كۆردى .ئۇ مىسىرلىق بىر كىشىنىڭ ئىبرانىي قېرىنداشلىرىدىن بىرىنى ئۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆردى.
2ئۇرۇلغان ئادەم مۇسانى كۆرۈپ ،ئۇنىڭغا ياردەم سوراپ يۈگۈردى .چۈنكى مۇسا پادىشاھنىڭ ئوردىسىدا ئىنتايىن ھۆرمەتكە سازاۋەر ئىدى .ئۇ ئۇنىڭغا» :خوجايىنىم ،ماڭا دىققەت قىلىڭ ،بۇ مىسىرلىق كېچىسى ئۆيۈمگە كىرىپ ،مېنى باغلاپ ،ئايالىمنىڭ يېنىغا كېلىپ ،مېنىڭ جېنىمنى ئالماقچى «دېدى.
3مۇسا بۇ رەزىل ئىشنى ئاڭلاپ ،مىسىرلىقنىڭ غەزىپىنى قوزغىدى .ئۇ ئىككى تەرەپكە بۇرۇلۇپ ،ئۇ يەردە ھېچكىم يوقلۇقىنى كۆرۈپ ، مىسىرلىقنى ئۇرۇپ ،قۇمغا يوشۇرۇپ قويدى .ئىبرانىينى ئۇنى ئۇرغاننىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى.
4ئىبرانىي ئۆز ئۆيىگە باردى ،مۇسا ئۆز ئۆيىگە قايتىپ ،پادىشاھنىڭ ئۆيىگە قايتىپ كەلدى.
5ئۇ ئادەم ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە ،ئايالىنى تاشلىۋېتىشنى ئويلىدى ،چۈنكى ياقۇپنىڭ ئائىلىسىدە ئايالى بۇزۇلغاندىن كېيىن ئەرنىڭ ئۇنىڭ يېنىغا كېلىشى توغرا ئەمەس ئىدى.
6ئايال بېرىپ ئاكىلىرىغا ئېيتتى ،ئايالىنىڭ ئاكىلىرى ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولدى ،ئۇ ئۆيىگە قېچىپ قېچىپ كەتتى.
7ئىككىنچى كۈنى مۇسا قېرىنداشلىرىنىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئىككى ئادەمنىڭ جېدەللىشىۋاتقانلىقىنى كۆردى .ئۇ يامان ئادەمگە» :نېمىشقا قوشنىڭنى ئۇرىسەن؟ «دېدى.
8مۇسا ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ» :كىم سېنى بىزگە باشلىق ۋە سوتچى قىلىپ قويدى؟ مىسىرلىقنى ئۆلتۈرگەندەك مېنىمۇ ئۆلتۈرمەكچىمۇ؟ « دېدى .مۇسا قورقۇپ» :بۇ ئىش راستىنلا مەلۇم بولدىمۇ؟ «دېدى.
9فىرئەۋن بۇ ئىشتىن خەۋەر تېپىپ ،مۇسانى ئۆلتۈرۈشنى بۇيرۇدى .شۇڭا خۇدا پەرىشتىسىنى ئەۋەتتى .ئۇ پىرئەۋنگە قاراۋۇل باشلىقىغا ئوخشاش كۆرۈندى.
10پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى قاراۋۇل باشلىقىنىڭ قولىدىكى قىلىچنى ئېلىپ ،ئۇنىڭ بېشىنى چۈشۈرۈۋەتتى ،چۈنكى قاراۋۇل باشلىقىنىڭ سۈرىتى مۇسانىڭ سۈرىتىگە ئۆزگەردى.
11پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى مۇسانىڭ ئوڭ قولىدىن تۇتۇپ ،ئۇنى مىسىردىن ئېلىپ چىقىپ ،مىسىرنىڭ سىرتىغا ،قىرىق كۈنلۈك يول يىراقلىقتىكى جايغا قويدى.
12ئۇنىڭ ئىنىسى ھارۇن مىسىر زېمىنىدا يالغۇز قالدى ،ئۇ ئىسرائىل خەلقىگە پەيغەمبەرلىك قىلىپ مۇنداق دېدى:
13ئەجدادلىرىڭلارنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسى مۇنداق دەيدۇ» :ھەر بىر ئادەم كۆزىدىكى يىرگىنچلىك نەرسىلەرنى تاشلاڭلار ،مىسىرنىڭ بۇتلىرى بىلەن ئۆزۈڭلارنى بۇلغىماڭلار.«
14شۇ چاغدا ئىسرائىللار قارشىلىق كۆرسىتىپ ،ھارۇننىڭ سۆزىگە قۇلاق سالمىدى.
15ئەگەر پەرۋەردىگار ئىبراھىم ،ئىسھاق ۋە ياقۇپ بىلەن تۈزگەن ئەھدىسىنى ئېسىدە تۇتمىغان بولسا ،پەرۋەردىگار ئۇلارنى ۋەيران قىلىشنى قارار قىلدى.
16شۇ كۈنلەردە ،پىرئەۋننىڭ قولى ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا قاتتىق زەربە بەردى .ئۇ ئۇلارنى ئېزىپ ،زۇلۇم قىلدى ،تاكى خۇدا ئۇلارغا ئۆز سۆزىنى يەتكۈزگۈچە.

-72باب

1شۇ كۈنلەردە كۇش خەلقى بىلەن شەرق خەلقى ۋە ئارام خەلقى ئوتتۇرىسىدا قاتتىق ئۇرۇش بولدى .ئۇلار كۇش پادىشاھىغا قارشى ئىسيان كۆتۈردى ،چۈنكى پادىشاھ ئۇلارنىڭ قولىدا ئىدى.
2شۇڭا كۇش پادىشاھى كىيانۇس كۇشنىڭ قۇمدەك كۆپ خەلقى بىلەن بىرلىكتە يولغا چىقتى .ئۇ ئارام ۋە شەرق خەلقلىرىگە قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنى بويسۇندۇردى.
3كىكىئانۇس چىقىپ كەتكەندە ،ئۇ سېھىرگەر بىلئامنى ئىككى ئوغلى بىلەن بىللە شەھەرنى ۋە زېمىندىكى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىلىك خەلقنى قوغداشقا قالدۇردى.

4شۇڭا كىيانۇس ئارام ۋە شەرق خەلقىگە قاراپ يولغا چىقتى ،ئۇ ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ ئۇلارنى مەغلۇپ قىلدى ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى كىيانۇس ۋە ئۇنىڭ خەلقىنىڭ ئالدىدا يارىلىنىپ يىقىلدى.

5ئۇ ئۇلارنىڭ نۇرغۇنلىرىنى ئەسىرگە ئېلىپ ،دەسلەپكى چاغدىكىدەك ئۇلارنى قۇل قىلدى ،ھەمدە ئادەتتىكىدەك ئۇلاردىن باج ئېلىش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ زېمىنىدا چېدىر تىكتى.

6كۇش پادىشاھى بېئورنىڭ ئوغلى بىلئام ئۇنى شەھەرنى ۋە شەھەردىكى كەمبەغەللەرنى قوغداشقا قالدۇرغاندا ،ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ، يەرلىك خەلق بىلەن بىرلىكتە پادىشاھ كىيانۇسقا قارشى ئىسيان كۆتۈرۈشنى ،ئۇنىڭ ئۆيىگە قايتىشىغا يول قويماسلىقنى مەسلىھەتلەشتى.

7بۇ يەردىكى خەلق ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىپ ،قەسەم بېرىپ ،ئۇنى ئۆزلىرىگە پادىشاھ ،ئىككى ئوغلىنى قوشۇن باشلىقى قىلدى.

8شۇڭا ئۇلار ئورنىدىن تۇرۇپ ،شەھەرنىڭ ئىككى بۇلۇڭىدىكى تاملارنى تىكلەپ ،ناھايىتى مۇستەھكەم بىر بىنا سالدى.

9ئۈچىنچى بۇرجىكىدىن شەھەر بىلەن كۇش زېمىنىنى ئوراپ تۇرغان دەريانىڭ ئارىسىغا سان-ساناقسىز ئۆستەڭ قېزىپ ،دەريانىڭ سۈيىنى شۇ يەردىن ئاتتى.

10تۆتىنچى بۇرجىكىدە ئۇلار سېھىرگەرلىك ۋە مۇھەببەت ئارقىلىق نۇرغۇن يىلانلارنى توپلىدى ،شەھەرنى مۇستەھكەملەپ ،ئۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى ،ئۇلاردىن ئىلگىرى ھېچكىم چىقىپ-چۈشمىدى.

11كىكىئانۇس ئارام ۋە شەرق خەلقلىرىگە قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنى ئىلگىرىكىدەك بويسۇندۇردى ،ئۇلار ئۇنىڭغا ئادەتتىكىدەك باج تاپشۇردى ،ئۇ ئۆز يۇرتىغا قايتىپ كەتتى.

12كۇش پادىشاھى كىيانۇس ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە بارلىق قوشۇن باشلىقلىرى ئۆز شەھىرىگە يېقىنلاشقاندا ،ئۇلار باشلىرىنى كۆتۈرۈپ ، شەھەرنىڭ تاملىرىنىڭ ناھايىتى ئېگىز ۋە مۇستەھكەم ئىكەنلىكىنى كۆردى .شۇڭا كىشىلەر بۇنىڭغا ھەيران قالدى.

13ئۇلار بىر-بىرىگە» :ئۇلار بىزنىڭ ئۇرۇشتا كېچىكىپ قالغانلىقىمىزنى كۆرۈپ ،بىزدىن قاتتىق قورققانلىقى ئۈچۈن ،كەنئان پادىشاھلىرى ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلمىسۇن دەپ ،شەھەرنىڭ تاملىرىنى قۇرۇپ ،ئۇلارنى مۇستەھكەملىدى ،«دېدى.

14پادىشاھ ۋە لەشكەرلەر شەھەر دەرۋازىسىغا يېقىنلاشتى .ئۇلار باشلىرىنى كۆتۈرۈپ قارىسا ،شەھەرنىڭ بارلىق دەرۋازىلىرىنىڭ تاقالغانلىقىنى كۆردى .ئۇلار قاراۋۇللارغا» :بىزگە ئېچىڭلار ،شەھەرگە كىرەيلى «دەپ توۋلىدى.

15لېكىن قاراۋۇللار پادىشاھ سېھىرگەر بىلئامنىڭ بۇيرۇقى بىلەن ئۇلارغا ئىشىكنى ئېچىشنى رەت قىلىپ ،ئۇلارنىڭ شەھىرىگە كىرىشىگە يول قويمىدى.

16شۇڭا ئۇلار شەھەر دەرۋازىسىنىڭ ئالدىدا ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى ،شۇ كۈنى كىيانۇستا بىر يۈز ئوتتۇز ئەسكەر قۇربان بولدى.

17ئەتىسى ئۇلار ئۇرۇشنى داۋاملاشتۇردى ،ئۇلار دەريا بويىدا ئۇرۇش قىلدى .ئۇلار ئۆتۈپ كېتىشكە ئۇرۇندى ،ئەمما ئۆتەلمىدى ،شۇڭا ئۇلارنىڭ بەزىلىرى قۇدۇققا چۆكۈپ ئۆلۈپ كەتتى.

18شۇڭا پادىشاھ ئۇلارغا سال ياساش ئۈچۈن دەرەخلەرنى كېسىشنى ۋە ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن ئۇلارغا ئۆتۈشنى بۇيرۇدى ،ئۇلار شۇنداق قىلدى.

19ئۇلار ئۆستەڭ ئورنىغا كەلگەندە ،سۇ تېگىرمەنلەر بىلەن ئايلىنىپ ،ئون سالغا مىنگەن ئىككى يۈز ئادەم غەرق بولدى.

20ئۈچىنچى كۈنى ئۇلار يىلانلار تۇرغان تەرەپكە ئۇرۇش قىلىشقا كەلدى ،ئەمما ئۇلار ئۇ يەرگە يېقىنلىشالمىدى ،چۈنكى يىلانلار ئۇلارنىڭ

170دىن ئارتۇقىنى ئۆلتۈردى .ئۇلار كۇش بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى توختاتتى .ئۇلار كۇشنى توققۇز يىل قورشاۋغا ئالدى ،ھېچكىم چىقىپ-كىرىپ باقمىدى.

21شۇ چاغدا ،كۇشقا قارشى ئۇرۇش ۋە قورشاۋ باشلانغاندا ،مۇسا مىسىردىن قېچىپ كەتتى .پادىشاھ كۇشلۇقنى ئۆلتۈرگەنلىكى ئۈچۈن ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولدى.

22مۇسا مىسىردىن فىرئەۋننىڭ ئالدىدىن قېچىپ ،ئون سەككىز ياشتا ئىدى .ئۇ قېچىپ ،كۇشنى قورشاۋغا ئېلىۋاتقان كىكىئانۇسنىڭ لاگېرىغا باردى.

23مۇسا كۇش پادىشاھى كىيانۇسنىڭ لاگېرىدا توققۇز يىل تۇردى ،ئۇلار كۇشنى قورشاۋغا ئالغان مەزگىلدە ،مۇسا ئۇلار بىلەن بىللە چىقىپ كىردى.

24پادىشاھ ،ئەمەلدارلار ۋە بارلىق جەڭچىلەر مۇسانى ياخشى كۆرەتتى ،چۈنكى ئۇ ئۇلۇغ ۋە قەدىرلىك ئىدى ،ئۇنىڭ قەددى-قامىتى ئالىيجاناب شىرغا ئوخشايتتى ،چىرايى قۇياشقا ئوخشايتتى ،كۈچى شىرغا ئوخشايتتى .ئۇ پادىشاھنىڭ مەسلىھەتچىسى ئىدى.

25توققۇز يىلدىن كېيىن ،كىكىئانۇس ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدىغان كېسەلگە گىرىپتار بولدى ،ئۇنىڭ كېسىلى ئۇنى يەڭدى ،ئۇ يەتتىنچى كۈنى ۋاپات بولدى.

26شۇڭا ئۇنىڭ خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭ جەسىتىنى مومىيا قىلىپ ،مىسىر زېمىنىنىڭ شىمالىدىكى شەھەر دەرۋازىسىنىڭ قارشى تەرىپىگە ئېلىپ بېرىپ دەپنە قىلدى.

27ئۇلار ئۇنىڭ ئۈستىگە گۈزەل ،مۇستەھكەم ۋە ئېگىز بىر بىنا سېلىپ ،ئاستىغا چوڭ تاشلارنى ئورناتتى.

28پادىشاھنىڭ كاتىپلىرى بۇ تاشلارغا پادىشاھ كىيانۇسنىڭ بارلىق كۈچ-قۇدرىتىنى ۋە ئۇنىڭ قىلغان بارلىق جەڭلىرىنى ئويۇپ يازغان ،مانا بۇلار بۈگۈنكى كۈنگىچە شۇ يەردە يېزىلغان.

29كۇش پادىشاھى كىيانۇس ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،ئۇرۇش سەۋەبىدىن ئۇنىڭ ئادەملىرى ۋە ئەسكەرلىرى قاتتىق قايغۇغا چۆمدى.

30ئۇلار بىر-بىرىگە» :بىز ئۆي-ماكانىمىزدىن ئايرىلىپ توققۇز يىل چۆلدە ياشىدۇق ،بۇ ۋاقىتتا نېمە قىلىشىمىز كېرەكلىكىنى مەسلىھەت قىلىڭلار «دېدى.

31ئەگەر بىز شەھەرگە قارشى ئۇرۇش قىلىمىز دېسەك ،نۇرغۇنىمىز يارىلىنىپ ياكى ئۆلىمىز ،ئەگەر قورشاۋدا قالساق ،ئۆلىمىز.

32چۈنكى ھازىر ئارام ۋە شەرق خەلقلىرىنىڭ پادىشاھلىرى پادىشاھىمىزنىڭ ئۆلگەنلىكىنى ئاڭلاپ ،بىزگە قارشى تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلىدۇ ، ئۇلار بىزگە قارشى ئۇرۇش قىلىدۇ ۋە بىزدىن ھېچكىمنى قالدۇرمايدۇ.

33ئەمدى بېرىپ ،ئۆزىمىزگە پادىشاھ تىكلەپ ،شەھەر بىزگە تاپشۇرۇلغۇچە قورشاۋدا تۇرايلى.

34ئۇلار شۇ كۈنى كىيانۇسنىڭ قوشۇنىدىن بىر كىشىنى پادىشاھ قىلىپ سايلىماقچى بولدى ،ئەمما ئۇلار مۇساغا ئوخشاش پادىشاھلىقنى تاللىغانلارنىڭ ھېچقايسىسىنى تاپالمىدى.
35ئۇلار ئالدىراپ كىيىملىرىنى سالدۇرۇپ ،يەرگە تاشلىدى ۋە چوڭ بىر دۆۋە ياساپ ،مۇسانى ئۈستىگە قويدى.
36ئۇلار ئورنىدىن تۇرۇپ ،كارناي چېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىدا ۋارقىرىدى» :پادىشاھ ياشىسۇن ،پادىشاھ ياشىسۇن«!
37بارلىق خەلق ۋە ئاقسۆڭەكلەر ئۇنىڭغا كۇشلۇق كىيانۇسنىڭ ئايالى ئادونىيا خانىشنى خوتۇنلۇققا بېرىشكە قەسەم قىلدى .شۇ كۈنى ئۇلار مۇسانى ئۆزلىرىگە پادىشاھ قىلىپ قويدى.
38شۇ كۈنى كۇش خەلقىنىڭ ھەممىسى» :ھەر بىر ئادەم ئۆزىنىڭ مۈلكىدىن مۇساغا بىر نەرسە بەرسۇن «دەپ جاكارلىدى.
39ئۇلار بىر رەختنى دۆۋىنىڭ ئۈستىگە يېيىپ ،ھەر بىرى قولىغا بىر نەرسە ،بىرى ئالتۇن سىرغا ،يەنە بىرى تەڭگە تاشلىدى.
40كۇش ئەۋلادلىرى مۇساغا نۇرغۇن كۈمۈش ۋە ئالتۇن تاشلارنى دۆۋىگە قويۇپ ،ئۇنىڭغا ئانىكس تاشلىرى ،بېدېللىي ،مەرۋايىت ۋە مەرمەر تاشلارنىمۇ قوشتى.
41مۇسا كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئۇنىڭغا بەرگەن بارلىق كۈمۈش-ئالتۇن ،بارلىق قاچا-قۇچا ،شۇنداقلا بېدېللىي ۋە ئونىكس تاشلىرىنى ئېلىپ ،ئۇلارنى ئۆزىنىڭ خەزىنىسىگە قويدى.
42شۇ كۈنى مۇسا كۇش پادىشاھى كىيانۇسنىڭ ئورنىغا كۇش ئەۋلادلىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلدى.

-73باب

1مىسىر پادىشاھى پىرئەۋنىنىڭ ھۆكۈمرانلىقىنىڭ ئەللىك بەشىنچى يىلى ،يەنى ئىسرائىللارنىڭ مىسىرغا كىرگەنلىكىنىڭ بىر يۈز ئەللىك يەتتىنچى يىلىدا ،مۇسا كۇشتا پادىشاھ بولدى.
2مۇسا كۇشنىڭ پادىشاھلىقىغا كىرگەندە يىگىرمە يەتتە ياشتا ئىدى ،ئۇ قىرىق يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.
3پەرۋەردىگار مۇساغا كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپات ۋە مېھىر-شەپقەت ئاتا قىلدى .كۇشنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇنى ئىنتايىن ياخشى كۆرەتتى .شۇڭا مۇسا پەرۋەردىگارنىڭ ۋە ئىنسانلارنىڭ ياقتۇرۇشىغا ئېرىشتى.
4مۇسا پادىشاھلىق قىلغان يەتتىنچى كۈنى ،كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى يىغىلىپ ،مۇسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ،يەرگە باش قويۇپ سەجدە قىلدى.
5باللارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ ئالدىدا بىرلىشىپ» :بۇ شەھەرگە نېمە قىلىش كېرەكلىكىنى كۆرۈپ باقايلى ،بىزگە مەسلىھەت بېرىڭ « دېدى.
6چۈنكى بىز توققۇز يىلدىن بۇيان شەھەرنى قورشاۋغا ئېلىپ ،باللىرىمىزنى ۋە ئاياللىرىمىزنى كۆرمىدۇق.
7پادىشاھ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ» :ئەگەر سىلەر مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سالساڭلار ،پەرۋەردىگار بۇ شەھەرنى بىزنىڭ قولىمىزغا تاپشۇرىدۇ ،بىز ئۇنى بويسۇندۇرىمىز «دېدى.
8ئەگەر بىز كىيانۇسنىڭ ئۆلۈمىدىن بۇرۇنقى ئۇرۇشتىكىدەك ئۇلار بىلەن ئۇرۇشساق ،نۇرغۇنىمىز ئىلگىرىكىدەك يارىلىنىپ يىقىلىپ چۈشىمىز.
9شۇڭا بۇ ئىشتا سىلەرگە مەسلىھەت بېرىمەن .ئەگەر مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سالساڭلار ،بۇ شەھەر بىزنىڭ قولىمىزغا تاپشۇرۇلىدۇ.
10شۇنىڭ بىلەن بارلىق قوشۇنلار پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :خوجايىنىمىز نېمە بۇيرۇسا ،شۇنى قىلىمىز «دېدى.
11مۇسا ئۇلارغا» :بارغانىڭ ئىچىدىن ئۆتۈپ ،پۈتۈن لاگېردا خەلققە بىر ئاۋاز چىقىرىپ مۇنداق دەڭلار:
12پادىشاھ مۇنداق دېدى» :ئورمانغا بېرىپ ،لەيلەكنىڭ باللىرىدىن بىرنى ئېلىپ كېلىڭلار ،ھەر بىرىڭنىڭ قولىدا بىردىن بالا بار.«
13پادىشاھنىڭ بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلىپ ،بالىسىنى ئېلىپ كەلمىگەن كىشى ئۆلتۈرۈلىدۇ ،پادىشاھ ئۇنىڭغا تەۋە بولغان بارلىق نەرسىلەرنى تارتىۋالىدۇ.
14ئۇلارنى ئېلىپ كەلگىنىڭىزدە ،ئۇلارنى سىزنىڭ قولىڭىزدا تۇتۇڭ ،ئۇلار چوڭ بولغۇچە ئۇلارنى بېقىپ ،ئۇلارغا قارچىغا باللىرىنىڭ يولىغا ئوخشاش ئوق ئېتىشنى ئۆگىتىڭ.
15كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى مۇسانىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،ئورنىدىن تۇرۇپ ،پۈتۈن لاگېردا مۇنداق دەپ جاكارلىدى:
16كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ،پادىشاھ سىلەرگە بۇيرۇق چۈشۈردى :سىلەر بىرلىكتە ئورمانغا بېرىپ ،ھەر بىرىڭلار قولۇڭلارغا كىچىك لەيلەكلەرنى تۇتۇپ ،ئۆيۈڭلارغا ئېلىپ كېتىڭلار.
17پادىشاھنىڭ بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلغان ھەر قانداق ئادەم ئۆلىدۇ ،پادىشاھ ئۇنىڭغا تەۋە بولغان بارلىق نەرسىلەرنى تارتىۋالىدۇ.
18ھەممە ئادەم شۇنداق قىلدى .ئۇلار ئورمانلىققا چىقىپ ،قارىغاي دەرەخلىرىگە چىقىپ ،ھەر بىرى قولىغا بىردىن بالا تۇتۇپ ،بارلىق لەيلەك باللىرىنى تۇتۇۋالدى .ئۇلار پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بىلەن ئۇلارنى چوڭلىگە ئېلىپ بېرىپ بېقىپ ،ئۇلارغا ياش قارچىغا ئوخشاش ئوق ئېتىشنى ئۆگەتتى.
19لەيلەكلەر چوڭ بولغاندىن كېيىن ،پادىشاھ ئۇلارنى ئۈچ كۈن ئاچ قويۇشقا بۇيرۇدى.
20ئۈچىنچى كۈنى پادىشاھ ئۇلارغا» :سىلەر كۈچۈڭلارنى ئاشۇرۇپ ،باتۇر بولۇڭلار ،ھەر بىرىڭلار ساۋۇتلىرىڭلارنى كىيىڭلار ، قىلىچلىرىڭلارنى تاقاپ ،ئېتىڭلارغا مىنىڭلار ،قولۇڭلارغا ياش لەيلەك ئېلىڭلار «دېدى.
21بىز قوزغىلىپ ،يىلانلار بار شەھەرگە قارشى ئۇرۇش قىلىمىز ،پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بويىچە بارلىق خەلق جەڭ قىلدى.
22ئۇلار ھەر بىرى ئۆز بالىسىنى قولىغا ئېلىپ يولغا چىقتى .ئۇلار يىلانلار تۇرغان جايغا كەلگەندە ،پادىشاھ ئۇلارغا» :ھەر بىرى ئۆز بالىسىنى يىلانلارنىڭ ئۈستىگە قويۇپ بەرسۇن «دېدى.
23پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بىلەن ،ھەر بىرى ئۆزىنىڭ ياش لەيلەكلىرىنى ئەۋەتتى .ياش لەيلەكلەر يىلانلارغا ھۇجۇم قىلىپ ،ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى يەپ ،ئۇ يەردىن يوقىتىپ قويدى.
24پادىشاھ ۋە خەلق ئۇ يەردە بارلىق يىلانلارنىڭ يوقىتىلغانلىقىنى كۆرۈپ ،قاتتىق چۇقان سالدى.
25ئۇلار شەھەرگە يېقىنلىشىپ ئۇرۇش قىلىپ ،شەھەرنى ئىگىلىدى ۋە بويسۇندۇردى .ئاندىن شەھەرگە كىردى.

26شۇ كۈنى شەھەر خەلقىدىن 1000 ئادەم ،شەھەردە ياشايدىغانلارنىڭ ھەممىسى ئۆلدى ،لېكىن قورشاۋدا تۇرغانلارنىڭ بىرىمۇ ئۆلمىدى.
27شۇنداق قىلىپ ،كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئۆز ئۆيىگە ،ئايالى ،بالىلىرى ۋە ئۆز ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ يېنىغا كەتتى.
28سېھىرگەر بىلئام شەھەرنىڭ ئىشغال قىلىنغانلىقىنى كۆرۈپ ،دەرۋازىنى ئېچىپ ،ئىككى ئوغلى ۋە سەككىز ئىنىسى بىلەن قېچىپ ،مىسىرغا ، مىسىر پادىشاھى فىرئەۋننىڭ يېنىغا قايتىپ كەتتى.
29ئۇلار تەۋراتتا تىلغا ئېلىنغان سېھىرگەرلەر ۋە سېھىرگەرلەر بولۇپ ،پەرۋەردىگار مىسىرغا ۋابا ئېلىپ كەلگەندە مۇساغا قارشى تۇرغان.
30شۇڭا مۇسا ئۆزىنىڭ دانالىقى بىلەن شەھەرنى ئىگىلىدى ،كۇشنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇنى كۇشنىڭ پادىشاھى كىيانۇسنىڭ ئورنىغا تەختكە ئولتۇرغۇزدى.
31ئۇلار ئۇنىڭ بېشىغا شاھلىق تاجىنى كىيدۈرۈپ ،كۇشلۇق خانىش كىيانۇسنىڭ ئايالى ئادونىيانى ئۇنىڭغا خوتۇنلۇققا بەردى.
32مۇسا ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگاردىن قورققانلىقتىن ،ئۇنىڭغا يېقىنلاشمىدى ،ئۇنىڭغا كۆزىنى تىكىپ قارىمىدى.
33مۇسا ئىبراھىمنىڭ خىزمەتكارى ئەلىئېزەرگە قەسەم قىلدۇرۇپ» :ئوغلۇم ئىسھاق ئۈچۈن كەنئان قىزلىرىدىن بىر قىز ئالما «دېگەنلىكىنى ئېسىگە ئالدى.
34ياقۇپ ئاكىسىدىن قېچىپ كەتكەندە ،ئىسھاق ئۇنىڭغا» :سەن كەنئان قىزلىرىدىن ئايال ئالما ،ھام ئەۋلادلىرىدىن ھېچقايسىسى بىلەن ئىتتىپاق تۈزمە «دەپ بۇيرۇق قىلغانىدى .ئىسھاقنىڭ قىلغانلىرىمۇ شۇنداق ئىدى.
35پەرۋەردىگار خۇدايىمىز نۇھنىڭ ئوغلى ھامنى ،ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنى ۋە بارلىق ئەۋلادلىرىنى سام ۋە ياپەتنىڭ ئەۋلادلىرىغا ،شۇنداقلا ئۇلاردىن كېيىنكى ئەۋلادلىرىغا مەڭگۈ قۇل قىلىپ بەردى.
36شۇڭا مۇسا كۇشنىڭ پادىشاھلىقىدا تۇرغان كۈنلىرىدە ،كىيانۇسنىڭ ئايالىغا كۆڭلىنى ۋە كۆزلىرىنى تىكتۈەتمىدى.
37مۇسا پۈتۈن ھاياتىدا پەرۋەردىگار خۇداسىدىن قورقتى .مۇسا پۈتۈن قەلبى ۋە پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ھەقىقەت بىلەن ماڭدى .ئۇ ئۆمرىنىڭ ھەممە كۈنى توغرا يولدىن قايتمىدى ،ئىبراھىم ،ئىسھاق ۋە ياقۇپ ماڭغان يولدىن ئوڭغا ياكى سولغا يانمىدى.
38مۇسا كۇش ئەۋلادلىرىنىڭ پادىشاھلىقىدا ئۆزىنى مۇستەھكەملىدى ۋە ئۆزىنىڭ ئادەتتىكى دانالىقى بىلەن كۇش ئەۋلادلىرىنى يېتەكلىدى ، شۇنداق قىلىپ مۇسا ئۆز پادىشاھلىقىدا مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.
39شۇ چاغدا ،ئارام ۋە شەرق خەلقى كۇش پادىشاھى كىيانۇسنىڭ ئۆلگەنلىكىنى ئاڭلاپ ،ئارام ۋە شەرق خەلقى شۇ كۈنلەردە كۇشقا قارشى ئىسيان كۆتۈردى.
40مۇسا كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىنى ،يەنى ئوتتۇز مىڭغا يېقىن كۈچلۈك بىر خەلقنى توپلىدى ۋە ئارام ۋە شەرق خەلقلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا چىقتى.
41ئۇلار ئالدى بىلەن شەرق خەلقىگە باردى .شەرق خەلقلىرى ئۇلارنىڭ خەۋىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇلار بىلەن قارشى ئېلىش ئۈچۈن باردى ۋە ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى.
42شەرق خەلقى بىلەن ئۇرۇش قاتتىق بولدى ،شۇڭا پەرۋەردىگار شەرق خەلقىنىڭ ھەممىسىنى مۇسانىڭ قولىغا تاپشۇردى .ئۈچ يۈزگە يېقىن ئادەم ئۆلتۈرۈلدى.
43شەرقتىكى بارلىق خەلقلەر ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ چېكىنىشكە باشلىدى .مۇسا ۋە كۇشنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇلارغا ئەگىشىپ ،ئۇلارنى بويسۇندۇرۇپ ،ئادىتى بويىچە ئۇلارغا باج سالدى.
44شۇڭا مۇسا ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەن بارلىق كىشىلەر ئۇ يەردىن ئارام زېمىنىغا ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن باردى.
45ئاررام خەلقىمۇ ئۇلارغا قارشى چىقىپ ،ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلدى .پەرۋەردىگار ئۇلارنى مۇسانىڭ قولىغا تاپشۇردى .ئاررام خەلقىنىڭ نۇرغۇنى يارىلىنىپ يىقىلدى.
46ئارىملار مۇسا ۋە كۇش خەلقى تەرىپىدىن بويسۇندۇرۇلدى ،ئۇلارمۇ ئۆزلىرىنىڭ ئادەتتىكى باج-سېلىقلىرىنى تۆلىدى.
47مۇسا ئارام ۋە شەرق خەلقلىرىنى كۇش خەلقىنىڭ قولىغا چۈشۈردى .مۇسا ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغان بارلىق كىشىلەر كۇش زېمىنىغا قاراپ يول ئالدى.
48مۇسا كۇشنىڭ پادىشاھلىقىدا ئۆزىنى مۇستەھكەملىدى ،پەرۋەردىگار ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىدى ،شۇڭا كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئۇنىڭدىن قورقاتتى.

74-باب

1بىر قانچە يىلدىن كېيىن ئېدوم پادىشاھى شائۇل ئالەمدىن ئۆتتى ،ئاكبورنىڭ ئوغلى بائال-كانان ئۇنىڭ ئورنىغا پادىشاھ بولدى.
2مۇسانىڭ كۇش پادىشاھلىقىغا ھۆكۈمرانلىق قىلغان ئون ئالتىنچى يىلىدا ،ئاكبورنىڭ ئوغلى بائال-خانان ئېدوم زېمىنىدا ئېدوم خەلقى ئۈستىدىن ئوتتۇز سەككىز يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.
3ئۇنىڭ دەۋرىدە ،موئابلار ئېدومنىڭ ھۆكۈمرانلىقىغا قارشى ئىسيان كۆتۈردى .بېدادنىڭ ئوغلى ھادادنىڭ دەۋرىدىن باشلاپ ،ئېدوم ئېدومنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدا ئىدى .ھاداد ئېدومنى ۋە مىديانلارنى مەغلۇپ قىلىپ ،موئابلارنى ئېدومنىڭ ھۆكۈمرانلىقىغا بويسۇندۇردى.
4ئاكبورنىڭ ئوغلى بائال-خانان ئېدومغا ھۆكۈمرانلىق قىلغاندا ،موئابنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئېدومدىن ۋاز كەچتى.
5شۇ كۈنلەردە ئافرىقىنىڭ پادىشاھى ئانگېئاس ۋاپات بولدى ،ئۇنىڭ ئورنىغا ئوغلى ئازدرۇبال پادىشاھ بولدى.
6شۇ كۈنلەردە چىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ پادىشاھى يانېئاس ۋاپات بولدى .ئۇنى ئۆزى ئۈچۈن كانوپىيە تۈزلەڭلىكىدە تۇرالغۇ قىلىپ سالغان ئىبادەتخانىسىغا دەپنە قىلدى .لاتىنۇس ئۇنىڭ ئورنىغا پادىشاھ بولدى.
7مۇسانىڭ كۇش ئەۋلادلىرىغا ھۆكۈمرانلىق قىلغان يىگىرمە ئىككىنچى يىلىدا ،لاتىن خەلقى چىتتىم ئەۋلادلىرىغا قىرىق بەش يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.

8ئۇ ئۆزى ئۈچۈن چوڭ ۋە قۇدرەتلىك بىر مۇنار سالدى ،ئۇ يەردە ئادىتى بويىچە ئۆزىنىڭ ھۆكۈمىتىنى باشقۇرۇش ئۈچۈن تۇرالغۇسى قىلىپ ،ئۇ يەردە نازۇك بىر ئىبادەتخانا سالدى.
9ئۇ ھۆكۈمرانلىقىنىڭ ئۈچىنچى يىلىدا ،ئۇ ئۆزىنىڭ بارلىق ماھىر ئادەملىرىگە بىر بۇيرۇق چىقاردى ،ئۇلار ئۇنىڭغا نۇرغۇن كېمە ياسىدى.
10لاتىنۇس بارلىق قوشۇنلىرىنى توپلىدى ،ئۇلار پاراخوتلارغا ئولتۇرۇپ ،ئافرىقا پادىشاھى ئانگېئاسىنىڭ ئوغلى ئازدرۇبال بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن ئۇ يەرگە باردى ،ئۇلار ئافرىقىغا كېلىپ ،ئازدرۇبال ۋە ئۇنىڭ قوشۇنى بىلەن ئۇرۇش قىلدى.
11لاتىنۇس ئازدرۇبالنى مەغلۇپ قىلدى ،لاتىنۇس ئۆزىنىڭ قىزى جانىيانى خوتۇنلۇققا ئېلىپ ،ئاتىسى چىتتىم بالىلىرىدىن ئېلىپ كەلگەن سۇ يولىنى ئازدرۇبالدىن تارتىۋالدى .شۇڭا لاتىنۇس سۇ يولىنىڭ كۆۋرۈكىنى ئۆرۈۋېتىپ ،ئازدرۇبالنىڭ پۈتۈن قوشۇنىغا قاتتىق زەربە بەردى.
12ئازدرۇبالنىڭ قالغان كۈچلۈك ئەسكەرلىرى ئۆزلىرىنى كۈچەيتتى ،ئۇلارنىڭ قەلبى ھەسەتكە تولدى ،ئۇلار ئۆلۈمنى ئارزۇ قىلدى ۋە يەنە بىر قېتىم چىتتىمنىڭ پادىشاھى لاتىنۇس بىلەن ئۇرۇش قىلدى.
13ئافرىقا خەلقىنىڭ ھەممىسى قاتتىق ئۇرۇش قىلدى ،ئۇلارنىڭ ھەممىسى لاتىن ۋە ئۇنىڭ خەلقى ئالدىدا يارىلىنىپ يىقىلدى ،پادىشاھ ئازدرۇبالمۇ بۇ ئۇرۇشتا يىقىلدى.
14پادىشاھ ئازدرۇبالنىڭ ئۇشپىزېنا ئىسىملىك ناھايىتى گۈزەل بىر قىزى بار ئىدى .ئافرىقىدىكى بارلىق ئەرلەر ئۇنىڭ گۈزەللىكى ۋە چىرايلىق قىياپىتى ئۈچۈن كىيىملىرىگە ئۇنىڭ سۈرىتىنى كەشتىلىگەن.
15لاتىن خەلقى ئازدرۇبالنىڭ قىزى ئۇشپىزېنانى كۆرۈپ ،ئۇنى ئۆزلىرىنىڭ پادىشاھى لاتىن خەلقىنىڭ ئالدىدا ماختىدى.
16لاتىنۇس ئۇنى ئۆزىگە ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى ،لاتىنۇس ئۇشپىزېنانى خوتۇنلۇققا ئالدى ،ئۇ چىتتىمغا قايتىپ كەتتى.
17ئانگېئاسىنىڭ ئوغلى ئازدرۇبال ئۆلگەندىن كېيىن ،لاتىنلار ئۇرۇشتىن ئۆز يۇرتىغا قايتىپ كەلگەندە ،ئافرىقىدىكى بارلىق ئاھالىلەر قوزغىلىپ ،ئازدرۇبالنىڭ ئىنىسى ئانگېئاسىنىڭ ئوغلى ئانىبالنى ئېلىپ ،ئۇنى ئاكىسىنىڭ ئورنىغا پۈتۈن ئافرىقا زېمىنىغا پادىشاھ قىلىپ قويدى.
18ئۇ تەختكە چىققاندىن كېيىن ،ئىنىسى ئازدرۇبالنىڭ ۋە ئافرىقا ئاھالىسىنىڭ دەۋاسىنىڭ ئۆچىنى ئېلىش ئۈچۈن ،چىتتىم بالىلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن چىتتىمغا بېرىشنى قارار قىلدى ۋە شۇنداق قىلدى.
19ئۇ نۇرغۇن كېمە ياسىدى ،ئۇ پۈتۈن قوشۇنىنى ئېلىپ شۇ يەرگە كېلىپ ،چىتتىمغا باردى.
20شۇڭا ئانىبال چىتتىم بالىلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلدى ،چىتتىم بالىلىرى ئانىبال ۋە ئۇنىڭ قوشۇنىنىڭ ئالدىدا يارىلىنىپ يىقىلدى ،ئانىبال ئاكىسىنىڭ ئۆچىنى ئالدى.
21ئانىبال چىتتىم بالىلىرى بىلەن ئون سەككىز يىل ئۇرۇش قىلدى ،ئانىبال چىتتىم زېمىنىدا تۇرۇپ ،ئۇ يەردە ئۇزۇن ۋاقىت چېدىر تىكتى.
22ئانىبال چىتتىم بالىلىرىنى قاتتىق ئۆلتۈرۈپ ،ئۇلارنىڭ كاتتا كىشىلىرى ۋە باشلىقلىرىنى ئۆلتۈردى ،قالغانلىرىدىن تەخمىنەن سەكسەن مىڭ ئادەمنى ئۆلتۈردى.
23كۈنلەر ۋە يىللار ئۆتكەندىن كېيىن ،ئانىبال ئۆزىنىڭ ئافرىقىدىكى زېمىنىغا قايتىپ كەلدى ۋە ئىنىسى ئازدرۇبالنىڭ ئورنىغا خاتىرجەم پادىشاھ بولدى.

-75باب

1ئىسرائىللارنىڭ مىسىرغا كىرگەنلىكىنىڭ-180 يىلى ،يۈسۈپنىڭ ئوغلى ئەفرايىمنىڭ ئەۋلادلىرىدىن بولغان ئىسرائىل ئوغۇللىرىدىن ئوتتۇز مىڭ باتۇر ئەسكەر مىسىردىن يولغا چىقتى.
2چۈنكى ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا قەدىمكى زامانلاردا بەلگىلىگەن ۋە ئىبراھىمغا سۆزلىگەن ۋاقتىنىڭ تاماملانغانلىقىنى ئېيتتى.
3بۇ كىشىلەر بەللىرىنى باغلاپ ،ھەر بىرى قىلىچىنى يان تەرىپىگە ،ھەر بىرى ساۋۇتىنى قولىغا ئېلىپ ،ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ،مىسىردىن قۇدرەتلىك بىر قول بىلەن چىقىپ كەتتى.
4لېكىن ئۇلار يولغا لازىملىق يېمەكلىكلەرنى ئېلىپ كەلمىدى ،پەقەت كۈمۈش ۋە ئالتۇن ،ھەتتا شۇ كۈن ئۈچۈن نانمۇ ئېلىپ كەلمىدى .چۈنكى ئۇلار فىلىستىيەلىكلەردىن ھەق ئېلىپ ،ئەگەر ئۇنداق بولمىسا ،زورلۇق بىلەن ئېلىپ كېتىشنى ئويلىغان ئىدى.
5بۇ كىشىلەر ناھايىتى كۈچلۈك ۋە باتۇر ئادەملەر ئىدى .بىر ئادەم مىڭ ئادەمنى قوغلاپ ،ئىككى ئادەم ئون مىڭ ئادەمنى مەغلۇپ قىلالايتتى . شۇڭا ئۇلار ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ،بىرلىكتە ئىلگىرىلىدى.
6ئۇلار گات زېمىنىغا قاراپ يولغا چىقتى .ئۇلار گات پادىچىلىرىنىڭ گات خەلقىنىڭ ماللىرىنى بېقىۋاتقانلىقىنى كۆردى.
7ئۇلار پادىچىلارغا» :بۈگۈن نان يېمىدۇق ،ئاچ قالدۇق ،بىزگە بىر ئاز قوي بېرىپ يەڭلار ،پۇل تۆلەيمىز» دېدى.
8پادىچىلار» :بۇلار بىزنىڭ قويلىرىمىزمۇ ياكى كالا-قويلىرىمىزمۇ ،سىلەرگە ھەقلىق بېرەلەمدۇ؟ «دەپ سورىدى .شۇڭا ئەفرايىم ئەۋلادلىرى ئۇلارنى زورلۇق بىلەن ئېلىش ئۈچۈن يېقىنلاشتى.
9گاتنىڭ پادىچىلىرى ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن ۋارقىراپ ،ئۇلارنىڭ ۋاقىراش ئاۋازى يىراقتىن ئاڭلاندى .شۇڭا گاتنىڭ بارلىق پادىچىلىرى ئۇلارنىڭ يېنىغا باردى.
10گات خەلقى ئەفرايىم قەبىلىسىنىڭ رەزىل قىلمىشلىرىنى كۆرۈپ ،قايتىپ كېلىپ ،گات خەلقىنىڭ ھەممىسىنى يىغدى ۋە ھەر بىرى ئۆزىنىڭ ساۋۇتىنى كىيىپ ،ئەفرايىم قەبىلىسىگە قارشى ئۇرۇشقا چىقتى.
11ئۇلار گات ۋادىسىدا ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلدى .جەڭ قاتتىق بولدى .شۇ كۈنى ئۇلار بىر-بىرىدىن نۇرغۇن ئادەمنى ئۆلتۈردى.
12ئىككىنچى كۈنى گات خەلقى فىلىستىيەلىكلەرنىڭ بارلىق شەھەرلىرىگە ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇلارغا ياردەم قىلىشنى ئېيتتى:
13بىزگە ياردەم قىلىڭلار ،مىسىردىن مال-چارۋىلىرىمىزنى تارتىۋېلىپ ،بىزگە قارشى سەۋەبسىز ئۇرۇش قىلىشقا كەلگەن ئەفرايىم ئەۋلادلىرىنى مەغلۇپ قىلىشىمىز ئۈچۈن بىزگە ياردەم قىلىڭلار.

14ئەفرايىم قەبىلىسىدىكىلەرنىڭ جانلىرى ئاچلىق ۋە ئۇسسۇزلۇقتىن ھالسىزلاندى، چۈنكى ئۇلار ئۈچ كۈندىن بېرى نان يېمىگەنىدى. فىلىستىيەلىكلەرنىڭ شەھەرلىرىدىن قىرىق مىڭ ئادەم گات ئاھالىسىگە ياردەمگە چىقتى.
15بۇ كىشىلەر ئەفرايىم قەبىلىسى بىلەن ئۇرۇش قىلىۋاتقاندا، پەرۋەردىگار ئەفرايىم قەبىلىسىنى فىلىستىيەلىكلەرنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ بەردى.
16ئۇلار مىسىردىن قېچىپ چىققان ئەفرايىم قەبىلىسىنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈۋەتتى. جەڭدىن قېچىپ كەتكەن ئون ئادەمدىن باشقا ھېچكىم قالمىدى.
17بۇ بالايىئاپەت پەرۋەردىگاردىن ئەفرايىم قەبىلىسىگە كەلگەنىدى. چۈنكى ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ مىسىردىن چىقىپ، ئىسرائىل خەلقىگە بەلگىلىگەن ۋاقىت كەلمىگەنىدى.
18فىلىستىيەلىكلەردىن يەنە نۇرغۇن كىشىلەر، تەخمىنەن يىگىرمە مىڭ ئادەم ئۆلتۈرۈلدى. ئۇلارنىڭ قېرىنداشلىرى ئۇلارنى ئېلىپ كېتىپ، ئۆز شەھەرلىرىگە دەپنە قىلدى.
19ئەفرايىم قەبىلىسىدىن ئۆلتۈرۈلگەنلەر گات ۋادىسىدا نۇرغۇن كۈنلەر ۋە يىللار بويى تاشلىۋېتىلدى، ئۇلار دەپنە قىلىنمىدى، ۋادى ئىنسان سۆڭەكلىرى بىلەن تولۇپ كەتتى.
20جەڭدىن قېچىپ قۇتۇلغانلار مىسىرغا كېلىپ، ئۆز بېشىغا كەلگەن بارلىق ئىشلارنى ئىسرائىل خەلقىگە سۆزلەپ بەردى.
21ئۇلارنىڭ ئاتىسى ئەفرايىم ئۇلار ئۈچۈن نۇرغۇن كۈنلەر قايغۇردى، بۇرادەرلىرى ئۇنىڭغا تەسەللى بەرگىلى كەلدى.
22ئۇ ئايالى بىلەن بىللە بولغاندا، ئۇ بىر ئوغۇل تۇغدى. ئۇ ئايالىنىڭ ئىسمىنى بېرىيا قويدى، چۈنكى ئۇ ئايالىنىڭ ئۆيىدە بەختسىز ئىدى.

76-باب

1ئامرامنىڭ ئوغلى مۇسا شۇ چاغلاردا كۇش زېمىنىدا پادىشاھ ئىدى. ئۇ پادىشاھلىقىدا گۈللەنگەنىدى. ئۇ كۇش ئەۋلادلىرىنى ئادىللىق، ھەققانىيەت ۋە پاكلىق بىلەن باشقۇرغان.
2كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى مۇسا پادىشاھلىق قىلغان كۈنلەردە ئۇنى ياخشى كۆرەتتى، كۇش زېمىنىدىكى بارلىق ئاھالىلەر ئۇنىڭدىن قاتتىق قورقاتتى.
3مۇسانىڭ كۇش پادىشاھلىقىنىڭ قىرىقىنچى يىلىدا، مۇسا پادىشاھلىق تەختىدە ئولتۇرغان، خانىش ئادونىيا ئۇنىڭ ئالدىدا تۇرغان، بارلىق ئاقسۆڭەكلەر ئۇنىڭ ئەتراپىدا ئولتۇرغان ئىدى.
4پادىشاھ ئادونىيا پادىشاھ ۋە ئەمەلدارلار ئالدىدا: «سىلەر، كۇشنىڭ ئەۋلادلىرى، بۇنچە ئۇزۇن ۋاقىتتىن بۇيان نېمە ئىش قىلدىڭلار؟» دېدى.
5سىلەر بۇ ئادەمنىڭ كۇشتا پادىشاھلىق قىلغانلىقىغا قىرىق يىل بولغانلىقىنى، ماڭا يېقىنلاشمىغانلىقىنى ۋە كۇش ئەۋلادلىرىنىڭ ئىلاھلىرىغا ئىبادەت قىلمىغانلىقىنى بىلىسىلەر.
6شۇڭا، ئەي كۇش ئەۋلادلىرى، ئەمدى قۇلاق سېلىڭلار، بۇ ئادەم بىزنىڭ تېنىمىزدىن ئەمەس، شۇڭا ئەمدى سىلەرگە ھۆكۈمرانلىق قىلمىسۇن.
7مانا، ئوغلۇم مېناكرۇس چوڭ بولدى، ئۇ ساڭا ھۆكۈمرانلىق قىلسۇن، چۈنكى مىسىر پادىشاھىنىڭ قۇلىغا خىزمەت قىلىشتىن كۆرە، خوجايىنىڭنىڭ ئوغلىغا خىزمەت قىلغان ياخشىراق.
8كۇش خەلقى ۋە ئۇلارنىڭ ئاقسۆڭەكلىرى خانىش ئادونىيانىڭ قۇلاقلىرىغا ئېيتقان سۆزلىرىنى ئاڭلىدى.
9پۈتۈن خەلق كەچكىچە تەييارلىق قىلدى، ئەتىگەندە ئۇلار ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ، كىكىئانۇسنىڭ ئوغلى مېناكرۇسنى ئۆزلىرىگە پادىشاھ قىلىپ تەيىنلىدى.
10كۇشنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى مۇساغا قول كۆتۈرۈشتىن قورقتى، چۈنكى پەرۋەردىگار مۇسا بىلەن بىللە ئىدى. كۇشنىڭ ئەۋلادلىرى مۇساغا بەرگەن قەسىمىنى ئېسىدە تۇتۇپ، ئۇنىڭغا ھېچقانداق زىيان يەتكۈزمىدى.
11لېكىن كۇشنىڭ ئەۋلادلىرى مۇساغا نۇرغۇن سوۋغاتلارنى بەردى ۋە ئۇلارنى ھۆرمەت بىلەن مۇساغا ئەۋەتتى.
12شۇڭا مۇسا كۇش زېمىنىدىن چىقىپ، ئۆيىگە قايتىپ، كۇشنىڭ ھۆكۈمرانلىقىنى توختاتتى. مۇسا كۇش زېمىنىدىن چىقىپ كەتكەندە ئاتمىش ئالتە ياشتا ئىدى، چۈنكى بۇ ئىش پەرۋەردىگاردىن كەلگەن ئىدى، چۈنكى ئۇ ئىسرائىلنى ھام ئەۋلادلىرىنىڭ ئازابىدىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن قەدىمكى زاماندا بەلگىلىگەن ۋاقىت كەلگەنىدى.
13مۇسا فىرئەۋننىڭ سەۋەبىدىن مىسىرغا قايتىشتىن قورقۇپ، مىديانغا باردى. ئۇ مىديانىدىكى بىر سۇ قۇدۇقىنىڭ يېنىغا بېرىپ ئولتۇردى.
14مىديانلىق رېئۇئېلنىڭ يەتتە قىزى ئاتىسىنىڭ قويلىرىنى باققىلى چىقتى.
15ئۇلار ئاتىسىنىڭ قويلىرىنى سۇغىرىش ئۈچۈن قۇدۇققا كېلىپ، سۇ تارتتى.
16شۇڭا مىديانىنىڭ پادىچىلىرى كېلىپ، ئۇلارنى قوغلاپ كەتتى. مۇسا ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇلارغا ياردەم قىلىپ، پادىلارنى سۇغىرىپ بەردى.
17ئۇلار ئۆيىگە قايتىپ كېلىپ، ئاتىسى رېئۇئېلغا مۇسانىڭ ئۇلار ئۈچۈن قىلغانلىرىنى سۆزلەپ بەردى.
18ئۇلار: «بىر مىسىرلىق بىزنى پادىچىلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى، ئۇ بىزگە سۇ تارتىپ، قويلارنى سۇغىرىپ بەردى» دېدى.
19رېئۇئېل قىزلىرىدىن: «ئۇ قەيەردە؟ نېمىشقا ئۇ ئادەمنى تاشلاپ كەتتىڭلار؟» دەپ سورىدى.
20رېئۇئېل ئۇنى چاقىرتىپ ئۆيىگە ئېلىپ كەلدى، ئۇ ئۇنىڭ بىلەن بىللە نان يېدى.
21مۇسا رېئۇئېلغا ئۇنىڭ مىسىردىن قېچىپ كەتكەنلىكىنى، كۇشتا قىرىق يىل ھۆكۈمرانلىق قىلغانلىقىنى، كېيىن ئۇلارنىڭ ئۇنىڭدىن ھاكىمىيەتنى تارتىۋېلىپ، ئۇنى تىنچلىق بىلەن ھۆرمەت ۋە سوۋغاتلار بىلەن يولغا سالغانلىقىنى ئېيتتى.
22رېئۇئېل مۇسانىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئىچىدە: «مەن بۇ ئادەمنى زىندانغا تاشلاپ، كۇشنىڭ بالىلىرىنى يارىشىمەن، چۈنكى ئۇ ئۇلاردىن قېچىپ كەتكەنىدى» دېدى.

23ئۇلار مۇسانى تۇتۇپ زىندانغا تاشلىدى. مۇسا زىنداندا ياتقان مەزگىلدە، رېئۇئېلنىڭ قىزى زىپپورا ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتىپ، ئۇنى ھەر ۋاقىت نان ۋە سۇ بىلەن قوللاپ تۇردى.

24شۇ چاغلاردا، بارلىق ئىسرائىللار مىسىر زېمىنىدا مىسىرلىقلارغا ھەر خىل ئېغىر ئەمگەكلەرنى قىلىپ تۇراتتى. مىسىرنىڭ قولى ئىسرائىللارغا قاتتىق زەربە بېرىشتە داۋاملاشتى.

25شۇ چاغدا پەرۋەردىگار مىسىر پادىشاھى فىرئەۋننى جازالىدى، فىرئەۋن ئۇنىڭ پۇتىدىن بېشىنىڭ ئۈچىغىچە ماخاۋ كېسىلىگە گىرىپتار بولدى. ئىسرائىللارنىڭ رەھىمسىزلىكى سەۋەبىدىن، پەرۋەردىگار مىسىر پادىشاھى فىرئەۋنغا بۇ ۋابانى چۈشۈردى.

26چۈنكى پەرۋەردىگار ئۆز خەلقى بولغان ئىسرائىللارنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلىدى، ئۇلارنىڭ جاپالىق ئەمگىكى سەۋەبىدىن ئۇلارغا بولغان نىداسى ئۇنىڭغا يەتتى.

27شۇنداقتىمۇ، فىرئەۋننىڭ غەزىپى ئۇلارغا تەگمىدى. فىرئەۋننىڭ قولى يەنىلا ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا سوزۇلدى. فىرئەۋن پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا بويىنىنى قاتتىقلاشتۇرۇپ، ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا بولغان بويۇنتۇرۇقنى تېخىمۇ ئېغىرلاشتۇرۇپ، ھەر خىل ئېغىر ئىشلار بىلەن ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىنى ئاچچىقلاندۇردى.

28پەرۋەردىگار مىسىر پادىشاھى فىرئەۋنغا ۋابا كېسىلىنى يەتكۈزگەندىن كېيىن، دانىشمەنلىرى ۋە سېھىرگەرلىرىدىن ئۇنى داۋالاشنى تەلەپ قىلدى.

29ئۇنىڭ دانىشمەنلىرى ۋە سېھىرگەرلىرى ئۇنىڭغا: «ئەگەر يارىلارغا كىچىك بالىلارنىڭ قېنىنى سۈرتسە، ئۇ ساقىيىپ كېتىدۇ» دېدى.

30فىرئەۋن ئۇلارنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ، ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرىنى ئىسرائىلنىڭ گوشەن شەھىرىگە، بالىلىرىنى ئېلىپ كېتىشكە ئەۋەتتى.

31پادىشاھنىڭ خىزمەتچىلىرى بېرىپ، ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ بوۋاقلىرىنى ئانىلىرىنىڭ قۇچىقىدىن زورلۇق بىلەن ئېلىپ، كۈندە بىر بالىنى پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. دوختۇرلار ئۇلارنى ئۆلتۈرۈپ، ۋاباغا داغلىدى. ئۇلار ھەر كۈنى شۇنداق قىلدى.

32فىرئەۋن ئۆلتۈرگەن بالىلارنىڭ سانى ئۈچ يۈز يەتمىش بەش ئىدى.

33لېكىن پەرۋەردىگار مىسىر پادىشاھىنىڭ دوختۇرلىرىغا قۇلاق سالمىدى، شۇڭا ۋابا بارغانسېرى كۈچىيىپ كەتتى.

34پىرئەۋن ئون يىل بۇ ۋابا بىلەن ئازابلاندى، ئەمما ئۇنىڭ قەلبى ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا تېخىمۇ قاتتىقلاشتى.

35ئون يىلدىن كېيىن، پەرۋەردىگار فىرئەۋنغا ئاپەتلەرنى داۋاملىق ئېلىپ كەلدى.

36پەرۋەردىگار ئۇنىڭ ئاشقازىنىغا ئېغىر ئۆسمە ۋە ئاغرىق ئېلىپ كەلدى، بۇ ۋابا ئېغىر چىقانغا ئايلاندى.

37شۇ چاغدا، پىرئەۋننىڭ ئىككى خىزمەتچىسى ئىسرائىل ئەۋلادلىرى ياشايدىغان گوشەن زېمىنىدىن كېلىپ، پىرئەۋننىڭ ئۆيىگە باردى ۋە ئۇنىڭغا: «بىز ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ خىزمىتىدە بوشىشىپ، ئىشلىرىدا بىپەرۋالىق قىلىۋاتقانلىقىنى كۆردۇق» دېدى.

38فىرئەۋن ئۆزىنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا، ئىسرائىلىيە ئەۋلادلىرىغا قاتتىق غەزەپلەندى، چۈنكى ئۇ ئۆزىنىڭ بەدىنىدىكى ئاغرىقتىن قاتتىق قايغۇردى.

39ئۇ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: «ئىسرائىللار مېنىڭ كېسەل ئىكەنلىكىمنى بىلىپ، بىزنى مەسخىرە قىلىۋاتىدۇ. شۇڭا مېنىڭ هارۋىمنى ماڭا مىندۈرۈڭلار. مەن گوشەنگە بېرىپ، ئىسرائىل خەلقىنىڭ مېنى مەسخىرە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرىمەن.» شۇڭا ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرى ئۇنىڭغا هارۋىنى مىندۈردى.

40ئۇلار ئۇنى ئېلىپ ئاتقا مىندۈردى، چۈنكى ئۇ ئۆزى مىنەلمەيتتى.

41ئۇ ئۆزى بىلەن ئون ئاتلىق ئەسكەر ۋە ئون پىيادە ئەسكەر ئېلىپ، گوشەندىكى ئىسرائىللارنىڭ يېنىغا باردى.

42ئۇلار مىسىر چېگرىسىغا كەلگەندە، پادىشاھنىڭ ئاتى ئۈزۈمزارلىقنىڭ ئىككى تەرىپى قورشالغان، ئېگىز، قۇرۇق يېرىدىكى تار بىر يەرگە كىردى. يەر يەنە بىر تەرەپتىكى تۈزلەڭلىك ئىدى.

43ئاتلار ئۇ يەردە تېز يۈگۈرۈپ، بىر-بىرىنى قىستىدى، قالغان ئاتلار پادىشاھنىڭ ئاتىنى قىستىدى.

44پادىشاھ پادىشاھ مىنىۋاتقاندا، ئۇنىڭ ئېتى تۈزلەڭلىككە يىقىلىپ چۈشتى. پادىشاھ يىقىلىپ چۈشكەندە، ئارىۋا پادىشاھنىڭ يۈزىگە ئۆرۈلۈپ كەتتى. ئات پادىشاھنىڭ ئۈستىگە يىقىلىپ چۈشتى. پادىشاھنىڭ بەدىنى ئاغرىپ، ۋارقىراپ كەتتى.

45پادىشاھنىڭ گۆشى يىرتىلىپ، سۆڭەكلىرى سۇنۇپ، مىنەلمەي قالدى، چۈنكى بۇ ئىش پەرۋەردىگاردىن كەلگەنىدى، چۈنكى پەرۋەردىگار ئۆز خەلقى بولغان ئىسرائىللارنىڭ پەريادىنى ۋە ئۇلارنىڭ ئازاب-ئوقۇبىتىنى ئاڭلىغانىدى.

46خىزمەتكارلىرى ئۇنى ئاز-ئازدىن مۈرىسىگە كۆتۈرۈپ، مىسىرغا ئېلىپ كەلدى. ئۇنىڭ بىلەن بىللە ماڭغان ئاتلىقلارمۇ مىسىرغا قايتىپ كەلدى.

47ئۇلار ئۇنى كارىۋىتىغا ياتقۇزدى. پادىشاھ ئۇنىڭ ئۆلۈمىنىڭ يېقىنلاشقانلىقىنى بىلدى. ئايالى ئاپارانىت خانىش پادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ يىغلىدى. پادىشاھ ئۇنىڭ بىلەن بىللە قاتتىق يىغلىدى.

48شۇ كۈنى ئۇنىڭ بارلىق ئالىيجانابلىرى ۋە خىزمەتكارلىرى كېلىپ، پادىشاھنىڭ ئازابلىنىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا قوشۇلۇپ قاتتىق يىغلىدى.

49پادىشاھنىڭ ئەمەلدارلىرى ۋە ئۇنىڭ بارلىق مەسلىھەتچىلىرى پادىشاھقا ئۆزىنىڭ ئورنىغا ئوغۇللىرىدىن كىمنى تاللىسا، شۇ ئادەمنى پادىشاھ قىلىپ تەيىنلەشنى مەسلىھەت قىلدى.

50پادىشاھنىڭ ئايالى ئاپارانىت پادىشاھنىڭ كېنىزەكلىرىدىن تۇغۇلغان بالىلىرىدىن باشقا ئۈچ ئوغلى ۋە ئىككى قىزى بار ئىدى.

51ئۇلارنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە: تۇنجىسىنىڭ ئىسمى ئوترى، ئىككىنچىسىنىڭ ئىسمى ئادىكام، ئۈچىنچىسىنىڭ ئىسمى مورىئون، يەنە بىرىنىڭ ئىسمى ئاكۇزى بولۇپ، سىڭىللىرى چوڭىنىڭ ئىسمى باتيا ئىدى.

52پادىشاھنىڭ تۇنجى ئوغلى ئوترى ئەخمەق، ئالدىراش ۋە گەپ قىلىشقا ئالدىرايدىغان ئادەم ئىدى.

53ئادىكام بولسا ھىيلە-مىكىرلىك، دانا ئادەم بولۇپ، مىسىرنىڭ بارلىق دانالىقىنى بىلەتتى. ئەمما ئۇنىڭ چىرايى چىرايلىق ئەمەس، بەدىنى قېلىن، بويى پاكار ئىدى. ئۇنىڭ بويى ئېگىزلىكى بىر مېتىر ئىدى.

54پادىشاھ ئوغلى ئادىكامنىڭ ئەقىللىق ۋە ھەممە ئىشتا دانا ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ۋاپاتىدىن كېيىن ئۇنىڭ ئورنىغا پادىشاھ بولۇشقا قارار قىلدى.

55ئۇ ئابىلوتىنىڭ قىزى گېدۇدانى ئۆزىگە خوتۇن قىلىپ بەردى. گېدۇدا ئۇنىڭغا تۆت ئوغۇل تۇغۇپ بەردى.

56كېيىن ئۇ بىرىپ ئۈچ ئايال ئېلىپ، سەككىز ئوغۇل ۋە ئۈچ قىز پەرزەنت كۆردى.

57پادىشاھنىڭ بەدىنى قاتتىق قالايمىقانلىشىپ كەتتى، ئۇنىڭ تېنى ياز پەسلىدە، قۇياشنىڭ ئىسسىقىدا ئېتىزغا تاشلانغان ئۆلۈكنىڭ گۆشىگە ئوخشاش سېسىق پۇراپ كەتتى.

58پادىشاھ ئۆزىنىڭ كېسىلىنىڭ ئېغىرلىشىپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئوغلى ئادىكامنى ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى. ئۇلار ئۇنى ئۆزىنىڭ ئورنىغا پۈتۈن مەملىكەتكە پادىشاھ قىلىپ قويدى.

59ئۈچ يىلدىن كېيىن، پادىشاھ نومۇس، رەزىللىك ۋە يىرگىنىچ ئىچىدە ئالەمدىن ئۆتتى. خىزمەتكارلىرى ئۇنى ئېلىپ كېتىپ، زوئان-مىزرائىمدىكى مىسىر پادىشاھلىرىنىڭ قەبرىستانلىقىغا دەپنە قىلدى.

60لېكىن ئۇلار پادىشاھلار بىلەن ئوخشاش ئۇنىڭ جەسىتىنى مومىياتسىيە قىلمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ تېنى چىرىپ كەتكەنىدى. پۇراقتىن ئۇنىڭغا مومىياتسىيە قىلىشقا يېقىنلىشالمىدى. شۇڭا ئۇنى دەپنە قىلىشقا ئالدىراپ كەتتى.

61بۇ يامانلىق پەرۋەردىگاردىن ئىدى، چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇنىڭ ئىسرائىلغا قىلغان يامانلىقلىرىنىڭ جازاسىنى ئۇنىڭغا قايتۇرغان ئىدى.

62ئۇ قورقۇنچ ۋە نومۇس ئىچىدە ئۆلدى، ئۇنىڭ ئورنىغا ئوغلى ئادىكام پادىشاھ بولدى.

77-باب

1ئادىكام مىسىرغا پادىشاھ بولغاندا يىگىرمە ياشتا ئىدى، ئۇ تۆت يىل پادىشاھلىق قىلدى.

2ئىسرائىلنىڭ مىسىرغا كۆچۈپ كەلگەنلىكىنىڭ 26-يىلى ئادىكام مىسىرغا ھۆكۈمرانلىق قىلدى، ئەمما ئۇ ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ھۆكۈمرانلىقىنى داۋاملاشتۇرغاندەك ئۇزۇن داۋام قىلمىدى.

3ئۇنىڭ ئاتىسى مېلول مىسىردا توقسان تۆت يىل پادىشاھلىق قىلدى، لېكىن ئۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا رەزىللىك قىلغانلىقى ئۈچۈن ئون يىل كېسەل بولۇپ قازا قىلدى.

4مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى مىسىردىكى ئادىتىگە ئاساسەن، پادىشاھنىڭ ئىسمىنى ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ئىسمىغا ئوخشاش ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ئىسمى بىلەن ئاتايتتى.

5فىرئەۋنىنىڭ بارلىق دانىشمەنلىرى ئادىكام ئاخۇزنىڭ ئىسمىنى ئاتايتتى. بۇ ئىسىم مىسىر تىلىدا قىسقارتىلىپ ئاخۇز دەپ ئاتىلىدۇ.

6ئادىكام ناھايىتى چىرايسىز ئىدى، بويى بىر تىرەك، ساقال-بۇرۇتى پۇتىنىڭ ئاستىغىچە يېتىپ تۇراتتى.

7فىرئەۋن مىسىرغا پادىشاھ بولۇش ئۈچۈن ئاتىسىنىڭ تەختىگە ئولتۇردى ۋە مىسىرنى ئۆزىنىڭ دانالىقى بىلەن باشقۇردى.

8ئۇ پادىشاھلىق قىلغان مەزگىلدە، ئاتىسىدىن ۋە ئۇنىڭدىن بۇرۇنقى بارلىق پادىشاھلاردىن ئېشىپ كەتتى، ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا بولغان بوزيۇنتۇرۇقنى تېخىمۇ كۈچەيتتى.

9ئۇ خىزمەتچىلىرى بىلەن بىرلىكتە گوشەندىكى ئىسرائىللارنىڭ يېنىغا باردى. ئۇ ئۇلارنىڭ خىزمىتىنى كۈچەيتتى. ئۇلارغا: «ھەر كۈنى قىلىدىغان ئىشلىرىڭلارنى تاماملاڭلار، ئاتامنىڭ زامانىدا قىلغىنىڭلارغا ئوخشاش، بۈگۈندىن باشلاپ قوللىرىڭلارنى بوشاشتۇرماڭلار» دېدى.

10ئۇ ئىسرائىل خەلقى ئىچىدىن ئۇلارغا قاراۋۇللارنى، خىزمەتچىلىرى ئىچىدىن بولسا بۇ قاراۋۇللارنىڭ ئۈستىگە نازارەتچىلەرنى قويدى.

11ئۇ ئۇلارنىڭ ئۈستىگە ھەر كۈنى بىر ئۆلچەم خىش قويۇپ، شۇ مىقداردا خىش ياسىدى. ئاندىن مىسىرغا قايتىپ كەتتى.

12شۇ چاغدا، فىرئەۋنىنىڭ خىزمەت باشلىقلىرى فىرئەۋنىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ ئەمەلدارلىرىغا مۇنداق دېدى:

13فىرئەۋن مۇنداق دەيدۇ»: ھەر كۈنى ئىشلىرىڭلارنى قىلىڭلار، ۋەزىپىلىرىڭلارنى تاماملاڭلار، خىشلارنىڭ كۈندىلىك مىقدارىغا دىققەت قىلىڭلار، ھېچ نەرسىنى ئازايتماڭلار«.

14ئەگەر كۈندىلىك خىشلىرىڭلارنى يېتىشمىسەڭلار، مەن ئۇلارنىڭ ئورنىغا كىچىك باللىرىڭلارنى قويىمەن.

15مىسىرلىق نازارەتچىلەر پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بويىچە شۇ كۈنلەردە شۇنداق قىلدى.

16ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ كۈندىلىك خىش مىقدارىدا بىرەر كەمچىلىك بايقالسا، فىرئەۋنىنىڭ خىزمەت باشلىقلىرى ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ ئاياللىرىنىڭ يېنىغا بىرىپ، كەمچىلىك خىش سانىغا يەتمەيدىغان ئىسرائىل ئوغۇللىرىنى ئانىلىرىنىڭ قۇچىقىدىن زورلۇق بىلەن ئېلىپ، خىش ئورنىغا بىناغا قوياتتى.

17ئاتا-ئانىسى ئۇلارنىڭ ئۈستىدە يىغلاپ، بىنانىڭ تېمى ئىچىدە بوۋاقلىرىنىڭ يىغلىغان ئاۋازىنى ئاڭلاپ يىغلاۋاتاتتى.

18ئىش باشقۇرغۇچىلىرى ئىسرائىللارنى قايىل قىلىپ، ئۇلارنىڭ باللىرىنى بىناغا قويۇشقا مەجبۇرلىدى. شۇنداق قىلىپ، بىر ئادەم ئوغلىنى تامغا قويۇپ، ئۈستىگە لاي سۈرتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئوغلىنىڭ كۆزلىرى يىغلاپ، بالىسىنىڭ ئۈستىگە ياش تۆكۈلدى.

19مىسىرلىق خىزمەت باشلىقلىرى ئىسرائىللىق بوۋاقلارغا نۇرغۇن كۈنلەر شۇنداق قىلدى، ھېچكىم ئىسرائىللىق بوۋاقلارغا رەھىم قىلمىدى ياكى ئۇلارغا ئىچ ئاغرىتمىدى.

20بىنادا ئۆلتۈرۈلگەن باللارنىڭ سانى ئىككى يۈز يەتمىش ئىدى. بۇ باللارنىڭ بەزىلىرى ئاتا-بوۋىلىرى تەرىپىدىن چۈشۈپ قالغان خىشلارنىڭ ئورنىغا سېلىنغان، يەنە بەزىلىرى بىنادىن ئۆلۈپ كەتكەن.

21ئادىكامنىڭ دەۋرىدە ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا يۈكلەنگەن ئېغىر ئەمگەكلەر، ئاتىسىنىڭ دەۋرىدىكىگە قارىغاندا تېخىمۇ ئېغىر ئىدى.

22ئىسرائىللار ئېغىر ئىشلىرىدىن ھەر كۈنى ئاھ ئۇرۇپ تۇراتتى. چۈنكى ئۇلار ئۆز-ئۆزىگە»: مانا، فىرئەۋن ئۆلگەندە، ئۇنىڭ ئوغلى ئورنىدىن تۇرۇپ، خىزمىتىمىزنى يېنىكلىتىدۇ«! دەپ ئويلىغانىدى.

23لېكىن ئۇلار كېيىنكى ئىشلارنى ئالدىنقىسىدىنمۇ كۆپ قىلدى. ئىسرائىللار بۇنىڭدىن ئاھ ئۇرۇپ، قىلغان ئىشلىرى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ نالە-پەريادى خۇداغا يەتتى.

24شۇ كۈنلەردە ،خۇدا ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ ئاۋازىنى ۋە ئۇلارنىڭ پەرىيادىنى ئاڭلىدى .خۇدا ئىبراھىم ،ئىسھاق ۋە ياقۇپ بىلەن تۈزگەن ئەھدىسىنى ئۇلارغا ئەسلەپ قالدى.

25خۇدا ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ شۇ كۈنلەردىكى ئېغىر ئىشلىرىنى كۆرۈپ ،ئۇلارنى قۇتقۇزۇشقا بەل باغلىدى.

26ئامرامنىڭ ئوغلى مۇسا شۇ كۈنلەردە مىديانلىق رېئۇئېلنىڭ ئۆيىدە زىنداندا ئىدى .رېئۇئېلنىڭ قىزى زىپپورا ئۇنى كۈندە يوشۇرۇنچە يېمەكلىك بىلەن تەمىنلەيتتى.

27مۇسا ئون يىل رېئۇئېلنىڭ ئۆيىدىكى زىنداندا ياتتى.

28مىسىرغا پادىشاھلىق قىلغان تۇنجى يىلى ،يەنى ئون يىل ئۆتكەندىن كېيىن ،فىرئەۋن ئاتىسىنىڭ ئورنىغا پادىشاھلىق قىلدى.

29زىپپورا ئاتىسى رېئۇئېلغا» :سەن ئون يىلدىن بېرى زىنداندا تۇتۇپ تۇرغان ئىبرانىي ئادەمنى ھېچكىم سورىمايدۇ ياكى ئىزدىمەيدۇ «دېدى.

30ئەگەر بۇ ئىش سىزگە ماس كەلسە ،بىز ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇنىڭ تىرىك ياكى ئۆلۈك ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ باقايلى ،لېكىن قىزنىڭ دادىسى قىزنىڭ ئۇنىڭغا ياردەم قىلغانلىقىنى بىلمەيتتى.

31قىزنىڭ ئاتىسى رېئۇئېل ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ» :بىر ئادەم ئون يىل تۈرمىدە ئاچ-يامان تۇرۇپ ،تىرىك قالغانمۇ؟ «دېدى.

32زىپپورا ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ» :سەن ھەقىقەتەن ئىبرانىيلارنىڭ خۇداسىنىڭ ئۇلۇغ ۋە قورقۇنچلۇق ئىكەنلىكىنى ،ئۇلار ئۈچۈن ھەر ۋاقىت مۆجىزىلەرنى يارىتىدىغانلىقىنى ئاڭلىغانسەن «دېدى.

33ئىبراھىمنى كالدانىلارنىڭ ئۇر شەھىرىدىن ،ئىسھاقنى ئاتىسىنىڭ قىلىچىدىن ،ياقۇپنى يايبۇك ئۆتكىلىدە ئۇنىڭ بىلەن كۈرەش قىلغان پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسىدىن قۇتقۇزغان ئۇ ئىدى.

34ئۇ بۇ ئادەم ئارقىلىق نۇرغۇن ئىشلارنى قىلدى ،ئۇنى مىسىردىكى دەريادىن ،فىرئەۋننىڭ قىلىچىدىن ۋە كۇشنىڭ ئەۋلادلىرىدىن قۇتقۇزدى ، شۇڭا ئۇنى ئاچارچىلىقتىن قۇتقۇزۇپ ،ھايات قالدۇرالايدۇ.

35بۇ ئىش رېئۇئېلغا ياخشى كۆرۈندى .ئۇ قىزنىڭ دېگىنى بويىچە ئىش قىلىپ ،مۇسانىڭ نېمە ئىش بولغانلىقىنى بىلىش ئۈچۈن زىندانغا ئادەم ئەۋەتتى.

36ئۇ مۇسانىڭ زىنداندا تۇرغانلىقىنى كۆردى ،ئۇ يەردە تۇرۇپ ،ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇپ دۇئا قىلىۋاتاتتى.

37رېئۇئېل مۇسانى زىنداندىن ئېلىپ چىقىشنى بۇيرۇدى ،ئۇلار مۇسانىڭ ساقال-بۇرۇتىنى چۈشۈرۈۋەتتى ،مۇسا زىندان كىيىملىرىنى ئالماشتۇرۇپ نان يېدى.

38ئاندىن مۇسا ئۆيىنىڭ ئارقىسىدىكى رېئۇئېل باغچىسىغا كىرىپ ،ئۇ يەردە ئۆزىگە قۇدرەتلىك مۆجىزىلەرنى كۆرسەتكەن پەرۋەردىگار خۇداسىغا دۇئا قىلدى.

39ئۇ دۇئا قىلىۋاتقاندا ،ئۇنىڭغا قاراپ تۇراتتى ،باغنىڭ ئوتتۇرىسىغا تىكىلگەن بىر ياقۇت تاياق يەرگە قويۇلغان ئىدى.

40ئۇ تاياققا يېقىنلىشىپ قارىدى ،مانا ،قۇدرەتلىك پەرۋەردىگار خۇدانىڭ ئىسمى تاياققا ئويۇلۇپ يېزىلغان ئىدى.

41ئۇ ئۇنى ئوقۇپ ،قولىنى سوزۇپ ،قولىدىكى تاياقنى ئورمان دەرىخىدەك چاتقاللىقتىن ئۈزۈۋەتتى.

42بۇ تاياق بىلەن خۇدايىمىز ئاسمان-زېمىننى ،ئۇلارنىڭ بارلىق قوشۇنلىرىنى ،دېڭىزلارنى ،دەريالارنى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق بېلىقلىرىنى ياراتقاندىن كېيىن ،ئۇنىڭ بارلىق ئىشلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرغان.

43خۇدا ئادەم ئاتانى ئېدەن باغدىن قوغلاپ چىقارغاندىن كېيىن ،ئۇ قولىغا تاياقنى ئېلىپ ،ئۆزى يارىتىلغان تۇپراقنى تېرىدى.

44تاياق نۇھقا چۈشۈپ ،سام ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا بېرىلدى ،تاكى ئۇ ئىبرانىي ئىبراھىمنىڭ قولىغا تەگكۈچە داۋاملاشتى.

45ئىبراھىم ئوغلى ئىسھاققا بارلىق مال-مۈلكىنى بەرگەندىن كېيىن ،بۇ تاياقنىمۇ ئۇنىڭغا بەردى.

46ياقۇپ پادان-ئارامغا قېچىپ كەتكەندىن كېيىن ،ئۇنى قولىغا ئالدى .ئۇ ئاتىسىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگەندە ،ئۇنى تاشلاپ قويمىدى.

47ئۇ مىسىرغا بارغاندا ،ئۇ يەردىكى ئوۋنى ئېلىپ ،يۈسۈپكە ئاكىلىرىدىن بىر قىسىم ئۈستۈنلۈكنى بەردى ،چۈنكى ياقۇپ بۇ يەردىكى ئوۋنى ئاكىسى ئەساۋدىن زورلۇق بىلەن ئالغانىدى.

48يۈسۈپ ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،مىسىرنىڭ ئاقسۆڭەكلىرى يۈسۈپنىڭ ئۆيىگە كىردى .ھاسا مىديانلىق رېئۇئېلنىڭ قولىغا تەگدى .ئۇ مىسىردىن چىققاندا ،ھاسانى قولىغا ئېلىپ ،باغچىسىغا تىكتى.

49كىنىلقلارنىڭ بارلىق باتۇر ئەسكەرلىرى زىپپورانىڭ قىزىنى قولغا چۈشۈرمەكچى بولغاندا ،ئۇنى تارتىۋالماقچى بولدى ،ئەمما مۇۋەپپەقىيەت قازىنالمىدى.

50شۇڭا ،ئۇ ھاسا رېئۇئېلنىڭ باغچىسىدا تىكىلىپ تۇرۇپ ،ئۇنى ئېلىشقا ھوقۇقلۇق كىشى كېلىپ ئۇنى ئالدى.

51رېئۇئېل مۇسانىڭ قولىدىكى تاياقنى كۆرۈپ ھەيران قالدى ۋە ئۇنىڭغا قىزى زىپپورانى خوتۇنلۇققا بەردى.

-78باب

1ئېدوم پادىشاھى ئاكبورنىڭ ئوغلى بائال كانىنان ئالەمدىن ئۆتۈپ ،ئېدوم زېمىنىدىكى ئۆز ئۆيىگە دەپنە قىلىندى.

2ئەساۋ ئۆلگەندىن كېيىن ،ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى ئېدوم زېمىنىغا ئادەم ئەۋەتىپ ،ئۇ يەردىن ئېدومدىكى هاداد ئىسىملىك بىر ئادەمنى ئېلىپ كېلىپ ، ئۇنى پادىشاھلىرى بائال-كانىنانىڭ ئورنىغا پادىشاھ قىلىپ قويدى.

3هاداد ئېدومغا قىرىق سەككىز يىل ھۆكۈمرانلىق قىلدى.

4ئۇ پادىشاھ بولغاندىن كېيىن ،موئاب ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنى ئىلگىرىكىدەك ئەساۋ ئەۋلادلىرىنىڭ ھۆكۈمرانلىقىغا بويسۇندۇرۇشنى قارار قىلدى ،ئەمما موئاب ئەۋلادلىرى بۇنى ئاڭلاپ ،ئۆز قېرىنداشلىرى ئىچىدىن ئۆزلىرىگە پادىشاھ سايلاشقا ئالدىراپ ، بۇنىڭغا قادىر بولالمىدى.

5كېيىن ئۇلار نۇرغۇن خەلقنى توپلاپ ،ئېدوم پادىشاھى هادادقا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن ئاممون ئەۋلادلىرىدىن قېرىنداشلىرىنى ياردەمگە ئەۋەتتى.

6هاداد موئابلارنىڭ قىلغانلىرىنى ئاڭلاپ ،ئۇلاردىن قاتتىق قورقۇپ ،ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىشتىن ئۆزىنى تارتتى.
7شۇ كۈنلەردە ،مىديان زېمىنىدىكى ئامرامنىڭ ئوغلى مۇسا مىديانلىق رېئۇئېلنىڭ قىزى زىپپورانى خوتۇنلۇققا ئالدى.
8زىپپورا ياقۇپنىڭ قىزلىرىنىڭ يولىدىن ماڭدى ،ئۇ سارە ،رىبەكا ،راھىلە ۋە لېياغا ئوخشاش ئادىل ئىدى.
9زىپپورا ھامىلدار بولۇپ ،بىر ئوغۇل تۇغدى .ئۇ» :مەن چەت ئەلدە مۇساپىر ئىدىم ،«دەپ ،قېيناتىسى رېئۇئېلنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ،ئۇنىڭ خەتنىسىنى قىلمىدى ،شۇڭا ئۇنىڭ ئىسمىنى گېرشوم قويدى.
10ئۇ يەنە ھامىلدار بولۇپ ،بىر ئوغۇل تۇغدى .ئاندىن ئۇنىڭ خەتنىسىنى قىلدى ۋە ئۇنىڭغا ئېلىئېزەر دەپ ئىسىم قويدى .چۈنكى مۇسا : »ئاتا-بوۋىلىرىمنىڭ خۇداسى ماڭا ياردەم قىلىپ ،مېنى فىرئەۋننىڭ قىلىچىدىن قۇتقۇزدى «دېگەنىدى.
11مىسىر پادىشاھى پىرئەۋن شۇ كۈنلەردە ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ خىزمىتىنى تېخىمۇ ئېغىرلاشتۇردى ۋە ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا بولغان بويۇنتۇرۇقنى تېخىمۇ ئېغىرلاشتۇردى.
12ئۇ مىسىردا بىر بۇيرۇق چىقىرىپ» :خەلققە خىش ياساش ئۈچۈن سامان بەرمەڭلار ،ئۇلار بېرىپ ،تاپقىنىچە سامان يىغىۋالسۇن «دېدى.
13ئۇلار خىش ياساش ئۈچۈن ھەر كۈنى بىر قېتىم خىش تولسۇن ،ھېچ نەرسىنى ئازايتمىسۇن ،چۈنكى ئۇلار ئىشتىن بوش.
14ئىسرائىللار بۇنى ئاڭلاپ ،قايغۇغا چۆمۈپ ،ئىچ ئاغرىتىپ پەرۋەردىگارغا پەرياد قىلدى.
15پەرۋەردىگار ئىسرائىللارنىڭ پەريادىنى ئاڭلىدى ۋە مىسىرلىقلارنىڭ ئۇلارغا قانداق زۇلۇم قىلغانلىقىنى كۆردى.
16پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىگە ۋە مىراسلىرىغا ھەسەت قىلىپ ،ئۇلارنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىدى .شۇڭا ئۇ ئۇلارنى مىسىرنىڭ ئازابىدىن قۇتۇلدۇرۇپ ،كەنئان زېمىنىنى ئۇلارغا مىراس قىلىپ بېرىشكە قارار قىلدى.

-79باب

1شۇ كۈنلەردە ،مۇسا قېيناتىسىدىن ئالغان تاياقنى قولىدا تۇتۇپ ،مىديانلىق رېئۇئېلنىڭ قويلىرىنى سىن چۆلىنىڭ ئۇ تەرىپىدە بېقىۋاتاتتى.
2بىر كۈنى بىر ئوغلاق پادىدىن ئايرىلىپ قالدى .مۇسا ئۇنىڭ كەينىدىن قوغلاپ ماڭدى .ئوغلاق خۇدانىڭ تېغىغا ،ھورىبقا يېتىپ كەلدى.
3ئۇ خورىبقا يېتىپ كەلگەندە ،پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا ئۇ يەردە ،چاتقاللىقتا كۆرۈندى .ئۇ چاتقالنىڭ ئوت ئىچىدە كۆيۈۋاتقانلىقىنى كۆردى ، لېكىن ئوت چاتقالنى كۆيدۈرۈۋېتەلمىدى.
4مۇسا بۇ كۆرۈنۈشكە قاتتىق ھەيران قالدى ،چۈنكى چاتقال كۆيۈپ كەتمىدى .ئۇ بۇ قۇدرەتلىك نەرسىنى كۆرۈش ئۈچۈن يېقىنلاشتى . پەرۋەردىگار مۇسانى ئوت ئىچىدىن چاقىرىپ ،ئۇنىڭغا مىسىرغا ،مىسىر پادىشاھى فىرئەۋننىڭ يېنىغا بېرىپ ،ئىسرائىللارنى خىزمىتىدىن قالدۇرۇشنى بۇيرۇدى.
5پەرۋەردىگار مۇساغا» :بېرىپ مىسىرغا قايت ،چۈنكى سېنىڭ جېنىڭنى ئالماقچى بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۆلۈپ كەتتى ،سەن فىرئەۋنغا ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنى ئۆز زېمىنىدىن قوغلاپ چىقىرىشنى ئېيتقىن «دېدى.
6پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا مىسىردا پادىشاھنىڭ ۋە ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلەرنىڭ كۆز ئالدىدا مۆجىزە ۋە مۆجىزىلەرنى كۆرسىتىشنى كۆرسەتتى . شۇنداق قىلىپ ئۇلار ئۇنى پەرۋەردىگار ئەۋەتكەنلىكىگە ئىشىنىشى مۇمكىن ئىدى.
7مۇسا پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭغا بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلاپ ،قېيناتىسىنىڭ يېنىغا قايتىپ كېلىپ ،بۇ ئىشنى ئۇنىڭغا ئېيتتى .رېئۇئېل ئۇنىڭغا» :ئامان-ئېسەن كېتىڭلار «،دېدى.
8مۇسا مىسىرغا بېرىش ئۈچۈن ئورنىدىن تۇردى .ئۇ ئايالى ۋە ئوغۇللىرىنى ئېلىپ ،يول بويىدىكى بىر مېھمانخانىدا تۇرغاندا ،خۇدانىڭ پەرىشتىسى چۈشۈپ ،ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇش ئۈچۈن پۇرسەت ئىزدىدى.
9ئۇ تۇنجى ئوغلىنى ئۆلتۈرۈۋەتمەكچى بولدى ،چۈنكى ئۇ ئوغلىنىڭ خەتنىسىنى قىلمىغان ۋە پەرۋەردىگارنىڭ ئىبراھىم بىلەن تۈزگەن ئەھدىسىنى بۇزغان ئىدى.
10چۈنكى مۇسا قېيناتىسىنىڭ تۇنجى ئوغلىنى خەتنە قىلماسلىق توغرىسىدىكى سۆزلىرىگە قۇلاق سالغانىدى ،شۇڭا ئۇ ئۇنى خەتنە قىلمىدى.
11زىپپورا پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسىنىڭ مۇساغا قارشى باھانە ئىزدەۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ،بۇنىڭ سەۋەبىنىڭ ئوغلى گېرشومنىڭ خەتنە قىلىنمىغانلىقىدىن ئىكەنلىكىنى بىلدى.
12زىپپورا دەرھال ئۇ يەردىكى ئۆتكۈر قىيا تاشلاردىن بىرىنى ئېلىپ ،ئوغلىنىڭ خەتنىسىنى قىلدى .ئاندىن ئېرى بىلەن ئوغلىنى پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسىنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى.
13شۇ كۈنى مۇسانىڭ ئاكىسى ئامرامنىڭ ئوغلى ھارۇن مىسىردا دەريا بويىدا مېڭىۋاتاتتى.
14پەرۋەردىگار ئۇ يەردە ئۇنىڭغا كۆرۈنۈپ» :ھازىر چۆلدىكى مۇسانىڭ يېنىغا بار «،دېدى .ئۇ خۇدانىڭ تېغىدا مۇسا بىلەن كۆرۈشۈپ ، ئۇنى سۆيدى.
15ھارۇن كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ ،مۇسانىڭ ئايالى زىپپورا ۋە ئۇنىڭ بالىلىرىنى كۆردى ۋە مۇسادىن» :بۇلار ساڭا كىملەر؟ «دەپ سورىدى.
16مۇسا ئۇنىڭغا» :بۇلار مېنىڭ ئايالىم ۋە ئوغۇللىرىم ،خۇدا ماڭا مىدياندا بەرگەنىدى ،«دېدى .بۇ ئىش ھارۇننىڭ بېشىنى ئايال ۋە ئۇنىڭ بالىلىرىغا غەزەپلەندۈردى.
17ھارۇن مۇساغا» :ئايالنى ۋە ئۇنىڭ بالىلىرىنى قويۇپ بېرىڭلار ،ئۇلار ئاتىسىنىڭ ئۆيىگە بارسۇن «دېدى .مۇسا ھارۇننىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ ،شۇنداق قىلدى.
18زىپپورا بالىلىرى بىلەن بىللە قايتىپ كەلدى .ئۇلار رېئۇئېلنىڭ ئۆيىگە بېرىپ ،پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنى زىيارەت قىلىپ ،ئۇلارنى مىسىردىن قوغلاپ چىقارغۇچە شۇ يەردە تۇردى.
19مۇسا بىلەن ھارۇن مىسىرغا ،ئىسرائىل خەلقىنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق سۆزلىرىنى ئېيتتى .خەلق خۇشال بولۇپ ،ئىنتايىن خۇشال بولدى.
20مۇسا بىلەن ھارۇن ئەتىسى ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،پادىشاھنىڭ ئۆيىگە باردى ۋە قوللىرىغا خۇدانىڭ تايىقىنى ئالدى.

21ئۇلار پادىشاھ دەرۋازىسىغا كەلگەندە ،ئىككى ياش ئارسلان تۆمۈر ئەسۋابلار بىلەن قامىلىپ قالغانىدى .پادىشاھ بۇيرۇغانلاردىن باشقا ھېچكىم چىقمايتتى ۋە كىرمەيتتى .سېھىرگەرلەر كېلىپ ،ئارسلانلارنى سېھىر بىلەن قوغلاپ چىقىرىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.

22مۇسا تېزلىكتە تاياقنى شىرلارنىڭ ئۈستىگە كۆتۈرۈپ ،ئۇلارنى قويۇۋەتتى .مۇسا بىلەن ھارۇن پادىشاھنىڭ ئۆيىگە كىردى.

23شىرلارمۇ خۇشاللىق بىلەن ئۇلار بىلەن بىللە كەلدى ،ئۇلار ئۇلارنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپ ،ئىتتىنىڭ خوجايىنى دالادىن قايتىپ كەلگەندە خۇشال بولغانلىقىغا ئوخشاش خۇشال بولدى.

24فىرئەۋن بۇ ئىشنى كۆرۈپ ھەيران قالدى ،بۇ خەۋەردىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى ،چۈنكى ئۇلارنىڭ قىياپىتى خۇدانىڭ ئوغۇللىرىنىڭ قىياپىتىگە ئوخشايتتى.

25فىرئەۋن مۇسادىن» :نېمە تەلەپ قىلىۋاتىسىز؟ «دەپ سورىدى .ئۇلار مۇساغا» :ئىبرانىيلارنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسى بىزنى ساڭا : »مېنىڭ خەلقىمنى ماڭا ئىبادەت قىلسۇن ،ئۇلار ماڭا ئىبادەت قىلسۇن «دېيىش ئۈچۈن ئەۋەتتى «،دېدى.

26فىرئەۋن ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ،قاتتىق قورقۇپ كەتتى .ئۇ ئۇلارغا» :بۈگۈن بېرىڭلار ،ئەتە يېنىمغا قايتىپ كېلىڭلار «دېدى . ئۇلار پادىشاھنىڭ دېگىنى بويىچە قىلدى.

27ئۇلار كەتكەندىن كېيىن ،فىرئەۋن سېھىرگەر بىلئامنى ،ئۇنىڭ ئوغۇللىرى يانىېس بىلەن جامبرېسنى ،پادىشاھنىڭ بارلىق سېھىرگەرلىرى ، سېھىرگەرلىرى ۋە مەسلىھەتچىلىرىنى چاقىرتىپ كەلدى .ئۇلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئولتۇردى.

28پادىشاھ مۇسا بىلەن ئاكىسى ھارۇننىڭ ئۆزىگە ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەردى .سېھىرگەرلەر پادىشاھقا» :دەرۋازىغا باغلىنىپ قالغان شىرلار سەۋەبىدىن بۇ ئادەملەر قانداق قىلىپ سىزنىڭ يېنىڭىزغا كەلدى؟ «دېدى.

29پادىشاھ» :چۈنكى ئۇلار شىرلارغا قارشى تاياق كۆتۈرۈپ ،ئۇلارنى قويۇپ بەردى ۋە مېنىڭ يېنىمغا كەلدى ،شىرلارمۇ ئۇلارغا خۇددى ئىتتىنىڭ خوجايىنى بىلەن كۆرۈشكەندە خۇشال بولغانلىقىدەك خۇشال بولدى «دېدى.

30بېئورنىڭ ئوغلى سېھىرگەر بىلئام پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :بۇلار بىزگە ئوخشاش سېھىرگەرلەردىن باشقا ھېچكىم ئەمەس «دېدى.

31شۇڭا ئەمدى ئۇلارنى چاقىرتىپ كېلىڭلار ،بىز ئۇلارنى سىناپ باقايلى ،پادىشاھ شۇنداق قىلدى.

32ئەتىگەندە ،پادىشاھ مۇسا بىلەن ھارۇننى پادىشاھنىڭ ئالدىغا چاقىرتتى .ئۇلار خۇدانىڭ تايىقىنى ئېلىپ ،پادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ:

33ئىبرانىيلارنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسى مۇنداق دەيدۇ» :مېنىڭ خەلقىمنى ماڭا ئىبادەت قىلىشقا ئەۋەت.

34پادىشاھ ئۇلارغا» :سىلەرنىڭ خۇدانىڭ ئەلچىلىرى ئىكەنلىكىڭلارغا ۋە ئۇنىڭ بۇيرۇقى بىلەن ماڭا كېلىۋاتقانلىقىڭلارغا كىم ئىشىنىدۇ؟ « دېدى.

35شۇڭا بۇ ئىشتا بىرەر مۆجىزە ياكى مۆجىزە كۆرسىتىڭ ،شۇنداق قىلسىڭىز ،ئېيتقان سۆزلىرىڭىزگە ئىشىنىدىغانلار بولىدۇ.

36ھارۇن دەرھال قولىدىكى تاياقنى پىرئەۋن ۋە ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ ئالدىغا تاشلىۋەتكەنىدى ،تاياق يىلانغا ئايلاندى.

37سېھىرگەرلەر بۇنى كۆرۈپ ،ھەر بىرى ئۆز ھاسىسىنى يەرگە تاشلىدى ،ئۇلار يىلانغا ئايلاندى.

38ھارۇننىڭ تاياقچىسىدىكى يىلان بېشىنى كۆتۈرۈپ ،ئاغزىنى ئېچىپ ،سېھىرگەرلەرنىڭ تاياقلىرىنى يۇتۇۋەتتى.

39سېھىرگەر بىلئام جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى» :بۇ ئىش قەدىمكى زامانلاردىن بۇيان داۋاملىشىپ كەلگەن :يىلان ئۆز جۈپتىنى يۇتۇۋېتىدۇ ،جانلىقلار بىر-بىرىنى يەيدۇ.«

40شۇڭا ئۇنى دەسلەپكى ھالىتىگە قايتۇرۇڭلار ،بىزمۇ دەسلەپكى ھالىتىمىزنى قايتۇرىمىز .ئەگەر سىزنىڭ تاياقىڭىز تاياقلىرىمىزنى يۇتۇۋەتسە ،خۇدانىڭ روھىنىڭ سىزدە ئىكەنلىكىنى بىلىمىز .ئەگەر ئۇنداق بولمىسا ،سىز پەقەت بىزگە ئوخشاش بىر سەنئەتكار.

41ھارۇن تېزدىن قولىنى سوزۇپ ،يىلاننىڭ قۇيرۇقىنى تۇتۇۋالدى ،يىلان ئۇنىڭ قولىدا بىر تاياققا ئايلاندى .سېھىرگەرلەرمۇ تاياقلىرى بىلەن شۇنداق قىلدى ،ھەر بىرى ئۆز يىلاننىڭ قۇيرۇقىنى تۇتۇۋالدى ،شۇنداق قىلىپ ئۇلار ئىلگىرىكىدەك بىر تاياققا ئايلاندى.

42ئۇلار قايتىدىن تاياققا ئايلانغاندا ،ھارۇننىڭ تاياقى ئۇلارنىڭ تاياقلىرىنى يۇتۇۋەتتى.

43پادىشاھ بۇنى كۆرۈپ ،مىسىر پادىشاھلىرىغا ئائىت خاتىرىلەر كىتابىنى ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى .ئۇلار مىسىر پادىشاھلىرىنىڭ خاتىرىلىرى كىتابىنى ئېلىپ كەلدى .بۇ كىتابتا مىسىرنىڭ بارلىق بۇتلىرى يېزىلغان ئىدى .چۈنكى ئۇلار بۇ كىتابتىن پەرۋەردىگارنىڭ ئىسمىنى تاپماقچى بولغان ،ئەمما تاپالمىغان ئىدى.

44پىرئەۋن مۇسا بىلەن ھارۇنغا» :مانا ،مەن بۇ كىتابتا سىلەرنىڭ خۇدايىڭلارنىڭ ئىسمىنىڭ يېزىلغانلىقىنى تاپالمىدىم ،ئۇنىڭ ئىسمىنىمۇ بىلمەيمەن «دېدى.

45مەسلىھەتچىلەر ۋە دانىشمەنلەر پادىشاھقا جاۋابەن _ :بىز ئىبرانىيلارنىڭ خۇداسىنىڭ دانىشمەنلەرنىڭ ئوغلى ،قەدىمكى پادىشاھلارنىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىنى ئاڭلىدۇق.

46فىرئەۋن مۇسا بىلەن ھارۇنغا قاراپ» :سىلەر جاكارلىغان پەرۋەردىگارنى مەن تونۇمايمەن ،ئۇنىڭ خەلقىنىمۇ ئەۋەتمەيمەن «دېدى.

47ئۇلار پادىشاھقا جاۋاب بېرىپ» :پەرۋەردىگار خۇدانىڭ ئىسمى ئۇنىڭدۇر .ئۇ ئاتا-بوۋىلىرىمىزدىن تارتىپ بىزگە ئۆزىنىڭ نامىنى جاكارلىغان .بىزنى ئەۋەتىپ» :پىرئەۋننىڭ ئالدىغا بېرىپ ،ئۇنىڭغا› :مېنىڭ خەلقىمنى ماڭا ئىبادەت قىلسۇن ‹دەڭلار ،‹«دېدى.

48ئەمدى بىزنى ئەۋەتىڭ ،چۆلدە ئۈچ كۈن سەپەرگە چىقىپ ،ئۇنىڭغا قۇربانلىق قىلىپ بېرەيلى .مىسىرغا بارغاندىن بۇيان ،ئۇ بىزنىڭ قولىمىزدىن كۆيدۈرۈلگەن قۇربانلىق ،قۇربانلىق ياكى باشقا قۇربانلىقلارنى قوبۇل قىلمىدى .ئەگەر بىزنى ئەۋەتمىسىڭىز ،ئۇنىڭ غەزىپى سىزگە قارشى يانىدۇ ،ئۇ مىسىرنى ۋابا ياكى قىلىچ بىلەن جازالايدۇ.

49فىرئەۋن ئۇلارغا» :ماڭا ئۇنىڭ كۈچى ۋە قۇدرىتىنى ئېيتىپ بېرىڭلار «دېدى .ئۇلار ئۇنىڭغا» :ئۇ ئاسمان-زېمىننى ،دېڭىزلارنى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق بېلىقلىرىنى ياراتتى ،نۇرنى ياراتتى ،قاراڭغۇلۇقنى ياراتتى ،يەرگە يامغۇر ياغدۇرۇپ سۇغىرىدى ،ئۆسۈملۈكلەرنى ئۆستۈردى ،ئىنسانلارنى ،ھايۋانلارنى ،ئورمان ھايۋانلىرىنى ،ئاسماندىكى قۇشلارنى ۋە دېڭىز بېلىقلىرىنى ياراتتى ،ئۇلار ئۇنىڭ ئاغزى بىلەن ياشايدۇ ۋە ئۆلىدۇ «دېدى.

50شۈبھىسىزكى ،ئۇ سېنى ئاناڭنىڭ قورسىقىدا ياراتتى ،ساڭا ھاياتلىق نەپىسىنى بەردى ،سېنى چوڭ قىلىپ ،مىسىرنىڭ پادىشاھلىق تەختىگە ئولتۇرغۇزدى .ئۇ سېنىڭ نەپىسىڭنى ۋە روھىڭنى ئېلىپ ،سېنى ئەسلىدىكى تۇپراققا قايتۇرىدۇ.

51پادىشاھ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىدىن غەزەپلىنىپ، ئۇلارغا: «لېكىن بارلىق مىللەتلەرنىڭ خۇدالىرى ئىچىدە بۇنى قىلالايدىغان كىم بار؟ مېنىڭ دەريام مېنىڭكى، مەن ئۇنى ئۆزۈم ئۈچۈن ياراتتىم» دېدى.

52ئۇ ئۇلارنى ئۆزىدىن قوغلاپ چىقىرىپ، ئىسرائىللارغا تۈنۈگۈنكىدىن ۋە ئىلگىرىكىدىنمۇ قاتتىقراق ۋەزىپىلەرنى قويۇشنى بۇيرۇدى.

53مۇسا بىلەن ھارۇن پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىدىن چىقىپ، ئىسرائىللارنىڭ ئەھۋالىنىڭ ناچار ئىكەنلىكىنى كۆردى، چۈنكى باشلىقلارنىڭ خىزمىتى ئۇلارنىڭ ئىنتايىن ئېغىر ئىدى.

54مۇسا پەرۋەردىگارنىڭ يېنىغا قايتىپ كېلىپ: «نېمىشقا ئۆز خەلقىڭگە يامانلىق قىلدىڭ؟ چۈنكى مەن سېنىڭ مېنى ئەۋەتكەن سۆزلىرىڭنى فىرئەۋنغا ئېيتقىلى كەلگەندىن بۇيان، ئۇ ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا قاتتىق رەزىللىك قىلدى.» دېدى.

55پەرۋەردىگار مۇساغا: «مانا كۆرىسەن، فىرئەۋن قولىنى سوزۇپ، ئېغىر ۋابالار بىلەن ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنى ئۆز زېمىنىدىن قوغلاپ چىقىرىدۇ» دېدى.

56مۇسا بىلەن ھارۇن مىسىردىكى ئىسرائىللارنىڭ قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە ياشىدى.

57مىسىرلىقلار ئىسرائىللارغا كەلسەك، ئۇلارنىڭ ئېغىر ئىشلىرى ئۇلارنىڭ ھاياتىنى ئاچچىقلاندۇردى.

80-باب

1ئىككى يىلدىن كېيىن، پەرۋەردىگار ئىسرائىللارنى مىسىردىن ئېلىپ چىقىش ئۈچۈن مۇسانى يەنە بىر قېتىم پىرئەۋننىڭ ئالدىغا ئەۋەتتى.

2مۇسا پادىشاھنىڭ ئۆيىگە باردى. پادىشاھ ئۇنىڭغا ئۆزىنى ئەۋەتكەن پەرۋەردىگارنىڭ سۆزلىرىنى ئېيتتى. لېكىن پادىشاھ پەرۋەردىگارنىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سالمىدى. خۇدا مىسىردا پادىشاھ ۋە ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلەرگە قۇدرىتىنى كۆرسەتتى. خۇدا پادىشاھ ۋە ئۇنىڭ خەلقىنى قاتتىق ۋە ئېغىر ۋابالار بىلەن جازالىدى.

3پەرۋەردىگار ھارۇن ئارقىلىق مىسىرنىڭ بارلىق سۇلىرىنى، دەريا-ئېقىنلىرىنى قانغا ئايلاندۇردى.

4بىر مىسىرلىق سۇ ئىچكىلى كەلگەندە، كوزىسىغا قارىسا، سۇنىڭ ھەممىسى قانغا ئايلىنىپتۇ. ئۇ قاچىسىدىن سۇ ئىچكىلى كەلگەندە، قاچىدىكى سۇ قانغا ئايلىنىپتۇ.

5بىر ئايال خېمىر يۇغۇرۇپ، يېمەكلىكلىرىنى پىشۇرغاندا، ئۇلارنىڭ قىياپىتى قانغا ئوخشاپ قالاتتى.

6پەرۋەردىگار يەنە ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ بارلىق سۇلىرىغا پاقا چىقاردى. بارلىق پاقا مىسىرلىقلارنىڭ ئۆيلىرىگە كىردى.

7مىسىرلىقلار سۇ ئىچكەندە، قورساقلىرى پاقا بىلەن تولۇپ، دەريادا ئۇسسۇل ئوينىغاندەك، قورساقلىرىدىمۇ ئۇسسۇل ئوينىدى.

8ئۇلارنىڭ ئىچىملىك ۋە تاماق ئېتىش سۈيىنىڭ ھەممىسى پاقاغا ئايلاندى، ئۇلار ياتقاندا تەرلىرى پاقا تۇغدى.

9شۇنداقتىمۇ، پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى ئۇلاردىن يانمىدى، ئۇ مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسىگە قولىنى سوزۇپ، ئۇلارنى ھەر خىل ئېغىر ۋابالار بىلەن جازالىدى.

10ئۇ ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ توپىسىنى بىتلارغا ئۇردى، بىتلار مىسىردا يەر يۈزىدە ئىككى مېتىر ئېگىزلىكتە پەيدا بولدى.

11مىسىردىكى بارلىق كىشىلەردە، ئىنسانلار ۋە ھايۋانلارنىڭ تېنىدە بىتلار ناھايىتى كۆپ ئىدى. پەرۋەردىگار پادىشاھ ۋە خانىشنىڭ ئۈستىگە بىتلارنى ئەۋەتتى. بىتلار مىسىرنى قاتتىق قايغۇغا سالدى.

12شۇنداقتىمۇ، پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى يوقالمىدى، ئۇ يەنىلا مىسىرغا قولىنى سوزدى.

13پەرۋەردىگار مىسىرغا ھەر خىل ياۋايى ھايۋانلارنى ئەۋەتتى. ئۇلار كېلىپ، پۈتۈن مىسىرنى، ئىنسانلارنى، ھايۋانلارنى، دەرەخلەرنى ۋە مىسىردىكى بارلىق نەرسىلەرنى يوق قىلدى.

14پەرۋەردىگار ئوتلۇق يىلانلار، چايانلار، چاشقانلار، قىرغىچلار، پاقا ۋە باشقا چاڭ-توزان ئىچىدە يۈرىدىغان ھايۋانلارنى ئەۋەتتى.

15پاشىلار، قېيىن قۇرتلار، بۆرگىلەر، قۇرت-قۇرتلار ۋە چىۋىنلار، ھەر بىرى ئۆز تۈرى بويىچە توپلىنىدۇ.

16ھەر خىل سۈيدۈك ھايۋانلار ۋە قانىتى بار ھايۋانلار مىسىرغا كېلىپ، مىسىرلىقلارنى قاتتىق قايغۇغا سالدى.

17مىسىرلىقلارنىڭ كۆزى ۋە قۇلىقىغا بۆرگە ۋە چىۋىنلار كىردى.

18شۇ چاغدا بىر ئارپا ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىپ، ئۇلارنى قوغلاپ چىقاردى. ئۇلار ئۆيدىن ئىچكىرىدىكى ئۆيلىرىگە كىرىپ كەتتى، قارپا ئۇلارنى قوغلاپ كەتتى.

19مىسىرلىقلار ھايۋانلارنىڭ كۆپلۈكىدىن قېچىپ، ئىشىكلىرىنى قۇلۇپلىدى. خۇدا دېڭىزدىكى سولانۇتقا مىسىرغا كىرىشنى بۇيرۇدى.

20ئۇنىڭ قوللىرى ئۇزۇن بولۇپ، ئەرلەرنىڭ قولىدەك ئون مېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئىدى.

21ئۇ ئۆگزىلەرگە چىقىپ، ئۆگزىنىڭ تۈۋرۈكلىرى ۋە پوللىرىنى ئېچىپ، ئۇلارنى كېسىپ، قولىنى سوزۇپ ئۆينىڭ ئىچىگە كىرىپ، قۇلۇپ ۋە تۈۋرۈكنى ئېچىپ، مىسىر ئۆيلىرىنى ئاچتى.

22كېيىن، مىسىرنىڭ ئۆيلىرىگە نۇرغۇن ھايۋانلار كىردى. نۇرغۇن ھايۋانلار مىسىرلىقلارنى ۋەيران قىلدى، بۇ ئۇلارغا قاتتىق قايغۇ ئېلىپ كەلدى.

23شۇنداقتىمۇ، پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى مىسىرلىقلاردىن يانمىدى، ئۇ ئۇلارغا قارشى قولىنى سوزدى.

24خۇدا ۋابا ئەۋەتتى، ۋابا مىسىرغا تارقىلىپ، ئات، ئېشەك، تۆگىلەر، كالا، قوي پادىلىرى ۋە ئىنسانلار ئارىسىدا تارقالدى.

25مىسىرلىقلار ئەتىگەندە ماللىرىنى ئوتلاققا ئېلىپ كېتىش ئۈچۈن ئورنىدىن تۇرغاندا، بارلىق ماللىرىنىڭ ئۆلۈپ كەتكەنلىكىنى كۆردى.

26مىسىرلىقلارنىڭ ئوندىن بىر چارۋىسى قالدى، ئىسرائىلنىڭ گوشەندىكى چارۋىلىرىدىن بىرىمۇ ئۆلمىدى.

27خۇدا مىسىرلىقلارنىڭ تېنىگە كۆيۈك ياللۇغى ئېلىپ كەلدى، بۇ ياللۇغ ئۇلارنىڭ تېرىسىنى يېرىۋەتتى. مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسىنىڭ پۇتىدىن بېشىغىچە قاتتىق قىچىشىش كېسىلىگە گىرىپتار بولدى.

28ئۇلارنىڭ تېنىدە نۇرغۇن يارا بار ئىدى، شۇڭا ئۇلارنىڭ تېنى چىرىپ، چىرىپ كەتتى.

29شۇنداقتىمۇ، پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى يوقالمىدى، ئۇنىڭ قولى پۈتۈن مىسىرغا سوزۇلغانىدى.

30پەرۋەردىگار قاتتىق مۆلدۈر ياغدۇردى ،مۆلدۈر ئۇلارنىڭ ئۈزۈمزارلىقىغا سوقۇلۇپ ،مېۋىلىك دەرەخلىرىنى سۇندۇرۇۋەتتى ، مۆلدۈرلەر قۇرۇتۇپ كەتتى.

31مۆلدۈرنىڭ ئارىسىدىن ئوت چىقىپ ،مۆلدۈر بىلەن ئوت ھەممە نەرسىنى كۆيدۈرۈۋەتتى ،شۇڭا بارلىق ئۆسۈملۈكلەر قۇرۇپ كەتتى.

32سىرتتا تېپىلغان ئىنسانلار ۋە ھايۋانلار ئوت ۋە مۆلدۈرنىڭ ئوتتىدىن ئۆلدى ،ياش شىرلارنىڭ ھەممىسى ھالىدىن كەتتى.

33پەرۋەردىگار مىسىرغا نۇرغۇن چېكەتكىلەرنى ،يەنى چاسىپل ،سالوم ،چارگول ۋە چاگولې چېكەتكىلىرىنى ئەۋەتتى .بۇ چېكەتكىلەر مۆلدۈردىن قالغاننىڭ ھەممىسىنى يەپ كەتتى.

34مىسىرلىقلار چېكەتكىلەرگە خۇشال بولدى ،چۈنكى ئۇلار دالا ھوسۇلىنى يەپ ،ئۇلارنى مول مىقداردا تۇتۇۋېلىپ ،تۇزلاپ يەپ قويدى.

35پەرۋەردىگار دېڭىزنىڭ كۈچلۈك بورانىنى قوزغىدى ،ئۇ بارلىق تۇزلانغان چېكەتكىلەرنى قىزىل دېڭىزغا تاشلىۋەتتى ،مىسىر چېگرىسى ئىچىدە بىرمۇ چېكەتكە قالمىدى.

36خۇدا مىسىرغا قاراڭغۇلۇق چۈشۈردى ،پۈتۈن مىسىر ۋە پاتروس زېمىنى ئۈچ كۈن قاراڭغۇلۇققا چۆمدى .ئادەم قولىنى ئاغزىغا ئېلىپ كەلگەندە كۆرەلمەي قالدى.

37شۇ چاغدا ،پەرۋەردىگارغا قارشى ئىسيان كۆتۈرگەن ،مۇسا بىلەن ھارۇننىڭ سۆزىگە قۇلاق سالمىغان ۋە خۇدانىڭ ئۇلارنى ئەۋەتكەنلىكىگە ئىشەنمىگەن نۇرغۇن ئىسرائىللار ئۆلدى.

38ئۇلار» :بىز مىسىردىن چىقمايمىز ،بولمىسا چۆل-باياۋاندا ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كېتىمىز «دېگەن ۋە مۇسانىڭ سۆزىگە قۇلاق سالمىغان.

39پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئۈچ كۈن قاراڭغۇلۇقتا ئازابلىدى .ئىسرائىللار ئۇلارنى شۇ كۈنلەردە دەپنە قىلدى .مىسىرلىقلار ئۇلاردىن خەۋەرسىز قالدى ۋە خۇشال بولمىدى.

40مىسىردا ئۈچ كۈن قاراڭغۇلۇق قاتتىق بولدى .قاراڭغۇلۇق چۈشكەندە تۇرغان ھەر قانداق ئادەم ئۆز ئورنىدا تۇراتتى ،ئولتۇرغانمۇ ئولتۇراتتى ،ياتقانمۇ شۇ ھالىتىدە تۇراتتى ،ماڭغانمۇ شۇ ئورنىدا تۇراتتى .بۇ ئىش پۈتكۈل مىسىرلىقلارنىڭ بېشىغا كەلدى ،قاراڭغۇلۇق يوقاپ كەتكۈچە داۋاملاشتى.

41قاراڭغۇلۇق كۈنلىرى ئۆتۈپ كەتتى .پەرۋەردىگار مۇسا بىلەن ھارۇننى ئىسرائىل خەلقىگە ئەۋەتىپ» :بايرامىڭلارنى تەبرىكلەڭلار ۋە پاسخا بايرىمىڭلارنى ئۆتكۈزۈڭلار .مانا مەن كېچىنىڭ يېرىمىدا مىسىرلىقلارنىڭ ئارىسىغا كىرىپ ،ئۇلارنىڭ تۇنجى تۇغۇلغانلىرىنى ، ئىنساننىڭ تۇنجى تۇغۇلغانىدىن تارتىپ ھايۋاننىڭ تۇنجى تۇغۇلغانىغىچە بولغان بارلىق تۇنجى تۇغۇلغانلىرىنى ئۆلتۈرىمەن .پاسخا بايرىمىڭلارنى كۆرگەندە ،سىلەرنىڭ يېنىڭلاردىن ئۆتۈپ كېتىمەن «دېدى.

42ئىسرائىللار پەرۋەردىگارنىڭ مۇسا بىلەن ھارۇنغا بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى شۇ كېچىسى قىلدى.

43يېرىم كېچىدە پەرۋەردىگار مىسىرنىڭ ئوتتۇرىسىغا چىقىپ ،مىسىرلىقلارنىڭ تۇنجى تۇغۇلغانلىرىنى ،ئىنسانلارنىڭ تۇنجى تۇغۇلغانىدىن تارتىپ ھايۋانلارنىڭ تۇنجى تۇغۇلغانىغىچە بولغان بارلىق تۇنجى تۇغۇلغانلىرىنى ئۆلتۈردى.

44شۇ كېچىسى پادىشاھ ،ئۇنىڭ بارلىق خىزمەتكارلىرى ۋە مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئورنىدىن تۇردى .شۇ كېچىسى پۈتۈن مىسىردا قاتتىق پەرياد كۆتۈرۈلدى ،چۈنكى ئۆلۈك بولمىغان بىر ئۆي يوق ئىدى.

45مىسىرلىقلارنىڭ تۇنجى تۇغۇلغانلىرىنىڭ ئۆيلىرىنىڭ تاملىرىغا ئويۇلغان رەسىملىرىمۇ ۋەيران بولۇپ ،يەرگە يىقىلدى.

46ھەتتا بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئۆلۈپ ،ئۆيلىرىگە كۆمۈلگەن تۇنجى باللىرىنىڭ سۆڭەكلىرىنىمۇ شۇ كېچىسى مىسىر ئىتلىرى يىرتىۋېتىۋېلىپ ، مىسىرلىقلارنىڭ ئالدىغا سۆرەپ ئېلىپ چىقىپ ،ئۇلارنىڭ ئالدىغا تاشلىۋەتتى.

47مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىگە تۇيۇقسىز كەلگەن بۇ ئاپەتنى كۆرۈپ ،قاتتىق ۋارقىراپ كەتتى.

48شۇ كېچىسى مىسىردىكى بارلىق ئائىلىلەر ئوغلى ۋە تۇنجى قىزى ئۈچۈن يىغلىدى .شۇ كېچىسى مىسىرنىڭ شاۋقۇن-سۈرەنلىرى يىراقتىن ئاڭلاندى.

49شۇ كۈنى كېچىسى پادىشاھ بىلەن بىللە مىسىر پادىشاھىنىڭ قىزى باتىيا مۇسا بىلەن ھارۇننى ئۆيلىرىدە ئىزدەپ باردى .ئۇلار مۇسا بىلەن ھارۇننى ئۆيلىرىدە پۈتۈن ئىسرائىللار بىلەن بىللە يەپ-ئىچىپ ،خۇشال-خۇرام ئولتۇرغان ھالدا تاپتى.

50باتىيا مۇساغا» :بۇ مەن ساڭا قىلغان ياخشىلىقىمنىڭ مۇكاپاتىمۇ؟ سەن سېنى چوڭ قىلىپ ،ئۇزۇن ئۆمۈر كۆردۈڭ ،سەن ماڭا ۋە ئاتامنىڭ ئائىلىسىگە بۇ ئاپەتنى ئېلىپ كەلدىڭمۇ؟ «دېدى.

51مۇسا ئۇنىڭغا» :پەرۋەردىگار مىسىرغا ئون ۋابا ئېلىپ كەلدىمۇ؟ ئۇلارنىڭ قايسىسىدىن ساڭا بىرەر يامانلىق كەلدى؟ ئۇلارنىڭ بىرى ساڭا تەسىر قىلدىمۇ؟ «دېدى .ئۇ» :ياق «دېدى.

52مۇسا ئۇنىڭغا» :سەن ئاناڭنىڭ تۇنجى ئوغلى بولسىمۇ ،ئۆلمەيسەن ،مىسىردا ساڭا ھېچقانداق ئاپەت يەتمەيدۇ «،دېدى.

53ئۇ» :پادىشاھنىڭ ،ئىنىمنىڭ ،ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ۋە قول ئاستىدىكىلەرنىڭ بۇنداق يامان ئەھۋالدا ئىكەنلىكىنى ،ئۇلارنىڭ تۇنجى باللىرىنىڭ مىسىردىكى بارلىق تۇنجى باللار بىلەن بىللە ھالاك بولغانلىقىنى كۆرۈپ ،ماڭا نېمە پايدىسى بار؟ «دېدى.

54مۇسا ئۇنىڭغا» :شۇڭا سېنىڭ ئىنىڭ ،ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ۋە مىسىردىكى قۇللىرى پەرۋەردىگارنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى ،شۇڭا بۇ ئاپەت ئۇلارغا كەلدى «دېدى.

55مىسىر پادىشاھى پىرئەۋن مۇسا ،ھارۇن ۋە ئۇلار بىلەن بىللە تۇرغان ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ بەزىلىرىنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇلارغا دۇئا قىلدى:

56ئورنىڭلاردىن تۇرۇڭلار ،بۇ زېمىندىكى بارلىق ئىسرائىللارنى ،قوي-كالىلىرىنى ۋە بارلىق مال-مۈلكىنى ئېلىپ كېتىڭلار .ئۇلار ھېچ نەرسە قالدۇرمىسۇن ،پەقەت مەن ئۈچۈن پەرۋەردىگار خۇدايىڭلارغا دۇئا قىلىڭلار.

57مۇسا فىرئەۋنغا» :سەن ئاناڭنىڭ تۇنجى ئوغلى بولساڭمۇ ،قورقما ،چۈنكى سەن ئۆلمەيسەن ،چۈنكى پەرۋەردىگار ساڭا ئۆزىنىڭ ئۇلۇغ قۇدرىتى ۋە كۈچلۈك قولىنى كۆرسىتىش ئۈچۈن ،سېنىڭ ياشىشىڭنى بۇيرۇدى «،دېدى.

58فىرئەۋن ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنى قوغلاپ چىقىرىشنى بۇيرۇدى ،مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى» :بىز ھەممىمىز ھالاك بولىمىز «،دەپ ئۇلارنى ئەۋەتىشكە جۈرئەت قىلدى.

59پەرۋەردىگارنىڭ ئىبراھىم بىلەن ئاتامىز ئىبراھىمنىڭ قەسەم قىلىشى بويىچە ،مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللارنى نۇرغۇن بايلىق ،
قوي-كالا ۋە قىممەتلىك بۇيۇملار بىلەن يولغا چىقاردى.
60ئىسرائىل خەلقى كېچىسى يولغا چىقىشنى كېچىكتۈردى .مىسىرلىقلار ئۇلارنى ئېلىپ چىقىش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلگەندە ،ئۇلارغا :
»بىز ئوغرىمۇ؟ كېچىسى يولغا چىقىمىزمۇ؟ «دېدى.
61ئىسرائىللار مىسىرلىقلاردىن كۈمۈش ،ئالتۇن قاچا-قۇچىلار ۋە كىيىم-كېچەكلەرنى سورىدى ،ئىسرائىللار مىسىرلىقلارنىڭ كىيىملىرىنى
تارتىۋالدى.
62مۇسا تېز ئورنىدىن تۇرۇپ ،مىسىر دەرياسىغا باردى .ئۇ يەردىن يۈسۈپنىڭ تابۇتىنى ئېلىپ ،ئۆزى بىلەن بىللە ئېلىپ كەتتى.
63ئىسرائىل ئوغۇللىرىمۇ ئۆز ئاتىسىنىڭ ۋە ئۆز قەبىلىسىنىڭ تابۇتىنى ئېلىپ كەلدى.

-81باب

1ئىسرائىل خەلقى كىچىك باللار ۋە ئۇلارنىڭ ئاياللىرىدىن باشقا ،تەخمىنەن ئالتە يۈز مىڭ پىيادە ئادەم رامېسېستىن سۇككوتقىچە يولغا چىقتى.
2ئۇلار بىلەن بىللە ئارىلاشما كىشىلەر ،قوي-قوتانلار ۋە نۇرغۇن مال-چارۋىلارمۇ باردى.
3ئىسرائىل خەلقى مىسىر زېمىنىدا ئىككى يۈز ئون يىل ئېغىر ئەمگەك بىلەن ياشىدى.
4ئىككى يۈز ئون يىلدىن كېيىن ،پەرۋەردىگار ئىسرائىللارنى قۇدرەتلىك قولى بىلەن مىسىردىن ئېلىپ چىقتى.
5ئىسرائىللار مىسىردىن ،گوشەن ۋە رامېسېستىن يولغا چىقىپ ،بىرىنچى ئاينىڭ ئون بەشىنچى كۈنى سۇككوتتا چېدىر تىكتى.
6مىسىرلىقلار پەرۋەردىگار ئۇرغان بارلىق تۇنجى باللىرىنى دەپنە قىلدى ،مىسىرلىقلار ئۆلتۈرۈلگەنلىرىنى ئۈچ كۈن دەپنە قىلدى.
7ئىسرائىللار سۇككوتتىن يولغا چىقىپ ،چۆلنىڭ چېتىدىكى ئېتومدا چېدىر تىكتى.
8مىسىرلىقلار تۇنجى باللىرىنى دەپنە قىلغاندىن كېيىنكى ئۈچىنچى كۈنى ،نۇرغۇن كىشىلەر مىسىردىن چىقىپ ،ئىسرائىللارنى مىسىرغا
قايتۇرۇش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن ماڭدى .چۈنكى ئۇلار ئىسرائىللارنى قۇللۇقتىن قوغلاپ چىقارغانلىقىغا پۇشايمان قىلدى.
9بىر ئادەم قوشنىسىغا» :ھەقىقەتەن مۇسا بىلەن ھارۇن فىرئەۋنغا» :بىز چۆلدە ئۈچ كۈنلۈك يول يۈرۈپ ،پەرۋەردىگار خۇدايىمىزغا
قۇربانلىق قىلىمىز «دېدى «دېدى.
10شۇڭا ،ئەمدى ئەتىگەندە تۇرۇپ ،ئۇلارنى قايتۇرۇپ كېلەيلى .ئەگەر ئۇلار بىز بىلەن بىللە مىسىرغا ،خوجايىنلىرىنىڭ يېنىغا قايتىپ
كەلسە ،ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسى بارلىقىنى بىلىمىز .ئەگەر ئۇلار قايتىپ كەلمىسە ،بىز ئۇلار بىلەن ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنى زور كۈچ ۋە
كۈچلۈك قول بىلەن قايتۇرۇپ كېلىمىز.
11پىرئەۋننىڭ بارلىق ئالىيلىرى ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،تەخمىنەن يەتتە يۈز مىڭ ئادەم بىلەن بىللە مىسىردىن چىقىپ ،ئىسرائىللارنىڭ
ئۆيىگە كەلدى.
12مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى مۇسا ،ھارۇن ۋە بارلىق ئىسرائىللارنىڭ پى-ھاخىروتنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ ،يەپ-ئىچىپ ،پەرۋەردىگارنىڭ
بايرىمىنى تەبرىكلەۋاتقانلىقىنى كۆردى.
13مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللارغا» :سىلەر راستىنىلا :بىز چۆلدە ئۈچ كۈن سەپەر قىلىپ ،خۇدايىمىزغا قۇربانلىق قىلىپ قايتىپ
كېلىمىز ،دېدىڭلار «دېدى.
14ئەمدى بۈگۈن سەن كەتكىنىڭگە بەش كۈن بولدى ،نېمىشقا خوجايىنلىرىڭنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلمىدىڭ؟
15مۇسا بىلەن ھارۇن ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى» :چۈنكى پەرۋەردىگار خۇدايىمىز بىزگە گۇۋاھلىق بېرىپ» :سىلەر مىسىرغا
قايتىپ كەتمەيسىلەر ،بىز پەرۋەردىگار خۇدايىمىز ئاتا-بوۋىلىرىمىزغا قەسەم قىلىپ بەرگەندەك ،سۈت ۋە ھەسەل ئېقىۋاتقان زېمىنغا بارىمىز «
دېدى.
16مىسىرنىڭ ئاقسۆڭەكلىرى ئىسرائىللارنىڭ ئۆزلىرىگە قۇلاق سېلىپ ،مىسىرغا قايتىپ كەتمىگەنلىكىنى كۆرۈپ ،ئىسرائىللار بىلەن ئۇرۇش
قىلىش ئۈچۈن بەل باغلىدى.
17پەرۋەردىگار ئىسرائىللارنىڭ قەلبىنى مىسىرلىقلارغا قارشى مۇستەھكەملىدى ،شۇڭا ئۇلار مىسىرلىقلارنى قاتتىق مەغلۇپ قىلدى .
مىسىرلىقلار قاتتىق جەڭگە ئۇچرىدى .مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللاردىن قېچىپ كەتتى ،چۈنكى ئۇلارنىڭ نۇرغۇنى ئىسرائىللارنىڭ
قولىدا ئۆلتۈرۈلدى.
18پىرئەۋننىڭ ئالىيلىرى مىسىرغا بېرىپ ،پىرئەۋنگە» :ئىسرائىللار قېچىپ كەتتى ،ئەمدى مىسىرغا قايتىپ كەلمەيدۇ «دېدى .مۇسا بىلەن
ھارۇن بىز بىلەن مۇشۇنداق سۆزلەشتى.
19بۇ ئىشنى ئاڭلىغان فىرئەۋن ۋە ئۇنىڭ بارلىق قول ئاستىدىكىلەرنىڭ قەلبى ئىسرائىللارغا قارشى بۇرۇلۇپ ،ئىسرائىللارنى ئەۋەتكەنلىكىگە
پۇشايمان قىلدى .مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى فىرئەۋنغا ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنى قوغلاپ ،ئۇلارنى يۈكلىرىنى ئۈستىگە قايتۇرۇشنى تەۋسىيە
قىلدى.
20ئۇلار ئۆز قېرىنداشلىرىدىن» :بىز نېمە قىلدۇق؟ ئىسرائىللارنى قۇللۇقتىن قوغلاپ چىقاردۇق؟ «دەپ سورىدى.
21پەرۋەردىگار مىسىرلىقلارنىڭ قەلبىنى ئىسرائىللارنى قوغلاشقا قۇدرەتلەندۈردى ،چۈنكى پەرۋەردىگار مىسىرلىقلارنى قىزىل دېڭىزدا
ۋەيران قىلىشنى خالىغان ئىدى.
22فىرئەۋن ئورنىدىن تۇرۇپ ،ھارۋىسىنى چەمبەرلەپ ،بارلىق مىسىرلىقلارنى يىغىشقا بۇيرۇدى ،كىچىك باللار ۋە ئاياللاردىن باشقا
ھېچكىم قالمىدى.
23مىسىرلىقلارنىڭ ھەممىسى پادىشاھ بىلەن بىرلىكتە ئىسرائىللارنى قوغلاشقا چىقتى .مىسىر قوشۇنىنىڭ سانى ئىنتايىن چوڭ ۋە ئېغىر بولۇپ ،
تەخمىنەن 100 مىڭ ئادەمدىن تەركىب تاپقان ئىدى.

24بۇ لاگېردىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئىسرائىللارنى مىسىرغا قايتۇرۇپ كېلىش ئۈچۈن قوغلاپ باردى ۋە قىزىل دېڭىز بويىدا لاگېر قۇرۇپ ، ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلدى.

25ئىسرائىللار كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ ،مىسىرلىقلارنىڭ ئۇلارنى قوغلاۋاتقانلىقىنى كۆردى .ئىسرائىللار ئۇلاردىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى . شۇڭا ئۇلار پەرۋەردىگارغا يالۋۇردى.

26مىسىرلىقلار سەۋەبىدىن ،ئىسرائىللار ئۆزلىرىنى تۆت قىسىمغا بۆلدى .ئۇلار مىسىرلىقلاردىن قورققانلىقتىن ،ئۆز پىكىرلىرىدە ئىككىگە بۆلۈندى .مۇسا ئۇلارنىڭ ھەر بىرى بىلەن سۆزلەشتى.

27بىرىنچى تۆركۈمدىكىلەر رۇبېن ،شىمون ۋە ئىسساخار ئوغۇللىرىدىن تەركىب تاپقان بولۇپ ،ئۇلار مىسىرلىقلاردىن قاتتىق قورققانلىقتىن ، ئۆزلىرىنى دېڭىزغا تاشلاشقا بەل باغلىدى.

28مۇسا ئۇلارغا» :قورقماڭلار ،تۇرۇپ تۇرۇڭلار ،پەرۋەردىگارنىڭ بۈگۈن سىلەر ئۈچۈن قانداق نىجات بېرىدىغانلىقىنى كۆرۈڭلار « دېدى.

29ئىككىنچى تۆركۈم زەبۇلۇن ،بىنيامىن ۋە نافتالى قەبىلىلىرىدىن تەركىب تاپقان بولۇپ ،ئۇلار مىسىرلىقلار بىلەن بىرلىكتە مىسىرغا قايتىشقا بەل باغلىدى.

30مۇسا ئۇلارغا» :قورقماڭلار ،چۈنكى بۈگۈن مىسىرلىقلارنى كۆرگەندەك ،ئۇلارنى مەڭگۈ كۆرەلمەيسىلەر «دېدى.

31ئۈچىنچى قىسىم يەھۇدا ۋە يۈسۈپ ئەۋلادلىرىدىن بولۇپ ،ئۇلار مىسىرلىقلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا بەل باغلىدى.

32مۇسا ئۇلارغا» :ئورۇنۇڭلاردا تۇرۇڭلار ،چۈنكى پەرۋەردىگار سىلەر ئۈچۈن جەڭ قىلىدۇ ،سىلەر جىم تۇرۇڭلار «دېدى.

33تۆتىنچى تۆركۈم لېۋى ،گاد ۋە ئاشېر ئەۋلادلىرىدىن تەركىب تاپقان بولۇپ ،ئۇلار مىسىرلىقلارنى قالايمىقانلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئارىسىغا كىرىشنى قارار قىلدى .مۇسا ئۇلارغا» :ئورۇنۇڭلاردا تۇرۇڭلار ،قورقماڭلار ،پەقەت پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىڭلار ،ئۇ سىلەرنى ئۇلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزسۇن «دېدى.

34بۇنىڭدىن كېيىن ،مۇسا خەلقنىڭ ئارىسىدىن ئورنىدىن تۇرۇپ ،پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلدى:

35ئى پەرۋەردىگار ،پۈتۈن يەر يۈزىنىڭ خۇداسى ،مىسىردىن ئېلىپ چىققان ئۆز خەلقىڭنى قۇتقۇزغىن .مىسىرلىقلار كۈچ-قۇدرىتىنىڭ ئۆزلىرىنىڭكى ئىكەنلىكىنى ماختىنىپ كەتمىسۇن.

36پەرۋەردىگار مۇساغا» :نېمىشقا ماڭا ۋارقىرايسەن؟ ئىسرائىللارغا ئېيتقىنكى ،ئۇلار ماڭسۇن .سەن ھاساڭنى دېڭىزغا سوزۇپ ،دېڭىزنى ئىككىگە بۆلگىن ،شۇنداق قىلساڭ ئىسرائىللار دېڭىزدىن ئۆتىدۇ «دېدى.

37مۇسا شۇنداق قىلىپ ،ھاسىسىنى دېڭىزغا كۆتۈرۈپ ،دېڭىزنى ئىككىگە بۆلدى.

38دېڭىز سۈيى ئون ئىككى قىسىمغا بۆلۈندى .ئىسرائىللار خۇددى تەييار يولدىن ئۆتكەندەك ،ئاياغ كىيىپ پىيادە ماڭدى.

39پەرۋەردىگار مۇسا ۋە ھارۇن ئارقىلىق مىسىردا ۋە دېڭىزدا ئىسرائىللارغا مۆجىزىلىرىنى كۆرسەتتى.

40ئىسرائىل ئوغۇللىرى دېڭىزغا كىرگەندىن كېيىن ،مىسىرلىقلار ئۇلارنىڭ كەينىدىن قوغلاپ كەلدى ،دېڭىز سۈيى قايتا كۆتۈرۈلدى ، ھەممىسى سۇغا چۆكۈپ كەتتى ،پەقەت فىرئەۋنلا پەرۋەردىگارغا شۈكۈر قىلىپ ،ئۇنىڭغا ئىشەندى ،شۇڭا پەرۋەردىگار ئۇنى مىسىرلىقلار بىلەن بىللە ھالاك قىلمىدى.

41پەرۋەردىگار پەرىشتىگە ئۇنى مىسىرلىقلار ئارىسىدىن ئېلىپ كېتىشنى بۇيرۇدى .مىسىرلىقلار ئۇنى نىنېۋا زېمىنىغا تاشلىدى .نىنېۋا زېمىنى ئۇزۇن مۇددەت پادىشاھلىق قىلدى.

42شۇ كۈنى پەرۋەردىگار ئىسرائىللارنى مىسىرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزدى .بارلىق ئىسرائىللار مىسىرلىقلارنىڭ ھالاك بولغانلىقىنى كۆردى . ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ مىسىردا ۋە دېڭىزدا قىلغان ئىشلىرىدىكى كۈچلۈك قولىنى كۆردى.

43پەرۋەردىگار مىسىرلىقلارنى ئۇلارنىڭ ئالدىدا مەغلۇپ قىلغان كۈنى ،مۇسا ۋە ئىسرائىللار پەرۋەردىگارغا بۇ ناخشىنى ئېيتتى.

44پۈتۈن ئىسرائىللار بىرلىكتە ناخشا ئېيتىپ» :پەرۋەردىگارغا ناخشا ئېيتىمەن ،چۈنكى ئۇ ناھايىتى ئۇلۇغدۇر ،ئات بىلەن مىنگۈچىنى دېڭىزغا تاشلىۋەتتى .مانا بۇ خۇدانىڭ قانۇن كىتابىدا يېزىلغان«.

45شۇنىڭدىن كېيىن ،ئىسرائىللار يولغا چىقىپ ،ماراھتا چېدىر تىكتى .پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا ماراھتىكى شۇ يەردە قائىدە-تۈزۈملەرنى بەردى .پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا ئۇنىڭ بارلىق يوللىرى بىلەن مېڭىشنى ۋە ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشنى بۇيرۇدى.

46ئۇلار ماراھتىن يولغا چىقىپ ،ئېلىمغا كەلدى .ئېلىمدا ئون ئىككى سۇ بۇلىقى ۋە يەتمىش خورما دەرىخى بار ئىدى .ئۇلار سۇ بويىدا چېدىر تىكتى.

47ئۇلار ئېلىمدىن يولغا چىقىپ ،مىسىردىن ئايرىلغاندىن كېيىنكى ئىككىنچى ئاينىڭ ئون بەشىنچى كۈنى سىن چۆلىگە يېتىپ كەلدى.

48شۇ چاغدا پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا يېيىش ئۈچۈنماننا بەردى ،پەرۋەردىگار ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا ئاسماندىن كۈندە يېمەكلىك ياغدۇردى.

49ئىسرائىللار چۆلدە ياشىغاندىن كېيىن ،كەنئان زېمىنىغا كېلىپ ،ئۇنى ئىگىلىۋالغۇچە ،قىرىق يىل ماننا يېدى.

50ئۇلار سىن چۆلىدىن يولغا چىقىپ ،ئالۇشتا چېدىر تىكتى.

51ئۇلار ئالۇشتىن يولغا چىقىپ ،رېفىدىمدا چېدىر تىكتى.

52ئىسرائىللار رېفىدىمدا تۇرغاندا ،زېفونىڭ ئىنىسى ئەساۋنىڭ نەۋرىسى ،ئېلىفازنىڭ ئوغلى ئامالەك ئىسرائىللارغا قارشى ئۇرۇشقا چىقتى.

53ئۇ ئۆزى بىلەن بىللە 81000 سېھىرگەر ۋە سېھىرگەرنى ئېلىپ كەلدى .ئۇ رېفىدىمدا ئىسرائىللار بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا تەييارلاندى.

54ئۇلار ئىسرائىللارغا قارشى قاتتىق ۋە قاتتىق جەڭ قىلدى .پەرۋەردىگار ئامالەكلەرنى ۋە ئۇنىڭ خەلقىنى مۇسا ۋە ئىسرائىللارنىڭ قولىغا ، شۇنداقلا مۇسانىڭ خىزمەتكارى ئەفراتالىق نۇننىڭ ئوغلى يوشۇۋانىڭ قولىغا تاپشۇردى.

55ئىسرائىللار ئامالەكلەرنى ۋە ئۇنىڭ خەلقىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى ،ئەمما ئۇرۇش ئىسرائىللارغا قاتتىق زەربە بەردى.

56پەرۋەردىگار مۇساغا: «بۇنى ئۆزۈلۈك ئۈچۈن خاتىرە دەپتىرىگە يېزىپ، خىزمەتكارىڭ نۇننىڭ ئوغلى يەشۇئانىڭ قولىغا قويغىن. ئاندىن ئىسرائىللارغا: سىلەر كەنئان زېمىنىغا كەلگىنىڭلاردا، ئاسمان ئاستىدىكى ئامالەكلەرنىڭ خاتىرىسىنى پۈتۈنلەي ئۆچۈرۈۋېتىڭلار» دەپ بۇيرۇغىن، دېدى.
57مۇسا پەيغەمبەر شۇنداق قىلىپ، كىتابنى ئېلىپ، ئۈستىگە مۇنداق سۆزلەرنى يازدى:
58مىسىردىن چىقىپ كېتىۋاتقاندا، ئامالەكلەرنىڭ يولدا ساڭا نېمە قىلغانلىقىنى ئېسىڭدە تۇت.
59يولدا ساڭا يولۇقۇپ، ئارقاڭدىن ئاجىزلاپ كەتكەنلىرىڭنى ئۇرغان، ھالىڭدىن چارچاپ كەتكەن ۋاقتىڭدا.
60شۇڭا، پەرۋەردىگار خۇداڭلار سىلەرگە مىراس قىلىپ بەرگەن زېمىندا ئەتراپىڭلاردىكى بارلىق دۈشمەنلىرىڭلارنى قۇتقۇزۇپ، سىلەرنى خاتىرجەم قىلغاندا، ئامالەكلەرنى ئاسمان ئاستىدىن ئۆچۈرۈۋېتىڭلار، ھەرگىز ئۇنتۇپ قالماڭلار.
61ئەگەر پادىشاھ ئامالەكلەرگە، ئۇنىڭ خاتىرىسىگە ياكى ئەۋلادلىرىغا رەھىم قىلسا، مەن ئۇنىڭدىن بۇنى تەلەپ قىلىمەن ۋە ئۇنى خەلقى ئارىسىدىن يوقىتىمەن.
62مۇسا بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىتابقا يېزىپ، ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى بۇيرۇدى.

82-باب

1ئىسرائىللار مىسىردىن چىققان ئۈچىنچى ئايدا رېفىدىمدىن يولغا چىقىپ، سىناي چۆلىدە چېدىر تىكتى.
2شۇ چاغدا، مۇسانىڭ قېيىناتىسى، مىديانلىق رېئۇئېل، قىزى زىپپورا ۋە ئىككى ئوغلى بىلەن بىللە كەلدى. چۈنكى ئۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئىسرائىللارغا قىلغان مۆجىزىلىرىنى، ئۇلارنى مىسىرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغانلىقىنى ئاڭلىغانىدى.
3رېئۇئېل مۇسانىڭ چېدىر تىكىپ تۇرغان چۆلىگە، خۇدانىڭ تېغى بار يەرگە كەلدى.
4مۇسا قېيىناتىسى بىلەن كۆرۈشۈش ئۈچۈن چوڭ شان-شەرەپ بىلەن يولغا چىقتى، پۈتۈن ئىسرائىل خەلقى ئۇنىڭغا ھەمراھ بولدى.
5رېئۇئېل ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ئىسرائىللار ئارىسىدا نۇرغۇن كۈنلەر تۇردى. شۇ كۈندىن باشلاپ رېئۇئېل پەرۋەردىگارنى تونۇدى.
6ئىسرائىللار مىسىردىن ئايرىلغاندىن كېيىنكى ئۈچىنچى ئاينىڭ ئالتىنچى كۈنى، پەرۋەردىگار سىناي تېغىدا ئىسرائىللارغا ئون ئەمر بەردى.
7پۈتۈن ئىسرائىللار بۇ ئەمرلەرنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلىدى، شۇ كۈنى پۈتۈن ئىسرائىللار پەرۋەردىگاردىن تولىمۇ خۇشال بولدى.
8پەرۋەردىگارنىڭ شان-شەرىپى سىناي تېغىغا تولدى، ئۇ مۇسانى چاقىردى، مۇسا بۇلۇت ئىچىدە كېلىپ تاغقا چىقتى.
9مۇسا تاغدا قىرىق كېچە-كۈندۈز تۇرۇپ، نان يېمىدى، سۇ ئىچمىدى. پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا ئىسرائىللارغا تەلىم بېرىش ئۈچۈن قائىدە-تۈزۈملەرنى ئۆگەتتى.
10پەرۋەردىگار ئىسرائىل خەلقىگە بۇيرۇغان ئون ئەمرنى ئىككى تاش تاختىغا يېزىپ، مۇساغا ئىسرائىل خەلقىگە بۇيرۇغانىدى.
11پەرۋەردىگار سىناي تېغىدا مۇساغا سۆز قىلىپ بولغاندىن كېيىن، قىرىق كېچە-كۈندۈز ئۆتكەندىن كېيىن، پەرۋەردىگار مۇساغا خۇدانىڭ قولى بىلەن يېزىلغان تاش تاختىلارنى بەردى.
12ئىسرائىللار مۇسانىڭ تاغدىن چۈشۈشىنى كېچىكتۈرگەنلىكىنى كۆرۈپ، ھارۇننىڭ ئەتراپىغا يىغىلىپ: «بۇ مۇساغا نېمە بولغانلىقىنى بىلمەيمىز» دېدى.
13ئەمدى ئورنىڭدىن تۇرۇپ، بىزگە ئالدىمىزدا ماڭىدىغان بىر خۇدا ياساپ بەرگىن، شۇنداق قىلساڭ ئۆلمەيسەن.
14ھارۇن خەلقتىن قاتتىق قورقۇپ، ئۇلارغا ئالتۇن ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇدى ۋە خەلق ئۈچۈن قۇيۇلغان موزاي ھەيكىلىنى ياسىدى.
15مۇسا تاغدىن چۈشۈشتىن بۇرۇن، پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا: «مېنىڭ مىسىردىن ئېلىپ چىققان خەلقىڭ بۇزۇقچىلىققا پېتىپ قالدى، شۇڭا تۆۋەنگە چۈش!» دېدى.
16ئۇلار ئۆزلىرىگە قۇيۇلغان موزاينىڭ ھەيكىلىنى ياساپ، ئۇنىڭغا سەجدە قىلدى، ئەمدى مېنى تاشلاپ قويۇڭلار، مەن ئۇلارنى يەر يۈزىدىن يوقىتىمەن، چۈنكى ئۇلار قەيسەر خەلق.
17مۇسا پەرۋەردىگارغا ئىلتىجا قىلىپ، خەلق ياسىغان موزاي ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلدى. ئاندىن ئۇ تاغدىن چۈشتى. قولىدا خۇدا ئۇنىڭغا ئىسرائىللارغا بۇيرۇق قىلىش ئۈچۈن بەرگەن ئىككى تاش تاختى بار ئىدى.
18مۇسا چېدىرغا يېقىنلىشىپ، خەلق ياسىغان موزاينى كۆرگەندە، غەزەپلىنىپ، تاغ ئاستىدىكى تاختىلارنى چېقىۋەتتى.
19مۇسا چېدىرغا كېلىپ، موزاينى ئېلىپ ئوتتا كۆيدۈرۈپ، ئۇنى ئۇششاق چاڭ-توزانغا ئايلانغۇچە ئۇۋۇدى. ئاندىن ئۇنى سۇغا چېچىپ ئىسرائىللارغا ئىچكۈزدى.
20موزاينى ياسىغان ئۈچ مىڭغا يېقىن ئادەم بىر-بىرىنىڭ قىلىچلىرى بىلەن ئۆلتۈرۈلدى.
21ئەتىسى مۇسا خەلققە: «مەن پەرۋەردىگارنىڭ يېنىغا چىقىمەن، بەلكىم سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارغا قىلغان گۇناھلىرىڭلارنى كەچۈرۈم قىلالايمەن» دېدى.
22مۇسا يەنە پەرۋەردىگارنىڭ يېنىغا باردى ۋە پەرۋەردىگار بىلەن قىرىق كېچە-كۈندۈز بىللە تۇردى.
23مۇسا قىرىق كۈن ئىچىدە ئىسرائىللار ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا ئىلتىجا قىلدى، پەرۋەردىگار مۇسانىڭ دۇئاسىنى ئاڭلىدى، پەرۋەردىگار ئۇنىڭدىن ئىسرائىللار ئۈچۈن ئىلتىجا قىلدى.
24ئاندىن پەرۋەردىگار مۇساغا ئىككى تاش تاختىنى كېسىپ، ئۇلارنى پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشنى ئېيتتى. پەرۋەردىگار ئۇلارغا ئون ئەمرنى يازدۇ.
25مۇسا شۇنداق قىلدى، ئاندىن چۈشۈپ، ئىككى تاختىنى كېسىپ، سىناي تېغىغا چىقىپ پەرۋەردىگارنىڭ يېنىغا باردى. پەرۋەردىگار تاختىلارغا ئون ئەمرنى يازدى.
26مۇسا پەرۋەردىگارنىڭ يېنىدا قىرىق كېچە-كۈندۈز تۇردى. پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا ئىسرائىللارغا ئۆگىتىش ئۈچۈن قائىدە-تۈزۈملەرنى ئۆگەتتى.

27پەرۋەردىگار ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا پەرۋەردىگارنىڭ نامىنىڭ شۇ يەردە تۇرۇشى ئۈچۈن مۇقەددەس جاي قۇرۇشنى بۇيرۇدى . پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا مۇقەددەس جاينىڭ ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق بۇيۇملارنىڭ شەكلىنى كۆرسەتتى.

28قىرىق كۈن ئۆتكەندىن كېيىن ،مۇسا تاغدىن چۈشتى ،قولىدا ئىككى تاختىنى كۆتۈرۈپ تۇراتتى.

29مۇسا ئىسرائىل خەلقىنىڭ يېنىغا كېلىپ ،ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق سۆزلىرىنى سۆزلەپ بەردى ،ئۇلارغا پەرۋەردىگار ئۆگەتكەن قانۇن ،قائىدە ۋە ھۆكۈملەرنى ئۆگەتتى.

30مۇسا ئىسرائىللارغا پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىنى يەتكۈزدى» :ئۇلارنىڭ ئارىسىدا تۇرۇش ئۈچۈن ،ئۇلار ئۈچۈن مۇقەددەس جاي ياسىلىشى كېرەك.«

31خەلق پەرۋەردىگارنىڭ مۇسا ئارقىلىق ئۇلارغا ئېيتقان بارلىق ياخشىلىقلىرىدىن تولىمۇ خۇشال بولدى ۋە» :بىز پەرۋەردىگارنىڭ ساڭا ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلىمىز «دېدى.

32خەلق بىر ئادەمدەك ئورنىدىن تۇرۇپ ،پەرۋەردىگارنىڭ مۇقەددەس جايىغا مول قۇربانلىقلارنى قىلدى .ھەر بىرى مۇقەددەس جاينىڭ قۇرۇلۇشى ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق خىزمەتلەر ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا ئاتاپ قۇربانلىقلارنى ئېلىپ كەلدى.

33ئىسرائىل خەلقى پەرۋەردىگارنىڭ مۇقەددەس جايىنى قۇرۇش ئۈچۈن ئۆزلىرىنىڭ مۈلكىدىن ئالتۇن ،كۈمۈش ،مىس ۋە مۇقەددەس جايغا ئىشلىتىشكە بولىدىغان بارلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ كەلدى.

34ئىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان بارلىق دانا ئادەملەر پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە پەرۋەردىگارنىڭ مۇقەددەس جايىنى ياسىدى ،ھەر بىرى ئۆزى قىلىۋاتقان خىزمەتنى قىلدى .بارلىق دانا ئادەملەر پەرۋەردىگارنىڭ مۇساغا بۇيرۇغىنىدەك ،مۇقەددەس جاي ،ئۇنىڭ ئۆي جاھازلىرى ۋە مۇقەددەس خىزمەت ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان بارلىق بۇيۇملارنى ياسىدى.

35چېدىرنىڭ مۇقەددەس جايىنىڭ قۇرۇلۇشى بەش ئاي ئىچىدە تاماملاندى .ئىسرائىللار پەرۋەردىگارنىڭ مۇساغا بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلدى.

36ئۇلار پەرۋەردىگار مۇساغا كۆرسەتكەندەك ،مۇقەددەس جاي ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئۈسكۈنىلىرىنى مۇساغا ئېلىپ كەلدى.

37مۇسا بۇ ئىشنى كۆردى ،ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلدى .شۇڭا مۇسا ئۇلارغا بەخت تىلىدى.

-83باب

1ئون ئىككىنچى ئاينىڭ يىگىرمە ئۈچىنچى كۈنى ،مۇسا ھارۇن ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنى ئېلىپ ،ئۇلارغا كىيىملىرىنى كىيدۈرۈپ ،ئۇلارغا ياغ قۇيۇپ ،پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇغىنىدەك قىلدى .مۇسا پەرۋەردىگارنىڭ شۇ كۈنى بۇيرۇغان بارلىق قۇربانلىقلارنى ئېلىپ كەلدى.

2مۇسا ھارۇن ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنى چاقىرىپ ،ئۇلارغا» :سىلەر چېدىرنىڭ ئىشىكىدە يەتتە كۈن تۇرۇڭلار ،چۈنكى ماڭا شۇنداق بۇيرۇلدى «دېدى.

3ھارۇن ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى پەرۋەردىگارنىڭ مۇسا ئارقىلىق ئۇلارغا بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلىپ ،چېدىرنىڭ ئىشىكىدە يەتتە كۈن تۇردى.

4ئىسرائىللار مىسىردىن ئايرىلغاندىن كېيىنكى ئىككىنچى يىلى ،بىرىنچى ئاينىڭ بىرىنچى كۈنى ،سەككىزىنچى كۈنى ،مۇسا مۇقەددەس جايىنى تىكلىدى .مۇسا چېدىرنىڭ بارلىق ئۈسكۈنىلىرىنى ۋە مۇقەددەس جاينىڭ بارلىق ئۈسكۈنىلىرىنى تەييارلىدى .پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا بۇيرۇغاننىڭ ھەممىسىنى قىلدى.

5مۇسا ھارۇن ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرىنى چاقىردى .ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ مۇساغا بۇيرۇغانلىرى بويىچە ئۆزلىرى ۋە ئىسرائىللار ئۈچۈن كۆيدۈرمە قۇربانلىق ۋە گۇناھ قۇربانلىقىنى ئېلىپ كەلدى.

6شۇ كۈنى ھارۇننىڭ ئىككى ئوغلى ناداب بىلەن ئابىھۇ ئۆزلىرىگە بۇيرۇمىغان غەلىتە ئوتنى ئېلىپ ،پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى . پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدىن ئوت چىقىپ ،ئۇلارنى كۆيدۈرۈۋەتتى .ئۇلار شۇ كۈنى پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ئۆلدى.

7مۇسا مۇقەددەس جايىنى قۇرۇپ بولغان كۈنى ،ئىسرائىل خەلقىنىڭ باشلىقلىرى قۇربانلىق سۇپىسىنىڭ بېغىشلىنىشى ئۈچۈن پەرۋەردىگارغا قۇربانلىقلىرىنى ئېلىپ كېلىشكە باشلىدى.

8ئۇلار ھەر بىر باشلىق بىر كۈن ،ھەر كۈنى بىر باشلىق ئون ئىككى كۈن قۇربانلىقلىرىنى ئېلىپ كەلدى.

9ئۇلار ئۆز دەۋرىدە ئېلىپ كەلگەن بارلىق قۇربانلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالدى :ئېغىرلىقى 130 شېكەل بولغان بىر كۈمۈش نان ،ئېغىرلىقى 70 شېكەل بولغان بىر كۈمۈش قاچا .ئىككىسىنىڭ ھەممىسى ئۇنىغا تولدۇرۇلغان بولۇپ ،ياغ بىلەن ئارىلاشتۇرۇلغان ،ئاشلىق قۇربانلىقى ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن ئىدى.

10خۇشبۇي بىلەن تولدۇرۇلغان ،ئېغىرلىقى ئون شېقەل بولغان بىر قوشۇق.

11كۆيدۈرمە قۇربانلىق ئۈچۈن بىر بۇقا ،بىر قوچقار ۋە بىر ياشلىق بىر ئەركەك قوزا.

12گۇناھ قۇربانلىقى ئۈچۈن بىر تېكە.

13تىنچلىق قۇربانلىقى ئۈچۈن ئىككى كالا ،بەش قوچقار ،بەش تېكە ۋە بەش بىر ياشلىق ئەركەك قوزا.

14ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى باشلىقى ئۆز دەۋرىدە ھەر كۈنى شۇنداق قىلاتتى.

15بۇنىڭدىن كېيىن ،ئاينىڭ ئون ئۈچىنچى كۈنى ،مۇسا ئىسرائىللارغا پاسخا بايرىمىنى ئۆتكۈزۈشنى بۇيرۇدى.

16ئىسرائىللار پەرۋەردىگار مۇساغا بۇيرۇغاندەك ،شۇ ئاينىڭ ئون تۆتىنچى كۈنىدە ئۆز ۋاقتىدا پاسخا بايرىمىنى ئۆتكۈزدى.

17ئىككىنچى ئاينىڭ بىرىنچى كۈنىدە ،پەرۋەردىگار مۇساغا مۇنداق دېدى:

18سەن ،ئىنىڭ ھارۇن ۋە ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى باشلىقى بولغان يىگىرمە ياش ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى ياشتىكى ئىسرائىللارنىڭ بارلىق ئەرلىرىنىڭ باشلىرىنى ساناپ چىقىڭلار.

19مۇسا شۇنداق قىلدى .ھارۇن ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى باشلىقى بىلەن بىللە كەلدى .ئۇلار سىناي چۆلىدە ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنى ساناپ چىقتى.
20ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ ئائىلە-تاۋابىئاتلىرى بويىچە سانى 633550 ئىدى.
21لېكىن لېۋىي ئەۋلادلىرى ئىسرائىللارنىڭ قېرىنداشلىرى قاتارىدا تىزىمغا ئېلىنمىدى.
22ئىسرائىل قەبىلىسىدىكى بىر ئايلىق ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى ياشلىق ئەرلەرنىڭ سانى يىگىرمە ئىككى مىڭ ئىككى يۈز يەتمىش ئۈچ ئىدى.
23بىر ئايلىق ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى ياشلىق لېۋىيلارنىڭ سانى يىگىرمە ئىككى مىڭ ئىدى.
24مۇسا پەرۋەردىگارنىڭ مۇساغا بۇيرۇغانلىرى بويىچە ،روھانىيلار ۋە لاۋىيلارنى چېدىرنىڭ مۇقەددەس جايىغا خىزمەت قىلىشقا تەيىنلىدى.
25ئاينىڭ يىگىرمىنچى كۈنى ،بۇلۇت شاھادەت چېدىرىدىن ئېلىپ كېتىلدى.
26شۇ چاغدا ئىسرائىللار سىناي چۆلىدىن يولغا چىقىپ ،ئۈچ كۈن يول يۈردى .بۇلۇت پاران چۆلىگە توختىدى .پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا غەزەپلەندى ،چۈنكى ئۇلار پەرۋەردىگاردىن يېمەكلىك سوراپ ،ئۇلارنى يىگۈزگەندى.
27پەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ ،ئۇلارغا بىر ئاي يېگەن گۆش بەردى.
28بۇنىڭدىن كېيىن پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى ئۇلارغا قارشى قوزغىلىپ ،ئۇلارنى قاتتىق قىرغىن قىلدى .ئۇلار شۇ يەردە دەپنە قىلىندى.
29ئىسرائىللار ئۇ يەرگە كىبىروت ھاتتاۋا دەپ ئىسىم قويدى ،چۈنكى ئۇلار گۆشكە ئامراق كىشىلەرنى ئۇ يەرگە دەپنە قىلغانىدى.
30ئۇلار كىبىروت ھاتتائاۋادىن ئايرىلىپ ،پاران چۆلىدىكى خازېروتتا چېدىر تىكتى.
31ئىسرائىل خەلقى ھازېروتتا تۇرغاندا ،مۇسانىڭ سەۋەبىدىن پەرۋەردىگار مەريەمگە غەزەپلەندى ،مەريەمنىڭ يۈزى قاردەك ئاق بولۇپ ، ماخاۋ كېسىلىگە گىرىپتار بولدى.
32ئۇ ماخاۋ كېسىلىدىن كېيىن قايتا ئېلىپ چىقىلغۇچە يەتتە كۈن لاگېرنىڭ سىرتىدا قامىلىپ قالدى.
33شۇنىڭدىن كېيىن ئىسرائىللار ھازېروتتىن ئايرىلىپ ،پاران چۆلىنىڭ چېتىگە چېدىر تىكتى.
34شۇ چاغدا ،پەرۋەردىگار مۇساغا ئىسرائىل ئەۋلادلىرىدىن 12 ئادەمنى ،ھەر بىر قەبىلىگە بىردىن ئادەم ئەۋەتىپ ،كەنئان زېمىنىنى ئايلىنىپ چىقىشقا ئەۋەتىشنى بۇيرۇدى.
35مۇسا ئون ئىككى ئادەمنى ئەۋەتتى .ئۇلار كەنئان زېمىنىغا كېلىپ ،سىن چۆلىدىن باشلاپ رېخوبقىچە ،يەنى خاموتقا بارىدىغان يولنىڭ ھەممە يېرىنى تەكشۈردى.
36قىرىق كۈندىن كېيىن ،ئۇلار مۇسا بىلەن ھارۇننىڭ يېنىغا كېلىپ ،كۆڭلىدىكىدەك بىر خەۋەرنى يەتكۈزدى .ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئون ئادەم ئىسرائىللارغا ئۆزلىرى تەكشۈرگەن زېمىن توغرىسىدا يامان خەۋەر ئېلىپ» :بۇ زېمىنغا ،يەنى ئۆز ئاھالىسىنى كۆيدۈرۈۋېتىدىغان زېمىنغا بارغاندىن كۆرە ،مىسىرغا قايتىپ كەتكەنىمىز ياخشى «دېدى.
37لېكىن زېمىننى تەكشۈرگەنلەردىن نۇننىڭ ئوغلى يەشۇئا ۋە يەفۇنەنىڭ ئوغلى كالېب» :بۇ زېمىن ناھايىتى ياخشى ئىكەن ،«دېدى.
38ئەگەر پەرۋەردىگار بىزگە رازى بولسا ،بىزنى بۇ زېمىنغا ئېلىپ كېلىپ ،ئۇنى بىزگە بېرىدۇ ،چۈنكى بۇ يەر سۈت ۋە ھەسەل ئېقىۋاتقان زېمىن.
39لېكىن ئىسرائىللار ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالمىدى ،ئۇلار بۇ زېمىن توغرىسىدا يامان خەۋەر تارقاتقان ئون ئادەمنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالدى.
40پەرۋەردىگار ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ شىددەتلىرىنى ئاڭلاپ ،غەزەپلەندى ۋە قەسەم قىلىپ مۇنداق دېدى:
41بۇ رەزىل ئەۋلادتىن يىفۇنەنىڭ ئوغلى كالېب بىلەن نۇننىڭ ئوغلى يەشۇئادىن باشقا ،يىگىرمە ياش ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى ياشتىكىلەرنىڭ ھېچقايسىسى بۇ زېمىننى كۆرەلمەيدۇ.
42لېكىن بۇ رەزىل ئەۋلاد چوقۇم بۇ چۆلدە يوقىلىدۇ ،ئۇلارنىڭ بالىلىرى بۇ زېمىنغا كېلىپ ،ئۇنى ئىگىلەيدۇ .شۇڭا پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى ئىسرائىللارغا قارشى قوزغالدى .ئۇلار پەرۋەردىگارغا ئەگەشمىگەنلىكى ئۈچۈن ،پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپىنى قوزغىدى.
43خەلق پاران چۆلىدە ئۇزۇن مەزگىل تۇرۇپ ،كېيىن قىزىل دېڭىز يولى ئارقىلىق چۆلگە قاراپ ماڭدى.

-84باب

1شۇ چاغدا ،لېۋىنىڭ نەۋرىسى ،كېھاتنىڭ نەۋرىسى ،يەتسەرنىڭ ئوغلى كوراھ ئىسرائىل خەلقىدىن نۇرغۇن كىشىلەرنى ئېلىپ چىقىپ ،مۇسا ، ھارۇن ۋە پۈتۈن جامائەت بىلەن جېدەللەشتى.
2پەرۋەردىگار ئۇلارغا غەزەپلەندى ،زېمىن ئاغزىنى ئېچىپ ،ئۇلارنى ،ئۆي-ماكانلىرىنى ،ئۇلارغا تەۋە بارلىق نەرسىلەرنى ۋە كوراھنىڭ بارلىق ئادەملىرىنى يۇتۇۋەتتى.
3بۇنىڭدىن كېيىن ،خۇدا خەلقنى سىيئىر تېغىنىڭ يولى بىلەن ئۇزۇن ۋاقىت ئايلىنىپ يۈردۈ.
4شۇ چاغدا پەرۋەردىگار مۇساغا» :ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قوزغىماڭلار .مەن سىلەرگە ئۇلارنىڭ پۇتى ئاياغ باسقاندەك ھېچ نەرسىسىنى بەرمەيمەن .چۈنكى مەن سىيئىر تېغىنى ئەساۋغا مىراس قىلىپ بەردىم «دېدى.
5شۇڭا ئەساۋ ئەۋلادلىرى ئىلگىرى سىيئىر ئەۋلادلىرى بىلەن ئۇرۇش قىلغان .پەرۋەردىگار سىيئىر ئەۋلادلىرىنى ئەساۋ ئەۋلادلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ ،ئۇلارنىڭ ئالدىدىن يوق قىلغانىدى .ئەساۋ ئەۋلادلىرى بۈگۈنگىچە ئۇلارنىڭ ئورنىدا تۇرۇپ كەلدى.
6شۇڭا پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا مۇنداق دېدى» :قېرىنداشلىرىڭلار ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلماڭلار ،چۈنكى ئۇلارنىڭ زېمىنىدىكى ھېچ نەرسە سىلەرگە تەۋە ئەمەس .سىلەر ئۇلاردىن پۇلغا يېمەك-ئىچمەك سېتىۋېلىپ يېسەڭلار ،سۇ سېتىۋېلىپ ئىچسەڭلار بولىدۇ.«
7ئىسرائىللار پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بويىچە ئىش قىلدى.

8ئىسرائىللار چۆل-باياۋاندا ئايلىنىپ ،سىناي تېغىنىڭ يولىنى ئايلىنىپ ئۇزۇن ۋاقىت ماڭدى ،ئەمما ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا قول تەگمىدى . ئۇلار ئۇ يەردە 19 يىل تۇردى.

9شۇ چاغدا ،چىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ پادىشاھى لاتىنۇس پادىشاھلىقىنىڭ قىرىق بەشىنچى يىلىدا ،يەنى ئىسرائىللارنىڭ مىسىردىن ئايرىلىشىنىڭ ئون تۆتىنچى يىلىدا ئالەمدىن ئۆتتى.

10ئۇلار ئۇنى ئۆزى ئۈچۈن چىتتىم زېمىنىدا سالغان ئورنىغا دەپنە قىلدى .ئابىمناس ئۇنىڭ ئورنىغا ئوتتۇز سەككىز يىل پادىشاھلىق قىلدى.

11ئىسرائىللار ئون توققۇز يىلدىن كېيىن ئەساۋنىڭ زېمىنىدىن ئۆتۈپ ،موئاب چۆلىنىڭ يولىدىن ئۆتتى.

12پەرۋەردىگار مۇساغا» :موئابنى قورشاۋغا ئالماڭلار ،ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلماڭلار ،چۈنكى مەن سىلەرگە ئۇلارنىڭ زېمىنىدىن ھېچ نەرسە بەرمەيمەن «دېدى.

13ئىسرائىللار موئاب چۆلىدە ئون توققۇز يىل يۈردى ،ئەمما ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلمىدى.

14ئىسرائىللار مىسىردىن ئايرىلغانلىقىنىڭ ئوتتۇز ئالتىنچى يىلىدا ،پەرۋەردىگار ئامورلارنىڭ پادىشاھى سىخوننىڭ كۆڭلىنى ئاغرىتتى .ئۇ ئۇرۇش باشلىدى ۋە موئابلارغا قارشى ئۇرۇشقا چىقتى.

15سىھون مىسىر پادىشاھىنىڭ مەسلىھەتچىسى ،بىلئامنىڭ نەۋرىسى ،يانىئاسنىڭ ئوغلى بېئور ۋە ئۇنىڭ ئوغلى بىلئامغا ئەلچى ئەۋەتىپ ، موئابنى لەنەتلەپ ،سىھوننىڭ قولىغا تاپشۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

16ئەلچىلەر بېرىپ ،مېسوپوتامىيەدىكى پېتوردىن يانىئاسنىڭ ئوغلى بېئور ۋە ئۇنىڭ ئوغلى بىلئامنى ئېلىپ كەلدى .بېئور ۋە ئۇنىڭ ئوغلى بىلئام سىخون شەھىرىگە كېلىپ ،ئامورلارنىڭ پادىشاھى سىخوننىڭ ئالدىدا موئاب ۋە ئۇلارنىڭ پادىشاھىنى لەنەتلىدى.

17سىخون پۈتۈن قوشۇنىنى باشلاپ يولغا چىقىپ ،موئابقا باردى ۋە ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلدى .ئۇ ئۇلارنى بويسۇندۇردى . پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئۇنىڭ قولىغا تاپشۇردى .سىخون موئاب پادىشاھىنى ئۆلتۈردى.

18سىخون ئۇرۇشتا موئابنىڭ بارلىق شەھەرلىرىنى ئىشغال قىلدى ،ئۇ يەنە خېشبوننى ئۇلاردىن تارتىۋالدى ،چۈنكى خېشبون موئابنىڭ شەھەرلىرىنىڭ بىرى ئىدى .سىخون ئۆزىنىڭ ئەمەلدارلىرى ۋە ئاقسۆڭەكلىرىنى خېشبونغا ئورۇنلاشتۇردى ،شۇ چاغلاردا خېشبون سىخونغا تەۋە ئىدى.

19شۇڭا ،تەمسىل سۆزلىگۈچى بېئور ۋە ئۇنىڭ ئوغلى بىلئام مۇنداق دېدى» :خېشبونغا كېلىڭلار ،سىخون شەھىرى قايتا قۇرۇلۇپ مۇستەھكەملىنىدۇ.«

20ۋاي ،موئاب ،سەن يوقۇلۇپسەن ،ئەي كېموش خەلقى !مانا بۇ خۇدانىڭ قانۇن كىتابىغا يېزىلغان.

21سىھون موئابنى بويسۇندۇرغاندىن كېيىن ،موئابتىن تارتىۋېلىنغان شەھەرلەرگە قاراۋۇللار قويدى .موئابنىڭ نۇرغۇن ئەۋلادلىرى ئۇرۇشتا سىھوننىڭ قولىغا چۈشۈپ قالدى .سىھون ئۇلارنىڭ نۇرغۇن ئوغۇل-قىزلىرىنى ئەسىرگە ئېلىپ ،ئۇلارنىڭ پادىشاھىنى ئۆلتۈردى . شۇڭا سىھون ئۆز يۇرتىغا قايتىپ كەتتى.

22سىھون بېئور ۋە ئۇنىڭ ئوغلى بىلئامغا نۇرغۇن كۈمۈش ۋە ئالتۇن سوۋغاتلارنى بەردى .بىلئام ئۇلارنى يولغا سېلىپ ،ئۇلار مېسوپوتامىيەدىكى ئۆز يۇرتلىرىغا كەتتى.

23شۇ چاغدا ،بارلىق ئىسرائىللار موئاب چۆلىدىن ئۆتۈپ ،قايتىپ كېلىپ ئېدوم چۆلىنى قورشاپ ئالدى.

24شۇنداق قىلىپ ،پۈتۈن جامائەت مىسىردىن ئايرىلغاندىن كېيىنكى قىرىقىنچى يىلىنىڭ بىرىنچى ئېيىدا سىن چۆلىگە يېتىپ كەلدى .ئىسرائىللار سىن چۆلىدىكى كادېشتا ئولتۇراقلاشتى .مەريەم ئۇ يەردە ۋاپات بولۇپ ،شۇ يەرگە دەپنە قىلىندى.

25شۇ چاغدا ،مۇسا ئېدوم پادىشاھى ھادادقا ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ» :بۇرادىرىڭىز ئىسرائىل» :ماڭا زېمىنىڭىزدىن ئۆتۈشكە رۇخسەت قىلىڭ ، بىز ئېتىز ياكى ئۈزۈمزارلىقتىن ئۆتمەيمىز ،قۇدۇقنىڭ سۈيىنى ئىچمەيمىز ،پادىشاھنىڭ يولى بىلەن ماڭىمىز «دېدى.

26ئېدوم ئۇنىڭغا» :مېنىڭ يۇرتۇمدىن ئۆتمەيسەن «دېدى .ئېدوم كۈچلۈك بىر خەلق بىلەن ئىسرائىللارغا قارشى چىقىشقا چىقتى.

27ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ئىسرائىللارنىڭ ئۆز زېمىنىدىن ئۆتۈشىگە يول قويمىدى ،شۇڭا ئىسرائىللار ئۇلاردىن ئايرىلىپ ،ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلمىدى.

28چۈنكى بۇنىڭدىن ئىلگىرى پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا» :سىلەر ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلماڭلار «دەپ بۇيرۇغان ئىدى . شۇڭا ئىسرائىللار ئۇلاردىن ئايرىلىپ ،ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلمىدى.

29شۇنداق قىلىپ ،ئىسرائىللار كادېشتىن يولغا چىقتى ،بارلىق خەلق ھور تېغىغا كەلدى.

30شۇ چاغدا پەرۋەردىگار مۇساغا» :ئىنىڭ ھارۇنغا ئېيتقىنكى ،ئۇ مەن ئىسرائىللارغا بەرگەن زېمىنغا كەلمەيدۇ ،شۇڭا ئۇ شۇ يەردە ئۆلىدۇ «دېدى.

31ھارۇن پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بىلەن قىرىقىنچى يىلى ،بەشىنچى ئاينىڭ بىرىنچى كۈنى ،ھور تېغىغا چىقتى.

32ھارۇن ھور تېغىدا يۈز يىگىرمە ئۈچ يېشىدا ۋاپات بولدى.

-85باب

1جەنۇبتا ياشايدىغان كەنئانلىق ئاراد پادىشاھى ئىسرائىللارنىڭ جاسۇسلارنىڭ يولىدىن كېلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ ،ئىسرائىللارغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن قوشۇنلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى.

2ئىسرائىل خەلقى ئۇنىڭدىن قاتتىق قورقتى ،چۈنكى ئۇنىڭ قوشۇنلىرى ناھايىتى كۆپ ۋە ئېغىر ئىدى ،شۇڭا ئىسرائىل خەلقى مىسىرغا قايتىشقا بەل باغلىدى.

3ئىسرائىللار ئاراد پادىشاھىدىن قورقۇپ ،ئۈچ كۈنلۈك يول يۈرۈپ ،ماسېرات بېنى ياكونغا قايتىپ كەتتى.

4ئىسرائىللار ئۆز جايلىرىغا قايتىشنى خالىمىدى ،شۇڭا ئۇلار بېنى ياكوندا ئوتتۇز كۈن تۇردى.

5لېۋىي قەبىلىسى ئىسرائىللارنىڭ قايتىپ كەتمىگەنلىكىنى كۆرۈپ، پەرۋەردىگارغا ھەسەت قىلىپ، ئۆز قېرىنداشلىرى ئىسرائىللارغا قارشى ئۇرۇش قىلدى. ئۇلارنىڭ نۇرغۇننى ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارنى ئۆز يۇرتى ھور تېغىغا قايتۇرۇشقا مەجبۇرلىدى.

6ئۇلار قايتىپ كەلگەندە، ئاراد پادىشاھ يەنىلا ئىسرائىللارغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن قوشۇنىنى تەييارلاۋاتاتتى.

7ئىسرائىللار قەسەم قىلىپ: «ئەگەر سەن بۇ خەلقنى مېنىڭ قولۇمغا تاپشۇرساڭ، مەن ئۇلارنىڭ شەھەرلىرىنى پۈتۈنلەي ۋەيران قىلىمەن» دېدى.

8پەرۋەردىگار ئىسرائىللارنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ، كەنئانلىقلارنى ئۇلارنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ، ئۇلارنى ۋە ئۇلارنىڭ شەھەرلىرىنى پۈتۈنلەي ۋەيران قىلدى ۋە بۇ يەرگە ھورماھ دەپ ئىسىم قويدى.

9ئىسرائىللار ھور تېغىدىن يولغا چىقىپ، ئوبوتتا چېدىر تىكتى. ئۇلار ئوبوتتىن يولغا چىقىپ، موئاب چېگرىسىدىكى ئىجى-ئابارىمدا چېدىر تىكتى.

10ئىسرائىللار موئابقا ئادەم ئەۋەتىپ: «بىزگە سېنىڭ زېمىنىڭدىن ئۆتۈپ ئۆز يۇرتىمىزغا بېرىشقا رۇخسەت قىلايلى» دېدى. لېكىن موئابلار ئىسرائىللارنىڭ ئۆز زېمىنىدىن ئۆتۈشىگە يول قويمىدى. چۈنكى موئابلار ئامورلارنىڭ پادىشاھى سىخوننىڭ قىلغانلىرىغا ئوخشاش، ئۇلارنىڭ زېمىنىنى ئىگىلىۋېلىپ، نۇرغۇنلىرىنى ئۆلتۈرگەنلىكىدىن قورققان ئىدى.

11شۇڭا موئاب ئىسرائىللارنىڭ ئۆز زېمىنىدىن ئۆتۈشىگە يول قويمىدى. پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا: «ئۇلار موئابقا قارشى ئۇرۇش قىلماسلىقى كېرەك» دەپ بۇيرۇق قىلدى. شۇڭا ئىسرائىللار موئابتىن ئايرىلىپ كەتتى.

12ئىسرائىللار موئاب چېگرىسىدىن يولغا چىقىپ، موئاب بىلەن ئامورلارنىڭ ئارىسىدىكى ئارنوننىڭ ئۇ تەرىپىدىكى موئابنىڭ چېگرىسىغا كەلدى ۋە كېدېموت چۆلىدىكى ئامورلارنىڭ پادىشاھى سىخوننىڭ چېگرىسىغا چېدىر تىكتى.

13ئىسرائىللار ئامورلارنىڭ پادىشاھى سىخونغا ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ:

14بىزگە سېنىڭ زېمىنىڭدىن ئۆتۈشكە رۇخسەت قىل، بىز ئېتىزلارغا ياكى ئۈزۈمزارلىقلارغا كىرمەيمىز، سېنىڭ چېگرىسىدىن ئۆتۈپ كەتكۈچە پادىشاھنىڭ يولىدىن ماڭىمىز. لېكىن سىھون ئىسرائىللارنىڭ ئۆتۈشىگە يول قويمىدى.

15شۇنىڭ بىلەن سىخون ئامورلارنىڭ ھەممىسىنى يىغىپ، ئىسرائىللار بىلەن كۆرۈشۈش ئۈچۈن چۆلگە باردى ۋە ياھازدا ئىسرائىللار بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

16پەرۋەردىگار ئامورلارنىڭ پادىشاھى سىخوننى ئىسرائىللارنىڭ قولىغا تاپشۇردى. ئىسرائىللار سىخوننىڭ بارلىق خەلقىنى قىلىچ بىلەن قىرىپ، موئابلارنىڭ ئۆچىنى ئالدى.

17ئىسرائىللار سىخون زېمىنىنى ئارنوندىن يابوققىچە، يەنى ئاممونلارغىچە بولغان جايلارغا ئىشغال قىلىپ، شەھەرلەردىكى بارلىق غەنىيمەتلەرنى قولغا كىرگۈزدى.

18ئىسرائىللار بۇ شەھەرلەرنىڭ ھەممىسىنى ئىشغال قىلدى، ئىسرائىللار ئامورلارنىڭ بارلىق شەھەرلىرىدە ئولتۇراقلاشتى.

19شۇنىڭ بىلەن پۈتۈن ئىسرائىل خەلقى ئاممونلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنىڭ زېمىنىنىمۇ ئىگىلەشكە بەل باغلىدى.

20شۇڭا پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا: «ئاممونلارنى قورشاۋغا ئالماڭلار، ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قوزغىماڭلار. چۈنكى مەن سىلەرگە ئۇلارنىڭ زېمىنىدىن ھېچ نەرسە بەرمەيمەن» دېدى. ئىسرائىللار پەرۋەردىگارنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىپ، ئاممونلارغا قارشى ئۇرۇش قىلمىدى.

21ئىسرائىللار باشان يولى ئارقىلىق باشان پادىشاھى ئوگنىڭ زېمىنىغا قاراپ يولغا چىقتى. باشان پادىشاھى ئوگ ئىسرائىللار بىلەن ئۇرۇشقا چىقتى. ئۇنىڭ يېنىدا نۇرغۇن باتۇر ئەسكەرلەر ۋە ئامور خەلقىدىن كەلگەن كۈچلۈك قوشۇن بار ئىدى.

22باشان پادىشاھى ئوگ ناھايىتى كۈچلۈك ئادەم ئىدى، ئەمما ئۇنىڭ ئوغلى نائارون ناھايىتى كۈچلۈك ئىدى، ھەتتا ئۇنىڭدىنمۇ كۈچلۈك ئىدى.

23ئوگ ئۆز كۆڭلىدە: «مانا، پۈتۈن ئىسرائىل قوشۇنىنىڭ سانى ئۈچ پاراسا. مەن ئۇلارنى قىلىچ ۋە نەيزە ئىشلەتمەي دەرھال قىرىپ تاشلايمەن» دېدى.

24ئوگ ياھاز تېغىغا چىقىپ، ئۇ يەردىن ئۇزۇنلۇقى ئۈچ پاراس كېلىدىغان بىر چوڭ تاشنى ئېلىپ، بېشىغا قويدى ۋە ئۇنى ئىسرائىل قوشۇنىغا تاشلاپ، بارلىق ئىسرائىللارنى شۇ تاش بىلەن ئۆلتۈرۈشكە قارار قىلدى.

25پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى كېلىپ، تاشنى ئوگنىڭ بېشىغا سانجىدى. تاش ئوگنىڭ بوينىغا چۈشتى. ئوگنىڭ بويىندىكى تاشنىڭ ئېغىرلىقىدىن يەرگە يىقىلدى.

26شۇ چاغدا پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا: «ئۇنىڭدىن قورقماڭلار، چۈنكى مەن ئۇنى، ئۇنىڭ پۈتۈن خەلقىنى ۋە پۈتۈن زېمىنىنى سىلەرنىڭ قولۇڭلارغا تاپشۇردۇم، سىلەر سىخونغا قىلغانلىرىڭلارنى ئۇنىڭغا قىلىڭلار» دېدى.

27مۇسا ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ بىر قىسمى بىلەن ئۇنىڭ يېنىغا باردى، مۇسا ئوگنىڭ پۇتىنىڭ ئۇچىغا تاياق بىلەن ئۇرۇپ ئۆلتۈردى.

28شۇنىڭدىن كېيىن، ئىسرائىللار ئوگنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە ئۇنىڭ پۈتۈن خەلقىنى قوغلاپ، ئۇلاردىن ھېچكىم قالمىغۇچە ئۇلارنى ئۇرۇپ يوقاتتى.

29كېيىن مۇسا ئىسرائىل ئەۋلادلىرىدىن بىر قىسىم كىشىلەرنى يازېرنى كۆزىتىپ كېلىشكە ئەۋەتتى، چۈنكى يازېر ناھايىتى داڭلىق شەھەر ئىدى.

30جاسۇسلار يازېرغا بېرىپ، ئۇ يەرنى تەكشۈردى. جاسۇسلار پەرۋەردىگارغا ئىشىنىپ، يازېرنىڭ ئادەملىرىگە قارشى ئۇرۇش قىلدى.

31بۇ ئادەملەر يازېر ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى يېزا-قىشلاقلارنى ئىشغال قىلدى. پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئۇلارنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ بەردى. ئۇلار ئۇ يەردىكى ئامورلارنى قوغلاپ چىقاردى.

32ئىسرائىللار ئامورلارنىڭ ئىككى پادىشاھىنىڭ زېمىنىنى، يەنى ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قىرغىقىدىكى ئارنون دەرياسىدىن ھېرمان تېغىغىچە بولغان ئاتمىش شەھەرنى ئىشغال قىلدى.

33ئىسرائىللار يولغا چىقىپ، ئىئوردان دەرياسىنىڭ بۇ تەرىپىدىكى ئېرىخا شەھىرىنىڭ يېنىدىكى موئاب تۈزلەڭلىكىگە كەلدى.

34موئاب خەلقى ئىسرائىللارنىڭ ئامورلارنىڭ ئىككى پادىشاھى سىخون ۋە ئوگغا قىلغان بارلىق يامانلىقلىرىنى ئاڭلاپ، بارلىق موئاب خەلقى ئىسرائىللاردىن قاتتىق قورقۇپ كەتتى.

35موئاب ئاقساقاللىرى: «مانا، ئامورلارنىڭ ئىككى پادىشاھى سىخون بىلەن ئوگ يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاھلاردىن كۈچلۈك ئىدى. ئۇلار ئىسرائىللارغا قارشى تۇرالمىدى، ئۇنداقتا بىز قانداق قىلىپ ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرالايمىز؟» دېدى.

36ئۇلار بىزگە ئىلگىرى يولدا زېمىنىمىزدىن ئۆتۈش توغرىسىدا خەۋەر ئەۋەتكەنىدى، بىز ئۇلارغا يول قويمىدۇق، ئەمدى ئۇلار ئېغىر قىلىچلىرى بىلەن بىزگە ھۇجۇم قىلىپ، بىزنى ۋەيران قىلىدۇ. موئاب ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ سەۋەبىدىن قايغۇغا چۆمدى، ئۇلار ئۇلاردىن قاتتىق قورقۇپ، ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا نېمە قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەتلەشتى.

37موئاب ئاقساقاللىرى قارار قىلىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئارىسىدىن بىر ئادەم، موئابلىق زىپپورنىڭ ئوغلى بالاقنى پادىشاھ قىلىپ تەيىنلىدى. بالاق ناھايىتى دانا ئادەم ئىدى.

38موئاب ئاقساقاللىرى ئورنىدىن تۇرۇپ، مىديانلار بىلەن تىنچلىق ئورنىتىش ئۈچۈن ئۇلارغا ئادەم ئەۋەتتى. چۈنكى ئۇ چاغلاردا، موئاب بىلەن مىديانلار ئارىسىدا قاتتىق ئۇرۇش ۋە دۈشمەنلىك يۈز بەرگەن ئىدى. بۇ ئۇرۇش ئېدوم پادىشاھى بېدادنىڭ ئوغلى ھادادنىڭ زامانىدىن تارتىپ ھازىرغىچە داۋاملىشىپ كەلگەن. ئۇ موئاب زېمىنىدا مىديانلارنى مەغلۇپ قىلغان.

39موئاب خەلقى مىديان قەبىلىسىگە ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇلار بىلەن تىنچلىق كېلىشىمى تۈزدى. مىديان قەبىلىسىنىڭ ئاقساقاللىرى مىديان قەبىلىسى ئۈچۈن تىنچلىق كېلىشىمى تۈزۈش ئۈچۈن موئاب زېمىنىغا كەلدى.

40موئاب ئاقساقاللىرى مىديان ئاقساقاللىرى بىلەن ئىسرائىللارنىڭ قولىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن نېمە قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەتلەشتى.

41موئابنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى مىديان ئاقساقاللىرىغا: «شۇڭا ئىسرائىللار ئەتراپىمىزدىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى كالا ئوت-چۆپلەرنى يالىغاندەك ياۋاتىدۇ. چۈنكى ئۇلار بىزدىن كۈچلۈك ئامورلارنىڭ ئىككى پادىشاھىغا شۇنداق قىلدى» دېدى.

42مىديان ئاقساقاللىرى موئابقا: «ئاموريلارنىڭ پادىشاھى سىخون سىلەر بىلەن ئۇرۇش قىلىپ، سىلەرنى مەغلۇپ قىلىپ، زېمىنلىرىڭلارنى ئىگىلىۋالغاندا، مېسوپوتامىيەدىن يانېئاسىنىڭ ئوغلى بېئور ۋە ئۇنىڭ ئوغلى بىلئامغا ئادەم ئەۋەتكەنلىكىنى ئاڭلىدۇق. ئۇلار كېلىپ سىلەرنى قارغىغان. شۇڭا سىخوننىڭ قولى سىلەرنى مەغلۇپ قىلىپ، زېمىنلىرىڭلارنى ئىگىلىۋالغان».

43شۇڭا، سىلەرمۇ ئۇنىڭ ئوغلى بىلئامغا ئەۋەتىڭلار، چۈنكى ئۇ ھازىرمۇ ئۆز يۇرتىدا تۇرۇۋاتىدۇ. ئۇنىڭغا ھەققىنى بېرىڭلار، ئۇ كېلىپ سىلەر قورقىدىغان بارلىق خەلقنى قارغىسۇن. موئاب ئاقساقاللىرى بۇ ئىشنى ئاڭلاپ، بېئورنىڭ ئوغلى بىلئامغا ئادەم ئەۋەتىشنى ماقۇل كۆردى.

44شۇڭا موئاب پادىشاھى زىپپورنىڭ ئوغلى بالاق بىلئامغا ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ:

45مانا، مىسىردىن بىر خەلق چىقىپ كەلدى، ئۇلار يەر يۈزىنى قاپلاپ، مېنىڭ قارشى تەرىپىمدە تۇرۇۋاتىدۇ.

46ئەمدى كېلىپ، بۇ خەلقنى مېنىڭ ئۈچۈن قارغىڭلار، چۈنكى ئۇلار مەندىن كۈچلۈك، بەلكىم مەن ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ، ئۇلارنى قوغلاپ چىقىرالايمەن. چۈنكى مەن سېنىڭ دۇئا قىلغان ئادەم بەختلىك، سەن قارغىغان ئادەم لەنەتلىك دەپ ئاڭلىدىم.

47شۇڭا بالاقنىڭ ئەلچىلىرى بىلئامنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇنى موئابقا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن خەلقنى لەنەتلەشكە چاقىردى.

48بىلئام ئىسرائىللارنى قارغىش ئۈچۈن بالاقنىڭ يېنىغا كەلدى. پەرۋەردىگار بىلئامغا: «بۇ خەلقنى قارغىما، چۈنكى ئۇ بەختلىك!» دېدى.

49بالاق ھەر كۈنى بىلئامنى ئىسرائىللارنى لەنەتلەشكە ئۈندىدى، لېكىن پەرۋەردىگارنىڭ بىلئامغا ئېيتقان سۆزى ئۈچۈن بىلئام بالاقنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالمىدى.

50بالاق بىلئامنىڭ ئۆزىنىڭ تەلىپىگە قوشۇلمىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئورنىدىن تۇرۇپ ئۆيىگە قايتتى. بىلئاممۇ ئۆز يۇرتىغا قايتىپ، ئۇ يەردىن مىديانغا كەتتى.

51ئىسرائىللار موئاب تۈزلەڭلىكىدىن يولغا چىقىپ، ئىئوردان دەرياسى بويىدىكى بەيت-يېسىموتتىن موئاب تۈزلەڭلىكىنىڭ چېتىدىكى ئابېل-شىتتىمغىچە چېدىر تىكتى.

52ئىسرائىللار شىتتىم تۈزلەڭلىكىدە تۇرغاندىن كېيىن، موئاب قىزلىرى بىلەن پاھىشىۋازلىق قىلىشقا باشلىدى.

53ئىسرائىل خەلقى موئابقا يېقىنلاشتى، موئاب خەلقى ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ چېدىرىنىڭ قارشى تەرىپىگە چېدىر تىكتى.

54موئاب خەلقى ئىسرائىللاردىن قورقتى. موئاب خەلقى ئۇلارنىڭ گۈزەل، چىرايلىق قىزلىرى ۋە ئاياللىرىنى ئېلىپ، ئۇلارغا ئالتۇن-كۈمۈش ۋە قىممەت باھالىق كىيىملەر كىيدۈردى.

55موئاب خەلقى بۇ ئاياللارنى ئۆز چېدىرلىرىنىڭ ئىشىكىگە ئولتۇرغۇزدى، شۇنداق قىلسا ئىسرائىللار ئۇلارنى كۆرۈپ ئۇلارغا قاراپ، موئابقا قارشى ئۇرۇش قىلمايتتى.

56موئابنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئىسرائىللارغا شۇنداق قىلدى. ئەرلەر ئايالى ۋە قىزىنى چېدىرىنىڭ ئىشىكىگە قويدى. بارلىق ئىسرائىللار موئابنىڭ قىلمىشلىرىنى كۆرۈپ، موئاب قىزلىرىغا قاراپ، ئۇلارغا ھەۋەس قىلدى ۋە ئۇلار موئاب قىزلىرىنىڭ يېنىغا باردى.

57بىر ئىبرانىي موئابنىڭ چېدىرىنىڭ ئىشىكىگە كىرىپ، موئابلىق بىر قىزنى كۆرۈپ، كۆڭلىدە ئۇنىڭغا قىزىقىپ، چېدىرنىڭ ئىشىكىدە ئۇنىڭغا نېمە دېمەكچى بولسا، چېدىردىكىلەر بىللە سۆزلىشىۋاتقاندا، چېدىرنىڭ ئالدىغا چىقىپ، ئىبرانىيلارغا مۇنداق دەيتتى:

58سىلەر بىزنىڭ قېرىنداش ئىكەنلىكىمىزنى، ھەممىمىز لۇتنىڭ ئەۋلادلىرى ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى ئىبراھىمنىڭ ئەۋلادلىرى ئىكەنلىكىمىزنى بىلىسىلەر، ئۇنداقتا نېمىشقا بىز بىلەن بىللە تۇرمايسىلەر، نېمىشقا بىزنىڭ نانلىرىمىزنى ۋە قۇربانلىقىمىزنى يېمەيسىلەر؟

59موئاب ئەۋلادلىرى ئۇنى سۆزلىرى بىلەن ھەيران قالدۇرۇپ، خۇشامەت سۆزلىرى بىلەن ئۇنى جەلپ قىلغاندىن كېيىن، ئۇنى چېدىرغا ئولتۇرغۇزۇپ، ئۇنىڭغا قۇربانلىق قىلىپ، قۇربانلىق قىلدى. موئاب ئۇلارنىڭ قۇربانلىقىدىن ۋە نانلىرىدىن يېدى.

60ئاندىن ئۇنىڭغا شاراب بەردى، ئۇ ئىچىپ مەست بولدى. ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا چىرايلىق بىر قىزنى قويدى. ئۇ هاراقنى كۆپ ئىچىپ، نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلمەي، ئۇنىڭغا خالىغانچە قىلدى.

61موئاب خەلقى شىتتىم تۈزلەڭلىكىدىكى ئىسرائىللارغا شۇنداق قىلدى. بۇ ئىش ئۈچۈن پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا غەزەپلەندى. پەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ ئارىسىغا ۋابا تارقاتتى، ئىسرائىللاردىن 24 مىڭ ئادەم ئۆلدى.

62شىمون ئەۋلادلىرىدىن زىمرى ئىسىملىك بىر كىشى بار ئىدى ،ئۇنىڭ ئىسمى سالۇنىڭ ئوغلى ئىدى .ئۇ پۈتۈن ئىسرائىل خەلقىنىڭ كۆز ئالدىدا مىديان پادىشاھى زۇرنىڭ قىزى كوسبى بىلەن مۇناسىۋەت ئورناتتى.
63روھانىي ھارۇننىڭ نەۋرىسى ،ئەلئازەرنىڭ ئوغلى فىنىئاس زىمرىنىڭ قىلغان بۇ رەزىل ئىشىنى كۆرۈپ ،نەيزىسىنى ئېلىپ ،ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن باردى .ئۇلارنىڭ ئىككىلىسىنى تېشىپ ئۆلتۈردى .شۇنىڭ بىلەن ئىسرائىل خەلقىدىكى ۋابا توختىدى.

-86باب

1ۋابا يوز بەرگەندىن كېيىن ،پەرۋەردىگار مۇسا ۋە روھانىي ھارۇننىڭ ئوغلى ئېلازەرگە مۇنداق دېدى:
2ئىسرائىللارنىڭ پۈتۈن جەمئىيىتىدىكى يىگىرمە ياش ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى ياشتىكى قوشۇنغا قاتناشقانلارنىڭ ھەممىسىنى ساناپ چىقىڭلار.
3مۇسا بىلەن ئەلازەر ئىسرائىللارنى ئائىلىلىرى بويىچە ساناپ چىقتى ،پۈتۈن ئىسرائىللارنىڭ سانى يەتتە يۈز مىڭ يەتتە يۈز ئوتتۇز بولدى.
4بىر ئايلىق ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى ياشلىق لېۋىيلارنىڭ سانى يىگىرمە ئۈچ مىڭ ئىدى ،بۇلارنىڭ ئىچىدە سىناي چۆلىدە مۇسا بىلەن ھارۇن تەرىپىدىن تىزىمغا ئېلىنغانلارنىڭ بىرىمۇ يوق ئىدى.
5چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇلارغا چۆلدە ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقىنى ئېيتقانىدى ،شۇڭا ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆلدى .يەفۇنەنىڭ ئوغلى كالىب بىلەن نۇننىڭ ئوغلى يوشۇۋادىن باشقا ،ئۇلاردىن ھېچكىم قالمىدى.
6بۇنىڭدىن كېيىن ،پەرۋەردىگار مۇساغا» :ئىسرائىللارغا ئېيتقىنكى ،ئۇلار مىديانلىقلارنىڭ ئۆز قېرىنداشلىرى بولغان ئىسرائىللىقلارنىڭ دەۋاسى ئۈچۈن ئۆچ ئالسۇن «دېدى.
7مۇسا شۇنداق قىلدى .ئىسرائىللار ئارىسىدىن 12 مىڭ ئادەمنى تاللاپ ،ھەر بىر قەبىلىگە مىڭدىن تاللىدى .ئۇلار مىديانغا باردى.
8ئىسرائىللار مىديانلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىپ ،مىديانىنىڭ بەش باشلىقىنى ۋە بارلىق ئەرلەرنى ئۆلتۈردى .ئۇلار بېئورنىڭ ئوغلى بىلئامنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى.
9ئىسرائىل ئوغۇللىرى مىديانلارنىڭ ئاياللىرىنى ،كىچىك بالىلىرىنى ،مال-چارۋىلىرىنى ۋە ئۇلارغا تەۋە بارلىق نەرسىلەرنى ئەسىرگە ئالدى.
10ئۇلار بارلىق ئولجا ۋە ئولجا-تالانلارنى ئېلىپ ،موئاب تۈزلەڭلىكىگە ،مۇسا ۋە ئەلازەرگە ئېلىپ كەلدى.
11مۇسا ،ئەلەزەر ۋە جامائەتنىڭ بارلىق باشلىقلىرى خۇشاللىق بىلەن ئۇلارنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن چىقتى.
12ئۇلار مىديانىنىڭ بارلىق غەنىيمەتلىرىنى بۆلۈشۈۋالدى .ئىسرائىللار ئۆز قېرىنداشلىرى بولغان ئىسرائىل ئەۋلادلىرى ئۈچۈن مىديانلاردىن ئۆچ ئالغانىدى.

-87باب

1شۇ چاغدا پەرۋەردىگار مۇساغا» :مانا سېنىڭ كۈنلىرىڭ ئاخىرلىشىۋاتىدۇ ،خىزمەتكارىڭ نۇننىڭ ئوغلى يەشۇئانى ئېلىپ چېدىرغا قويغىن ، مەن ئۇنىڭغا بۇيرۇق قىلىمەن ،مۇسا شۇنداق قىلدى «دېدى.
2پەرۋەردىگار چېدىردا بۇلۇت تۈۋرۈكى ئىچىدە كۆرۈندى ،بۇلۇت تۈۋرۈكى چېدىرنىڭ كىرىش ئېغىزىدا تۇراتتى.
3پەرۋەردىگار نۇننىڭ ئوغلى يوشۇۋاغا» :كۈچلۈك ۋە جاسارەتلىك بول ،چۈنكى سەن ئىسرائىللارنى مەن ئۇلارغا بېرىشكە قەسەم قىلغان زېمىنغا باشلايسەن ،مەن سەن بىلەن بىللە بولىمەن ،«دەپ بۇيرۇق قىلدى.
4مۇسا يوشۇغا» :كۈچلۈك ۋە جاسارەتلىك بول ،چۈنكى سەن ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنى زېمىنغا ئىگە قىلىسەن ،پەرۋەردىگار سەن بىلەن بىللە بولىدۇ ،ئۇ سېنى تاشلىۋەتمەيدۇ ،سېنى تاشلىۋەتمەيدۇ ،قورقما ۋە ئۈمىدسىزلەنمە ،«دېدى.
5مۇسا ئىسرائىلنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىنى چاقىرىپ مۇنداق دېدى» :سىلەر پەرۋەردىگار خۇداڭلارنىڭ چۆلدە سىلەر ئۈچۈن قىلغان بارلىق ياخشىلىقلىرىنى كۆردۈڭلار.
6شۇڭا بۇ قانۇننىڭ بارلىق سۆزلىرىگە ئەمەل قىلىڭلار ،پەرۋەردىگار خۇداڭلارنىڭ يولىدا مېڭىڭلار ،پەرۋەردىگار سىلەرگە بۇيرۇغان يولدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلۇپ كەتمەڭلار.
7مۇسا ئىسرائىللارغا پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە زېمىندا قانداق ئەمەل قىلىش كېرەكلىكى توغرىسىدىكى قائىدە-تۈزۈملەرنى ، ھۆكۈملەرنى ۋە قانۇنلارنى ئۆگەتتى.
8ئۇ ئۇلارغا پەرۋەردىگارنىڭ يولىنى ۋە ئۇنىڭ قانۇنلىرىنى ئۆگەتتى؛ مانا ،بۇلار خۇدانىڭ مۇسا ئارقىلىق ئىسرائىللارغا بەرگەن قانۇن كىتابىغا يېزىلغان.
9مۇسا ئىسرائىل خەلقىگە بۇيرۇق قىلىپ بولغاندىن كېيىن ،پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا» :ئابارىم تېغىغا چىقىپ ،شۇ يەردە ئۆل ،ئاكىڭ ھارۇنغا ئوخشاش ئۆز خەلقىڭگە قوشۇل «دېدى.
10مۇسا پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە يولغا چىقتى .ئۇ ئىسرائىللار مىسىردىن چىقىپ كەتكەندىن كېيىنكى قىرىقىنچى يىلى پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بىلەن موئاب زېمىنىدا ۋاپات بولدى.
11ئىسرائىللار موئاب تۈزلەڭلىكىدە مۇسا ئۈچۈن ئوتتۇز كۈن يىغلىدى ،ئاندىن مۇسا ئۈچۈن يىغلاپ ،ماتەم تۇتۇش كۈنلىرى ئاخىرلاشتى.

-88باب

1مۇسا ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،پەرۋەردىگار نۇننىڭ ئوغلى يەشۇئاغا مۇنداق دېدى:
2ئورنىڭدىن تۇرۇپ ،ئىئوردان دەرياسىدىن ئۆتۈپ ،مەن ئىسرائىللارغا بەرگەن زېمىنغا كىرىڭ .سەن ئىسرائىللارغا بۇ زېمىننى مىراس قىلىپ بېرىڭ.

3لىۋان چۆلىدىن تارتىپ ،يېرات دەرياسىغىچە بولغان ھەممە يەر سىلەرنىڭ چېگرىسىڭلار بولىدۇ.

4ھاياتىڭنىڭ ھەممە كۈنىدە ھېچكىم ساڭا قارشى تۇرالمايدۇ .مەن مۇسا بىلەن بىللە بولغىنىمدەك ،سەن بىلەنمۇ بىللە بولىمەن .پەقەت مۇسا ساڭا بۇيرۇغان بارلىق قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا جۈرئەتلىك ۋە جاسارەتلىك بول .قىلغان ئىشلىرىڭنىڭ ھەممىسىدە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ئۈچۈن ، يولدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلما.

5ئاندىن يەشۇئا ئىسرائىل ئەمەلدارلىرىغا» :بارغاندىن ئۆتۈپ ،خەلققە» :ئۈچ كۈندىن كېيىن ئىئوردان دەرياسىدىن ئۆتۈپ ،زېمىننى ئىگىلىۋالىسىلەر ،شۇڭا ئوزۇقلارغا يېمەكلىك تەييارلاڭلار «دەپ بۇيرۇق قىلدى.

6ئىسرائىل خەلقىنىڭ باشلىقلىرى شۇنداق قىلدى ،ئۇلار خەلققە بۇيرۇق قىلدى ۋە ئۇلار يوشۇۋانىڭ بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلدى.

7يەشۇ ئىككى ئادەمنى ئېرىخا زېمىنىنى چارلاپ كېلىشكە ئەۋەتتى ،ئۇلار بېرىپ ئېرىخانى چارلاپ كەلدى.

8يەتتە كۈندىن كېيىن ،ئۇلار چېدىردىكى يەشۇئانىڭ يېنىغا كېلىپ» :پەرۋەردىگار پۈتۈن زېمىننى بىزنىڭ قولىمىزغا تاپشۇردى ،بۇ يەردىكى ئاھالىلەر بىزدىن قورقۇپ كەتتى «دېدى.

9شۇنىڭدىن كېيىن ،يەشۇ ئەتىگەندە ئورنىدىن تۇرۇپ ،پۈتۈن ئىسرائىل خەلقى بىلەن بىللە شىتتىمدىن يولغا چىقتى .يەشۇ ۋە پۈتۈن ئىسرائىل خەلقى ئىئوردان دەرياسىدىن ئۆتتى .يەشۇ سەكسەن ئىككى ياشتا ئىدى ،ئۇ ئىسرائىل خەلقى بىلەن بىللە ئىئوردان دەرياسىدىن ئۆتتى.

10خەلق بىرىنچى ئاينىڭ ئونىنچى كۈنى ئىئوردان دەرياسىدىن چىقىپ ،ئېرىخانىڭ شەرقىي بۇرجىكىدىكى گىلگالدا چېدىر تىكتى.

11ئىسرائىللار مۇسانىڭ قانۇنىدا يېزىلغاندەك ،ھەر ئاينىڭ ئون تۆتىنچى كۈنى ئېرىخا تۈزلەڭلىكىدىكى گىلگالدا پاسخا بايرىمىنى ئۆتكۈزدى.

12پېسا بايرىمىنىڭ ئەتىسى كۈنى ماننا يېيىلمىدى ،شۇڭا ئىسرائىللار كانئان زېمىنىدىكى ھوسۇلدىن يېدى.

13ئېرىخا ئىسرائىللارنىڭ ئالدىدا پۈتۈنلەي تاقالغان بولۇپ ،ھېچكىم ئۇ يەردىن چىقمىدى ۋە كىرمىدى.

14ئىككىنچى ئاينىڭ بىرىنچى كۈنىدە ،پەرۋەردىگار يەشۇغا» :ئورنىڭدىن تۇر ،مەن ئېرىخانى ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق خەلقنى سېنىڭ قولۇڭغا تاپشۇردۇم .بارلىق جەڭچىلىرىڭ شەھەرنى كۈنىگە بىر قېتىم ئايلىنىپ چىقسۇن ،ئالتە كۈن شۇنداق قىل.

15روھانىيلار كارناي چېلىدۇ ،سىلەر كارناي ئاۋازىنى ئاڭلىغان ھامان ،پۈتۈن خەلق قاتتىق ۋارقىراپ ،شەھەرنىڭ تاملىرى ئۆرۈلۈپ كېتىدۇ ،پۈتۈن خەلق رەقىبىگە قارشى چىقىدۇ.

16يەشۇ پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭغا بۇيرۇغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى قىلدى.

17يەتتىنچى كۈنى ئۇلار شەھەرنى يەتتە قېتىم ئايلىنىپ چىقتى ،روھانىيلار كارناي چېلىپ بەردى.

18يەتتىنچى قېتىم ئۇرۇش قىلغاندا ،يەشۇئا خەلققە» :پەرۋەردىگار پۈتۈن شەھەرنى بىزنىڭ قولىمىزغا تاپشۇردى ،شۇڭا ۋارقىرىڭلار «! دېدى.

19پەقەت شەھەر ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق نەرسىلەر پەرۋەردىگارغا لەنەت بولسۇن .ئىسرائىللار قوشۇننى لەنەتكە چۈشۈرۈپ ،ئۇنىڭغا زىيان يەتكۈزمەسلىك ئۈچۈن ،ئۆزۈڭلارنى لەنەتكە ئۇچرىغان نەرسىلەردىن ساقلىنىڭلار.

20لېكىن بارلىق كۈمۈش ،ئالتۇن ،مىس ۋە تۆمۈر پەرۋەردىگارغا بېغىشلىنىدۇ ،ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ خەزىنىسىگە كىرىدۇ.

21خەلق بۇرغا چېلىپ ،قاتتىق چۇقان سالدى .ئېرىخونىڭ تاملىرى ئۆرۈلۈپ چۈشتى .پۈتۈن خەلق ئۆرۈلۈپ چىقتى ،ھەممەيلەن ئۇنىڭ ئالدىغا قاراپ ماڭدى .ئۇلار شەھەرنى ئىشغال قىلىپ ،ئۇنىڭدىكى ئەر-ئايال ،ياش-قېرى ،كالا-قوي ۋە ئېشەكلەرنىڭ ھەممىسىنى قىلىچ بىلەن ۋەيران قىلدى.

22ئۇلار پۈتۈن شەھەرنى كۆيدۈرۈپ تاشلىدى ،پەقەت كۈمۈش ،ئالتۇن ،مىس ۋە تۆمۈردىن ياسالغان قاچىلارنىلا پەرۋەردىگارنىڭ خەزىنىسىگە قويدى.

23يەشۇئا شۇ چاغدا قەسەم قىلىپ» :يېرىخونى قۇرغان ئادەمگە لەنەت بولسۇن ،ئۇ تۇنجى ئوغلىنىڭ ئاساسىنى سالىدۇ ،كەنجى ئوغلىنىڭ دەرۋازىلىرىنى ئورنىتىدۇ «دېدى.

24يەھۇدانىڭ نەۋرىسى زەراھنىڭ نەۋرىسى ،زابدىنىڭ نەۋرىسى ،كارمىنىڭ ئوغلى ئاخان بۇ لەنەتكە ئۇچرىغان نەرسىگە خىيانەت قىلىپ ، ئۇنىڭدىن بىرنى ئېلىپ چېدىرغا يوشۇرۇپ قويدى .پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى ئىسرائىللارغا قارشى ئوت ئالدى.

25بۇنىڭدىن كېيىن ،ئىسرائىللار ئېرىخانى كۆيدۈرۈپ تاشلاپ قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ،يەشۇ ئاي شەھىرىنى كۆزىتىپ ،ئۇنىڭغا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا ئادەم ئەۋەتتى.

26ئاندىن ئۇلار بېرىپ ،ئاي شەھىرىنى كۆزىتىپ ،قايتىپ كېلىپ» :ھەممەيلەن سەن بىلەن بىللە ئايغا بارمىسۇن ،پەقەت ئۈچ مىڭ ئادەم بېرىپ شەھەرنى ۋەيران قىلسۇن ،چۈنكى شەھەردىكى ئادەم ئاز «دېدى.

27يوشۇۋا شۇنداق قىلدى ،ئىسرائىل خەلقىدىن تەخمىنەن ئۈچ مىڭ ئادەم ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى ۋە ئۇلار ئاي شەھىرىدىكىلەر بىلەن ئۇرۇش قىلدى.

28ئىسرائىللارغا قارشى جەڭ قاتتىق بولدى .ئاي خەلقى ئوتتۇز ئالتە ئىسرائىلىيەلىكنى ئۆلتۈردى .ئىسرائىللار ئاي خەلقىدىن قېچىپ كەتتى.

29يوشۇۋا بۇنى كۆرۈپ ،كىيىملىرىنى يىرتىپ ،پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ئىسرائىل ئاقساقاللىرى بىلەن بىرلىكتە يەرگە يىقىلدى .ئۇلار باشلىرىغا توپا چاچتى.

30يەشۇئا مۇنداق دېدى _ :ئى پەرۋەردىگار ،نېمىشقا بۇ خەلقنى ئىئوردان دەرياسىدىن ئۆتكۈزدۈڭ؟ ئىسرائىللار دۈشمەنلىرىدىن يۈز ئۆرۈگەندىن كېيىن ،مەن نېمە دەيمەن؟

31شۇڭا بۇ زېمىندا ياشايدىغان بارلىق كەنئانلىقلار بۇ ئىشنى ئاڭلاپ ،بىزنى قورشاپ ،نامىمىزنى ئۆچۈرۈۋېتىدۇ.

32پەرۋەردىگار يوشۇۋاغا» :نېمىشقا يۈزۈڭنى يەرگە يىقىتىسەن؟ ئورنىڭدىن تۇر ،يىراقلاش ،چۈنكى ئىسرائىللار گۇناھ قىلىپ ،لەنەتكە ئۇچرىغان نەرسىلەرنى ئېلىۋالدى .ئۇلار لەنەتكە ئۇچرىغان نەرسىلەرنى ئۇلارنىڭ ئىچىدىن يوقىتىۋەتمىگۈچە ،مەن ئۇلار بىلەن بىللە بولمايمەن «دېدى.

33يەشۇئا ئورنىدىن تۇرۇپ خەلقنى يىغدى ۋە پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ئۇرىمنى ئېلىپ كەلدى .شۇنداق قىلىپ يەھۇدا قەبىلىسى تاللاندى ،كارمىنىڭ ئوغلى ئاخان تاللاندى.

34يەشۇئا ئاخانغا: «ئوغلۇم، ماڭا ئېيتىپ بەر، نېمە قىلدىڭ؟» دېدى. ئاخان: «مەن غەنىيمەتلەرنىڭ ئىچىدىن شىنارنىڭ گۈزەل كىيىمى، ئىككى يۈز شېقەل كۈمۈش ۋە ئەللىك شېقەل ئېغىرلىقتىكى بىر پارچە ئالتۇننى كۆردۈم. مەن ئۇلارغا ھەۋەس قىلىپ، ئۇلارنى ئالدىم، مانا ئۇلارنىڭ ھەممىسى چېدىرنىڭ ئوتتۇرىسىدا يەرگە يوشۇرۇنغان ئىكەن».

35يەشۇئا ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇلارنى ئاخاننىڭ چېدىرىدىن ئېلىپ كەلدى. ئۇلار ئۇلارنى يەشۇئانىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.

36يوشۇۋا ئاخاننى، ئۇنىڭ بۇ قورال-ياراغلىرىنى، ئوغۇللىرى ۋە قىزلىرىنى ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ، ئاكور ۋادىسىغا ئېلىپ باردى.

37يوشۇۋا بۇ شەھەرنى ئوتتا كۆيدۈرۈۋەتتى، بارلىق ئىسرائىللار ئاخاننى تاش بىلەن ئۆلتۈردى ۋە ئۇنىڭ ئۈستىگە بىر دۆۋە تاش تىكلىدى. شۇڭا ئۇ بۇ يەرنى ئاكور ۋادىسى دەپ ئاتىدى. پەرۋەردىگارنىڭ غەزىپى پەسەيدى. شۇنىڭدىن كېيىن يوشۇۋا شەھەرگە كېلىپ، ئۇ شەھەرگە قارشى ئۇرۇش قىلدى.

38پەرۋەردىگار يوشۇۋاغا مۇنداق دېدى: «قورقماڭ، قورقماڭ، مەن ئاي شەھىرىنى، ئۇنىڭ پادىشاھى ۋە خەلقىنى سېنىڭ قولۇڭغا تاپشۇردۇم. سەن ئۇلارغا ئېرىخا ۋە ئۇنىڭ پادىشاھىغا قىلغانداك مۇئامىلە قىل، پەقەت ئۇنىڭ ئولجىسى ۋە مال-چارۋىلىرىنى ئۆزۈڭلارغا ئولجا قىلىپ ئالىسىلەر. شەھەرنىڭ ئارقىسىغا پىستىرما قۇرۇڭلار.»

39يوشۇۋا پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بويىچە ئىش قىلىپ، جەڭچىلەر ئىچىدىن ئوتتۇز مىڭ باتۇر ئەسكەرنى تاللاپ، ئۇلارنى شەھەرنى تۇسۇش ئۈچۈن پىستىرما قۇردى.

40ئۇ ئۇلارغا: «سىلەر بىزنى كۆرگەندە، بىز ئۇلاردىن ھىيلە-مىكىر بىلەن قېچىپ كېتىمىز، ئۇلار بىزنى قوغلايدۇ، سىلەر بولساڭلار پىستىرمىدىن چىقىپ، شەھەرنى ئىشغال قىلىڭلار» دەپ بۇيرۇق قىلدى.

41يوشۇۋا جەڭ قىلدى. شەھەردىكى ئادەملەر ئىسرائىللارغا قاراپ يولغا چىقتى. ئۇلار شەھەرنىڭ ئارقىسىدا ئۇلارنى تۇسۇپ تۇرغانلىقىنى بىلمەيتتى.

42يوشۇۋا ۋە بارلىق ئىسرائىللار ئۇلارنىڭ ئالدىدا چارچاپ كەتكەندەك قىياپەتكە كىرىپ، ھىيلە-مىكىر بىلەن چۆل يولى بىلەن قېچىپ كەتتى.

43ئاي شەھىرىدىكىلەر ئىسرائىللارنى قوغلاش ئۈچۈن شەھەردىكى بارلىق كىشىلەرنى توپلىدى. ئۇلار شەھەردىن چىقىپ كەتتى، ھېچكىم قالمىدى. ئۇلار شەھەرنى ئوچۇق قويۇپ، ئىسرائىللارنى قوغلىدى.

44پىستىردا تۇرغانلار ئورنىدىن تۇرۇپ، شەھەرگە قاراپ يۈگۈرۈپ باردى ۋە ئۇنى ئىشغال قىلىپ، ئوت قويدى. ئاي شەھىرىدىكىلەر ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ قارىسا، شەھەرنىڭ تۈتۈنى ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈپ، ئۇلارنىڭ ئارقىسىغا چېكىنىشىنىڭ ئامالى يوق ئىدى.

45ئاي شەھىرىدىكى بارلىق ئادەملەر ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئىچىدە ئىدى. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ئۇ تەرەپتە، بەزىلىرى ئۇ تەرەپتە ئىدى. ئۇلار ئىسرائىللارنى مەغلۇپ قىلدى، ئۇلارنىڭ بىرىمۇ قالمىدى.

46ئىسرائىللار ئاي شەھىرىنىڭ پادىشاھى مېلوشنى تىرىك تۇتۇپ، يەشۇئانىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. يەشۇئا ئۇنى ياغاچتىن ئېسىپ ئۆلتۈردى.

47ئىسرائىللار شەھەرنى كۆيدۈرۈپ بولغاندىن كېيىن، شەھەرگە قايتىپ كېلىپ، شەھەردىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى.

48پەرۋەردىگارنىڭ يەشۇغا ئېيتقان سۆزى بويىچە، ئاي شەھىرىدىكى ئەرلەر ۋە ئاياللاردىن ئۆلگەنلەرنىڭ سانى 12 مىڭ ئىدى. پەقەت چارۋا-مال ۋە شەھەردىكى ئولجا-تالامەتلەرنىلا ئۆزلىرى ئىگىلىۋالدى.

49ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ تەرىپىدىكى بارلىق پادىشاھلار، كەنئاننىڭ بارلىق پادىشاھلىرى ئىسرائىللارنىڭ ئېرىخا ۋە ئاي شەھەرلىرىگە قىلغان يامانلىقلىرىنى ئاڭلاپ، ئىسرائىللارغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن بىر يەرگە جەم بولدى.

50پەقەت گىبئون ئاھالىسىلا ئىسرائىللارنىڭ ھالاك بولۇشىدىن قورقۇپ، ئۇلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىشتىن قاتتىق قورققانلىقتىن، ئۇلار ھىيلە-مىكىر بىلەن ئىش قىلدى. ئۇلار يوشۇۋا ۋە پۈتۈن ئىسرائىللارنىڭ ئالدىغا كېلىپ: «بىز يىراق بىر يەردىن كەلدۇق، شۇڭا بىز بىلەن ئەھدە تۈزۈڭلار» دېدى.

51گىبئون ئاھالىسى ئىسرائىللارنىڭ زېمىنىدىن ئۆتۈپ كەتتى. ئىسرائىللار ئۇلار بىلەن ئەھدە تۈزۈپ، ئۇلار بىلەن تىنچلىق ئورناتتى. جامائەت باشلىقلىرى ئۇلارغا قەسەم قىلدى. كېيىن ئىسرائىللار ئۆزلىرىنىڭ قوشنىسى ئىكەنلىكىنى ۋە ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ياشاۋاتقانلىقىنى بىلدى.

52لېكىن ئىسرائىللار ئۇلارنى ئۆلتۈرمىدى، چۈنكى ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن قەسەم قىلىپ، ئوتۇن كېسىش ۋە سۇ تارتىشقا باشلىدى.

53يوشۇۋا ئۇلارغا: «نېمىشقا مېنى ئالداپ، بىزگە بۇنداق قىلدىڭلار؟» دېدى. ئۇلار ئۇنىڭغا: «چۈنكى سېنىڭ ئامورلارنىڭ پادىشاھلىرىغا قىلغانلىرىڭنىڭ ھەممىسىنى خىزمەتكارلىرىڭغا ئېيتىپ بەرگەنىدى، بىز جېنىمىزدىن قورقۇپ، بۇنداق قىلدۇق» دېدى.

54شۇ كۈنى يەشۇئا ئۇلارنى ئوتۇن كېسىش ۋە سۇ تارتىشقا تەيىنلىدى ۋە ئۇلارنى ئىسرائىلنىڭ بارلىق قەبىلىلىرىگە قۇل قىلىپ تەقسىم قىلدى.

55يېرۇسالېم پادىشاھى ئادونىسېدەك ئىسرائىللارنىڭ ئېرىخو ۋە ئاي شەھەرلىرىگە قىلغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلاپ، خېبرون پادىشاھى خوھام، يارمۇت پادىشاھى پىرام، لاكىش پادىشاھى يافىيا ۋە ئېگلون پادىشاھى دېبىرغا ئادەم ئەۋەتىپ مۇنداق دېدى:

56ماڭا كېلىپ، ماڭا ياردەم قىلىڭلار، بىز ئىسرائىللار ۋە ئىسرائىللار بىلەن تىنچلىق تۈزگەن گىبئون ئاھالىسىنى مەغلۇپ قىلايلى.

57ئۇلار بىر يەرگە جەم بولدى. ئامورلارنىڭ بەش پادىشاھى دېڭىز قىرغىقىدىكى قۇمدەك كۆپ بولۇپ، بارلىق قوشۇنلىرى بىلەن بىللە يولغا چىقتى.

58بۇ پادىشاھلارنىڭ ھەممىسى گىبئوننىڭ ئالدىدا چېدىر تىكتى. ئۇلار گىبئون ئاھالىسىگە قارشى ئۇرۇش قىلىشقا باشلىدى. گىبئوننىڭ بارلىق ئادەملىرى يوشۇۋاغا ئادەم ئەۋەتىپ: «تېز كېلىپ بىزگە ياردەم قىلىڭلار، چۈنكى ئامورلارنىڭ بارلىق پادىشاھلىرى بىز بىلەن ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن بىر يەرگە جەم بولدى» دېدى.

59يوشۇۋا ۋە بارلىق جەڭچى خەلق گىلگالدىن چىقىپ كەتتى، يوشۇۋا ئۇلارنىڭ يېنىغا تۇيۇقسىز كېلىپ، بۇ بەش پادىشاھنى قاتتىق قىرغىن قىلدى.

60پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئىسرائىللارنىڭ ئالدىدا ھەيران قالدۇردى. ئىسرائىللار گىبئوندا ئۇلارنى قاتتىق قىرغىن قىلدى. ئۇلار بەيت-ھورونغا قاراپ ماڭىدىغان يولدا مەككىداغا قاراپ قوغلىدى. ئۇلار ئىسرائىللارنىڭ ئالدىدا قېچىپ كەتتى.

61ئۇلار قېچىۋاتقاندا، پەرۋەردىگار ئاسماندىن ئۇلارغا مۆلدۈر ياغدۇردى، ئىسرائىل ئوغۇللىرىنىڭ قىرغىنچىلىقىدىن كۆرە، مۆلدۈر
ياغدۇرغانلىقتىن ئۆلگەنلەر سانى كۆپ بولدى.
62ئىسرائىللار ئۇلارنى قوغلاپ ماڭدى، ئۇلار يولدا ئۇلارنى ئۇرۇپ، داۋاملىق ئۇرۇپ تۇردى.
63ئۇلار ھۇجۇم قىلىۋاتقاندا، كۈن كەچكە يېقىنلىشىۋاتاتتى. يەشۇ پۈتكۈل خەلقنىڭ ئالدىدا» :قۇياش، گىبئون ئۈستىدە توختاپ تۇر، ئاي ئايالان
ۋادىسىدا تۇر، خەلق دۈشمەنلىرىدىن ئۆچ ئالغۇچە «!دېدى.
64پەرۋەردىگار يەشۇئانىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى، قۇياش ئاسماننىڭ ئوتتۇرىسىدا توختاپ قالدى، ئوتتۇز ئالتە مىنۇت توختاپ تۇردى، ئايمۇ
توختاپ قالدى، پۈتۈن كۈن پاتمىدى.
65پەرۋەردىگار ئىسرائىل ئۈچۈن جەڭ قىلغانلىقتىن، ئۇنىڭدىن ئىلگىرىمۇ، كېيىنمۇ بۇنداق كۈن بولمىغان.

89-باب

1پەرۋەردىگار ئامورلارنى يوشۇۋا ۋە ئىسرائىللارنىڭ قولىغا تاپشۇرغان كۈنى، يوشۇۋا پۈتۈن ئىسرائىللارنىڭ ئالدىدا مۇنداق ناخشىنى
ئېيتتى:
2ئى پەرۋەردىگار، سەن قۇدرەتلىك ئىشلارنى قىلدىڭ، سەن ئۇلۇغ ئىشلارنى قىلدىڭ، ساڭا ئوخشاش كىم بار؟ ئاغزىم سېنىڭ نامىڭنى ناخشا
قىلىپ ئېيتىدۇ.
3مېنىڭ ياخشىلىقىم، مېنىڭ قورغانىم، مېنىڭ ئېگىز مۇنارىم، ساڭا يېڭى بىر ناخشا ئېيتىمەن، ساڭا شۈكۈر ئېيتىمەن، سەن مېنىڭ نىجاتلىقىمنىڭ
كۈچىسەن.
4يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاھلار ساڭا مەدھىيە ئوقۇيدۇ، دۇنيانىڭ ھۆكۈمرانلىرى ساڭا ناخشا ئېيتىدۇ، ئىسرائىل ئەۋلادلىرى سېنىڭ
نىجاتىڭدىن خۇشال بولىدۇ، ئۇلار سېنىڭ قۇدرىتىڭنى ناخشا ئېيتىپ مەدھىيە ئوقۇيدۇ.
5ئى پەرۋەردىگار، بىز ساڭا سىردىشىپ، سەن بىزنىڭ خۇدايىمىزسەن، چۈنكى سەن دۈشمەنلىرىمىزگە قارشى پاناھگاھىمىز ۋە مۇستەھكەم
قەلئەمىزسەن، دېدىك.
6ساڭا يالۋۇرۇپ، خىجىل بولمىدۇق، ساڭا ئىشەندۇق ۋە قۇتۇلدۇق. ساڭا يالۋۇرغاندا، سەن ئاۋازىمىزنى ئاڭلىدىڭ، جېنىمىزنى قىلىچتىن
قۇتقۇزدۇڭ، بىزگە رەھمىتىڭنى كۆرسەتتىڭ، بىزگە نىجاتلىقىڭنى بەردىڭ، قۇدرىتىڭ بىلەن قەلبىمىزنى خۇشال قىلدىڭ.
7سەن بىزنىڭ نىجاتىمىز ئۈچۈن ئالغا ئىلگىرىلىدىڭ، قولۇڭ بىلەن خەلقىڭنى قۇتقۇزدۇڭ، مۇقەددەسلىكىڭنىڭ ئاسمىنىدىن بىزگە جاۋاب
بەردىڭ، بىزنى ئون مىڭلىغان خەلقنىڭ ئىچىدىن قۇتقۇزدۇڭ.
8قۇياش بىلەن ئاي ئاسماندا توختاپ قالدى، سەن زۇلۇم قىلغۇچىلارغا غەزەپ بىلەن قارشى تۇرۇپ، ئۇلارغا ھۆكۈم چىقىرىشنى
بۇيرۇدۇڭ.
9يەر يۈزىدىكى بارلىق ھۆكۈمرانلار ئورنىدىن تۇردى، مىللەتلەرنىڭ پادىشاھلىرى بىر يەرگە جەم بولدى، ئۇلار سېنىڭ ھۇزۇرۇڭدا
تەۋرەنمىدى، سېنىڭ جەڭلىرىڭنى ئارزۇ قىلدى.
10سەن غەزىپىڭ بىلەن ئۇلارغا قارشى چىقتىڭ، ئۇلارغا غەزىپىڭنى ياغدۇردۇڭ، غەزىپىڭ بىلەن ئۇلارنى ۋەيران قىلدىڭ، قەلبىڭدە
ئۇلارنى يوق قىلدىڭ.
11مىللەتلەر سېنىڭ غەزىپىڭ بىلەن كۆيدۈرۈلدى، پادىشاھلىقلار سېنىڭ غەزىپىڭ تۈپەيلىدىن زاۋاللىققا يۈزلەندى، سەن غەزەپلەنگەن كۈنىڭدە
پادىشاھلارنى يارىلاندۇردۇڭ.
12سەن ئۇلارغا غەزىپىڭنى ياغدۇردۇڭ، غەزەپلەنگەن غەزىپىڭ ئۇلارنى قاپلىدى، ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى ئۇلارغا قارىتىپ، رەزىللىكىدىن
ئۇلارنى يوق قىلدىڭ.
13ئۇلار قاپقان قۇرۇپ، ئۇنىڭغا يىقىلدى، يوشۇرۇنغان تورغا چۈشۈپ، پۇتلىرى ئىلىنىپ قالدى.
» 14ئۇلار قىلىچ بىلەن زېمىننى ئىگىلىۋالدى، قوللىرى بىلەن شەھەردە ياشىدى «دېگەن بارلىق دۈشمەنلىرىڭگە قولۇڭ تەييار ئىدى. سەن
ئۇلارنىڭ يۈزىنى نومۇسقا تولدۇردۇڭ، مۈڭگۈزلىرىنى يەرگە يىقىتتىڭ، غەزىپىڭ بىلەن ئۇلارنى قورقۇتتۇڭ، غەزىپىڭ بىلەن ئۇلارنى
ۋەيران قىلدىڭ.
15زېمىن سېنىڭ ئۇلارغا قىلغان بوران-چاپقۇنۇڭنىڭ ئاۋازىدىن تىترەپ كەتتى، سەن ئۇلارنىڭ جېنىنى ئۆلۈمدىن ساقلىمىدىڭ، ئۇلارنىڭ
ھاياتىنى قەبرىستانلىققا تاشلىدىڭ.
16سەن ئۇلارنى بوران-چاپقۇنۇڭدا قوغلىدىڭ، قارا بورانىڭدا يوق قىلدىڭ، يامغۇرلىرىنى مۆلدۈرگە ئايلاندۇردۇڭ، ئۇلار چوڭقۇر
ئۆڭكۈرلەرگە چۈشۈپ، ئورنىدىن تۇرالمىدى.
17ئۇلارنىڭ جەسەتلىرى كوچىلارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى ئەخلەتلەرگە ئوخشاپ قالدى.
18ئۇلار سېنىڭ غەزىپىڭدە يوقىتىلدى، سەن ئۆز خەلقىڭنى قۇدرىتىڭ بىلەن قۇتقۇزدۇڭ.
19شۇڭا قەلبىمىز سەندىن خۇشال بولىدۇ، جانلىرىمىز سېنىڭ نىجاتىڭدىن مەدھىيەلىنىدۇ.
20تىللىرىمىز سېنىڭ قۇدرىتىڭنى سۆزلەيدۇ، سېنىڭ مۆجىزىلىرىڭنى ناخشا ئېيتىپ مەدھىيەلەيمىز.
21سەن بىزنى دۈشمەنلىرىمىزدىن قۇتقۇزدۇڭ، بىزگە قارشى چىققانلاردىن قۇتقۇزدۇڭ، ئۇلارنى ئالدىمىزدا يوقىتىپ، ئاياغ ئاستىمىزدا
ئېزىۋەتتىڭ.
22ئى پەرۋەردىگار، سېنىڭ بارلىق دۈشمەنلىرىڭ شۇنداق يوقىلىدۇ، يامانلار شامالدا ئۇچۇپ كەتكەن سامانغا ئوخشاش بولىدۇ،
سۆيۈملۈكلىرىڭ سۇ بويىغا تىكىلگەن دەرەخلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.
23شۇڭا يوشۇۋا ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرلىكتە پۈتۈن ئىسرائىل خەلقى بارلىق پادىشاھلارنى مەغلۇپ قىلغاندىن كېيىن، گىلگالدىكى لاگېرغا قايتىپ
كەلدى، ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى قالمىدى.

24بەش پادشاھ جەڭدىن قېچىپ ،پىيادە مېڭىپ بىر غارغا يوشۇرۇندى .يەشۇئا ئۇلارنى جەڭ مەيدانىدا ئىزدىدى ،ئەمما تاپالمىدى.

25كېيىن يەشۇئاغا» :پادشاھلار تېپىلىپ ،بىر غارغا يوشۇرۇنۇۋېلىندى «دېگەن خەۋەر كەلدى.

26يەشۇئا» :ئۇلارنىڭ ئۆزلىرىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن ،غارنىڭ ئاغزىغا قاراۋۇل قويۇشقا ئادەم تەيىنلەڭلار «دېدى . ئىسرائىللار شۇنداق قىلدى.

27يوشۇۋا پۈتۈن ئىسرائىلنى چاقىرىپ ،جەڭ باشلىقلىرىغا» :پۇتۇڭلارنى بۇ پادشاھلارنىڭ بوينىغا قويۇڭلار «دېدى .يوشۇۋا : »پەرۋەردىگار بارلىق دۈشمەنلىرىڭلارغا شۇنداق قىلىدۇ «دېدى.

28شۇنىڭدىن كېيىن ،يەشۇئا پادشاھلارنى ئۆلتۈرۈپ ،ئۇلارنى ئۆڭكۈرگە تاشلاشنى ۋە ئۆڭكۈرنىڭ ئاغزىغا چوڭ تاشلارنى قويۇشنى بۇيرۇدى.

29شۇنىڭدىن كېيىن ،يوشۇۋا شۇ كۈنى ئۆزى بىلەن بىللە بولغان بارلىق خەلقنى باشلاپ مەككىداغا باردى ۋە ئۇ شەھەرنىڭ ئاھالىسىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى.

30ئۇ شەھەردىكى بارلىق كىشىلەرنى پۈتۈنلەي يوقاتتى .ئۇ ئېرىخوغا قىلغان ئىشلارنى پادشاھ ۋە شەھەر خەلقىگىمۇ قىلدى.

31ئۇ يەردىن لىبناغا ئۆتۈپ ،لىبناھقا قارشى ئۇرۇش قىلدى .پەرۋەردىگار ئۇنى لىبناھنىڭ قولىغا چۈشۈردى .يەشۇئا لىبناھنى ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق كىشىلەرنى قىلىچ بىلەن قىرىپ تاشلىدى .ئۇ ئېرىخوغا قىلغاندەك ،لىبناھنى ۋە ئۇنىڭ پادشاھىنىمۇ شۇنداق قىلدى.

32ئۇ يەردىن لاكىش شەھىرىگە ھۇجۇم قىلىش ئۈچۈن باردى .غەززە پادشاھى هورام لاكىش خەلقىگە ياردەملىشىش ئۈچۈن يولغا چىقتى . يەشۇئا ئۇنى ۋە ئۇنىڭ خەلقىنى ھېچكىمنى قالدۇرماي مەغلۇپ قىلدى.

33يەشۇئا لاكىش ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق خەلقنى ئىشغال قىلدى .ئۇ لىبناغا قىلغانلىرىغا ئوخشاش ،ئۇ يەرگىمۇ شۇنداق قىلدى.

34يوشۇۋا ئۇ يەردىن ئېگلونغا قاراپ ماڭدى .ئۇ يەرنىمۇ ئىگىلىۋېلىپ ،شەھەرنى ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق خەلقنى قىلىچ بىلەن قىرىپ تاشلىدى.

35ئۇ يەردىن ھېبرونغا ئۆتۈپ ،شەھەرگە ھۇجۇم قىلىپ ،ئۇنى ئىشغال قىلىپ ،پۈتۈنلەي ۋەيران قىلدى .ئاندىن ئۇ يەردىن پۈتۈن ئىسرائىللار بىلەن بىرلىكتە دېبىرغا قايتىپ كېلىپ ،شەھەرگە ھۇجۇم قىلىپ ،قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى.

36ئۇ شەھەردىكى بارلىق كىشىلەرنى يوقىتىپ ،ھېچكىمنى تىرىك قالدۇرمىدى .ئۇ ئېرىخوغا قىلغان ئىشلارنى شەھەر ۋە ئۇنىڭ پادشاھىغىمۇ قىلدى.

37يەشۇئا كادېش-بارنېئادىن ئازاغىچە بولغان ئامورلارنىڭ بارلىق پادشاھلىرىنى مەغلۇپ قىلىپ ،ئۇلارنىڭ زېمىنىنى دەرھال ئىشغال قىلدى ، چۈنكى پەرۋەردىگار ئىسرائىللار ئۈچۈن ئۇرۇش قىلغانىدى.

38يوشۇۋا پۈتۈن ئىسرائىللار بىلەن بىللە گىلگالدىكى قارارگاھقا كەلدى.

39شۇ چاغدا ،خازور پادشاھى يابىن يوشۇۋانىڭ ئامور پادشاھلىرىغا قىلغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلىغاندا ،مىديان پادشاھى يوبات ،شىمرون پادشاھى لابان ،ئاكشاف پادشاھى يىفال ۋە بارلىق ئامور پادشاھلىرىغا ئادەم ئەۋەتىپ مۇنداق دېدى:

40تېزدىن بىزگە كېلىپ ،بىزگە ياردەم قىلىڭلار .ئىسرائىللار بىزگە ھۇجۇم قىلىشتىن بۇرۇن ،بىز ئۇلارنى مەغلۇپ قىلايلى .ئۇلار ئامورلارنىڭ باشقا پادشاھلىرىغا قىلغاندەك ،بىزگەمۇ شۇنداق قىلايلى.

41بۇ پادشاھلارنىڭ ھەممىسى خازور پادشاھى يابىننىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىپ ،بارلىق قوشۇنلىرى بىلەن ،يەنى ئون يەتتە پادشاھ بىلەن يولغا چىقتى .ئۇلارنىڭ خەلقى دېڭىز قىرغىقىدىكى قۇمدەك كۆپ ئىدى ،ئاتلىرى ۋە جەڭ ھارۋىلىرى سانسىز ئىدى .ئۇلار كېلىپ مېروم سۈيى بويىدا چېدىر تىكتى ۋە ئىسرائىللارغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن بىرلىكتە توپلاندى.

42پەرۋەردىگار يوشۇۋاغا» :ئۇلاردىن قورقماڭلار ،چۈنكى ئەتە مۇشۇ ۋاقىتتا مەن ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى سىلەرنىڭ ئالدىڭلاردا ئۆلتۈرىمەن ،سىلەر ئۇلارنىڭ ئاتلىرىنىڭ پۇتلىرىنى كېسىپ ،جەڭ ھارۋىلىرىنى ئوتتا كۆيدۈرۈۋېتىسىلەر «دېدى.

43يەشۇئا بارلىق جەڭچىلەر بىلەن بىرلىكتە ئۇلارغا تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلىپ ،ئۇلارنى مەغلۇپ قىلدى ،ئۇلار ئۇلارنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالدى ،چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇلارنى ئىسرائىللارنىڭ قولىغا تاپشۇرغانىدى.

44شۇنداق قىلىپ ،ئىسرائىللار بۇ پادشاھلارنىڭ ھەممىسىنى قوشۇنلىرى بىلەن قوغلاپ ،ئۇلاردىن ھېچكىم قالمىغۇچە ئۇلارنى مەغلۇپ قىلدى .يەشۇ پەرۋەردىگارنىڭ دېگىنى بويىچە ئۇلارغا شۇنداق قىلدى.

45شۇ چاغدا يەشۇئا خازورغا قايتىپ كېلىپ ،ئۇ يەردە قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈپ ،ئىچىدىكى بارلىق كىشىلەرنى كۆيدۈرۈۋەتتى .ئاندىن يەشۇئا خازوردىن شىمرونغا بېرىپ ،ئۇنى پۈتۈنلەي ۋەيران قىلدى.

46ئۇ يەردىن ئاكشافقا باردى ۋە شىمرونغا قىلغانلىرىغا ئوخشاش ئىشلارنى قىلدى.

47ئۇ يەردىن ئادۇلامغا ئۆتۈپ ،ئۇ يەردىكى بارلىق خەلقنى قىرىپ تاشلىدى .ئۇ ئاكشاف ۋە شىمرونغا قىلغاندەك ،ئادۇلامغىمۇ شۇنداق قىلدى.

48ئۇ ئۇلاردىن قېچىپ ،ئۆزى مەغلۇپ قىلغان پادشاھلارنىڭ بارلىق شەھەرلىرىگە باردى ،قالغان خەلقنى قىرىپ تاشلىدى ۋە ئۇلارنى پۈتۈنلەي ۋەيران قىلدى.

49ئىسرائىللار پەقەت ئۆزلىرىنىڭ ئولجىلىرى ۋە مال-چارۋىلىرىنىلا ئولجا قىلىپ ئالدى ،لېكىن ئۇلار ئۆلتۈرگەن ھەر بىر ئىنساننىڭ تىرىك قېلىشىغا يول قويمىدى.

50پەرۋەردىگار مۇساغا بۇيرۇغاندەك ،يەشۇئا ۋە پۈتۈن ئىسرائىللارمۇ شۇنداق قىلدى ،ئۇلار ھېچ نەرسىدە كەمچىلىك قىلمىدى.

51شۇنداق قىلىپ ،يەشۇئا ۋە بارلىق ئىسرائىل خەلقى پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە پۈتۈن كەنئان زېمىنىنى ۋەيران قىلدى .ئۇلارنىڭ پادشاھلىرىنى ،يەنى ئوتتۇز بىر پادشاھنى ئۆلتۈردى .ئىسرائىل خەلقى ئۇلارنىڭ پۈتۈن زېمىنىنى ئىگىلىۋالدى.

52بۇنىڭدىن باشقا ،ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قىرغىقىدىكى سىخون ۋە ئوگ پادشاھلىقلىرىمۇ بار ئىدى .مۇسا بۇ پادشاھلىقلارنىڭ نۇرغۇن شەھەرلىرىنى بېسىۋالغانىدى .مۇسا بۇ پادشاھلىقلارنى رۇبېن ،گاد ۋە ماناسسە قەبىلىسىنىڭ يېرىمىغا بەرگەنىدى.

53يوشۇۋا ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەرب تەرىپىدىكى بارلىق پادشاھلارنى مەغلۇپ قىلىپ ،ئۇلارنى توققۇز قەبىلە ۋە ئىسرائىل قەبىلىسىنىڭ يېرىمىغا مىراس قىلىپ بەردى.

54يەشۇئا بۇ پادىشاھلار بىلەن بەش يىل ئۇرۇش قىلىپ ،ئۇلارنىڭ شەھەرلىرىنى ئىسرائىللارغا بەردى .شۇنىڭ بىلەن ،ئامورلار ۋە كەنئانلارنىڭ شەھەرلىرىدىكى ئۇرۇشتىن كېيىن ،زېمىن تىنچلاندى.

-90باب

1ئىسرائىللار ئىئوردان دەرياسىدىن ئۆتكەندىن كېيىنكى بەشىنچى يىلى ،ئىسرائىللار كەنئانلىقلار بىلەن بولغان ئۇرۇشتىن ئارام ئالغاندىن كېيىن ،ئېدوم بىلەن خىتتىم ئەۋلادلىرى ئوتتۇرىسىدا قاتتىق جەڭلەر يۈز بەردى .خىتتىم ئەۋلادلىرى ئېدومغا قارشى ئۇرۇش قىلدى.
2چىتتىم پادىشاھى ئابىئانۇس پادىشاھلىقىنىڭ ئوتتۇز بىرىنچى يىلى ،يەنى شۇ يىلى چىتتىم ئەۋلادلىرىدىن كۆچلۈك ئەسكەرلەرنى ئېلىپ يولغا چىقتى .ئۇ ئەساۋ ئەۋلادلىرىغا قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن سېئىرغا باردى.
3ئېدوم پادىشاھى هاداد ئۇنىڭ خەۋىرىنى ئاڭلاپ ،كۆپ ساندا ئادەم ۋە كۈچلۈك قوشۇن بىلەن ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈشكە چىقتى ۋە ئېدوم زېمىنىدا ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇش قىلدى.
4كىتتىمنىڭ قولى ئەساۋنىڭ ئەۋلادلىرى ئۈستىدىن غەلىبە قىلدى .كىتتىمنىڭ ئەۋلادلىرى ئەساۋنىڭ ئوغۇللىرىدىن يىگىرمە ئىككى مىڭ ئادەمنى ئۆلتۈردى .ئەساۋنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئۇلارنىڭ ئالدىدىن قېچىپ كەتتى.
5چىتتىم ئەۋلادلىرى ئۇلارنى قوغلاپ ،ئېدوم پادىشاھى هادادقا يېتىپ باردى .هاداد ئۇلارنىڭ ئالدىدا يۈگۈرۈپ كېتىۋاتاتتى .ئۇلار ئۇنى تىرىك تۇتۇپ ،چىتتىم پادىشاھى ئابىئانۇسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى.
6ئابىيانۇس ئۇنى ئۆلتۈرۈشنى بۇيرۇدى .ئېدوم پادىشاھى هاداد هۆكۈمرانلىقىنىڭ قىرىق سەككىزىنچى يىلىدا ۋاپات بولدى.
7كىتتىم ئەۋلادلىرى ئېدومنى قوغلاشنى داۋاملاشتۇرۇپ ،ئۇلارنى قاتتىق قىرغىن قىلدى .ئېدوم كىتتىم ئەۋلادلىرىغا قۇل بولدى.
8كىتتىم ئەۋلادلىرى ئېدومغا هۆكۈمرانلىق قىلدى .ئېدوم كىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ قول ئاستىدا بولۇپ ،شۇ كۈندىن باشلاپ بىر پادىشاھلىققا ئايلاندى.
9شۇنىڭدىن كېيىن ،ئۇلار باش كۆتۈرەلمىدى ،ئۇلارنىڭ پادىشاھلىقى چىتتىم ئەۋلادلىرى بىلەن بىر بولدى.
10ئابىيانۇس ئېدومغا ئەمەلدارلارنى قويدى ،ئېدومنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرى ئابىيانۇسقا بويسۇنۇپ ،ئۇنىڭغا باج تاپشۇردى ،ئابىيانۇس ئۆز يۇرتى كىتتىمغا قايتىپ كەتتى.
11ئۇ قايتىپ كەلگەندە ،هۆكۈمرانلىقىنى يېڭىلىدى ۋە پادىشاھلىق تۇرالغۇسى ئۈچۈن كەڭ ۋە مۇستەھكەم بىر قەسىر سالدى ،ھەمدە كىتتىم ۋە ئېدوم ئەۋلادلىرىغا ئىشەنچ بىلەن هۆكۈمرانلىق قىلدى.
12ئىسرائىل ئەۋلادلىرى بارلىق كەنئانلىقلار ۋە ئامورلۇقلارنى قوغلاپ چىقارغاندىن كېيىن ،يەشۇئنىڭ ياشىنىپ ،ياشىنىپ قالغانىدى.
13پەرۋەردىگار يەشۇغا مۇنداق دېدى» :سەن قېرىپ ،ياشىنىڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ كەتتىڭ ،بۇ زېمىننىڭ كۆپ قىسمىنى ئىگىلىۋېلىش كېرەك.«
14شۇڭا بۇ زېمىننى توققۇز قەبىلە ۋە ماناسسە قەبىلىسىنىڭ يېرىمىغا مىراس قىلىپ بېرىڭلار .يەشۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ،پەرۋەردىگارنىڭ دېگىنى بويىچە ئىش قىلدى.
15ئۇ پۈتۈن زېمىننى ئىسرائىل قەبىلىلىرىگە تەقسىم قىلىپ بەردى.
16لېكىن لېۋى قەبىلىسىگە ئۇ مىراس بەرمىدى .پەرۋەردىگار مۇسا ئارقىلىق ئۇلارغا ئېيتقاندەك ،پەرۋەردىگارنىڭ قۇربانلىقلىرى ئۇلارنىڭ مىراسىدۇر.
17پەرۋەردىگار مۇسا ئارقىلىق ئېيتقاندەك ،يەشۇئا يىفۇنەنىڭ ئوغلى كالىبقا خېبرون تېغىنى بەردى ،بۇ زېمىن ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىدىن بىر قىسىم ئۈستۈن تۇردۇ.
18شۇڭا ،هېبرون شەھىرى بۈگۈنگىچە كالىب ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا مىراس بولۇپ قالدى.
19يەشۇ پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بويىچە ،پۈتۈن زېمىننى پۈتۈن ئىسرائىللارغا مىراس قىلىپ تەقسىم قىلىپ بەردى.
20پەرۋەردىگار مۇساغا بۇيرۇغاندەك ،ئىسرائىللار لاۋىيلارغا ئۆزلىرىنىڭ مىراسلىرىدىن شەھەرلەرنى ،چارۋا-ماللىرى ۋە مۈلۈكلىرىنى بەردى .ئىسرائىللارمۇ زېمىننى چوڭ-كىچىكلىكىگە قارىماي چەك تاشلاپ بۆلدى.
21ئۇلار زېمىننى ئۆزلىرىنىڭ چېگرىسى بويىچە ئىگىدارچىلىق قىلىشقا باردى .ئىسرائىللار نۇن ئوغلى يوشۇۋاغا ئۆزلىرىنىڭ ئىچىدىن بىر زېمىن بەردى.
22پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقى بىلەن ،ئۇلار ئۇنىڭغا ئۆزى تەلەپ قىلغان ئەفرايىم تېغىدىكى تىمنات-سېراخ شەھىرىنى بەردى .ئۇ شەھەرنى قۇرۇپ ،ئۇ يەردە ئولتۇراقلاشتى.
23بۇلار روھانيي ئەلەزەر ،نۇنىنىڭ ئوغلى يەشۇئا ۋە قەبىلىلەرنىڭ باشلىقلىرى شىلودا ،پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ،چېدىرنىڭ ئىشىكىدە ، ئىسرائىللارغا چەك تاشلاش ئارقىلىق تەقسىم قىلىپ بەرگەن مىراسلار .ئۇلار زېمىننى بۆلۈشنى توختاتتى.
24پەرۋەردىگار ئىسرائىللارغا زېمىن بەردى .ئۇلار پەرۋەردىگار ئۇلارغا ئېيتقاندەك ۋە ئاتا-بوۋىلىرىغا قەسەم قىلغاندەك زېمىننى ئىگىلىۋالدى.
25پەرۋەردىگار ئىسرائىللارنى ئەتراپىدىكى بارلىق دۈشمەنلىرىدىن قۇتۇلدۇرۇپ ،ئۇلارغا قارشى تۇرالمىدى .پەرۋەردىگار بارلىق دۈشمەنلىرىنى ئۇلارنىڭ قولىغا تاپشۇردى .پەرۋەردىگارنىڭ ئىسرائىللارغا ئېيتقان بارلىق ياخشىلىقلىرىنىڭ هېچقايسىسى بىكار قالمىدى ،ھەتتا پەرۋەردىگار ھەممىنى ئەمەلگە ئاشۇردى.
26ئاندىن يوشۇۋا بارلىق ئىسرائىل خەلقىنى چاقىرىپ ،ئۇلارغا بەخت تىلىدى ۋە پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلىشنى بۇيرۇدى .ئاندىن ئۇلارنى يولغا سالدى .ئۇلار ئۆز شەھىرىگە ،ئۆز مىراس يېرىگە كەتتى.
27ئىسرائىللار يەشۇئنىڭ هايات ۋاقتىدا پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلدى .پەرۋەردىگار ئۇلارغا ئەتراپىتىكى جايلاردىن ئارام بەردى .ئۇلار ئۆز شەھەرلىرىدە خاتىرجەم ياشىدى.

28شۇ كۈنلەردە ،كىتتىم پادىشاھى ئابىئانۇس ئۆزىنىڭ ھۆكۈمرانلىقىنىڭ ئوتتۇز سەككىزىنچى يىلى ،يەنى ئىدومغا ھۆكۈمرانلىق قىلغان يەتتىنچى يىلىدا ۋاپات بولدى .ئۇنى ئۆزى ئۇچۇن سالغان ئورنىغا دەپنە قىلدى .لاتىنۇس ئۇنىڭ ئورنىغا ئەللىك يىل پادىشاھلىق قىلدى.

29ئۇ ھۆكۈمرانلىق قىلغان مەزگىلدە قوشۇن تارتىپ ،ياۋاننىڭ ئوغلى ئېلىشانىڭ ئەۋلادلىرى بولغان بىرىتاننىيا ۋە كېرنانىيە ئاھالىلىرىگە قارشى ئۇرۇش قىلدى .ئۇ ئۇلارنى مەغلۇپ قىلىپ ،ئۇلارغا باج تاپشۇردى.

30ئۇ ئېدومنىڭ چىتتىمنىڭ قول ئاستىدا ئىسيان كۆتۈرگەنلىكىنى ئاڭلىدى .لاتىنلار ئۇلارغا بېرىپ ،ئۇلارنى مەغلۇپ قىلىپ ،بويسۇندۇرۇپ ، ئۇلارنى چىتتىم ئەۋلادلىرىنىڭ قولىغا تاپشۇردى .ئېدوم ھەمىشە چىتتىم ئەۋلادلىرى بىلەن بىر پادىشاھلىققا ئايلاندى.

31نۇرغۇن يىللار ئېدومدا پادىشاھ يوق ئىدى .ئۇلارنىڭ ھۆكۈمرانلىقى كىتتىم ئەۋلادلىرى ۋە ئۇلارنىڭ پادىشاھىنىڭ قولىدا ئىدى.

32ئىسرائىللار ئىئوردان دەرياسىدىن ئۆتكەندىن كېيىنكى يىگىرمە ئالتىنچى يىلى ،يەنى ئىسرائىللار مىسىردىن ئايرىلغاندىن كېيىنكى ئاتمىش ئالتىنچى يىلىدا ،يەشۇئا ياشىنىپ ،بىر يۈز سەككىز ياشقا كىرگەنىدى.

33پەرۋەردىگار بارلىق ئىسرائىللارنى ئەتراپتىكى دۈشمەنلىرىدىن قۇتۇلدۇرۇپ ،ئۇلارغا ئارام بەرگەندىن كېيىن ،يەشۇئا پۈتۈن ئىسرائىللارنى ،ئۇلارنىڭ ئاقساقاللىرىنى ،سوتچىلىرىنى ۋە ئەمەلدارلىرىنى چاقىردى .ئاندىن يەشۇئا ئىسرائىل ئاقساقاللىرى ۋە سوتچىلىرىغا مۇنداق دېدى» :مانا مەن قېرىپ قالدىم ،ياشىم چوڭ بولدى ،سىلەر پەرۋەردىگارنىڭ سىلەرنىڭ ئالدىڭلاردىن قوغلاپ چىقارغان بارلىق مىللەتلەرگە نېمە قىلغانلىقىنى كۆردۈڭلار ،چۈنكى پەرۋەردىگار سىلەر ئۈچۈن جەڭ قىلدى.«

34شۇڭا ،مۇسانىڭ قانۇنىدىكى بارلىق سۆزلەرگە ئەمەل قىلىشقا كۈچ چىقىرىڭلار ،ئۇنىڭدىن ئوڭغا ياكى سولغا بۇرۇلۇپ كەتمەڭلار ،بۇ زېمىندا قالغان مىللەتلەرنىڭ ئارىسىغا كىرمەڭلار ،ئۇلارنىڭ ئىلاھلىرىنىڭ ئىسمىنى تىلغا ئالماڭلار ،بۇگۈنگىچە قىلغىنىڭلاردەك ،پەرۋەردىگار خۇداڭلارغا چىڭ تۇرۇڭلار.

35يەشۇئا ئىسرائىللارنى پۈتۈن ئۆمرىنى پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلىشقا قاتتىق ئۈندەپ تۇردى.

36بارلىق ئىسرائىللار» :بىز ،بالىلىرىمىز ،نەۋرىلىرىمىز ۋە ئەۋلادلىرىمىز مەڭگۈ پەرۋەردىگار خۇدايىمىزغا ئىبادەت قىلىمىز «دېدى.

37شۇ كۈنى يەشۇئا خەلق بىلەن ئەھدە تۈزۈپ ،ئىسرائىللارنى يولغا سالدى .ئۇلار ھەر بىرى ئۆز زېمىنىغا ۋە ئۆز شەھىرىگە كەتتى.

38ئىسرائىل ئەۋلادلىرى ئۆز شەھەرلىرىدە خاتىرجەم ياشاۋاتقان كۈنلەردە ،مىسىردىن ئېلىپ كەلگەن ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ جەسەتلىرىنى ھەر بىرى ئۆز بالىلىرىنىڭ مىراسىغا دەپنە قىلدى .ياقۇپنىڭ ئون ئىككى ئوغلى ئىسرائىل ئەۋلادلىرىنىڭ مىراسىغا دەپنە قىلدى.

39ئىسرائىللار مىسىردىن ئېلىپ چىققان ياقۇپنىڭ ئون ئىككى ئوغلىنى دەپنە قىلغان شەھەرلەرنىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە.

40ئۇلار رۇبېن بىلەن گادنى مۇسا ئۇلارنىڭ بالىلىرىغا مىراس قىلىپ بەرگەن رىمىيەدىكى ئىئوردان دەرياسىنىڭ بۇ تەرىپىگە دەپنە قىلدى.

41شىمون بىلەن لېۋىنى شىمون ئەۋلادلىرىغا بەرگەن ماۋدا شەھىرىگە دەپنە قىلدى ،شەھەرنىڭ ئەتراپى لېۋى ئەۋلادلىرىغا تەۋە ئىدى.

42يەھۇدانى بەيتلەھەمنىڭ قارشى تەرىپىدىكى بىنيامىن شەھىرىگە دەپنە قىلدى.

43ئىسساكار ۋە زەبۇلۇن قەبىلىلىرىنىڭ سۆڭەكلىرىنى زىدونغا ،يەنى ئۆز بالىلىرىغا تەۋە بولغان يەرگە دەپنە قىلدى.

44دان ئۆز ئەۋلادلىرىنىڭ شەھىرى ئېشتائىلغا دەپنە قىلىندى ،نافتالى بىلەن ئاشىر قەدېش-نافتالىغا دەپنە قىلىندى ،ھەر بىرى ئۆز ئەۋلادلىرىغا بەرگەن ئورنىغا دەپنە قىلىندى.

45ئۇلار يۈسۈپنىڭ سۆڭەكلىرىنى شەكەمگە ،ياقۇپ هامۇردىن سېتىۋالغان ۋە يۈسۈپكە مىراس قىلىپ بېرىلگەن ئېتىزغا دەپنە قىلدى.

46ئۇلار بىنيامىننى يېرۇسالېمغا ،يەبۇسلۇقلارنىڭ رەقىبىگە دەپنە قىلدى ،بۇ يەر بىنيامىن ئەۋلادلىرىغا بېرىلگەن ئىدى .ئىسرائىللار ئاتا-بوۋىلىرىنى ئۆز ئەۋلادلىرىنىڭ شەھىرىگە دەپنە قىلدى.

47ئىككى يىلدىن كېيىن ،نۇننىڭ ئوغلى يەشۇئا بىر يۈز ئون يېشىدا ئالەمدىن ئۆتتى .يەشۇئا ئىسرائىلىيەگە يىگىرمە سەككىز يىل ھۆكۈم سۈردى .ئىسرائىل پۈتۈن ئۆمرىدە پەرۋەردىگارغا خىزمەت قىلدى.

48يوشۇۋانىڭ باشقا ئىشلىرى ،ئۇنىڭ جەڭلىرى ،ئىسرائىللارنى ئەيىبلىگەن بارلىق ئەيىبلەشلىرى ،ئۇلارغا بەرگەن بارلىق بۇيرۇقلىرى ۋە ئۇنىڭ دەۋرىدە ئىسرائىللارنىڭ ئىگىدارچىلىق قىلغان شەھەرلىرىنىڭ ئىسىملىرى يوشۇۋانىڭ ئىسرائىللارغا يازغان سۆزلىرى ۋە مۇسا ،يوشۇۋا ۋە ئىسرائىل ئەۋلادلىرى يازغان پەرۋەردىگارنىڭ ئۇرۇشلىرى كىتابىدا خاتىرىلەنگەن.

49ئىسرائىللار يەشۇئانى ئەفرايىم تېغىدىكى تىمنات-سېراخقا مىراس قىلىپ بەرگەن زېمىنغا دەپنە قىلدى.

50شۇ كۈنلەردە ھارۇننىڭ ئوغلى ئەلازەر ۋاپات بولدى .ئۇنى ئوغلى فىنېياسقا تەۋە بولغان ،ئەفرايىم تېغىدىكى تاغلىق رايونغا دەپنە قىلدى.

-91باب

1يەشۇئا ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،كەنئانلىقلارنىڭ ئەۋلادلىرى يەنىلا بۇ زېمىندا ئىدى .ئىسرائىللار ئۇلارنى قوغلاپ چىقىرىشقا بەل باغلىدى.

2ئىسرائىللار پەرۋەردىگاردىن» :بىزدىن بۇرۇن كىم كەنئانلىقلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىشقا بارىدۇ؟ «دەپ سورىدى .پەرۋەردىگار : »يەھۇدالىقلار بارىدۇ «دېدى.

3يەھۇدا قەبىلىسى شىمون قەبىلىسىگە» :بىز بىلەن بىللە زېمىنىمىزغا بار ،بىز كەنئانلىقلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىمىز ،بىزمۇ سىلەرنىڭ زېمىنىڭلارغا بىللە بارىمىز «دېدى .شۇڭا شىمون قەبىلىسى يەھۇدا قەبىلىسى بىلەن بىللە باردى.

4يەھۇدا قەبىلىسى كەنئانلىقلارغا قارشى ئۇرۇش قىلدى .پەرۋەردىگار كەنئانلىقلارنى يەھۇدا قەبىلىسىنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ بەردى .ئۇلار بەزەكتە كەنئانلىقلاردىن 10 مىڭ ئادەمنى ئۆلتۈردى.

5ئۇلار بېزەكتە ئادونىبېزىق بىلەن ئۇرۇش قىلدى ،ئۇ قېچىپ كەتتى .ئۇلار ئۇنى قوغلاپ تۇتتى ،ئاندىن ئۇنى تۇتۇۋېلىپ ،باش بارماقلىرى ۋە پۇت بارماقلىرىنى كېسىۋەتتى.

6ئادونىبېزىق مۇنداق دېدى» :باش بارماقلىرى ۋە پۇتلىرىنىڭ باش بارماقلىرى كېسىۋېتىلگەن ئوتتۇز پادىشاھ مېنىڭ داستىخانىمنىڭ ئاستىدىن يېمەكلىكلەرنى يىغىۋالدى .مەن قىلغاندەك ،خۇدا ماڭا شۇنداق جازا بەردى .ئۇلار ئۇنى يېرۇسالېمغا ئېلىپ كەلدى ،ئۇ شۇ يەردە قازا قىلدى.«

7شىمون قەبىلىسى يەھۇدا قەبىلىسى بىلەن بىللە بېرىپ ،كەنئانلىقلارنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈردى.

8پەرۋەردىگار يەھۇدا قەبىلىسى بىلەن بىللە ئىدى ،ئۇلار تاغلىق رايوننى ئىگىلىدى .يۈسۈپنىڭ ئەۋلادلىرى بەيتەلگە ،يەنى لۇزغا باردى . پەرۋەردىگار ئۇلار بىلەن بىللە ئىدى.

9يۈسۈپنىڭ ئوغۇللىرى بەيتەلنى كۆزىتىپ كەلدى .قاراۋۇللار شەھەردىن چىقىپ كېلىۋاتقان بىر ئادەمنى كۆرۈپ ،ئۇنى تۇتۇۋېلىپ» :بىزگە شەھەرنىڭ كىرىش ئېغىزىنى كۆرسىتىپ بەرسىڭىز ،بىز سىزگە مېھرىبانلىق قىلىمىز «دېدى.

10ئۇ ئادەم ئۇلارغا شەھەرنىڭ كىرىش ئېغىزىنى كۆرسەتتى .يۈسۈپنىڭ ئوغۇللىرى كېلىپ ،شەھەرنى قىلىچ بىلەن چېپىپ ئۆلتۈردى.

11ئۇلار بۇ ئادەمنى ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن يولغا سالدى .ئۇ خىتلارنىڭ يېنىغا بېرىپ ،بىر شەھەر قۇرۇپ ،ئۇنىڭ ئىسمىنى لۇز دەپ قويدى . شۇڭا بارلىق ئىسرائىللار ئۆز شەھەرلىرىدە ،ئىسرائىللارنىڭ بالىلىرى ئۆز شەھەرلىرىدە ئولتۇراقلاشتى .ئىسرائىللار يوشۇۋانىڭ ھاياتىدا ۋە يوشۇۋادىن كېيىن ئۆمرى ئۇزارتىلغان ۋە پەرۋەردىگارنىڭ ئىسرائىل ئۈچۈن قىلغان كاتتا ئىشلىرىنى كۆرگەن ئاقساقاللارنىڭ ھاياتىدا پەرۋەردىگارغا ئىبادەت قىلدى.

12يوشۇۋا ۋاپات بولغاندىن كېيىن ،ئاقساقاللار ئىسرائىللارغا ئون يەتتە يىل ھۆكۈم قىلدى.

13بارلىق ئاقساقاللار ئىسرائىللارنىڭ كەنئانلىقلارغا قارشى ئۇرۇشلىرىغا قاتناشتى .پەرۋەردىگار ئىسرائىللارنى ئۇلارنىڭ زېمىنىغا ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن ،كەنئانلىقلارنى ئىسرائىللارنىڭ ئالدىدىن قوغلاپ چىقاردى.

14ئۇ ئىبراھىم ،ئىسھاق ۋە ياقۇپلارغا ئېيتقان بارلىق سۆزلىرىنى ۋە ئۇلارغا ۋە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرىغا كەنئانلىقلارنىڭ زېمىنىنى بېرىشكە قەسەم قىلغان قەسىمىنى ئەمەلگە ئاشۇردى.

15پەرۋەردىگار ئىسرائىل ئەۋلادلىرىغا ئاتا-بوۋىلىرىغا قەسەم قىلىپ بەرگەندەك ،ئۇلارغا پۈتۈن كەنئان زېمىنىنى بەردى .پەرۋەردىگار ئۇلارغا ئەتراپىتىكىلەردىن ئارام بەردى .ئىسرائىللار ئۆز شەھەرلىرىدە خاتىرجەم ياشىدى.

16پەرۋەردىگارغا مەڭگۈ مەدھىيەلەر بولسۇن ،ئامىن ،ئامىن.

17ئۆزۈڭلارنى كۈچلەندۈرۈڭلار ،پەرۋەردىگارغا تايانغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ قەلبى جاسارەتلىك بولسۇن .ئاخىر.